

ప్రచురణ నెం. 360

ప్రథమ ముద్రణ

అక్టోబరు, 1959

..

ముద్రణ :

స్వతంత్ర ఆర్థిక ప్రేమికులు.

విజయవాడ.

ప రి చ యం

చైనాదేశం భారతదేశంవలెనే అత్యంత ప్రాచీనమైన నాగరికకు ఆటపట్టా. ప్రపంచంలోకల్లా మొట్టమొదటిసారి చైనాప్రజలే పింగాణీ పరిశ్రమలోను, కాగితం తయారు చేయడంలోనూ, పుస్తకాలను ముద్రించడంలోనూ, తుపాకి మందును తయారు చేయడంలోనూ ప్రావీణ్యం సంపాదించారు. నాలుగువేల సంవత్సరాల చైనా ప్రజల చరిత్రను సంక్షిప్తంగా వ్రాసి, పెకింగ్ లోని విదేశ భాషాప్రచురణాలయం 1958 లో ప్రకటించింది.

"An Outline History of China" అను ఇంగ్లీషు గ్రంథానికి అనువాదాన్ని తెలుగు పాఠకులకు అందించుతున్నాం. ఇంగ్లీషు పుస్తకానికి చివర చేర్చిన ఇండెక్స్ ను తెలుగులోకూడ ప్రచురించితే గ్రంథం పెరుగుతుందనీ, ధర పెంచవలసివచ్చి పాఠకులకు ఇబ్బందిగా వుంటుందనీ ఇండెక్స్ ను వగలివేశాం.

ఇంగ్లీషు గ్రంథం చివర అనుబంధంగా యిచ్చిన పాలకవంశాల జాబితాను తెలుగు పుస్తకం ప్రారంభంలోనే యిచ్చాం. దానితోపాటు చైనాదేశంలో వాడుకలోవున్న కొలమానాలను, వాటితో సరితూగే మనం వాడుతున్న కొలమానాలను కూడ యిచ్చాం. పుస్తకం చదువునపుడు పాఠకులకు అవి ఉపయోగించుతాయని ఆశించుతున్నాం.

చైనా భాషలో పేర్లు ఎలా ఉచ్చరించుతారో అనువాదకునికి తెలియదు. అందుచేత కేవలం ఇంగ్లీషుగ్రంథంలోవున్న అక్షరక్రమాన్ని ఆనుసరించి తెలుగులో వాటిని ఉదహరించడం జరిగింది. కాబట్టి చైనాపేర్ల ఉచ్చారణను సరిగా తెలుగులో వ్యక్తీకరించలేకపోయామని సందేహించుతున్నాం. సరియైన ఉచ్చారణ తెలియనందున ఈ పొరపాటుకు మన్నించవలెనని పాఠకులకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాం.

చైనా ప్రజల నాలుగువేల సంవత్సరాల చరిత్ర చాల క్లుప్తంగానే ఈ పుస్తకంలో యివ్వబడింది. ఐనప్పటికీ ప్రజల చరిత్రను సామాన్యపాఠకులకు అర్థమయ్యేలా వ్రాసేవద్దతికి ఈ గ్రంథం సూచనప్రాయంగా వుండవడంలో సందేహం లేదు. పాఠకులు తెలుగు అనువాదాన్ని అదరించుతారని ఆశించుతున్నాం.

విజయవాడ. }
19-10-1959. }

అభివందనాలతో,
మ. చంద్రశేఖరరావు,
అనువాదకుడు.

చైనాదేశాన్ని పాలించిన వంశాలు

వంశం పేరు	పరిపాలించిన కాలం
హిన్నూ	క్రీస్తుకు పూర్వ 21 వ శతాబ్దం నుంచి 16 వ శతాబ్దం వరకు
షాంగ్	క్రీ.పూ. 16 నుంచి 11 వ శతాబ్దం వరకు
పశ్చిమ చా	,, 11 ,, 771 వరకు
తూర్పు చా	,, 770 ,, 221 వరకు
పశ్చిమ హాన్	,, 206 ,, క్రీస్తుశకం 24 వరకు
మూడు రాజ్యాలు	క్రీ.శ. 220 నుంచి 280 వరకు
పశ్చిమ ట్సిన్	,, 265 ,, 316 ,,
తూర్పు ట్సిన్	,, 317 ,, 420 ,,
దక్షిణ - ఉత్తర వంశాలు	,, 420 ,, 479 ,,
నూయి	,, 581 ,, 618 ,,
టాంగ్	,, 618 ,, 907 ,,
ఐదు వంశాలు	,, 907 ,, 960 ,,
ఉత్తర సుంగ్	,, 960 ,, 1127 ,,
దక్షిణ సుంగ్	,, 1127 ,, 1279 ,,
యూవాన్ (మంగోల్)	,, 1279 ,, 1368 ,,
మింగ్	,, 1368 ,, 1644 ,,
చింగ్ (చుంచా)	,, 1644 ,, 1911 ,,

చైనాదేశంలో వాడుకలోవున్న కొలమానాలు

కొలత

లీన్	=	0.8107 మైళ్లు
కిలోమీటర్	=	5 ఫన్లంగులు ముమారు
చా	=	0.1647 ఎకరం లేదా

ఎకరంలో ఆరో వంతు

తూకం

లిన్	=	1.12 పౌన్సు
కాటి	=	1.1 పౌన్సు

విషయ సూచిక

1 వ అధ్యాయం - చరిత్రకుముందు యుగాలు	...	5
2 వ అధ్యాయం - హంగ్ వంశపరిపాలన	...	10
3 వ అధ్యాయం - పశ్చిమ 'చా' వంశం	...	12
4 వ అధ్యాయం - వసంత-హేమంతాల శకం	...	16
5 వ అధ్యాయం - రాజ్యాలమధ్య అంతర్యుద్ధాల దశ	...	21
6 వ అధ్యాయం - రాజ్యాలమధ్య అంతర్యుద్ధాలదశలో సంస్కృతి		26
7 వ అధ్యాయం - చిన్ సామ్రాజ్యం	...	29
8 వ అధ్యాయం - చిన్ వంశపరిపాలనానంతరంపై తులతిరుగుబాటు		33
9 వ అధ్యాయం - ఆరంభంలో పశ్చిమ హన్ సమాజం ప్రభుత్వాన్ని బలపరచే బండిలు	...	37
10 వ అధ్యాయం - పశ్చిమ హన్ సామ్రాజ్యం, ఇతర పశ్చిమప్రాంతాలు	...	40
11 వ ప్రకరణం - లూలిన్, ఎర్ర కనుబొమలవారి తిరుగుబాటు		44
12 వ అధ్యాయం - తూర్పుహన్, దానిపొరుగు రాజ్యాలు...		43
13 వ అధ్యాయం - తూర్పు హన్ పరిపాలన అంతం. పాలకవర్గంలో తగాదాలు	...	51
14 వ అధ్యాయం - పశ్చిమ, తూర్పు హన్ వంశాల పరిపాలనా కాలంలో సంస్కృతి	...	54
15 వ అధ్యాయం - మూడు రాజ్యాలు	...	58
16 వ అధ్యాయం - పశ్చిమ ట్సిన్	...	61
17 వ అధ్యాయం - తూర్పు ట్సిన్, 16 రాజ్యాల శకం	...	64
18 వ అధ్యాయం - దక్షిణ వంశాలు	...	98
19 వ అధ్యాయం - ఉత్తర వంశాలు	...	71

- 61 వ అధ్యాయం - ఈశాన్యదైవా, మాంఘేలపై
జపాన్ దురాక్రమణ ... 274
- 62 వ అధ్యాయం - దైవా కాక్రిక - కర్షకుల ఎర్రదైవ్యం
సుద్దీర్ఘయాత్ర ... 279
- 63 వ అధ్యాయం - జపాన్ ప్రతిఘటన, జాతిరక్షణకొరకు
ప్రజా పుద్యమం ... 284
- 64 వ అధ్యాయం - వామపక్ష సాహిత్యోద్యమం ... 292
- 65 వ అధ్యాయం - జపాన్ దురాక్రమణను
ప్రతిఘటించుతూ యుద్ధం 1 ... 295
- 66 వ అధ్యాయం - కొమింటాంగ్ లొంగుబాటుకు
వ్యతిరేకంగా కమ్యూనిస్టుపార్టీ పోరాటం ... 300
- 67 వ అధ్యాయం - విముక్త ప్రాంతాలు : కొమింటాంగ్
అధీన ప్రాంతాలు ... 305
- 68 వ అధ్యాయం - ప్రతిఘటన యుద్ధ విజయం ... 312
- 69 వ అధ్యాయం - ప్రతిఘటనాయుద్ధకాలంలో సాహిత్యం, కళలు 314
- 70 వ అధ్యాయం - శాంతి, ప్రజాస్వామ్యంకొరకు కమ్యూనిస్టు
పార్టీ కృషి ... 317
- 71 వ అధ్యాయం - మూడవ విప్లవ ఆంతర్యుద్ధం ... 322
- 72 వ అధ్యాయం - నూతన ప్రజాస్వామ్య విప్లవ
మహత్తర విజయం ... 329

1 వ అధ్యాయం

చరిత్రకు ముందు యుగాలు

పీకింగ్ చునిషి

విదులక్షల సంవత్సరాలకు పూర్వం పీకింగ్ నగరానికి నైరుతిదిశగా వున్న డాక్టోరీన్ ప్రాంగణంలో ఆదిమతెగకు చెందిన మానవుడు నివసించేవాడు. ఇతనికి జీవశాస్త్రజ్ఞులు పీకింగ్ చునిషిని పేరుపెట్టారు. ఆధునిక మానవులకు ప్రాచీనకాలపు పీకింగ్ చునిషికి వున్న తేడా ఏమంటే అతడి కి నబాచులు, గడ్డాము ముందుకు పాడుచుకు వచ్చినట్లుగా వుండేది: నదురు ఏటవాలుగా వెనకకు వారివుండేది: ఇప్పటి మానవులకున్న మెదడులో ముప్పాతికవంతు మాత్రమే పీకింగ్ చునిషి మెదడు వుండేది.

ఆ కాలంలో చైనా ఉష్ణభాగంలో వాతావరణం ఇప్పటికంటే వెచ్చగాను, తడిగాను వుండేది. దట్టమైన అడవులు విస్తారంగా వుండేవి. పీకింగ్ మనిషికి కోరల పులులు ప్రమాదకరమైన శత్రువులు వుండేవి. పచ్చిద్రౌళ్యలో అడవి గుర్రాలు, మచ్చల జింకలు, క్విట్ట శృగాలు (Anti lopez) ఖడ్గశృగాలు, ఎడల బర్రెలు (Wooly mammoths) విరివిగా వుండేవి. అపొ దుప్పలు, దుప్పలు ఏటి ఒడ్డులవద్ద, సరసుల సమీపంలోనూ నివసించుచుండేవి. ఎలుగుబంట్లు, పులులు కొండల్లోనూ, పర్వత గుహల్లోనూ తిరుగుతూ ఉండేవి.

పీకింగ్ మనిషికి బడితె, చెకుముకిరాయి మాత్రమే ఉపయోగించడం తెలుసు. వాటితో అతడు చుట్టూవున్న ప్రకృతిని జయించడానికి ప్రయత్నించేవాడు. అగ్ని హోత్రుడు అతనికి పరమ మిత్రుడు. అడవుల్లో సంభవించే మంటలనుండి కాల్ గొయ్యలను తీసుకువెళ్ళి తాను నివసించే గుహలో వాటిని నిరంతరం కాపాడుతుండే వాడు. ఆహారం కాల్గొడానికి, అడవి మృగాలను భీతికొల్పి పారదోలడానికి అగ్ని అతనికి వినియోగించేది.

ఫలమూలాదులను సేకరించడం, వేటాడటం పీకింగ్ మనిషి నిత్యకృత్యాలు. వేసవిలో మచ్చల జింకను వేటాడేవాడు. శీత కాలంలో ఉష్ణరదిగి చండి వచ్చే దుప్పలను వేటాడటం కష్టసాధ్యమయ్యేది. అపుడపుడు అడవి శతువుల, గుర్రాల మాంసాన్ని కూడ తినేవాడు. కాని అతడుపయోగించే ఆయుధాలు చాల మౌటుగా వున్నందున ఆహార సంపాదన పీకింగ్ మనిషికి పెద్ద సమస్యగా వుండేది. ఎల్లప్పుడూ ఆకలి అతడిని వేధించుతుండేది.

తలదాచుకునేందుకు ఇళ్ళు నిర్మించుకోవడం అదియ మానవులకు తెలియదు. అందుచేత సహజంగా ఏర్పడిన కొండ బొరియల్లో వారు నివసించేవారు. మంచినీళ్ళు దొరికే నదులకు సమీపంలోవున్న గుహల్లోవుంటూ, రాతి పనిముట్లు తయారు చేసుకునేవారు. నీరు తాగడానికి వచ్చిన జంతువులను వేటాడి చంపేవారు.

గుహవాసులైన మానవులు

ఆ తర్వాత యాభైవేల సంవత్సరాలక్రితం చాకోతీన్ ప్రాంతంలో నివసించిన మానవ తెగను మాతన గుహవాసులు (Upper Cave Man) అని పిలుస్తాం. అతడు చూపులకు ఆధునిక మానవునివలెనే వుంటాడు. అంతకుముందు నాలుగున్నరలక్షల ఏళ్ళనాటి ప్రాచీనులకంటే మానవాభివృద్ధి క్రమంలో ఇతడెంతో ముందుకుపోయాడు. ఎముకలతో పనిముట్లు చేయడం నేర్చుకున్నాడు. ఆరెలాంటి సాధనంతో తోళ్ళను అతికి కట్టడం, గుడ్డగా వినియోగించడం నేర్చుకున్నాడు.

పీకింగ్ మనిషివలెనే మాతన గుహవాసికూడ వేటాడటం, ఫల మూలాదులను సేకరించడంపైనే ఆధారపడేవాడు. చేపలు పట్టడంకూడ అతడు నేర్చుకున్నాడు. తనంతతానుగా నిష్ప రాజేయడం అలవరచుకున్నాడు.

పీకింగ్ మనిషి దశనుండి నూతన గృహవాసి దశవరకు పెంపొందిన మానవజాతి చరిత్రను మనం పాతరాతి యుగం అని పిలుస్తాం.

రంగుకుండలు, నల్లకుండల నాగరికత

విదారువేల సంవత్సరాల క్రితమే ప్రాచీన చైనాదేశంలోని ప్రజలు తమ పని ముట్లను చాల మెరుగుపరచుకున్నారు. రాళ్ళను అరగదీసి పడునైన గొడ్డళ్ళు, కత్తులు, నుత్తులు, ఉలులు వగైరా పనిముట్లను రూపొందించుకున్నారు. ఎముకలు, కొమ్ములు, గివ్వలు వగైరాలతో నూదులు, దబ్బనాలు, కొడవళ్ళు, రంపాలు తయారుచేసుకునే వారు. ఈ పనిముట్లలో చాలావాటికి రంధ్రాలండడంవల్ల వాటికి కర్రపిడులు బిగించడానికి లేదా కర్రకు కట్టడానికి వీలుగా వుండేవి. వీటన్నిటినీబట్టి అప్పటి ప్రజలు పనిముట్లను చేయడంలోనూ, వాటిని వినియోగించడంలోనూ నైపుణ్యం సంపాదించారని తెలుస్తుంది.

పడునైన రాళ్ళ పనిముట్లను చేసుకోగలిగిన ఈ యుగాన్ని మనం కొత్త రాతియుగమని పిలుస్తాము.

అంతకు ముందుగానే కనిపెట్టబడిన విల్లు, అంబులు కొత్త రాతియుగంలో అత్యంత ముఖ్యమైన ఆయుధాలుగా మానవులకు వుపయోగించేవి. దూరాన వున్న జంతువులను, పిట్టలను చంపడానికి విల్లుంబులను వినియోగించగలిగినందున మానవునికి వేటాడటం సులభతరమయింది.

ఈ యుగంలో మానవులు కనిపెట్టినచరొక ముఖ్యమైన విషయం కుండలు తయారుచేయడం. పశ్చిమోత్తర చైనాలో లభ్యమయ్యే ఎర్ర ఒండ్రుమట్టితో అందమైనకుండలు తయారుచేసి, వాటిని చందనం, నలుపు రంగు గీతలతో అలంకరించేవారు. ఆ కాలపు సంస్కృతిని మనం రంగు కుండల నాగరికత అని పిలుస్తుంటాం.

ఉత్తర చైనా మైదానాలలో నివసించే ప్రజలు నల్లని కుండలు తయారు చేసే వారు. ఇవి సురింత సున్నగాను, పలుచగాను, అందంగాను వుండేవి. తయారుచేసిన ప్రజల నైపుణ్యానికి అవి నిదర్శనంగా వుండేవి. ఆ ప్రజల సంస్కృతిని నల్లకుండల నాగరికత అని మనం పిలుస్తుంటాం.

కుండలను తయారు చేయడం కనిపెట్టగలిగినందున కొత్తరాతియుగపు మానవుడు నీళ్ళను, అహారాన్ని నిల్వచేసుకోగలిగాడు. అలాగే అహారం వండుకోడం నేర్చుకున్నాడు.

చరిత్రకుముందు కాలంలో జంతువులను ప్రాణంతో పట్టుకున్నపుడు వాటిలో కొన్నిటిని తక్షణం చంపి ఆకలి తీర్చుకునేవారు. తక్కిన జంతువులను నిల్వ వుంచి, అవసరమైనపుడు ఉపయోగించుకునేవారు. ప్రాచీనకాలపు చైనా ప్రజలు క్రమంగా తాము పట్టుకున్న జంతువులను మచ్చిక చేయడం నేర్చుకున్నారు. పంది, కుక్క, గొర్రె వగైరా జంతువులను పెంచడం అలాగే ప్రారంభమయింది.

ప్రాచీనకాలపు చైనా ప్రజలు తాము వదిలివేసిన విస్తృతముండి మొక్కలు మొలుస్తాయనీ, అవి పెరిగి పెద్దచెత్తిగి అలాంటి గింజలే లభిస్తాయనీ కనిపెట్టారు. కాలక్రమేణ రాతిపనిముట్లతో నేలను తవ్వడం, విస్తృతాలు వేయడం, ధాన్యం పండించడం నేర్చుకున్నారు. వ్యవసాయకృషి అలాగే ప్రారంభమయింది.

పశువుల పెంపకం, వ్యవసాయం పెంపొందడంతో మానవులు స్థిర నివాసాలు ఏర్పరచుకోవడం, ఒకే ప్రాంతంలో నివసించడం ప్రారంభించారు. పశ్చిమోత్తర చైనాలోని బింజి నేల ప్రాంతంలోనూ, ఉత్తర చైనా మైదానాలలోనూ సగులకు సమీపంలో గ్రామాలను నిర్మించుకుని ప్రజలు నివసించేవారు. మట్టి గోడలతోనూ, రెల్లగడ్డితోనూ ఇళ్ళు కట్టుకునేవారు. వారి ఇళ్ళు చిన్నవైనా, పెద్దవైనా ఒకేతీగివేగా వుండేవి. వారితో నూలు తీయడం, బట్టలు నేయడం వారికి తెలుసు.

క మ్యూన్

కొత్తరాతి యుగంలో ఉత్తర చైనాలోని ప్రజలు నేర్వేయ కమ్యూన్ లోలో వుండేవారు. అంతకు పూర్వంనుండి కొనసాగుతూన్న సామాజిక వ్యవస్థే ఈ కమ్యూన్.

కమ్యూన్ లోని వారంతా రక్తబంధువులే. భూమి, ఇంటివస్తువులు, పరిమిట్టలు ఉమ్మడిఆస్తిగా వుండేవి. ఆయుధాలను వినియోగించడం, జాగ్రత్తపడడం మాత్రం వ్యక్తుల బాధ్యతగా వుండేది. వేటాడడం, చేపలు పట్టడం, బంతువులను పెంచడం. భూమిని చున్నడం, ఇళ్లను కట్టడం వల్లగా పనులను కమ్యూన్ సభ్యులంతా సహజంగా నిర్వహించేవారు. వారంతో ఎక్కువగా వుత్పత్తి చేయగలిగేవారు కాదు. అందుచేత సమస్త శ్రమ ఫలితాన్ని అందరూ కలిసి పంచుకునేవారు. ఒకరు తమ నంతుకింకా ఎక్కువ తీసుకుంటే, ఇంకొకరు పస్తుండవలసి వస్తుందిగాన అంతా న్యాయంగా తీసుకునేవారు. కమ్యూనుకు ఎప్పుడోబడిన నాయకుడు వున్నప్పటికీ ముఖ్యవిషయా లన్నిటిని కమ్యూన్ సభ్యులంతా వున్న సమావేశాలలో చర్చించి నిర్ణయించేవారు. ఆ రోజుల్లో వర్గాలు లేవు: వ్యక్తులకు స్వంత ఆస్తులు లేవు; ఒండొరులను దోచుకునేందుకు ఆవకాశం లేదు.

ఇరుగు పొరుగున వున్న జిమ్మాలన్నీ కలిసి ఒక తెగగా ఏర్పడి, తెగ నాయకునిచేత నడుపబడేవి. కొన్ని తెగలు కలిసి సమాఖ్యగా ఏర్పడి పరస్పరంగా సానిగి వినియోగించే బిళ్ళను, వేటాడే ఆడవులను కాపాడుకొడానికి, శత్రు తెగల దాడిని ఎదుర్కోడానికి కృషి చేసేవి. తెగ నాయకుని సమాఖ్యనాయకునికూడ ఎన్ను కునేవారు.

జానపద గాథలు

నాలుగువేల ఏండ్ల క్రితం ఎల్లొనది ప్రాంతంలోని తెగల సమాఖ్య నాయకు డుగా వున్న హుయాంగ్ టీని (పసుపు చక్రవర్తి) గురించిన జానపద గాథ ఒకటి ప్రచారంలో వుంది. అతనికాలానికే చాల విషయాలు కనిపెట్టబడ్డాయి. వ్రాయడం,

చదవడం, బంగారు, పడవలు తయారుచేయడం, పండ్లతోటలను చేయడం చేస్తున్నారు.

‘హుయంగ్ టీ’ అసంతరం చూవ్, మన్, యూ అనేవారు జానపద గాథల్లో చాల ప్రసిద్ధి చెందారు. వారి అసంతరం వారి ప్రతినీధులు అధికారానికి వచ్చారు. యావ్ పరిపాలించుతుండగా ఎగ్లోని కట్టలు వరదలవల్ల తెగిపోయాయి సమాఖ్య సమావేశాన్ని పిలచి, వరదప్రవాహాన్ని ఎలా అరికట్టాలో చర్చించారు. ‘యూ’ తండ్రిగానైన ‘మన్’ను వరదను అరికట్టవలసిందిగా కొంగరు తెగ నాశుకులు నూచించాడు. చక్రవర్తి కిది యిష్టంలేకపోయినా సమాఖ్య ఆ నూచనను ఆమోదించింది. మన్ వరదప్రవాహాన్ని అరికట్టలేకపోయినందున, చక్రవర్తి, అతనికి ప్రతినీధి మన్ కు సునికలిక్ష విధించారు. తండ్రి స్థానంలో మానివారణకు నియమించబడిన ‘యూ’ పదమూడు సంవత్సరాలు అనేక పండి గనులతో కలసి పనిచేసి వరదప్రవాహాన్ని తిరిగి నదిలోకి మరల్చాడనీ, తద్వారా ఇది సముద్రంలోకి వెళ్ళి పోయిందని జానపద గాథలు తెలుపుతున్నాయి.

‘యావ్’ మరణానంతరం మన్ సరిపాలకుడయ్యాడు. అతని ప్రతినీధిగా ‘యూ’ ఎన్నుకోబడ్డాడు. కొంత కాలానికి అతడు సింహాసనాన్ని అధిష్టించాడు.

‘యూ’ పరిపాలించిన రోజుల్లో ప్రజలు తమ పూర్వవక్రందే ఎక్కువ ఉత్పత్తి చేసేవారు. జిమ్మా నిర్మాణంలో పెద్ద కుటుంబాల ప్రాముఖ్యత పెరిగింది. అంతవరకు కమ్యూన్ సమితి ఆస్తిగావున్న భూములు, పశు సంపదలోనుంచి ఎక్కువ భాగాన్ని పెద్దకుటుంబాలు తమ స్వంత ఆస్తిగా చేసుకుని, ప్రత్యేకంగా తామే ఉపయోగించుకోవడం, అనుభవించడం ప్రారంభమయింది. ఆ విధంగా కమ్యూన్ లో ఒండొరుల ఉధ్య ఆసమానత్వం, భాగ్యవంతులు, నీరలు అనే తారతమ్యం ప్రారంభమయ్యాయి. చాలభాగ్యవంతులు, బలవంతులు అయినకుటుంబాలకు ప్రతినీధి గా ‘యూ’ చక్రవర్తి తయారయ్యాడు; ప్రజలదేత ఎన్నుకోబడిన చక్రవర్తులలో ఆఖరివాడు యూ చక్రవర్తి. అతని మరణానంతరం అతని కుమారుడు ‘చీ’ సింహాసనం ఆక్రమించుకున్నాడు. సాంప్రదాయం ప్రకారం ఎన్నుకుంటే చక్రవర్తి కావలసిన ‘యూ’ కి అన్యాయం చేశాడు. అప్పటినుంచి నాయకుని ఎన్నుకునే పద్ధతిపోయి, వంశ పారంపర్య పద్ధతి వచ్చింది. ‘చీ’ తో ప్రారంభమైన దశను, ‘సియా’ వంశ శకమని చరిత్రకారులు పిలుస్తారు.

2 న అధ్యాయం

షాంగ్ వంశ పరిపాలన

క్రీస్తు పూర్వం 16 వ శతాబ్దంలో సియా వంశపు ఆఖరి పాలకుడైన 'ఛిహ్'ను యుద్ధంలో ఓడించి, టాంగ్ తెగ నాయకుడు ఎల్లోనది లోయరుధ్య దిగువప్రాంతాలకు అధిపతి కాగలిగాడు. దానితో సియా వంశపాలన అంతమై, షాంగ్ వంశ పాలన ప్రారంభమయింది.

ఎల్లోనది దిగువ ప్రాంతాలను ఆక్రమించిన షాంగ్ తెగ అప్పటి సారవంతమైన భూములను సాగుచేసి ధాన్యం పండించేవారు. పచ్చిక బీళ్ళలో పశుసంపదను చేపి వృద్ధి చేశారు. కాని ఎల్లోనది, దాని కాలులు పంటభూములకు నీరు అందించి, ప్రజలకు తోడ్పడినప్పటికీ, వరదల ప్రమాదాన్ని ఎదుర్కోవడం ప్రజలకు నిరంతర సుస్థుగా వుండేది. వరదల మూలంగా పంట భూములు మునిగిపోవడం, ఇళ్ళు కూలిపోవడం, మనుష్యులు, పశువులు మరణించడం పరిపాటిగా వుండేది.

షాంగ్ రాజ్యం ఏర్పడిన తర్వాత మూడు వందల సంవత్సరాలలో, ఎల్లోనది వరదల ప్రమాదాన్నుంచి తప్పించుకోడానికి షాంగ్ పాలకులు తమ రాజధానిని ఐదు సార్లు మార్చవలసి వచ్చింది. క్రీ. పూ. 14 వ శతాబ్దంలో చివరకు పాన్ కెంగ్ రాజు ప్రస్తుత హానాన్ రాష్ట్రంలోని 'ఇన్' అనే చోటికి తమ రాజధానిని మార్చాడు. ఇన్ నగరంలో షాంగ్ రాజధాని 576 సంవత్సరాలవరకూ స్థిరంగా వుందంటే వరదల సుస్థుల పరమైనచడంలో షాంగ్ పాలకులు కొంతవరకు కృతకృత్యులయ్యారనే చెప్పవచ్చు.

ప్రజల జీవితం - ఉత్పత్తి విధానం

షాంగ్ రాజుల కాలంలో ప్రజలకు లోహాలను కరిగించడం తెలుసు. రాగి, తగరం లోహాలను కరిగించడం, మిశ్రమలోహమైన కంచును తయారుచేయడం కనుగొన్నారు. గొడ్డళ్ళు, కత్తులు, పాత్రలు, నూదులు, డాలులు, కవచాలు, బలెపు మొదలు, కుండలు వగైరా అనేక వస్తువులను కంచుతో తయారు చేసేవారు.

కాని కంచు చాల ఖరీదైన లోహంగా వున్నందున కంచు సామగ్రి కేవలం పాలకవర్గానికే పరిమితమై వుండేది. చైతులు రాతిపనిముట్లు లేక కొయ్యపనిముట్లతో

సంతృప్తి పడవలసివచ్చేది. భూమిని దున్నడానికి రెండు పళ్ళున్న గొర్రులు రైతులు ఉపయోగించేవారు. వరి, గోధుమ, ప్రోసో, జొన్న విత్తనాలను చాళ్లలో నాళేవారు. పొలం చుట్టూ కందకాలుండేవి. వది నీటిని ఆ కందకాలలోకి ప్రవహింపజేసి, పొలాలు సాగుకు వినియోగించేవారు. రాయి లేక ఎముకలతో చేసిన మొరటు కొడవళ్ళతో పంటచేలను కోసి, మానులు చేసేవారు.

హంగ్ కాలంలో పండ్లతోటల పెంపకం, పట్టువస్త్రాల నేతకూడ అభివృద్ధి చెందినవి. పండులను, కుక్కలను, గుర్రాలను, ఆవులను, గొర్రెలను పెంచడంతో పాటు కోళ్ళ పెంపకంకూడ అలవర్చుకున్నారు. అప్పటికే గుర్రాలను తిరిగిదుంచేసి, స్వారి చేయడం నేర్చుకున్నారు. యుద్ధంలో వాడే రథాలకు, రాజులు వినియోగించే బండ్లకు నాలుగు గుర్రాలనుకట్టి తోలేవారు.

ఈ కాలంలో మగవళ్ళు వేటాడటం కూడ కొనసాగేసి. నేటలో చంపబడిన మృగాల చర్మాలను, ఉన్నిని గుడ్డలుగా తయారుచేసుకునేవారు. ఎముకలను పనిముట్లుగానూ, ఆయుధాలుగానూ రూపొందించుకునేవారు.

చేతిపరిశ్రమలు అభివృద్ధి చెందాయి. అప్పుడనుంచి సారా కాయడం, పట్టు నారనుంచి వస్త్రాలు తయారుచేయడం, జంతు చర్మాలను పదునుచేసి తోలుసామగ్రి చేయడం నేర్చుకున్నారు. రాజధానిలో వున్న పెద్ద కర్మాగారాల్లో కంచుతోనూ, రాళ్ళతోనూ, ఎముకలతోనూ, స్ఫటికంతోనూ (Jade) పాత్రలను, పనిముట్లను నైపుణ్యంగా తయారుచేసేవారు.

సమాజ వ్యవస్థ. సంస్కృతి

హంగ్ కాలంలో సమాజం బానిసలు, రైతులు, ప్రభువులుగా విభజింపబడి వుండేది.

ప్రభువులు యుద్ధంలో పట్టుకొచ్చిన ఖైదీలను బానిసలుగా చేసి, బలవంతాన పనిచేయించేవారు. బానిసల మెడలకు తాళ్ళు కట్టి పొలాలలోను, లేదా రాజధానిలోని కర్మాగారాల్లోను పనిచేయించేవారు. అప్పుడు కొరడాలు ధరించిన నిగామాన్లు కాసలా వుండేవారు. ముతకధాన్యం బానిసల తిండికి యిచ్చేవారు. తమ చిత్తం ప్రకారం బానిసలను చంపే అధికారం యజమానులకు వుండేది.

చాల మొరటు పనిముట్లనే వాడగలిగినందున రైతులు తక్కువగానే పండించగలిగేవారు. అందులో కొంతభాగం ప్రభువులకు చెల్లించవలసివచ్చేది.

బానిసల, రైతుల శ్రమఫలితాన్ని అనుభవించుతూ ప్రభువులు విలాసాలతో ఆడంబరంగా జీవించేవారు.

హంగ్ రాజులు గొప్ప గొప్ప భవనాలను నిర్మించారు. ఒక్కొక్క రాచనగరులో విశాలమైన సభామందిరాలు - 180 అడుగుల పొడవు, 80 అడుగుల వెడల్పు

నలిగినవి కూడా వుండేవి. రాధవనాల క్రందిభాగంలో ధాన్యం, సరుకులు వృక్ష నిల్వకేసేందుకు పెద్ద పెద్ద గోదాములుండేవి.

రాజు మరణించినపుడు పెద్ద గోరీలో అతనితోపాటు వందలకొలది నగిజ రాళ్ళు, బంగారం స్ఫటికం (Jade) కంచుతో చేయబడిన వస్తుసామగ్రి సమాచేశపెవారు. రాజుగారి సమాధిలో వందలకొలది బానిసలను సజీవులుగా కొందరిని చంపి మరొకరిని పాతిపెట్టేవారు.

సామ్రాజ్యప్రజలు మాత్రం అత్యంత వెనుకబడిన పరిస్థితులలో జీవితం గడిపేవారు. చిన్న సుట్టి గుడిసెలు వారి ఇళ్లు. వారి గోరీలలో వారుపయోగించిన మోటు మండలు, ఆయుధాలు మాత్రం కనిపించుతాయి.

తమ పూర్వీకులను పూజించేందుకు షాంగ్ రాజులు బ్రహ్మాండమైన క్రితువులు జరిపేవారు. అలాంటి ఒక్కొక్క యాగంలో వందలకొలది పశువులను, గొర్రెలను బలియిచ్చేవారు. తమకు రక్షించవలసిందిగా పూర్వీకులను ప్రార్థించేవారు. విశిష్టత్తును చూడగలిగే శక్తిని తమకు ప్రసాదించవలసిందిగా మ్రొక్కేవారు. తాము చేసే పనులన్నీ తమ పూర్వీకుల అభీష్టాన్ని నెరవేర్చేందుకేని విశ్వసించేవారు. చాలాదూర్లోనే గాక పొలితులైన ప్రజాసామాన్యంలోకూడ ఈ విశ్వాసం వేళ్ళూని వున్నందున, ప్రజాసీకందై రాజవంశపు అధికారి మరంత బలంగావుండేది.

షాంగ్ రాజులు తమ సందేశాలను ఎముకలమీద, తాబేలు చిప్పలమీద చెక్కించేవారు. చైనా లిపికి ఈ వ్రాతలే ఆదియిచ్చాయిగా యిప్పటికీ నిలచి వున్నాయి. ఎముకలపై చెక్కిన ఈ ప్రాథమిక రూపాలే తర్వాత అభివృద్ధి చెందిన చైనా లిపికి మూలమని చెప్పవచ్చు.

శోజువారి అవధులను తీర్చుకొనేందుకు, వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధి చేసేందుకు పరిగిన కృషి ఫలితంగా షాంగ్ కాలంనాటికే శాస్త్ర విజ్ఞానానికి పునాదులు వేయబడ్డాయి. ఎముకలపై చెక్కిన వ్రాతలను సరికిలించితే, పదివేలదాకా అంకెలను గుణించడం వారికి తెలుసునని బోధపడుతుంది. చంద్రుని పరిభ్రమణంపై ఆధారపడిన నెలకు గుణించడం, పంచాంగం వ్రాయడం వారికి తెలుసు. ప్రతి నెలకు, 80 లేక 29 రోజులనీ, సంవత్సరానికి 12 నెలలనీ, కొలది సంవత్సరాల కొకసారి అధికమాసం వస్తుందని వారు అవగతం చేసుకున్నారు. ఇందుకల్ల షాంగ్ కాలంలో శాస్త్రీయపద్ధతి, పంచాంగం వ్రాయడంతోపాటు, ఋతువుల గమనాన్ని తెలిసికొని భూమిని ఎపుడు దున్నాలో, ఎపుడు విత్తనాలు వేయాలో అర్థంచేసికోగలిగారు.

వసంత - హేమంతాల శకం

క్రీస్తుపూర్వం 770 సంవత్సరం నుంచి 450 వరకు గడచిన కాలాన్ని చైనా చరిత్రలో వసంత - హేమంతాల శకం అని పిలుస్తారు.

'చా' వంశ పరిపాలన ఆఖరి దశలోనే ఇనుపగొర్రు, గొడ్డలి ఉపయోగంలోకి వచ్చాయి. రాతితోనో, కంచుతోనో చేసిన పనిముట్లకంటే శక్తివంతమైన లోహముతో, ఇనుముతో తయారుచేసిన సాధనాలను వినియోగించడం నేర్చుకున్నందున పొలాలను లోతుగా దున్నడం, అడవులను ఛేదించి పంటభూములుగా తయారు చేయడం సులభతరమయింది.

ఇనుప పనిముట్లు ఉపయోగించడం, పనిలో నేర్పు సంపాదించిన తరువాత మంచి భూములను రైతులకు వంతులవారిగా సాగునిమిత్తం యివ్వడం అనే సాంప్రదాయం గతించింది: క్రమంగా రైతులు భూములను వంశపారంపర్యంగా అనుభవించే పద్ధతి అనుష్ఠానికి వచ్చింది. ప్రభువులకూడ భూమిని తన స్వంతానిగా లాక్కోవడం ప్రారంభించారు. ఈవిధంగా భూమి సమిష్టి యాజమాన్యం క్రింద వుండే పద్ధతి క్రమంగా అంతరించిపోయింది.

ఇనుప పనిముట్ల వుపయోగంవల్ల బంజర్లను, అడవులను బాగుచేసి క్వరగా సాగులోకితేవడం సులభతరం అవడంతో, సాగుభూమిని విస్తరించడంలో ఇరుగు పొరుగు తెగలమధ్య ఘర్షణలు రాసాగాయి. భూమి కొరత తగాదాలు ప్రభుత్వాల మధ్య యుద్ధాలకు దారితీసాయి.

ఆ రోజుల్లో ఎల్లానది లోయలోనూ, యాంగ్ టీన్ నదీ లోయలోనూ సాగు ప్రాంతాలు అనేకం విస్తరించాయి. ఆ ప్రాంతాలలో నివసించుతున్న వ్యవసాయ తెగలను మువా హిసియా అని పిలచేవారు. సాగవుతున్న ప్రాంతాలమధ్య వికాలమైన భీళ్ళు, అడవులు, వుండేవి: 'వీటిలో పశు పాలకులు, వేటగాళ్ళు అయిన జంగ్, టీ తెగలు నివసించుతుండేవి. వ్యవసాయదారులైన మువా హిసియా తెగల ఆచార వ్యవహారాలూ పశు పాలకులైన జంగ్, టీ తెగల ఆచార వ్యవహారాలూ భిన్నంగా ఉండేవి. ఉదాహరణకు పశుపాలకుల ఆహారం ప్రధానంగా మాంసం, పాలు, ఉభయ

తెగలమధ్య తరచు ఘర్షణలు జరిగేవి. హువా హిసియా తెగవారు జంగ్ టీ వారి భూములను ఆక్రమించేవారు. జంగ్ టీ తెగవారు హువా హిసియాకు చెందిన ధాన్యం, పశువులను, మనుష్యులను ఎత్తుకుపోయేవారు.

క్రీస్తుపూర్వం 7వ శతాబ్దప్రారంభంలో చిన్న రాజ్యాలను, తెగలను 2 యిండుట ద్వారా చూ, చీ, టీన్, చిన్ రాజ్యాలు క్రమంగా విస్తరించి బలపడ్డాయి.

యాంగ్ టీన్ నదీలోయలోని సారవంతమైన భూములను, వెచ్చదనాన్ని ఆనుభవించుతూ 'చూ' రాజ్యం క్రమంగా యాంగ్ టీన్, హిన్ నదీప్రాంతంలోని చిన్న చిన్న రాజ్యాలన్నిటిని ఒక్కొక్కటే ఆక్రమించి, క్రమంగా బలమైన రాజ్యంగా రూపొందింది. 'చూ' చక్రవర్తిపరిపాలనను తృప్తిపరిచింది. 'చూ' రాజు తన సార్వభౌమత్వాన్ని ప్రకటించుకొని, చక్రవర్తికి యివ్వాలనిన పన్ను ఎగవేసింది. అంతేగాక 'చూ' ప్రభుత్వం తన రాజ్యాన్ని ఉత్తరదిశగా విస్తరించుట ద్వారా మధ్య మైదానాల్లోని రాజ్యాలకు ప్రమాదంగా తయారైంది.

తూర్పు సముద్రతీరంలోని చేపలు, ఉప్పు, పట్టు వస్త్రాల సుపద కలిగిన 'చీ' రాజ్యం మరొక బలమైన ప్రభుత్వంగా రూపొందింది. షెన్సి రాష్ట్రంలోని షెన్ నదీలోయలోని "టిన్" రాజ్యం వ్యవసాయాన్ని బాగా అభివృద్ధి చేసుకుని, చుట్టూ వున్న చిన్న రాజ్యాలను తెగలను జయించి, మరొక బలమైన ప్రభుత్వంగా తయారైంది. ప్రస్తుత షెన్సి రాష్ట్రంలో ఉప్పుడున్న "చిన్" రాజ్యం కూడ మరొక బలమైన ప్రభుత్వంగా వెంపొందుతోంది ఈ నాలుగూ బలమైన రాజ్యాలుగా రూపొందడంతో అధికారంకొరకు వీటిమధ్య తగాదా ప్రారంభమయింది.

సార్వభౌమత్వం కొరకు రాజ్యాల మధ్య తగాదా

వసంత - హేమంత శకం ప్రారంభంలో 'చీ' రాజు హువాన్ నాయకత్వం సంపాదించాడు.

హువా హిసియా వ్యవసాయ తెగలకు, జంగ్ టీ పశుపాలక తెగలకు మధ్య క్రీస్తు పూర్వం 7వ శతాబ్దం మధ్యలో తీవ్రమైన యుద్ధాలు జరిగాయి. ఎల్లోనది ఉత్తరపు గట్టునవున్న 'పీ' హిసింగ్ రాజ్యాలకై 'చీ' తెగ దాడిచేసి ఆపారనష్టాలను కలిగించింది. ఒకప్పుడు బలంగా వున్న 'పీ' రాజ్యంలో దాడి అనంతరం జనాభా ఐదువేలకు తగ్గిపోయింది. ఉత్తర షెన్ జంగ్ తెగ దాడిచేసి 'యెన్' రాజ్యాన్ని పూర్తిగా ధ్వంసం చేసింది.

ప్రమాదకరమైన వైఘటనలతో భీతిచెందిన హువాసియా వ్యవసాయ తెగలకు చెందిన సామంతులంతా 'చీ' రాజైన హువాన్ నాయకత్వం క్రింద సమావేశమయ్యారు. ఉత్తరాది తెగల దాడుల ఎదుర్కోవాలనీ, ధ్వంసం చేయబడిన రాజ్యాలకు సహాయం పంపాలనీ నిర్ణయించారు. ధ్వంసమయిన 'పీ' రాజ్యానికి సహాయంగా పశువులు, గొర్రెలు, పందులు, తుక్కలు, కోళ్లు, వస్త్రాలను 'చీ' పంపాడు.

‘హిస్టోరీ’ నగర కోటలకు తిరిగి కట్టించాడు. ‘యెన్’ గాన్యంపై దాడిచేసిన యంగ్ తెగను వెనుకకు పారబోలాడు.

క్రీస్తు పూర్వం 6వ శతాబ్దంలో హువాన్ రాజు ఎనిమిది రాజ్యాల సంయుక్త సేనలకు నాయకత్వం వహించి, గుర్రంపై స్వారిచేస్తూ, అత్యాశాపరుడైన ‘మా’ రాజ్యపాలకునిపైకి దాడిచేసాడు. ఎదిరించేదమ్ముల్లే ‘మా’ రాజు సర్వసేనాని ‘చీ’ రాజు పెట్టిన పరతులకు అంగీకరించాడు. ‘చా’ చక్రవర్తి సారథ్యాసత్వాన్ని గుర్తించాడు : చుట్టూ మైదానాలపై దాడిచేసి రాజ్య విస్తరణకు ప్రయత్నించిన అంగీకరించాడు. విశ్వ రాజ్యాలుతో కలవడానికి ఒప్పుకున్నాడు. అదివరకు ‘మా’ రాజు క్రింద సామంతులుగా వున్నవారంతా ఈ ఒడంబడికతో ‘చీ’ అధిపత్యం క్రిందకు వచ్చారు. ఈ విధంగా ముప్పది రాజ్యాలకు మైగా కలుపుకొని ‘చీ’ రాజైన హువాన్ తన రాజ్యాన్ని విస్తరించుకొని బలవత్తరమైనదానినిగా చేసికున్నాడు.

సామంత రాజులందరినీ విశ్వపరచడంలో హువాన్ కృతకృత్యుడనడానికి కారణం ఏమంటే అతడు “చక్రవర్తికి విధేయులుగా వుండి ఆటవికుల నాడులను తిప్పికొడదాం” అనే నినాదాన్ని ప్రచారం చేయడం. అతడు నిర్మించిన విశ్వ రాజ్యాల సమితి తొమ్మిదిసార్లు సమావేశమయింది. వాగుల, నదుల ప్రవాహాన్ని అడ్డగించునీ, ఆహార ధాన్యాల రవాణాను అరికట్టిననీ, “చా” చక్రవర్తి సారథ్యాసత్వాన్ని అంగీకరిస్తామనీ, పరస్పరం యుద్ధాలకు దిగరానీ సమితి సభ్యులంతా అంగీకరించారు.

క్రీ. పూ. ఏడవ శతాబ్దం ఆఖరులోను, ఆరవ శతాబ్దం మొదట్లోనూ ట్రిన్ - మా రాజ్యాలచుట్టూ దీప్లు కాలం యుద్ధాలు సాగాయి. చుట్టూవున్న మిత్రరాజ్యాలను కూడ ఏటిలోకి ఈడ్చాయి.

క్రీ. పూ. ఆరవ శతాబ్దం చివరలో యాంగ్ ట్రిన్ నది దిగువ ప్రాంతంలోని ‘పూ’, ‘యెహీ’ రాజ్యాలు చుట్టూ మైదానాలపై నాయకత్వంకొరకు వెనుగులాడ సాగాయి. ‘పూ’ రాజు దాడిచెడలి ‘మా’, ‘చీ’ రాజులను ఓడించాడు. ట్రిన్ రాజు కూడ పోరాడి లాభంలేదని గుర్తించి లొంగిపోయి ‘పూ’ రాజు పిలచిన సామంతుల సమావేశానికి హాజరయ్యాడు. కాని ఈ కీర్తి యెంతోకాలం ‘పూ’ రాజుకు దక్కలేదు. అతడు రాజ్యవిస్తరణకు ఇతర ప్రాంతాలపై దాడిచెడలిన సమయంలో “యెహీ” రాజు దాడిచేసి ‘పూ’ రాజ్యాన్ని ధ్వంసం చేసి, యాంగ్ ట్రిన్ దిగువ ప్రాంత మంతటిపై అధికారం వహించాడు.

ఈ కాలంలో నిరంతరం కొనసాగిన అంతర్గత యుద్ధాలవలన, పెద్ద రాజ్యాలు చిన్న రాజ్యాలకు కాజేయడంవలన ‘చా’ చక్రవర్తి అధికారం పూర్తిగా సన్నగిలింది. చిన్న సామంతులకున్న ప్రతిష్ఠకు మించిన అధికారం చక్రవర్తికి లేకుండాపోయింది. విశ్వ సమితిలోని బలమైన రాజ్యాలు చిన్న రాజ్యాలనుండి వశరానా వనూలుచేయ సాగాయి.....బిట్టలు, గుర్రాలు, పులి, చిరుతపులి, లేడి చక్కెరలు వగైరాలు పన్నుగా వనూలు చేసేవారు.

కాలక్రమేణా హువాహిసియా తెగలు బంగ్-టీ తెగలు కలిసిపోయి ఒక ప్రజగా ఆవిర్భవించారు.

కన్ఘ్యాషియన్ - ఆయన బోధలు

క్రీ. పూ. 551-479 మధ్యకాలంలో ప్రస్తుత హంటంగ్ రాష్ట్రంలో వున్న అప్పటి 'లూ' రాష్ట్రంలో కన్ఘ్యాషియన్ అనే పండితుడు నివసించేవాడు. ప్రాచీన చైనా మేధావుల్లో ఆయన చాల గొప్పవాడు. వసంత - హేమంత కాలంలో జరిగిన ఎడతెగని యుద్ధాలకు ఆయన వ్యతిరేకి. ప్రాలవై పన్నుల భారం ఎక్కువ చేయరాన్ని, ఇతరు విధాలుగా నోపిడిని కూడ ఆయన వ్యతిరేకించాడు. "యుద్ధాన్ని యెలా నిర్వహించుతావ"ని ఒక సామాన్య ప్రభు వడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానంగా కన్ఘ్యాషియన్ "యుద్ధ నిర్వహణకు గురించి నేను ఎన్నడూ అన్వయం చేయలేదు" అని ఖచ్చితంగా చెప్పినాడు. తన శిష్యుడొకడు ప్రసలవై పన్నులు ఎక్కువ చేసి, ప్రభువులకు ధనం చేశాడని విన్నప్పుడు కోపంతో కన్ఘ్యాషియన్ అలాంటివాడిని తన శిష్యుడుగా పరిగణించనన్నాడు.

కన్ఘ్యాషియన్ వివిధ రాజ్యాలకు యాత్ర వెళ్ళి, తన సిద్ధాంతాలను బోధించాడు. కాని పరిపాలకు లెవ్వరూ ఆయన సలహాలకు పాటించలేదు. జన్మస్థలమైన 'లూ'కు తిరిగి వచ్చి, ప్రాచీన గ్రంథాల సంకలనకు పూనుకున్నాడు. చరిత్రగ్రంథం (హంగ్ షు), వసంతం - హేమంతం గాధలు, కర్మకాండల గ్రంథం, పాటలగ్రంథం వగైరా క్షేత్రంలో ఆయన సేకరించి, ప్రకటించిన పుస్తకాలు యిప్పటికీ వున్నాయి. అతి ప్రాచీన కాలంలో ప్రభుత్వాలు చేసిన ప్రకటనలు, హుకుములు చరిత్ర గ్రంథంలో సంపుటికరించబడ్డాయి. వసంతం - హేమంతం గాధలలో 'లూ' రాజ్య చరిత్ర వ్రాయబడింది. ప్రాచీన రాసకీయ, సామాజిక జీవితంలో జరిపే కర్మ కాండలు, ఉత్సవాలకు గురించి వర్ణనలు కర్మకాండల గ్రంథంలో వున్నాయి. పద్యాలు, జానపదగేయాలు పాటల గ్రంథంలో సంపుటికరించబడ్డాయి. అంతకు ముందు పాలకవర్గ సభ్యులకు మాత్రమే ప్రత్యేకోద్యోగులు చదివి వినిపించే విషయాలను కన్ఘ్యాషియన్ సేకరించి, గ్రంథాలుగా ప్రకటించాడు.

ఆ రోజుల్లో చాల పెద్ద సంఖ్యలో - మూడువేలకు పైగా కన్ఘ్యాషియన్ శిష్యులుండేవారు. కర్మకాండ, సంగీతం, విలు విద్య, రథ సారస్వం, గ్రంథ రచన, గణితశాస్త్రం అను ఆరు కళలను గురించి కన్ఘ్యాషియన్, తన శిష్యులకు బోధించేవాడు. ఆయన వివిధ రాజ్యాలకు తిరుగుతూంటే ప్రయాణంలో వైతం అనేకమంది శిష్యులకు విద్య గరిపేవాడు. శిష్యులు అడిగే ప్రశ్నలకు, అడిగినవాని స్వభావాన్ని బట్టి సముచితమైన సమాధానాలను కన్ఘ్యాషియన్ యిచ్చేవాడు. బోధించడంలో ఆయనకున్న ఓర్పు విస్తృతమైన ఆయన విజ్ఞానం ఫలితంగా శిష్యులందరూ అత్యంత అభిమానంతోనూ, గౌరవంతోనూ కన్ఘ్యాషియన్ను చూచేవారు.

ఇనుప పాత్రలను, పలుకులను తయారు చేయగలిగినందున పంట కాలువలను త్రవ్వడం, కాలువలను రహదారులుగా వినియోగించడం సాధ్యమయింది. ఉదాహరణకు చిన్ రాజ్యంలో 800 లీ (సుమారు 100 మైళ్లు) *పొడుగున్న భౌగోళిక కాలువను త్రవ్వి, నలభై లక్షల 'హా'ల (సుమారు 6 లక్షల 66 వేల ఎకరాలు) భూభాగాలను సారవంతమైన పంటభూమిగా మార్చగలిగారు. తూర్పున యాంగ్ టీన్ నదిని, హువాయ్ నదిని జూ, స్ట్రీ నదులతో కలిపే హంగ్ కో కాలువను త్రవ్వి, రవాణాకు వినియోగించారు.

దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాల మధ్య వర్షం బాగా అభివృద్ధి చెందింది. రాజధాని పట్టణాలైన వింటీన్, హంటాన్, లోయి (ప్రస్తుత హానాన్ రాష్ట్రంలో వుండేది). సిన్ యాంగ్ (ప్రస్తుత పెన్సిరాష్ట్రంలో), ఇంగ్ (ప్రస్తుత హానాన్) వర్షం రాక్రమంగా పెద్ద పెద్ద జనాభాగలిగిన నగరాలుగా వెలసినాయి. ఆ నగరాలమట్టు కొన్ని వేల గజాల పొడవుగల గోడలు నిర్మించుకున్నారు. నేర్పరులైన పనివాళ్ళు అనేకరకాలు వస్తువులు తయారుచేసేవారు. నగరంలోని మార్కెటులలోకి అనేక రకాల సరుకు అమ్మకానికి వచ్చేది. తూర్పు నుంచి నేపలు, దక్షిణాన్నుంచి ముత్యాలు, ఏనుగు దంతాలు, పశ్చిమాన్నుంచి ఖనిజ మృగాల చర్మం, ఉత్తరాన్నుంచి మంచి గుర్రాలు అమ్మకానికి వచ్చేవి. 'చీ' ప్రభుత్వానికి రాజధానిగా వున్న 'లింఝే' నగరం చాల భౌగోళికవంతమైనదిగా వుండేది. ఆ నగరానికి నేరే పంటలు పెంతు సరుకుల బళ్ళు, ప్రయాణీకులు నిరంతరం సాగిపోతుండేవి. లింఝే నగరం జనాభా 70 వేల దాకా వుండేది. పట్టువస్త్రాల పరిశ్రమ చాల అభివృద్ధి చెందినందున అదట తయారైన సరుకు దేశమంతటా అమ్మకం బడుతుండేది. "చీ సిల్కు ప్రపంచమంతటా అమ్మడవుతాయ" అనే సామెత వ్యాప్తిలో వుండంటే లింఝే నగరంలో తయారైన సరుకు నాణ్యమైనదన్న ప్రఖ్యాతి వుండేదని బోధపడుతుంది.

ఉత్పత్తి పెరుగుదల, వర్షపు సరుకుల తయారీ ఎక్కువగావడం ఫలితంగా కమ్యూన్ వ్యవస్థ మరింత శిథిలమవసాగింది. ముగ్గున పరిస్థితులలో బలమైన రాజ్యాలులో ప్రభుత్వమే రైతులనుండి ప్రత్యక్షపన్నులు వసూలుచేయడం, తప్పనిసరిగా శ్రమ చేయించుకోవడం పరిపాటుయింది. పశ్చిమానవున్న 'చిన్' రాజ్యం మాత్రం నూతన పరిస్థితులకు అనుగుణ్యమైన రాజకీయ సంస్కరణలను అచటజరుపఱచుకొనడం జరిగింది. ఆ రాజ్యంలో సామంత ప్రభువులే అప్పటికింకా ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని తమ చేతుల్లో వుంచుకొని గ్రామ కమ్యూన్లను నడుపుతూ, రైతుల

* దూరాన్ని కొలవడానికి చైనాదేశంలో వాడే కొలమానం. 'లి' దాదాపు 0.8107 మైళ్ళలో (అనగా మూడోవంతుకు లోపు) సమానం. చైనాలో భూమి కొరతకు వాడే చూ దాదాపు 0.1647 ఎకరాలో (అనగా ఎకరంలో ఆరోవంతుకు) సమానం. ఈ పుస్తకంలో ఉపయోగించిన కొలతలు ఆయా పరిపాలన కాలంలో వాడినవి మాత్రమే. వాటిని ఆధునిక కొలతల్లోకి ఎలా మార్చుతారో ఇంకా నిరయం కాలేదు.

నుండి ధాన్యం శిస్తును వసూలుచేయడం, పెట్టి చేయించుకోవడం వరుగుతూ ఉండేది. రైతులపై ప్రత్యక్ష పరిపాలన చిన్ ప్రభుత్వానికి లేకపోవడమే ఆ రాష్ట్ర బొక్కసంలో తగినంత డబ్బులేకపోవడానికి; సైన్యం బలహీనమవడానికి కారణమయింది.

పరిస్థితు లిలా వుండగా క్రీ. పూ. 350 సంవత్సరంలో చిన్ పరిపాలకుడైన హియో రాజు కొన్ని సంస్కరణలను ప్రవేశపెట్టాడు. మంత్రియైన హంగ్ యాంగ్ ను నియమించగా, ఆయన తయారుచేసిన రాజ్యాంగసంస్కరణల ముసాయిదాలో క్రింది మార్పులు సూచించబడ్డాయి :

1. సమిష్టిభూమిని వంతులవారీగా రైతులు సాగుచేసుకోవడమనే పాత పద్ధతిని (చింగ్ టియెన్ విధానం) రద్దుచేసి, భూమిని స్వాధీనంలో వుంచుకోవడానికి, కొనడానికి, అమ్మడానికి వ్యక్తుల హక్కును గుర్తించాలి. కొత్తభూములను కుద్రపరచి సాగుచేయడాన్ని, అధిక పంటలను పండించడాన్ని ప్రోత్సహించాలి. బాగుగా సాగుచేసి పంటలు పండించేవారిని, పట్టువస్త్రాలను బాగా తయారుచేసేవారిని పెట్టిచాకిరి (లేబర్ సర్వీసు) నుండి మినహాయించాలి.

2. ఒక కుటుంబంలో ఇద్దరు లేక ముగ్గురు సోదరులన్ను పుడు వారు విడిపోయి వేర్వేరు కాపరల పెట్టుకొని స్వంతంగా పనిచేయాలి; లేనిచో ఆ సమిష్టి కుటుంబానికి అధిక పన్నులు వేయబడుతాయి. ఐదు కుటుంబాలను ఒక 'పూ' (గ్రూపు) గానూ, రెండు 'పూ'లను ఒక "షీహ్" (ముతాగాను) నిర్ణయించి ఆ ముతాబాని యే వ్యక్తి సేరం చేసినప్పటికీ బాధ్యత ముతా అంతటివై వేసి కొత్త పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టారు.

3. సైన్యంలో వీరోచితకార్యాలు చేసేవారికి ప్రభువు హోదాను ఇవ్వాలి. ఒక్కొక్క కార్యం గొప్పతనాన్ని బట్టి పెద్ద హోదాను యివ్వాలి. ప్రభువుల వంశాలకు చెందినవారు యుద్ధంలో వీరులవలె పోరాడలేకపోతే వారి పదవులను రద్దు చేయాలి. ప్రభువుల హోదాను అనుసరించి వారికిచ్చే భూకమతాలు వుండాలి.

4. 'చిన్' రాజ్యంలోని గ్రామాలన్నింటినీ 31 తాలూకాలుగా విభజించి, ప్రభుత్వంచే నియమించబడిన ఉద్యోగి ప్రత్యక్ష పాలనక్రింద ఒక్కొక్క తాలూకాను (కౌంటీ) వుంచాలి.

క్రీ. పూ. 350 సంవత్సరంలో ఈ కొత్త శాసనాలను ప్రవేశపెట్టినపుడు చిన్ ప్రభుత్వానికి హిన్ యాంగ్ నగరం రాజధానిగా వుండేది. ఈ శాసనాలు తమ స్వప్రయోజనాలకు విరుద్ధంగా వున్నాయని ప్రభువులంతా ఎదిరించినందున, మంత్రి హంగ్ యాంగ్ చాల చిక్కులను ఎదుర్కోవలసి వచ్చింది. ఐనప్పటికీ 'హియో' రాజు వీటిని ఖచ్చితంగా అమలుజరిపి, ఎదురించిన సామంత ప్రభువులందరినీ కఠినంగా శిక్షించాడు.

భూమిని కొనడం, అమ్మడం శాసనరీత్యా అంగీకరించబడినందున భాగ్యవంతుల చేతుల్లో భూమి కేంద్రీకరింపబడటం ప్రారంభమయింది. భూములను రైతులకు కొలికిచ్చి, ధాన్యం రూపేణా మక్తాలను వసూలు చేయసాగారు. ఈ విధంగా క్రమంగా భూస్వామ్య దోపిడీ విధానం (ఫ్యూడల్ పద్ధతి) పెంపొందింది.

హంగ్ క్యాంప్ సంస్కరణలు ఫలితంగా వ్యవసాయం వృద్ధిచెందుటతోపాటు, ప్రభుత్వ గిడ్డంగులను ధాన్యంతో నింపేందుకు అవకాశమేర్పడింది. తరు హాదా పెనుగుతుందనే ప్రత్యాశతో వైరికులు యుద్ధరంగంలో ధైర్యంగా పోరాడగలిగారు. ఈ విధంగా 'చిన్' రాజ్యంబలపడి, ముందుకు సాగింది. దానికి, తూర్పునవున్న ఆరురాజ్యాలకూ చుట్టూ సామ్రాజ్యభూమి కారణంగా తీవ్రమైన పోరాటాలు జరిగాయి. చిన్ రాజ్యం యుద్ధ చక్రాలకుతోడుగా రాజీయ చాతుర్యాన్ని కూడ వినియోగించింది; శత్రురాజ్యాలచుట్టూ తిగాదాలను చెప్పుగట్టడానికి, వారిచుట్టూవున్న ఒడంబడికలను విచ్ఛిన్నం చేయడానికి పూనుకుంది. పొరుగు రాజ్యాలతో పోరాడటానికి దూరప్రాంతరాజ్యాల సహకారం సంపాదించింది. క్రీ. పూ. మూడవ శతాబ్దం అంతస్తుయ్యేనాటికి 'హన్', 'వీ' రాజ్యాల సంయుక్త సేనలను ఓడించి, ఆ ప్రభుత్వాల వేత్తుల్లోంచి వైద్యభాగాలను 'చిన్' ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోగలిగింది. ఆ విధంగా ఇద్దరు ప్రత్యర్థులను ఓడించిన తర్వాత చూచీ రాజ్యాల విక్రమభూమిని నాశనం చేయడానికి 'చిన్' ప్రభుత్వం పూనుకుంది. 'చూ' రాజ్య సేనలను ఓడి చి, రాజధానిని పట్టుకున్నందున రాజు తూర్పునకు పారిపోయాడు.

ఎల్లో నదికి రెండువైపులా తూర్పునకుగా చిన్ ప్రభుత్వం తన రాజ్యాన్ని విస్తరించుకోసాగింది. క్రీ. పూ 260 సంవత్సరంలో హాన్ నగరమైన హంగ్ టాంగ్ ను స్వాధీనం చేసుకొని చిన్ ప్రభుత్వ వైన్యాలు చావ్ రాజ్యంపైకి దాడి వెడలాయి. ఈ ప్రమాదాన్ని గుర్తించి చావ్ రాజు నాలుగులక్షల యాభై వేల వైన్యాన్ని సమీకరించి, ప్రసిద్ధ సేనాని లియెన్ పో నాయకత్వాన దక్షిణ భరిమాన్దు పట్టణమైన చాంగ్ పింగ్ రక్షణకు పంపాడు. లియెన్ పో బలమైన కోటల వెనక రక్షణ తీసుకుంటూ, తన సేనలతో జాగ్రత్తగా సమయంకొరకు వేచివున్నందున దాడి చేస్తున్న చిన్ సేనలకు అశుభకాలేదు. అప్పుడు కుట్రపన్ని, లియెన్ పో సేనానిని ఆపదనుండి తొలగించడానికి ప్రయత్నించి చివరకు సాధించగలిగారు. లియెన్ పో స్థానంలో సేనానిగా నియమించబడిన యువకుడు చావ్ కో తొందరపడి, నగర కోటల రక్షణను వదలివేసి, శత్రు సేనలను ధీకొని, పరాజయం పొందాడు. అతడి గొప్ప వైన్యం శత్రువు పన్నిన వుచ్చుల్లో చిక్కుకొంది. చిన్ ప్రభుత్వ సేనలు చుట్టుముట్టి, ఎటూ తప్పించుకోలేకుండుకు అవకాశం లేకుండా దిగ్బంధనం చేశాయి. ఈలోగా చిన్ రాజు పదిహేను ఏళ్ళకు మించిన యువకులందరినీ సమీకరించి, తానే ఆధ్వర్యం వహించి అగతియ యుద్ధంలో తన సేనలను నడిపించాడు. నలుబది రోజులుగా చిన్న కలయంలో చిక్కిన చావ్ వైన్యాలు ఉపహాసాలతో బాధలు పడుతూ దిగ్బంధనాన్ని బ్రద్దలు కొట్టేందుకు ప్రయత్నించి విఫలమయ్యాయి. భీకరయుద్ధంలో ఓడిపోయిన చావ్ వైనికులందరూ బందీలుగా పట్టుకోబడి, చంపబడ్డారు.

నింకులసమరాలతో కూడిన ఈ దశ ఈ విధంగా గొప్పయుద్ధంతో అంతమయింది. ఆరు నెలల్లో ప్రధాన వైన్యాన్ని చావ్ ప్రభుత్వం కోల్పోయింది :

చిన్ ప్రభుత్వం ఎదురులేని మిలిటరీశక్తిగా వెంపొంది సాంఘికమత్యాన్ని స్థాపించుకోగలిగింది.

చిన్ ప్రభుత్వం చైనాదేశాన్ని ఐక్యపరచింది

క్రీ. పూ. 246 సంవత్సరంలో ఇంగ్లెండ్ రాజు చిన్ రాజ్య సింహాసనాన్ని అధిష్టించాడు. ఇతడినే ప్రథమ చిన్ చక్రవర్తనీ, లేదా చిన్ షీ హువాంగ్ టీ అనీ చరిత్రకారులు పిలుస్తారు. మిగతా ఆరు రాజ్యాలు కలిపిన దానికంటే విస్తృతమైన ప్రాంతాన్ని ఇంగ్లెండ్ చక్రవర్తి పరిపాలించాడు. క్రీ. పూ. 280 తరువాత పడేళ్ళలో తక్కిన రాజ్యాలన్నిటినీ - హాన్, చావ్, వీ, చూ, ఎన్, చీ - ఒక్కొక్కటే ఆక్రమించుకున్నాడు. క్రీ. పూ. 221 సంవత్సరానికి దేశాన్నంతటినీ తన పరిపాలనక్రిందకు తెచ్చి ఐక్యపరచగలిగాడు.

దేశం ఐక్యమడం సత్ఫలితాలకు దారితీసింది. ప్రభుత్వ మిపుడు నీటివనరులన్నిటివైనా అధికారం కలిగి, సద్వినియోగం చేసేందుకు అవకాశ మేర్పడింది. ఆటవిక తెగల దాడులను ఎదుర్కొనేందుకు రక్షణచర్యలు తీసికుని, దేశభద్రతను కాపాడే అవకాశ మేర్పడింది. శాంతియుత పరిస్థితులలో ప్రజలు తమ వృత్తులను సాగించి వుత్పత్తిని ఎక్కువ చేసేందుకు అవకాశ మేర్పడింది.

రాజ్యాల మధ్య అంతర్యుద్ధాల దశలో సంస్కృతి

సామ్రాజ్యమత్వంకొరకు వివిధ రాజ్యాలు పోరాడుతున్న ఈ దశలో చాలామంది గొప్ప మేధావులు ఉద్భవించారు. వారిలో కొందరు తమ రాజకీయాభిప్రాయాలను వ్రాసి గ్రంథస్థంకూడ చేశారు. ఈ దశ ప్రారంభంలో నుంగ్ రాజ్యానికి చెందిన మోటీస్ (మోటి) అనే తత్వవేత్తకు చాలామంది శిష్యులుండేవాడు. వారు తమ గురువును చాల గౌరవించేవారు; ఆయన తమకిచ్చిన కర్తవ్యాలను నెరవేర్చడంలో ప్రాణాలు కోల్పోవలసివచ్చినా సరే - జంకేవారు కాదు.

మోటీస్ ఆశయాలుకు పునాది విశ్వప్రేమ, మానవులందరు పరస్పరం ద్వేషించుకోరాదనీ, ఒండొకరినూ ప్రేమించుకోవాలనీ ఆయన బోధించాడు. దురాక్రమణయుద్ధాలను ఆయన వ్యతిరేకించాడు. కాని దేశ రక్షణకొరకు తీసుకునే చర్యలను ఆయన బలపరచాడు. 'మో' రాజు నుంగ్ రాజ్యంపైకి దాడి వెడలడానికి సన్నాహాలు చేస్తున్నాడని తెలిసినపుడు ఆయన రాజధానికి వెళ్ళి, దండయాత్ర ప్రయత్నాలను విరమించమని రాజుతో వాదించాడు. కాని అదే సమయంలో మోటీస్ దురాక్రమణనుండి నుంగ్ రాజ్యరక్షణకు తోడ్పడవలసిందిగా తన శిష్యులను మూడు వందలమందిని పంపాడు.

అరోజుల్లో ఆకలి, చలి, అధికక్రమ అనే అత్యంతదారుణమైన పీడితాచారాలు ప్రజలను పీడించుచున్నాయనీ, రాజులు, ప్రభువులు విలాసాలతో తేలియాడుతున్నారనీ మోటీస్ తన రచనల్లో వర్ణించాడు. భాగ్యవంతుల శవాలతోపాటు విలువైన వస్తువులను పాతివెట్టే సాంప్రదాయం అర్థరహితమైనదని ఆయన అభిప్రాయపడ్డాడు. ఆయన నిరాడంబరంగానూ, తక్కువ ఖర్చుతోనూ జీవించేవాడు. విలాస జీవితాన్ని, దుబారాఖర్చును సాగించడమంటే ప్రజలను దోచుకోవడమేనని ఆయన తీవ్రంగా నిరసించేవాడు. ఆయన శిష్యులు వ్రాసిన 'మోటీస్' అనే పుస్తకంలో తమ గురువు అనేక పరిశోధనలుచేసి కనుగొన్న శాస్త్రీయ సమాచారం చాలావుంది.

చావో రాజ్యపౌరుడు హ్యూన్ ట్సీ అనే షేరుగల గొప్పతత్వవేత్త మరొకరు ఈ కాలంలోనే వుండేవాడు. ఆయన చాలా రాజ్యాలలో సంచారం చేశాడు. కాని ఎక్కువ కాలం చీ, చూ రాజ్యాలలో గడిపాడు. ఆయన చాలయంది శిష్యులకు కన్ ఫ్యూషియన్ పుస్తకాలను బోధించేవాడు. మానవుడు ప్రకృతిని జయించి, ఉప యోగించుకోగలడని అభిప్రాయపడ్డాడు. తోకమక్కలం రాలడం, నూర్యగ్రహణం ప్రకృతి సహజమైన ఘటనలని కనుగొన్నాడు. ఈ పరిశోధన ప్రపంచప్రకృతిని అర్థం చేసికోడానికి మానవునికి ఎంతో ఉపకరించింది.

హ్యూన్ ట్సీ శిష్యుడైన హన్ ఫీ ఆనునతడు హన్ రాజ్యానికి చెందినవాడు. సార్వభౌముని అధికారాలను బలపరచాలనీ, అధికార కేంద్రీకరణ సరగాలనీ హన్ ఫీ కోరాడు. ప్రభువుల అధికారాలను తొలగించి, వారిస్థానే ఉద్యోగులను నియమించే అధికారం రాజుకు ఉండాలన్నాడు. అప్పులైనవారినే సేనాపతులగానూ, మంత్రులు గానూ వై పదవులకు పంపాలన్నాడు. రాజుగారి కాసనాలు వ్రాత పూర్వకంగా వుండాలనీ, వాటిని ప్రకటించాక రాజ్యంలోనివారంతా పాటించి తీరాలనీ నూచించాడు.

హన్ ఫీ రచనలను చిన్ రాజ్య పరిపాలకుడైన ఇంగ్ చెంగ్ రాజు గౌరవించి, అందలి రాజకీయాభిప్రాయాలను ఉత్సాహంతో స్వీకరించాడు. హన్ రాజ్యంపై తన సైన్యాలతో దండయాత్ర చేసినపుడు తత్వవేత్త హన్ ఫీను తనకు అప్పగించాలని చిన్ రాజు కోరి సాధించాడు. ఐనప్పటికీ దురదృష్టవశాత్తు ఎక్కువకాలా చిన్ రాజు మన్నులకు హన్ ఫీ పొందలేకపోయాడు. తాను అయితన్నంత విశ్వాసపాత్రుడుగాదన్న ఆనమానంతో చిన్ రాజు అతడిని చంపించాడు. రాజుగారి చేతుల్లో సర్వాధికారాలు కేంద్రీకరించబడి వుండాలని “హన్ ఫీ” ప్రతిపాదించిన రాజకీయ సిద్ధాంతం, ఒకే సార్వభౌముని క్రింద చైనా దేశాన్నంతటిని ఐక్యపరచిన రాజకీయ విధానాన్ని ప్రోత్సహించింది.

సాహిత్యం - విజ్ఞాన శాస్త్రం

ఈ దశలో సాహిత్యం ఉన్నత స్థాయిని అందుకుంది. ఈ కాలపు రచయిత లందరిలో మేటి కనీశ్లరుడు చూ యువాన్. చూ రాజ్యవాసియైన ఈ మహావికి, చిన్ రాజ్య దండయాత్ర కారణంగా, తాను ప్రేమించిన మాతృభూమి సర్వనాశనం కావడం కనులార చూడవలసిన దురదృష్టం పట్టింది. ‘చి’ రాజ్యంతో ‘చూ’ రాజ్యానికి వున్న స్నేహసంబంధాలను త్రెంచుకోవలసిందిగా చిన్ రాజు ప్రతిపాదించాడు. ‘చూ’ రాజు మంత్రులలో కొందరికి బంధుమిచ్చి లోబరుచుకున్నాడు. మహావి చూ యువాన్ ఈ పథకాన్ని వ్యతిరేకించి, రానున్న ప్రమాదాలను గురించి ‘చూ’ రాజును హెచ్చరించాడు. కాని రాజు ఆ సలహాలను త్యజింపించి, మహావిని దర్బారునుండి వెళ్ళ గొట్టాడు. ‘చి’ రాజ్యంతో సంబంధాలను త్రెంచుకోగానే ‘చూ’ రాజ్యంపైకి చిన్

రాజు పంపయ్యారై చేసి, ఓడించాడు. ఈ వార్త వినగానే మా యువాన్ తన మాతృభూమి ఓడిపోయి చదువు విచారాన్ని, కోపాన్ని వ్యక్తపరుస్తూ కాన్యాలు నాశాడు. ప్రాచీన వైచా సాహిత్యంలో ఆ రచనలకు నేటికీ అత్యంత ప్రాముఖ్యత వుంది.

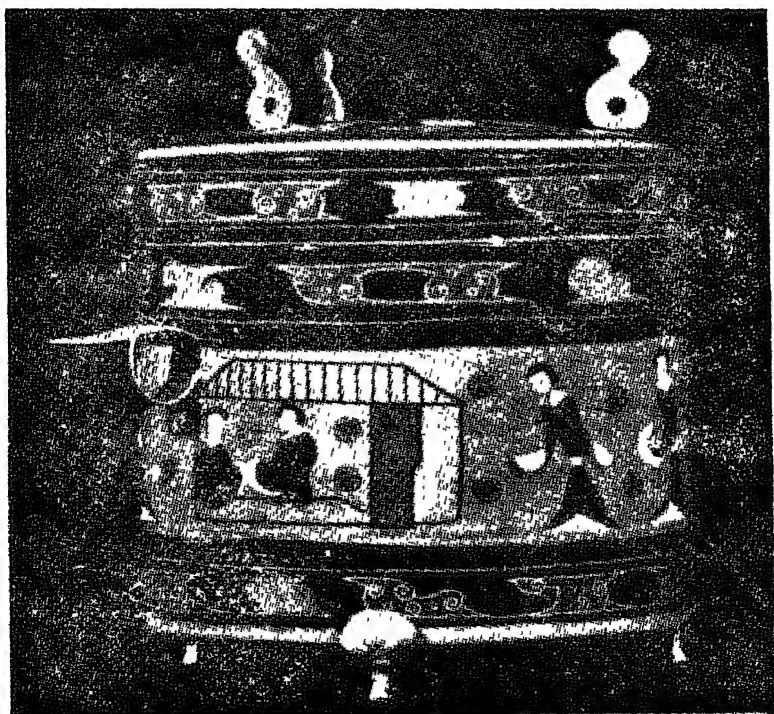
మా యువాన్ మహాకవి తన మాతృభూమిని అమూల్యమైనదిగా యెంచేవాడు. ఇది దేశంలోని పర్వతాలను, నదులను, అరణ్యాలను, పంట పొలాలను ఆయన ఎంతో ప్రేమించాడు. తన రచనల్లో టింగ్ టంగ్ సరస్సును గురించి హియాంగ్ నదిని గురించి, పండ్లతోటలను, ఔషధులను గురించి వర్ణించాడు. ఆయన వ్రాసిన మహత్తర కాన్యాలలో ఒకటైన 'లీ సావ్' యిప్పటికీ నిలచివుంది. ఈ కాన్యంలో మహాకవి తన దేశంకొరకు సర్వం త్యజించి తా నెలా నిలబడ్డాడో, కాని పరిపాలకుడు తన్నెలా పారదోలాడో వివరించాడు. దేశద్రోహులంటే మహాకవికి పరమఅసహ్యం. 'లీ సావ్' మహాకవి వ్రాసిన ఇతర కాన్యాలు ప్రపంచంలోని ఉత్తమ కవిత్వ భాండాగారానికి చెందతగినవి.

అంతకుముందు అధిమించడం అసాధ్య మనుకున్న ఆశోక చిహ్నులను మానవుడు ఇనుప పనిముట్లు కనుగొన్నాక పరిష్కరించగలిగాడు. పర్వతాలను, బంజర్లను శుభ్రపరచి సారవంతమైన పంటపొలాలుగా చేయడమే గాక, నదీశలాలను పంటభూములకు మరలించగలిగాడు. పడవల నిర్మాణంద్వారా సముద్రాలపై రవాణాను కూడ సాధించగలిగాడు. ఉత్పత్తిని పెంపొందించడంలో మానవుడు అమూల్యమైన అనుభవాలను గడించుకుంటోపాటు కాశ్మీరు విజ్ఞానాన్ని వృద్ధిపరచు కున్నాడు. దేశంలోని ముఖ్య పర్వతపంక్తుల వునికిని, నదీప్రవాహాల గతిని, వివిధ ప్రాంతాలలో వృత్పత్తిఅయ్యే సరుకులనుగురించి తెలిపే గ్రంథాలు చాలా వ్రాయ బడ్డాయి. వ్యవసాయం అభివృద్ధిచెందటంతో పాటు ఖగోళకాస్త్ర పరిజ్ఞానం పెరిగింది. పంచాంగ రచన చాల మెరుగుపరచబడింది. నూర్యకుటుంబాన్ని గురించి, నూర్యనిచుట్టూ తిరిగే గ్రహాల గమనంగురించి మానవుడు తెలిసికున్నాడు. ఋతువుల మార్పిడి నిర్ణీతపద్ధతిలో జరుగుతుందని అర్థం చేసికున్నాడు. వసంతముకు ఆగమ నాన్ని ఉరుములు కోకిలారవములు తెలుపుతాయని గ్రహించాడు.

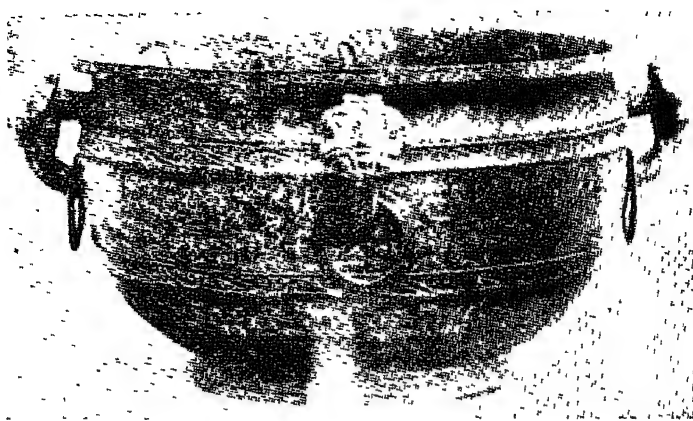
ఈ విషయాలన్నిటిని తెలిసికొని పంచాంగంలో వ్రాసుకొన్నందున, వ్యవ సాయపనులు ఎప్పుడెప్పుడుచేయాలో కాశ్మీరుంగా నిర్ణయించుకోవడం సాధ్య మయింది. వ్యాధులను నివారించడానికి చేసిన కృషి ఫలితంగా వైద్యకాస్త్రవిజ్ఞానం ఎంతో విస్తరించింది. ఆకాలంలో వ్రాయబడిన గ్రంథం 'పెన్ టో' లో ఆశోక వందల ఓషధులను గురించిన వివరాలున్నాయి. 'సీచింగ్' అనే మరొక గ్రంథంలో మానవశరీరాన్ని గురించి, వ్యాధి నివారణను గురించి చాల వివరాలున్నాయి.

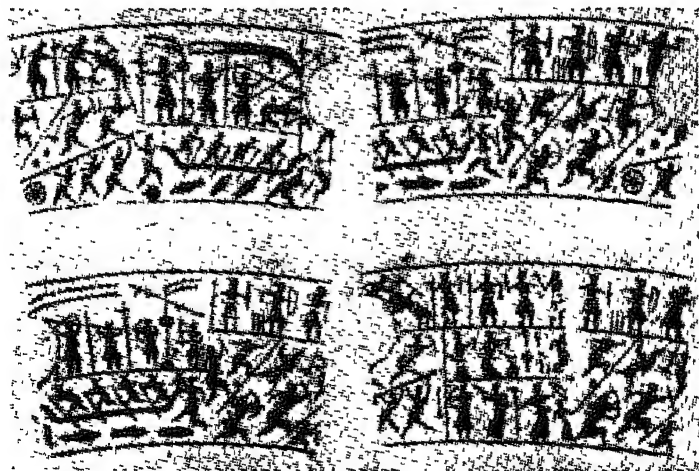
మహాకవి చూ యువాన్

రాజ్యాలమధ్యఅంతర్యుద్ధ దశలలోని పింగాణి బొట్టుపెట్టె

రాజ్యాంశుధ్య యుద్ధదశలోని రాగిపాత్ర

రాగిపాత్రపై యుద్ధ దృశ్యాలు

చిన్ సామ్రాజ్యం

చైనాదేశ ఐక్యతను సాధించిన తరువాత చిన్ ప్రభుత్వాధికారులు మింగ్ యాంగ్ న్యాయశాస్త్రాన్ని, ఇతర శాసనాలను అన్ని ప్రాంతాలలోను అచట జరప జరచడానికి పూనుకున్నారు. ఇందువల్ల పూడ్ డల్ (భూస్వామ్య) ఆర్థిక విధానం పెంపొందడానికి అనుకూల పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. గ్రామ కమ్యూన్లు రద్దయి, భూమి వ్యవస్థల స్వంత ఆస్తిగా గుర్తించబడింది. చైనాదేశం ఐక్యమై, పూడ్ డల్ సామ్రాజ్యంగా రూపొందింది.

ఇంగ్లెండ్ రాజు ఇప్పుడిక చిన్ ప్రధమ చక్రవర్తిగా చిన్ షి హువాంగ్ టీ ప్రకటించుకున్నాడు. తన వారసులు రెండో చక్రవర్తి, మూడో చక్రవర్తి, ఇలా వరుసగా చిన్ రాజ్యాధినేతలు అవుతారనికూడ శాసించాడు. చక్రవర్తి సర్వాధికారాలు కలిగివుంటాడు. అన్ని ముఖ్య విషయాలపైన నిర్ణయాధికారం చక్రవర్తికి.

అతడి ఆజ్ఞలను ప్రతివారు పాటించితిరాలి. చక్రవర్తి ఎదుట మంత్రులు సైతం అత్యంత గౌరవాన్ని, విశేషతను ప్రదర్శించవలసి వుంటుంది.

కేంద్రీకృతమైన కొత్త ప్రభుత్వంలో ప్రధానమంత్రి, సర్వసేనాని (మాస్టర్) ఉన్నత అధికారులు. పరిపాలన సాగించడంలో చక్రవర్తికి ప్రధానమంత్రి సహాయ పడాలి. సర్వసేనాని సైనికశాఖ వ్యవహారాలను నిర్వహించుకుంటాడు. వీరి సేనాని ఇన్ స్పెక్టర్లు కూడ చక్రవర్తి నియమించేవాడు. చక్రవర్తి సన్నిహితంగా వుండి, ఆయన విశ్వాసాన్ని పొందినవారే ఈ పుద్యోగాలలో ఉండేవారు. అన్ని స్థాయిలలోని అధికారుల పనిని పర్యవేక్షించడమే ఇన్ స్పెక్టర్ల కర్తవ్యం. సైనికులను, గుర్రాలను పరిరక్షించడానికి, ధనధాన్యాలను సేకరించడానికి, న్యాయనిర్వహణకు వేర్వేరు అధికారులుండేవారు.

ప్రధమ చక్రవర్తి తన రాజ్యాన్ని రెండు రాష్ట్రాలుగా విభజించాడు. ఒక్కొక్క రాష్ట్రాన్ని ఒక గవర్నరు (Prefect) పరిపాలించేవాడు. ప్రతి రాష్ట్రం కొన్ని జిల్లాలుగా విభజించబడి ప్రతి జిల్లా ఒక్కొక్క మేజిస్ట్రేటు పరిపాలనక్రింద వుండేది. రాష్ట్రాలు, జిల్లాల ప్రజలనుండి పన్నులద్వారా వసూలుచేసే ధన ధాన్యాలనుండి

కేంద్ర ప్రభుత్వ బాధ్యతానికే చెల్లించి, మిగదానిని స్థానికావసరాలకు విడిచిపెట్టాలి. ప్రభుత్వానికి వసరమైన క్రామికులను, పైనికులను సరుకూర్చే బాధ్యతనుకూడ చిహ్న రాష్ట్ర అధికారులు నిర్వహించాలి. పర్యవేక్షకులుగా నియమించబడిన ఇన్ స్పెక్టర్లు వివిధ రాష్ట్రాల్లోనూ, జిల్లాల్లోనూ జరుగుతున్న పనిని పరిశీలించి, చక్రవర్తికి రిపోర్టులు అందజేసేవారు.

కేంద్ర ప్రభుత్వోద్యోగులైన, రాష్ట్ర, జిల్లా ప్రభుత్వాలైన పూర్తి అధికారాన్ని చక్రవర్తికి పట్టణాల్లో వుంచుకొనేవాడు. కేంద్రంలోనూ, రాష్ట్రాల్లోనూ ముఖ్యోద్యోగులందరినీ నియమించే హక్కు, తొలగించే హక్కు చక్రవర్తికి. ఈ విధంగా సర్వాధికారాలు కలిగిన పార్వత్యశాసత్వం చైనాలో అయిదు జరగడం ప్రారంభమైంది.

చిన్ రాజ్యాధిపత్యం ఇతర రంగులలో కూడ సంస్కరణలను ప్రవేశపెట్టారు. అప్పటివరకు సేవ్యుల ప్రాంతాలలో వున్న వేర్వేరు లిపులకు బదులు దేశమంతటా వాడేయకు కొత్త లిపిని తయారు చేయమని ప్రధాన మంత్రి 'లీ-న్ఘా'ను ప్రభువు చక్రవర్తికి అడిగించాడు. అంతవరకు చిన్ రాజ్యంలో వాడుతున్న లిపిని సంస్కరించి, వ్రాయడానికి అనుకూలంగా వుండే కొత్త లిపిని - హియో చువాన్ - ప్రధానమంత్రి లిన్ఘా ప్రవేశపెట్టాడు. ఇది తరువాత మరికొంత సంస్కరించబడి "లీ - షూ" అని పిలువబడే లిపిగా రూపొందింది. ఇది వ్రాయడానికి పీలుగా వుండుటేగాక, ప్రస్తుతం చైనాలో వాడుతున్న అక్షరాలకు సమీపంగా వుండేది. ద్రవ్యానికి, తూకానికి, కొలతలకు స్టాండర్డు కొలమానాలను నిర్ణయించి, దేశమంతటా అమలుజరిపారు. దేశేత్యత రాకముందు కొన్ని రాజ్యాలకు గుండ్రపు నాణాలను, మరికొన్ని రాజ్యాలు చదరపు నాణాలను వాడేవి. మరికొన్ని చోట్ల కత్తులను, పౌరలను నాణాలుగా వాడేవారు. చిన్ చక్రవర్తి దేశమంతటా ఒకేరకపు స్టాండర్డు నాణాన్ని - గుండ్రంగావుండి, మధ్యను చదరపు రంధ్రంవున్న నాణాన్ని వాడాలని - తాసింపాడు. ముఖ్యమైన ఈ సంస్కరణలన్నీ దేశ సమైక్యతకు తోడ్పడి సుస్థిరమైనాయి.

దేశంలో అన్ని ప్రాంతాలైన తన ప్రభుత్వాధికారాన్ని బలపరచుకోవడానికి, వ్యతిరేకతను సమూలంగా తొలగించడానికి ప్రభువు చిన్ చక్రవర్తి సర్వశక్తులు వినియోగించాడు. ప్రజల చేతుల్లోని ఆయుధాలను లాక్కొని, వాటిని రాజధాని నగరమైన హియోంగాంగ్ లో నాశనం చేయించాడు. పూర్వపు రాజ్యాలమధ్య వున్న గోడలను, ముఖ్య పట్టణాలనుట్టా వున్న నగరప్రాకారాలను బ్రద్దలు కొట్టించాడు. రాజధాని నగరంమంచి అన్ని రాష్ట్రాలకు శోడలను నిర్మించి, రహదార్లకు రెండు వైపులా వైన్ మృత్తాలను నాటింపాడు.

బండ ఇసుకలకు స్టాండర్డు కొలతలను చక్రవర్తి నిర్ణయించాడు. ఇందు మూలంగా వివిధ ప్రాంతాలమధ్య ధాన్యం తదితర సరుకులను రవాణా చేయడం

సులభమయింది. వ్యతిరేకుల చేతుల్లోను, భవిష్యత్తులో కత్తువు కాదగిన వారి చేతుల్లోనూ వున్న ఆయుధాలను చక్రవర్తి నాశనం చేయించాడు. అంతేకాదు; వివిధ రాష్ట్రాలలోవున్న సామంత ప్రభువుల కుటుంబాలన్నిటినీ - భవిష్యత్తులో ప్రమాదంగా పరిణమించేవారందరినీ - దాదాపు లక్షా ఇరవైవేల కుటుంబాలను అరెస్టు చేయించి, మెన్సీ రాష్ట్రానికి వలస పంపాడు. పాత సాంప్రదాయాలను చదువుకున్నవ్వం నిలబెడుతుందనీ, ముఖ్యమైన పండితులంతా ఫ్యూడల్ తత్వ శాస్త్రాన్ని అభిమానించుతున్నారనీ తెలిసికొని, చక్రవర్తి ప్రాచీన గ్రంథాలను తగుల బెట్టించాడు. ఇందువల్ల ఎంతో ప్రాచీన సాహిత్యం తరువాత తరాలవారికి అందుబాటులో లేకుండాపోయింది.

దేశ రక్షణ - రాజ్య విస్తరణ

చిన్ రాజ్యానికి ఇతర ఆరు రాజ్యాలకుమధ్య అంతిమ యుద్ధాలు జరుగుతున్న రోజుల్లో స్పీయింగ్ ఆటవిక తెగవారు బలపడి, ఆర్గోన్ ప్రాంతాన్ని ఆక్రమించారు. మంగోలియా పీఠ భూముల్లో పశుచందలను మేపుట, వేటాడుటవైన జీవించే ఈ తెగవారు, మొదాన ప్రాంతాలమీద దాడిచేసి పశువులను, మనుష్యులను ఎత్తుకు పోయేవారు. మూడు లక్షల సైన్యంతో జనరల్ మెంగోటీన్ ను ఉత్తర సరిహద్దును కాపాడటానికి ప్రధాన చిన్ చక్రవర్తి పంపాడు. స్పీయింగ్ తెగవారిని తరిమి వేయడంలో విజయం సాధించాడు. తరువాత చిన్, చావ్, ఎన్ రాజ్యాల ఉత్తర సరిహద్దు రక్షణ గోడలను కలుపుతూ-ప్రస్తుత కన్సురాష్ట్రంలోని లిటాటావ్ నుంచి తూర్పున లియావ్ నదివరకు - బ్రహ్మాండమైన గోడను నిర్మించాలని చక్రవర్తి ఆజ్ఞాపించాడు. తత్ఫలితంగా చరిత్ర ప్రసిద్ధమైన గొప్పగోడ - ప్రాచీన చైనా ఇంజీనీరింగ్ నిర్మాణ కాళల్యానికి నిదర్శనంగా ఎంచబడుతున్న - బృహత్ నిర్మాణం రూపొందింది. లక్షలకొలది శ్రామికులు చెబుట్లోడ్చి పనిచేసి, ప్రాణాలర్పించి, ప్రాచీన ప్రపంచంలోని విచిత్రాల్లో ఒకటిగా ఎంచబడుతున్న ఈ గోడను నిర్మించారు. ఉల్లేరాన్నుంచి ఆటవిక తెగలదాడులనుండి చిన్ సామ్రాజ్యాన్ని కాపాడటానికి ఈ గోడ వినియోగించింది.

ప్రథమ చక్రవర్తి దక్షిణదేశంపైకి దృష్టిని మరల్చి ఆగ్నేయ సముద్రతీర ప్రాంతంలోనూ, పెరల్ నది లోయలోనూ యూహా తెగ ప్రజలను జయించడానికి ఐదు లక్షల సైన్యాన్ని పంపాడు. దక్షిణదేశం అప్పటికింకా చాలవెనుకబడివుంది. అచటి ప్రజలు యింకా రాతిపనిముట్లను వాడుతూ కొంతవ్యవసాయంవైన, కొంత చేపలు పట్టే వృత్తివైన జీవితం గడుపుతుండేవారు. చిన్ సేనలకు వ్యతిరేకంగా వారు వీరోచితంగా పోరాడారు. కొండల్లోనూ, అరణ్యాలలోనూ పొంచివుండి, దాడిసైన్యాలు ఆకలిగొని అలసిపోయి వున్నప్పుడు దెబ్బతీసేవారు. చాల యుద్ధాల అనంతరమే దక్షిణ దేశ ప్రజలైన యూహాలను ఓడించి చిన్ రాజ్యంలో కలుపుకోవడం సాధ్యమయింది.

చివ్వాడ వైశ్యుని డి. డి. డి. డి. విడుదలచేసి, కొత్తగా ఆక్రమించిన దక్షిణదేశంలో
 వానికి పునరావాసం వీర్చుచారు. మారంగావున్న చూనాన్ రాష్ట్రాన్నించి గుర్రాలను,
 పశువులను, ఇరుప పనిముట్లను దిగుచుతిచేసి, దక్షిణదేశంలోని కొత్తభూములను బాగు
 చేసి, సాగు ప్రారంభించారు. ఈ విధంగా యాంగ్లీనదీలోయకు, పెగల్ నదీలోయకు
 చుట్టూ ఆర్థిక సుబంధాలు వీర్చుతాయి. ఇనుం సాధనాలను వినియోగించడం శేర్పు
 పన్నుండున యూహ ప్రకటించి ఆర్థికంగా పురోగమించడానికి అవకాశాలు లభించాయి.

రి వ అ ధ్యాయం

చిన్ వంశ పరిపాలనానంతరం

రైతుల తిరుగుబాట్లు

నిరంకుశవిధానం

చిన్ సామ్రాజ్యాన్ని కాపాడటానికి జరిగిన ప్రయత్నాలన్నీ ఖారం రైతులపై పడింది. బ్రహ్మాండమైన చైనా గోడను కట్టడానికి, వేలకొలది మైళ్ళ రహదారులను నిర్మించడానికి వినియోగించిన కూలీ జట్టులను, ఉత్తర్రాన ప్రియంగ్ తెగలను ఓడించడానికి వెళ్ళి సరిహద్దును కాపాడుతున్న రిలక్షల పైన్యాన్ని, దక్షిణాన యూహ్ ప్రజలను జయించడానికి వినియోగించిన రిలక్షల పైన్యాన్ని పోషించడాని కయ్యే ఖర్చులన్నీ రైతాంగంనుండే ప్రభుత్వం పిండి వనూలు చేశాది.

రాజధాని సమీపంలోవున్న 'పీ' నది దక్షిణపు గట్టున చక్రవర్తి కొరకు "ఓఫంగ్ కుంగ్" అనే పేరుతో గొప్పభవనం నిర్మించబడింది. జీచువాన్, హూపే రాష్ట్రాలనుండి పెద్దదూలాలను ఆ రాజభవనంకొరకు తెప్పించారు; భవనానికి ముందు భాగంలో రెండతళ్లుల మేడవుంది. వై అంతస్తులోవున్న రాజ దర్బారులో పదివేల నుండి మనమ్యుల కూర్చునేందుకు స్థలంవుంది. క్రింద అంతస్తు ఎంతయెత్తుగా వుందంటే 50 అడుగుల ధ్వజాన్ని అందులో ప్రతిష్ఠించవచ్చు. రాజభవనంనుంచి చుంగ్ పర్వతాలలో ఉన్నత శిఖరంవరకు రోడ్డువేసి, అచట ముఖద్వారంగా వినియోగించే ఒక దర్వాజాను నిర్మించారు. రెండోవైపునుంచి 'పీ' నదిపైగా రాజధాని నగరంలోకి మరో రహదారిని నిర్మించారు.

రాజధానికి తూర్పుగా లిహాన్ కొండల్లో విరువదల అడుగుల ఎత్తు ఒకటిన్నర మైలు పరిధిగలిగిన పెద్ద సమాధి ఒకటి చక్రవర్తి కొరకు నిర్మింపబడింది. దాని పైకప్పులో ఆకాశంలోవలె నక్షత్రాలను చెక్కించి; క్రింద నేలపై సముద్రాలను, పాదరసం నదులను చిత్రించారు.

ఈ ఒక్కండ్రమైన ధవనాలను నిర్మించడానికి 7 లక్షలకు మించిన ఖైదీలనే
పనికొనించారు; ఇందు కనకరమైన సామర్థ్యము చూపా చేయడానికి మరెంతో
మరిని వినియోగించారు.

చిన్ సామ్రాజ్యంలో కాసనాలు చాల కఠినంగా వుండేవి. చిన్న నేరాలకు
పైతం పెళ్ళి కట్టలు వేసేవారు. ఒక వ్యక్తి నేరంచేస్తే, అతని కుటుంబమంతటిని
కట్టించేవారు. అమాయకంగా జరిగిన పొరపాటును పైతం నేరంగా పరిగణించి,
కఠినంగా శిక్షించేవారు. అందుచేతనే రాజధానికివెళ్ళి రహదార్లపై నేరస్థులుగా
పరిగణించబడి శిక్షించబడిన ఖైదీలు ఎల్లప్పుడూ కనిపించుతుండేవారంటే ఆశ్చర్య
పడవలసిన అవసరంలేదు.

చిన్ చక్రవర్తుల నిరంకుశత్వంక్రింద ప్రజలు ఘోరమైన బాధలను అనుభ
వించు తున్నందున ప్రభుత్వాన్ని తీవ్రంగా డిమండ్ చేశారు.

రైతుల తిరుగుబాటు

క్రీ. పూ. 209 వ సంవత్సరంలో రెండవ చక్రవర్తి పరిపాలించుతుండగా
యు యాంగ్ సరిహద్దు రక్షణకు 900 మంది సైనికులు పంపబడ్డారు. ఆన్ హ్యూయీ రాష్ట్రం
లోని చిహ్ పీన్ జిల్లాకు చెందిన టాటీ గ్రామం వద్ద వుండగా పెద్ద వాన కురిసినందున,
రహదారి పొడై ప్రయాణంచేయడం అసాధ్యమైనందున ఆ సైనిక దళం ముందుకు
సాగలేక ఆ గ్రామంలో విశ్రాంతి తీసికుంది. ఇందువల్ల గమ్యస్థానం చేరడం
అలస్యమైపోతుందనే సంగతి స్పష్టపడింది. కాని కాసనం ప్రకారం ఇలా అలస్యం
చేసినవానికి మరణశిక్ష విధించబడుతుంది. తమకు రానున్న ప్రమాదాన్ని గుర్తించి,
చెన్ షెంగ్ అనే పాలేరు, పూ కాంగ్ అనే మరొకని నాయకత్వం క్రింద ఆ సైనికులు
తిరుగుబాటుచేశారు. కోపంతో సైన్యాధికారిని చంపేశారు. వెదురు కర్రలను
ఆయుధాలుగా తీసికుని, చిన్ సామ్రాజ్యాన్ని కులదోయాలనే నినాదంతో
తిరుగుబాటుకు వీరు పిలుపిచ్చారు.

చెన్ షెంగ్, పూ కాంగ్ ల నాయకత్వన తిరుగుబాటు చేసిన ఈ సైన్యానికి
రైతుల తోడ్పాటు లభించింది. కమతాలను వదలివేసి రైతులు తిరుగుబాటులో
చేరారు. చిహ్ పీన్ జిల్లాను ఆక్రమించి, చెన్, పూలు తిరుగుబాటు సేనలతో పడ
మరకు పురోగమించారు. ఒక నెలరోజుల్లోపలే ఈ సైన్యంలోకి వేయిమంది ఆర్థిక
దళం, అనేకవేల కాల్పులం, ఏడువందల రథాలు సమకూరాయి. తరువాత హో నాన్
రాష్ట్రంలోని చెన్ పీన్ జిల్లాను వీరు జయించారు. దానిని స్థావరంగా చేసుకుని
పోరాడసాగారు. ఈ తిరుగుబాటువల్ల ఉత్సాహం పొంది, దేశమంతటా రైతులు
ఆయుధాలతో తిరగబడ్డారు.

చా-వెన్ నాయకత్వన ఒక తిరుగుబాటుదార్ల సైన్యం హాంకు కాన్ కనుమను
దాటింది. కొన్ని లక్షల బలంగల సైన్యంగా వృద్ధిపొంది, రాజధానిపైకి దాడివెళ్ళి

కొలిది డబ్బు మొత్తం సమీపంలోకి చేరింది ప్రభుత్వ సైన్యాలు ఎక్కువభాగం ౨రి వద్ద రక్షణకు పంపబడినందున రెండవ చక్రవర్తి క్లిష్టపరిస్థితులను ఎదుర్కోవలసి వచ్చింది. లిమన్ కొండల్లో తన తండ్రి సమాధి భవన నిర్మాణంలో పాల్గొంటున్న దుర్ఘృష్టవంతులైన వైదీలందరినీ చక్రవర్తి విడుదలచేసి ఆయుధాలిచ్చి, చాంగ్ హాన్ సేనాని నాయకత్వాన యుద్ధానికి పంపాడు. అనుభవజ్ఞుడైన సేనానిక్రింద తనకుంటే చెద్ద సైన్యం తలపడినందున, తిరుగుబాటుదార్ల నాయకుడు చావెన్ తన సేనలతో వెనకకు తగ్గాడు. యుద్ధరంగం హోనాన్ రాష్ట్రంలోకి మారింది.

దేశంలో అనేక ప్రాంతాలలో రైతాంగం తమ కిచ్చిన వద్దతు ఫలితంగా చెన్-షెంగ్ సైన్యాలు వికాలమైన భూభాగాలను ఆక్రమించాయి. కాని రాజ్యాలు కోల్పోయిన 6 రాజ్యాల సాయంత్ర ప్రభువులు దీనిని అవకాశంగా తీసికొని తమ ఆధికారాన్ని పునరుద్ధరించుకోవాలని ప్రయత్నించారు. తాము ఆక్రమించిన ప్రాంతాలకు స్వతంత్రపాలకులుగా ప్రకటించుకోవని తిరుగుబాటుదార్ల సేనానులకు సలహాలిచ్చారు. దీని ఫలితంగా తిరుగుబాటుదార్ల సైన్యంలో విభేదాలు ఏర్పడ నుపాయించి, విప్లవ నాయకుడు చెన్-షెంగ్ మాత్రం ఒంటరిగా నిరంకుశత్వాన్ని ఎదిరించి పోరాడి, ఓడిపోయాడు. తిప్పనిసరి చెన్-హీన్-కు తిరోగమనం చేస్తుండగా ద్రోహులచే ఖూనీ చేయబడ్డాడు. అతడి సహాధ్యాయి వూ కాంగ్ కూడ అదే గతిని ఎదుర్కోవలసివచ్చింది.

చెన్, వూలు నడిపిన రైతాంగ తిరుగుబాటు ఓడిపోయినా, ఉద్యమం మాత్రం చాలకాలా కొనసాగింది. 'హా' రాజ్యానికి చెందిన సాయంత్రప్రభువు హిస్సయాంగ్ యు నాయకత్వాన ఒక తిరుగుబాటు, కియాంగ్-సా రాష్ట్రంలోని హిస్సీన్ జిల్లాకు చెందిన చిన్న పువోగి లియూ-పాంగ్ నాయకత్వాన మరొక తిరుగు బాటు బలమైన పుద్యమాలుగా వృద్ధిచెందాయి. క్రీ. పూ. 207 వ సంవత్సరంలో చాంగ్ హాన్ సేనాని ఆధిపత్యక్రిందవున్న చక్రవర్తి ముఖ్య సేనలను హిస్సయాంగ్ ధ్వంసంచేశాడు. ఒక సంవత్సరం తరువాత లియూ-పాంగ్ తన సేనలతో రాజధాని హిస్సీన్-యాంగ్ నగరాన్ని ఆక్రమించి, చిన్ వంశ చక్రవర్తులపాలనను తుదముట్టించాడు.

ఈ విధంగా ఆరు బలమైన రాజ్యాలను దిగ్మింగి, ఉత్తరాన్నుంచి వచ్చిన హిస్సయాంగ్ దాడులను తిప్పికొట్టి, దక్షిణానవున్న యూ-హా ప్రజలను జయించి, ఇరువై సంవత్సరాలపాటు దేశాన్నంతటినీ ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యం క్రిందకు తెచ్చుకొని పరిపాలించిన మహాసామ్రాజ్యం తుఫానువలె చెలరేగిన రైతుల నిరంతర తిరుగు బాటుల ఫలితంగా తుడిచిపెట్టుకుపోయింది.

చైనా సింహాసనాధిపత్యం కోసం హిస్సయాంగ్ యూ, లియూ పాంగ్ ల మధ్య ఐదు సంవత్సరాలుగా యుద్ధం జరిగింది. మొదట్లో హిస్సయాంగ్ యూ వైకి వచ్చేటట్లు కన్పించాడు. కాని అతడు దోపిడీలు, హింసాకాండ ఎక్కువగా సాగించినందున ప్రజలతనిని ఏవగించుకొని, క్రమంగా ప్రత్యర్థిని బలపరచసాగారు.

చిన్ ప్రభుత్వం జారీ చేసిన నిరంకుశ శాసనాలను లియూపాంగ్ అధికారంలోకి రాగానే రద్దుచేశాడు. భూమి చేసినవాడికి సురణశిక్షను, గాయపరచినా, దొంగతనం చేసినా చైతన్యశిక్షను విధించుతూ శాసనాలు చేశాడు. చిన్ చక్రవర్తికి రాజవంశీకులకు చెందిన స్వంతభూములన్నింటినీ స్వాధీనం చేసుకొని ప్రజలకు పంచాడు. వైద్యంలో పనిచేస్తున్న వారి కుటుంబాలకు పన్నులను మినహాయించాడు. ప్రజాహిత కర్మమైన ఈ చర్యల ఫలితంగా లియూపాంగ్ సేనలకు అవసరమైన సుకుమ్యలు, సాచుగ్రి సచ్చిగా సప్లయ అయ్యాయి. తత్కారణంగా హియోంగ్ ని ఓడించడంలో కృతకృత్యుడయ్యాడు.

క్రీ. పూ. 202 సంవత్సరంలో రాజ్యాధికారం చేబట్టి, చక్రవర్తి అయ్యాడు. ప్రస్తుతం మెక్సి రాష్ట్రంలోని సియాన్ కు పశ్చిమాత్తరంగా వున్న చెంగన్ రాజధానిగా చేసుకుని, హాన్ వంశ పరిపాలనను సుస్థాపించాడు. చరిత్రకారులు దీనిని పశ్చిమ హాన్ సామ్రాజ్యమని, లియూపాంగ్ ను కాంటూ చక్రవర్తి అని పిలుస్తారు.

9 వ అధ్యాయం

ఆరంభంలో పశ్చిమ హిందూ సమాజం ప్రభుత్వాన్ని బలపరచే చర్యలు

చైనా నూతన పరిపాలకుడు తిరుగుబాటునుంచి ఆవస్థగమన గుణపాఠాలను తీసికోవడంలో విఫలమయ్యాడు. చక్రవర్తి హుకుము ననుసరించి లూచియా అనే గుంత్రి, అంతకుముందున్న సామ్రాజ్య పతనానికి కారణాలను పరిశీలించుతూ ఒక నివేదిక తయారుచేశాడు. దానిలో ఆయనిలా నివేదించాడు : “చిన్ ప్రభుత్వ సైన్యాల బలం ఎక్కువయిన కొలదీ, దాని శత్రువుల సంఖ్యకూడ పెరిగింది. ప్రజలయెడ ప్రభుత్వం అత్యంత కఠినంగా ప్రవర్తించింది; శిక్షలు అతిక్రూరంగా వుండేవి.”

పరిపాలన గుఱిరంగా వుండాలంటే, ప్రజా తిరుగుబాట్లను రాకుండా చేయాలంటే, జనసామాన్యంపై సాగుతున్న దోపిడిని, నిర్బంధ విధానాన్ని తగ్గించాల్సి వుంటుందని నూతన పరిపాలకులు గుర్తించారు. రైతులందరిని తమ కమతాలకు చేరుకోవని ప్రోత్సహించుతూ ‘కావ్టున్ చక్రవర్తి’ కాసనాలు ప్రకటించాడు. (1) తమ గ్రామాలను వదిలి పారిపోయినవారు తిరిగి వచ్చి, ప్రభుత్వానికి నివేదించుకుంటే, అట్టి వారు శిక్షించబడరు. (2) యుద్ధకాలంలో కరువు కాటకాల ఫలితంగా బానిసలుగా అమ్ముడుపోయినవారందరినీ ప్రభుత్వం విముక్తి చేసింది. (3) యుద్ధంలో పోరాడి, ఇళ్ళను తిరిగి వచ్చిన సైనికులు నిర్బంధపు శ్రమనుంచి 6 నుంచి 12 యేళ్ళ వరకు మినహాయించబడ్డారు.

బసప్పటికీ రాజభవనంనుండి వెలువడే హుకుములలో ఎక్కువభాగం భూస్వాములకు, మిలిటరీ ఉద్యోగులకు అనుకూలించేవిధంగా వుండేవి. తమ గ్రామాలకు తిరిగి వచ్చిన కాండికీకులందరికీ ఇళ్ళు, భూములను పునరుద్ధరించారు. మిలిటరీ ఉద్యోగులకు, వారి కుటుంబాలకు నిర్బంధపు చాకిరీని వూర్తిగా మినహాయించారు. వారికి భూములను, ఇళ్ళను యిచ్చారు. సైనిక కార్యకలాపాల్లో ఎంత ఎక్కువగా పాల్గొంటే అన్ని ఎక్కువ భూములను ముట్టచెప్పారు యుద్ధంలో ప్రత్యేక సైపుయ్యం చూపిన

వారికి చుక్కలు, నీరూనాలు, చెల్లించే రైతు కుటుంబాలను అప్పగించారు. తద్వారా భూస్వాముల, సేనానుల చుట్టూను నూతన చక్రవర్తి సంపాదించగలిగాడు.

అంతేగాక ప్రభుత్వం భూమికిస్తును పండిన పంటలలో మొదట పదిహేనో వంతుకు, తరువాత ముప్పయ్యోవంతుకు తగ్గించింది. వయోజనులకు సంవత్సరానికి తలకు 120 నాణాలు చొప్పున తలపన్ను విధించింది. శరీర ధారుఢ్యంగల ప్రతి పునిషీ సంవత్సరంలో నెలరోజులపాటు ప్రభుత్వానికి చాకిరీ చేయాలనీ, సరిహద్దు కాపలా మూడురోజులు చేయాలనీ శాసించింది. ఈ చాకిరీనుంచి మినహాయింపు కోరేవారు కొంత డబ్బు చెల్లించాలనీ వుంటుందనే నియమంకూడ వున్నందున భూస్వామ్యవర్గం చాకిరీ నియమాలను తప్పించుకోగలిగేది.

చిన్ పరిపాలనలోవున్న అత్యంత కఠినమైన శాసనాలను, అంగవైకల్యం వల్ల శిక్షలను కొత్త ప్రభుత్వం రద్దు చేసింది. ఇందువల్ల సేరాల సంఖ్య చాలవరకు తగ్గింది. ఒక సంవత్సరంలో పెద్ద సేరాలకు శిక్షింపబడినవారిసంఖ్య కొలది వందలు మాత్రమేవుంది. బ్రహ్మాండమైన భవనాలను నిర్మించే కార్యక్రమం ఆపుచేయడంవల్ల బలవంతపు చాకిరీ చేయించే అవసరం తగ్గి, ప్రజలకు కొంత విశ్రాంతి దొరికింది.

ఈ విధంగా అనుకూల పరిస్థితులు ఏర్పడడంవల్ల, అనవసరపు ఖర్చులు తగ్గించడంవల్ల ఆర్థిక విధానం క్రమంగాపుంజుకొని, అభివృద్ధి చెంద సాగింది.

ఆర్థికాభివృద్ధి

పప్తిమ హాన్ పరిపాలనలో ప్రవేశించాక చైనాదేశంలో పెద్దతరహా యుద్ధాలు లేవు; నిర్బంధపు చాకిరీ చాల తక్కువగా వుండేది. అందుచేత మొదటి డెబ్బది సంవత్సరాలలో - పూ టీ చక్రవర్తి పరిపాలనవరకు - గ్రామాలు ఆర్థికంగా బాగు బడ్డాయి. ఇనుముకు, ఇనుప నాగళ్ళకు డిమాండు అదివరకటికంటే చాల ఎక్కువగా పెరిగింది. ఇనుముతో పనిముట్లు తయారుచేసే కర్మాగారాలను పెద్ద వర్తకులు స్థాపించారు. ఒక్కొక్కదాన్లో వేయిమంది పనిచేసే కర్మాగారాలు కూడ వుండేవి. ఇనుపసామాన్లు అమ్మడం, కొనడం గ్రామాలలోనైతే సర్వసాధారణ మయింది : వ్యవసాయోత్పత్తి క్రమంగా పెరిగింది.

ఐతే యివన్నీ అంతకుముందున్న పరిస్థితులతో పోల్చినపుడు మాత్రమే మెరుగుగా కనిపించుతాయనే సంగతి మరువరాదు. స్వంత భూమి. సాగుచేసుకునే రైతు తన కుటుంబ పోషణకు చాలినంత మాత్రమే ఉత్పత్తి చేసుకోగలిగేవాడు. వర్షాలు లేకపోయినా, వరదలొచ్చినా, జబ్బుచేసినా, మరణం సంభవించినా, మరే అసాధారణ పరిస్థితు లేర్పడినా రైతులు అప్పుల పాలయ్యేవారు. సంవత్సరానికి నూటికి 20 లేక 30 సంచి నూరువరకు దారుణమైన వడ్డీ చెల్లించవలసి వచ్చేది. ఈ విధంగా అప్పులపాలైన రైతులు క్రమంగా స్వంత భూమిని అమ్మివేసికుంటూ చివరకు కొలుదాల్తుగానో, పాలేళ్ళుగానో దిగజారేవారు. కొలుదారుగావున్న రైతు పండిన

మాస్వా దృశ్యం చెక్కబడిన హాన్ కాలంనాటి రాతిప్రతిమ

పంటలో సగం భూస్వామికి చెల్లిండుకోవలసి వచ్చేది. లేదా రైతు తన్నుతాన, తన కుటుంబాన్ని బానిసలుగా అమ్ముకోవలసి వచ్చేది.

చివరకు బ్రిటీష్ ప్రభుత్వం ద్వారా విధానం తగినంత మోతాదులో కొనసాగినందున పశ్చిమ బెంగాల్ ప్రాంతంలో పరిపాలన అధికంగా పురోగమించగలిగింది. భూస్వాముల బేసికలో చాలా భూమి, పశువులు, గుర్రాలు వుండేవి. ప్రభుత్వం సుస్థిరంగా వుండి, బొక్కసంలో ఎక్కువగా సంపద పోగయింది రైతులు ఒకవైపున ఆకలిబాధలతో సత్యతమతనాన్ని, రెండోవైపున రాజధాని నగరంలోని ప్రభుత్వ ధాన్యాగారాలు నిండుగానే వుండేవి. పాతధాన్యం యింకా నిల్వవుండగానే వైష్ణవ కొద్దిధాన్యం పోస్తున్నందున ప్రభుత్వ గిడ్డంగులలోని ధాన్య మెంతో పాడయి, గుబారా అవుతుండేది. ప్రభుత్వ బొక్కసంలో ధనరాసులు మూలుగుతుండేవి; సంవత్సరాలతరబడి వాడనందున వాణీలు తుప్పబట్టేవి.

పశ్చిమ బెంగాల్ పరిపాలనలో ఎగ్జోనడి వగదలవల్ల పడిన గండ్లను రెండుసార్లు ముగంపుతుంటారు. రెండోసారి చక్రవర్తి “జిడిటీ” స్వయంగా గండిపడిన చోటుకు వెళ్లి, అనంతోచచ్చిన వుద్యోగులందరినీ ముగంపుతుంటే పాల్గొనాలని ఆజ్ఞాపించాడు. కలనగోరతి యేర్పడినపుడు గ్వంతి ఉద్యానవనంలోని వెదురుపాదలను కొట్టించి, తెప్పించి గండి పూడ్చడానికి వినియోగించాడు. ఈ పెద్ద ముగంపుతు ఫలితంగా తరువాతి ఎన్నభేరినంతర్సీగాల వగతు ఎగ్జోనడి దిగువప్రాంతాల్లో వగదల ప్రమాదం తప్పింది.

ఈ పరిపాలనలో సాధించిన మరో విశేషం, కాలువల త్రవ్వకమని చెప్పాలి. రాజధాని ఛాంగ్ ను చుట్టుప్రక్కల చాలా పంట కాలువలు త్రవ్వారు. అంతర్యుద్ధ దశలో నిర్మించిన “చెంగ్ కూ” కాలువకు దక్షిణంగా “వైకుంగ్” అని పిలిచే కొత్త కాలువను త్రవ్వారు.

చాలా దూరప్రాంతాలు కూడ ఈ దశలో అభివృద్ధి చెందాయి. జనాభా చాలా ఎక్కువగా పెరిగింది. “ఎటు చూసినా చుట్టూ నేయి” లోల వరకూ పొయ్యిలనుంచి పొగ కనిపించుతూనే వుంటుంది” అనే జనవాక్కు ఆ కాలపుదే.

పశ్చిమ హాన్ సామ్రాజ్యం, హిస్సయింగ్ నూ, ఇతర పశ్చిమ ప్రాంతాలు

చిన్ ప్రభుత్వ సేనాని మెంగ్ టీన్ ఛే ఓడింపబడిన తరువాతి పదేళ్ళకు అనగా క్రీ. పూ. 200 సంవత్సరం నాటికి - 'హిస్సయింగ్ నూ' తెగ నిజగత కష్టస్థితి కులను చేకూర్చుకొని బలపడింది గుర్రపు స్వారిలోనూ, విలువిద్యలోనూ ఈ తెగ వారు ఎంతో నేర్పరులు. తనకు అవరోధంగా వున్న సామంతులందరినీ చంపి, సింహాసనం అధిష్టించిన "మోటూ" అనే నాయకుడు ఈ తెగను పరిపాలించుతుండేవాడు. తన ఆధిపత్యం క్రింద వున్న మూడు వేలచుంది గుర్రపు సైన్యంతో పొరుగు తెగలపై దాడి చేసి, వారిచండి ధైర్యము పశువులను "మోటూ" పట్టుకొన్నవాడు : లొంగి పోయిన తెగలనుండి విపరీతమైన పరిహారం వసూలు చేసేవాడు. అతడి నాయకత్వన "హిస్సయింగ్ నూ" తెగ మరల చాంగ్ నోట ఉత్తరంగా వున్న ఆగ్నోన్ ప్రాంతాన్ని ఆక్రమించింది.

అప్పుట్లో హాన్ పరిపాలకులు "హిస్సయింగ్ నూ" సహాయము ఎదుర్కోవడానికి సన్నద్ధంగా లేరు. తమ బలహీనత కారణంగా వారు రాజీ విధానాన్ని అనుసరించారు. రాజ వంతులకునికి చెందిన యువతని, విపరీతమైన కష్టంతో సహా, మోటూ కు యిచ్చి వివాహం చేశారు. ప్రతి సంవత్సరం పట్టుకొంతంబరాలు, ధాన్యం కొత్త ఘట్టానికి కానుకగా పంపేవారు. ఎన్ని చేసినా "హిస్సయింగ్ నూ" హాన్ రాష్ట్ర సరిహద్దులపై దాడిని మాత్రం కొనసాగించుతూనే వుంది. గుర్రపు రాకులు అహంకారంతో రాజధానికి కనుచూపుమేరగావున్న గోధుమపంట పొలాలలో విచ్చలవిడిగా స్వారీ చేసేవారు. సహించరాని పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. హాన్ పరిపాలకులు పశ్చిమ ఇతర ప్రాంతాలలో గుర్రపుకాలను నిర్మించి తమ గుర్రపు దళాలను కల్పించి చేశారు. సరిహద్దు ప్రాంతాలలో భూములిచ్చి, సాగుచేసుకునేందుకు, పరిహార రక్షణకు సాయపడేందుకు రెండులను ప్రోత్సహించారు.

‘జీ - టూ’ చక్రవర్తి పరిపాలించుచున్న శోనిగ్లూ ఎరురు దెబ్బతీయడానికి పరిస్థితులు సరిపట్టినట్లయ్యాయి. హాన్ పైన్వాలరు - ‘హిస్టుంగ్ నూ’ తెగవారికి మధ్య దీని కాలం భీకరమైన యుద్ధాలు కొనసాగాయి.

“హిస్టుంగ్ నూ”తో యుద్ధం

ఈ యుద్ధాలలో ముఖ్యమైనవి మూడు. మొదటిది క్రీ. పూ. 127 వ సంవత్సరంలో జరిగింది. ‘జనగత్’ నీ చింగ్ సేనాధిపత్యం క్రింది హాన్ ప్రభుత్వ సేనలు ఆగ్లోన్ ప్రాంతాన్నించి హిస్టుంగ్ గూ తెగను పొందవలెనని; చాల సంవత్సరాలుగా విగృహీత ప్రమాదాన్నించి రాజధానిని విమర్శిస్తోంది. ఈ యుద్ధం ఫలితంగా హిస్టుంగ్ తెగ బలహీనపడింది; పశుగ్రాసానికి ఉపయోగించే విస్తృత మైదానాలను కోల్పోయింది. రెండో యుద్ధం క్రీ. పూ. 121 వ సంవత్సరంలో జరిగింది. అనేక వేల ఆర్మీల దళాలతో ‘జనగత్’ హూమా-పింగ్ కాంసురాష్ట్ర పశ్చిమోత్తర భాగాన్నించి హిస్టుంగ్-నూ తెగను తరిమివేశాడు. దీనిఫలితంగా కాంసురాష్ట్ర సరిహద్దుగాని సమీక మైదానాను హిస్టుంగ్-నూ కోల్పోయింది. మూడో యుద్ధంలో క్రీ. పూ. 119 వ సంవత్సరంలో జరిగింది; దీనితో హిస్టుంగ్-నూ తెగ చాడుల ప్రమాదం పూర్తిగా నశింపిపోయి, కొద్ది సామ్రాజ్యం నుండి నశించింది. ఈసారి నీ చింగ్, హూమా-పింగ్ సేనాదుల నాయకత్వం క్రింద లక్ష ఆర్మీల బలం, అనేక లక్షల కాల్బలం రెండు దశాబ్దాలుగా బయలుదేరి, మంగోలియా ఎడారి ఉత్తరానికి హిస్టుంగ్-నూ తెగను తరిమివేశాయి. దీనిఫలితంగా ఆగ్లోన్ ప్రాంతానికి పడమరగా వున్న భూములు కూడ హాన్ ప్రభుత్వం స్వాధీనమయ్యాయి.

పడమర ప్రాంతాలతో సంబంధం

ప్రస్తుత సింగియాంగ్ రాష్ట్రం ఉత్తరాన ఉన్న ఇరవది లోయ ప్రాంతంలో ఓర్సి తెగ ప్రజలు నివశించుతుండేవారు. సింగియాంగ్ రాష్ట్రంలోనే ఉత్తరాన టీక్ హాన్ పర్వతాలకు దక్షిణాన కున్ లూన్ పర్వతాలకు మధ్య ఒక లోయ, దాని మధ్య ఎడారి వున్నాయి. రెండు పర్వత పంక్తులకు అంచున వున్న నన్ను ని లోయ ప్రాంతాలలో అనేక దక్షిణ చిన్న రాజ్యాలు వుండేవి. వాటిలో పెద్ద రాజ్యంలో శేవలం పదివేల సాఖా మాత్రం వుండేది. కున్ లూన్ పర్వతాలకు సామీర్ సీత భూమి సడమరగా కుఖారా, పార్థియా జీవించేవి. టీక్ హాన్ పర్వతాలకు, సామీర్ సీత భూమి సడమరగా పెర్ ఖనా జీవించేవి.

ఈ జేకాలలో సుదూర సంపద, ప్రకృతి వనరులు చాలా వున్నాయి; జనాభాలో రైతులు, జీవకావ్యమైన పశుపాలకులు కూడ వుండేవారు. పెర్ ఖనా జీవించేవారు గుర్రాలకు ప్రసిద్ధి చెందినది. పార్థియా జీవక వర్తకులు మధ్య ఆసియాతో, పశ్చిమాసియాతోనూ వ్యాపారం చేస్తుండేవారు.

లూలిన్, ఎర్ర కనుబొమ్మలవారి తిరుగుబాటు

ఊటీ చక్రవర్తి పరిపాలననాటినుంచి గుఱతులు తమ భూమాలను కోల్పోవడం క్రమక్రమంగా ఎక్కువయింది. ఒక సంవత్సరం ఊటీన దేవా మైదానాల్లోనే 20 లక్షలరైతులు తమభూమాలనుండి బేదఖలు చేయబడి దేశస్థులుగా తయారయ్యారు. వందల సంయంజోనూ, వూలు లేనపుడు వేలకొలది గుఱతులు కరువు కాటకాలతో చనిపోతే, తీసే దిక్కులేక కేవాలు పొల్లాలో పడివుండేవి.

క్రీ. పూ. మొదటి శతాబ్దం చివర హూనాన్, జీచివాన్, మొంటుగ్ రాష్ట్రాలలో రైతుల తిరుగుబాటు వచ్చాయి. రాష్ట్ర, జిల్లా కేంద్రాలపై నాడిబేసి ప్రభుత్వం భవనాలను తిరుగుబాటుదారు తగులపెట్టారు. తిరుగుబాటులను అణచివేసే నప్పటికీ ప్రభుత్వం చాలబలహీనపడి, పూగిసలాడే స్థితికివచ్చింది. ఈపాను బ్రహ్మలక్ష్మ చిహ్నాలు కన్పించుతున్నాయి. చిన్ వంశ పరిపాలనపై చెన్ మెంగ్ నడిపిన గుఱతంగ విప్లవం లాంటిది రాబోతున్నదంటూ జనవాక్యం వ్యాప్తి చెందసాగింది. సంస్కృతం లను ప్రవేశపెట్టడం ద్వారా రాబోవు సంక్షోభాన్ని అరికట్టాలని పాలకవర్గంలో కొందరు ప్రతిపాదించసాగారు.

వాంగ్ మాంగ్ స్వల్పకాల పరిపాలన

ఈ క్లిష్ట సమయంలో రాజప్రతినిధిగా వున్న వాంగ్ మాంగ్ అధికారాన్ని హస్తగతం చేసుకున్నాడు. క్రిస్తు తరువాత 8 సంవత్సరంలో హాన్ చక్రవర్తిని తొలగించి, తానే చక్రవర్తిని ప్రకటించుకున్నాడు. వాంగ్ మాంగ్ తన పరిపాలనకు హిస్ కొత్త శకమని పేరు పెట్టుకున్నాడు.

యథాప్రకారంగా మార్పు ప్రారంభమయింది. కొత్త కాసనాలు ప్రకటించారు. భూమి అంతా చక్రవర్తిదేననీ. బానిస వ్యాపారాన్ని నిషేధించు తూను కొత్త ప్రభుత్వం కాసింది. శరీరదారుఢ్యంగలవారు ఎనిమిదిరుదికంటే తక్కువవున్న కుటుంబం 9 వందల మాల (150 ఎకరాల) కంటే ఎక్కువపంట భూమిని కలిగివుండరాదని ప్రభుత్వం ఆదేశించింది. అంతకుముంచిన కమతాలున్నవారి

అదనపు భూమిని అనే తెగలూనివారికి లేదా పొరుగువారికి పంచాలిసి వుంటుంది. భూమిని కుటుంబాలు తమకు భూమిని ప్రసాదించమని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞాపన చేయవచ్చు. ఈ సంస్కరణలద్వారా భూమి కేంద్రీకరణను అరికట్టవచ్చుననీ, వద్ద వైగుధ్యాలను తగ్గించవచ్చుననీ, గూతన ప్రభుత్వాన్ని బలపరచుకోవచ్చుననీ వాంగ్ మూంగ్ ఆశించాడు. కాని పెద్ద భూస్వాములు, సామంత ప్రభువులు, ఉన్నతాధికారులు వ్యతిరేకించినందున, కొన్ని సంవత్సరాల అనంతరం ఈ కాస నాలను నిర్బంధపెట్టవచ్చును; కనుక అవి విస్తీర్ణం ఎప్పటివలే పెరగి, భూమి కేంద్రీకరణ కొనసాగింది.

వాంగ్ మూంగ్ బానిసవ్యాపారాన్ని నిషేధించి నప్పటికీ, ప్రభుత్వ యాజమాన్యం ఈన్ను బానిస విధానాన్ని రద్దు చేయలేదు. రహస్యంగా నాణాల అమ్మకేసే నేనర్తుల కుటుంబసంతతినీ, వారికి ఇరుగుపొరుగున వున్న మరో విడువటుంబాలను శిక్షాస్థలం కానించాడు. ఈ విధంగా కొన్ని లక్షలమందిని ప్రభుత్వ బానిసలుగా తయారుచేశాడు.

ఉప్పు, ఇనుము, సాగా ఉత్పత్తి ప్రభుత్వ యాజమాన్యం క్రింద జరగాలనీ, నాణాలను ముద్రించే గుర్తింపుకారం ప్రభుత్వానికే వుండాలని వాంగ్ మూంగ్ కానించాడు. విడు ప్రధాన నగరాలైన లోయూంగ్, వింట్సే, ఛెంగ్ టూ, వాన్ (హు నాన్ రాష్ట్రం)లోని ప్రభుత్వ వాన్ యూంగ్, హున్ టూన్ లూ ధరలను అదుపుగా వుంచేందుకు, తక్కువ వడ్డీకి అప్పులిచ్చేందుకు ప్రభుత్వోద్యోగులను నియమించాడు. ఈ సంస్కరణలూ కొన్ని ప్రయత్నం ఉపయోగపడేవే; కాని లంచగాడులైన ఉద్యోగులు ఈ సంస్కరణలను ప్రజలదగ్గరనుండి ధనం పిండడానికి మాత్రమే వినియోగించినందున ప్రజల జీవితం మరింత దుర్భరమయింది.

హిన్ మూంగ్ నూ తెగలైన, సరిహద్దు ప్రాంతాలలో న్న ఇతర తెగలైన వాంగ్ మూంగ్ సాగించిన యుద్ధాలవల్ల డబ్బు విపరీతంగా ఖర్చయింది. ఈ భారమంతా పన్నుల రూపంలో ప్రజలపైనే పడింది. కొన్ని సందర్భాలలో ప్రభుత్వ పన్నుల గూడేడా ప్రజల ఆస్తిలో సగభాగాన్ని వసూలు చేసేది.

అందుచేత వాంగ్ మూంగ్ దేశంలో అనులు జరిపిన చర్యలకు, విదేశాంగ విధానానికివాడ వ్యతిరేకంగా తీవ్రమైన అసంతృప్తి చెలరేగింది. రైతుల తిరుగుబాట్లు మగల ప్రారంభమయ్యాయి.

వాంగ్ మూంగ్ పరిపాలన ఆఖరి సంవత్సరాలలో వర్షాభావంవల్ల, మిడుతల వల్ల హున్ రాష్ట్రం, మధ్యభాగంలోనూ, హుంటుంగ్ రాష్ట్రంలోనూ పంటలు విపరీతంగా చెల్లుతిన్నాయి. కరువుకాటకాలు వ్యాపించిన ప్రాంతాలలో, అదివరకే అమానుష దోపిడీకి గురైనట్లు రైతులు, ఇక సహించలేక తిరుగుబాటు చేశారు.

లూవిన్ తిరుగుబాటు

క్రీస్తు శకం 17 సంవత్సరంలో సుప్రసిద్ధమైన ఓగువు వచ్చి ఆలితో ప్రజలు మరణించుతున్నారు. వాంగ్ మువాంగ్, వాంగ్ ఘంగ్ అనేనా నాయకత్వాన రైతులు లూవిన్ కొండల్లో పోగొట్టి, లూవిన్ సైన్యాన్ని నిర్మించు తున్నారు. భూస్వాముల అస్త్రపాస్తులపై దాడిచేసి, స్థానిక సేనలను ఓడించి, ఆహార ధాన్యాన్ని, ఆయుధాలను స్వాధీనం చేసుకోవడం ప్రారంభించారు. ఈ సైన్యం క్రమంగా బలపడసాగింది. ప్లేగు జాడ్యం వ్యాపించి చాలామంది మరణించినందున లూవిన్ కొండలను వదిలి, ఈ సైన్యం హూపీయాస్ట్రో ఉష్ణాభిగానిని వెళ్ళింది. అచట హాన్ రాజవంశానికి చెందిన 'లియూస్పియా' నాయకులైన 8 వేల సైన్యం మరొకటి తిరుగుబాటుదారులతో కలిసింది. 'లియూస్పియా' స్వయంగా భూస్వామి వివక్షానికి, రైతు సైన్యాన్ని ఉపయోగించుకుని ప్రభుత్వకొంగ్ని పట్టుకోవాలనే వుద్దేశ్యంతో చేరాడు. క్రీ. శ. 28 సంవత్సరంగా రాజవంశీకుడైన 'లియూస్పివాస్' అనేవానిని హాన్ చక్రవర్తిగా ప్రకటించి, గాంధామియిన చాంగన్ నగరంపైకి లూవిన్ సైన్యం దాడి చేడగింది. కున్యాంగ్ వద్ద జరిగిన యుద్ధంలో కొన్ని లక్షలమంది వాంగ్ ముంగ్ సేనలను చిల్లాచురుగు చేసి, రాజధాని నగరం ముఖద్వారం దాకా చేరుతున్నారు. నగరంలోని ప్రజలు తిరుగుబాటు చేసి, వాంగ్ ముంగ్ ను చంపారు. స్వల్పకాలం రాజ్యాధికారం చలాయించిన హిస్సా వంశ పరిపాలన ఈ విధంగా ఆఖరయింది. నగరద్వారాలు తెరచి, విముక్తావస్థలో వస్తున్న లూవిన్ సైన్యాన్ని ప్రజలు ఆహ్వానించారు.

లూవిన్ సైన్యంలో వికమత్యం లేదు. భూస్వామ్యవర్గాన్నుంచి వచ్చిన సేనా నులు రైతులనుండి వచ్చిన సేనానులను బహిష్కరించాలని ప్రయత్నించసాగారు. ఈ తగాదాలవల్ల ఉభయాల మధ్య ఘర్షణలు ప్రారంభమయ్యాయి.

ఎర్ర కనుబొమలవారి తిరుగుబాటు

షాంటుంగ్ రాష్ట్రంలో ఫాన్ ఘన్ నాయకత్వాన రైతులు తిరుగుబాటు చేశారు. వీరు సమీకరించిన సైన్యం బీదరైతుల సాంప్రదాయమైన ముక్తసరి అలవాట్లను ఆనుసరించేది. ఆహారాన్ని మూజువాణిగా వుండేది. ఖచ్చితమైన శిక్షణ వుండేది; భూమి చేసినవారికి మరణశిక్షని, దెబ్బకు దెబ్బ శిక్షని వారంతా తమలోతమ అంశీకారానికి వచ్చారు. గుర్తుకోసం వీరంతా తమ కనుబొమలకు ఎర్ర రంగు వేసుకునే వారు. అందుచేత ఎర్ర కనుబొమల సైన్యమని ఈ తిరుగుబాటుదారులు పిలువబడేవారు. షాంటుంగ్ రాష్ట్రంలోని కొన్ని లక్షల వాంగ్ ముంగ్ సైన్యాలను ధ్వంసం చేసి, ఎర్ర కనుబొమల సైన్యం హాన్ నాన్ రాష్ట్ర వ్యవసాయంలోకి చొచ్చుకుని వచ్చింది. అడ్రా సమీపంలోకి రాజధాని నగరం చాంగన్ లూవిన్ సైన్యం సళయయింది. యుద్ధమంతే

వినుకత్తి, తన ఇంట్లోనిచ్చి, తన పొలాలుకు తిరిగి పోవాలని ఆందోళన చేస్తున్న రైతులను, సేనాని ఫాస్ చెంగ్ తన దిగ్విజయాన్ని పడచగ దిశగా కొనసాగించాలని ప్రోత్సహించి ఒప్పించాడు. రాజవంశానికి చెందిన “లియువెంటేన్” మరొకనిని చక్రవర్తిగా ప్రవేశించాడు. టావిస్ ప్రైవ్యంబోని రైతు సేనానులు ఆ సమయంలో భూస్వామ్యవర్గ సేనానులతో పోరాడుతున్నారు. రైతు సేనానుల ఆహ్వానంపై ఫాస్ చెంగ్ తన ప్రైవ్యంతో వారిని నగరంలో ప్రవేశించాడు. కాని ఉభయాల సేనానులను భూస్వాముల వైన్యాలు చుట్టిముట్టి, దిగ్విజయంచేసి ఆకలితో మాడ్చాలని ప్రయత్నించాడు. చివరకు ఫాస్ చెంగ్ ఎర్ర కనుబొమల ప్రైవ్యంతో ఛాంగ్ న్ నగరంనుంచి బయటపడి, సర్వీస్ వసూనాన్ లో లియుహ్సియు వైన్యాలు చేతుల్లో ఓడిపోయాడు.

క్రీస్తుశకం 26 వ శతాబ్దంలో లియుహ్సియు తానే చక్రవర్తిని ప్రకటించుతున్నాడు. టావిస్ నగరాన్ని రాజధానిగా చేసుకున్నాడు. ఈయన్నే చరిత్రకారులు కుంగ్సుహ్ న్ వంశానికి చెందిన “తువాంగ్ వూ” చక్రవర్తిని పిలుస్తారు. అంతకుముందున్న ప్రభుత్వ పతనానికి కారణమైన టాంగ్ తిరుగుబాటు సేనలను అణచివేసి, రైతుల గర్హాన్ని ప్రవహింపజేసి, దేశాన్ని ఐక్యపరచడానికి వూసుతున్నాడు. లియుహ్సియు పరిపాలనతో ప్రారంభమైన దశను కుంగ్సుహ్ న్ శకమని పిలుస్తుంటారు.

తూర్పు హాన్, దాని పొరుగురాజ్యాలు

హ్సీయుంగ్ నూ

హంగ్ మాంగ్ పరిపాలన అంతమైన తరువాత, తూర్పు హాన్ పరిపాలనకు ముందు కాలంలో చైనా పశ్చిమ ప్రాంతాలతో సంబంధాలను పూర్తిగా కోల్పోయింది. హ్సీయుంగ్ నూ తెగ తిరిగి ఆ ప్రాంతాలను ఆక్రమించి, చాల రాజ్యాలను జయించింది. హ్సీయుంగ్ నూ దాసులను ఎదిరించడంలో తనకు సాయపడవలసిందిగా పశ్చిమ రాజ్యాలు తూర్పు హాన్ పరిపాలకులను ఆశ్రించాయి. కాని బలహీనుడైన చక్రవర్తి వారి మొరలను తృప్తికరించాడు. మొదటి శతాబ్దం మధ్యలో వన్నాభావం, మిడతల దండలుల పంటలు పండేనందున హ్సీయుంగ్ నూ తెగ చాల చాల నష్టపడింది; కరువు కాటకాలవల్ల జనాభాకు, పశుసంపదకు తీవ్రప్రమాదం వాటిల్లింది. దీనితోడు చాన్యూ (నాయకత్వ) పదవి కొరకు ప్రభువులయ్యి తగవు వచ్చిన ఫలితంగా మరింత బలహీనపడింది. ఈ తగాదా విస్తరించి, అశాంతి స్వరూపం ధరించింది. చివరకు ఈ రాజ్యం ఉత్తర, దక్షిణ ప్రాంతాలుగా విడిపోయి, దక్షిణ హ్సీయుంగ్ నూ పోటీ “చాన్యూ”ను ఎన్నుకుంది. ఇంకా బలహీనంగావున్న దక్షిణ హ్సీయుంగ్ నూ తమ విధేయతను హాన్ ప్రభుత్వానికి తెలియజేసి, “హ్సీ, హ్సీ రాష్ట్రాల ఉత్తర ప్రాంతాలలోనికి కదిలివచ్చారు.

కొత్తగా పరిపాలనకు వచ్చిన వంశాలు అనుసరించే సాంప్రదాయాల ప్రకారం లియుహ్సీయు చక్రవర్తి తన పరిపాలనను ప్రజలకు కొన్ని సౌకర్యాలను కలిగించడంతో ప్రారంభించాడు. బానిసలను విముక్తి చేశాడు; నీటి వనరులను సద్వినియోగంచేసే నిర్మాణాలను కట్టించాడు; పాతపాటిని బాగుచేయించాడు. పెట్టి పనిని తగ్గించాడు. ఈ విధంగా నల్లజై సువత్సరాలకుపైగా ప్రజలయెడ ఉదార వైఖరి అనుసరించడం ఫలితంగా తూర్పుహాన్ ప్రభుత్వం తిరిగి బలపడింది. ఉత్తర హ్సీయుంగ్ నూ వైచరల్ల తీసివేసింది. క్రీస్తు అనంతరం 78 సువత్సరంలో హాన్ రాజ్య పశ్చిమాత్తరసరిహద్దున జరిగిన యుద్ధంలో హ్సీయుంగ్ నూ ఓడిపోయింది. పశ్చిమరాజ్యాల తూర్పుభాగమైన ఈవులూ (ప్రస్తుత హమీ) ప్రాంతాన్ని విడ

నాడింది. 89, 91 సంవత్సరాలలో జరిగిన సునామీ రెండు యుద్ధాలలోనూడే యుద్ధం, కూర్పునూ తన సాగ్వభౌమాధికాగాన్ని స్థిరపరచుకుంది. తరువాత ఉత్తర హిమయూగ నూ సుగంధ పశ్చిమోద్ధిగంగా కదలిపోయింది. నాలుగో శతాబ్దంలో ఈ తెగ తన దృష్టిని పరిశుభ్ర పశ్చిమంగా మరల్చి, యూరపువైపు వెళ్ళింది.

పాన్ చౌ - పశ్చిమ రాజ్యాలు

గండు శతాబ్దాలకు పూర్వం 'చాంగ్ చీన్' ప్రాగంభింపిన పనిని పూర్తిచేయడానికి క్రీస్తుశకం 78 వ సంవత్సరంలో ప్రాచీన చైనా గొప్ప రాజకీయవేత్తలలో ఒకడైన పాన్ చౌ పశ్చిమ రాజ్యాలకు సంబంధించాడు. అతని రాయబాగవర్గంలో ఒక సహాధ్యాయి, 89 సివిలియస్ వుయోగులు మాత్రమే వున్నప్పటికీ, సైనిక రక్షణ లేకపోయినప్పటికీ పాన్ చౌ చెప్పుకోలేకన విజయాలను సాధించాడు. అతడు ముందుగా లాన్ - వార్ గాజుల వల్లి, అదట వున్న హిమయూగ్ నూ రాయబారిని ఘానీ నేయించాడు. లాన్ వార్ గాజునిది, హాన్ సామ్రాజ్యానికి సుధ్య రాజకీయ సంబంధాలను పునరుద్ధరించాడు. అతడు ఖోటాన్ రాజ్యంలో వుండగా అదట సర్వాధికారాలు పట్టాయించుకున్న హిమయూగ్ నూ రాయబారిని ఖోటాన్ గాను పంపించాడు. పాన్ చౌ నాయకత్వాన ఖోటాన్ సైన్యం కామగర్ రాజ్యంపై దాడి చేసింది. అదట 'కుచా' తెగచే ప్రతిష్టించబడిన రాజును పారదోలి, ఆ స్థానంలో కామగర్ రాజును నింహాసనాధీశుణ్ణి చేసి ప్రజల హద్దామోదాలను పొందింది.

హిమయూగ్ నూపై హాన్ విజయాల అనంతరం పాన్ చౌ తన కార్యక్రమాన్ని తీవ్రమగం చేశాడు. పశ్చిమ రాజ్యాల ప్రయోజనాలను దృష్టిలో వుంచుకుని ప్రవర్తించడంవలన, హిమయూగ్ నూ బంధనాలను బద్దలుగొట్టడంలో వారికి తోడ్పడటంవలన పాన్ చౌ వారి విశ్వాసాన్ని సంపాదించగలిగాడు. అతడి విజయానికి కీలకం అందులోనే వుంది. ఈ విధంగా ముప్పదియేళ్ళ కృషి ఫలితంగా గూర్ఖా పశ్చిమ రాజ్యాలతో కూర్చు హాన్ ప్రభుత్వానికి సన్నిహిత సంబంధాలను పాన్ చౌ ఏర్పరచగలిగాడు. ఇవిగాక పశ్చిమాసియాలోని రెండు రాజ్యాలు టియోచిహా, పాగ్లిహాలతో కూడా కూర్చు హాన్ ప్రభుత్వంతో సంబంధాలు ఏర్పడ్డాయి.

చియాంగ్ తెగతోనూ, దక్షిణ తెగలతోనూ సంబంధాలు

అంతా, చింఘాయ్ గొట్టాల పీఠభూములలో చియాంగ్ అనే పేరుగల దేశాధిపత్యములు నివసించుకుంటున్నాయి. యుద్ధంలో నిపుణులైన ఆ ప్రజలు యుద్ధంలో నురణాన్ని గౌరవంగా యుచేవాడు. పశ్చిమ హాన్ వంశ పరిపాలన కోణాల్లో హాన్ ప్రజలు, చియాంగ్ ప్రజలు ఒండోరుల ప్రాంతాలలోకి విస్తరించుకువలను, ఈ

రెండు తెగల ప్రజలు చింఘాయ్, కంఘూ, షెన్సి రాష్ట్రాల కొన్ని జిల్లాలలో ఇరుగు పొరుగున స్థిరపడిపోయారు.

బతే హాన్ ఉద్యోగులు, భూస్వాములు అనుసరించిన నిర్ణయం విధానం వలన వారిపై చియాంగ్ ప్రజలలో తీవ్రమైన విశ్వేషం ప్రబలింది. క్రీస్తుశకం 107 సంవత్సరంలో ఈ పరిస్థితి క్లిష్టరూపం దాల్చింది. పశ్చిమ ప్రాంతాలలో తూర్పు హాన్ ప్రభుత్వం తరఫున యుద్ధం చేయడానికి నిర్బంధంగా సమీకరించబడిన చియాంగ్ సైనికులు పోరాడ నిరాకరించి పారిపోయినపుడు, హాన్ ఉద్యోగులు వారి యిత్రుల తగులబెట్టించి ధ్వంసం చేశారు. చియాంగ్ ప్రజలు నెదురు బుట్టేసి, దాసులు వస్తారా ఆయుధాలతో తిరుగుబాటుచేసి, హాన్ వుద్యోగులను, భూస్వాములను సంహింశించారు. ప్రభుత్వం అచట నివసించుతున్న హాన్ ప్రజలను చియాంగ్ ప్రాంతాలను ఖాళీ చేయమని ఆజ్ఞాపించింది. ఇతర ప్రాంతాలకు తిరగిపోతే తమకు జీవనోపాధి వుండదనే భయంతో హాన్ ప్రజలు ప్రభుత్వాన్ని తిరస్కరించారు. అందుకు శత్రుగా ప్రభుత్వోద్యోగులు హాన్ ప్రజల ఇళ్ళకు, నిల్వ ధాన్యాన్ని తగులబెట్టించారు. దాని ఫలితంగా హాన్ ప్రజలు కూడా రెచ్చిపోయి, ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా యుద్ధం చేస్తు తిరుగుబాటులో చేరారు.

ఒక తిరుగుబాటు తరువాత మరొక తిరుగుబాటు చేస్తూ, చియాంగ్ పై ప్రజలు అరచై సంవత్సరాలకు పైగా తమనుపీడించుతున్న హాన్ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా పోరాడారు. ఈ తిరుగుబాట్లు అణచివేయబడినప్పటికీ, తూర్పు హాన్ ప్రభుత్వం ఎంతో ధనాన్ని, మనుష్యబలాన్ని నష్టపోయింది. దీన్ని యుద్ధ ఫలితంగా ప్రభుత్వ ధాన్యాగారం, కోశాగారం ఖాళీ అయ్యాయి. పొలకవద్దం చాల బలహీన పడింది. సామాన్య ప్రజలను దోచుకోవడం, పీడించడం ఎక్కువయింది.

ఆ సోజుల్లో హునాన్, జీచివాన్, యున్నాన్, క్విచా రాష్ట్రాలలో పలు పాలకులైన తెగలు, వ్యవసాయ తెగలు చాల నివసించుతుండేవి. పశ్చిమ హునాన్, క్విచాలో నివసించే 'యావ్' ప్రజలపై పన్నులభారం ఎక్కువైనందున, తూర్పు హాన్ ప్రభుత్వంపై నిరంతరం తిరుగుబాటు చేస్తుండేవారు. మూడేళ్ళలో రెండుసార్లు యావ్ ప్రజలు హాన్ సైన్యాలను చావమోదారు. వివశ్పటికీ యున్నాన్ లోని నూనక్, లాన్ టాంగ్ నదీ లోయల్లోనికి హాన్ ప్రభుత్వం తమ రాజ్యాన్ని విస్తరించుకోగలిగింది.

టి యన్ చీవ్ ప్రాంతంలో నివసించుతున్న టి యన్ తెగ ప్రజలు చెరువులు నిర్మించి, భూమిని సాగుచేసేవారు. నూ నదికి లాన్ టాంగ్ నదికి మధ్య ప్రాంతంలో నివసించే బిలావ్ ప్రజలు నిల్కువలె వుండే శున్నని వస్త్రాలను గోగునారతో తయారు చేసేవారు. రాగి, ఇనుము, సీసం, తగరం, స్ఫటికం వస్త్రాల లోహాలను వుత్పత్తి చేసేవారు. ఇవటకుడా ఫిర్కా, తాలూకా పరిపాలనను ఏర్పరచి, హాన్ ప్రభుత్వం ఆ ప్రజలతో సంబంధాలు పెట్టుకుంది.

తూర్పు హాన్ పరిపాలన అంతం. పాలకవర్గంలో తగాదాలు

మొదటి ముగ్గురిని మిషనరీయించి తీర్చిన తూర్పు హాన్ చక్రవర్తులందరూ మొదట్లోగా వున్నప్పుడే సింహాసనం ఎక్కారు. చక్రవర్తి తరపు బంధువులు రాజ ప్రతినిధులుగా (రీజిస్ట్రు) అధికారాన్ని హస్తగతం చేసుకునేవారు. వారి చేతుల్లో నుంచి అధికారం తిరిగి లాక్సోక్తడానికి చక్రవర్తులు భోజ్జుల సాయంతోనేకునేవారు తప్పిపోతంగా తరచుగా పెట్టిన భోజ్జుల చేతుల్లో పోయేది.

రీజిస్ట్రు, భోజ్జులు విపరీతంగా ప్రజలను నీడించుకునేవారు. భూములను, ఇళ్ళను కాజీనేవారు. ఉదాహరణకు రియాంగ్ చీ అనే రీజెంటు అనేక వేలమందిని బానిసలుగా చేసుకొని, వాగంతా తమంతా తామే అమ్ముడుపోయారని సాకులు చెప్పేవాడు. పశ్చిమ హాన్ రాష్ట్రంలో కెయ్యి శీల చుట్టుకొలత గల భూభాగాన్ని స్వాధీనం చేసుకుని, విలాసంగా వేటాడేందుకు అందులో జంతువులను, పక్షులను పెంచేవాడు. తరువాతి అతడి ఆస్తిని లాక్కున్నప్పుడు దాని విలువ 300 కోట్ల నాణా లనీ, అనగా దేశవంతటి నుండి వనూలయే సంవత్సర పన్నులలో సగం వుంటుందని తేలింది. హాలాస్ అనే ఒక ముఖ్య భోజ్జు తన పలుకుబడిని వినియోగించుకుని 11,800 'మా'ల సాగుభూమిని, 881 ఇళ్ళను ఒక ఫిర్కాలోనే సంపాదించాడు.

రీజెంటు కుటుంబ సభ్యులు, బంధువులు, భోజ్జులు దేశమంతటా ఉద్యోగ లుగా నియమించబడి, ప్రజలను నిర్దాక్షిణ్యంగా దోచుకునేవారు. ఉదాహరణకు హాలాస్ తమ్ముడు జీయవాస్ అనే ఉద్యోగిగావుంటూ బంగారం, వెండి, నగదు సిల్క్ వస్త్రాలు విపరీతంగా దోచుకున్నాడు. వాటిని మోసుకుపోవడాని 800 బళ్లు అవసరమయ్యాయి. న్యాయమైన పన్నులకంటే పదిరెట్లవరకు అక్రమ పన్నులు వసూలుచేసేవారు; చెల్లించలేకపోతే తీవ్రంగా బాడేవారు, కొన్నిసార్లు చచ్చేవరకూ హింసించేవారు.

ఈ భావాన్నింతా రైతులే మోయవలసివచ్చేది. భూస్వాములనుంచి విడిగిళ్ళైన అధిక వడ్డీలకు తెచ్చిన అప్పులను తీర్చుకో భూములను దురుగాలను అమ్మి, భూముల వారికింద కాలుదార్లుగా తయారయ్యేవారు. అలా సమస్యను పరిష్కరించే పద్ధతులు నివేదించబడినందున వేలకొలది కాలుగార్లు పెద్దభూస్వాముల పాలలలో నిర్బంధ చాకిరి చేయవలసివచ్చింది.

పెద్ద జమీందారులకు స్వంత సాయుధ సైన్యాలుండేవి. వారి సైన్యాలమట్టా శిథిలాలు, వసతి కాలంలో కూడా గడ్డికట్టుకుంటూ వుండే, కరువులో బాధ పడుతూ అన్నాతురులై వున్న రైతులు భూస్వాన్ని తీసుకుపోతుండా కాపాడేవారు. జమీందారులను తమ కుటుంబాలకు గురించి, వాటిలో చాకిరి చేసే పాతేళ్ళను గురించి తప్పుడు తెలియజేసి, ప్రభుత్వ పన్నులను చెల్లించకుండా తప్పించుకునేవారు. ప్రభుత్వోద్యోగుల పరిశీలనను తిరస్కరించేందుకు సైతం సిద్ధపడేవారు.

ప్రభుత్వ పన్నుల భారం, పెద్ద జమీందారుల దోపిడీ ఫలితంగా రైతాంగం నానాటికి మరింత దరిద్రకూపంలో దిగబడిపోయేవారు. తిండికొరకు వెతుక్కుంటూ దేశంవెళ్తూ తిరిగే మూలాల సంఖ్య నానాటికి పెరుగుతోంది. రెండవ శతాబ్దంనుంచి వరుసగా అనేక రైతు తిరుగుబాట్లు వచ్చాయి. కాని అవన్నీ ఒక్కొక్కటిగా పరాజయమేయబడ్డాయి.

పసుపురంగు తలపాగాలవారి తిరుగుబాటు

క్రీస్తు శకం 184 వ సంవత్సరంలో ప్రభుత్వం అత్యంత తీవ్రమైన ప్రమాదాన్ని ఎదుర్కోవలసి వచ్చింది. పసుపు తలపాగాల రైతు సైన్యాలు పెద్దయ్యిన తిరుగుబాటు చేశారు, అది ప్రభుత్వ పునాదులను కదల్చివేసింది.

పసుపు తలపాగాల సైన్యం నాయకుడైన చాంగ్ చియోవ్ హోపే రాష్ట్రం లోని చూలూ తాలూకా నివాసి. "తైపింగ్ టావ్" అనే సుతరాని ప్రవర్తనలను గా ఇతడు తన సిద్ధాంతాలను ప్రచారం చేసుకుంటూ, గో గాలను నయగజేస్తూ, రైతులను సంఘటిత పరచాడు. పది సంవత్సరాల క్రితే అనంతరం అదేభూ, అతని అనుచరులూ ఎల్లోపడి, యాంగ్ టీన్ నడుల మధ్యప్రాంతంలో కొన్ని లక్షలయింది ప్రజలను బలంగా సంఘటిత పరచారు. దీనిని మొత్తం రిరి ఫాంగ్ లుగా విభజించారు. 'పెద్ద ఫాంగ్ లో' (కాఖలో) పదివేలయింది సభ్యులుండేవారు; చిన్న ఫాంగ్ లో 6 లేక 7 వేల సభ్యులుండే వారు. ప్రతిఫాంగ్ ఒక నాయకుని సేనాధిపత్యం క్రింది వుండేది.

చాంగ్ చియోవ్, అతని అనుచరులు 184 వ సంవత్సరం మార్చి 5 వ తేదీన అన్ని ప్రాంతాలలోని రైతులు తిరుగుబాటుచేయాలని నిర్ణయించారు. సమయం దగ్గరకు వచ్చేకొలది అనుచరులు తమ కార్యకలాపాలను తీవ్రతరం చేశారు. కాని నిర్ణీతదినం రాకముందే టాంగ్ చా అనేవాడు ద్రోహం చేశాడు. తిరుగుబాటుచేదీని, నాయకుల పేర్లను, వారి చిరునామాలను రహస్యంగా ప్రభుత్వానికి తెలియజేశాడు.

రాజధానిలో తిరుగుబాటుగాదుల వాయకుడొకరు, వేయిమంది అనుచరులు అరెస్టు చేసుబడి, భూమి అగ్రూరు. గాంగ్ చియోవ్, ఇతర ముఖ్యులు తప్పించుకు పారి పోయారు.

వంటనే గాంగ్ చియోవ్ తన ఎత్తుగడలను మార్చుకున్నాడు. వార్తాపాఠల ద్వారా గాంగ్ సేనానులకు కలుగు అందజేశాడు; ఎంతో కాలంనుండి యెదురు చూస్తున్న తిరుగుబాటు ప్రజలకు నెలలోనే ప్రారంభమయింది. ఒక పక్షం కోల్పోయిన గాంగ్ పైస్యం ఎల్లోనది, యాంగ్ ట్సీ సదీ ప్రాంతాలను స్వాధీనం చేసుకుంది. తిరుగుబాటుదారులంతా ససువుగగగు తెలపాగాలను ధరించినందున ఈ ప్రాంతానికి అదే పేరు వచ్చింది. ప్రతివోటా నగరాలను స్వీకరించి, ప్రభుత్వాధిపతులను తగులబెట్టి, బంగళా నాలనుండి ఖైదీలను విడుదలచేసేవారు. ప్రభుత్వాధిపతులను చంపేటూ లేక ప్రాంతాలను కాపాడుకునేందుకు పాకిపోవడమూ చేసేవారు.

ఈ సైన్యంలో ప్రధాన భాగం 'గాంగ్ చియోవ్' సేనాధిపత్యం క్రిందవుండి ఎల్లోనది ఉద్ధరింపు లక్ష్యము కాపాడుతుండేది. రాజధాని లోయంగ్ నగరంపైకి శక్తివంతమైన తిరుగుబాటు సేనలు గాడిచేసి, భైర్యంగా పోరాడాయి; రక్షణ సేనలపై తీవ్రమైన దాడులు తీశాయి. చతుస్సైన్యం తాకిడిగా భారాపడి, ప్రభుత్వం తమ ముగ్గుల సేనలను చాంగ్ చియోవ్ పై పంపింది. బహిష్కారాల సాయుధ సేనలు ఇతర తిరుగుబాటుగాళ్లతో తలపడ్డాయి.

ఆగస్టు నెలలో వ్యాధిగ్రస్త చాంగ్ చియోవ్ మరణించాడు. నవంబరు నెలలో పసుపు తెల పాగాల పైస్యం ప్రధాన భాగం దెబ్బతనిపోయింది. వనప్పటికీ తిరుగుబాటుగాళ్ల ప్రతిఘటన యింకా బలంగానే వుంది; ఇతర ప్రాంతాలు పోరాటాన్ని కొనసాగించాయి. సోపే రివ్యూల్షన్ తిరుగుబాటుదాళ్ల పైస్యం పది లక్షల బలగాన్ని సమీకరించింది. కానీ, తిరుగుబాటుదాళ్లకు నిక్క నాయకత్వం కొరవడింది; చుట్టూ ఇరువది సంవత్సరాలపాటు భైర్యంగా పోరాడిన తరువాత తిరుగుబాటుదాళ్ల గళాలు పెద్ద బహిష్కారం, ప్రభుత్వ ప్రాంతాలచేత అణచివేయబడ్డాయి.

పసుపు తెలపాగాల తిరుగుబాటు ఓడిపోయినప్పటికీ తూర్పు హోన్ పరిపాలన కిదిల సువడానికి కారణభూతమయింది.

పశ్చిమ, తూర్పు హాన్ వంశాల పరిపాలన కాలంలో సంస్కృతి

రెండు హాన్ వంశాల పరిపాలన కాలంలోనూ దేశమంతా ఒకటిగా వుండటం నుభిక్షంగా వుండటంవలన చైనా సాంస్కృతికంగా గొప్ప అభ్యుదయాన్ని సాధించింది.

క్రీస్తుపూర్వం 100వ సంవత్సరం నాటికే రాజభవనంలోని పుస్తక భాండాారంలో దేశమంతటనుండి సేకరించిన 18 వేల గ్రంథాలుండేవి. రాజధాని నగరంలో ప్రభుత్వం నడిపే వివిధ కళాకాల్పాల్లో 30 వేల మంది విద్యార్థులుండేవారు. రాష్ట్రాలలోకూడ ప్రభుత్వ పాఠశాలలుండేవి. ఇవిగాక ఉపాధ్యాయులు స్వయంగా నడిపే విద్యాలయాల్లో - ప్రఖ్యాతి వహించిన వాటిలో వందల, కొన్నిటిలో వేలమంది విద్యార్థులు చదువుకునేవారు.

సంప్రసిద్ధ చరిత్రకారుడైన షామా చీన్ ఈ కాలంవాడే. “ఊటి” చక్రవర్తి వద్ద చరిత్రకారుడుగా వున్నందున రాజభవనంలోని పుస్తక భాండాగారాన్ని వినియోగించుకునే అవకాశం అతనికి వుండేది. అచట చాలగంటలు అభ్యయనంచేసి, చారిత్రక విషయాలను సేకరించేవాడు. దానితోపాటు షామా చీన్ దేశమంతా సంచారంచేసి తాను చూసిన, విన్న విషయాలను వ్రాసేవాడు. ఈ విధంగా పది సంవత్సరాలు కృషిచేసి ఆయన “చారిత్రక సంస్మరణలు” అనే గ్రంథాన్ని రచించాడు.

ఈ గ్రంథంలో 5 లక్షల మాటలకు మించివున్నాయి. ప్రాచీనకాలంలోని హువాంగ్ టీ గాథలు మొదలు రచయిత కాలంవరకు అనగా నుమారు రెండువేల సంవత్సరాల చరిత్ర దీనిలో వుంది. ప్రస్తుత చరిత్రకారులందరి పరిశోధనకు ఆధారంగా యిప్పుటికీ ఈ చారిత్రక గ్రంథం వినియోగపడుతోంది. షామా చీన్ యీ గ్రంథంలో పాలకవర్గాల క్రూరత్వాన్ని బట్టిబయలు చేశాడు. వారి దుబారాను, దురాళను, ప్రహషీడనను వివరించాడు. చిన్ వంశకాలంలో రైతు

నాయకుడైన చెన్ షెంగ్ ను ఆత్మంత గౌరవంతో రచయిత చిత్రించాడు. షెంగ్ వంశానికి చెందిన టాంగ్ రాజు, చౌ వంశానికి చెందిన ఊ రాజులకు చరిత్రలో ఏ స్థానం వుందో అందుకు ఏమాత్రం తీసిపోని స్థానం రైతు నాయకునికి వుందని షుమా చీన్ భావించాడు.

“చారిత్రక సంస్కరణలు” సాహిత్యం దృష్ట్యా కూడ మహత్తరమైన గ్రంథం. చారిత్రక పాత్రలను, ఘటనలను వివరంగా చిత్రించడంలో గ్రంథకర్తకు ఎంతో నైపుణ్యం వుంది.

షుమా చీన్ కృషిని ప్రఖ్యాతి చెందిన పాన్ కుటుంబం కొనసాగించింది. తండ్రియైన పాన్ పియావ్, కొడుకు పాన్ కూ, కుమార్తె పాన్ చావ్ గ్రంథరచన సాగించి సరిసమానమైన ఖ్యాతిని సంపాదించారు. హాన్ వంశ ఆరంభ చరిత్రను తెలిపే-చీయెన్ హాన్ షూ - గ్రంథాన్ని పాన్ కూ రచించాడు. ఈ గ్రంథాన్ని ఆయన సోదరి పాన్ చావ్ పూర్తిచేసి, చైనా చరిత్రలోకల్లా గొప్ప మహిళా రచయితగా ప్రఖ్యాతి వహించింది.

తూర్పు హాన్ వంశ పరిపాలన ప్రారంభ కాలంలో నివసించిన వాంగ్ చుంగ్ గొప్ప తత్వవేత్తగా పేరు పొందాడు. యవ్వనంలోనే స్వరాష్ట్రమైన చెకియాంగ్ ను ఇతడు వదలివేశాడు. రాజధాని నగరం లోయాంగ్ లోని ప్రభుత్వ కళాశాలలో అధ్యయనం చేయాలని వెళ్ళాడు. పుస్తకాలు కొనలేనంత బీదవాడుగా వున్నందున పుస్తకాల విక్రయశాలల్లో వుండి చదువుకున్నాడు. ఈ విధంగా ఎంతో విస్తృతమైన విజ్ఞానాన్ని - భౌతిక శాస్త్రంలోకూడ - సంపాదించాడు. వాస్తవిక జీవితంలోని ఉదాహరణలను చూపించి, ప్రజలలోని మూఢ విశ్వాసాలను తొలగించడానికి అతడు ప్రయత్నించాడు. మానవుడు రక్తమాంసాలతో నిర్మించబడినందున, మరణానంతరం శిథిలమై నశించిపోతాడనీ, జీవం పోయాక చైతన్యం వుండటం సాధ్యం కాదనీ, మానవుడు భూతరూపం దాల్చలేడనీ ఆయన వాదించాడు. ఆహారం తిన్నప్పుడే మానవునికి శక్తివుంటున్నందున, మరణానంతరం ఆహారం తీసికోలేనందున ఎలాంటి ప్రమాదం చేయజాలడనీ ఆయన నిరూపించాడు. నూర్య చంద్ర గ్రహాలు జీవుళ్ళ తీలలు కావనీ, నియమం ప్రకారం నిర్దిష్ట సమయంలో సంభవించే ప్రకృతిసిద్ధమైన సంఘటనలనీ, ఎపుడు జరుగుతవో ముందుగానే గుణించి తెలిసికోవచ్చుననీ నిరూపించాడు. పిడుగు ఒకరమైన అగ్ని కంటిదనీ, అది సోకితే మనిషి మండి చనిపోతాడనీ, అంతేగాని పాపాత్ములను శిక్షించడానికి భగవంతుని కొరడా కాదనీ ఆయన వాదించాడు.

వాంగ్ చుంగ్ భావాలన్నిటినీ లున్ హెంగ్ “సమదృష్టితో” చేసిన సమీక్షలు” అనే గ్రంథం వ్రాశాడు. కాని ఈ భావాలు పాలకవర్గానికి రుచించనందున అతని గ్రంథ ప్రచురణను చాలాకాలంవరకు ఆపుకేశాడు.

సాహిత్యం - సైన్సు

పశ్చిమ హాన్ వంశ చక్రవర్తి “డీజీటీ” పరిపాలనా కాలంలో జానపద గేయాలను సేకరించడానికి ప్రత్యేకంగా సంగీతశాఖ నొకదానిని ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది. ఆ రోజుల్లో జనసామాన్యం సాహిత్యస్పృహ, కవుల రచన జానపదగేయాల రూపంలోనే వ్యక్తమయ్యేది.

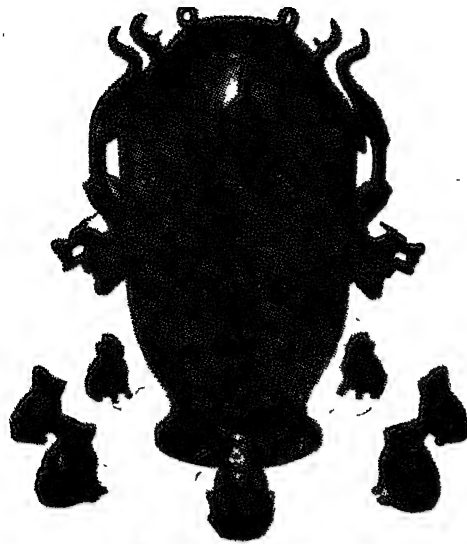
“పశులకాపరి - నూలువడికే కన్య” అను ప్రఖ్యాతివహించిన జానపద గాథపై ఆధారపడి వ్రాయబడిన ఒక గేయం ప్రజలలో విస్తారంగా ప్రచారమయింది. ఫ్యాడల్ సామాజిక నిర్బంధాలవల్ల పిన్నవయస్కు అయిన స్త్రీ జీవితం యెలా బాధాకరంగా వుండేదో, స్వేచ్ఛాయుతమైన, సుఖప్రదమైన జీవితం కొరకు యువకులెలా పరితపించేవారో ఆ గేయం వర్ణించింది.

“ఆగ్నేయ దిశగా నెమలియాత్ర” అను మరొక జానపద గేయాన్ని కూడ ప్రజలు విశేషంగా పాడేవారు. 1500 మాటలతో పొడుగైన ఈ గేయంలో తూర్పు హాన్ దంపతుల వివాద గాథ వర్ణించబడింది. జమీందారి కుటుంబంలోని మూఢ విశ్వాసాలకు వ్యతిరేకంగా పోరాడిన చియూ చుంగ్ - చింగ్ అను యువకుడు అతని భార్య కథను వివరించుతుంది. వివాహం విషయంలో యువతీ యువకులకు స్వాతంత్ర్యం వుండాలనే ప్రజావాంఛ తెలుపుతూ గేయం పూర్తవుతుంది.

కాగితం తయారీ

హాన్ వంశ పరిపాలనా కాలంలో చదువుకునేవారి సంఖ్య పెరుగుటవల్ల, చాకగానూ, తేలికగానూ వ్రాసేందుకు అనుకూలంగానూ వుండే - పదార్థం అవసరమయింది. అప్పటివరకు వ్రాసేందుకు వాసమును నిల్కును ఎంతో ప్రయాసతో వినియోగించేవారు. క్రీస్తు శకం 105 వ సంవత్సరంలో తూర్పు హాన్ వంశ ఉద్యోగులలో ఒకడైన ‘సాయి లూస్’ చెట్టుబెరడును, నారను, గుడ్డపీకలను, పాతవలను ఉపయోగించి కాగితం తయారు చేయడంలో కృతకృత్యుడయ్యాడు. కనిపెట్టిన పరిశోధకుని గౌరవార్థం ఈ పదార్థాన్ని మార్క్విస్ సాయి కాగితం అని పిలిచేవారు. కాగితం వినియోగించడం క్రమంగా విస్తరించి, సర్వసాధారణమయింది. కాగితం కనిపెట్టడంవల్ల పై నాలో సంస్కృతి పెంపొందడానికి ఎంతో అవకాశ మేర్పడింది. కొలది శతాబ్దాలలో కాగితం తయారుచేసే పై నావారి కళ భారత దేశానికి, అరబ్ దేశాలకూ వ్యాపించింది. తద్వారా ఉత్తరాఫ్రికాకు అచటినుండి యూరపు ఖండానికి విస్తరించింది.

క్రీ.శ. 182 వ సంవత్సరంలో ఖగోళశాస్త్రం, సంచాంక రచన, Xకితశాస్త్రం తెలిసిన చాంగ్ హెంగ్ అనే శాస్త్రకారుడు ప్రపంచంలోకల్లా మొట్టమొదటి భూకంప పరిశోధన కొలమానం (సిస్మోగ్రాఫ్ యంత్రాన్ని) తయారుచేశాడు. కుంభం

క్రి. శ. 132 సం॥లో చాంగ్ హెంగ్ అనే శాస్త్రకారుడు పెట్టిన
భూకంప పరిశోధన కొలమానం

చాంగ్ హెంగ్ (క్రి. శ. 78-139)

చాంగ్ చుంగ్ చింగ్ (క్రి.శ. 152-211)

వలేవున్న యిది రాగితో తయారుచేయబడింది. మధ్యవున్న ఇరుసునుండి ఎనిమిది గొట్టాలు ఎనిమిది వైపులకు నోర్లు తెరచుకున్న ఎనిమిది రక్కసితలలతో కలుపుతాయి. వాటికి సూటిగా దిగువను నోరు తెరచుకున్న కప్పలు కూచునివుంటాయి. భూకంపించినపుడు ఆ దిక్కునవున్న రక్కసి పళ్ళెమధ్యవున్న గుండ్రని గోలీ బా సూటిగా దిగువనువున్న కప్పనోట్లో పడుతుంది.

తూర్పు హాన్ వంశ పరిపాలన ఆఖరి సంవత్సరాలలో గొప్పవారైన ప్రాచీనైనా డాక్టర్లలో ఒకడైన చుంగ్-చింగ్ (152 - 219) నివసించేవాడు. ఆయన రెండు గొప్ప గ్రంథాలను - హాంగ్ హాన్ లూన్ (జ్వరాల చికిత్స), చిన్ మయా యో, లీహ్ (బంగారుపుత్రం మందులు) - వ్రాశాడు. అప్పటికి రోగ చికిత్స విషయంలో వున్న అనుభవాలన్నిటినీ ఈ గ్రంథాలలో క్రోడీకరించినందున అనేక జబ్బులన వ్యాధులను నివారించడంలో ఎంతో తోడ్పడ్డాయి. వైద్య పరిశోధనలో నిమగ్న లయినవారికి యిప్పటికీ ఈ గ్రంథాలు ఎంతో విలువైన విషయాలను అందజేస్తాయి.

మూడు రాజ్యాలు

తూర్పు హాన్ సైన్యాలు రైతుల తిరుగుబాటును అణచివేయడంలో నిరున్నమై వుండగా తక్షణకాలాన్ని వినియోగించుకుని రాష్ట్రాలలోని, ప్రాంతాలలోని అధికారులు తమ స్వంత సేనలను బలపరచుకున్నారు. క్రమంగా శక్తివంతమైన సైనిక ప్రభువులుగా తయారై తమ అధీనంలోని ప్రాంతానికంటెటికీ తామే స్వాధికారులమని చెప్పుకుంటూ, చక్రవర్తి ఉత్తరువులను నిర్లక్ష్యంచేయ సాగారు. ఒక్కొక్క ప్రాంతం తమదంటూ వేర్వేరు ప్రభువులమధ్య నిరంతరం యుద్ధాలు కొనసాగేవి. తత్ఫలితంగా వేలకొలది ప్రజలు చనిపోవడం, వ్యవసాయోత్పత్తి ఘోరంగా దెబ్బ తినడం జరిగేది. 'టంగ్ చూ' అనే సైనిక ప్రభు వొకడు చక్రవర్తిని కీలుబొమ్మగా చేసుకున్నాడు. రాజధాని లోయాంగ్ నగరంలోని భవనాలన్నిటినీ, చుట్టూ 100 లీల (సుమారు 30 మైళ్ళు) పరిధిలోనివాటి నన్నిటినీ నిప్పంటించి ధ్వంసం చేశాడు. అతడి గుర్రపుసైన్యం లోయాంగ్ నగర పొరులందరినీ బలవంతాన చాంగ్ నైపుకు తోలుకుపోయారు; దారిలో చాలామంది ఆకలికి, అలసటకు బలియై మరణించారు. టంగ్ చో మరణానంతరం ట్సావ్ ట్సావ్ అనే సైనిక ప్రభువు అధికారానికి వచ్చాడు; హూయి నదికి ఉత్తరానవున్న ఐదు తాలూకాలపై దాడిచేసి అనేక వేలమందిని చంపాడు. ప్రవాహాన్ని బండ్ చేసేటంత ఎక్కువగా శవాలను నదిలో పడవేశారు. హాన్ టంగ్ రాష్ట్రంలో సైనిక ప్రభువులమధ్య రెండు సంవత్సరాల నిరంతరయుద్ధాల తర్వాత ప్రవాహికం దగ్గరవున్న ధాన్యమంతా వోచుకుపోయినందున ఎవరూ పోలాల్లో పనిచేయడానికి ఉత్సుకత చూపలేదు.

తిరుగుబాటుదార్ల సేనలతో పోరాడేందుకు పెద్ద జమీందారులు అనేకమందిని తమ స్వంత సేనలలోకి సమీకరించారు. వారిచే రక్షింపబడుతున్న ప్రాంతాలలో నివశించుతున్న స్వతంత్ర రైతులు తమకు రక్షణ యిచ్చినందుకుగాను జమీందారు సైన్యానికి తోడ్పడుటతోపాటు, తాను పండించిన పంటలో కొంతభాగం పన్నులరూపంలో జమీందారుకు చెల్లించాలి. సైనిక ప్రభువుల మధ్య యుద్ధాలవల్ల జమీందార్ల భద్రతకూడా దెబ్బతినే ప్రమాద

మన్నుండున, జమిందార్లు తమ సైనికులతోనూ, రైతులతోనూ ఏవో ఒక పక్షాన చేరి సర్వస్వం ఒడ్డేవారు.

నిరంశర యుద్ధాల ఫలితంగా ఈ కాలంలో పొలాల్లో పనిచేసేందుకు మానవ బలం చాలక పొలాలు బీష్టుగా పడివుండేవి. ప్రతిచోట పైన్యాలకు తిండికొరత ఏర్పడేది. హోపే రాష్ట్రంలో సైనికులు మల్బరీ ఆకు తిని బతకాలినివచ్చింది. హాయి నదికి దక్షిణవైపున కేవలం నత్తలు, ముత్యపు చిప్పలు మాత్రమే ఆహార మయ్యాయి. ఈ పరిస్థితినుండి బయటపడటానికి ట్యాంక్ ట్యాంక్ ఎన్జీనెరింగ్ ప్రాంతంలో టున్ టియన్ పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టాడు. సైనికోద్యోగుల క్రిందవున్న నిరాధారులైన రైతులను సమీకరించి భూమిని సాగుచేయించే విధానం అమలుజరిపారు. పోరాటం లేని సమయాల్లో సైనిక వలసల విధానం క్రింద సైనికులకు పంటలు పండించేందుకు అవకాశమిచ్చారు. నాగలిడు స్నే ఎద్దులు ప్రభుత్వానివై తే పంటలో 100కి 60 పంతులు సాగుదార్లు ప్రభుత్వానికి పన్నుగా చెల్లించాలి. ఎద్దులు స్వంతమైతే పండిన పంటలో సగం ప్రభుత్వానికి చెల్లించాలి. ఒకవేళ గ్రామాన్ని వదలి సాగుదారు పారిపోతే ఆతని భార్య పిల్లలను శిక్షించేవారు.

శిథిలమైన ప్రభుత్వ ఆర్థిక విధానం ట్యాంక్ ట్యాంక్ పద్ధతులవల్ల తిరిగి పుంజు కుంది. ఎన్జీ సబ్ ప్రాంతాలన్నిటినీ ఐక్యపరచడానికి ఆచారమైన బలాన్ని అతడు క్రమంగా సంపాదించాడు. ఇది నెరవేర్చుక క్రిస్తు శకం 208 వ సంవత్సరంలో కొన్ని లక్షల పైన్యాలన్ని సమకూర్చుకుని, తక్కిన దైనాను జయించే వుద్దేశ్యంతో దక్షిణానికి దాడి పెడతాడు. ఐతే అతడి భ్రమలు పటాపంచలయ్యాయి. ఏమంటే మధ్య దిగువ యాంగ్ టీన్ ప్రాంతాల సైనిక ప్రభువైన సన్ చువాన్, మధ్య హోన్ సబ్ ప్రాంతాలకు సాలించుతున్న హోన్ రాజవంశానికి చెందిన లియూ-పీల సంయుక్త పైన్యాలు హోపే రాష్ట్రంలోని చిఫ్టీ వద్ద జరిగిన యుద్ధంలో ట్యాంక్ పైన్యాలను తరిమివేశాయి. ఈ యుద్ధంలో జయించిన ఫలితంగా ప్రస్తుత జీ-చువాన్ రాష్ట్రముంతా పెన్సీ హోపే రాష్ట్రాల్లోని భాగాలు లియూ-పీ స్వాధీనమయ్యాయి. ఇప్పుడిది మూడు రాజ్యాలు రూపొందసాగాయి.

ట్యాంక్ ట్యాంక్ కొడుకైన ట్యాంక్ పీ 220 వ సంవత్సరంలో తూర్పు హోన్ టీలుబామ్మ చక్రవర్తిని తొలగించి, లోయాంగ్ రాజధానిగా “పీ” అనే పేరుతో కొత్త ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరచి, తనను చక్రవర్తిగా ప్రకటించుకున్నాడు.

మరుసటి సంవత్సరం లియూ-పీ తాను హోన్ చక్రవర్తిని ప్రకటించు కున్నాడు. ఐతే చరిత్రకారులు ఇతడి రాజ్యాన్ని ‘పూ’ అని పిలుస్తారు. లియూ-పీ ప్రధాన మంత్రియైన చూక్ లియాంగ్ చైనాదేశ చరిత్రలో ప్రఖ్యాతి వహించిన రాజకీయవేత్తలలో ఒకరు. ప్రజలను శాంతియుతంగా జీవించనివ్వాలనీ శాపించుతూ వుద్యోగులను అదుపులా వుంచాడు. చూక్ లియాంగ్ మరణించినపుడు రాజ్యంలోని

అన్ని జాతుల ప్రజలు ఎంతో విచారపడ్డారు. మా వంశంపున్న స్వల్పకాలంలో హాన్ జాతి ప్రజలు, ఇతరజాతుల ప్రజలు కలసి పశ్చిమ జిచువాన్, ఉత్తర యున్నాన్ రాష్ట్రాలకు విస్తరించారు.

క్రీస్తు శకం 222 వ సంవత్సరంలో సన్ చువాన్ తనను తానే చక్రవర్తిగా ప్రకటించుకొని, చీన్ యేహ్సు (ప్రస్తుత నాంకింగ్సు) రాజధానిగా 'ఉ' వంశ ప్రభుత్వాన్ని స్థాపించాడు. 280 వ సంవత్సరంలో ఉ ప్రభుత్వ వీవెన్, చూకెచీ అనేవారి నేనాధిపత్యంక్రింది పదివేల సైన్యాన్ని తాయివాన్ దీవికి పంపింది. చైనా చరిత్రలో ఈ దీవితో ప్రథమ సంబంధం యిదే. అప్పటినుంచీ తాయివాన్ వాసులకు, దక్షిణ కోస్తాప్రజలకు సన్నిహిత సంబంధాలు ప్రారంభమయ్యాయి.

పశ్చిమ ట్సీన్

'వీ' వంశ పతనావస్థ సమీపించేనాటికి పౌర మిలిటరీ వ్యవహారాలు 'స్సూమా ఈ' అనే ఉన్నతోద్యోగికి హస్తగతమయ్యాయి. క్రీ. శ. 268 లో షూ వంశాన్ని వీ చక్రవర్తి ఓడించిన తరువాత స్సూమా మనుమడైన స్సూమా యెన్ నాయమాత్ర అధికారం కలిగిన వీ చక్రవర్తిని పదభ్రష్టునిచేశాడు. 265 లో ట్సీన్ వంశ ప్రభుత్వాన్ని ప్రతిష్ఠించాడు. దీనినే పశ్చిమ ట్సీన్ అని సర్వసాధారణంగా పిలుస్తారు. ఊ వంశ రాజధానిని స్వాధీనం చేసుకోవడం, చక్రవర్తి లొంగిపోవడంతో 280 లో వై నా ఐక్యత మరల పునరుద్ధరించబడింది.

షూ రాజ్యాన్ని జయించిన తర్వాత వీ వంశ పరిపాలకులు, పౌర వలసలపై నైనిక కంట్రోలును రద్దుచేశారు. వలసలలోని జనాభాను తక్కిన ప్రజలందరితో పాటు ఫిర్కా, తాలూకా రిజిస్ట్రల్లో చేర్చారు; రెవిన్యూ అధికారులు, మాజిస్ట్రేటులే పరిపాలించేవారు.

ఊ రాజ్యాన్ని ఓడించి, స్వాధీనం చేసుకొన్నాక ట్సీన్ వంశ ప్రభుత్వం ఈ విధంగా కాసించింది :

(1) ప్రతి మగవానికి 70 మాల సాగుభూమి, ప్రతి స్త్రీకి 30 మాల భూమి కలిగివుండే హక్కు వుంటుంది. ప్రథమ తరగతి ఉద్యోగి మొదలు 9వ తరగతి ఉద్యోగి వరకు 5 వేల మాల భూమినుంచి వెయ్యి మాల భూమి కలిగివుండవచ్చు. ఉద్యోగులు వారివారి హోదాలను అనుసరించి తమ భూములను సాగుచేసేందుకు ఎంతమంది కౌలుదార్లను పెట్టుకోవచ్చునో నిర్దేశిస్తారు.

(2) ప్రభుత్వ భూమిని పురుషులకు తలఒకటికి 30 మాలు, స్త్రీలకు 20 మాలు యిస్తారు. ప్రభుత్వ భూమిని తప్పనిసరిగా దున్ని సాగుచేసి, ప్రభుత్వానికి కాలు చెల్లించాలి.

(3) ప్రతి కుటుంబం సంవత్సరానికి పట్టునూలు 8 బోట్టలు, ప్రతి 8 కేటీలు ప్రభుత్వానికి చెల్లించాలి.

(4) ఉద్యోగులు, వారి కుటుంబాలు తమ కమతాలపై ప్రభుత్వానికి మక్తా చెల్లించనవసరం లేదు. పెట్టిచాకీరి చేయనవసరంలేదు.

పశ్చిమ ట్సీన్ పరిపాలనలో రైతులు దారుణంగా దోచుకోబడేవారు. జన సామాన్యం బ్రతుకుతెరువుకొరకు తీవ్రంగా పోరాడవలసివచ్చేది. ఉద్యోగులకు, భూస్వాములకు ప్రభుత్వం అనుమతించిన వారికంటే కాలదార్లసంఖ్య క్రమంగా చాల పెరిగింది.

పాలకవర్గంలో అవినీతి

పశ్చిమ ట్సీన్ ప్రభుత్వం నిరంకుశోద్యోగులవై ఆధారపడివుండేది. రాజకీయ జీవితంలో అవినీతి మితిమీరివుండేది. మొదటి చక్రవర్తి కున్సుమాయెన్ రహస్యంగా ఉద్యోగ పదవులను అమ్మి, ఆ సొమ్మును స్వంత ఖజనాలో దాచుకునేవాడు. దాదాపు ఉన్నతోద్యోగులందరూ అవినీతిపరులే: చుంచి పేరున్న వారు వైతం ప్రభుత్వ భూములను స్వంత కమతాల్లో కలుపుకునేవారు.

ఆనాటి రచయిత ఒకడు “ధన మహిమ-దాని పరిశీలన” అనే పేరుతో డబ్బు కొరకు వెటాడేవారిని అపహాస్యం చేస్తూ పుస్తకం వ్రాశాడు. సామ్రాజ్యంలో అన్నిటికంటే అత్యంత కక్షివంతమైనది ధనమని వర్ణించాడు. కీర్తిని, పదవిని డబ్బుతో కొనవచ్చు. పుస్తకం చదవడ మంటేనే మనిషి అలసిపోతాడు; చర్చ వాదన అంటే నిద్రపోతాడు. కాని డబ్బుపేరు చెబితే చాలు మేల్కొంటాడు, ఉద్రేకపడతాడు. డబ్బుంటే నేరస్తులైనా, తప్పించుకోవచ్చు; కాసులేనివాళ్లు అమాయకులైనా మరణ శిక్షనిధిించబడుతుంది. పెద్ద పుద్యోగులంతా ధనదేవత దాసులనీ, ధనమంటే వారికున్న మమతకు అంతులేదనీ ఆ రచయిత వర్ణించాడు.

అంతకుముందు “ఊ” వంశ రాజ్యంలోనూ, “షూ” వంశ రాజ్యంలోనూ భూస్వాములుగా వున్నవారు కొత్త ప్రభుత్వం యెడల వ్యతిరేకతను ప్రదర్శించి, చక్రవర్తి హుక్కుములను పాలించకుండా తృణీకరించగలవారు. అందుచేత రాజకుటుంబానికి చెందిన సైనికాధికారులను తమ సేనలతో పాటు ముఖ్యకేంద్రాలను రక్షించే నిమిత్తం దేశంలోని అన్ని భాగాలకు పంపబడ్డారు. ఐనప్పటికీ స్వల్పకాలంలోనే రాజకుటుంబీకులైన ఈ సైనికప్రభువుల మధ్య సింహాసనంకొరకు పోరాటం ప్రారంభమయింది. రాజధాని నగరమైన లోయాంగ్ ప్రధాన సైనిక లక్ష్యమయింది. ఈ యుద్ధాలు ఎంత భీకరరూపం ధరించాయంటే ఒక్కొక్క దాంట్లోనే అనేక వేల మంది ఆహుతి అయ్యారు. లోయాంగ్లో జరిగిన అలాంటి యుద్ధాన్ని వర్ణించుతూ వర్ణపాతంవలె బాకాలు కురిసాయనీ, తగులబడుతున్న భవనాల మంటలు ఆకాశమెత్తున లేచాయనీ ఒక రచయిత వ్రాశాడు. ఈ యుద్ధాలవల్ల ప్రభుత్వం చాల బలహీనపడింది.

ఐదు తెగల వలస

శూఝు హోన్ వంశ పరిపాలన కోజులనుండి పశ్చిమోత్తర ప్రాంతాల్లో నివసించే పశుపాలక తెగలు చైనా గోడను దాటి, తామెకప్పుడు నివసించిన మైదాన

ప్రాంతాల్లోకి చొచ్చుకురావడం ప్రారంభించాయి. స్పీయింగ్ నూ తెగ దక్షిణ షెన్నీ రాష్ట్రంలోనికి వెద్దయెత్తున వలసవచ్చారు. అచట వారు విదు గ్రూపులుగా సంఘటితమై, ఒక్కొక్క గ్రూపు తమ నాయకుని ఎన్నుకుంది. వ్యవసాయ వృత్తిని ఆవలంబించారు. పూర్వపులవలె పశ్చిమ టీప్సన్ ప్రభుత్వానికి స్పీయింగ్ నూ తెగలను పారదోలగల బలంలేదు. అందుచేత వారి చర్యలను జాగ్రత్తగా కనిపెట్టేందుకు హాన్ వుడ్వోగులను పంపడం మాత్రం జరిగింది.

మధ్య ఆసియానుండి వచ్చిన 'ఫిహ్' తెగ ప్రజలు షెన్నీ రాష్ట్రంలోని ఆగ్నేయ ప్రాంతాలలో స్థిరనివాస మేర్పరచుకున్నారు. వీరికి స్పీయింగ్ నూ ప్రభువులు నాయకత్వం వహించారు.

శతాబ్దాల క్రితం చైనా సామ్రాజ్య సైన్యాలు ఉత్తర ప్రాంతాలనుండి స్పీయింగ్ నూ తెగను పడమర దిశకు తరిమివేసినపుడు, చైనా ఈశాన్య ప్రాంతాలలో నివసించే స్పీయెన్ పీ తెగ ప్రజలు క్రమంగా పాత స్పీయింగ్ నూ ప్రాంతాలకు కదలివచ్చారు. క్రీస్తు అనంతరం రెండవ శతాబ్దంనాటికి లియోనదికి, కన్సు రాష్ట్రానికి మధ్యవున్న విస్తృత ప్రాంతమంతటినీ వారు ఆక్రమించారు. చైనా గోడను కూడ దాటి లోనికి విస్తరించారు.

ఆదిలో టీ తెగ కన్సురాష్ట్రం ఆగ్నేయ దిశలో నివసించే వారిపుడు షెన్నీ రాష్ట్రంలోనికి, కన్సురాష్ట్ర తూర్పు ప్రాంతాలలోకి విస్తరించారు. ఈ ప్రజలకు వ్యవసాయం చేయడం, బట్టలు నేయడం, పశుపాలన, గుర్రాలను పండులను పెంచడం కూడ తెలుసు.

షెన్నీ రాష్ట్రంలోనూ, కన్సురాష్ట్ర తూర్పు ప్రాంతాలలోనూ హాన్ ప్రజలతోపాటు చియాంగ్ ప్రజలు ఇరుగు పొరుగున నివసించేవారు.

ఆ కాలంలో స్పీయింగ్ నూ, ఫిహ్, స్పీయెన్ పీ, టీ, చియాంగ్ తెగల ప్రజలను విదు హూ లని పిలచేవారు. వారు హాన్ భూస్వాములకు, ఉద్యోగులకు కాలదార్లయ్యారు; దోపిడిగాళ్ళు తరచుగా వారినిపట్టుకొని బానిసలుగా అమ్మేవారు.

అధికారం కొరకు సైనిక ప్రభువులు జరిపే మారణ యుద్ధాలలో ఈ విదు తెగల ప్రజల్ని వినియోగించుకునేవారు. ముసూ ఇంగ్ సైనిక ప్రభువుకు మద్దతుగా వున్న స్పీయింగ్ నూ ప్రభువులలో లీయువాన్ అనే సేనాని వుండేవాడు. సైన్యంలోకి స్పీయింగ్ నూ సిపాయిలను చేర్చుకోవడానికి షెన్నీ రాష్ట్రంలోనికి వెళ్ళిన లియోవాన్ 304 వ సంవత్సరంలో తిరుగుబాటు లేవదీశాడు. కొలది సంవత్సరాల యుద్ధానంతరం అతడి సైన్యాలు ఎల్లోనదిని దాటి, 311 వ సంవత్సరంలో లోయాంగ్ నగరాన్ని ఆక్రమించాయి. చక్రవర్తిని బైబీగా పట్టుకున్నాయి. పశ్చిమ టీప్సన్ వంశం చురొక చక్రవర్తిని చాంగ్ న్ నగరంలో సింహాసన మెక్కించింది. కాని 316 లో ఆ నగరం కూడ తిరుగుబాటుదారుల వశమైంది. పశ్చిమ టీప్సన్ ఆఖరు చక్రవర్తి కూడ స్పీయింగ్ నూ సేనలకు లొంగిపోయాడు.

తూర్పు ట్రీన్, 16 రాజ్యాల శకం

పశ్చిమ ట్రీన్ వంశం అంతమొందడానికి దారితీసిన గందరగోళ పరిస్థితుల రోజుల్లో ఎల్లోనదిప్రాంత హ్యూయ్ తెగకు చెందిన సామంత ప్రభువులు పరస్పరం నాశనం చేసుకునే యుద్ధాలలో నిమగ్నులయ్యారు. అంతకుముందున్న రాజ్య శిథిలాలపై 180 సంవత్సరాలలో ఒక రాజ్యం తరువాత మరొక రాజ్యం స్థాపించబడింది. ఈ దశను 16 రాజ్యాల శకమని పిలుస్తారు.

ఈ రాజ్యాలలో కొన్ని పశుపాలక రాజ్యాలు; కొన్ని వ్యవసాయక రాజ్యాలు. మరికొన్ని పశుపాలన, వ్యవసాయం రెండూ వున్న రాజ్యాలు. స్థానిక తెగలు పశుపాలనను, హాన్ ప్రజలు వ్యవసాయాన్ని సాగించే రాజ్యాలుగా వుండేవి. కాని పాలకవర్గాలు సాగించిన నిరంతర యుద్ధాల ఫలితంగా పొలాలు, ఇళ్ళు ధ్వంసమైపోయినందున, దోపిళ్ళు, ఖానీలు, నిష్పంధ విధానం నిత్యకృత్యమైపోయినందున, హాన్ తెగవారైనా, ఇతరులైనా ప్రజలంతా నానా అవస్థలు పడుతుండే వారు. భీషణ యుద్ధాలకు భీతిచెందిన ప్రజలు హునాయనదీ ప్రాంతంనుంచి పారిపోయారు. క్రూరమైన నిరసంధవిధానాన్ని సహించలేక రెచ్చిపోయిన సామాన్య ప్రజలు ప్రతివోటా కోపంతో ప్రతిఘటించసాగారు.

ఉత్తర దిశకు పారిపోతున్న పెద్ద భూస్వాములు యాంగ్ ట్రీ నదిని దాటి అప్రాంతంలో తమ అధికారాన్ని స్థాపించుకోవాలని ప్రయత్నించారు. 317వ సంవత్సరంలో స్థానిక భూస్వాములతో కలసి చక్రవర్తి కుటుంబ సభ్యుడు, ఫీన్ యాహ్ రక్షకుడు అయిన 'సుస్సూ జాయి'ని బలపరచి, తూర్పు ట్రీన్ వంశ పరిపాలనను స్థాపించారు.

టూన్ టీ దండయాత్ర

మరల ఒకసారి గడ్డె ఎక్కిన తరువాత, విశాల ప్రాంతంపై రాజ్యాధికారం అనుభవించుతూ, ఉత్తర పై నాను హ్యూయ్ పరిపాలననుండి విముక్తి చేయాలనే ఆశయాన్ని భూస్వాములు వదులుకున్నారు. కాని ఎల్లోనదీ ప్రాంతంలోని తమ మాతృభూముల్లోకి తిరిగి వెళ్లాలనే ఆశను కొందరు విడనాడలేదు. ఉత్తరాన క్షూరలెన

‘హ్యూ’ పరిపాలకులను కూలదోసేందుకు తమ మిత్రులు బంధువులతో చేతులు కలపాలనే ఆశ్రుతవున్న సాధారణ కాందిశీకులంతా వారిని బలపరిచారు.

ఈ కలకు అనుగుణ్యమైన కార్యక్రమాన్ని ఆచరణలో పెట్టినవాడు టూన్ టీ. రాజధానిలోని కేంద్ర సైనిక కార్యాలయంలో వుద్యోగి ఐన టూన్ టీ, పశ్చిమ టీన్ రాజ్యం ఆఖరి సంవత్సరాలలో తన బంధువులతోనూ, అదే గ్రామానికి చెందిన కొన్ని వందల కుటుంబాలతోనూ దక్షిణానికి పారిపోయి వచ్చాడు. 818 వ సంవత్సరంలో ఉత్తర డేజ్ దండయాత్రను కోగుతూ టూన్ టీ ఒక విజ్ఞానపత్రాన్ని “స్పూమా జూయా” (తూర్పు టీన్ చక్రవర్తి) కి అందిశేశాడు. దానికి ఎలాంటి ప్రోత్సాహం దొరకలేదు గాని కొలది బండారాలను మాత్రం చక్రవర్తి ప్రసాదించాడు. ఐనప్పటికీ టూన్ టీ నిరుత్సాహం పొందలేదు. చక్రవర్తి దగ్గరనుండి ఆయుధాలు, సైన్యం సంపాదించడంలో విఫలమైనప్పటికీ, ప్రజల తోడ్పాటు తనకు వుంటుందనే విశ్వాసంతో టూన్ టీ ఉత్తర దండయాత్రను ధైర్యంతో ప్రారంభించాడు. యంగ్ టీన్ నదిని దాటుతూ ఉత్తర ప్రాంతాలను జయించనిదే తిరిగి రామని అతడూ, అతని సైనికులూ శపథం చేశారు. ప్రతిచోటా అతని సైన్యాలను ప్రజలు ఆహ్వానించారు. హూవాయ్ నదిని సమీపించాక ప్రజల సాయుధదళాలను సంఘటితపరచి, ఆయుధోత్పత్తికి అతడు ఏర్పాటులు చేసుకున్నాడు. ప్రజలు తమంతట తామే ధాన్యాన్ని అతడి సైన్యానికి అందచేయుటతోపాటు శత్రువును గురించిన భోగట్టాను తెలియజేశాడు. ఎనిమిది సంవత్సరాల పోరాటంలో ‘ఫీహ్’ సైన్యాలపై అనేక విజయాలు పొంది, ఎల్లోనది దక్షిణ గట్టువరకు వున్న ప్రాంతంలో అత్యధిక భాగాన్ని స్వాధీనం చేసుకుని, నదిని రక్షణ ప్రాకారంగా కట్టుదిట్ట పరచుకున్నాడు. జయించిన ప్రాంతాలలో ఉత్పత్తిని వెంచడానికి అవసరమైన చర్యలను టూన్ టీ తీసుకున్నాడు. మార్గదర్శకంగా వుండేందుకు అతని కొడుకులు అడవులను కొట్టడంలోనూ, భూమిని దున్నడంలోనూ స్వయంగా పాల్గొన్నారు.

టూన్ టీ పలుకుబడి తమ అధికారానికి ప్రమాదంగా ఎంచి తూర్పుటీన్ పరిపాలకులు అతడి కృషిని పరిమితం చేసేందుకు, అతనిపై నిఘా వుండేందుకు వేగుల వాళ్ళను పంపారు. ఈ అన్యాయం గమనించి, కోపంతో టూన్ టీ త్వరలో మరణించాడు. హ్యూ పాలకులు ఈ అవకాశాన్ని వినియోగించుకుని, పోగొట్టుకున్న ప్రాంతంపై తిరిగి తమ అధికారాన్ని త్వరలోనే పునరుద్ధరించుకో గలిగారు.

ఎల్లోనది ప్రాంతంలో హ్యూ పరిపాలకులు

నాలుగో శతాబ్ద ప్రారంభంలో (819) స్పీయుంగ్ నూ తెగ ప్రభువైన లియూ యావ్, సెస్సీలో ప్రథమ చావ్ రాజ్యాన్ని స్థాపించాడు. ఈ రాజ్య సేనానియైన డీహ్ లీ పలుకుబడి యుద్ధాలవల్ల బాగా పెరిగింది. ఎల్లోనది ప్రాంతంపై ప్రాబల్యం సంపాదించి, 829 లో ప్రభుత్వాన్ని కూలదోసి, మరో చావ్ రాజ్యాన్ని స్థాపించాడు.

తమ పరిపాలనను బలపరచుకొనేందుకు హ్యూ పాలకులు ప్రత్యేక శ్రద్ధతో హాన్ భూస్వాములను పరిగణించారు. నియమం ప్రకారం ప్రభుత్వానికి చేయవలసిన శ్రమనుండి మినహాయించి, వుద్యోగులుగా నియమించారు. ఈ విధంగా హాన్ భూస్వాముల తోడ్పాటును ప్రభుత్వం పొందగలిగింది.

1851 లో చాప్ రాజ్య పతనానంతరం షెన్సీ రాష్ట్రంలో టీ తెగ ప్రాథమిక చిన్ రాజ్యాన్ని స్థాపించింది.

ఫీ న ది యు ద్ధం

ఎల్లోనది దిగువ ప్రాంతంలో హీయెన్ పీ ప్రజలలో భాగమైన మూడంగ్ తెగ ఏర్పరచుకున్న ప్రాథమిక యెన్ రాజ్యాన్ని జయించి, ప్రాథమిక చిన్ పరిపాలకుడైన ఫూచీన్ తన రాజ్యంలో కలుపుకున్నాడు. యాంగ్ ట్సీ నది ఎగువ ప్రాంతాల్లోని తూర్పు ట్సీన్ భూములను తరువాత ఆక్రమించుకున్నాడు. పశ్చిమాత్తరంగా వున్న చాలా రాజ్యాలను బెదిరించి, పన్ను చెల్లించే సామంతులుగా చేసుకున్నాడు. ఇతర హ్యూ పాలకులకంటే ఫూచీన్ వ్యవసాయం యెడల ఎక్కువ శ్రద్ధ వహించాడు. హాన్ జాతి వారి రాజకీయ విధానాన్ని అమలు జరిపాడు : చైనా దేశమంతటినీ జయించాలని ఆశించాడు. తూర్పు ట్సీన్ రాజ్యాన్ని ఆక్రమించుకునేందుకు సన్నాహాలు చేశాడు. అతడి సేనలు తూర్పు ట్సీన్ సరిహద్దుపై నిరంతరం దాడులు సాగించాయి. రాబోవు దండయాత్రను తట్టుకునేందుకు తూర్పు ట్సీన్ రాజ్యం ఎల్లోనది దిగువ ప్రాంతాల రక్షణ ఏర్పాట్లను బలపరచుకుంది. సరిహద్దునే జనరల్ హీయెన్ సేనాధిపత్యం క్రింద ఆరోగ్యవంతులు బలవంతులైన రైతులనుండి సమీకరించబడిన సైన్యాలను వుంచింది.

1881 వ సంవత్సరంలో అనుకున్నట్లుగానే దండయాత్ర ప్రారంభమయింది. హాన్, హీయెన్ పీ, చియాంగ్ ప్రజలనుండి ప్రధానంగా సమీకరించబడిన 9 లక్షల సేనతో ఫూచీన్ బయలుదేరాడు. శ్రభుత్వానికి సుస్థిరమైన పునాదులు యింకా ఏర్పడనప్పటికీ, చాలామంది ప్రభువులు ఈ యుద్ధాన్ని వ్యతిరేకించినప్పటికీ, ఫూచీన్ తన సేనలు శత్రుసేనలకు పదిరెట్లు వున్నాయనే ధీమాతో, విజయం సాధించుతాననే విశ్వాసంతో బయలుదేరాడు.

అన్ హీయెన్ రాష్ట్రంలో ఫీ నది గట్టుపై రెండు సేనలూ ధీమాన్నాయి. హీయెన్ హ్యూవాన్ నాయకత్వాన వున్న ట్సీన్ రాజ్య సేనలు నదిని దాటే ప్రయత్నంలో వున్నాయని ఫూచీన్ గమనించాడు. ట్సీన్ సేనలపై ఆకస్మిక దెబ్బ తీసి, ధ్వంసం చేయాలనే ప్రయత్నంలో ఒక యెత్తుండగా తన సేనలను వెనుకకు తగ్గమని ఫూచీన్ ఆజ్ఞాపించాడు. తిరోగమనం సాగుతున్న సమయంలో ఫూచీన్ క్రింది వుద్యోగి హాన్ జాతివాడైన 'మాహ్యూ' - తన యజమాని పతనం కొరకు అది వరకే ట్సీన్ సైన్యంతో లాలూచీ పడి - చిన్ సేనలు ఓడిపోయాయనే వదంతులు

వ్యాప్తి చేశాడు. చిన్ సైన్యంలో అధిక సంఖ్యాకులుగా వున్న హాన్ ప్రజలు - నిర్బంధంగా సైన్యంలో చేర్చుకోబడినవారు-గందరగోళంలో పడ్డారు. తత్ఫలితంగా ఫ్యూచిన్ ఎత్తుగడగా ప్రారంభించిన తిరోగమనం సర్వనాశనానికి కారణమయింది. ట్సీన్ సైన్యాలు దాడిచేసి సులభంగానే విజయం సాధించాయి. లోయాంగ్ నగరానికి తిరిగి వెళ్ళాక ఫ్యూచిన్, ఒకప్పుడు గొప్ప సైన్యంలోని మిగిలిన భాగాలను, ఒక చోట సమీకరించుకుంటే కేవలం లక్షమంది మాత్రం దక్కారు. హంటుంగ్, హానాన్ రాష్ట్రాలలో హెచ్చు భాగాన్ని ట్సీన్ సైన్యం పునరాక్రమించుకుంది. యాంగ్ ట్సీ నది దక్షిణ ప్రాంతప్రజల స్వాతంత్ర్యాన్ని హ్యూయ్ తెగ దండయాత్ర నుండి ఖీయూ నది యుద్ధం కాపాడింది. హాన్ జాతి రాజకీయ అధికారం రక్షించబడింది.

ఐనాళకరమైన అపజయం లేదా తిరోగమనం తరువాత, సైన్యం పూర్తిగా ధ్వంసమైనందున చిన్ రాజ్యాధికారం బలహీన పడిపోయింది. హ్సీయెన్ పీ, చియాంగ్ తెగల ప్రజలు వరల తమ స్వతంత్ర రాజ్యాలను ఏర్పరచుకున్నారు. హ్సీయెన్ పీ తెగ ఎల్లొనది దిగువ ప్రాంతాన్ని, లియోనది ప్రాంతాన్ని ఆక్రమించుకుని రెండు రాజ్యాలుగా చీలిపోయింది. వీటిలో పశ్చిమ ఎన్ రాజ్యాన్ని, రెండవ ఎన్ రాజ్యాన్ని తర్వాత ఓడించి స్వాధీనం చేసికుంది. చియాంగ్ ప్రజల్లో భాగమైన యావోశాఖ షెన్సీరాష్ట్రాన్ని, తూర్పు కనుస్సు ఆక్రమించి రెండవ చిన్ రాజ్యాన్ని స్థాపించింది. కనుస్సు, చింఘాయ్ ఉత్తర షెన్సీ రాష్ట్రాలలో చాల రాజ్యాలు ఏర్పడి, నిరంతరం పరస్పరం యుద్ధాలు కొనసాగించుతూ వుండేవి.

హ్యూయ్ దండయాత్రలనుండి సురక్షితంగా వున్నందున ఇప్పుడు వ్యవసాయం వ్యాప్తిచెంది, పుత్పత్తి పెరుగు సాగింది. ఐనప్పటికీ తూర్పు ట్సీన్ ప్రభుత్వం రైతులను తీవ్రంగా దోచుకుంటున్నందున, దానివై ఆసంతృప్తి పెరిగింది. 399 వ సంవత్సరంలో సన్ ఎన్ నాయకత్వాన తూర్పు చెకియాంగ్ రాష్ట్రంలో రైతులు తిరుగుబాటు చేశారు. రాజధాని షియన్ కాంగ్ (నాంకింగ్) దగ్గరనుండి టైహూ సరస్సు ప్రాంతంవరకూ అనేక తిరుగుబాట్లు జరిగాయి. రైతుసైన్యం పది రోజుల్లో కొన్ని లక్షలవరకు పెరిగింది; నాలుగు సంవత్సరాలవరకు పోరాటం కొనసాగింది.

రైతుల తిరుగుబాటులను అణచుటతోపాటు తూర్పు ట్సీన్ ప్రభుత్వ సేనాని ల్యూ యూ తన సేనలను సమీకరించుకొని దక్షిణ ఎన్ తెగవారి ఉత్తర రాజ్యాలను, రెండవ చిన్ రాజ్యాన్ని కూడ ధ్వంసంచేశాడు. తూర్పు ట్సీన్ రాజ్య సైన్యాలు మరల ఎల్లొనది ప్రాంతంలో కనిపించసాగాయి. శక్తివంతుడైన జనరల్ ల్యూ యూ చివరకు 420 వ సంవత్సరంలో తానే స్వయంగా పింహోసనాన్ని ఆక్రమించి, సుంగ్ వంశ పరిపాలనను ప్రతిష్ఠించాడు.

దక్షిణ వంశాలు

తూర్పు టెన్సిన్ రాజ్యం అంతఃమయ్యాక సరిహద్దు రక్షణ నిమిత్తం ముఖ్యమైన పట్టణాలలో వైన్యాన్ని కేంద్రీకరించడం దక్షిణ వైన్యా ప్రభుత్వానికి అలవాటుగా వుండేది. ఈ వైన్యాలకు రాజవంశీకులలో సామాన్యుల నుండి వచ్చిన సేనాధిపతులలో ఆధిపత్యం వహించేవారు. వీరు సర్వసాధారణంగా సివిల్ పరిపాలనలో అనుభవం కలిగిన ఉన్నతోద్యోగులుగా కూడ వుండేవారు. వీరిలో శక్తిమంతులు సింహాసనాన్ని తామే జయించాలని ఆశపడేవారు. అందుచేత వీరికీ, చక్రవర్తులకూ మధ్య తరుచుగా యుద్ధాలు జరిగేవి. తనకు పోటీగా తయారైన వారిని చంపించి వేయడానికి చక్రవర్తి ప్రయత్నించేవాడు. చక్రవర్తిని సింహాసనం నుంచి తొలగించడంలో రాజవంశీకుడైన సేనాని కృతకృత్యుడయితే పెంటనే తానే చక్రవర్తిని ప్రకటించుకునేవాడు. విజయం సాధించిన సేనాని ఒకవేళ సామాన్య వంశీకుడైతే రాజ్యం పేరును మార్చి, కొత్త వంశానికి మూల పురుషుడయ్యేవాడు. ఈ విధంగా ల్యూయీ అధికారం చాస్తూనే వేసేసేనాక దక్షిణ వైన్యాలో వరుసగా నాలుగు వంశాల పరిపాలన కొనసాగింది: సుంగ్ వంశం (420 నుంచి 479 వరకు), చీవంశం (479 నుంచి 502 వరకు), లియాంగ్ వంశం (502-557), చెన్ వంశం (557 నుంచి 589 వరకు) వీటిని దక్షిణ వంశాలని పిలుస్తారు. ఈ వంశాలకు చెందిన చక్రవర్తుల మొత్తం 170 సంవత్సరాలు, చెకియంగ్ సు రాజధానిగా చేసుకుని పరిపాలించారు.

కొత్తగా వచ్చిన నివాసులు

ఎల్లానది ప్రాంత భూములలో పోల్చితే యాంగ్ టెన్సి నదికి దక్షిణ ప్రాంతం శుభకరమిది వుండేది. కాని పశ్చిమ టెన్సిన్ రాజ్యం ఆఖరి రోజుల్లో చూస్తూ పరిపాలన నుండి పారిపోయిన కాండిశీకులు యిచటికి వలస వచ్చినందున వ్యవసాయాభివృద్ధికి దోహదం జరిగింది. తూర్పు టెన్సిన్, దక్షిణ వంశాల పరిపాలనకాలంలో కూడ ఎల్లానది మధ్య, దిగువ ప్రాంతాలనుండి ఎక్కువమంది కాండిశీకులు దక్షిణ కియాంగ్స్, చెకియాంగ్ రాష్ట్రాలకు వలసవచ్చారు. ఈ ప్రాంతాలు వసంత, ఆకురాలు కాలాల నుండి నివాసయోగ్య మయ్యాయి. స్థానిక ప్రజలతో కలిసి కాండిశీకులు సముద్ర తీరంలో అలలు రాకుండా అడ్డుకట్టలు కట్టారు; నదులవైనా, సరస్సులవైనా నీటి పారుదల ప్రాశస్త్యాలను నిర్మించారు. పొదలను, అడవిని కొట్టి భూమిని వ్యవసాయాభి

వృద్ధికి వినియోగించారు. చెకియాంగ్ తూర్పు ప్రాంతంలో కుయాచీ జిల్లాలో కోట్ల కొలది మాంస సారవంతమైన భూమి బాగుచేయబడింది. హాన్ యింగ్ తాలూకాలో 80 వేల కుటుంబాలు కొత్తగా నివాస మేర్పరచుకున్నాయి.

ఇతర కాండిశీకులు హాన్ నది వెంటనే దిగువకు వెళ్ళి హూపే రాష్ట్రమువరకు, దక్షిణ ప్రాంతాలలో నివాసమేర్పరచుకున్నారు. ఒకపుడు చౌ రాజ్యకాలంలో (వసంతం, ఆకురాలు కాలాల దశలో) ఆర్థికంగా, సాంస్కృతికంగా అభివృద్ధి చెందివున్న మధ్య ప్రాంతం తిరిగి ముందంజవేసి యాంగ్ ట్సీనదికి దక్షిణాన రెండవ భాగ్యవంతమైన భూమిగా తయారయింది.

కియాంగ్సీ, హునాన్, ఘానీస్, క్వాంగ్ టింగ్ రాష్ట్రాల అభివృద్ధి నిదానంగా సాగింది. కాని దక్షిణవంశాల పరిపాలనదశ పూర్తయ్యేనాటికి కొండ ప్రజలకు మైదాన ప్రజలకు ఇతర ప్రపంచంతో సంబంధాలు ఎక్కువై, క్రమంగా ఆర్థిక విధానం బాగుపడింది. సామాన్య ప్రజలు బాగుచేసిన భూమిలో హెచ్చుభాగం భూస్వాముల హస్తగతమయింది. అడవులు, సరస్సులు కూడ తమవేనంటూ భూస్వాములు, కట్టెలు కొట్టేవారి నుండి చేపలు పట్టేవారి నుండి పన్ను వసూలు చేసేవారు. దక్షిణ కియాంగ్సీ, చెకియాంగ్ రాష్ట్రాలలో పెద్దభూస్వాములు మరింత ఎక్కువగా కేంద్రీకరించబడి వుండేవారు. కొందరికి 10 లక్షలమాల భూమి, అనేక తాలూకాల్లో ఆస్తి వుండేది. ఉదాహరణకు కుంగ్ లింగ్-పూ అనే భూస్వామి చుట్టుకొలత 80 లీలు వుండేది; ఇందులో 26,500 మాల సాగుభూమి, రెండు కొండలు, 9 పండ్లతోటలు వుండేవి.

కుంగ్ వంశ పరిపాలనలో ప్రఖ్యాతివహించిన కవి భాగ్యవంతుడైన భూస్వామి అయిన హీన్ యెహ్ లింగ్-యన్ తన ఎన్నేటును యిలా వర్ణించాడు. ఉత్తరాన, దక్షిణాన కొండ మధ్య అంతా వరిచేలు, పంటకాలవ గట్లమీద ఖడ్గూరపు చెట్లు బారులుతీరి వున్నాయి. మెరక భూముల్లో జొన్న, చిక్కుడు, గోధుమ, గోగుసార, ఈతచెట్లు వున్నాయి. అతడి పొలాల్లో పెరుగు పొవలు, కూరగాయల తోటలు, పండ్లతోటలు వున్నాయి. ఉత్తమజాతి పండ్లతోటలను పెంచడానికి ప్రత్యేక భూములు కేటాయించబడ్డాయి.

ఉద్యోగస్తుల వర్గం పతనావస్థ

తూర్పు ట్సీన్, దక్షిణ వంశాల పరిపాలనాకాలంలో భాగ్యవంతులైన భూస్వాములు కొందరు చక్రవర్తులవద్ద వంశ పారంపర్య వుద్యోగులుగా వుండేవారు. అందుచేత కాలక్రమేణ వీరికే వుద్యోగస్తుల కులంగా తయారయ్యారు. వీటన్ని అనే పేరు పెట్టుకొని వీరు తమ గ్రూపుకు బయట కుటుంబాలవారితో వివాహాది సంబంధాలు చేసుకునేవారు కాదు. తమ కులానికి చెందినవారైతే ప్రభుత్వంలో ఎక్కువ అధికారమున్నప్పటికీ వీరు గుర్తించేవారు కాదు; ప్రత్యేక ఉద్యోగ పదవులు కొన్ని ఈ స్వప్రయోజనపరుల ముతాకు కేటాయింపబడేవి, అదివరకే వీరి అధీనంలో

వున్న వెదకవతాలు, కరుకగాళ్లతోపాటు చాలమంది కాలుదాల్లను వీరి ఆస్తికి ప్రభుత్వం జోడించేది.

ఈ కులానికి చెందినవారిలో చాలమంది పేరుకు మాత్రమే వుద్యోగులు. ఉదాహరణకు వాంగ్ హ్యూచీ అనేవాడు గుర్రపు యజమాని హోదాతో పిలువబడేవాడంటే పరాన్నభుక్తిత్వం ఎంతగా పెంపొందినదో తెలియజేస్తుంది. ఉన్నతోద్యోగి వాంగ్ ను ఏ బాధ్యతను నిర్వర్తించుతున్నావని ప్రశ్నించితే తాను గుర్రపు యజమాని బాధ్యతను బహుశః నిర్వహించుతుంటానని వాంగ్ జవాబు ఇచ్చాడట. ఏమంటే తానుండేవోట గుర్రాలపై వచ్చేవారిని ఎక్కువగా చూడేవాడట. ఐతే ఎన్ని గుర్రాలకు బాధ్యత వహించుతున్నావని ప్రశ్నించగా గుర్రాన్ని గురించి వాస్తవంగా తనకేమీ తెలియనందున ఎన్ని వున్నాయో చెప్పలేనని వాంగ్ సమాధానమిచ్చాడట. ఎన్ని గుర్రాలు ఈచర్య చేసిపోయాయని ప్రశ్నించగా బ్రతికున్నవాటి పరిస్థితే తనకు తెలియనందున చచ్చినవాటిని గురించి చెబుతానని అరుకోవడం న్యాయంకాదన్నాడట. ఆరోజుల్లో భాగ్యవంతులు ఇలాంటి సోమరి జీవితం ఉన్నతమైనదని ఎంచేవారు.

ఈ భాగ్యవంతులవర్గం ఎంత పతనావస్థలో వుందో తెలిసికోవడం ప్రయోజన కరంగా వుంటుంది. వారిని వర్ణించితేచాలు, వారెంత వ్రాబిలో దిగబడి వున్నారో బోధపడుతుంది. పొడుగాటి బోపీలను, పెడల్పుగానూ వదులుగానూ వున్న దుస్తులను ధరించేవారు. వాటిపై సువాసన ద్రవ్యాలను పెదజల్లేవారు. ముఖాలను సున్నగా గొరిగించి, వర్ణన చేయించి, పౌడర్ పట్టించేవారు. పొడుగాటి రథాలలో సవారి చేసేవారు. కూర్చున్నప్పుడు అలంకరించిన మెట్టలపై చేతులను ఆనించేవారు. నడచేటపుడు సేవకులపై ఆధారపడేవారు. వ్యవసాయం గురించి కించిత్తుకూడ వారికి తెలియదు. పొలాలలో కట్టపడి పనిచేస్తున్న ప్రజలను వారిలో చాలమంది చూసి ఎరుగరు. ఏమంటే వారు తమ కాలాన్నంతా రాజధానీనగరం చెయిన్ కాంగ్ నగరంలోనే గడిపేవారు. లియంగ్ వంశం ఆఖరిదశలో పైనిక ప్రభువులైన హూచింగ్ సేనలు రాజధాని చెయిన్ కాంగ్ నగరాన్ని చుట్టుముట్టినపుడు పరాన్నభుక్తులైన ఈ ఉద్యోగులకు గుర్రాలను యెక్కి నగరం నుండి పారిపోయేందుకు నైతం ధైర్యం లేకపోయింది. నగరంలోనే వుండి ఉపవాసాల పాలయ్యారు. రాజధాని శత్రువు చేతుల్లో పడిపోయే సమయానికి తమకున్న చక్కని దుస్తులను ధరించి, తమకున్న బంగారాన్ని స్ఫటికాలను ప్రోగుచేసి మృత్యువుకోరకు ఎదురుచూస్తూ పక్కలపై పరున్నారంటే ఎంత పతనావస్థలో వుద్యోగులకులం వుందో ద్యోతకమవుతుంది.

నిరంతర యుద్ధాలు, ఆంతరంగిక అనిశీతి ఫలితంగా దక్షిణరాజ్యాల బలం క్రమంగా సన్నగిలింది. హూవాయ్ నదీ, హూసే, జీచివాన్ రాష్ట్రాలు ఉత్తరవంశాల అధీనమయ్యాయి, చెన్ వంశం అధికారంలోకి వచ్చేటప్పటికి యాంగ్ లిప్పినది దక్షిణ ప్రాంతాన్ని మాత్రమే తన రాజ్యానికి కలుపుకోవలసి వచ్చింది.

ఉత్తర వంశాలు

క్రీస్తు శకం 886 నుంచి 584 వరకు పరిపాలించిన ఉత్తర వీ, 584 నుంచి 550 వరకు పాలించిన తూర్పు వీ, 585 నుండి 557 వరకు పాలించిన పశ్చిమ వీ, 550 నుంచి 577 వరకు పాలించిన ఉత్తర వీ 577 నుంచి 581 వరకు పాలించిన ఉత్తర చౌ ఉత్తర వంశాలని పిలువబడుతున్నాయి.

హియెన్ త్సీ ప్రజలలో ఒక శాఖవారైన టోపా తెగ పశు పాలకులుగా వుంటూ ఇన్నర్ మంగోలియాలో నివసించేవారు. ఖీనది యుద్ధం తరువాత ఈ తెగవారు షెన్సి రాష్ట్రం ఉత్తర ప్రాంతంలోకి చొచ్చుకువచ్చి ఉత్తర వీ రాజ్యాన్ని స్థాపించారు. తరువాత హోన్ శి రాష్ట్రాన్ని ఆక్రమించి స్థానిక రైతు జనాభాను — షెన్సి రాష్ట్రంలో టాటుంగ్ సమీపంలో నిర్మించిన — రాజధాని పిన్ ట్లెంగ్ కు రమ్మని ఆజ్ఞాపించారు. అచట భూమిని, పశువులను యిచ్చి బాగా పన్నులు విధించారు. ఐదో శతాబ్ది ప్రారంభంలో లియోవ్ నదికి ఆనుకునివున్న వుత్తర షెన్సి, వుత్తర ఎన్ ప్రాంతాల నుండి హియో తెగను తరిమివేసింది. ప్రస్తుత కన్ను రాష్ట్రంలోని ఉత్తర లియోంగ్ ప్రాంతాన్ని ఆక్రమించి, 489 నాటికి ఉత్తర చైనా నంతటిని వికృతపరచింది.

ఎల్లోనది దిగువ ప్రాంతంలో నివసించే హియెన్ త్సీ ప్రజల శాఖయైన మూజుంగ్ తెగవారు కన్ను, షెన్సి రాష్ట్రాలలో నివసించే టీ, చియోంగ్ తెగలూ యీ కాలానికి హోన్ ప్రజల వలెనే వ్యవసాయదారులయ్యారు. హోన్ తదితర ప్రజలు యిలా ఆర్థికంగా కలసిపోవడంవల్ల ఉత్తర చైనాలో స్థాపితమైన వికృతమ గట్టి పునాది ఏర్పడింది.

ఉత్తర వీ రాజ్యస్థాపన నాటికి టోపా తెగ చిన్నదైనందున, చెద్దవికాని తన సాయుధ సైన్యాలను విశాలమైన ఎల్లో నదీ ప్రాంతాన్నంతటిని ఆదువులో వుంచేందుకు రాజధాని పింగ్ చెంగ్ లో కేంద్రీకరించింది. పశు పాలక తెగ ఐన ఉత్తర వీ ప్రభుత్వ కార్యకలాపాలను సాగించడానికి హోన్ భూస్వాములను వినియోగించింది. పాలక వంశస్థులు కూడ క్రమంగా హోన్ సంస్కృతిని అలవరచుకున్నారు.

ఉత్తర చైనాను బిక్య పరచడంలో ఉత్తర వీ పరిపాలన జయప్రదమైనందున ఎడతెగని యుద్ధాలు తగ్గాయి. వ్యవసాయాన్ని పునరుద్ధరించడానికి అవకాశం కలిగింది.

435 వ సంవత్సరంలో హియో వెన్ చక్రవర్తి వ్యక్తుల సంఖ్య శ్రమశక్తిని అనుసరించి ప్రభుత్వ భూములనుపంచే ఒక భూస్వామ్య విధానాన్ని ప్రకటించాడు. రైతు ముసలివాడై పని చేయలేకపోయినా, చనిపోయినా అతడు సాగుచేసిన భూములు తిరిగి ప్రభుత్వాధీనమయ్యేవి. చుట్టరి మొక్కలను (పట్టు పురుగులు తినే ఆకుల నిచ్చేవి) పెంచేందుకు వినియోగించిన భూములు మాత్రం వంశ పారంపర్యంగా రైతు ఆధీనంలోనే వుంటాయి. ఎక్కువ దానిసలం, దుక్కి పకువులు కలిగివున్న భూస్వాములకు ఈ విధానంవల్ల ఎక్కువ భూమి లభ్యమయింది.

రైతులు చుక్తాను ధాన్యం రూపంలోనూ, లెబిలను పట్టువస్త్రాలు లేదా దూది వస్త్రాల రూపంలోనూ ప్రభుత్వానికి చెల్లించేవారు. రాచ భవనాలను, గోడలను నిర్మించేందుకు, నీటి వనరులను బాగుచేసేందుకు పరిహారం లేకుండా రైతులు నిర్బంధ చాకిరీ చేయవలసి వచ్చేది.

ఉత్తర వీ రాజధాని నగరమైన పింగ్ చెంగ్ ఉత్తరచైనా సరిహద్దున వుండేది. పెద్ద జనాభాకు ఉద్యోగులకు, అవసరమైన ధాన్యం అందజేసేందుకు నావికా మార్గం రాజధానికి లేకుండావు. ఈ కారణంవల్ల హియో వెన్ చక్రవర్తి రాజధానిని ఉత్తరచైనా నడిగడ్డలోవున్న సాంస్క్రుతిక జీవితానికి గొప్పకేంద్రమైన లోయాంగ్ నగరానికి మార్చాడు. కొత్త రాజధానికి అనుకూలమైన భూమిగాలు, జలదార్లు వుండేవి. హాన్ సంస్క్రుతిని, ప్రభుత్వ విధానాన్ని అవలంబించడానికి, దేశ పరిపాలన సాగించడానికి లోయాంగ్ నగరం రాజధాని కావడంవల్ల ఎక్కువ అవకాశాలు ఏర్పడ్డాయి. హియోన్ వీ తెగ ప్రభువులందరినీ హాన్ ఇంటికేర్లు పెట్టుకోమనీ, హాన్ భాషను మాట్లాడమనీ, హాన్ దుస్తులను ధరించమనీ చక్రవర్తి ఆజ్ఞాపించాడు. రాజభవనంలో హియోన్ వీ భాషను మాట్లాడటం, ఆ దుస్తులను ధరించడం తప్పుగా ఎంచబడింది. హియోన్ వీ ప్రభువుల సంతానానికి హాన్ జమీందార్ల బిడ్డలతో వివాహాలు చేసుకోవడం ప్రోత్సహించబడింది.

చక్రవర్తి హియో వెన్ సంస్కరణల పర్యవసానంగా హియోన్ వీ ప్రభువులకు హాన్ జమీందారులతో సంబంధాలు మరింత సన్నిహితమయ్యాయి. దక్షిణ వంశాల పీటూస్ విధానం (వంశ పారంపర్యంగా ఉద్యోగ పదవులను చెలాయించే పద్ధతిని) అవలంబించి, ఉద్యోగుల కులంవారినే వివిధ పదవులకు నియమించాడు. హియోన్ వీ ప్రభువులను ఉన్నతోద్యోగాలలో నియమించి, వంశ పారంపర్యంగా వారా పదవులలో వుండాలని నిర్ణయించబడింది.

440 రైతులను దోపిడి చేయడం, విలాసప్రియులు, దుబారా ఖర్చుదార్లయిన ఉద్యోగవర్గం చేతుల్లోకి ధనం ప్రవహించడం యథాప్రకారం సాగిపోయింది. తమ

భాగ్యాన్ని ప్రదర్శించడంలో ప్రభువులు ఒండొరులతో పోటీపడేవారు. ఉద్యాన వనాల్లో అనేక అంతస్తులున్న విలాస గృహాలను నిర్మించుకున్నారు.

యువాన్ షెన్ అనే ఒక ప్రభువు గుర్రపుసాలలో దానావేసేందుకు వెండి తొట్లను, గుర్రపు కళ్ళాలకు బంగారాన్ని ఉపయోగించాడంటే ప్రభువుల ఆడంబరానికి అదొక ఉదాహరణగా తీసికోవచ్చు. అతడిచ్చే విందులలో అతిథులు స్పటిక పాత్రలలో ద్రాక్ష సారా తాగేవారు. అతడి భాగ్యాన్నంతటినీ అతిథులకు ప్రదర్శించుకునేవాడు. వీటిలో వంద బంగారు పళ్లెాలు, వెండి కూజాలు వుండేవి. దేశం అన్ని వైపుల నుండి సేకరించిన అసంఖ్యాకమైన సిల్కులు, అనేక ఇతర వస్తువులు వున్న భాండాగారాలను అతిథులకు చూపించేవాడు.

ఉత్తర ప్రాంతంలో తిరుగుబాట్లు

ఉత్తర సరిహద్దుకు ఆవలవున్న జోబాన్ తెగవారి దాడుల నుండి రక్షించుకోడానికి, పించెంగ్ నగరానికి ఉత్తరంగా సరిహద్దునే సైనిక కేంద్రంతో సహా అనేక పట్టణాలను నిర్మించారు. ఈ కేంద్రాలలోని సేనానులు పచ్చి దురాశా పరులుగా ప్రఖ్యాతిచెందారు. మంచి భూములన్నిటినీ ఆక్రమించి, తమ సైనికులను, రైతులను పాతల్లేగానూ, కట్టెలు కొట్టేవాళ్లుగానూ, కచ్చరివాళ్లుగానూ బలవంతంగా ఈ సేనానులు వినియోగించుకునేవారు. ఈ దోపిడితో తృప్తిచెందక, వాళ్లకివ్వాలసిన జీతభత్యాల్లో కూడ మోసం చేసేవారు. క్రీ. శ. 528 వ సంవత్సరంలో సైనికులు తిరుగబడి, సేనానులను చంపివేశారు. హన్ ప్రజల్లోనూ, హూ ప్రజల్లోనూ వున్న ద్వేషాన్ని రగుల్కుడానికి ఈ తిరుగుబాటు దోహదం చేసింది. హో-షే రాష్ట్ర మంతటా వ్యాపించిన రైతు విప్లవ సైన్యాలు ఉత్తర వీ ప్రభుత్వం పంపిన సైన్యాలను వరుసగా ఓడించివేశాయి.

హో-షే రైతుల తిరుగుబాటుకు నాయకత్వం వహించిన కె జంగ్ ఆఫ్వర్యాన పది లక్షల విప్లవసేన సమీకృతమయింది. ఉత్తర వీ ప్రభుత్వ సేనలను ఓడించి, సేనాని యువాన్ యువాన్ ను చంపిన తరువాత కె జంగ్ హో-షే హోనాన్ రాష్ట్రాలలో వికాల ప్రాంతాలను స్వాధీనం చేసుకున్నాడు. దుష్టప్రభుత్వాన్ని ధ్వంసంచేసే దృష్టితో రాజధాని నగరం లోయాంగ్ వైపు కె జంగ్ తన సేనలను మరల్చాడు.

సెంటంగ్, హెన్స్ రాష్ట్రాలలో కూడ తిరుగుబాట్లు జరిగాయి.

చివరకు తిరుగుబాటుదార్లు ఓడిపోయినప్పటికీ వారి చర్యల ఫలితంగా ఉత్తర వీ ప్రభుత్వం శిథిలమవడం ప్రారంభమయింది.

చక్రవర్తి సేనలు కె జంగ్ సైన్యంతో పోరాడుతున్న సమయంలో పింగ్ చెంగ్ సమీపంలోని ఒక తెగ నాయకుడైన ఎర్రచూ జంగ్ తిరుగుబాటు చేశాడు. తన సేనలతో దక్షిణంగా లోయాంగ్ నగరంపై దాడిచేసి చాలమంది ప్రభువులను, ఉద్యోగులను చంపి, అధికారం హస్తగతం చేసుకున్నాడు. తరువాత కె జంగ్ తో

క్షీకాని అతడిని ఓడించాడు. ఎస్ మా జంగ్ మరణానంతరం అతడి సేనానులలో ఒకడైన కాహువాన్ అధికారానికొచ్చాడు. ఉత్తర వీ చక్రవర్తి చాంగన్ సగరానికి పారిపోయి, అచటపశ్చిమ వీ ప్రభుత్వాన్ని స్థాపించాడు. రాజవంశానికి చెందిన మరొక సభ్యుని చక్రవర్తిగా ప్రకటించి, కాహువాన్ తనరాజధానిని హోనాన్ రాష్ట్రంలోని యేహా సగరానికి మార్చి, తూర్పు వీ ప్రభుత్వాన్ని స్థాపించాడు. ఉత్తరవీ ఈవిధంగా రెండు రాజ్యాలుగా (క్రీ. శ. 584 సంవత్సరంలో విడిపోయింది.

ఎల్లొసది దిగువ ప్రాంతాలను తూర్పు వీ ప్రభుత్వ ఆక్రమణలోనూ, షెన్సీ కన్సు రాష్ట్రాలు పశ్చిమ వీ ప్రభుత్వ ఆక్రమణలోనూ వుండేవి.

కా-హువాన్ మరణానంతరం అతని కుమారుడు కీలుబొమ్మ చక్రవర్తిని తొలగించి, తానే సింహాసనాన్ని ఆక్రమించాడు. ఇతడు స్థాపించిన వీ ప్రభుత్వాన్ని చరిత్రకారులు ఉత్తర వీ అని పిలుస్తారు. పశ్చిమ వీ రాజ్యంలో షిన్యెన్ పీ ప్రజలకు చెందిన యూవెనీతాయ్ ప్రభుత్వాన్ని నడిపేవాడు. కాని అతడి మరణానంతరం అతని కొడుకు, చక్రవర్తిని తొలగించి, చా రాజ్యాన్ని స్థాపించాడు. చరిత్రకారులు దీనిని ఉత్తర చా అని పిలుస్తారు. వ్యవసాయం యెడల ప్రత్యేక శ్రద్ధను ఈ ప్రభుత్వం చూపింది. మంచి పంటలను పండించిన వారికి బహుమతులివ్వడం స్థానికోద్యోగుల ముఖ్య కర్తవ్యాలలో ఒకటిగా ప్రభుత్వం పరిగణించేది. పన్నుల నుండి ప్రభుత్వానికి పెట్టి చాకిరీ నుండి మినహాయించిన రైతు కుటుంబాల నుండి, సైనికులను సమీకరించే విధానాన్ని ప్రభుత్వం ఆచలంబించింది. ఆరు కుటుంబాలు కలసి ఒక సైనికుణ్ణి అతడి కవచమైన ఆయుధాలను, చుస్తులను, ఆహారాన్ని, వాహనాలను సమకూర్చు వలసివుంటుంది. కొలది దశాబ్దాలుగా కన్సు, షెన్సీ రాష్ట్రాలు కొంతవరకు కాంతిగా వున్నందున ఉత్తర చా ప్రభుత్వం ఆర్థిక స్తోమతు, సైనికశక్తి పెరిగింది.

సూయ్ రాజ్యం క్రింద చైనా ఐక్యత

క్రీ. శ. 517 లో ఉత్తర వీ రాజ్యాన్ని ఉత్తర చా ప్రభుత్వం ఆక్రమించు కుంది. చా చక్రవర్తిని తొలగించి, అతని చుట్టూమైన యాంగ్ చీన్ తానే చక్రవర్తిని ప్రకటించుకున్నాడు. సూయ్ వంశానికి మూలపురుషుడైన ఇతడిని 'వెన్ టి' చక్రవర్తి అని చరిత్రకారులు పిలుస్తున్నారు.

చక్రవర్తి యాంగ్ చీన్ అధికారంలోకి రాగానే మొదటి ప్రజామోదకరమైన చర్యగా నిర్బంధ సైనిక సేవ మరతులను, పన్నులను తగ్గించాడు. అదివరకు యువకులు 18 సంవత్సరాలకే సైన్యంలో చేరి, సంవత్సరానికి నెల రోజులు సర్వీసు చేయవలసి వుండేది; ఇప్పుడు 21 సంవత్సరాలకు చేరి, యేడాదికి 20 రోజులు సర్వీసు చేయాలి. అదివరకు భార్యా భర్త సంవత్సరానికి 800 మెంగ్ ల ధాన్యం, * 40 చీల నిల్పు

ప్రభుత్వానికి చెల్లించవలసి వుండగా ఇప్పుడు 800 మెంట్ల ధాన్యం, 20 చీల సిల్కు చెల్లించితే సరిపోతుంది.

దేశమంతటా జనాభా లెక్కలు తీసుకోవాలని కొత్త చక్రవర్తి ఆజ్ఞాపించాడు. పెద్ద జమీందారులు తమ క్రింద వున్న జనాభాలో 16 లక్షల మందిని గురించి ప్రభుత్వానికి తెలుపకుండా దాచారని జనాభా లెక్కలవల్ల తేలింది. వీరందరినీ జమీందార్ల ఆధీనంనుండి తొలగించి, పన్నులను చాకిరీని నూటిగా ప్రభుత్వానికే చెల్లించాలని చక్రవర్తి నిర్ణయించాడు. యాంగ్లీస్ ప్రవేశపెట్టిన సంస్కరణల ఫలితంగా రాజధానికి స్వస్థుల మొత్తం క్రమంగా పెరుగు పొందింది. దేశంపై ప్రభుత్వాధికారం బలపడింది.

ఐనప్పటికీ దక్షిణ చైనా మరో వంశ పరిపాలన క్రింద వున్నందున చైనా యింకా ఐక్యమవలేదు. దేశం విభజింపబడివున్నందున, నిరంజర యుద్ధ ప్రమాదాల వల్ల విపరీత నష్టాలు సంభవించడం పరిపాటుయింది. ఉత్తర, దక్షిణ చైనాల మధ్య వర్తకం తరచుగా స్తంభించిపోయేది.

క్రీ. శ. 589 లో చెన్ రాజ్యంపై నూయ్ ప్రభుత్వం పెద్ద దాడి ప్రారంభించింది. యూంగీ నదిని దాటి, చియిన్ కాంగ్ రాజధానిని ఆక్రమించుకుంది. తూర్పు ట్సిన్ వంశంతో ప్రారంభమైన దేశ విభజన, 270 సంవత్సరాల అనంతరం చెన్ రాజ్య పతనంతో ఈ విధంగా అంతమయి, చైనా దేశం ఏకమయింది.

మూడు రాజ్యాలనుంచి దక్షిణవంశాల వరకు సంస్కృతి

విజ్ఞానశాస్త్రం - సాంకేతిక నిపుణత

ఆ కాలంలో వైనా గొప్ప విజ్ఞాన శాస్త్రజ్ఞులలో ఒకరు టూమ్ మ్యాంగ్-చీ (క్రీ. శ. 429-500). గణితశాస్త్రం, ఖగోళశాస్త్రం, పంచాంగ రచన, నిర్మాణ కౌశల్యం గురించి ఆయన అధ్యయనం చేశారు. నూరున్న నీడను కొలవడంలో గొప్ప ప్రజ్ఞను సాధించారు. గ అనగా 8.1415926 తో సమానమని ఆయన చేసిన నిర్ధారణ ప్రపంచంలో అప్పటికి కనుగొన్న పరిశోధన లన్నింటికంటే వాస్తవానికి దగ్గరగావుంది.

ఉత్తర వీ రాజ్యానికి చెందిన బియస్టే హ్సీయా అనే శాస్త్రజ్ఞుడు చిన్ మిన్ యాన్ షూ అనే గ్రంథాన్ని (వ్యవసాయం, పశుపోషణకు గైడు) రచించాడు. ఆ రోజుల్లో వివిధ జాతుల ప్రజలు వ్యవసాయంలో ఉపాదించిన అనుభవాలను ఈ పుస్తకంలో రచయిత సంక్షిప్తపరచాడు. ఎన్నో ప్రాచీన గ్రంథాలను అధ్యయనం చేసి, ముసలి రైతుల అనుభవాలను తెలిసికొని, తాను స్వయంగా వ్యవసాయం చేసి, రచయిత అమూల్యమైన ఈ గ్రంథాన్ని వ్రాశాడు.

చున్నడం, సరైన విత్తనాలను ఎంచుకోవడం, తెగుళ్ళ నివారణను గురించి ఆచరణయోగ్యమైన, ప్రయోజనకరమైన పద్ధతులను ఈ పుస్తకం తెలుపుతుంది. జామ, వీయ్ పండ్ల వృక్షాలకు వచ్చే తెగుళ్ళ నివారణను గురించి కూడ తెలుపడం ఆ కాలానికి గొప్ప విశేషంగానే ఎంచవచ్చు. పశుపోషణయొడల శ్రద్ధ చూపడమే గాక, జంతువుల కొచ్చే వ్యాధుల నివారణ పద్ధతులను కూడ ఈ పుస్తకం తెలుపు తుంది. గుర్రం వివిధ అవయవాలను గురించిన వర్ణనలూ, వాటి లక్షణాలనుబట్టి జంతువుయొక్క మంచి చెడ్డలను తెలుపుతూ చాలా పుటలు వున్నాయి.

* చక్రం మధ్య కొలతను 22/7 తో హెచ్చించితే చుట్టుకొలత ఎంతో తెలుస్తుంది. 22/7 అనగా 8.142857 ను గ (పై) అని సిలుస్తారు.

ట్యూ చాంగ్ - చి (429-500)

షాస్త్రిరాష్ట్రంలోని యుంకాంగ్ గుహలలోని బౌద్ధవిగ్రహాలు

బౌద్ధమత వ్యాప్తి

తూర్పు హాన్ వంశ పరిపాలనలో మొదటిసారి చైనాలో బౌద్ధమతాలు వీర్పడ్డాయి. కాని, సశ్చిను టీన్ వంశపరిపాలన తరువాతనే బౌద్ధమతం వ్యాపించడం ప్రారంభమయింది. దక్షిణ వంశాల కాలంలో బాగా అభివృద్ధి చెందింది. ఉత్తర వంశాల పరిపాలనా కాలంలో బౌద్ధమత ప్రాబల్యం అత్యున్నత స్థాయిలో వుంది. దేశమంతటా 30 వేల మతాలు, 20 లక్షల సన్యాసులు, సన్యాసినులు వుండేవారని బౌద్ధులు చెప్పుతుంటారు.

బౌద్ధమత ప్రచారంవలన, ఎక్కువ బౌద్ధ గ్రంథాలను అనువదించడంవలన చైనా సంస్కృతిపై వాటి ప్రభావం చాలపడింది. ప్రాచీన భారతదేశ సంస్కృతిని గురించి, ప్రకృతిని మానవ జీవితాన్ని గురించి, భారతదేశ చారిత్రక విషయాలను గురించి బౌద్ధగ్రంథాలు తెలుపుతాయి. కథలు, గాథలు, దీర్ఘమైన కావ్యాలు, గేయాలు వగైరా చక్కని సాహిత్య గ్రంథాలు మాడ వాటిలో వున్నాయి. చైనా విజ్ఞాన శాస్త్రం, తత్వశాస్త్రం, సాహిత్యం అభివృద్ధి చెందడానికి బౌద్ధగ్రంథాలు గొప్ప ప్రోత్సాహాన్ని కలుగజేశాయి. చైనా కళల రూపురేఖలు తీర్చి దిద్దుకోవడంలోనూ, విశిష్ట లక్షణాలను రూపొందించుకోవడంలోనూ భారతీయ కిల్పం, చిత్రకళల ప్రభావం ఎంతో ఉపయోగపడింది.

ఆ కాలంలో యిద్దరు బౌద్ధ అనువాదకులు ప్రఖ్యాతిచెందారు. వూజ్యుడైన టాన్-ఆన్ 312-385 సంవత్సరాల మధ్య జీవించాడు. భారతీయ సన్యాసి కుమార జీవుడు (348-413) చాల సంవత్సరాలు చైనాలో వుండి 300 సంవత్సరాలకు మించిన బౌద్ధగ్రంథాలను అనువదించాడు.

క్రీ. శ 399 లో ఫా-హ్సీయేన్ అనే ప్రసిద్ధ సన్యాసి కొందరు సహాధ్యాయులతో సహా చాంగ్ నగరాన్నుంచి భారతదేశానికి బయలుదేరి వెళ్ళాడు. దారిలో తానిమ్ మైదానాన్ని దాటి, ఫామిర్ పీఠభూములను అధిగమించాడు. ఫా-హ్సీయేన్ భారతదేశంలో మూడేళ్ళు అధ్యయనం చేసి, భారత భాషను నేర్చుకున్నాడు. బౌద్ధ గ్రంథాలకు స్వయంగా ప్రతులను (కాపీ) వ్రాసుకున్నాడు. భారతదేశాన్నుంచి సింహళానికి వెళ్ళి, అచట మరో రెండేళ్ళు బౌద్ధమతాన్ని అధ్యయనం చేశాడు. పది సంవత్సరాల సంచారంలో ముప్పది దేశాలకు వైగా తిరిగి, సముద్రమార్గాన చైనాకు తిరిగివచ్చాడు. తాను నేకరించిన అనేక బౌద్ధమత గ్రంథాలను తనతోపాటు తెచ్చాడు.

చైనా తిరిగి వచ్చాక ఫా - హ్సీయేన్ తన సంచారంలో తెలుసుకున్న విషయాలను తెలుపుతూ “బౌద్ధ దేశాల రికార్డు” అనే గ్రంథాన్ని వ్రాశాడు. పదిహేను వందల యేళ్ళనాటి ప్రాచీన భారతదేశ పరిస్థితులను అధ్యయనం చేయడానికి ఎంతో విలువైన సమాచారాన్ని వై గ్రంథం తెలుపుతుంది.

అలా కతాబం మొదటి భాగంలో ఉత్తర, దక్షిణ చైనా అన్ని ప్రాంతాలలోనూ దేవాలయాలు, గాలిగోపురాలు నిర్మించబడ్డాయి; జాద్ర విగ్రహాలు రాతిలో శిల్పలచిత్ర చెక్కబడ్డాయి. లోహాలతో శీత పోయబడ్డాయి. ఆ కాలపు ప్రజలు కళారంగంలో సాధించిన గొప్పతనానికి చిహ్నంగా ఈ కళారూపాలు నిలిచి వున్నాయి.

ఉత్తర పీ రాజ్యంలో (హెన్సి రాష్ట్రం టాటుంగ్ సమీపాన) వున్న యున్ కాంగ్ కొండలలోని అనేక విగ్రహాలను చెక్కడానికి, దేవాలయాలను పూర్తి చేయడానికి వంద సంవత్సరాలకు పైగా తీసికొనివుంటుంది. రాతిలో మలచబడిన జాద్ర విగ్రహ మొకటి పూర్తి రూపంలో యిప్పటికీ వుంది. అది 50 అడుగుల ఎత్తుగానూ, 70 అడుగుల వెడల్పుగానూ, 50 అడుగుల మందంగానూ వున్న గొప్ప విగ్రహం. 50 అడుగుల వెడల్పున్న పీఠంపై కూర్చున్న విగ్రహం చుట్టూ నాలుగు చిన్న జాద్ర విగ్రహాలు వుంటాయి. పీఠము, గోడలపైన చక్కని శిల్పాలు చెక్కబడివున్నాయి.

ఈ గుహ ప్రక్కనే వున్న మూడు గుహల నిర్మాణం వేరుగావుంది. ఒకదానో శాక్యమని రాత్రివేళ ఇల్లు విడిచి గుర్రంపై వెళ్ళిపోయి సన్యాసియైన గాధ చెక్కబడి వుంది. దెక్కల ధ్వని వినిపించి, ఇంట్లోవారు మేల్కొనకుండా నలుగురు దేవతలు గుర్రపు కాళ్ళను మ్రోస్తున్నట్లుగా శిల్పి చెక్కాడు. గోడలపై మలచబడిన శిల్పాలన్నిటిలోనూ ఎగురుతున్న దేవతల నృత్యాలు చేస్తున్నట్లుగా చెక్కారు. ఈ శిల్పాలు ఎంతో సున్నితంగా చక్కని కదలికలను చూపుతుంటాయి. దుస్తులను రమణీయంగా చెక్కారు.

సూయ్ వంశం, యాంగ్ టీ చక్రవర్తి నిరంకుశ పాలన

సూయ్ వంశ మూలపురుషుడు చైనా ఐక్యతను సాధించడంతో దీర్ఘకాల యుద్ధం అంతమయింది. జనాభా త్వరితగతిన పెరిగి, వీడవ శతాబ్దంనాటికి 90 లక్షల కుటుంబాలకు వృద్ధియింది. ప్రభుత్వం అపారధనం ఆర్జించింది. ప్రభుత్వ ధాన్యా గారాల కోట్లకొలది పికులు (1 పికుర్ - 180 క్వి పౌనుల బరువు) ధాన్యంతో నిండుగా వుండేవి. చాంగ్స్, లోయాంగ్, తాయియూవాంగ్ నగరాల్లోని ప్రభుత్వ గిడ్డంగులలో కోట్లకొలది సిల్కుతాన్లు, బట్టలతాన్లు నిల్వ వుండేవి.

చక్రవర్తి వెన్ టీ కుమారుడైన యాంగ్ టీ చక్రవర్తి దేశ సంపదను వినియోగించి, బ్రహ్మాండమైన ప్రాజెక్టులను నిర్మించేందుకు ప్రజలచేత నిర్బంధంగా చాకిరి చేయించాడు.

లోయాంగ్ నగరాన్ని పునర్నిర్మించేందుకు అనేకమంది దృఢకాయులైన మనుష్యులు సమీకరించబడ్డారు. రాజభవనాల నిర్మాణానికి అవసరమైన కలపను యాంగ్ టీ సదికి దక్షిణ ప్రాంతాలనుండి రవాణా చేయవలసివచ్చింది. ఇందుకు వినియోగించిన శ్రామికులలో దాదాపు సగంమంది మరణించారు. లోయాంగ్ నగరం చుట్టుపట్ల రహదార్లపై శవాలతో నిండిన బళ్ళు అనేకం కనిపించాయి.

బ్రహ్మాండమైన కాలువను (గ్రాండ్ కెనాల్) తవ్వేందుకు చక్రవర్తి హుకుం జారీ అయింది. ఉత్తరాన ప్రస్తుత హోపే రాష్ట్రంలోని ఛోంచున్ నుంచి దక్షిణాన యాంగ్ చా వరకు, ఇంకా యాంగ్ టీ సదికి దక్షిణాపున్న హాంగ్ చా వరకువున్న ఈ కాలువకు మధ్యకేంద్రంలో లోయాంగ్ నగరం వుంటుంది. ఎల్లోనదిని, హువాయ్ నదితోనూ, యాంగ్ టీ సదితోనూ కలిపే ఈ కాలువ ఉత్తర - దక్షిణాలను కలిపే గొప్ప నావికామార్గంగా ఉపయోగపడింది. ఈ కాలువ త్రవ్వకంలో 20 లక్షలకు మించిన జనం పాల్గొన్నారు. మగవాళ్ళు అవసరమైనంత సంఖ్యలో దొరకనపుడు స్త్రీలను కూడ సమీకరించారు.

యాంక్ చౌ వరకు యీ కాలవ త్రవ్వకం పూర్తయ్యాక చక్రవర్తి యాంక్ టీ గొప్ప ఓడలో వేలకొలది పడవలు చుట్టూ కాపలావుండగా విలాస యాత్రచేశాడు. ఈ పడవు లన్నిటిని లాగడానికి 80 వేలకు పైగా శ్రామికులను వినియోగించారు. విలాసయాత్ర వెళ్ళిన చోటల్లా కాలవ ఒడ్డునేవున్న ఆ ప్రాంత ప్రజలు ఆహారం అందజేయాలని హుకుం వెళ్ళింది. మిగిలిన పదార్థాలు పారవేసేవారు.

లి కుంక్ అనే రాజభవనాన్ని నిర్మించేందుకు, బ్రహ్మాండమైన చైనా గోడను (గ్రేట్ వాల్) బాగు చేసేందుకు, పర్వతాలపైగా రహదార్లు నిర్మించేందుకు చక్రవర్తి యాంక్ టీ లక్షలకొలది కార్మికులను పంపాడు.

చక్రవర్తి విపరీతఖర్చులు చేయడంవల్ల ప్రభుత్వ ఖజానా ఖాళీ అయింది, అందుచేత పది సంవత్సరాల పన్నులకు ముందుగానే చెల్లించాలని ప్రజలను ఆజ్ఞాపించాడు.

కొరియాతో యుద్ధం

ఇరుగు పొరుగు రాజ్యాలతో వరుసగా అనేక యుద్ధాలను చక్రవర్తి చెప్ప గొట్టాడు. కొరియాపై దాడి అన్నిటిలోకి పెద్దది.

611 లో కొరియాపై దాడికి సన్నాహాలు చేశాడు. నిర్బంధసైనిక సమీకరణ, సంఖ్యాల సేకరణ, రథాల, యుద్ధనావల నిర్మాణం తీవ్రతరం చేయబడ్డాయి. నిర్బంధంగా సమీకరించబడిన లక్షలాది శ్రామికులు వారి పశువులతో వారి బళ్ళెవైన సంఖ్యాలను, ఆయుధాలను సరిహద్దుప్రాంతాలకు చేరవేయాలని హుకుం జారీఅయింది. వీరిలో చాలమంది మరణించినందున రహదార్లు పెంట కవాలు పెదజల్లబడినట్లుగా పడేవుండేవి. నావలను నిర్మించేవారిచేత రాత్రింబవళ్ళు బలవంతాన పనిచేయించినందున ప్రతి పదిమందిలో నలుగురు శక్తి వుడిగిపోయి మరణించారు. శ్రామికుల కొరత, దుక్కి-పశువుల కొరత ఏర్పడినందున వికాలమైన ప్రాంతాలు బంజరు భూములుగా వృధా అయ్యాయి.

మరుసటి సంవత్సరం యాంక్ టీ చక్రవర్తి 11 లక్షల 80 వేల సేనతో ఛోచున్ నుంచి కొరియాపైకి దాడివెళ్ళాడు. ఈ సైన్యాన్ని చేరవేయడానికి 20 లక్షల శ్రామికులు అవసరమయ్యారు. ఘంటంగ్ రాష్ట్రంలోని టుంగ్ గాయనుంచి మరో సైన్యం సముద్రమార్గాన బయలుదేరింది. పోంగ్ యాంక్ నగర సమీపంలో కొరియా ప్రజలు వీరోచితంగా పోరాడారు. మూడు సైనికులు ఈ దాడికి వ్యతిరేకమైనందున పారిపోయారు. దాడి పూర్తిగా విఫలమయింది. సంఖ్యాలూ, ఆయుధాలు పెద్ద చెత్తలో నష్టమయ్యాయి.

చక్రవర్తి యాంక్ టీ మరో రెండుసార్లు కొరియాపై దాడిచేసినా జయించ లేకపోయాడు.

నూయ్ అంత్యదశలో రైతుల తిరుగుబాటు

అమానుషమైన దోపిడీ, నిర్బంధ విధానం, క్రూరత్వం వీటి పర్యవసానంగా రైతులు తిరుగుబాటు చేశారు. కొరియా యుద్ధాలలో సప్లయ్ కేంద్రాలుగా వున్న హంటుంగ్, హోషే రాష్ట్రాలలోని రైతులు వెట్టిచాకిరి చేయడంలోనూ, నిర్బంధ పైనికులుగానూ ఎక్కువ భారం మోశారు. అందుచేత వారే మొదట తిరుగుబాటు.

కొరియాపై దాడికి చక్రవర్తి యాంగ్ టీ సన్నాహం చేస్తున్న సమయంలో హంటుంగ్ రాష్ట్రం చాంగ్ పై పర్యటనలో రైతుల తిరుగుబాటుకు వాంగ్ పో నాయకత్వం వహించి నడిపాడు. రైతులను వుత్సాహపరుస్తూ, “లియోబుంగ్ కు వెళ్ళి బోకండి! కాండిశీకులుగా చావబోకండి” అని వ్రాశాడు. అతని జెండాక్రింద రైతులు ప్రోగయ్యారు. ఈ లోగా హంటుంగ్, హోషే రాష్ట్రాల సరిహద్దు ప్రాంతాలలో మరిన్ని తిరుగుబాటు దళాలు ప్రత్యక్షమయ్యాయి.

తిరుగుబాటుదాట్లు త్వరలోనే గొప్పశక్తిగా తయారయ్యారు. విస్తృతమైన ప్రాంతం వారి స్వాధీనమయింది. పదివేలనుంచి లక్షమంది బలం కలిగిన 80 రైతు సైన్యాలు ఎల్లోనది లోయలోను, యాంగ్ టీ లోయలోను విస్తృత ప్రాంతంలో వ్యాపించి, అనేక ఫిర్కా, తాలూకా పట్టణాలను పట్టుకున్నాయి.

రైతు సేనలు వీరోచితంగా పోరాడి, నూయ్ సైన్యాలపై తీవ్రమైన డెబ్బలు కొట్టాయి. ప్రారంభంలో రైతుసేనలు వేర్వేరుగా పోరాడినందున కొన్ని అపజయాలు పొందాయి. కాని తరువాత తిరుగుబాటుదార్లు తమ సైనికశక్తిని పునర్నిర్మించుకుని, కొన్ని బలోపేతమైన సైన్యాలను తయారుచేసుకున్నారు.

హోనాన్ లో తిరుగుబాటుదార్లను సమీకృతమొనర్చి వాకాంగ్ సైన్యం గొప్ప శక్తిగా తయారయింది. లోయాంగ్ సమీపంలోవున్న బ్రహ్మాండమైన ప్రభుత్వ ధాన్యాగారాన్ని స్వాధీనం చేసుకుని, అన్నాతురులైన ప్రజలకు ధాన్యం పంచి, వారి తోడ్పాటును సంపాదించింది. విప్లవకారుల సంఖ్య పది లక్షలవరకు పెరిగింది. హోనాన్ రాష్ట్రంలో ఆధికప్రాంతాన్ని ఆక్రమించింది. ఉత్తరప్రాంతం లోని రైతు విప్లవకారులకు లీమీ నాయకత్వం వహించాడు.

లోయాంగ్ (రాజధాని) నగరాన్ని పట్టుకునేందుకు జరిగిన పోరాటాలలో వాకాంగ్ విప్లవసైన్యం అనేక లక్షల బలమున్న నూయ్ సేనలతో తలపడి, అనేకసార్లు ఓడించింది. అనేకమంది నూయ్ సేనాసులు మరణించడం, లాంగి పోవడం జరిగింది. నూయ్ సైన్యం బలహీనపడింది.

టౌచిన్-చేహ్ నాయకత్వాన మరో విప్లవదళం హంటుంగ్ నుండి హోషేకు వెళ్ళి త్వరలోనే పెద్దశక్తిగా తయారయింది. నూయ్ సైన్యాన్ని ఛోయన్ వద్ద నిలవేసి దక్షిణానికి వెళ్ళకుండా ఆపుతేనీంది. తద్వారా లోయాంగ్ నగరం శివార్లలో నూయ్ సైన్యంతో వాకాంగ్ విప్లవసేన తలపడి డెబ్బతీయడానికి అవకాశ

మిచ్చింది. హువాచ్ నదికి దక్షిణాన మూడవ విస్తవదళం టూ-ఫీ-వీ నాయకత్వం క్రింద యాంగ్ చౌ వద్ద నూయీ వైస్యాలిని నాశనం చేసింది.

ఈ విధంగా రైతు విప్లవ సేనలు సమిష్టిగా అన్ని వైపులనుండి డెబ్బతీసినందున నూయీ ప్రభుత్వం పునాదులు పూగిసలాడసాగాయి.

ఈ పరిస్థితులను వినియోగించుకొని స్థానికోద్యోగులు, భూస్వాములు తమ స్వంత సేనలను నిర్మించుకొని నూయీ ప్రభుత్వాధికారాన్ని ధిక్కరించసాగారు.

క్రీ. శ. 617 లో టైవాన్ లోవున్న నూయీ వైస్య ఉన్నతాధికారి లీ యువాన్ లక్ష సేనను సమీకరించుకొని, ఎబ్లోనది దాటి చాంగ్ న్ నగరాన్ని పట్టుకున్నాడు. మరుసటి సంవత్సరం యాంగ్ చౌ నగరంలో స్థానికాధికారి ఒకడు చక్రవర్తి యాంగ్ టీని చంపివేశాడు. తరువాత లీ యువాన్ సింహాసనం ఆక్రమించి తన రాజ్యానికి టాంగ్ వంశ రాజ్యమని పేరుపెట్టాడు. ఇతడిని చరిత్రకారులు కావ్ టూన్ చక్రవర్తిని పిలుస్తారు. తన కొడుకు లీ-షీ-మిన్ సహాయంతో లీ యువాన్ క్రమంగా విప్లవ రైతు సేనలను అణచివేశాడు. బృహత్తరమైన టాంగ్ సామ్రాజ్యాన్ని స్థాపించాడు. అతని కొడుకుకూడ గొప్ప ప్రజ్ఞావంతుడైన పరిపాలకుడనని తరువాత నిరూపించుకున్నాడు.

టాంగ్ వంశపు మొదటి పాలకులు

నూయ్ వంశాన్ని త్వరగా కూలద్రోసింది రైతు తిరుగుబాటులన్న సత్యాన్ని టాంగ్ వంశపు మొదటి పాలకులు గుర్తించారు. రైతులతో రాజీగా వారు తమ పరిపాలనను ప్రారంభించారు. తండ్రి ఆనంతరం సింహాసనం అధిష్టించిన లీ షి మిన్ ఇతనిని చరిత్రకారులు తాయ్ టుంగ్ చక్రవర్తిని పిలుస్తారు. తన మంత్రులతో నూయ్ వంశ పతనానికి కారణాలను గురించి చర్చించేవాడు. ఒకసారి రైతులు తిరుగుబడితే వారి కెంత దెబ్బతీయగల శక్తి వుంటుందో చక్రవర్తి గమనించాడు.

“పరిపాలకుడు పడవలాంటివాడు; ప్రజలు నీళ్ళవంటివారు. పడవను నీళ్ళు తేలబాడునట్లు చేయగలిగినట్లుగానే ముంచివేయనూవచ్చు” అని తమ చర్చలలో వారసుకునేవారు. తన పరిపాలనను బలపరచుకోవాలంటే ప్రజలను దోచుకోవడం లోనూ, అణచి వేయడంలోనూ పరిపాలకుడు అతిగా వ్యవహరించరాదు : అంతేగాక కొన్ని విషయాలలో ప్రజలతో రాజీపడవలసి వుంటుంది.

చక్రవర్తి తాయ్ టుంగ్ ఒకసారి యిలా అన్నాడు; “రాజభవనం నిర్మించాలని చక్రవర్తి అభిలషించుతాడు. కాని ప్రజలు దానికి యిష్టపడరు. మనుష్యులతో వూడిగం చేయించుకోవాలని చక్రవర్తి ఆతురతపడతాడు. కాని వెట్టిచాకిరీ అంటే ప్రజలు ఏవగించుకుంటారు. ప్రజలచేత మితిమీరిన వూడిగం చేయించడం ప్రమాదకరం” అయిన యింకా యిలా అన్నాడు; “ప్రజలనుండి అధిక పన్నులను, వనూలుచేసే చక్రవర్తి తన మాంసాన్ని తానే తిన్నవాడౌతాడు. మాంసం ఐపోయాక మనిషి మరణించుతాడు.”

భూమి పంపకం

టాంగ్ వంశ మొదటి పాలకులు రైతులతో చేసుకున్న ముఖ్యమైన రాజీలకు చిన్నంగా భూమిని సమానంగా పంచే విధానం, ట్యూయంగ్ విధానం, అమల్లాకి చచ్చాయి. కేవలం అలాంటి పద్ధతివల్లే ఉత్పత్తి తిరిగి యధాస్థితికి వృద్ధిచేయడం సాధ్యమవుతుంది.

అంతర్ముఖకాలంలో పడావుగా పడివున్న భూమిని రైతులకు పంచడం జరిగింది. భూమిని సమానంగా పంచే చట్టం ప్రకారం భూమి ఎక్కువ జనాభా తక్కువవున్న 'వికాల' గ్రామంలో 18 సంవత్సరాలున్న వయోజనులు ఒక్కొక్కరికి 100 హాల భూమి పంచబడింది. ఇందులో యంగ్ యే టీన్ అని పిలువబడే 20 హాల భూమి అతడి స్వంతభూమిగా వుంటుంది; కాథెన్ టీన్ అని పిలువబడే తక్కిన 80 హాల భూమి అతడి మరణానంతరం తిరిగి ప్రభుత్వానికి చెందుతుంది. భూమి తక్కువ జనాభా ఎక్కువ వున్న 'సన్న' గ్రామంలో 18 ఏళ్లొచ్చిన ప్రతి వయోజనునికి కాథెన్ టీన్ 40 హాలు మాత్రమే కేటాయించబడింది. యంగ్ యే టీన్ అని పిలువబడే స్వంతభూమిని అమ్ముకునే హక్కు కూడ రైతు కీయబడింది.

భూస్వాముల స్వప్రయోజనాలతో ఎలాంటి జోక్యాన్ని కొత్త పరిపాలకుడు కల్గించుకోలేదు. ప్రభువులు, ఉద్యోగులు వారి హోదాను అనుసరించి ఎక్కువ భూమిని కలిగించి వుండవచ్చు. అంతేగాక వాకికి బహుమానాల పేరుతో పెద్ద భూఖండాలు చక్రవర్తి మంజూరుచేశాడు.

టూన్యంగ్ టియోవ్ విధానం (పన్నుల పద్ధతి) ప్రకారం ఒక్కొక్క వయోజనుడు సంవత్సరానికి రెండు పితుల్సు ధాన్యం పన్నుగా (టూన్) చెల్లించాలి; 20 అడుగుల నీల్కు, 20 రోజుల చాకిరీ రూపంలో టియోవ్ ను తీర్చుకోవాలి. చాకిరీ చేసేందుకు ఇష్టంలేనివారు ఎకవేసిన ప్రతిరోజుకు రి అడుగుల నీల్కును అదనంగా యిచ్చుకోవాలి. ఈ పద్ధతినే 'యావ్' అని పిలుస్తారు. ప్రకృతినీడమైన ప్రమాదాలు వచ్చినపుడు పన్ను వనూళ్ళను ఆపుచేయడం, లేక రెమిషన్ యివ్వడం జరిగేది.

టాంగ్ పరిపాలన మొదటి దశలో వై విధంగా రైతులకు భూమిని పంచారు. నిర్ణయించిన రేటు ప్రకారం మత్తాలను, పన్నులను, వసూలు చేసేవారు. మామూలు సమయాల్లో రైతులనుండి చాకిరీ కోరకుండా ప్రభుత్వం జాగ్రత్త వహించేది. ఈ విధంగా వ్యవసాయోత్పత్తి పునరుద్ధరించబడింది.

ఒక శతాబ్దంలో అనేక పంక్ష కాలవలను రైతులు త్రవ్వారు : పశు సంపదను వృద్ధి చేసుకున్నారు. మిడుతలదండును ఎదుర్కొనేందుకు ఉద్యమాన్ని ప్రారంభించి ఆ జాడాన్ని తుడిచివేశారు. ధాన్యం, బిట్టల ఉత్పత్తి పెరిగి, ప్రభుత్వం భాగ్య వంతుగా తయారైంది.

చేతి పరిశ్రమలు - వర్తకం

టాంగ్ పరిపాలనలో చేతి పరిశ్రమలు, వర్తకం బాగా అభివృద్ధి చెందాయి. చాలా నగరాలు విస్తరించి, వర్తక వ్యాపారాలు అభివృద్ధి చెందాయి. ధాన్యోత్పత్తి బాగుపడింది.

నగరాలలో రెండు రకాలైన దుకాణాలు ఉండేవి. ఒకేగకమైన దుకాణాల్లో రైతులనుండి, చేతివృత్తులవారినుండి, టోకువర్తకులనుండి కొన్న వస్తువులను అమ్మి

వారు, రెండోరకం దుకాణాల్లో యజమాని ఆతని కుటుంబం తయారుచేసిన వస్తువులను అమ్మేవారు. చేతివృత్తి కర్మాగారం యజమానిగా వున్న నిపుణుడు (మేస్త్రీ) తన కుటుంబంవారిచేతనూ, వృత్తి నేర్చుకునే కుర్రాళ్ళచేతనూ వస్తువులు తయారు చేయించేవాడు. అంతకంటే పెద్ద చేతిపరిశ్రమల కర్మాగారాల్లో పనివాళ్ళను కూడ వినియోగించేవారు. పనివాళ్ళు, నేర్చుకునే కుర్రాళ్ళు తమ యజమానితో పాటు నివసించేవారు.

ఒకేరకమైన వ్యాపారం చేసే దుకాణాలన్నీ - సాధారణంగా - ఒకేబజారులో కేంద్రీకరించబడి, గిడ్డుగా (వృత్తి సంఘంగా) వుండేవి. ఒక పెద్ద నగరంలో అలాంటి గిడ్డులు చాలా వుండవచ్చు. ఉదాహరణకు చాంగ్ నగరం తూర్పు, పడమర మార్కెట్లలో అలాంటివి 220 గిడ్డులు వుండేవి. లో యాంగ్ నగరంలో 120 గిడ్డులు వుండేవి. ప్రతి గిడ్డులోనూ మేస్త్రీ తన వ్యాపారాన్ని గురించి ప్రభుత్వంతో సంప్రదింపులు జరిపేవాడు.

టాంగ్ వంశ పాలనలో చేతిపరిశ్రమ తగినంతగా అభివృద్ధి చెందింది. జెచు వాన్ రాష్ట్రంలోనూ, ఎల్లోనది దిగువ ప్రాంతాల్లోనూ అనేక నగరాలు ప్రత్యేక అడ్డకాలు గల వస్త్రాలను తయారుచేయడంలో ప్రసిద్ధి చెందాయి. పట్టు పరిశ్రమకు కేంద్రమైన టింగ్ చా నగరంలో 500 మార్గాలున్న కర్మాగారం వుండేది. దానిలో తయారైన పట్టువస్త్రాలలో ఎక్కువ భాగం చక్రినర్తి కుటుంబానికి నజరానాగా అర్పించేవారు. చెనా ప్రజలు కనిపెట్టిన ముఖ్య పరిశోధనలో ఒకటైన పింగాణీ వస్తువుల వాడకాన్ని క్రమంగా ప్రజలు ఎక్కువ అభిమానించసాగారు. గొప్ప వైపుణ్యంతో తయారుచేసిన పింగాణీ వస్తువు స్పటికంతో తయారుచేసిన వస్తువంత స్వచ్ఛంగా వున్నందున, దానిని “నకిలీ స్పటికమ”ని పిలిచేవారు. యాంగ్ చా నగరంలో తయారుచేసే కంచు అద్దాలు, చెంగ్టాలో తయారయ్యే బంగారం, వెండి సామగ్రి, హ్సియాంగ్ యాంగ్ లో తయారయ్యే లక్క సామగ్రి డేశవ్యాపితంగా ప్రసిద్ధి చెందాయి.

ఉత్తర నగరాలకు కలిపే తపాలా మార్గాలు, నిర్ణీత దూరాలకు తపాల స్టేషన్లు వుండేవి. వీటి ప్రక్కనే సత్రపులను నిర్మించి, ప్రయాణీకులకు అన్న పానీయాలును, అద్దె గాడిదలను స్వల్పముచేసేవారు. దక్షిణాన నావికాయానం ద్వారా ఎక్కువగా రవాణా జరిగేది. సామాన్లు వేసుకున్న ఓడలు ప్రయాణించేసే నదుల ప్రక్కనే నగరాలు వెరిగాయి. పెద్ద నగరాల ఓడరేవుల్లో అసంఖ్యాకమైన నావలు నిలచివుండేవి. హోటళ్ళలో వర్తకులు తమ సామగ్రిని నిలువచేసుకుని, వ్యాపారం సాగించేవారు.

అపుడప్పుడు బీడు ప్రాంతాలనుండి పశుపాలకతెగలు ఉన్న, తోళ్ళను గుర్రాలవైన, ఒంటెలవైన వేసుకుని సరిహద్దు పట్టణాలకు వచ్చేవారు. పడమర ప్రాంతాలనుండి, మధ్య ఆసియానుండి బయలుదేరిన వర్తకబృందాలను దాటి స్పటిక

సామగ్రిని, తవాసీలను తెచ్చి, పెద్ద నగరాలలో అమ్ముతున్నారారు. పర్షియా, అరేబియాలనుండి సువాసనద్రవ్యాలు, ముందులు, మణులు, ముత్యాలతో ఓడలు వైనా దక్షిణప్రాంత రేవులకు వచ్చేవి. కొరియాయనుండి వర్తకపు ఓడలు పోహై రేవుకు, ఎల్లో సముద్ర రేవులకు వచ్చేవి. ఆసియా వివిధ ప్రాంతాలనుంచి వచ్చిన వర్తకులు పట్టువస్త్రాలు, కంచు అద్దాలు, పింగాణీ సామగ్రి, ఇనుప వస్తువులు, తేయాకు వస్త్రా ఖరీదుచేసి తమ ప్రాంతాలకు తీసుకువెళ్ళేవారు. సముద్రయానానికి ఉపయోగించే టాంగ్ ప్రభుత్వ ఓడలు 200 అడుగుల పొడుగూ, బలంగానూ, సురక్షితంగానూ వుండేవి. టాంగ్ వర్తకులు తమ ఓడలతో భారతదేశం, పెర్షియా, అరేబియా, దక్షిణ సముద్ర దీవులకు వెళ్ళి వర్తక వ్యాపారాలు సాగించేవారు.

వర్తక వ్యాపారాలు పెరిగేకొలదీ వట్టు అవసరం ఎక్కువయింది. ఎనిమిదవ శతాబ్దం మధ్యలో టాంగ్ ప్రభుత్వం 8,20,000 దండలకు మించిన నాణాలను ముద్రించింది. ఇందుకు వేయి టన్నులకంటే ఎక్కువ రాగి అవసరమయింది.

టాంగ్ నగరాలు

టాంగ్ వంశ పరిపాలనలో పెద్ద నగరాలన్నీ రహదార్ల (నావికామార్గం, భూమార్గం) వైనే నిర్మించబడ్డాయి. రాజధానియైన చాంగ్ న్ నగరంనుంచి కంసూ, జీచివాన్, హోపీ, హంటుంగ్, హూషే రాష్ట్రాలకు రహదారు వ్యాపించి వుండేవి. తూర్పు రాజధానియైన లోయూంగ్ నగరం గ్రాండ్ కెనాల్ కు మధ్యలో వుండేది. గ్రాండ్ కెనాల్ యాంగ్ ట్సీ నదితో కలిసేచోటవున్న యాంగ్ చా నగరానికి దక్షిణ ప్రాంతాలనుండి వచ్చే సరుకులన్నీ చేరి, అచటినుండి పంపకమయ్యేవి. నాన్ చావ్ (ప్రస్తుత యున్నాన్)తోనూ, టిబెట్ తోనూ నిరంతరం వ్యాపారం సాగించే కేంద్రంగా చెంస్టా నగరం వుండేది. క్వాంగ్ చా (ప్రస్తుత కాంటన్) అప్పటికే అన్నిటికంటే పెద్ద ఓడరేవుగా వుండేది.

టాంగ్ సామ్రాజ్య మహోన్నతదశ

టాంగ్ సామ్రాజ్యం నిర్వహించిన యుద్ధం

అబ్బాయ్ పర్యతాలలో నివసించే తురుష్కులు పశుపాలకులు. ఆరవ శతాబ్దం మధ్యకాలానికి మరొక పశుపాలక తెగవిన ఔజాన్ ప్రజలను ధ్వంసంచేసి తురుష్కులు ఖింగన్ కొండలనుంచి కాస్పియన్ సముద్రంవరకున్న విస్తృత ప్రాంతాన్నింతటినీ స్వాధీనం చేసుకున్నారు. తదనంతరం వారు చైనా గోడను దాటవచ్చి, కొన్ని ప్రాంతాలను దోచుకుపోయేవారు. నూయ్ వంశ పరిపాలన నాటికి వాళ్ళు తూర్పు తురుష్కులు, పశ్చిమ తురుష్కులు అని రెండుగా చీలిపోయారు.

టాంగ్ పాలన మొదటిరోజుల్లో టాంగ్ సామ్రాజ్యంపై పోరాడుతున్న ఇతర తెగలకు మద్దతు యిచ్చి, తూర్పు తురుష్కులు టాంగ్ రాజ్య విక్రమను అడ్డుకోడానికి ప్రయత్నించారు. టాంగ్ రాజ్య సరిహద్దులపై తరచుగా దాడులు చేస్తూ, పాలాలను ధ్వంసంచేస్తూ, ప్రజలను కొందరిని చంపుతూ మరికొందరిని ఎత్తుకుపోతూ వుండేవారు; టాంగ్ రాజ్యం ఏకమయ్యాక కూడా తురుష్కుల దండయాత్రలు ఎక్కువయ్యాయి. ఒకసారి లక్షమంది తురుష్కు ఆశ్వికదళం, వారి ఖాన్ నాయకత్వాన చాంగన్ సమీపంలో వున్న పీ నది ఉత్తర గట్టువరకూ దాడివచ్చారు.

తురుష్కులతో యుద్ధానికి తాయ్టుంగ్ చక్రవర్తి స్వయంగా సైనికుల్ని తరీఫు చేయడానికి పూనుకున్నాడు. తురుష్కులను గురించిన సమాచారాన్ని నేకరించి దానిని బాగా పరిశీలించి, వారిని శిక్షించేందుకు తగిన సమయం కొరకు వేచి వున్నాడు.

తూర్పు తురుష్కుల నాయకుడైన ఖాన్ తన ప్రజలను క్రూర కాసనాలతో వేధించుతుండేవాడు. జయించిన తెగలనుండి విపరీతమైన పన్నులను గుంజడంవల్ల వారు ప్రతిఘటించసాగారు. ఆంతరంగిక తగాదా ప్రారంభమై కొందరు తురుష్కు ప్రభువులు తాము టాంగ్ రాజ్యానికి విధేయులమై వుంటామని ప్రకటించారు. తూర్పు తురుష్కుల పెత్తనాన్ని వదల్చుకునేందుకు కొన్ని తెగలు కూడా టాంగ్ ప్రభుత్వ పక్షాన చేరాయి. ఆ సమయంలో టాంగ్ ప్రభుత్వం దెబ్బతీసింది.

తెలివైన సంవత్సరంలో ట్యాంక్ వైస్యం ఇన్ షాన్ పర్యటాలవరకు చొచ్చుకు వెళ్ళి తమ ఆశ్వికదళంతో ఆచటినుండి ఆకస్మికంగా ఖాన్ రాజధానిపై దాడిచేసింది. తురుష్కులు ఓడిపోయారు.

యన్లకు ముగిసేటప్పటికి ఎదారికి దక్షిణానవున్న ప్రాంతమంతా ట్యాంక్ ప్రభుత్వ స్వాధీనమయింది. తూర్పు తురుష్కుల గుప్పెటనుండి విముక్తి చెందిన తెగలన్నీ తాయ్ ట్యుంగ్ చక్రవర్తిని “స్వగ్రాహివుడైన ఖాన్” అని కీర్తించాయి. అదివరకు తూర్పు తురుష్కులచే వైచిలుగా పట్టుకుపోబడిన ట్యాంక్ పౌరులు 80 వేలకు పైగా విడుదలై మాతృభూమికి తిరిగివచ్చారు.

సింకియాంగ్ లోని ఇర్రీ నదికి ఇరువైపులా తూర్పు - పడమర గట్టులున్న ప్రాంతాలను పశ్చిమ తురుష్కులకు చెందిన ఇద్దరు ఖానులు పరిపాలించుతుండేవారు. తమకు సాయంతులుగావున్న రాజ్యాలనుండి భారమైన సన్నులను గుంజుతూ, తమలోతాము పోరాడుతూ ఇతరుల భూమిని ఆకమించడం, జనాన్ని ఎత్తుకు పోవడం వీరి నిత్యకృత్యాలు. వారి నిర్బంధ విధానంక్రింద ప్రజలు మూలుగు తుండేవారు.

తాయ్ ట్యుంగ్ చక్రవర్తి, తర్వాత అతని కొడుకూ కావ్ ట్యుంగ్ చక్రవర్తి పశ్చిమ తురుష్కులపై వరుసగా తీవ్రమైన దెబ్బలుకొట్టి, పశ్చిమ ప్రాంతంలో ఎక్కువ భాగాన్ని స్వాధీనం చేసుకున్నారు.

కొరియా వ్యవస్థలలో కోకులీ, సిల్లా, పాయ్ చ్ కే అనే మూడు రాజ్యాలుండేవి. కావ్ ట్యుంగ్ సింహాసనంపై వున్న రోజుల్లో పాయ్ చ్ కే, కోకులీ రాజ్యాలు కలసి సిల్లా రాజ్యంపై దాడిచేశాయి. సిల్లారాజు ట్యాంక్ ప్రభుత్వ సాయం అర్థించాడు. పర్యవసానంగా కావ్ ట్యుంగ్ చక్రవర్తి సముద్రమార్గాన లక్ష సేనను పంపి, సిల్లా సేనల తోడ్పాటుతో పాయ్ చ్ కే సేనలను ఓడించాడు. తరువాత సిల్లాపై దాడికి పాయ్ చ్ కే జపాను సహాయం కోరాడు. పాయ్ కియాంగ్ నది ముఖద్వారంలో భీకరమైన సముద్రయుద్ధం జరిగి, ట్యాంక్ సేనలు 400 జపాన్ యుద్ధనావలను తగులబెట్టినందున జపాను ఘోరపరాజయం పొందింది. చాలాకాలంవరకు కొరియా వ్యవస్థలపై దాడికి తిరిగి ప్రయత్నాలుచేసే శక్తి జపానుకులేదు.

ఆసియా ఖండానికి ఆర్థిక వైజ్ఞానిక కేంద్రం

చాలాకాలంగా ఆసియా ఖండంలోని ఇతరదేశాల ప్రజలతో పై నా దేశానికి సన్నిహితసంబంధం వుండేది. చాంగ్ న్ నగరంలో పై నావారికున్న రాజకీయ హక్కులను ఇతర ఆసియా దేశాలనుంచి వచ్చిన ప్రేక్షకులు కూడ అనుభవించేవారు. వారి సంప్రదాయాలు, అలవాట్లు, మత విశ్వాసాలు గౌరవించబడేవి.

ఆ కాలంలో ట్యాంక్ సామ్రాజ్యం ప్రపంచమంతటిహోకి గొప్ప బలమైనదిగానూ, ఆర్థికంగా, సాంస్కృతికంగా అభివృద్ధి చెందినదిగానూ వుండేది. రాజధాని

ష యన్ - ట్సంగ్ (604-664)

నగరం చాంగన్ అన్ని దేశాల ప్రజలను గొప్ప నగరంగా వృద్ధి చెందింది. ఆసియా ఖండంలోని వివిధ జాతుల ప్రజలయధ్య ఆర్థిక, సాంస్కృతిక సంబంధాలను మెంపొందించే కేంద్రంగా రూపొందింది.

పశ్చిమ ప్రాంతాలనుంచి, మధ్య ఆసియానుంచి, పర్షియా, అరేబియా దేశాలనుంచి వర్తకులు చైనా దేశంతో వ్యాపారం చేయడానికి వచ్చేవారు. అలాంటి వారిలో కొందరు తిరిగి వెళ్ళిపోయేవారు. కాని మరికొందరు ఇచటనే స్థిరపడేవారు. పట్టువస్త్రాలు, నగలవ్యాపారం చేస్తూ భాగ్యవంతులైన కొందరు వడ్డీ వ్యాపారం కూడ చేసేవారు. మరికొందరు చిన్న దుకాణాలలో పండ్లసారాను, గొట్టెలను అమ్ముతుండేవారు.

విదేశాలనుండి వచ్చినవారిలో కొందరు విజ్ఞాన శాస్త్రజ్ఞులు, కళాకారులు వుండేవారు. భారతదేశాన్నించి, మధ్య ఆసియా పశ్చిమ ప్రాంతాలనుంచి వచ్చిన కళాకారులు ఉత్తమ సంగీతాన్ని, నృత్యాలను చైనావారికి పరిచయం చేశారు.

చాంగన్ నగరంలోని ప్రభుత్వ విశ్వవిద్యాలయంలో చైనా విద్యార్థులు, ఆసియా ఖండంలోని వివిధ ప్రాంతాలనుంచి వచ్చిన విద్యార్థులు కలసి అధ్యయనం చేసేవారు. విదేశాలనుంచి వచ్చిన విద్యార్థులు టాంగ్ సంస్కృతిని గురించి ప్రచారం చేయడంలో ప్రముఖపాత్ర వహించారు.

ఆసియాలోని వివిధ ప్రజలు వేర్వేరు మత విశ్వాసాలను కలిగివుండేవారు. జోప్రియస్టు, నెస్టోరియన్లు, మనిచీయన్లు తమ చర్చిలను, దేవాలయాలను చాంగన్ లో నిర్మించుకున్నారు.

ఇతరదేశాలనుంచి వచ్చిన ఆసియావాసులు చైనావారితో కలసిమెలిసి వుండేవారు. చాంగన్ నగర పీఠుల్లో చైనావారు, తార్తారులు తమ తమ జాతీయ దుస్తులతో భుజాలు రాసుకుంటూ తిరిగేవారు. కొందరు విదేశీయులు చాలాకాలం చైనాలో నివసించి, ప్రభ్యాతరచయితలుగా అభివృద్ధి చెంది హాన్ భాషలో చాలా గేయాలను, వ్యాసాలను వ్రాశారు. అవి యిప్పటికీ భద్రంగా వున్నాయి.

దీర్ఘకాల చరిత్రను కలిగి, అప్పటికే నాగరికతలో అభివృద్ధి చెందిన భారత దేశాన్నించి చాలా విషయాలను టాంగ్ ప్రజలు నేర్చుకున్నారు. చక్రవర్తి తాయ్ టుంగ్ పరిపాలనకాలంలో ఉత్తర భారతదేశానికి వెళ్ళిన రాయబారి చెబుకునుండి పంచదారను తియారచేసే విధానాన్ని నేర్చుకున్నాడు. భారతదేశానికి యాత్రికుడుగా వెళ్ళిన హుయన్ ట్సీయాంగ్ అనే బౌద్ధ సన్యాసి అచట పది సంవత్సరాలువుండి బౌద్ధమత గ్రంథాలను అధ్యయనం చేశాడు. 600 బౌద్ధగ్రంథాలతో చాంగన్ నగరానికి తిరిగివచ్చి, వాటిని 20 సంవత్సరాలలో అనువదించాడు. 1800 సంపుటాలకు పైగా వున్న అతడి అనువాదాలు బౌద్ధమతాన్ని, భారత సంస్కృతిని గురించి పరిశోధనచేయడానికి ఎంతో విలువైన సమాచారాన్ని అంద చేశాయి. భారతదేశంలోని మూల గ్రంథాలు ఎపుడో నాశనమై పోయినందున

పామున్ ట్యూమాంక్ అనువాదాలను చాల ప్రాముఖ్యత వుంది. తన యాత్రను గురించి “పక్షిను యాత్రల చరిత్ర” అనే పేరుతో మరొక గ్రంథాన్ని కూడా ఆయన వ్రాశారు. దానిలో దానిలో తాను అభిగమించిన పర్వతాలు, నదులను గురించి వ్రాశాడు తాను వెళ్ళిన దేశాలనుగురించి ముఖ్యంగా భారతదేశంలోని ప్రజలను గురించి, వారి ఆచార వ్యవహారాలు, మత విశ్వాసాలను గురించి, గాథలను గురించి, స్థానికంగా తయారయ్యే వస్తువులను గురించి ఆయన వర్ణించారు.

జపాను విద్యార్థులు సముద్ర ప్రయాణంలోని చిక్కులను అధిగమించి వైనాలో అధ్యయనం చేసేందుకు వచ్చేవారు. అభివృద్ధి చెందిన టాంగ్ నాగరికత ప్రభావం యీ విద్యార్థులద్వారా జపాన్ సంస్కృతిపైన పడింది.

టాంగ్ కళలో కొరియా ద్వీపకల్పాన్ని వికృతపరచిన సిల్లా ప్రభుత్వానికి టాంగ్ ప్రభుత్వంతో తరుచుగా సంబంధాలుండేవి. సిల్లా విద్యార్థులు చాలామంది వైనాలో అధ్యయనంచేసి విజ్ఞానశాస్త్ర పరిశోధనలద్వారా తమ దేశ సంస్కృతిని ఎంతో పెంపొందించారు.

టి బెట్, ఓ యి గో ర్, నాన్ చా వ్

టిబెట్ పీఠభూమిలో చిరకాలంనుంచి నివసించుతున్న టీబెటన్లు కొంత వ్యవసాయంచేసే, కొంత పశుపాలనంచేసే పొట్టి ప్రజలుగా ఉన్నారు. బాక్టీ, గోధుమ మొదలైనవి పండించేవారు. జడల బట్టలను, లాట్టిపిట్టలను మేపుతుండేవారు. గోధుమ పండే సమయం సంతర్పరానికి ఆరంభం గా టీబెటన్లు భావించేవారు.

టిబెటన్లు ఉన్నితో దుస్తులు తయారు చేసుకుని, అలంకారంగా ముఖాలకు ఎర్రరంగు పూసుకునేవారు. ఉన్నీ గుడారాలలో నివసించేవారు. అనేక గుడారాలను జతపరచిన ప్రభువులు ఇళ్ళలో కొన్ని వందల మనుష్యులు నివసించకలిగేవారు.

టిబెటన్లు ధైర్యంగా యోధులు. యుద్ధంలో చనిపోయినవారిని వీరులుగా పూజించేవారు.

ఏడవ శతాబ్ది ఆరంభంలో సాంగ్ ట్యూన్ గాంబో అనే టీబెటన్ నాయకుడు వివిధ తెగలను వికృతపరచి, లాసా రాజధానిగా ప్రభుత్వాన్ని స్థాపించాడు. టీబెటన్లు బౌద్ధమతావలంబకులు. వారి భాషకు స్వంత లిపిని సంపాదించుకున్నారు. సాంగ్ ట్యూన్ గాంబో టాంగ్ సంస్కృతిని అభిమానించేవాడు. టాంగ్ రాజకుమారి వెన్ చెంగ్ ను వివాహం చేసుకుని, ఆమె నివసించేందుకు టాంగ్ పద్ధతిలో రాజభవనాన్ని నిర్మించాడు. ప్రభువుల బిడ్డలను విద్యకొరకు వైనా పంపించేవాడు : టాంగ్ పండితులను టీబెట్ కు ఆహ్వానించేవాడు. టాంగ్ ప్రజలనుంచి పట్టుపురుగులను పెంచడం టీబెటన్లు నేర్చుకున్నారు. టాంగ్ నిపుణులవద్ద సారా కాయడం, తిరుగలిరాళ్ళను చేయడం, కాగితము సిరా తయారుచేయడం నేర్చుకున్నారు. హాన్ టీబెటన్ ప్రజల మధ్య సంస్కృతిసంబంధాలు పెరగడంలో ఈ దశకు ఎంతో ప్రాముఖ్యముంది.

యుగయుగ పూర్వీకులైన ఓయిగోర్ తెగ ప్రజలు నెలెంగా నదీ ప్రాంతంలో పశుపాలకులుగా వుండేవారు. ఏడవ శతాబ్దారంభంలో పశ్చిమ తురుష్కుల పిడికిలి సుండి విముక్తిచెందారు ఈ విజయం తాయ్టుంగ్ చక్రవర్తి తూర్పు తురుష్కులపై ప్రాబల్యం సంపాదించడానికి ఎంతో వినియోగపడింది.

ఓయి గోర్ల క్రమంగా దక్షిణానికి విస్తరించేకొలది, టాంగ్ ప్రజలలో దగ్గర గలబంధాలు ఏర్పడ్డాయి. రెండు ప్రాంతాలను కలిపి రహదారులమీద పోస్ట్ స్టేషన్లు స్థాపించుకున్నారు. ఓయిగోర్ ప్రజలు గుర్రాలను ఉన్ని, తోళ్ళను మారకం యిచ్చి టాంగ్ ప్రజలనుంచి పట్టువస్త్రాలూ, పంచదార తెచ్చుకునేవారు. యుద్ధాలలో టాంగ్ సైన్యాలకు ఓయిగోర్ ఆర్థికదళాలు సహాయపడేవి.

ఎనిమిదవ శతాబ్దం మధ్యభాగంలో ఓయిగోర్ తెగ నాయకుడు (ఖాన్) హుయేతెన్ ఎడారికి ఉత్తరభాగమంతటినీ ఆక్రమించుకుని, తూర్పున హీలంగ్ కియాంగ్ నదివరకూ, పడమర ఆల్టాయ్ పర్వతాలవరకూ తన రాజ్యాన్ని విస్తరించుకొన్నాడు. టాంగ్ సామ్రాజ్యానికి ఉత్తరాన అదొక బలమైన రాజ్యంగా తయారయింది.

యున్నాన్ ప్రాంతంలో నివసించే అనేక తెగలు కాలక్రమేన ఆరుతెగల సమాఖ్యగా ఏర్పడ్డారు. ఎనిమిదవ శతాబ్దం మధ్యలో నాన్ చావ్ తెగ నాయకుడైన పిలోకా తక్కిన ఐదు చావ్ తెగలను ఐక్యపరచి, బలమైన రాజ్యాన్ని స్థాపించాడు.

నాన్ చావ్ ప్రజలు వ్యవసాయకులు. ముగ్గురు మనుష్యుల దళాలతో - ఎరుకు మూడు ఒకడు, వెనుక తోలేవాడు ఒకడు, నాగలి సరిచేసేవాడు మరొకడు - వీరు తమ పొలాలను దున్నేవారు. ఏడాదికి ఒకపంట మాత్రమే పండించి రైతులకు పన్ను మినహాయించేవారు. రెండు పంటలు పండించేవారు 20 కాంటీల ధాన్యం పన్ను చెల్లించాలి. తూర్పు నాన్ చావ్ ప్రజలు పట్టువస్త్ర పరిశ్రమలోనూ, పశ్చిమ నాన్ చావ్ ప్రజలు దూదివస్త్ర పరిశ్రమలోనూ ప్రావీణ్యత గలపాదించారు. వారంతా మంచి ఆయుధాలను తయారు చేసేవారు. ఖచ్చితమైన సైనిక శిక్షణ పొందే వారు. ముందుభాగంలో గాయపడినవారికి చికిత్స, రక్షణ బాధ్యత తీసుకుని, వీపుపై దెబ్బతిగిలినవారిని చంపివేసేవారు.

చాలకాలం నాన్ చావ్ ప్రభుత్వం టాంగ్ సామ్రాజ్యంతో స్నేహ సంబంధాలు కలిగివుండేది. పిలోకోరాజు మనుమడు చాంగ్ న్ నగరానికి వచ్చినపుడు గొప్ప స్వాగతమిచ్చారు. తిరిగి వెళ్ళేటప్పుడు సంస్కృతీ సంబంధమైన ఖన సంపదను బహూకరించి సంగీత నృత్యదళాన్ని కానుకగా పంపారు. వేలకొలది నాన్ చావ్ విద్యార్థులు చాంగ్ న్ లో విద్యాభ్యాసం చేసేవారు. చెంగ్టూ కళాకారులు నాన్ చావ్ వెళ్ళి, నాన్ చావ్ పట్టువస్త్రాలు నాణ్యంలో కెచివాన్ సరుకుతో సరితూగే విధంగా అభివృద్ధి చేశారు.

టాంగ్ సామ్రాజ్య పతనం

భూమి పంపక విధానానికి స్వప్తి

భూమి పంపక విధానం బంధు భూములను, సాగుచేసేందుకు వాటిపై హక్కు భుక్తులను కలిగివుండేందుకు అవకాశమిచ్చేది. ఇలా చేశాక ప్రభుత్వాధికారులు, భూస్వాములు ఏదో ఒక మార్గాన రైతుల భూములను ఆక్రమించేవారు. విస్తీర్ణమైన పడావు భూములు అదివరకే వారి చేతుల్లో వుండేవి. పశువుల పెంపకానికి అనే పేరుతో వారి స్వాధీనంలో చాలా లోయలు వుండేవి. ఈ విధంగా భూస్వాముల కమతాలు విపరీతంగా పెరిగాయి.

టాంగ్ యుగం విధానం ప్రకారం పెట్టిచాకిరికి బదులుగా నిర్ణీతమైన పట్టు వస్త్రాన్ని పన్నుగా చెల్లించితే సరిపోయేది. కాని యిదికూడ ఎల్లప్పుడూ అయలుజరుగలేదు. టాంగ్ ప్రభుత్వం తన కవసరమైనపుడల్లా నిష్పంధంగా ప్రజలచేత చాకిరి చేయించుకునేది. అందుచేత మొగట్లో యిచ్చిన సౌకర్యం ఉపసంహరించడమో లేక నిరుపయోగమవడమో జరిగేది. తరువాత ప్రభుత్వం రైతులపై పన్నులభారాన్ని పెంచింది. దీనిని మోయలేక రైతులు తమ భూములను అమ్ముకోవడమో, తాకట్టు పెట్టడమో జరిగేది. ఇంతేగాక అనేకమంది స్వరాష్ట్రాలను వదలి పారిపోయేవారు.

టాంగ్ ప్రభుత్వం విస్తీర్ణమైన రాజ్య సరిహద్దుల రక్షణకు రైతులనుండి చాలా మంది సైనికులను నేకరించేది. ఇట్లం ప్రకారం సైనిక సేవ ఆరు సంవత్సరాలకు పరిమితమై వుండాలి. కాని ఆచరణలో ఇంతకంటే చాలా ఎక్కువకాలమే - కొన్ని సందర్భాలలో యవ్వనదశనుంచి వృద్ధాప్యంవరకు సైనిక సేవ చేయాలని వచ్చేది.

అందుచేత చాలా రైతు కుటుంబాలలో వ్యవసాయానికి అవసరమైన క్రామిక శక్తి కొరవడేది. యుద్ధంలో సరిహద్దు కాపలాదార్లు చనిపోయినపుడు పరాజయాన్ని కప్పిపుచ్చుకునేందుకుగాను మరణించినవారి లిప్తును ప్రభుత్వానికి సేనాసభలు పంపే వారుకాదు. కాబట్టి సైనికుడు ఎచటవుందీ తేలేవరకూ అతనికుటుంబం చెల్లించాలినిన పన్నులను ఆరేళ్ళు వాయిదావేయాలని ప్రభుత్వం కాసిందింది. సైనికుడెవట వుందీ ఈ లోగా తేలకపోతే, సైనిక డ్యూటీనుండి పారిపోయినట్లుగా యెంచి, బకాయిపడిన

పన్నులన్నీ టీసీ, వెట్టిచాకిరీని ఆ రైతు కుటుంబం చేసి తీరాలి. కొన్ని సందర్భాలలో ఈ బకాయి ముప్పుయి సంతకర్తల వెట్టిచాకిరీకి మించేది. ఈ అక్రమచట్టం ఫలితంగా చాలా రైతు కుటుంబాలు నాశనపడ్డాయి.

భూమిపైన, రైతులపైన అధికారం తన చేతుల్లో వుంచుకోవాలంటే భూమి పంపక విధానాన్ని నిలబెట్టాలనీ, భూస్వాములు రైతుల భూమిని ఆక్రమించరాదనీ టాంగ్ ప్రభుత్వం భావించి తనకు చేతనైనంత కృషిచేసింది. ఐనప్పటికీ క్రమేణా రైతులలో ఎక్కువమంది భూమిని కోల్పోవడమూ, నిర్బంధాలనుండి పారిపోవటమూ జరిగింది. ఎనిమిదవ శతాబ్దం చుట్టూ జరిగిన ఒక పరిశీలనలోనే 8 లక్షల కుటుంబాలు తనభూమిని వదలి పారిపోయాయని తేలింది. భూస్వాముల అధికారం క్రమంగా పెరుగుతూంటే కేంద్ర ప్రభుత్వాధికారం క్రమంగా తగ్గిపోయింది. భూమి పంపక విధానం అమలు జరుగకుండా పోయింది.

సరిహద్దు రక్షణల బలహీనత

ఎనిమిదవ శతాబ్దం చుట్టూనాటికి ఆడంబరం, అవినీతి ఫలితంగా టాంగ్ ప్రభుత్వం దిగజారిపోయింది. రైతులను పీడించడం ఎక్కువయింది. రైతులను సరిహద్దురక్షణ సైనికులుగా రిక్రూటుచేసేటపుడు వారినుండి వుద్యోగులు డబ్బు పించేవారు. లంచం చెల్లిస్తే, బలం, ఆరోగ్యమున్న వారిని కూడ మినహాయించేవారు. డబ్బువ్వకపోతే అనారోగ్యపరులను కూడ సరిహద్దు కాపలాకు పంపేవారు. సరిహద్దురక్షణ బాధ్యత నిర్వహించే సేనానులు మరింత దారుణంగా వ్యవహరించే వారు. కాపలాదార్లు ఏమైనా విలంపైన వస్తువులు కలిగివుంటే, పగలల్లా కఠినపరకం చేయించి, రాత్రివేళ చీకటికొట్టలో బంధించేవారు. దీని ఫలితంగా జబ్బుచేసి, వారు చనిపోతే, వారి సామానులు కాజేసేవారు ఈ దారుణ పరిస్థితులవల్ల టాంగ్ సైన్యం పోరాటశక్తి పూర్తిగా డెబ్బతినిపోయింది.

ఈ కాలంలో టీబెట్, తజిక్ ప్రభుత్వాలు బలమైన రాజ్యాలుగా పెంపొందాయి. సింకియాంగ్ రాష్ట్ర దక్షిణ భాగాన్ని ఆక్రమించాలని టీబెట్ ప్రభుత్వం చూసింది. కాన్సియన్ సముద్రం చుట్టూవున్న టాంగ్ సామ్రాజ్య భాగాన్ని కాజేసి, మధ్య ఆసియాలో దాని పలుకుబడిని తుదముట్టించాలని తజిక్ ప్రభుత్వం ఆశించింది. పశ్చిమాత్ర సరిహద్దుల పరిస్థితికూడ విషమించింది. 751 లో టాంగ్ సేనలను తజిక్ ప్రభుత్వం ఓడించింది. మధ్యఆసియాపై టాంగ్ ప్రభుత్వ అధికారం ఈ విధంగా అంతమయింది.

టాంగ్ సరిహద్దు సేనానులు తమను అవమానపరచారనే సాకుతో ఈ పరిస్థితులను వినియోగించుకుని 751 లో నాన్ చావ్ ప్రభుత్వం దాడిచేసి, టాంగ్ సేనలను ఓడించింది.

టాంగ్ సామ్రాజ్య పైనికళక్తి ఈ విధంగా క్రుంగిపోసాగింది.

ఆన్ షే తిరుగుదాటు - సైనిక ప్రభువులు

ఐండియన్ ప్రాంతాలపై అధికారాన్ని దృఢపరచుకునేందుకు, పొరుగు రాజ్యాలను ఆక్రమించుకుంటున్నట్లు ప్రభుత్వం రాజ్యసరిహద్దు ప్రాంతాలలో చాల ఎక్కువ సైన్యాలను కేంద్రీకరించింది. ఈ సేనలకు అధిపత్యం వహించే సైనిక ప్రభువులు పరిపాలనా బాధ్యతను, ఆర్థికవైత్తవాన్ని కూడ నిర్వహించేవారు. సరిహద్దు ప్రాంతాలపై వీలే పూర్తివైస్యం వహించేవారు. చక్రవర్తి హుస్సేన్ టుంగ్ కాలంలో యిలాంటి సైనిక ప్రభువులు పదిమంది వుండేవారు.

పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు పట్టణాలు మూడింటివైన ఆన్-లూ-షాన్ అనే తావారును సైనిక ప్రభువుగా చక్రవర్తి నియమించాడు. హోషీ రాష్ట్రంపై సివిల్ మిలిటరీ పరిపాలన అధికారాలను హస్తగతం చేసుకుని ఆన్-లూ-షాన్ ఉత్తర ప్రాంతంలోని దేశ విచ్ఛేదన చర్యలను సేనల సంఖ్యను విస్తరించగా వెంచాడు. 750 లో ఇతడు లక్షాయాభైసేల సేనతో హోషీనుంచి దక్షిణంగా కేంద్రప్రభుత్వాన్ని పట్టుకునే దృష్టితో బయలుదేరాడు.

టాంగ్ సామ్రాజ్యం చాల సంవత్సరాలుగా శాంతిభద్రతలను అనుభవించింది. హోనాన్ రాష్ట్రంలోని అధికారులు సైనికంగా అభివృద్ధిగా వున్నందున తిరుగు బాటుదారులు ఎలాంటి ప్రతిఘటనను ఎదుర్కోకుండానే త్వరగా లోయాంగ్ నగరం సమీపానికి చేరుకున్నారు. టాంగ్ ప్రభుత్వం సైనిక తర్రీదు లేనివారిని నగరంలో సోమరులుగా కాలక్షేపంచేసే 60 వేలమందిని హడావుడిగా సైన్యంగా సమకూర్చింది. టాంగ్ సైన్యం వరుసగా అపజయాలపొంది, లోయాంగ్ నగరం ఆన్-లూ-షాన్ సేనల వశమయింది.

టాంగ్ కువాన్ కనుమను రక్షించేందుకు పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు కాపలా దార్లను కొందరిని టాంగ్ ప్రభుత్వం పంపింది. ఉద్యోగులు త్రాగుడు, జూదంతో కాలంపుచ్చారు. సైనికులకు సరిపోయినంత ఆహారం వైతం లేదు. 750 వ సంవత్సరం వేసవిలో టాంగ్ కువాన్ కనుమలోని టాంగ్ ప్రభుత్వసేన ధ్వంసమయింది. చక్రవర్తి హుస్సేన్ టుంగ్ జిచివాన్ కు పారిపోయాడు. ఆన్-లూ-షాన్ చాంగన్ నగరాన్ని వశపరచుకున్నాడు.

ఆన్-లూ-షాన్ సైన్యాలు దారిపొడుగునా దోపిళ్ళు, తగులబెట్టడం సాగించారు. రాజమందిరాన్ని ధ్వంసంచేసి, దోచుకున్న సామాన్యంతటిసీ హోషేకు పంపారు.

ప్రతిచోటా ప్రతిఘటనోద్యమం విజృంభించింది. హోషేలో 20 లక్షలమంది సైన్యంలో సంఘటితమయ్యారు. వీరిలో లోయాలోని గెర్ల్లా దళాలు చాంగన్ సమీపానికి తిరుగుబాటుదార్లను తరిమివేశారు.

తిరుగుబాటుదార్ల అంతఃకలహాలలో అతని కొడుకే ఆన్-లూ-షాను చంపాడు. హుస్సేన్ టుంగ్ తరువాత చక్రవర్తియిన నూ టుంగ్ కంనూరాష్ట్ర పశ్చిమోత్తర

సరిహద్దునుండి కొన్ని సేనలను పోగుచేసి, ఓయిగోల్డ్ సహాయంతో చాంగన్, లోయంగ్ నగరాలను తిరిగి స్వాధీనం చేసుకున్నాడు. ఆన్-లూ-షాన్ క్రింది వువ్వోగియైన పీ-జీ-మింగ్, టాంగ్ ప్రభుత్వంపై తిరుగుబాటు చేశాడు. చాలా సంవత్సరాల పోరాటం తరువాత ఓయిగోల్డ్ సహాయంతో టాంగ్ ప్రభుత్వం మరల తిరుగుబాటును అణచివేసింది.

163 వ సంవత్సరంలో అంతసైన ఈ పోరాటాన్ని చరిత్రకారులు ఆన్ - పీ తిరుగుబాటుని పిలుస్తారు.

ఆన్ - పీ సైన్యం ఓడిపోయినప్పటికీ తిరుగుబాటు నాయకుల క్రింది వువ్వో గులే హోషే రాష్ట్రానికి సైనిక ప్రభువులుగా తన వెత్తనం సాగించారు. పెద్దసేనలకు ఆధిపత్యం వహించుతూ, టాంగ్ ప్రభుత్వాధికారిని తృణీకరించేవారు. వనూలు చేసిన పన్నులు మక్తాలు టాంగ్ ప్రభుత్వ కోశంలోనికి వెళ్ళేవి కావు. ఉద్యోగులను నియమించే అధికారం కూడ టాంగ్ ప్రభుత్వానికి వుండేదికాదు. ఒక సైనిక ప్రభువు చనిపోతే, అతని కొడుకో లేకపోతే క్రింది వువ్వోగో అతని పదవిని అధిష్టించేవాడు. ఇదే ఆలవాటును తరువాత షాంటుంగ్, షాన్సీ, హోనాన్ రాష్ట్రాలలోకూడ అనుసరించారు.

తమరాజ్య విస్తరణకు, తద్వారా మరింత ఎక్కువనుండి రైతులను దోచు కునేందుకు మిలిటరీ ప్రభువులు తమలో తాము పోరాడుకునేవారు; కేంద్ర ప్రభుత్వంతో పోరాడేవారు. ఈ యుద్ధాలలో పాల్గొనే బానిససేనల సంఖ్య చాల ఎక్కువగావుండి, జనసామాన్యంపైన, ముఖ్యంగా రైతాంగంపైన మోయలేని బరువుగా తయారయ్యారు.

రెండు పన్నుల విధానం

ఆన్-పీ తిరుగుబాటు సమయంలో ఎక్కువగా బాధలపాలైన రైతులు తమ ప్రాంతాలకు వదలి పారిపోయారు. భూస్వాములకు కాలదాల్లు అయ్యారు. భూమి పంపక విధానం పటాపంచలైపోయింది.

ఆ రోజుల్లో చాలామంది స్థానికాధికారులు తాము వనూలుచేసే మక్తాలను, పన్నులను టాంగ్ ప్రభుత్వానికి అందజేసేవారు కాదు. ఉద్యోగులు, చాలమంది భూస్వాములు పన్నుల చెల్లింపును, చాకిరిని ఎగవేసేవారు. దివాళాతీసి, భూస్వాములకు కాలదాల్లుగా మారిన రైతులుకూడ కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పన్నులు చెల్లించేవారు కాదు.

విపరీతంగా పెరిగిన మిలిటరీ ఖర్చులను రాబట్టుకునేందుకు టాంగ్ ప్రభుత్వం వివిధరకాల పన్నులను ప్రవేశపెట్టింది. అలాంటివి వందల రకాల పన్నులు తయారై నందున, ఈ భారంతో రైతులు దారిద్ర్యం పాలయ్యారు. దీర్ఘకాల పోరాటంవలన గ్రామీణ జనాభాకూడ తగ్గిపోయింది. ఉదాహరణకు దక్షిణ హోనాన్ లోని లూచా

ప్రాంతంలో 40 వేల రైతు కుటుంబాలుండేవి. ఆన్-షీ తిరుగుబాటు ఫలితంగా 8 సంవత్సరాల అనంతరం పవీవంతు - 4 వేల కుటుంబాలు మాత్రమే మిగిలాయి.

ఐనప్పటికీ టాంగ్ ప్రభుత్వం తన కవసరమైన డబ్బు సంతనూ రైతులనుండి పొందలేకపోయింది. ఈ ప్రతిష్టంభననుంచి బయటపడటానికి 190 వ సంవత్సరంలో రెండు పన్నుల చట్టం జారీచేసింది. (1) కేంద్రప్రభుత్వం తనకయ్యే ఖర్చులను దృష్టిలో వుంచుకుని ప్రతిప్రాంతం కొంత నిష్పత్తిలో పన్ను చెల్లించాలి; (2) పన్ను చెల్లించేవారు తమ ఆస్తినిబట్టి దాని కరుగుణ్యమైన నిష్పత్తిలో పన్ను చెల్లించాలి; (3) సంవత్సరానికి రెండు పార్ట్లు - వేసవిపార్ట్ ఆగోనెల లోపల, ఆకురాలుకాలపు పన్ను పదకొండోనెల లోపున - చెల్లించాలి, అదివరకటి వివిధరకాల పన్నులను, పెట్టిచాకిరీని ప్రభుత్వం రద్దుచేసింది. దీనివల్ల రైతులపై పన్నులభారం కొంత తగ్గింది. కాని బలవంతులైన భూస్వాములు తాము చట్టప్రకారం చెల్లించాలిసిన మొత్తాన్ని చెల్లించకుండా, ఆ భారాన్ని రైతులపైకి నెట్టేవారు.

టాంగ్ వంశ నాయాములో చాలమంది రైతులు తమ భూమిని కోల్పోవడమే గాక, చాలమంది వుద్యోగులు, భూస్వాములు వినోదాంగ్లనూ వ్యసనాలలోనూ నగరాల్లో కాలక్షేపం చేస్తూ, తమ కమతాలను అమ్ముకోవలసివచ్చింది. తరచుగా భూమి చేతులు మారడం జరిగేది.

పెద్ద భూస్వాములు మరింత భాగ్యవంతులు కైవంతులుగా తయారయ్యారు. దుబారా ఖర్చుదాన్లనుండి కమతాలను కొనివేసి, కొందరు వర్తకులమూడ భూస్వామ్య వర్గంలో చేరారు.

ప రీ డ్ టి వి ధా నం

ప్రభువుల సిఫార్సులను అనుసరించి ప్రభుత్వోద్యోగులను ఎంచుకునే 'పీ-టిన్' పద్ధతిని విడనాడి, నూయ్ టాంగ్ వంశాల పరిపాలకులు పోటీపరీక్షల విధానాన్ని ఆచులుజరిపారు. ప్రతి మూడు సంవత్సరాలకు ఒకసారి "చిన్ షీ" పట్టాకొరకు పరీక్షలు జరిగేవి. కావ్యాలు, నియమబద్ధమైన వచనం పాఠ్యక్రమంలో వుండేవి. ఎల్లప్పుడూ రెండు మూడువేల అభ్యర్థులు లుండేవారు. టాంగ్ వంశం చివరి దశలో యీ పరీక్షలలో వుత్తీర్ణులైనవారే ముఖ్యమైన వుద్యోగపదవుల్లో ఎక్కువగా వుండేవారు. దీని ఫలితంగా సామాన్య భూస్వాములు, వర్తకుల కుటుంబాలనుంచి వచ్చిన యువకులు ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలో చేరగలిగారు.

రై తు ల తి రు గు బా టు

రెండుపన్నుల విధానం ఆచులుజరిపాక భూమి కేంద్రీకరణకు పరిమితిలేకుండా పోయింది. ముఖ్యోద్యోగులలోనూ, భౌజ్ఞాలు వర్తకాలలోనూ అవినీతి విపరీతంగా పెరిగి నందున టాంగ్ ప్రభుత్వ పతనం ఆసన్నమయింది. భౌజ్ఞాలు వారి ఏకైకంట్ల రాజధాని సివార్లలో సంగభూమిని స్వాధీనం చేసుకున్నారు. చట్టప్రకారం భూస్వాములనుంచి

కాలుకు తీసికున్న రైతు తానుదున్నే ప్రతి మా (ఎకరంలో ఆరోవంతు) భూమికి 50 నుంచి 100 కాటీల వరకు మత్తా చెల్లించాలి. 878 వ సంవత్సరంలో షాంటుంగ్, హోనాన్ రాష్ట్రాలలో వర్షాలు లేక గోధుమల సగానికి సగమే పండింది. ఇతర పంటలు పూర్తిగా పాడయ్యాయి. ఐనప్పటికీ రైతులనుండి పన్నులు పిండడానికి వుద్యోగులు ప్రయత్నించారు. చెల్లించనివారికి కొరడాదెబ్బలు కిక్కి విధించారు. దీనిని భరించలేక రైతులు ఆయుధాలు చేపట్టారు.

క్రీ. శ. 874 వ సంవత్సరంలో షాంటుంగ్ రాష్ట్రంలో రైతు తిరుగుబాటుకు వాంగ్ హ్సియెన్ - చీ నాయకత్వం వహించాడు. మరుసటి సంవత్సరం ట్సా చా లోని తిరుగుబాటుకు నాయకత్వం వహించిన హువాంగ్ చావ్ వారితో చేరాడు. టాంగ్ ప్రభుత్వం ప్రశలపై విధించిన పన్నులభారాన్ని, క్రూరమైన శిక్షలను నిరశించుతూ, అమానుషంగా ప్రవర్తించే వుద్యోగులను శిక్షించనందుకు అసమ్మతి తెలుపుతూ తిరుగుబాటుదాల్లు ప్రకటనచేశారు. తొన్ని సెలలలోనే తిరుగుబాటుదాల్లు సంఖ్య లక్షల్లోకి పెరిగింది.

హోనాన్ రాష్ట్రంనుంచి విప్లవసేనలు ఆన్ హ్సి రాష్ట్రంలోనికి తరలివెళ్ళాయి. 878 లో అడట యుద్ధరంగంలో వాంగ్ హ్సియెన్ - చీ చనిపోయాడు. వైన్యాధిపత్యం వహించిన హువాంగ్ చా వైన్యంతో సహా యాంగ్ ట్సీనది దాటి, కియాంగ్ సి రాష్ట్రంలో ఎక్కువ భాగాన్ని ఆక్రమించాడు. విప్లవశ్రోతి యాంగ్ ట్సీ నదికి దక్షిణానకూడ వ్యాపించ సాగింది.

విప్లవసేన ఎంతో శిక్షణతోనూ, అకుంతిత దీక్షతోనూ వ్యవహరించింది. షెకియాంగ్ నుంచి పూకిన్ వరకు 700 లీల దూరం కొండదారిని నిర్మించడమే అందుకు పురావరణంగా కేర్కొనవచ్చు. తరువాత వారు త్వరగా క్వాంటుంగ్ రాష్ట్రంలోనికి చొచ్చుకుపోయారు. రాజధాని చాంగ్ న్ నగరాన్ని ఆక్రమించి, టాంగ్ వంశ పాలనను కూలదోస్తానని హువాంగ్ ప్రకటించాడు.

తరువాత హువాంగ్ చా తన సేనలను ఉత్తరదిశగా నడిపాడు. హ్సియాంగ్ చియాంగ్ నదిని పడవలపై దాటి హోనాన్ రాష్ట్రానికి వెళ్ళారు. ఈ విధంగా పన్నెండు సెలల్లో హువాంగ్ చా వైన్యం హో పేనుంచి కియాంగ్ సికి, షెకియాంగ్ కు, ఆన్ హ్సియాకి, తిరిగి హోనాకు వెళ్ళి, 10 వేల లీలకు మించిన దూరం తరలివెళ్ళింది. నిత్యం కదలివెళ్ళే ఎత్తుగడను అనుసరిస్తూ, శత్రువుపై ఆకస్మిక దాడులుచేస్తూ దెబ్బ తీసింది. లోయాంగ్ నగరం ఆక్రమించేటప్పటికి విప్లవసేన 6 లక్షలకు పెరిగింది.

టాంగ్ మహాన్ కనుమవద్ద టాంగ్ వైన్యంతో ఢీకొని విప్లవసేన భీకరంగా పోరాడింది. చుట్టూ ప్రదేశమంతా విప్లవసేన జెండాలతో తెల్లగా కన్పించింది. టాంగ్ ప్రభుత్వ సేనలు ఓడిపోయి, చిందరవందరగా పారిపోయాయి.

టాంగ్ చక్రవర్తి జెచివాన్ రాష్ట్రానికి పారిపోయాడు. రైతుసేన రాజధాని నగరం చాంగ్ న్ లో కనిపినియెరుగని శిక్షణతో ప్రవేశించింది. పౌరులు వారికి ఘనమైన

స్వాగతమిచ్చారు. తన సైన్యం ప్రజలను రక్షించేందుకే విజృంభించిందనీ, ప్రజలయొడ
కాదు ధూతలేని టాంగ్ చక్రవర్తికి - తనకు ఎంతో విభేదముందనీ, ప్రతివారు
ఎలాంటి భయంలేకుండా కాంతియుత జీవితం గడపవచ్చుననీ హువాన్ చా
ప్రకటించాడు. సేనలకు భయం పంచారు; చురీ దుర్మార్గులైన వుద్యోగులను
హతమార్చారు.

రైతు సైన్యం సహజంగా ఎల్లప్పుడూ, కదలుతుండటంవల్ల దానికి బలమైన
కేంద్రాలు లేవు. చాంగ్ న్ లో రాజకీయాధికారం స్థాపించినప్పటికీ విస్తారమైన
ప్రాంతాన్ని స్వాధీనంలో వుంచుకోలేక పోయింది.

టాంగ్ చక్రవర్తి జేశులోని వివిధ ప్రాంతాలనుంచి అదనపు బలాలను
చేకూర్చుకున్నాడు. తమవద్దం స్వాధీనప్రయోజనాలకు ఉమ్మడి కీత్రువునుంచి వచ్చే
ప్రమాదాన్ని ఎదుర్కొనేందుకు సరిహద్దు సైనిక ప్రభువులంతా తమ ఆంతరంగిక
తగాదాలకు వదలుతున్నారు. విప్లవ రైతుసేనలకు వ్యతిరేకంగా పెద్ద సేనలను
సమకూర్చారు. చాంగ్ న్ సగరంలోనూ, చుట్టూవున్న భూస్వాములు తమధాన్యాన్ని
వాచివేసి, పర్యటాలకు పోయారు. చాంగ్ న్ చుట్టూ కొద్ది ప్రాంతంలో రైతు
సైన్యం ఇరుకునపడింది. ఆహారం కొరత ఏర్పడినందున సైన్యాలు చెట్ల బెరడును
తినవలసివచ్చింది.

టాంగ్ పరిపాలకులు రైతు సేనలకు చీల్చడానికి కుట్రపన్నారు. ముఖ్య
సేనాని చూవెన్ తానెందుకు విప్లవంలో చేరాడో ఆ లక్ష్యానికి ద్రోహం చేశాడు.

విప్లవాన్ని అణచివేయడంలో టాంగ్ ప్రభుత్వం లీ-కె-యంగ్ నాయకత్వాన
వున్న సాటో (పశ్చిమ తురుష్కుల) సైన్యంపై ఆధారపడింది. 883 వ సంవత్సరంలో
లీ-కె-యంగ్ తన సేనలతో చాంగ్ న్ ఆక్రమించాడు. తరువాత వచ్చిన టాంగ్
సైనికులు నగరాన్ని దోచుకున్నారు. రాజభవనానికి, పౌరుల ఇళ్ళకు నిప్పంటించి,
ప్రజలను చంపారు.

హువాంగ్ చా మిగిలిన తన సేనతో హూనాన్ రాష్ట్రానికి తికోగమనం
చేశాడు. అడటీయంచి సాంటుంగ్ కు వెళ్ళి, టాయిసాన్ పర్యటాలలో 884 లో
ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు.

తిరుగుబాటు విఫలమయింది. కాని టాంగ్ వంశ పరిపాలన పతనమైపోవడానికి
అదే ముఖ్యకారణం. బలహీనమైపోయిన టాంగ్ ప్రభుత్వాన్ని 907 వ సంవత్సరంలో
చూవెన్ కూలదోశాడు.

ఐదు వంశాలు - పది రాజ్యాలు

ఎల్లోనదీలోయ ప్రాంతములోని సైనిక ప్రభువులందరిలోకి బలవంతుడైన చూవెన్ టాంగ్ చక్రవర్తిని కూలదోసి, సింహాసనాన్ని ఆక్రమించాడు. అతడు స్థాపించిన రాజ్యాన్ని ఉత్తర లియాంగ్ అనబడేది. దానినీ, తదనంతరం ఉత్తర చైనాను ఏరి యేళ్ళువరకూ పరిపాలించిన ఉత్తర టాంగ్, ఉత్తర ట్సీన్, ఉత్తర హాన్, ఉత్తర చౌ రాజ్యాలను ఐదువంశాల పరిపాలనదశని చరిత్రకారులు పిలుస్తారు.

దక్షిణ చైనాలో కొందరు సైనిక ప్రభువులు వేర్వేరు రాజ్యాలను స్థాపించారు. ఐదువంశాల పరిపాలన చివరిదశలో ఉత్తర హాన్ ప్రభుత్వం హన్సిరాష్ట్రం వైనకూడ అధికారం వహించింది. వీటన్నిటినీ కలిపి పదిరాజ్యాలని పిలచేవారు.

ఐదువంశాలు పదిరాజ్యాలుగా దేశం విభజించబడివున్న దశలో టాంగ్ సామ్రాజ్యం ఆఖరి రోజుల్లోవలెనే మిలిటరీ నియంతల నిరంకుశత్వం కొనసాగింది. అకాలితి పరిస్థితులవల్ల ప్రజలు ఎన్నో బాధలు, కాటకం అనుభవించారు.

లియోనది ఎగువప్రాంతాల్లో నివశించే ఖైతాన్లు పశుపాలక దశలోవున్న ప్రజలు. పదో శతాబ్దారంభంలో వారి నాయకుడు ఎలూఅపోచీ అనేకమంది హాన్ ప్రజలను ఎత్తుకుపోయి, బలవంతాన వారిచేత భూమిని దున్నించి, మత్తాలు పన్నులు వసూలు చేయసాగాడు. హాన్ పద్ధతిలోనే ఖైతాన్లు తమ నగరాలను నిర్మించుకున్నారు; స్వంతలిపి సృష్టించుకున్నారు.

టాంగ్ పరిపాలన ఆఖరిరోజుల్లో షీ-చింగ్-టాంగ్ అనే సైనిక నియంత ఖైతాన్ల సాయంతో అధికారం హస్తగతం చేసుకుని, ఉత్తర ట్సీన్ రాజ్యాన్ని స్థాపించాడు. సాయపడిన ఖైతాన్లకు కృతజ్ఞతగా ప్రస్తుత హాపే రాష్ట్రంలోని 16 తాలూకాల ప్రాంతాన్ని అప్పించి, వారి నాయకునికి సామంతుడుగా వుండి, ప్రతి సంవత్సరం రి లక్షల తానుల బట్టను ముంకంగా చెల్లించాడు.

ఖైతాన్లు 987 వ సంవత్సరంలో 'లియా' వంశ పరిపాలనను స్థాపించారు. 946 లో లియో సైన్యాలు దక్షిణానికి దండయాత్రచేసి, ఉత్తర ట్సీన్ రాజధాని అయిన కే ఫెంగ్ ను ఆక్రమించాయి. ఎల్లోనది లోయలో ప్రతిచోట ప్రజలు ప్రతిఘటనను

ఉద్యమించారు. అందుచేత బలవంతాన కైఫంగ్ నగరాన్ని ఖాళీచేసి, లియో వైన్యాలు తమ స్వంత రాష్ట్రానికి తిరిగి వెళ్ళాయి.

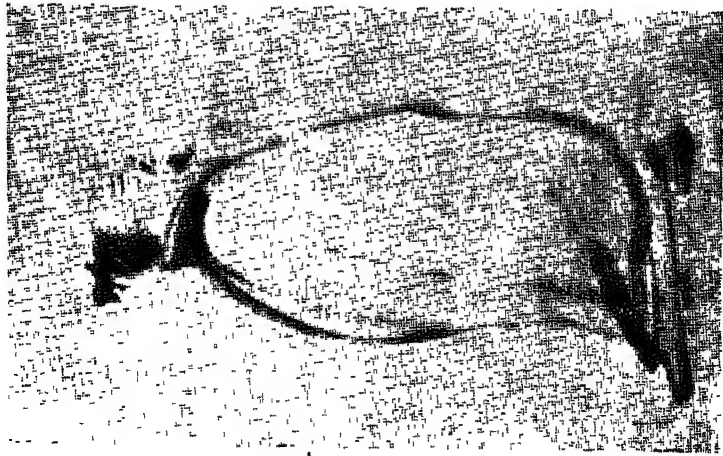
బిరు కుకాల పరిపాలన ఆఖరి దశలో పరిస్థితి కొంత మృదువుబడి, యుద్ధాలు తగ్గినందున జాతీయ ఆర్థిక విధానం కొంత మెరుగయింది. ఉత్తర చా చక్రవర్తి అయిన షీ-టుంగ్ బంజరు భూములపాగును ప్రోత్సహించి, భూమిని సర్వేచేయించి, పంటలు, పన్నులను తగ్గించాడు. ముసలివాళ్ళను, బలహీనులను తొలగించి, యువకులను ఆరోగ్యవంతులను చేర్చుకుని వైన్యాన్ని పునర్నిర్మించాడు. దీనివల్ల ఉత్తర చా ప్రభుత్వ ఆర్థిక సంపద, వైన్యశక్తి మెరిగింది. 959 లో ఉత్తర చా చక్రవర్తి తన వైన్యాలతో లియోవై చాడిచేసి, ప్రస్తుత హోపే రాష్ట్రంలోని - ఇంగ్ చా మో చా లను ఆక్రమించాడు. ఉత్తర ట్సిన్ చక్రవర్తి షీ-చింగ్-టాంగ్ వాటిని లియో ప్రభుత్వానికి అప్పించారు.

దక్షిణ దేశంలో శాంతిభద్రతలు వుండటంవల్ల ఉత్తరప్రాంతాలనుంచి ప్రసలు చాలమంది దక్షిణానికి తరలివచ్చారు.

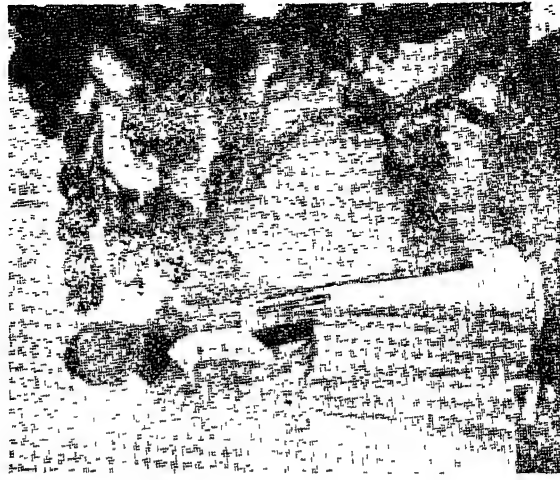
యాంగ్ ట్సీనది దిగువ ప్రాంతాలలోవున్న 'పూ' ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహంవల్ల వ్యవసాయం, పట్టుపరిశ్రమ చాల అభివృద్ధి చెందింది. దక్షిణ టాంగ్ పరిపాలన కాలానికి యాంగ్ ట్సీనది దిగువ ప్రాంతంలో ప్రతి 'హా' భూమిలోనూ వరి పంటలో లేక మల్లూరి మొక్కలో నాటబడుతుండేవి.

దక్షిణటాంగ్ రాజ్యానికి తూర్పుగావున్న 'పూయుచ్' రాజ్యానికి ముఖ్య పట్టణంగా హోంగ్ చా నగరం వుండేది. ఈ రాజ్యం ఇతర రాజ్యాలతో యుద్ధం తలపెట్టుకుండా పంట కాలువల నిర్మాణంపై దృష్టిని కేంద్రీకరించింది. ప్రతి నదిమీద ఆనకట్టలను నిర్మించి, వన్నాలు లేనపుడు పంటపొలాలకు నీరు అందించేటందుకు, వన్నాలు ఎక్కువైనపుడు మురుగునీటిని పోగొట్టేందుకు వనరులు ఏర్పరచారు. వ్యవసాయోత్పత్తి చాలా ఎక్కువయింది. బియ్యం చౌకగా లభించేది. ఈ శాంతియుత సంవత్సరాలలో టైహు సరస్సు ప్రాంతంలో పంటచేలకు నీరు అందించే చక్కని వనరులు నిర్మించబడ్డాయి. భౌగోళికతమైన, అందమైన నగరంగా హోంగ్ చా అభివృద్ధి చెందింది.

హునాన్ లో బట్టల పరిశ్రమ, తేయాకు పరిశ్రమ గొప్పగా అభివృద్ధి చెందాయి. ముఖ్య రేవుపట్టణాలైన చెకియాంగ్, పూకీన్, క్వాంగ్ టంగ్ రేవుద్వారా తగినంత పెద్దయెత్తున వ్యాపారం జరిగేది.

లిప్ (701-762)

ఊపు (712-770)

దేవతల నృత్యాన్ని చూపే తున్ హాంగ్ శిల్పాలు

26 వ అధ్యాయం

సూయ్, టాంగ్, ఐదు వంశాల పరిపాలనలో సంస్కృతి

టాంగ్ కవిత్వం

టాంగ్ సామ్రాజ్యం పరిపాలించిన మూడువందల సంవత్సరాల కాలంలో విశాలమైన రాజ్యం, పెరుగుతున్న ఆర్థిక విధానం ఫలితంగా జాతీయ సంస్కృతి ఎంతో వర్ధిల్లింది. చైనాదేశ చరిత్రలో అది దేదీప్యమానమైన దశ. టాంగ్ కవులు తమదేశ ప్రకృతిని వర్ణించుటేగాక సరిహద్దు ప్రాంతాలను చిత్రించుతూ కావ్యాలు రాశారు. టాంగ్ రాజ్యంలోని ప్రజల జీవితాన్ని, ఇతర అనియా ప్రజల ఆచార వ్యవహారాలను వర్ణించారు. ప్రకృతి శోభతో శాంతియుతంగా వర్షలే పల్లె సీమలను, సంపదలతో తులతూగే నగరాలను, పర్వతాల రామణీయకతను, నదుల సౌందర్యాన్ని, బ్రహ్మాండమైన భవనాలను కీర్తించుతూ గానం చేశారు. టాంగ్ కవులు తమ ఆలోచనలను, అనుభూతులను వ్యక్తంచేశారు. కొన్ని గేయాలలో పాలకవర్గం దుబారాను, కూరత్వాన్ని వర్ణించారు; కొన్నిటిలో శ్రామికప్రజల బాధలను ప్రతిధ్వనించారు. కొన్ని గొప్ప గ్రంథాలు అప్పటి సామాజిక జీవితాన్ని ప్రతిబింబించాయి.

అత్యంత ప్రతిభావంతులైన కవులలో లీ పో ఒకరు. “బలవంతులను, పలుకుబడి గలవారిని” ఆయన కీర్తించలేదు. దురాక్రమణయుద్ధాలను వ్యతిరేకించుతూ, స్వాతంత్ర్యంతో కూడిన శాంతియుత జీవితాన్ని ఆయన అభిలషించారు. లీ పాన్ పర్వతాలలోని ఆకాశగంగను, యాంగ్ ట్సీ నదిపై తేలియాడే ఓడలను కీర్తించుతూ ఆయన గానం చేశారు. సరిహద్దుప్రాంతాల ప్రజల కష్టాలను, జిబివాన్ ఇరుకు దారుల్లో ప్రయాణికుల ఇబ్బందులను గురించి విషాదం వ్యక్తపరచారు; ఆయన రచనల్లో సౌందర్యం, ఆవేదన కూడ ప్రతిబింబించుతుంది.

లీపోకు సుసకలీనుడైన టూఫూ కూడ అత్యంత గౌరవనీయులైన కవులలో ఒకరు. బీదపండిత కుటుంబంలో పుట్టినందున ఆయన, జనసామాన్యం ఆనుభవించే విషాదకరమైన బాధలను ఆయన రుచిచూశాడు.

చలికాలం ఒక రోజున టూఫూ కవి చాంగన్ నగరంనుంచి ఇంటికి వెళ్లుతూ లీషాన్ పర్వతం ప్రక్కనే నడుస్తున్నాడు. పర్వతంమీదవున్న హువాచింగ్ రాజ భవనంలో హువాన్ టుంగ్ చక్రవర్తి గాయకులతోనూ, నాట్యకత్తెలతోనూ విలాసంగా గడుపుతూ, తన అనుచరులకు పెద్ద బహుమానాలను యిచ్చివేస్తున్నాడు. చక్రవర్తి దర్బారు విలాసాలకు, దుబారాను గురించి ఆలోచించుతూ, చాంగన్ నగర వీధుల్లో చలిగాలికి వణికిపోతున్న బీదల అవస్థను గుర్తుచేసుకున్నాడు. కవి అమరవాణి ఈ పదాలలో వ్యక్తమయింది :

“రక్తవర్ణపు దర్బారా లోపల
పులిసిపోతున్న సారా
మురిగిపోతున్న మాంసం
దర్బారా బయట ఆకలితో
చలిలో బిగుసుకుపోయిన
అన్నార్తల ఎముకలు ..”

అతడు ఇంటికి చేరే సమయానికి లోపలనుంచి వీధుపు వినిపించింది. ఆయన చిన్నకొడుకు ఆకలితో అపుడే ప్రాణం వదలాడు. ఇరుగుపొరుగువారంతా సాను భూతితో ఆయనను ఓదార్చారు. కాని టూఫూ దుఃఖం కేవలం తనకొడుకు మరణానికే పరిమితం కాలేదు. తమ భూమిని కోల్పోయిన రైతుజన సామాన్యం వైపు, సరిహద్దు కాపలాదార్ల కష్టాలవైపు విస్తరిల్లిన కవి దుఃఖానికి అవధులు లేవు. తన గేయాలలో న్యాయోచితమైన కోపాన్ని, బాధను కవి ఎఱగెత్తి చాటాడు.

దీప్త కాల యుద్ధాలు సాగుతున్న రోజులలో టూఫూ ఎన్నో బాధలను, లేమిని అనుభవించాడు. మాతృదేశం, ప్రజలతోపాటు తన జీవితం ముడిపడిందని కవి గుర్తించాడు. రెండింటి యెడల గాఢప్రేమను వ్యక్తంచేస్తూ గేయాలు రచించాడు. ఆకురాలు కాలంలో ఒక రాత్రి తన యింటి కప్పువైన వున్న గడ్డి గాలికి కొట్టుకు పోయినపుడు, వన్నానికి పడక తడిసిపోయినపుడు యిలా వ్రాశాడు :

“పదిలక్షల గదులున్న
బ్రహ్మాండమైన గృహం
నిర్మించడం సంభవమైతే?
ప్రపంచమందలి బీద పండితులు
అందరికీ ఆశ్రయమిచ్చి ఆనందం
చేకూర్చడం సంభవమైతే?
తూఫానుల తాకిళ్ళకు పర్వతంలా
నిలబడగలిగిన ఆ భవనాన్ని
ఈ కళ్ళతో చూడగలిగితే?
నా గుడిశే కూలిపోయినా

ఓంటరిగా మరణించవలసినా

సంతృప్తితో కళ్ళు మూయగలను "

ప్రజల కాంతియుత జీవితాన్ని ధ్వంసంచేసిన, ఆన్ లూ షన్ షీజెమింగ్ తిరుగుబాటుదారులపైకి తగలివెడుతున్న సైనికులయెడల ఆయన సానుభూతి వ్యక్తం చేశాడు.

"బుషి తుల్యుడైన కవి" అని పిలువబడుతున్న టూ ఫూ తన రచనలలో చిక్కులతోనూ, కడలికలతోనూ వున్న యుగాన్ని ప్రతిబింబించాడు.

టూ ఫూ మరణానంతరం జన్మించిన పోహ్-ఇ కి, పై కవి యెడల అత్యంత గౌరవభావముంది. సరిహద్దు సైనిక ప్రభువుల నిరంకుశ పాలన ఫలితంగా ఉద్భవించిన ఆటుపోట్లను, సహజ అరిష్టాలను ఆయన అనుభవించాడు. ప్రజల బాధల యెడల సానుభూతిని వ్యక్తంచేశాడు. వ్యంగ్యధోరణిలో వ్రాసిన పద్యాలద్వారా పాలకవర్గ సేవలను నిర్దాక్షిణ్యంగా తూర్పురబట్టాడు. పీడితప్రజల న్యాయమైన కోపాన్ని ప్రతిధ్వనింపజేశాడు.

చిత్రకళ, సంగీతం, నృత్యం

చాలా కాలంనుంచి కంనూ రాష్ట్రంలోని తున్ హాంగ్, చైనా భారత దేశాలకు, మధ్య ఆసియాకు సాంస్కృతిక కేంద్రంగా వుండేది. నాలుగో శతాబ్దం నుంచి పదునాల్గో శతాబ్దంవరకు వేయి సంవత్సరాల కాలంలో కాంటీ పట్టణానికి 40 లీల దూరాన కొండల్లో వెయ్యి కంటే ఎక్కువ గుహలను తొలిచారు. టాంగ్ పాలనలోనూ, ఐదువంశాల పాలనలోనూ కలసి 700 గుహలను తొలిచారు. ఇప్పటికీ పూర్తిగా 480 గుహలు వున్నాయి. 4 లీల పొడుగున కొండను తొలిచి, మూడు లేక నాలుగు వరుసల్లో గుహలు నిర్మించబడ్డాయి. దూరాన్నుంచి చూస్తే సువిశాలమైన పట్టణంలాగ కన్పించే ఈ గుహల సమూహం మోకావ్ తుడ్వాలనీ, వేయి బుద్ధుల గుహలనీ పిలవబడుతోంది.

ఈ గుహల్లోవున్న చాలా బౌద్ధవిగ్రహాలు గొప్పశిల్పాన్ని, కళానైపుణ్యాన్ని వ్యక్తపరుస్తాయి.

గుహల గోడలమీద రంగుచిత్రాలతోనూ, ఉబ్బెత్తుగా చెక్కిన శిల్పాలతోనూ బుద్ధుని జీవితగాధను చిత్రించబడ్డాయి. విశాలమైన ఈ గోడలపై వేలకొలది విగ్రహాలను మలచడంలో చిత్రకారులు, శిల్పులు పూర్తిస్వాతంత్ర్యాన్ని తీసుకున్నారు. మత సంబంధమైన చిత్రాలైనప్పటికీ, ఆ కాలపు సహజ పరిస్థితులను అనేక సందర్భాలలో ఇవి వ్యక్తం చేస్తున్నాయి. శిరోవేష్టలపైన, దుస్తులపైన, నగిషీలు ప్రతిదీ ఎంతో సేవ్వుతో వివరంగా చిత్రించబడ్డాయి. భూమిని దున్నడం, పడవలను నడపడం, పశువులను మేపడం, సంగీతవాాయిద్యాలను మ్రోగించడం, నృత్యాలు చేయడం వగైరా అనేక కార్యకలాపాలు చిత్రించబడ్డాయి. శ్రామిక ప్రజల

పరిశ్రమను, పాటకవర్ణ విలాసాన్ని కూడ ఈ బొమ్మలలో వివరంగా చిత్రించారు. శుకాల వైభాగంలో అందమైన డిజైన్లు చిత్రించబడ్డాయి.

మాకోవ్ కుష్మచిత్రాలన్నిటినీ ఒకదాని ప్రక్కన మరొకటి వుంచుతూ పోయినట్లయితే 50 లీల దూరమంత పొడుగువుతాయి. ప్రపంచంలోని గొప్ప కళా నిలయాల్లో టున్ హాంగ్ ఒకటి.

సూయ్ - టాంగ్ పరిపాలనలో సంగీతం ఉన్నతస్థాయికి అభివృద్ధి చెందింది. వాద్య సమ్మేళనం (ఆర్క్స్ట్రా) జాన్మత్యానికి చేరుకుంది. అనేకరకాల సంగీత పరికరాలు, వాయిద్య విశేషాలు వుండేవి. ప్రాచీనకాలంనుంచి వస్తున్న మెంగ్ (వివిధరకాల పొడుగున్న అనేక గొట్టాలతో కూడిన వాద్య విశేషం), హియోవ్ (ఒక రకమైన వేణువు), చెంగ్ (తీగలతో నిర్మించిన వాద్య విశేషం), పీపా (తిత్తి శృతి), చీవ్కు (జింకతోలు డోలు), వేణు వగైరా పల్చివు ప్రాంతాల మధ్య ఆసియా వాద్య పరికరాలు ఉపయోగించబడేవి. ఆసియా జాతుల సంస్కృతీ సమ్మేళనానికి విశిష్టమైన ఉదాహరణగా సూయ్-టాంగ్ సంగీతాన్ని చూపించవచ్చు.

జింకతోలు డోలును వాయించే కళాకారుడు ఇంత్ర సమ్మేళనానికి నిర్వాహకుడుగా వుంటాడు. అతడు ప్రత్యేకంగా కుట్టిన శిరోవేష్టాన్ని ధరించేవాడు. రెండు చిరతలతో వాయించినపుడు ఆ డోలు నిర్దిష్టమైన స్థాయితో కూడిన ధ్వనిని పలికేది.

సూయ్-టాంగ్ నృత్యాలు ఎక్కువగా పల్చివు ప్రాంతాలు, మధ్య ఆసియా, భారతదేశంనుండి చాల నాట్యరూపాలను స్వీకరించాయి. నృత్యాలు రెండు రకాలుగా, విసురుఅడుగులు వేసే పద్ధతి, నిదానం అడుగులువేసే పద్ధతి వుండేది. మొదటిరకం నృత్యం చేసేవారు ఎంత త్వరగా తిరిగేవారంటే ప్రేక్షకులు తాము కళాకారుల ముఖం చూస్తున్నారో, వీపు చూస్తున్నారో గుర్తించడం అసాధ్యమయ్యేది. నిదానంగా అడుగులువేసే రెండోరకం నాట్యకారులు పొడుగాటి చేతులున్న దుస్తులను ధరించేవారు. పొడుగుచేతులను ఉపయోగించి, నిదానంగా వాంసయానం వలె హుందాతనం వెల్లివిరిసేలా నృత్యం చేసేవారు.

లియోన్, హియూ కిన్, రాజ్యాలకు వ్యతిరేకంగా ఉత్తర సుంగ్ రాజ్య పోరాటం

ఉత్తర చా ప్రభుత్వ ఆఖరి సంవత్సరాలలో పోరాట దక్షతగల సామ్రాజ్య సేనలు జనరల్ చావ్ క్యాంక్ యిన్ నాయకత్వంలో ఉండే వుండేవి. క్రీ. శ. 960 వ సంవత్సరంలో ప్రభుత్వాధికారాన్ని హస్తాంతరం చేసుకుని ఇతడు సుంగ్ వంశ పరిపాలనను స్థాపించాడు. చరిత్రకారులు దీనిని ఉత్తర సుంగ్ అని పిలుస్తారు.

పన్నెండు యేళ్ళలో ఉత్తర సుంగ్ ప్రభుత్వం వరుసగా చింగ్, నాన్ షూ, దక్షిణహాన్, దక్షిణటాంగ్, వూయేహా, ఉత్తర హాన్ రాజ్యాలను జయించి, చాల కాలంగావున్న దేశ విభజనను తుదముట్టించి, చైనాలో ఐక్యకేంద్ర ప్రభుత్వాధికారాన్ని పునరుద్ధరించింది.

తన పరిపాలనను బలపరచుకొని, స్థానికాధికారుల పెత్తనాన్ని తొలగించడానికి ఉత్తరసుంగ్ ప్రభుత్వం సైన్యంవైన రాజకీయ అధిక శాఖలవైన ప్రత్యక్ష అధికారాన్ని కేంద్రం చేతుల్లో వుంచుకుంది. చక్రవర్తి స్వయంగా సైన్యంవై అధ్యక్షం వహించేవాడు.

భూస్వాముల తోడ్పాటును సంపాదించేందుకు సివిల్ సర్వీసు పరీక్షా పద్ధతిని మార్చి, అభ్యర్థుల సంఖ్యను, వుద్యోగులకోటను ఎక్కువచేశారు. దీని ఫలితంగా ప్రభుత్వ నిర్మాణాలు క్రమంగా పెరిగి, భారంగా తయారయ్యాయి. పెద్ద జీతాలు పుచ్చుకునే అసంఖ్యాకమైన వుద్యోగుల పోషణకు ప్రభుత్వధనం విపరీతంగా ఖర్చయ్యేది. ఈ పరిస్థితిని తట్టుకోడానికి ప్రజలపై భారం ఎక్కువచేసి, కష్టాలు విగించవలసి వచ్చింది.

లియో తెగకు వెనుకటి టాంగ్ చక్రవర్తి వదలిన ప్రాంతాన్ని తిరిగి వశం చేసికోడానికి చక్రవర్తి తమ్ముడైన చావ్ క్యాంక్-ఇన్ రెండుసార్లు లియోపైన దాడిచేసి, రెండుసార్లు ఓడిపోయాడు. లియో అక్వికదళాలు వరుసగా తిరుగుదాడి చేసి పశువులను, వేలకొలిది రైతులను ఎత్తుకుపోయాడు

1004 వ సంవత్సరంలో లియో రాజు పెద్దవెన్యంతో ఉత్తర సుంగ్ రాజ్యంపై దాడిచేశాడు. కాని తీవ్ర ప్రతిఘటనవల్ల ముఖ్యమైన నగరం ఒకటైనా పట్టుపడ లేదు. టాంబో ఛో నాన్ రాష్ట్రంలోని ప్రస్తుత పుయంగ్ యుద్ధంలో సుంగ్ వైస్యాల లియో వైస్యాలపై కచ్చి చంపాయి; లియో వైస్యాలని తీవ్రంగా నష్టపరచాయి.

యుద్ధంలో సుంగ్ సేనలు జయించినప్పటికీ, టాంబో చౌను శత్రుసేన సమీపించు తుండన్న వార్త విచగానే పిరికిబారిన చుంత్రులు రాజధానిని నాన్ కింగ్ కో, చెంబ్రాకో మార్చులని వాదించసాగారు. ఓటుమి తత్వాలికి దానితీసే ఈ వాదనను ముఖ్యమంత్రి కామన్ తీవ్రంగా ఎదిరించాడు. ఎల్లోనని దాటివెళ్ళి, చక్రవర్తే స్వయంగా యుద్ధాన్ని నడిపించాలని ప్రతిపాదించాడు. అతనిగలహానుపాటించి, టాంబో చౌను చక్రవర్తివైతాడు. లియో దండయాత్రకు ఓడిపోయారు; ఐదప్పటికీ శత్రువులకి కా బలంగానూ, ప్రమాద కరంగానూ వున్నారు. ఈసారి పిరికి చుంత్రుల సలహా విని చక్రవర్తి ప్రతియేటా లక్ష వెండి నాణాలు, 2 లక్షల పట్టుతాల్లు యిచ్చేయకు అంగీకరించి, లియో ప్రభుత్వంతో ఒడంబడిక చేసుకున్నాడు.

పడకొండో శతాబ్దం ప్రధమలో టాంబో చౌ నాయకుడు చావో యువాన్-ఛో కంనూ రాష్ట్రం తూర్పు ప్రాంతంలో రాజ్యాన్ని స్థాపించాడు. దీనిని చక్ర కాసులు పశ్చిం హిస్సూ అనీ, ముస్లం గా హిస్సూ అనీ పిలుస్తారు.

హిస్సూ ప్రభుత్వం టిబెట్ ను, ఐథుర్ ను ఓడించుటేగాక కంనూలోనూ ఆర్డూస్ లోని ఎక్కువ భాగాన్ని ఆక్రమించింది.

బలపడిన తర్వాత హిస్సూ ప్రభుత్వం పెద్దవెన్యూ సుంగ్ పై అనేక యుద్ధాలు చేసింది. సుంగ్ ప్రభుత్వం చెప్పకోతగిన నష్టాలను పొందింది.

యుద్ధంవలన సుంగ్, హిస్సూ రాజ్యాలచున్య వర్తకం ఆగిపోయింది. సుంగ్ నుంచి అనసరమైన సరుకులను హిస్సూ తెప్పించుకోలేక పోయింది; వైనికుల కొరత కూడ ఏర్పడింది. ఈ పరిస్థితులలో హిస్సూ ప్రభుత్వం 1044 లో సుంగ్ ప్రభుత్వంతో కాంతిసంధి చేసుకుంది. సుంగ్ సార్వభౌమాధికారాన్ని నామమాత్రంగా హిస్సూ అంగీకరించింది. ప్రతియేటా 70 వేల వెండి నాణాలును, 150 వేల పట్టు తాన్లను 80 వేల కాటిల తేయాకునూ హిస్సూకు చెల్లించేందుకు సుంగ్ ప్రభుత్వం అంగీకరించింది.

లియో, హిస్సూ దండయాత్రకుల యెడల సుంగ్ ప్రభుత్వం అవలంబించిన అవమానకరమైన వైఖరి ఫలితంగా ప్రజల కష్టాలు మరింత పెరిగాయి.

ఉత్తర సుంగ్ ఆర్థికాభివృద్ధి

ఉత్తర సుంగ్ పరిపాలన త్వరగా స్థిరపడటంవల్ల వ్యవసాయ అనుభవాలను నేర్చుకునే అవకాశ మేర్పడింది. ప్రభుత్వ ఆర్థికవిధానాన్ని పునరుద్ధరించడానికి, అధికారాన్ని సుస్థిరం చేసుకోవడానికి, వ్యవసాయోత్పత్తిని పెంచే నిమిత్తం పరిపాల

కులు కొన్ని చర్యలు తీసుకున్నారు. ఐదు వంశాల పరిపాలన కాలంలో బలవంతాన వనూలు చేసిన విపరీతపు పన్నులలో చాలా రద్దుచేశారు. బంజర్లను, పడావులను సాగు లోకి తీసుకువచ్చే రైతులనుండి మూడేళ్ళవరకు పన్నుల వసూళ్ళు మినహాయించారు. దుక్కి పశువులు కొరత ఏర్పడినవోట్ల మానవ శ్రమను వినియోగించేందుకు వీలుగా నాగలిని మార్పు చేశారు. “చాన్ చెంగ్” అనే వరి విత్తనాన్ని, స్వల్పకాలంలో ఎక్కువ పంట నిచ్చే రకాన్ని, పండించేందుకు ప్రజలలో ప్రచారం చేశారు. ఎల్లో ౯ది కరకట్టలను మరమ్మత్తు చేయించారు. యాంగ్ టీన్ నదికి దక్షిణానవున్న రాష్ట్రాలలో నీటి వనరులను ఏర్పరచే ప్రాజెక్టులను నిర్మించారు. సాగుజీనే భూమి విస్తరించి జనాభా పెరిగింది.

ప్రభుత్వం చేతుల్లోవున్న విస్తీర్ణమైన భూములను కౌలుదార్లచేత సాగుచేయించి భూస్వాములు వనూలుచేసే మక్తలకంటే తక్కువ మత్తను ప్రభుత్వం రాబట్టేది. సాధారణంగా పెద్దభూస్వాముల కమతంలో వారి కుటుంబవసతి గృహం, పండ్ల తోట, కామగూరలు పండించే చేసు, చెరువులు, పిండిమరలు, ధాన్యపు గిడ్డంగులు వుండేవి. కమతానికి ఒక అంచున కౌలుదార్ల గుడిసెలు వుండేవి. సాగు భూములేగాక ఆడవులు, సరస్సులుకూడ పెద్దభూస్వాముల ఆధీనంలో వుండేవి. కొందరు భూస్వాములకు డజన్లకొలది కమతాలుండేవి. వందలకొలది, లేక వేలకొలది కౌలుదార్లనుంచి వారు పండించేదానిలో సగానికంటే అధికంగా భూస్వాముల్ని కాజేసేవారు. అధికంగా దోచుకోవడంతో పాటు భూస్వాములు కౌలుదార్లను కొరడాతో బాదడం, అతిడి కుటుంబ సభ్యునిచేత పూడిగం చేయించుకోవడం సర్వసాధారణంగా జరిగేది. భూస్వామి తన కమతాన్ని తాకట్టుపెట్టడం లేదా అచ్చడం జరిగినపుడు, భూమిలో పాటు కౌలుదార్లకూడా కొద్దియజమానికి స్వాధీనమయ్యేవారు.

పూర్వంవలెనే ఇవటకూడ పెద్ద భూస్వాములలో పాచ్చునుండి ఉద్యోగంలో లేక వుద్యోగులమధ్యకు గలవారో ఐనందున అనేక వక్రమార్గాలద్వారా తమ కమతాల విస్తీర్ణాన్ని దాయడం, పన్నులను వెట్టిచాకిరిని తప్పించుకోవడం జరిగేది. ఈ భారాన్నంతటిసీ రైతులపైన మోపేవారు.

గనుల త్రవ్వకం ప్రభుత్వ ఆధీనంలో వుండేది. బంగారం, వెండి, రాగి, ఇనుము వగైరా ఖనిజాలను టాంగ్ వంశ పరిపాలనలోకంటే ఎక్కువగా వుత్పత్తి చేశారు. ప్రతిసంవత్సరం గనలనుండి వేలకొలది టన్నుల ముడిఇనుము తవ్వబడు తుండేది. ఇనుము కరిగించే బట్టిలలో డజన్లకొలది కార్మికులు పాల్గొనేవారు.

పట్టుపరిశ్రమ ప్రభుత్వంచేతనూ, వర్తకులచేతనూ నిర్వహించబడుతూ, అభి వృద్ధి చెందింది. అనేక రకాల పట్టువస్త్రాలు లభ్యమయ్యేవి. కైఫెంగ్, లోయాంగ్, జన్ చా, ట్టూచా తదితర నగరాలలో పట్టునూలు వస్త్రాలను తయారుచేసే పెద్ద కర్మాగారాలను ప్రభుత్వం నిర్వహించేది. దానితోపాటు అనేకచోట్లనుండి పట్టు వస్త్రాలను పెద్ద మొత్తంగా ప్రభుత్వం కొనుగోలు చేసేది. ఉదాహరణకు యూహ్ చా

నగరంనుంచి (ప్రస్తుత చెకియాంగ్ రాష్ట్రంలోని హావ్ సింగ్) 8 లక్షల తాన్లు ఒక సంవత్సరంలో ప్రభుత్వం ఖరీదు చేసింది. శ్రేష్టమైన కుండలూ, పింగాణీ ఉత్పత్తి అయ్యేది. నుంగ్ సరుకులు ప్రశస్తమైనవని ఖ్యాతిచెంది, విదేశాలలో బాగా ఖర్చయ్యేది.

పరిశ్రమలు చేతివృత్తులు అభివృద్ధి చెందటంతో పాటు వర్తక వ్యాపారాలు విస్తరించసాగాయి. కై ఫెంగ్ లో రాత్రిళ్ళు బజార్లు కొన్ని సమయాల్లో తెల్లవారే వరకు తెరచివుండేవి. చెంగ్జూ, హిస్సంగ్ యువాన్ (ప్రస్తుత మెన్సి రాష్ట్రంలోనిది) నగరాలు కూడా పెద్ద వ్యాపార కేంద్రాలుగా వుండేవి. కాంటన్, మింగ్ చా (ప్రస్తుత చెకియాంగ్ రాష్ట్రంలోనిది), హాంగ్ చా నగరాలు విదేశాలతో వ్యాపారం చేసే కేంద్రాలుగా వుండేవి. కాంటన్ నగరంలోని విదేశీయుల హాస్టల్స్ ఇతర విదేశాల నుంచి వచ్చే వర్తకులకు వసతి యేర్పాట్లు వుండేవి. వ్యాపార నుంకాలవల్ల ప్రభుత్వానికి చాల ఆదాయం వచ్చేది; నై వ్యాపార వ్యయం ఖర్చులో సగాన్ని ప్రభుత్వం నుంకాల ద్వారా వసూలు చేయగలిగేది.

వ్యాపారం అభివృద్ధి చెందేకొద్దీ, మార్కెట్లలో చెలూమణికి రాగినాణాల అవసరం చాల ఎక్కువయింది. ప్రతి సంవత్సరం ప్రభుత్వం కొట్లాకొల్పి దండల తాగినాణాలను ముద్రించినప్పటికీ మార్కెట్లు అవసరాలకు యింకా కొరత యేర్పడేది. వెండికూడా చెలూమణి అవడం ప్రారంభమయింది. ఉత్తర నుంగ్ పరిపాలన మధ్య కాలంలో “చియోవ్ షేన్” అని పిలువబడే బ్యాంకునోట్లు కూడ ప్రవేశపెట్టబడ్డాయి.

వాంగ్ ఆన్-షీ సంస్కరణలు

లియో, హిస్సో తెగలతో జరిగిన యుద్ధాలవల్ల డబ్బు విపరీతంగా ఖర్చయింది. అవీగాక నష్టపరిహారంగా నుంగ్ ప్రభుత్వం పెద్ద మొత్తాలను చెల్లించాలిని వచ్చింది. ఆడంబరాలతో కూడిన రాజదర్బారు విపరీత ఖర్చులను, ప్రభుత్వ పన్నులు వసూలుచేసే పెద్దయంత్రాంగం ఖర్చులను, నుమారు పదిలక్షల సేనకు అయ్యే ఖర్చులను, భరించేందుకు చాల ఎక్కువ ఆదాయం కావాలి. ప్రతి సంవత్సరం వచ్చే ఆదాయం ఖర్చులకు సరిపోయేది కాదు. ప్రభుత్వం ఆర్థిక చిక్కులు క్రమంగా పెరుగుతూంటే, ప్రజలపై భారం పెరిగి అసంతృప్తి ఎక్కువయింది.

నై వ్యాపార తరఫీదు లేక శిక్షణ కొరవడింది. సరిహద్దులను సరిగా రక్షించలేక పోయినందున, లియోవ్, హిస్సో తెగల దండయాత్ర ప్రమాదాన్ని ఆరికట్టలేక పోయింది.

తాయ్ టుంగ్ చక్రవర్తి పరిపాలన జరుగుతుండగా జీవివాన్ రాష్ట్రంలో రైతులు తిరుగుబాటు చేశారు. వారి నాయకుడు వాంగ్ హిస్సోవ్-పో “సంపదను సమానంగా పంచాలనే” ని నాదం తీసుకున్నందున రైతులు బలపరచారు. ఈ పోరాటం

చాల సంవత్సరాలు సాగింది. తరువాత చక్రవర్తి జేన్ ట్యుంగ్ సింహాసనం అధిష్టించే నాటికి దేశమంతటా రైతుల తిరుగుబాటు కొనసాగుతున్నాయి.

దేశాంతర్గత పరిస్థితులను, బయటి పరిస్థితులను గమనించి, రానున్న ప్రమాదాన్ని గురించి, సంస్కరణల అవసరాన్ని గురించి, కొందరు సలహాదారులు ప్రభుత్వాన్ని హెచ్చరించారు.

“రాజకీయ సంస్కరణలను వెంటనే అమలుజరపాలి; లేనిచో ఎర్రకనుబొమల విప్లవం, పసుపు తలపాగాల విప్లవం లాంటి ప్రజావెల్లువ మనలను ముంచివేస్తుంది” అని వారు హెచ్చరించారు. వాంగ్ ఆన్ - షీ చైనా చరిత్రలో ప్రఖ్యాత రాజకీయవేత్త. పూర్వీకులు ప్రవేశపెట్టిన సంస్కరణలను పరిశీలించి వాటిపై ఆధారపడి కొన్ని ప్రతిపాదనలు చేశాడు. మంత్రుల, పెద్దభూస్వాముల వ్యతిరేకతను ఖాతరు చేయకుండా వాంగ్ ఆన్ - షీని ప్రధాన మంత్రిగా చేసి, అతను నూచించిన సంస్కరణలను అమలుజరపేందుకు అధికారిమిచ్చాడు.

1069 వ సంవత్సరంలో ప్రారంభించి, వరుసగా “కొత్తికాసనాలు” అమలు జరిగాయి. ముఖ్యమైనవి క్రింద ఉదహరించబడ్డాయి.

“వ్యవసాయం - నీటి వసతులు” - వ్యవసాయాభివృద్ధిని సాధించేందుకు నీటి వనరులను పెంచే నిర్మాణాలను కట్టడం, బంగారు భూములను సాగుచేయడం.

“తక్కువీ అప్పులు” - భూస్వాములు, వడ్డీవ్యాపారులు గుంజుతున్న అధిక వడ్డీలనుండి రైతులను రక్షించేందుకు విత్తనాల తరుణంలో ప్రభుత్వమే పంటల జామీనుపై రైతులకు అప్పులిస్తుంది. ఆరు నెలల తరువాత నూటికి 20 వడ్డీతో అప్పులు తీర్చాలి.

“చాకిరీ రమిషన్”: ఉద్యోగుల ప్రత్యేక సౌకర్యాలను తొలగించి, తమ పొలాల్లో పనిచేసుకునేందుకు అవకాశమిస్తూ, చాకిరినుండి మినహాయించినందుకు ఆయా కుటుంబాల ఆదాయాన్ని అనుసరించి క్రమానుగత పన్నులను విధించింది. చాకిరియించి మినహాయించబడినవారు ప్రత్యామ్నాయంగా (సబ్సిడీగా) పన్ను చెల్లించాలి. ఈ డబ్బుతో ప్రభుత్వం వేతనాలిచ్చి కూలీలచేత పనులు చేయించు కునేది.

“భూమి సర్వే సక్రమమైన పన్నుల విధానం”: ఉద్యోగులు భూస్వాములు తమ కమతాల లెక్కలను దాసుకుండా అరికట్టేందుకు, ప్రభుత్వ ఆదాయాన్ని పెంచేందుకు భూమిని సర్వే చేయించారు. పన్నులను విధించేందుకు వీలుగా భూమిని సమానభాగాలుగా విభజించారు. తద్వారా వుద్యోగులు, భూస్వాములు కూడ పన్నులు చెల్లించడం తప్పనిసరయింది.

“ధరల కంట్రోలు” - మార్కెట్టుపై గుత్తాధికారం సంపాదించకుండా పెద్ద వర్తకులను అరికట్టేందుకు, ప్రభుత్వఆదాయాన్ని పెంచేందుకు, మార్కెటుకి విపరీతంగా

సమయ వచ్చేసమయంలో ప్రభుత్వమే న్యాయమైన ధరలకు వస్తువులనుకొని, సప్లయలు తగ్గినపుడు తనవద్దవున్న నిల్వలను తిరిగి ఆమ్మేది.

“పావ్-చియా” — సైన్యం ఖర్చులను తగ్గించేందుకు, దేశరక్షణను బలపరచేందుకు, పావ్-చియా పద్ధతి ప్రవేశపెట్టారు. తీరుబడి సమయాల్లో రైతులను తగ్గిదు యిచ్చి సంఘటితపరచడంద్వారా క్రమంగా డబ్బుకోసం పనిచేసే సైనికుల సంఖ్య తగ్గించారు.

“కొత్త కాసనాలు” వల్ల రైతులకు కొన్ని సౌకర్యాలు లభించాయి. నిరంకుశో ద్యోగులు, భూస్వాములు, పెద్ద వర్తకులవై కొన్ని ఆంక్షలు విధించబడ్డాయి. నీటిని అమలుజరిపాక, కోట్ల చాల భూమి అదనంగా సాగులోకి తీసుకురాబడింది. నీటి వనర్లకొరకు వేలకొలది ప్రాజెక్టులు నిర్మించబడ్డాయి. ప్రభుత్వాదాయం పెరిగింది : ప్రజలవై భారం తగ్గింది.

ఉన్నతోద్యోగులకు, భూస్వాములు “కొత్త కాసనాలు”ను ఏవగించుకున్నారు. జెన్ టుస్సంగ్ చక్రవర్తి, వాంగ్ ఆన్-షీ ల మరణానంతరం కొత్త కాసనాలను పూర్తిగా రద్దుచేయించారు.

“కొత్త కాసనాలు” ఏర్పరచిన పరిమితులనుండి తప్పించుకున్నాక వుద్యోగులు, భూస్వాములు మరింత దారుణంగా రైతులను దోచుకోసాగారు. అదేసమయాన రాజధర్మాధి ఆడంబరపు ఖర్చులు కూడ పెరిగాయి. రాజభవనాన్ని, ఉద్యానవనాన్ని అలంకరించడానికి అపురూపమైన పూలను, రాళ్ళను (స్ఫటికాలను) తెప్పించడానికి చక్రవర్తి వుద్యోగులను దక్షిణానికి పంపాడు. బ్రహ్మాండమైన రాతిని టైహు సరస్సునుంచి మోసుకువస్తున్న ఓడ రావడానికి గాను తూములను, బ్రిడ్జిలను బ్రద్దలు కొట్టారు. నగర గోడలను పూడదీశారు. అధికారంలో వున్నవారు భోగభాగ్యాలతో కులుకుతుంటే, నిరంకుశాధికారులు పెట్టే బాధలతో రైతులు మూలుగుతూ వుండే వారు. అనేకమంది తమ కొడుకులను, కూతుళ్ళను అమ్ముకోవలసి వచ్చేసి.

రైతులను భరింపలేనంతగా దోచుకున్నందువల్ల తిరుగుబాట్లు బ్రద్దలయ్యాయి. 1120 లో సాయుధులైన రైతులకు నాయకత్వం వహించిన ఫాంగ్ లా హాంగ్ చా నగరాన్ని షెకియాంగ్ రాష్ట్రంలో ఎక్కువభాగాన్ని పట్టుకున్నాడు. ప్రఖ్యాత రైతు నాయకుడు సుంగ్ చియాంగ్, షుంటంగ్, హోనాన్, క్వాన్సీ రాష్ట్రాలలో తిరుగుబాటుకు నాయకత్వం వహించాడు.

ప్రభుత్వం తిరుగుబాటుదారులను అణచివేసింది. కాని పతనం ఆరంభమయింది. బయటనుంచి కొత్తగా విజృంభించి కిన్ తెగ దండయాత్ర ప్రమాదాన్ని ఎదుర్కోకలసి వచ్చింది.

కిన్ దండయాత్ర - దక్షిణానికి సుంగ్ పలాయనం

కుంజారీ నదీ లోయలోనూ, హీలుంగ్ కియాంగ్ నది దిగువ ప్రాంతాలలోనూ ఖాచెన్ ప్రజలు నివసించేవారు. సగంమంది వ్యవసాయంవైన, సగంమంది వేటాడటం

చేపలు పట్టడంపైన బ్రతికేవారు. లియోబాతి వీరిని పీడించుతుండేది. లియో చక్రవర్తి నూచెన్ ప్రజలనుంచి బంగారం గుర్రాలు ఇతర విలువైన వస్తువులను సుంకంగా వసూలు చేసేవాడు. పన్నెండవ శతాబ్దారంభంలో నూచెన్ ప్రజలలో భాగమైన వాన్ యేన్ తెగ నాయకుడు ఆకుట్టా తమ తెగలన్నిటినీ ఐక్యపరచాడు. దోపిడి దార్లకు వ్యతిరేకంగా నూచెన్ ప్రజలరిదనీ సంఘటితపరచాడు. లియో సైన్యాలు నూచెన్ సైన్యాలు వరుసగా ఓడించాయి. క్రీ. శ. 1115 వ సువత్సరంలో ఆకుట్టా కిన్ రాజ్యాన్ని స్థాపించాడు.

లియో ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా సుంగ్ కిన్ ప్రభుత్వాలు రెండు ఒడంబడిక చేసుకున్నాయి. పూర్వపు టాంగ్ చక్రవర్తి లియోకు ఇచ్చిన ప్రాంతాన్ని లియోను ఓడించాక, కిన్ ప్రభుత్వానికి దఖలుపర్చడానికి, లియో ప్రభుత్వానికి చెల్లించుతున్న వెండి, పట్టు వస్త్రాలనుకూడ యివ్వడానికి ఉత్తర సుంగ్ ప్రభుత్వం అంగీకరించింది.

లియో సేనలతో ప్రథమఘర్షణలోనే సుంగ్ సేనలు ఓడిపోయాయి. కిన్ సేనలు యెన్ చింగ్ (చెకింగ్)ను ఆక్రమించుకుని, వదలి వెళ్ళడానికి నిరాకరించాయి. సుంగ్ చక్రవర్తి పరిలక్షల దండల రాగినాణాలు పరిహారం చెల్లించి, నగరాన్ని విడిపించుకోవలసి వచ్చింది.

లియోను జయించిన తరువాత 1125 లో కిన్ ప్రభుత్వం దక్షిణదిశకు దండయాత్ర ప్రారంభించింది. పశ్చిమానికి బయలుదేరిన కిన్ సైన్యాన్ని ఎదిరించి తాయ్ యువాన్ లో లక్షల సైనికులు, పౌరులు వీరోచితంగా పోరాడారు. తూర్పుదిశగా బయలుదేరిన కిన్ సైన్యాలు కై ఫెంగ్ నగరంపై దాడిచేశాయి. చక్రవర్తి గాభరాతో పలాయన మయ్యాడు.

ఉత్తరసుంగ్ ప్రభుత్వానికి చెందిన కొందరు ఉన్నతోద్యోగులు రాజీపదాలనీ, లాంగిపోవాలని నూచించారు. కాని సైనికులు, పౌరులు కై ఫింగ్ ను రక్షించాలని పట్టుబట్టారు. తండ్రి అనంతరం సింహాసన మెక్కిన చక్రవర్తి చిన్ టుంగ్ ప్రజల ఒత్తిడివల్ల రాజధాని రక్షణకు లీ కాంగ్ ను సేనానిగా నియమించాడు.

1126 లో కిన్ సేనలు కై ఫింగ్ ను చుట్టుముట్టాయి. లీ కాంగ్ వీరోచితంగా రక్షణకు పూనుకున్నాడు. చుట్టుపట్ల ప్రజలను సంఘటిత పరచగా, కిన్ సేనలతో తలపడ్డారు. ఈ లోగా 2 లక్షల అదనపుబలాలు నగరానికి సహాయంగా వచ్చాయి.

దండయాత్ర సేనలకు వెళుకనుండి సప్లయలు అందక, వేరుబడిపోయాయి. కాని పరిస్థితులు యిలా అనుకూలంగా వున్నప్పటికీ శక్రువుతో రాజీపదాలని చక్రవర్తి నిశ్చయించుకున్నాడు. నగరంలో తాను సేకరించగలిగిన వెండినతనూ బహుమానంగా యిచ్చి కిన్ సేనలను సంతృప్తిపరచదలిచాడు. లీ కాంగ్ ను పదవినుంచి తొలగించాడు. అనేకవేల ప్రజలు కోపంతో రాజభవనం ముందుచేరి, ప్రభుత్వ కాలేజీ విద్యార్థి నాయకత్వాన లీ కాంగ్ ను తిరిగి ఆస్థానంలో నియమించాలని డిమాండుచేశారు. ప్రజల ఒత్తిడికి చక్రవర్తి అంగీకరించక తప్పలేదు.

కృతనిశ్చయంతో కూడిన ప్రతిఘటన ఫలితంగా కిన్ నైన్యాలు వెనుతిరిగి పోయాయి.

అదే సంవత్సరం ఆకురాలు కాలంలో మరల ఒకసారి కిన్ నైన్యాలు దక్షిణ దిశకు దండయాత్ర ప్రారంభించి ఈసారి విజయం సాధించాయి. చక్రవర్తి శాంతి కొరకు విష్ణుప్రేమి దేశం వివిధ ప్రాంతాలనుండి సహాయానికి వస్తున్న అదనపు బలాలను ఆగిపొమ్మని ఆజ్ఞాపించాడు. 1127 వ సంవత్సరంలో కిన్ సేనలు కైఫింగ్ నగరాన్ని పట్టుకుని ధ్వంసం చేశాయి. చక్రవర్తి చిన్ టుంగ్ నూ, పదవినుండి వైదొలగిన అతని తండ్రి హుయి టుంగ్ నూ, అనేకమంది చక్రవర్తి వంశీకులను ఖైదీలుగా పట్టుకున్నారు.

హుయి టుంగ్ మరో కొడుకైన కావ్ టుంగ్ కొందరు మంత్రులతో దక్షిణానికి పారిపోయి, హోనాన్ రాష్ట్రంలోని షాంచె చియూ నగరాన్ని కొంత కాలమూ, తరువాత లినాన్ (హోంగ్ చా) నగరాన్ని రాజధానిగా చేసుకొని పరిపాలించాడు. అతడు సంస్థాపించిన ప్రభుత్వాన్ని చరిత్రకారులు దక్షిణ సుంగ్ అని పిలుస్తారు.

కిన్, యువాన్లకు వ్యతిరేకంగా దక్షిణ సుంగ్ పోరాటం

హో పే సెన్సి రాష్ట్రాలలో ప్రతివోటా ప్రజలు సంఘటితులై, కిన్ సేనలకు వ్యతిరేకంగా ఆయుధాలు పుచ్చుకున్నారు. పర్వత సానువుల్లోనూ, నదుల ప్రక్కన సమీకృతమయ్యేవారు. ఎర్రతలపాగాలని ప్రఖ్యాతి చెందిన గ్రూపు ఆకస్మికంగా కిన్ సైన్యాధ్యక్షుని శిబిరంపై దాడిచేసి, లోనున్న వారందరినీ హతమార్చింది.

క్రైస్టింగ్ రక్షణకు నియమించబడిన ట్యుంగ్ టేప్ హా అనే దక్షిణ సుంగ్ సేనాని నాయకత్వం వహించాడు. ఎల్లోనది అవతలకూడ దేశభక్తులు చాలమెక్కువగా వున్నారు. ఒకసారి ట్యుంగ్ టేప్ హా నదిదాటి వెళ్ళి, పోగొట్టుకున్న ప్రాంతాన్ని ఏ విధంగా తిరిగి స్వాధీనం చేసుకోవాలన్న విషయాన్ని దేశభక్తులతో చర్చించి వచ్చాడు. అతడి ఆజ్ఞానుసారం 7 వేలమంది సైనికులు వాంగ్ ఎస్ నాయకత్వంక్రింద చుట్టూవున్న వేలకొలది కిన్ సేనల వలయాన్ని బ్రద్దలు చేసికుని, టైహాంగ్ పర్వతాన్ని చేరుకున్నారు. టైహాంగ్ పర్వతంవద్ద తరుచుట్టూ లక్ష సేనలు కూడగట్టుకుని, వరుసగా కిన్ సేనలను ఓడించి, అనేకమంది ప్రజలను, చాల ఆస్తిని స్వాధీనం చేసుకున్నారు.

ట్యుంగ్ టేప్ హా అనేకసార్లు ఉత్తరదిశకు దండయాత్ర చేయాలని సలహా యిచ్చినప్పటికీ చక్రవర్తి వెడచెవిని పెట్టాడు. రెండో వైపున సేనాని దేశభక్తులతో కలసి తనను బెదిరించుతాడేమోననే భీతితో సేనానిపై కాపలాకు వేగులవాళ్ళను నియమించాడు. డెబ్బదియేళ్ళ వృద్ధుడైన సేనానికి ఈ సంగతి తెలిసి, కోపంతో క్రింద పడిపోయాడు. మరణశయ్యపై వుండగా దేశభక్తు లందరినీ దగ్గరకు పిలిచి, శత్రువును నాశనం చేయమని విజ్ఞాపన చేశాడు. తానపూరితమైన వున్న ఆఖరుఘడి యల్లో సైతం ఆయన ఆలోచనలన్నీ ఎల్లోనదిని దాటడంపైనే కేంద్రీకరించి వున్నాయి.

కిన్ సైన్యాలు యింకా దక్షిణానికి తరలివెళ్ళి, ఎల్లోనదికి దక్షిణాన చాలా ప్రాంతాన్ని ఆక్రమించాయి.

ఈ దశలో దేశభక్తుల నాయకుడైన యోధీ పనిచేశాడు. ఇతడు హోనాన్ రాష్ట్రంలోని టాంగ్ గ్యాన్ జిల్లా నివాసి. రైతుకుటుంబానికి చెందినవాడు. కిన్ వ్యతిరేక పోరాటంలో పాల్గొని సామర్థ్యంగల నాయకుడని నిరూపించుకున్నాడు. మాప్యజేతంయెడల అత్యంత ప్రేమ, శత్రువులయెడల అకుంత ద్వేషం కలిగినవాడు. అతని సైనికులంతా ఉత్తరాది రైతులయంచి వచ్చినవారు; ఖచ్చితమైన శిక్షణతో పవర్తించేవారు. ఎంత చల్లి, ఆకలి వేసినా సరే పౌరుల ఇళ్ళలో ప్రవేశించి, వారి ఆహారం తీసికోకూడదనే ని నాదాన్ని వారు అచట జరిపారు. అందుచేత యోధీ సైనికులు ప్రజల గాఢభిమానాన్ని, తోడ్పాటును కూడ సంపాదించారు.

శత్రుదాడులను వరుసగా భగ్నంచేశాక యోధీ అగ్రగామిదళాలు ఎల్లోనది వైపు పురోగమించాయి. అచట వారు టైహోగ్ పర్వతాలయంచి వచ్చిన దేశభక్తులతో కలిశారు. హోసీ రాష్ట్రంలోని దేశభక్తులతో కూడ యోధీ సంబంధాలు పెట్టుకున్నాడు.

1140 లో కిన్ సేనానియైన వూ చూ తన సేనలను దక్షిణానికి నడిపించాడు. షన్ చాంగ్ (ప్రస్తుత ఆన్ ష్చీయ్ రాష్ట్రంలోనిది) వద్ద ఇతనితో దక్షిణ నుంక్ సేనాని లియూ చీ ఢీకొని ఓడించాడు. దక్షిణ నుంక్ వరో సేనాని మాలిన్ ప్రస్తుత షెన్సీ రాష్ట్రంలోని ఫూ షెంగ్ వద్ద కిన్ సైన్యాలతో తలపడి, తీవ్రమైన దెబ్బతిశాడు. ఆ తరుణంలో యోధీ ఎరుదాడిని హ్సీయాంగ్ గ్యాంగ్ (ప్రస్తుత షెన్సీ రాష్ట్రంలోనిది) నుంచి ప్రారంభించాడు. ఉత్తరాన పోరాడుతున్న సహచరులకు సహాయపడేందుకు కొంతమంది దేశభక్తులను ఎల్లోనది అవలకు పంపాడు. వారు శత్రుసైన్యాల సప్తయి మార్గాలకు గండికొట్టడంలో జయంపొందారు. యోధీ సైన్యం తిన్న గా యెన్ ఛెంగ్ కు (ప్రస్తుత హోనాన్ రాష్ట్రంలోనిది) వెళ్ళి, అచటవున్న కిన్ సేనలతో ఢీకొంది. కిన్ సేనాని వూ చూ తన గుర్రపు దళాలను యుద్ధరంగంలోకి పంపాడు. క్వాయ్ ట్సేమా అని పిలువబడే ఈ దళాలలో ముగ్గురేసి అశ్వికులను ఒక దళంగా గొలుసుతో బంధించుతారు. అందుచేత ఒక గుర్రం పడిపోతే దళమంతా నిరుపయోగమవుతుంది. యోధీ సైనికులు ఒక గుర్రం కాలు నరికితేచాలు, ముగ్గురున్న అశ్వికదళం కుప్పకూలి పోయేది. ఈ విధంగా తన అశ్వికదళాలు నాశనమైపోయినందున వూ చూ చేతిలో తురుపుముక్కలేకుండాపోయింది.

ఎల్లోనది ఉత్తరపు గట్టునవున్న దేశభక్తులు, శత్రుసేన పరిస్థితులను గురించిన సమాచారం యోధీకు అందజేసి, అతనితో చేతులు కలపడానికి సంసిద్ధతను తెలియ జేశారు. యోధీ సైన్యానికి ఆహారం అందజేయడానికి ప్రజలు తమంతటతామే ముందుకొచ్చారు. సైన్యం అత్యుత్సాహంతో శత్రువువై దెబ్బతీయడానికి తయారుగా వుంది. ఈ విధంగా యోధీ విజయానికి చేరువగా వున్న సమయంలో ఉపసంహరణకు చక్రవర్తి హుకుం జారీచేశాడు.

కొట్సుంగ్ చక్రవర్తి, ప్రధానమంత్రి చిన్ కుయా రాజీపదాలని కోరుతున్నా, కిన్ ప్రభుత్వంతో తమ రహస్యరాయబారాలు విఫలమౌతాయని భయపడుతున్నాడు.

దేశభక్తుల నాయకులబలం పెరుగుతోందని, ముఖ్యంగా యోధీతో ఉత్తరప్రాంత దేశభక్తులు కలుస్తారని చీకావ పడుతున్నారు. అందుచేత యోధీని, దేశభక్తులైన ఇతర సేనానులను పదవులనుండి తొలగించివేయారు.

1141లో కిన్ సేనాని పూర్వహస్త్యంగా ప్రధానమంత్రిచిన్ కుయ్యాకి వ్రాసిన జాబులో “కాంతి కావాలని మీ రడుగుతున్నారు, కాని యోధీ హోపీ రాష్ట్రాన్ని జయించాలని చూస్తున్నాడు. యోధీని చంపితేగాని కాంతి సాధ్యంకాదు.”

యోధీని ఛెదుచేసి, ప్రధాని ప్రోష్పలంతో చంపించారు.

1141 లో దక్షిణ సుంగ ప్రభుత్వం కిన్ ప్రభుత్వంతో అవమానకరమైన రాజీదేసుకుంది. చెండు రాజ్యాలను స్వీకృత్యులను నిర్ణయించారు. దీని ప్రకారం హు కాయ్ నడికి వుత్తరాన పెన్సి రాష్ట్రంలోని టాసాంకువాన్ కనుమ వరకూవున్న వికాలమైన ప్రాంతమంతా కిన్ ప్రభుత్వానికి వదలివేయబడింది. అదనంగా సుంగ ప్రభుత్వం ప్రతి యేటా 2 లక్షల 50 వేల వెండి నాణాలను, అదే సంఖ్య పట్టుతా న్నను కిన్ ప్రభుత్వానికి చెప్పించాల్సి వుంటుంది.

ఆర్థికాభివృద్ధి

ఆంతరంగికంగానూ, బయటి నుంచి యిలాంటి చిక్కులు ఎదుర్కొన్నప్పటికీ దక్షిణ సుంగ పరిపాలనలో దేశం యొక్క ఆర్థిక విధానం విస్తరించుతూ వచ్చింది. భూమి సుచిత్రంగా వున్న దక్షిణ కియాంగ్ లోనూ, ఉత్తర చెకియాంగ్ లోనూ ఆనకట్టలు నిర్మించి, తూములకు తలుపులు మెట్టి, పంట కాలవల ప్రవాహాన్ని అడుపులో వుంచారు. నీటి మరలను వినియోగించారు. చాలా కాలవలు త్రవ్వడం వల్ల భూమి వివిధ ఖండాలుగా విభజించ బడింది. కేవలం వంద హాలనుంచి పది లక్షల హాలవరకు విస్తీర్ణమున్న ఈ ఖండాలు యూటీన్లని పిలిచేవారు. ఒక్కొక్క ఖండంలో నివసించే రైతులు ఒక సంఘంగా (కమ్యూనిటీగా) వుండేవారు. తీరిక రోజుల్లో వరద కట్టల మరమ్మత్తుకు, పంట కాలవల త్రవ్వకానికి రైతులను యూటీన్ నాయకుడు సమీకరించేవాడు. కేం దీకరించి సాగుచేయడం, వత్తుగా నాట్లువేయడం అలవరచుకున్నారు. ఒక అంగుళం నేలను కూడ వృధా కానిచ్చేవారు కాదు. వరి పంటను సంవత్సరానికి రెండుసార్లు పండించేవారు. పైన్యంగాని, కొరతజిల్లాలుగాని అహారధాన్యాలు లభ్యంకావని బాధపడనవసరం లేదు. “కియాంగ్, హోపే రాష్ట్రాలలో పంటలు చేతికొస్తే ప్రపంచ (వై నా) అవసరాలన్నీ తీరుతాయి” అనే సామెత ప్రచారంలో వుండేది.

యాంగ్ టీన్ నడికి దక్షిణాన వున్న భూముల్లో ఎక్కువభాగం బలవంతులైన భూస్వాముల ఉన్నతోద్యోగుల, చేతుల్లో వుండేది. కొన్ని కమతాలు అనేక తాలూకాలకు విస్తరించి వుండి, యజమాన్లుకు పదిలక్షల పిమ్లన్లకు మించిన ధాన్యం ఆదాయంగా వచ్చేది. యధాప్రకారంగా భూస్వాముల దోపిడి, ఆధిక వడ్డీల

భవితంగా రైతులు క్రమంగా భూమిని కోల్పోయి, కాలుదాల్చగా తయారయ్యారు. వ్యవసాయోత్పత్తి పెరిగినప్పటికీ రైతుల పరిస్థితి మాత్రం బాగుపడలేదు.

ఉత్తర చైనా పరిస్థితులు

ఉత్తర చైనా నిఝితి వేరు విధంగా వుంది. ప్రజలను చంపడం, వారి ఆస్తిని దోచుకోవడం, నగరాలను, గ్రామాలను ధ్వంసం చేయడం కిన్ సైన్యాలకు నిత్య కృత్యమయింది.

కిన్ యోధుని కుటుంబాన్ని ప్రాతిపదికగా చేసుకొని, సాంఘిక విధానాన్ని నిర్మించారు. మూడు వందల కుటుంబాలు కలసి ఒక 'హాక్' అనీ, పది హాకులు మెంగన్ అనీ పిలువబడేవి. ఇవి హాన్ ప్రజల మధ్య నివసించుతూ, కాపలా కాస్తూ అసరైన మైనపుడు నిర్బంధ విధానం ప్రయోగించేవారు. వీరికి కేటాయించిన విస్తారమైన భూములను తాము దున్నకుండా, బలవంతాన హాన్ ప్రజలచేత సాగు చేయించేవారు. అదివరకు సాగులోవున్న భూములను స్వాధీనంచేసుకుని కిన్ పరిపాలకులు వీళ్ళుగానూ, వేట ధూలుగానూ మారారు.

హాన్ ప్రజలలో చాలమందిని బానిసలుగా చేశారు. ప్రతి కిన్ యోధునికి ఒకరిద్దరు బానిసలుండేవారు. ప్రతి ప్రభువు కుటుంబానికి వందలకొలదీ లేదా అంతకు మించిన బానిసలుండేవారు. రైతులను బలవంతాన సైన్యంలో చేర్చుకునేవారు. వారే తమ ఆహారం, గుడ్డలు తెచ్చుకోవాలి. కొందరు పది సంతన్నరాలవరకు సర్వీసు చేయవలసివచ్చేది.

కిన్ ప్రభుత్వ నిరంకుశత్వం ప్రజలలో ప్రతిఘటనాశక్తిని రగుల్పొల్పింది. దోపిడికి వ్యతిరేకంగా ప్రజలు నిరంతర పోరాటం సాగించి, ప్రభుత్వాన్ని బలహీన పరచారు. కిన్ రాజ్యం పతనమయింది.

మంగోలుల విజృంభణ

మంగోలులు పశుపాలకులుగానూ, వేటగాళ్ళుగానూ జీవించేవారు. తూర్పున ఖోంగన్ కొండలనుంచి పడమర ఆల్టాయ్ పర్వతాలవరకు విశాలమైన నీటి భూముల ప్రాంతంలో దిమ్మరిల్లుతుండేవారు. పశువులు, గుర్రాలు, గొర్రెలు వారి సంపద. ఎద్దు మాంసం గొర్రె మాంసం, ఆవుపాలు, మేకపాలు వారి ముఖ్యహారం.

మంగోలులు ధైర్యంగా కష్టజీవులైన ప్రజలు. ఖచ్చితమైన శిక్షణను పొటించేవారు. తెగ వికృత వారికి ఆత్మంతి ముఖ్యమైనది. "న్నేహితులను, బంధువులను వదలుకున్నవాడు శత్రువులకు బలియైపోతాడు" అని వారంటారు.

పన్నెండవ శతాబ్దంనాటికి మంగోల్ ప్రజలు ఇరుప ఆయుధాలను, పని మట్లను ఉపయోగించడం నేర్చుకున్నారు. క్రమంగా వారు బలపడ్డారు. తెముజిన్ అనే మంగోల్ నాయకుడు మిలిటరీ నిర్మాణంలో అసాధారణమైన ప్రతిభావిశేషాలు గలవాడు. ఆయన ఆధ్వర్యం క్రింది బలమైన ఆర్మికసైన్యం సంఘటితమయింది.

ప్రతి కాకుకు తోలు దుస్తులు, గుర్రపుస్వారి చేస్తుండగా వుపయోగించేందుకు చిన్న విల్లు, పదాతిగా వున్నపుడు వినియోగించేందుకు ఒక పెద్ద విల్లు, రెండు మామూలు విల్లులు వుంటాయి. 1206 నాటికి తెముజిన్ తన నాయకత్వం క్రింద మంగోల్ తెగలన్నిటినీ ఐక్యపరచగలిగాడు. చంఘీజ్ ఖాన్ అనే బిరుదుతో అధికసంఖ్యాకుల గొప్ప చక్రవర్తి - మంగోలుజాతి కంతటికీ గొప్ప ఖాన్ అయ్యాడు.

చంఘీజ్ ఖాన్ తన రాజ్య విస్తరణకు పూనుకున్నాడు. మధ్య ఆసియాను స్వాధీనం చేసుకున్నాడు; టాన్స్ కాకసన్, నల్ల సముద్ర ప్రాంతాలను పాదాక్రాంతం చేసుకున్నాడు; డాన్యూబ్ నదీ లోయవరకు చొచ్చుకు వెళ్ళాడు. చైనాతో యుద్ధంలో అతడు చరణించాడు. అతని మనుమడైన కుబ్లాయి ఖాన్ ఈ దిగ్విజయాన్ని పూర్తి చేశాడు.

మంగోలులు ఆసియానుండి యూరపు వరకు విస్తరించిన బ్రహ్మాండమైన సామ్రాజ్యాన్ని స్థాపించారు.

చైనాపై మంగోల్ దండయాత్ర 1211 లో ప్రారంభమైంది. అప్పటికే కిన్ రాజ్యం చాల బలహీనపడి వుంది. మంగోలులు త్వరగానే బ్రహ్మాండమైన చైనా గోడను సమీపించారు. చు యుంగ్ కువాన్ కనుమవద్ద జరిగిన యుద్ధంలో కిన్ సైన్యాలు ధ్వంసమయ్యాయి.

మంగోల్ సేనలు త్వరత్వంగా హోషే, హాన్సి, హెంటుంగ్ రాష్ట్రాలలోని అనేక నగరాలను పట్టుకున్నారు. మంగోలుల విజృంభణను అరికట్టలేక కిన్ ప్రభుత్వం తన రాజధానిని ఎన్-చింగ్ (పెకింగ్) నుంచి కై-ఫెంగ్ కు మార్చుకుంది. ఎల్లోనదికి ఉత్తరానవున్న ప్రాంతమంతా మంగోలుల వశమయింది.

1227 లో జంఘీజ్ ఖాన్ పశ్చిమహిందూపై దాడిచేసి స్వాధీనం చేసుకున్నాడు. ఆ సంవత్సరంలోనే అతడు చనిపోయాడు. 1282 లో మంగోలులు దక్షిణ మంగుతో కలసి కిన్ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా దాడి చేసేందుకు ఒడంబడిక కుదుర్చుకున్నారు. కిన్ ప్రభుత్వాన్ని జయించాక, ఎల్లోనదికి దక్షిణ ప్రాంత మంతటినీ దక్షిణ మంగ్ ప్రభుత్వానికి అప్పగించడానికి అంగీకరించారు.

కైఫెంగ్ నగరంపైకి మంగోల్ సేనలు దాడి వెడలాయి. కిన్ చక్రవర్తి ట్యాంయ్ చా (ప్రస్తుత హోనాన్ రాష్ట్రంలోనిది) నగరానికి పారిపోయాడు. నగరాన్ని చుట్టు ముట్టడానికి దక్షిణ మంగ్ ప్రభుత్వం 20 వేల సేనను మంగోలులకు సహాయంగా పంపింది. 1284 లో దక్షిణ మంగ్ సేనలు నగరాన్ని ఆక్రమించి కిన్ రాజ్యపాలనను అంతమొందించాయి.

ఐనప్పటికీ మంగోలు పాలకులు ఎల్లో నదికి దక్షిణ ప్రాంతాన్ని దక్షిణ మంగ్ ప్రభుత్వానికి అప్పగించ నిరాకరించారు. మంగ్ సేన లోయాంగ్ నగరానికి వెళ్ళడానికి ఉపక్రమించితే, మంగోల్ సేన ఎల్లో నది కిరకట్టలను తెగగొట్టి వారిని నీరు ముంచింది.

మంగోలులను వ్యతిరేకించుతూ దక్షిణ సుంగ్ ప్రతిఘటన

యూరపు ఖండంలో తూర్పు దేశాల్ని జయించిన తరువాత మంగోలులు దక్షిణ సుంగ్ రాజ్యంపైన దాడిని ప్రారంభించారు. చింఘాయ్ పచ్చిక భైర్యను చాటివచ్చి, టిబెట్ ను తాలీని ఆకస్మికంగా ఆక్రమించుకున్నారు. పునాన్, డెచివాన్ లపై దాడిలో మంగోల్ లు తీవ్రప్రతిఘటనను ఎదుర్కోవలసివచ్చింది. హోచావద్ద (ప్రస్తుత జీచివాన్ లోనిది) జరిగిన యుద్ధంలో మంగోల్ ల పెద్దఖాన్ ఐన మంగూ చనిపోయాడు.

1260 లో మంగూ తమ్ముడు కుబ్లాయ్ ఖాన్ అయ్యాడు. 1271 లో అతడు తన రాజ్యానికి యువాన్ వంశ నామకరణం చేసుకున్నాడు.

ఉత్తర దక్షిణ ప్రాంతాలను కలిపే రవాణా కేంద్రముగానూ, యాంగ్ టీన్ నది మధ్య భాగాన్ని దాటేందుకు బహిష్కారముగాను స్పియాంగ్ యాంగ్ నగరం వుండేది. యువాన్ సేనలు స్పియాంగ్ యాంగ్ ను చుట్టుముట్టారు. నగర ప్రాంగణంలో యువాన్ల పది రక్షణ దుర్గాలను నిర్మించి, నగర రక్షకులను బయటి ప్రపంచాన్నించి వేరుచేసి, బలవంతాన రాజీకి లొంగివచ్చేలా చేయాలని ప్రయత్నించారు. ఈ కష్ట పరిస్థితులలో కూడ విదేశీవరకు రక్షణ సేనలు నగరాన్ని కాపాడాయి. సహాయం పంపమని వరుసగా చేసిన అభ్యర్థనలను దక్షిణ సుంగ్ ప్రభుత్వం పెడచెవిని పెట్టింది.

అత్యంత క్లిష్ట సమయంలో కొన్ని వేలమంది రైతు వాలంటీర్లు హోన్ నది వెంట వచ్చి చిక్కుల్లో వున్న నగరానికి తోడ్పటానికి ప్రయత్నించారు. భూమార్గాలకు, పడవమార్గాలకు మంగోల్ సేనలు పెట్టిన ఆటంకాలను బ్రద్దలుచేసుకుని నగరప్రాకారాలవద్దకు వాలంటీర్లు చేరుకున్నారు. అచట జరిగిన భీకర యుద్ధములో ఆఖరు మనిషి వరకూ రైతు వాలంటీర్లు వీరోచితంగా పోరాడారు.

మంగోల్ సేనలు స్పియాంగ్ యాంగ్ ను పట్టుకొని, తమ దండయాత్రను తూర్పుదిశకు కొనసాగించారు. 1276 లో లినాన్ (హోంగ్ చౌ) దక్షిణసుంగ్ రాజధాని కూడ మంగోల్ ల వశమయింది.

ఐనప్పటికీ ప్రతిఘటన ఇంకా కొనసాగింది. చాలా నగరాలలో ఆఖరి వీధి వరకు ప్రతిఘటన జరిగింది. రక్షకులకు ఎట్టి సహాయం రాకపోయినా, ఆహారం లేకపోయినా తమ కంటంలో ప్రాణమున్నంత వరకు క్రైత్రువును నిలవేశారు.

యువాన్ సేనలు యాంగ్ చానగరాన్ని చుట్టుముట్టినపుడు నగరాన్ని రక్షించేందుకు లీటింగ్ - చీహ్, చియాంగ్ ట్సాయ్ అనే సేనానులు పైనుకులను, పౌరులను సంఘటితపరచడానికి పూనుకున్నారు. మహారాణిని, బాల చక్రవర్తిని ఖైదీలుగా పట్టుకున్న యువాన్ సేనలు, నగర రక్షణను మాని లొంగిపొమ్మని మహారాణి చేత బాబు వ్రాయించాయి. సేనాని చియాంగ్ ట్సాయ్ చక్రవర్తి బాబుని తగులబెట్టి, తాము చక్రవర్తికొసం గాక దేశం కొరకు నగరాన్ని రక్షించుకున్నామని ప్రకటించాడు. రక్షకులు మరణించే వరకు పోరాడారు.

జాతీయ వీరుడైన వెన్ టీన్ స్పియాంగ్ దేశభక్తుల దళాన్ని గెరిల్లా పోరాటంలో నడిపాడు. కియాంగ్స్ నుంచి ఘాకియాన్ కు అచటినుంచి క్వాంగ్ టుంగ్ కు మంగోల్ సేనలతో పోరాడుతూ చివరకు ఖైదీగా పట్టుబడ్డాడు. ఖైదులో వున్నపుడు అతడిని లాంగ్ దీయడానికి సంవత్సరాల తరబడి మంగోల్ లు ప్రయత్నించారు. ప్రతిసారి తీవ్రమైన ప్రతిఘటనను వారు ఎదుర్కొన్నారు. చివరకు ఆ వీరుని చంపివేశారు.

దక్షిణ సుంగ్ మంత్రులైన చాంగ్ షీ చీహ్, లూహ్ సియూ పూ అనేవారు చక్రవర్తి వంశీకుడైన బాబుని చక్రవర్తిగా ప్రకటించి, ఘాకియేన్ క్వాంగ్ టుంగ్ రాష్ట్రాల సముద్రతీర ప్రాంతాలలో ప్రతిఘటనోద్యమాన్ని కొనసాగించారు. క్వాంగ్ టుంగ్ లోని చివరి సుంగ్ స్థావరాన్ని మంగోల్ సేనలు చుట్టుముట్టినపుడు బాలచక్రవర్తిని భుజంపై ఎక్కించుకుని మంత్రి లూ సముద్రంలో దూకాడు.

చైనాపై యువాన్ వంశ పాలన

ఉత్తర చైనాలో మంగోల్ ప్రభువులు ఆదివరకు సాగులోవున్న లక్షలకొలది హెక్టార్ల భూమిని పచ్చిక చీళ్ళుగా మార్చారు. షెన్సీ రాష్ట్రంలో ఒక మంగోల్ ప్రభువు కోట్ల హాల భూమిని ఆక్రమించుకున్నాడు. తాము సాగుచేసే భూములనుంచి కోట్ల కొలదీ రైతులు తొలగించబడ్డారు. వ్యవసాయం బాగా దెబ్బతింది.

మంగోల్ పరిపాలకులు ఆక్రమించుకున్నవాటిని వుద్యోగుల భూములుగా మార్చి, కాలకు దున్నేందుకు తిరిగి రైతులకిచ్చారు. ఉద్యోగుల భూమిని పిలచే చీన్లో ఒక భాగాన్ని ప్రభుత్వాధీనంలో వుంచి, ఎక్కువ భాగాన్ని మంగోల్ ప్రభువులకు, వుద్యోగులకు లేక మతాలకు అప్పగించారు. కోటి అరవై లక్షల హాల భూమిని ఒకే మతానికిచ్చినట్లు లెక్కలున్నాయి. దక్షిణదేశంలో మతాల ఆధిపత్యం క్రింద చాల భూమి వున్నందున మతాల భూములను సాగుచేసే రైతులే ఐదు లక్షలు వుండేవారు.

మంగోల్ పరిపాలకులక్రింద హాన్ భూస్వాములకూడ పెద్ద కమతాలను, కాలుదార్లను కలిగివుండేవారు.

కాలుదారు సాగుచేసే ప్రతి హా భూమికి 30 నుంచి 100 కాటీలవరకు ధాన్యం భూస్వామికి చెల్లించాలి. స్వంత ఆస్తికివలెనే కాలుదార్లనుకూడ అమ్మడం, తాకట్టు పెట్టడం జరిగేది. తమ స్వంత పాలాలను సాగుచేసే రైతులు ప్రతి సంవత్సరం - 300 కాటీల ధాన్యం తలపన్ను, 30 కాటీల భూమిపన్ను, ఇంటిపన్ను వగైరా - వివిధ రకాల పన్నులు చెల్లించాలి. రైతుల గుర్రాలను సైన్యం కొరకు తీసుకుపోయేవారు. ఇలాంటి సేకరణలో ఒకసారి 7 లక్షల గుర్రాలను రైతులు కోల్పోయారు.

రైతులు, కాలుదార్లు దరిద్రంతో బాధపడుతూ రుణాలు చేయవలసివచ్చేది. మంగోల్ ప్రభువులు, వర్తకులు సంవత్సరానికి నూటికి నూరు చొప్పున వడ్డీ వసూలు చేసేవారు. సమయానికి రుణం తీర్చలేకపోతే రైతుల పశువులనుగాని, మటుంబ సభ్యులనుగాని అప్పగించవలసి వచ్చేది. చాలా రైతు మటుంబాలు సర్వస్వం కోల్పోయాయి.

దేశంలోని చేతివృత్తులవారు మంగోల్ ప్రభుత్వంకింద, ప్రభువులకింద పనిజేసేవారు. ప్రభుత్వం నడిపే కర్మాగారాలలో పనిజేసేవారు “వుద్యోగ కళా కారులు” లేదా “మిలిటరీ కళాకారుల”ని పిలువబడేవారు. వారికిచ్చే భత్యాలు ఉదరపోషణకై నా సరిపోయేవి కాదు.

నిర్బంధ విధానం

తమ పరిపాలనకు వ్యతిరేకులు బలపడకుండా అరికట్టేందుకు యువాన్లు “విభజించి జయించాలనే” నూత్రాన్ని అనుసరించారు.

ప్రజలను నాలుగువర్గాలుగా విభజించారు: మంగోలులు; పశ్చిమప్రాంతాలలో వున్న హిన్దూలు వగయిరాలతోసహా సెమూలు (రంగుకన్నులున్నవారు); ఉత్తర చైనాలోవున్న ఖైతాన్లు, నూచెన్లు, కొరియన్లు వగయిరాలతోసహా హన్లు; దక్షిణచైనా లోని వివిధజాతులకు చెందిన దక్షిణాదివారు.

మంగోల్ లోని ఉన్నతవర్గం అనేక ప్రత్యేక సౌకర్యాలు అనుభవించేది. వారూ, సెమూలు ప్రభువులు. కేంద్రంలోనూ, స్థానిక ప్రభుత్వాలలోనూ పాలక వర్గానికి వీరే కీలకంగా వుండేవారు.

మంగోల్ పరిపాలకులు తమకు వ్యతిరేకత తలెత్తకుండా అనేక కఠినచర్యలు తీసుకునేవారు. ఉదాహరణకు హన్లు, దక్షిణాదివారు ఆయుధాలను తయారు చేయడం, లేక దాయడం, గుర్రాలను పెంచడం, వేటాడటం, పోరాట నైపుణ్యాన్ని సంపాదించడం నిషేధించబడింది. ఒకచోట సమావేశమవడం, బజారులో కొనడం అమ్మడం కూడ నిషేధించబడింది. రాత్రిళ్ళు బయటకునైతం వెళ్ళరాదు.

మంగోల్ నైస్వాలు వివిధ స్థలాలలో కేంద్రీకరించబడ్డాయి. దక్షిణాది 20 కుటుంబాలను ఒక ‘చియాగా’ మంగోల్ పరిపాలకులు ఏర్పరచి, దానిపై అజ మాయిషీ వహించేటందుకు మంగోల్ కుటుంబాన్ని నియమించారు. జనాన్ని బెదిరించి దబ్బు గుంజడం, స్త్రీలను అవమానించడం మంగోల్ కాపలాదార్ల నిత్య కృత్యాలు.

యువాన్ చట్టాల ప్రకారం మంగోల్ లు, సెమూలు నేరంచేస్తే ప్రత్యేక న్యాయస్థానాలుమాత్రమే వారిని విచారణచెయ్యగలవు. హన్ లను గాని, దక్షిణాదివారిని గాని మంగోల్ జాతివారు దెబ్బకొడితే ఆత్మరక్షణకై నాసరే తిరిగికొట్టరాదు. మంగోల్ జాతివాడు హన్ జాతివాడిని లేక దక్షిణాదివాడిని చంపితే, కేవలం కొద్ది జరిమానా శిక్షమాత్రం విధించబడేది.

మంగోల్ ల నిరంకుశ పరిపాలన, కూర్మైన దోపిడి ఫలితంగా ప్రజలలో తీవ్ర ద్వేషాలనం అలుముకొని ప్రతిఘటన తరంగాలు లేచాయి.

యువాన్ పరిపాలన చివరిదశలో రైతుల తిరుగుబాటు

యువాన్ వంశపాలన ప్రారంభమైనప్పటినుంచీ ప్రజలలో అసంతృప్తి వ్యక్తమయింది. కుష్టాయ్ ఖాన్ పరిపాలనలో ఒక మంత్రి ఇలా నివేదించాడు: “దక్షిణ రాష్ట్రాలు చక్రవర్తికి లొంగిపోయాక పది సంవత్సరాలలో తిరుగుబాట్లను అణచి వేసేందుకు చేసిన ప్రయత్నాలు పూర్తిగా జయప్రదం కాలేదు.”

మరొక నివేదికలో యాంగ్ ట్సీనదికి దక్షిణాన 400 లకు మించినవోట్లు తిరుగుబాటు చేగాయని తెలుపబడింది. ప్రజాతిరుగుబాట్లకు ప్రతీకారంగా మంగోల్ ప్రభుత్వం విప్లవసాన్ని ఆరెట్టులను, మారణహింసాకాండను అయి జరిపేది.

నలకైయేల్లోపల పన్నులు ఇరవై రెట్లు పెరిగాయి.

దేశాన్ని దాటివచ్చిన మంగోల్ లకు వ్యవసాయము, నీటివనరుల రక్షణ ప్రభుత్వానికి ఎంత ప్రాముఖ్యమో త్వరగా గుర్తించనందున, వరద నివారణకు, నీటికొరతను తొలగించడానికి తగుబాగ్రుత్తలు తీసికోలేదు. ఎల్లోనది వరదకట్టలకు వరుసగా గండ్లు పడ్డాయి. కరువులు తరుచుగా రాసాగాయి.

ప్రకృతిని వ్యతిరేకమైన విపత్తులు సంభవించడంవల్లకూడ అకాలి వరింత పెరిగింది. ఆయుధాలను వ్యర్థాలు స్వంతంగా కలిగివుండరాదనీ, గుర్రాలను పెంచరాదనీ చక్రవర్తి మరొకసారి కాసించాడు. ప్రజలలో చెలరేగుతున్న అలజడిని అణచివేయడానికి కఠినమైన చర్యలు తీసుకున్నాడు.

పదునాల్గో శతాబ్దం మధ్య కాలానికి మంగోల్ సామ్రాజ్యం బలహీనత బయటపడసాగింది.

అప్పటి చారిత్రక పరిస్థితులకు అనుగుణ్యంగా అసమృత్తి రైతు తిరుగుబాటు రూపం ధరించింది. దీనికి ఎర్రతలపాగాలవారు నాయకత్వం వహించారు.

ఎర్ర తలపాగాల వుద్యమం అన్ని రైతు తిరుగుబాట్లవలెనే రహస్య నిర్మాణంగా ప్రారంభమయింది. మంగోల్ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా తిరుగుబాటు బ్రద్దలవగానే, రైతు జనసామాన్యం అందులో చేరి బలపరచారు. 1851 లో లియూఘ్-టుంగ్ నాయకత్వాన ఎర్ర తలపాగాలవారు విప్లవద్యజాన్ని లేపనెత్తారు.

ఇంగ్ చా నగరాన్ని, హోనాన్ రాష్ట్ర దక్షిణ భాగాన్ని ఎర్ర తలపాగాలు స్వాధీనం చేసుకున్నాయి. త్వరలోనే వారి బలం లక్షమందికి పెరిగింది. లంచగొండి తనం, అవినీతితో మంగోల్ సేనల పోరాటపటిమ బీటలువారి నందున, అవి అపజయాలు పొందాయి. దీనితో మంగోల్ మంత్రులు గాభరాపడ్డారు. పెదజల్లబడి నట్లుగా దేశమంతటా వున్న మంగోల్, సెమాన్ వైస్యాలను పిలిపించి, యువాన్ రాజధాని టాటు (వెకింగ్) వద్ద కేంద్రీకరించాలనీ, ఎర్ర తలపాగాలవారి దాడిని ఎదుర్కోవాలనీ సలహా ఇచ్చారు.

అప్పటికే విప్లవజ్వాలలు ఎల్లొనదీ, యాంగ్ ట్రేసదీ లోయలంతా వ్యాపించాయి బీదరైతులు, చేతిపనివారు, చిన్న వర్తకులు తిరుగుబాటుకు నాయకత్వం వహించారు.

లియూ ఘా-టుంగ్ నాయకత్వాన ఎల్లొనది విస్తృత ప్రాంతంలో ఎర్రతల పాగాల వైద్యం విజృంభించింది. కొన్ని సేనలు ఉత్తరాన రాజధానీనగరం టాటుపైకి వెళ్ళగా, మరికొన్ని సేనలు బ్రహ్మాండమైన చైనాగోడను దాటి నియోనది తూర్పు గట్టుకు చొచ్చుకుపోయి, యువాన్ సామ్రాజ్యం గుండెకాయలో రెండు బాతులు గుచ్చిన చందమయింది.

1868 నాటికి శక్తిని కోల్పోయి, చైనాగోడ అవతల ఎడారికి ఉత్తర దిశగా మంగోల్ సేనలు తిరోగమనం చేశాయి.

సుంగ్, యువాన్ కాలంలో చైనా సంస్కృతి

మూడు ప్రముఖ పరిశోధనలు

టాంగ్ వంశం పరిపాలన కాలంలో కొయ్య అచ్చులతో అక్షరాలను ముద్రించడం కనిపెట్టబడింది. చేత్తో నకళ్ళు వ్రాయడం స్థానే అచ్చువేయడంవలన కొద్ది సమయంలోనే ఎక్కువ కాపీలు తయారుచేయడం సంభవమయింది. ప్రపంచ సంస్కృతికి చైనా ప్రసాదించిన గొప్ప కానుకల్లో అదొకటి.

విదు వంశాల పరిపాలన కాలంనాటికే ప్రజలు ఎక్కువగా వినియోగించే పంచాంగం, బొల షిక్షలు వగైరా పుస్తకాలను జెచివాన్, కియాంగ్సు, చెకియాంగ్ రాష్ట్రాలలో అచ్చువేసేవారు. టాంగ్ ప్రభుత్వం చివరిదశలో పాటల పుస్తకం, చరిత్ర పుస్తకం కాపీలు పండితుల వినియోగంకొరకు చాల పెద్ద సంఖ్యలో అచ్చువేయ బడ్డాయ్.

సుంగ్ వంశ పరిపాలనలో కేంద్ర స్థానిక ప్రభుత్వాలు పుస్తకాలను అచ్చు వేయడమేగాక, పుస్తక దుకాణాల యజమాన్లు, వ్యక్తులకూడ స్వంతంగా పుస్తకాలను అచ్చువేయించేవారు. కియాంగ్సు, చెకియాంగ్, ఫూకియేన్, జిచువాన్, హాన్సిరాష్ట్రాలలో ముద్రణ కేంద్రాలుండేవి. సాహిత్యం, తత్వశాస్త్రం, చరిత్రకు సంబంధించిన ప్రఖ్యాత గ్రంథాలతోపాటు విజ్ఞానశాస్త్రం, ఔక్కులతో సంబంధించిన గ్రంథాలు కూడ అచ్చువేయబడేవి. స్పష్టమైన అక్షరాలతో మంచికాగితంపై ముద్రించిన పుస్తకాలు చూడమచ్చటగా వుండేవి.

సుంగ్ పరిపాలన షిధ్య కాలంనాటికి వేర్వేరు అక్షరాలను కూర్చేపద్ధతిని పిషెంగ్ అనే విభజింపు కనిపెట్టాడు. యువాన్ వంశ కాలంనాటికి అక్షరాలను కూర్చే పద్ధతి పశ్చిమప్రాంతాలమీదుగా యూరపుకు వ్యాప్తిచెందింది. ఆధునిక ముద్రణాలయాలకు ముద్రణకళకు యిదే ప్రాతిపదిక అయింది.

నూరేకారం, గంధకం, బొగ్గు పొడులను కలిపి తుపాకిమందును తయారు చేయడం ప్రాచీన చైనా ప్రజలకు తెలుసు. నూరేకారం, గంధకం కలిపి నూరే

తీవ్రమైన ప్రేలుడు సంభవించుతుందని రసవాదులు (Alchemists) కనిపెట్టారు. తుపాకిమందు తయారు చేయడానికి యిదే ప్రాతిపదిక అయింది.

టాంగ్ ప్రభుత్వ చివరిదశలో తుపాకిమందువాడకం వైస్ర్యంలో ప్రారంభమయింది. ఉత్తర సుంగ్ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన కొలది కాలంలోనే మందు కూర్చిన బాణం కనిపెట్టబడింది. బాణం మొనకు తుపాకిమందు దట్టించి వదలితే,—ధాన్యం, కొయ్యలేక తగులబడే మరేపదార్థంతో—ఢీకొన్న వెంటనే నిప్పుంటుకునేది. దక్షిణ సుంగ్ వంశ పరిపాలననాటికి నిప్పుతుపాకి కనిపెట్టబడింది. పొడుగాటి వాసపు గొట్టంలో మందునుకూరి, దీనిని తయారుచేసేవారు. మందుకు నిప్పంటితే వాసపు గొట్టం ప్రేలి చుట్టూ నుంటులు విరజిమ్మేది. దక్షిణసుంగ్ ఆఖరి సంవత్సరాలలో “తుహ్యూ చియాంగ్” అనే ఆయుధాన్ని కనిపెట్టారు. తుపాకిమందు పెట్టుడం ద్వారా రాతిగుళ్ళను విసరే పద్ధతిని కనిపెట్టిన ఈ సాధనమే, ఫిరంగిని తయారుచేయడానికి మార్గదర్శి అయింది.

తరువాత ఫిరంగి వచ్చింది. దక్షిణ సుంగ్ రాజ్యాన్ని జయించాక మంగోల్ నేనలు యాంగ్ చా నగరంవద్ద వున్న మందుకొట్టును పట్టుకున్నాయి. ఒకరోజున కాపలాదారు గంభకం నూరుతుండగా నిప్పంటుకుంది. ప్రేలుడు సంభవించి, మందు కొట్టును కాపలాకాస్తున్న వందమంది భటులు తునాతుకనైపోయారు.

తుపాకిమందును వినియోగించే ఆయుధాలు వాడకంలోకి రావడంవల్ల మిలిటరీ ఎత్తుగడలలో గొప్ప మార్పులు వచ్చాయి. శాంతియుత కార్యాలకు కూడ తుపాకి మందు ఉపయోగపడింది. మధ్య ఆసియాద్వారా పదమూడు, పదు నాల్గో శతాబ్దాలలో తుపాకిమందు యూరపులో పరిచయమై వాడుకలోకి వచ్చింది.

క్రీస్తుకు పూర్వం మూడవ శతాబ్దంలో నూదంటురాయికి ఇనుమును ఆకర్షించే శక్తి వుందని కనిపెట్టారు. క్రీస్తుకు పూర్వం ఒకటో శతాబ్దంలో నూదంటురాయి కొన ఉత్తరదిశకు చూపుతుందని గుర్తించారు. తరువాత నూదంటురాయితో దిశలను చూపే సాధనాన్ని తయారుచేశారు.

ఉత్తర సుంగ్ పరిపాలన రోజుల్లో ఓడల ఉపయోగం నిమిత్తం దిక్సూచి మొదటిసారి వాడుకలోకి వచ్చింది. దక్షిణ సుంగ్ కాలంలో దిక్సూచి యంత్రాలు గల వర్తకపుటోడలు చైనా దేశంనుంచి దక్షిణ సముద్ర దీవులకు, భారతదేశానికి తిరుగుతుండేవి. పర్షియా, అరేబియా దేశాల వర్తకులు చైనా ఓడలవైసముద్ర ప్రయాణం చేసేవారు. దిక్సూచి వాడకాన్ని చైనానుంచి అరబ్బులు నేర్చుకున్నారు.

ఓడ ప్రయాణాల్లో దిక్సూచిని వాడటంవల్ల సముద్ర ప్రయాణానికి వున్న ఆటంకం తొలగింది. ప్రపంచ ఆర్థికవిధానం, సంస్కృతి పెంపొందడానికి వివిధదేశాల మధ్య వస్తుమార్పిడి ఎక్కువ జరగడానికి దీనికంతో ప్రాముఖ్యతవుంది.

సుంగ్ యువాన్ దశలలో ట్టూ కవిత్వం, నాటకం, నవల

టూంగ్ వంశ పరిపాలన చివరిదశలో ట్టూ అని పిలువబడే కొత్త కవిత్వరీతి పరిణతి చెందింది. ట్టూ పదాల పొడవు, సంఖ్య ఎగుడు దిగుడుగా వుంటాయి. అందుచేత భావప్రకటనకు ఎక్కువ అవకాశం సౌలభ్యం వుంటుంది.

సుంగ్ వంశ హయాములో ట్టూ కవిత్వం రాణించింది. మాతృభూమి యెడల ప్రేమను, విదేశస్థుల దాడిని ప్రతిఘటించాలనే నిశ్చయాన్ని తెలుపుతూ పాటల ద్వారా దేశభక్తులు ప్రచారం చేశారు. ఆ కాలంలో హీన్ చి-చి అనే కవి గేయ రచయితలూ ఖ్యాతిపొందాడు. అతడు దక్షిణసుంగ్ ప్రభుత్వంక్రింద పనిచేసిన దేశ భక్తిగల సేనాని. యాభైమంది ఆశ్రితులను వెంటదీసికుని, యాభైవేల కిన్ పైస్యాల మధ్యవున్న శత్రుశిబిరాన్ని ముట్టడించి, ద్రోహిగా తయారైన సేనానిని పట్టుకొచ్చాడు, అతని పాటలు దేశభక్తిని ప్రజ్వరిల్ల చేసేవి.

సుంగ్ వంశ పాలనక్రింద పెద్ద నగరాలలో పాటకచేరీలను, నాటకాలను ప్రదర్శించేటందుకు మందిరాలుండేవి. నాటకదశాలు ప్రదర్శనాలిస్తూ దేశమంతటా తిరిగేవి. యువాన్ పాలనలో నాటకం విస్తృతమైన ప్రజాభిమానం పొందింది.

మంగోల్ ప్రభువులు, భూస్వాములు అపలుకరించే నిరంకుశత్వానికి పాలకవర్గ దుశ్చర్యలకు వ్యతిరేకంగా ప్రజల ప్రతిఘటనను ప్రతిబింబించుతూ నాటకాలు వ్రాసేవారు. ఉదాహరణకు కువాన్ హాన్-చింగ్ అనే ప్రఖ్యాత నాటక రచయిత వ్రాసిన “మండు వేసవిలో మంచు” అనే పేరుగల నాటకంలో ఒక బాల వితంతువు క్రూరుని మోసాన్ని, నిరంకుశాధికారుల శకుత్వాన్ని ప్రతిఘటించిన గాధను చిత్రించాడు. యువాన్ పరిపాలనకాలంలో రాజకీయంగా సాగుతున్న అవినీతిని, సమాజంలోని అక్రమాలను బట్టబయలు చేసే నిశిత విమర్శ ఆ నాటకంలో ద్యోతక మవుతుంది. వాంగ్ షీ-ఫూ వ్రాసిన “పడమటిల్లు” అనే నాటకంలో పూర్వదత్ సాంప్రదాయాలను ఎదిరించుతూ, స్వాతంత్ర్యంకొరకు ముఖివనంకొరకు పోరాడిన యువదంపతుల గాధ చిత్రించబడింది. యువతీ యువకుల యిష్టాయిష్టాలతో నిమిత్తం లేకుండా నిర్బంధంగా జరిగే వివాహపద్ధతిని సవాలుచేస్తూ, ప్రేమాభిమానాలే వివాహానికి ప్రాతిపదికగా వుండాలని ఈ నాటకం నిరూపించుతుంది. అందుచేత దీని ప్రభావం ప్రజలపై చాల ఎక్కువగా పడింది.

సుంగ్ వంశ కాలంలో గేయకథలు చెప్పడం వృత్తిగా కలవారు పెద్ద నగరాలలో వుండేవారు. ‘హువా వెన్’ లేక జానపద గాథలపై ఆధారపడి ప్రజల భాషలో వీరు కథలు చెప్పేవారు షూయా (సీటి ఒడ్డున), కాన్ కువో ఎన్ యా (మూడు రాజ్యాల ప్రణయగాథ) అనేవి యువాన్ వంశ పాలన ఆఖరి రోజులకు మింగ్ వంశ పాలన ప్రారంభానికి మధ్య వ్రాయబడినవి. ఈ సాహిత్య రూపానికి యివి రెండూ చక్కని ఉదాహరణలు.

“మయీ హు” అనే గద్యకావ్యం (నవల) భూస్వాములకు, పూడ్డలో పరిపాలనకు వ్యతిరేకంగా రైతుల పోరాటాన్ని చిత్రించుతుంది. చైనా ప్రజలకు పరిచయమైన పూ సుంగ్, లిన్ సుంగ్ వంటి వీరుల ఘనకార్యాలను కీర్తించుతుంది.

సుంగ్, యువాన్ వంశాల కాలంలో సాహిత్యం ప్రజల జీవితాన్ని ప్రతిబింబించుటతోపాటు పూడ్డలో నిరంకుశత్వానికి, విదేశ దురాక్రమణదారులకు వ్యతిరేకంగా జరిగే పోరాటంలో ప్రజలను ప్రత్యేకపరచింది.

31 వ అధ్యాయం

మింగ్ సామ్రాజ్య స్థాపన

యువాన్ వంశ పరిపాలన చివరి సంవత్సరాలలో చు యువాన్-ఛాంగ్ ఆనే బీద రైతు యువకుడు చాల ప్రాముఖ్యత వహించాడు.

చు యువాన్-ఛాంగ్ మాతృభూమియైన ఆన్ హ్వీయి రాష్ట్రానికి చెందిన ఛెంగ్ యాంగ్ కాంటీలో పదిహేడు సంవత్సరాల యువకుడుగా వున్నపుడు వన్నా భావంవల్ల పంటలు దెబ్బతిన్నాయి. అంటుబాద్యాలు వ్యాపించాయి. చూ తిలిదండ్రులు అన్న చనిపోయారు. దిక్కులేనివాడుగా మిగిలిపోయిన చూ సన్యాసుల్లో చేరి, ఆన్ హ్వీయి, హూ నాన్ రాష్ట్రాలలో కొన్ని సంవత్సరాలపాటు తిరిగాడు. యువాన్ ప్రభుత్వానికి ఎదురు తిరిగిన సాయుధ రైతులదళంలో చేరాడు. చాల ధైర్యంగాల సైనికుడుగా సహచరులందరి అభిమానాన్ని పొందాడు. తరువాత గొప్పసైన్యానికి నాయకుడై చూ తన సేనలతో నాన్ కింగ్ నగరం పట్టుకుని, దానిని ప్రధాన కేంద్రంగా చేసుకున్నాడు.

ఎక్లెసీస్టీ లోయ ప్రాంతంలో ఎర్రతలపాగాల వారి తిరుగుబాటు ఉచ్చతంగా వుండి, దక్షిణ ఉత్తర యువాన్ సైన్యాలమధ్య సంబంధాన్ని తెగగొట్టింది. పది సంవత్సరాల తీవ్రపోరాటం తరువాత యాంగ్ ట్సీనదికి దక్షిణాన ఉన్న ప్రధానమంగోల్ సైన్యాన్ని తుడిచివేసి, యాంగ్ ట్సీ దిగువ మధ్యభాగాల చుట్టూవున్న ప్రాంతమంత టీసీ ఆక్రమించి, తన అధికారాన్ని ముగ్గిరమొనర్చుకోవడంలో చు యువాన్-ఛాంగ్ విజయం సాధించాడు. 1968 లో నాంకింగ్ రాజధానిగా తన సామ్రాజ్యాన్ని స్థాపించాడు. ఇతనికి తాయ్ ట్యా చక్రవర్తి అనీ, ఇతని వంశాన్ని మింగ్ వంశ పరిపాలన అని చరిత్రకారులు పిలుస్తారు.

చక్రవర్తి తాయ్ ట్యా ఉత్తర దండయాత్రకు పిలుపు ఇచ్చాడు. మంగోల్ పరిపాలకులను పారదోలడంలో తమకు తోడ్పడవలసిందిగా ఉత్తరదేశంలో వున్న హాన్ ప్రజలకు విజ్ఞప్తి చేశాడు. మంగోల్, సెమూ సామ్రాజ్య ప్రజలకు వారిచటనే వుండాలని కోరుకుంటే హాన్ ప్రజలతో సమాన ప్రతిపత్తి ఇస్తామని ప్రకటించాడు. వారిలో కొందరిమంది మాత్రమే మింగ్ రాజ్యంలో మిగిలారు. ఎక్కువమంది వైనా

గోడను దాటిపోయాడు; అందులో కొందరు స్థిరనివాసం ఏర్పర్చుకొగా, మరికొందరు తిరిగి మంగోల్ తెగలలో లీనమైపోయారు.

ఉత్తర దండయాత్రకు బయలుదేరిన నైన్యం శిక్షణతో మెలగుతూ ప్రజలను వారి ఆస్తులను, వ్యవసాయ పనిముట్లను దుక్కి పశువులను రక్షించుటకు పూనుకు ది. అందుచేత ప్రజల సహకారంతో త్వరగా పుకోగమించగలిగింది.

1888 వ సంవత్సరం ఆకురాలుకాలంలో ఉత్తర దిగ్విజయనైన్యాలు టాటు (వెకింగ్) నగరాన్ని పట్టుకొని, మంగోల్ ప్రభుత్వాధికారాన్ని తుడిచివేసింది. తరువాత పదిసంవత్సరాలలో మింగ్ నైన్యం పశ్చిమోత్తర ప్రాంతాలను, ఈశాన్య ప్రాంతాలను, నైరుతి ప్రాంతాలను జయించి, మిగిలివున్న మంగోల్ నైన్యాలను తూడిచివేసింది.

తన ప్రభుత్వాధికారాన్ని బలపరచుకోడానికి తాయ్టూ చక్రవర్తి రైతులతో రాజీపడి, వ్యవసాయాభివృద్ధికి తగు చర్యలు తీసేసాడు.

ఎవరి ప్రాంతాలను వారు తిరిగి వెళ్ళి వ్యవసాయోత్పత్తిని పెంచేందుకు లేదా జనసంఖ్య తక్కువగావున్న ప్రాంతాలకు వెళ్ళి బంసరుభూములను సాగుచేసేందుకు రైతులను మింగ్ ప్రభుత్వం ప్రోత్సహించింది. దుక్కి పశువులను, వ్యవసాయ పనిముట్లను, విత్తనాలను రైతులకు అందజేసి, మూడేళ్ళవరకు పన్నులను, పెట్టచాకిరిని మినహాయించింది. బంజ్లను సాగుచేసినపుడు ఆ భూములను ఆ రైతులకే ఇచ్చేవారు.

నీటి వనరులను ఎక్కువచేసే ప్రాజెక్టులను నిర్మించేందుకు మింగ్ ప్రభుత్వం శ్రద్ధ వహించింది. ఆనకట్టలను నిర్మించడం, వరద కట్టలను మరమ్మత్తు చేయడం నదీగర్భాలను బాగుచేయడం జరిగింది. అదివరకు పడావులుగావున్న ప్రతి పొలాన్ని తిరిగి దున్ని సాగుచేయడానికి మింగ్ పరిపాలన ఆరంభమైన మొదటి సంవత్సరాలలో కృషి జరిగింది.

ప్రత్తి పంటను మింగ్ ప్రభుత్వం ప్రోత్సహించింది. ఐదుసంచి పది హాల భూమిని సాగుచేసే రైతు కుటుంబం ప్రత్తిపంటను అరహాలో వేసితీరాలని నిర్ణయించింది. కమతం పెద్దదైనకొలదీ ఎక్కువ ప్రాంతంలో ప్రత్తిపంట వేయాలి. నూలుతో బట్టలు నేయడం రైతులకు అనుబంధ వృత్తిగా తయారయింది. పట్టువస్త్రాలనుబదులు నూలువస్త్రాలను ధరించడం ప్రజలలో ఎక్కువయింది.

భూమిని తిరిగి సర్వే చేయించడం, జనాభాలెక్కలు తీయడం ఖచ్చితంగా జరిగినందున భూస్వాములు రహస్యంగా వుంచిన కమతాల నిజపరిస్థితి బయటపడి వారిపై సక్రమంగా పన్ను విధించబడింది. రైతులపై పన్నులభారం తగ్గింది. అవినీతిని, లంచగొండితనాన్ని తొలగించడానికి తాయ్టూ తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకున్నాడు. లంచగొండి వుద్యోగులు చాలమంది శిక్షించబడ్డారు.

దేశ ఆర్థిక పరిస్థితిని పునరుద్ధరించడానికి వీలుగా డెబ్బదియేళ్ళవరకు కాంతి కూడవుంది. కరువును ఎదుర్కొనేందుకు అవసరమైన ధాన్యాన్ని ప్రభుత్వం నిల్వ చేయగలిగేది.

గొప్ప సముద్ర ప్రయాణాలు

ఇదివరకే ఉదహరించినట్లుగా చైనా ప్రజలు దిక్కుబియంత్రాన్ని అభివృద్ధి చేయడంలో సమంపాదారు. సముద్రయానం చేయడంలో కూడా చాలా అనుభవం సంపాదించారు.

పదిహేనవ శతాబ్దం ప్రారంభంలో ప్రపంచ రుంతటిలోకి చైనా భాగ్యవంతులైన శక్తివంతమైనదేశం. ఓడల నిర్మాణం ఉన్న తట్టాయిలో వుండేది. తాయ్ టూన్ చక్రవర్తి నాలుగవ కొడుకు దక్షిణ సముద్ర దీవులను (తూర్పు ఇండియా దీవులని పిలువబడేవి) పరిశోధించాలని నిర్ణయించాడు. యున్నాన్ రాష్ట్రానికి చెందిన కుయీ వంశస్తుడు చెంగ్ హోకు ఈ బాధ్యత యివ్వబడింది.

1405 లో 27 వేలమంది మనుష్యులతో చెంగ్ హో బయలుదేరాడు. సముద్ర యానానికి ఉపయోగించే 60 ఓడల నిండా బంగారు, పట్టు, పింగాణి సరకులతో ఈ దళం బయలుదేరింది. తూర్పు సముద్రాన్ని దక్షిణాన సముద్రాన్ని దాటి, చంపా (కొచిన్ చైనా) చేరుకుని, ఇతర దేశాలకు వెళ్ళింది. ప్రతిదేశంలోనూ స్థానిక ప్రజలతో వ్యాపారం చేయడానికి, రాజులకు బహుమతులు యివ్వడానికి ఆవసరమైనంతకాలం ఆచట ఆగారు.

తరువాత ముప్పది సంవత్సరాలలో చెంగ్ హో అతని అనుచరులు ఆరుసార్లు సముద్రయానం చేశారు. ఇండోచైనా ద్వీపకల్పానికి, మలయా ద్వీపకల్పానికి, తూర్పు ఇండినీ దీవులకు, భారతదేశానికి, పర్ష్యాకు, అరేబియాకు, ఆఫ్రికా తూర్పు తీరానికి వెళ్లారు. దిగిన ప్రతి దేశంయొక్క పరిస్థితులను, స్థానిక ప్రజల సాంప్రదాయాలను, అలవాట్లను తెలిసికున్నారు. వారితో శాంతియుతంగా వ్యాపారం చేశారు. రాజు అనుమతితో మలయా ద్వీపకల్పంలో ఆహారాన్ని, వర్తకపు సరుకులను నిల్వచేయడానికి గిడ్డంగులను నిర్మించుకున్నారు. ఇతర దేశాలకు వెళ్లివచ్చిన ఓడలు స్వదేశానికి తిరిగివచ్చే దారిలో ఆచట మకాం వేసేవి. చెంగ్ హో యాత్ర విజయం పొందడం ఫలితంగా చైనాకు విదేశాలతో వ్యాపారసంబంధాలు ఏర్పడ్డాయి. చైనా వర్తకులు, విదేశ వర్తకులు పరస్పరం రాకపోకలు తరచుగా జరపసాగారు.

చెంగ్ హో, అతని దళం సముద్ర ప్రయాణపు ప్రమాదాలను ఎదుర్కోవడంలో కనపరచిన ధైర్యం మెచ్చుకోదగినది. కొలంబస్ అమెరికాను కనిపెట్టడానికి, వాస్కోడి గామా గుడ్ హోప్ అగ్రాన్ని చుట్టివెళ్లడానికి అర్థశతాబ్దం ముందుగానే చెంగ్ హో ఈ మహత్కార్యాలు సాధించాడు.

తూర్పు ఇండియా దీవులకు చెంగ్ హో యాత్రల ఫలితంగా చైనాకు, ఆ దేశాలకు మధ్య స్నేహపూర్వకమైన వర్తక సంబంధాలు ఏర్పడ్డాయి. ఆ దీవులతో వర్తక వ్యాపారాలతోసరిగ్గా చైనా ప్రజలు ఎక్కువ సంఖ్యలో వెళ్ళారు. సహజంగా కొందరు ఆచటనే నివాసమేర్పరచుకుని, కుటుంబాలను కూడా తీసికువెళ్ళారు. వారి బిడ్డలు

పెరిగాక పెళ్లిళ్ళు చేసుకుని, అచటనే తమ వృత్తులను కొనసాగించారు. సుమత్రా దీవిలోని పాలెంబాంగ్ లో కొన్ని వేల చైనా కుటుంబాలున్నాయి. జావా దీవిలో వేలకొలదీ చైనా కుటుంబాలున్నాయి.

దేశాంతరాలకు వెళ్లిన చైనా ప్రజల కృషి, తూర్పు యిండియా దీవులను అభివృద్ధి చేయడానికి ఎంతో తోడ్పడింది. పట్టుకస్త్రాలు, పింగాణి, ఇనప పనిముట్లు వగయిరా చైనా సరుకులు ఆ దీవుల్లోని వివిధ భాగాలలో లభ్యమయ్యేవి. స్థానిక ఆర్థిక విధానాన్ని, సంస్కృతిని వెంపొందించడానికి చైనావారి ఉత్పత్తి నైపుణ్యం, సంస్కృతి ఎంతో ఉపయోగపడింది.

32 వ అధ్యాయం

విదేశ దండయాత్రలకు వ్యతిరేకంగా మింగ్ ప్రభుత్వ పోరాటం

మంగోలులతో యుద్ధం

మంగోలియన్ సేనలను ఎడారి అవతలకు మింగ్ సైన్యం పారదోలిన తరువాత మంగోల్ జాతి చాలా తెగలుగా చీలిపోయింది. పాలక తెగలను తార్తారులని పిలచేవారు.

తార్తారులకు పడమరగా మరో మంగోల్ తెగ అయిన ఓయరాట్టులు నివసించే వారు. పడునైదవ శతాబ్దం మధ్యభాగంలో ఓయరాట్టులు బలపడి, తార్తారులను ఓడించి, తమ అధికారాన్ని క్రియోనదీ లోయవరకు విస్తరించుకుని, మింగ్ సామ్రాజ్యం ఉత్తర సరిహద్దులకు తీవ్ర ప్రమాదంగా తయారయ్యారు.

1449 లో ఓయరాట్టు నాయకుడు తన సేనలను దక్షిణ దిశకు పంపాడు. శత్రుబలం తెలియనందున, మింగ్ ప్రభుత్వం తయారుగాలేదు. చక్రవర్తి స్వయంగా టాటుంగ్ కు వెళ్ళి సైన్యాన్ని నడిపించాడు. పరిస్థితి క్లిష్టంగావుందని గ్రహించి, తిరోగమించాలని సైన్యాన్ని ఆజ్ఞాపించాడు. సరైన నాయకత్వం లేని సైన్యం విక్రాంతి, తిండి లేకుండా త్వరత్వరగా ప్రయాణం చేసింది. టుముషావ్ చేరుకునేటప్పటికి పూర్తిగా అలసిపోయింది. ఇరవై అడుగుల లోతు తవ్వినా మంచి నీళ్ళు లభ్యంకాలేదు. ఈలోగా ఓయరాట్టు గుర్రపుసేన వచ్చి వారిని చుట్టుముట్టింది. మింగ్ సైనికులు గాఢరాతో చిందరవందరగా పారిపోయారు. చక్రవర్తిని ఖైదీగా పట్టుకున్నారు.

ఈ వార్త వెకింగ్ కు చేరినపుడు కొత్త చక్రవర్తి చింగిజీ మంత్రులను పిలిచి, ప్రమాద పరిస్థితులను ఎలా ఎదుర్కోవాలన్న విషయాన్ని చర్చించాడు. రాజధానిని నాంగ్ కింగ్ కు మార్చాలని కొందరు సలహాయుచ్చారు. రక్షణ చర్యలను తీవ్రంగా సాగించాలని వాదించిన యూచెన్ అనే ఉన్నతోద్యోగికి వెకింగ్ నగర రక్షణ బాధ్యత అప్పగించబడింది. వివిధ ప్రాంతాలనుంచి ఆదనపు బలాలను, ఆహార

ధాన్యాలను పెకింగ్ నగరానికి అతిథులకు తెప్పించాడు. నగరంలోని వైనికులను, పౌరులను పీరించితంగా పోరాడమని విజ్ఞప్తిచేశాడు.

ఓయ్ రాట్లు తమదారిలో మింగ్ సరిహద్దు కాపలావార్ల తీవ్ర ప్రతిఘటనను ఎదుర్కొనవలసివచ్చింది. పెకింగ్ సమీపించేసరికి నగరమంతా యుద్ధానికి సన్నద్ధమై వుంది. అనేక దాడులను మింగ్ సైనికులు తిప్పికొట్టారు. అదనపు బలాలు వరుసగా చేరుకోసాగాయి. అందుచేత ఓయ్ రాట్లు ఉపసంహరించుకోవలసివచ్చింది.

మింగ్ వంశ పరిపాలన మధ్యభాగంలో తార్తారులు తమబలాన్ని సమీకరించుకొని మరొకసారి ఆగ్నేనను ఆక్రమించుకున్నారు. పచ్చికబైళ్ళను పశువుల పెంపకానికి, దక్షిణదేశ దండయాత్రకు కేంద్రంగా చేసుకున్నారు. ఎడారి ఉత్తర దక్షిణ భాగాలను బలపరచుకున్నాక మింగ్ సామ్రాజ్యానికి ప్రమాదంగా తయారయ్యారు. తార్తార్ గుర్రపు సేనలు చైనా గోడను తరుచుగా దాటివచ్చి, పెన్సి సున్సి రాష్ట్రాలలోను హాంపే రాష్ట్ర ఉత్తర భాగాలలోను కాంతియుత పరిపాలనను భగ్నం చేశారు. అనేకసార్లు పెకింగ్ నగర శివార్లదాకా చొచ్చుకువచ్చేవారు.

తార్తారులకు వ్యతిరేకంగా రక్షణ దుర్గాలను బలపరచేందుకు చైనా గోడను మరమ్మత్తు చేయాలనీ, విస్తరించాలనీ మింగ్ చక్రవర్తి నిర్ణయించాడు. పాతపు నాదులపైన మరింత మందంగాను, ఎత్తుగాను గోడను నిర్మించుతూ, ఒక భాగం తరువాత మరొక భాగాన్ని కార్మికులు పూర్తిచేశారు. శత్రుదాడి వచ్చినపుడు పోరాటంతో పాటు గోడను మరమ్మత్తు చేయాలనీ బాధ్యత ప్రజలపై పడింది.

కొత్తగా బలపరచబడిన చైనాగోడ తూర్పున షాన్ హై కాన్ కనుమనుంచి పడమర చియాయు కాన్ కనుమవరకు అనగా దాదాపు ఐదువేల లీల పొడవు వుండేది. శత్రువుల దాడులకు బలవత్తగమైన ఆటంకంగా వుండేది.

మింగ్ పరిపాలన కాలంలో జపాన్ వర్తకులు తమ ఓడలలో సరుకులతో పాటు సాయుధ సైనికులనుకూడ తీసుకుని చైనా సముద్రరేవులలో దిగేవారు. వ్యాపారంపేరుతో వచ్చినప్పటికీ, వాస్తవంలో అవకాశం దొరికినపుడల్లా ప్రజలను దోచుకోవడం, తగులబెట్టడం, చంపడం మీదికి పరిపాటుయింది. అందుచేత సముద్ర తీర ప్రాంత ప్రజలను భీతిగొల్పేవారుగా ఈ జపాన్ ఓడదొంగలు తయారయ్యారు.

ఈ ఓడదొంగలనుండి ప్రజలను రక్షించే విషయమై మింగ్ ప్రభుత్వం మొదటిదశలో ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించింది. సముద్రతీరంవెంట అనేక దుర్గాలను నిర్మించి వాటిలో అనేక వేలమంది తర్ఫీదుపొందిన సైనికులను కాపలాగా వుంచింది. ఐనప్పటికీ ఏమాత్రం ఏమరపాటు జరిగినా జపాన్ వాళ్లు తమ దుశ్చర్యలకు కొనసాగించుకుండేవారు.

1558 లో జపాను ఓడదొంగల మూకలు కియాంగ్సు, షెకియాంగ్ రాష్ట్రాలపై దాడిచేసి, కొన్ని సందర్భాలలో అంతర్భాగాలకు నైతం చొరబడి,

ప్రజలను చంపి, సంపదను దోచుకుపోయారు. తరువాత జపానువాళ్ళు యింకా దక్షిణానికి వెళ్ళి, పూకీన్ రాష్ట్రంపై దాడిచేశారు.

జపాన్ ఓడదొంగలకు వ్యతిరేకంగా మింగ్ ప్రభుత్వం తన బలాలను సమీకరించింది. సైన్యానికి ఛెకియాంగ్ లో తర్ఫీదు యివ్వడానికి ప్రఖ్యాత మింగ్ సేనాని ఐన చి-చి-కాంగ్ నియమితుడయ్యాడు. కోస్తాప్రజల తోడ్పాటుతో, మార్గదర్శకులుగా రైతుల సహాయంతో చి-చి-కాంగ్ సైన్యం జపాన్ ఓడదొంగలపై తీవ్రమైన దెబ్బలను వరుసగా కొట్టింది. 1565 నాటికి ఓడదొంగలను పూర్తిగా తుడిచివెట్టింది.

కొరియాకు సహాయం

1592 లో హిడయోషి టాయెటోమి అనే జపాన్ సేనాని అనేక వందల నావలపై లక్షకుమించిన సైన్యంతో కొరియాదేశంపై దాడిచేశాడు. దక్షిణకొరియా సముద్రతీరంలో దిగి, జపానువాళ్ళు దారిపాడుకున్నా తగులబెట్టడం, వోపిళ్ళు సాగించుతూ ప్యాంగ్ యాంగ్, నూయెల్ వగైరా నగరాలకు ఆక్రమించుకుంది. కొరియా ప్రజలు ఎదురునిలచి పోరాడసాగారు.

కొరియా ప్రభుత్వం తమకు సహాయపడవలసిందిగా మింగ్ ప్రభుత్వాన్ని అర్థించింది. 1593 లో జనరల్ లీ జు-సుంగ్ ఆధిపత్యంక్రింద మింగ్ సైన్యం కొరియాకు వెళ్ళింది. కొరియా సేనల సహకారంతో జపాన్ సైన్యాలను ఓడించి, ప్యాంగ్ యాంగ్ ను విముక్తి చేసింది. తీవ్రమైన నష్టాలను పొందిన జపానువాళ్ళు వెనక్కి తిరిగిపోయి, ద్వీపకల్పం దక్షిణ కొనుసువున్న పూసాన్ లో తిష్టవేశారు.

1597 లో హిడయోషి తిరిగి దండయాత్ర చేశాడు. మింగ్ సేనలు, కొరియా సేనలు కలసి జపాన్ దండయాత్రను ఎదిరించాయి. మరొకసారి జపాన్ సేనలను పూసాన్ సమీపంవరకు త్రిప్పికొట్టాయి. పన్నెండు నెలల అనంతరం ఉభయ సేనలు ఐక్యంగా భూమిపైనుంచి, సముద్రంపైనుంచి జపాన్ వారిపై భీకరమైన దాడిచేశాయి. జపాన్ నావికాదళం సర్వనాశనమయింది. మిగిలిన జపానువాళ్ళు పారిపోయారు.

33 వ అధ్యాయం

వ్యాపారం, పరిశ్రమల అభివృద్ధి: భూమి కేంద్రీకరణ

పెట్టుబడిదారీ ఉత్పత్తికి ప్రారంభ చిహ్నాలు

యువాన్ వంశ ప్రభుత్వం కూలిపోవడంతో బానిసత్వంలో వుంచబడిన చేతి వృత్తి కళాకారులు తిరిగి స్వాతంత్ర్యం పొందారు. మింగ్ ప్రభుత్వం క్రింద “పువ్వా గులుగా వున్న కళాకారులు” నిర్ణీతమైన సాంవత్సరిక సర్వీసును పూర్తిచేశాక, స్వంతంగా పనిచేసుకునే అవకాశం వుండేది. ఉత్పత్తిని వెంచడానికి దీనివలన పుత్తాహం లభించింది. వ్యవసాయం అభివృద్ధి చెందేకొలది పల్లెసీమలు ఎక్కువ ధాన్యాన్ని, ముడిపదార్థాలను నగరాలకు అందజేసేవి : రైతుల కొనుగోలుశక్తి పెరుగు తున్నందున నగరాలలో చేతిపారిశ్రామికాలు తయారుచేసిన సరుకులను ఎక్కువగా కొనగలిగేవారు. ఈవిధంగాచేతిపరిశ్రమలు విస్తరించాయి. ఇనుమును కరిగించడం, కుండలను తయారుచేయడం, బట్టలు నేయడం, అచ్చువేయడం, ఓడలనిర్మాణం వగయిరా పరిశ్రమలలో టెక్నికల్ నైపుణ్యం అభివృద్ధిచెందింది. చేతివృత్తుల పనివారి సంఖ్య పెరిగింది; చేతిపరిశ్రమల కర్మాగారాలు వృద్ధిచెందాయి.

మింగ్ వంశ పరిపాలనకాలంలో ప్రైవేటుసరస్సుప్రాంతం ముఖ్యంగా నూచా పట్టుపరిశ్రమకు కేంద్రంగావుండేది. ఇచట చాలా చేతివృత్తులవారు, చేతిపరిశ్రమల కర్మాగారాలు వుండేవి. ఈ కర్మాగారాల యజమానులు రోజుకూలికి పనిజేసే నిపుణులైన కళాకారుల శ్రమను వినియోగించుకుని లాభంపొందేవారు. ఉదయమే తాత్కాలిక పనివారు పనికోసం ఎదురుచూస్తూ కర్మాగారాల గేట్లుముందు తిరుగుతుండేవారు. ఈవిధమైన ఫ్యాక్టరీ వుత్పత్తిలో అప్పటికే పెట్టుబడిదారీవిధానం చిహ్నాలు ద్యోతకమయ్యాయి.

మింగ్ పరిపాలనలో కుండల పరిశ్రమ చాలా అభివృద్ధిచెందింది. చింగ్ టెక్నిక్ ఈ పరిశ్రమకు కేంద్రంగా వుండేది. కియాంగ్స్ రాష్ట్రంలో “పింగాణీ పట్టణముని” పిలువబడే యిచట ప్రభుత్వ ఆఫ్ఫర్మ్ క్రిందను, వ్యక్తుల యాజమాన్యం క్రిందను నిర్వహించబడుతున్న వేలకొలది బట్టీలు రాత్రింబవళ్ళు పనిచేసేవి. పింగాణీని తయారుచేయడానికి చాల చిక్కులతో కూడిన ప్రత్యేక నైపుణ్య పద్ధతులు అవసరమౌతాయి. పనివారికిచ్చే వేతనాలలో చాల తేడావుంది. సాధారణ పనివారికంటే

నిపుణులు చాల ఎక్కువ జీతం సంపాదించేవారు. కర్మాగారాలలో పనిని అజమా యిషీ చేసే మానేజర్లు వుండేవారు. చింగ్ టెక్నిక్ లో తయారైన పింగాణీ సామాను దేశమంతటా అమ్ముబడేవి; విదేశాలకు ఎగుమతయ్యే వాటిలో పింగాణీ ముఖ్యమైన సరుకుగా వుండేది.

చేతివృత్తుల కర్మాగారాలు, వర్తకం అభివృద్ధి చెందడంతో కొన్ని వ్యవసాయ పంటలు వర్తకపు సరుకు లయ్యాయి. కియాంగ్సు రాష్ట్రంలోని ప్రతిపంట కేంద్రమైన సుంగ్ చియాంగ్ జిల్లాలో ప్రతిపంటను సాగుచేసేందుకు సగంభూమి వినియోగించే వారు. పట్టణాల్లోని ప్రతి కుటుంబం నూలువడకడం, బట్టలు కేయడంవల్ల వస్త్ర పరిశ్రమకు అది కేంద్రమయింది. దేశంలో వివిధ ప్రాంతాలనుంచి ధనిక వర్తకులు అచటకివచ్చి, మధ్యవర్తుల (కమిషన్ వర్తకులు) ద్వారా నూలు వస్త్రాలను కొని, కియాంగ్సి, హో పేహువాన్, క్వాంటంగ్, క్వాంగ్సి రాష్ట్రాలకు, దూరానవున్న పెన్సి మెన్సి రాష్ట్రాలకు సైతం రవాణా చేసేవారు.

చేతివృత్తుల పరిశ్రమ అభివృద్ధి చెందడంతో పాటు నగరాల విస్తీర్ణం, సంఖ్య పెరిగి, భాగ్యవంతమయ్యాయి. దేశంలో ముప్పదికంటే ఎక్కువ పెద్ద నగరాలు వుండేవి. అందులో ఎక్కువభాగం ఆగ్నేయ సముద్రతీరంలో వుండేవి. మూడోవంతు కియాంగ్సు, చెకియాంగ్ రాష్ట్రాలలో వుండేవి. మింగ్ ప్రభుత్వ రాజధాని నగరాలైన పెకింగ్, నాంకింగ్ లు రాజకీయంగానూ, అధికంగానూ ముఖ్య కేంద్రాలుగా వుండేవి. చేతి పరిశ్రమలు, వ్యాపారం పెంపొందుతూవుండేవి. ఒకే రకమైన వ్యాపారం ఒకే వీధిలో లేక ఒకే కేంద్రంలో కేంద్రీకరించబడివుండేవి. ఉదాహరణకు నాంకింగ్ నగరంలో బుటేదారుపట్టు, రంగులు, కంచు, ఇనుముసామాను తయారుచేసే కర్మాగారాలు వేర్వేరుగా వుండేవి. పెకింగ్ నగరంలో బియ్యం, బొగ్గు, కుండలు, గాడిదలు, గుర్రాలు అమ్మేందుకు వేర్వేరు మార్కెట్లులు వుండేవి.

విదేశ వ్యాపారంకూడ వృద్ధిచెందింది. కాంటన్ నగరం పెద్ద వర్తకరేవుగా వుండేది. పింగాణీ, పట్టు సరుకులు, ఇనుప సామాను తూర్పు ఇండిస్ వీవులకు ఎగుమతి చేయబడేవి. మింగ్ ప్రభుత్వ మధ్యకాలానికి యూరపుతో వర్తకసంబంధాలు ఏర్పడ్డాయి.

భూ మి కేంద్రీకరణ

మింగ్ వంశ పరిపాలన ప్రారంభదశలో వ్యవసాయ పనిమట్లను బాగుచేసుకుని, పొలాలను బాగా పడునుచేసి, ఎరువులను ఉపయోగించి రైతులు తక్కువ విస్తీర్ణంలో ఎక్కువ పంటలు పండించేవారు. సాగుచేసే భూమి విస్తీర్ణం కూడా ఎక్కువయింది. ఫలసాయం చాల ఎక్కువయింది. కాని రైతుల భూములను క్రమక్రమంగా భూస్వాములు కాజేయసాగారు.

రైతులకు హక్కులను ఇంకూ చట్టాలు చేసిన ప్రథమదశ గడచిపోయాక మింగ్ ప్రభుత్వం తమ అధీనంలో వున్న భూములను ప్రభువులకు, మంత్రులకు, క్రమక్రమంగా ప్రదానం చేశాడు. విపరీతమైన ఈ బహుమనాలతో సంక్లష్టమైన

ఉద్యోగులు, వారి యేజెంట్లు ఆక్రమంగా అనేక సామలతో రైతుల భూములను కాజేశారు. చక్రవర్తి కూడ వికాలమైన ప్రాంతాలను రాజవటుంబానికి దఖలు చేసుకున్నాడు. చక్రవర్తి కుటుంబానికి ప్రత్యేకించిన జాగీర్లు ఒకటినుంచి మూడువందలకు పైగా పెరిగాయి. వీటిని కాలదార్లతో సాగుచేయించేవారు.

చక్రవర్తి కుటుంబానికి, ప్రభువులకు చెందిన జాగీర్లను సాగుచేయించే నిగామాన్లు, యజమానుల అధికారాన్ని వినియోగించుకుని రైతులను దోచుకుని తాము లాభపడేవారు. జాగీరుప్రాంతంలో పడవలు నడిపినా, బళ్ళు తోలినా, చేపలు పట్టినా, కట్టెలు కొట్టినా, ఆ సమీపంలో పశువులను మేపినా రైతులనుండి ఆక్రమవసూళ్లను గుండేవారు. అంతటితో సంతృప్తి చెందక జాగీరు భూములను విస్తరించుతూ, జాగీరు సరిహద్దుల్లోనే వున్నవని రైతుల భూములను ఆక్రమించి బలవంతంగా మక్తాలువనూలు చేసేవారు.

మింగ్ పరిపాలన ఆరంభదశలో ప్రభుత్వం పన్ను వసూలుచేసే భూమి విస్తీర్ణం 80 కోట్ల మాలకు మించివుండేది. పదహారవ శతాబ్దం మొదటికి దీని విస్తీర్ణం సగానికి సగం తగ్గిపోయింది. చక్రవర్తి, ప్రభువులు, మంత్రులు, భూస్వాములు వికాలమైన ప్రాంతాలను ఆక్రమించుకుని, పన్నులనుండి తప్పించుకునేవారు. మింగ్ పరిపాలన ఆఖరి సంవత్సరాలలో మైహూ సరస్సు చుట్టూవున్న సారవంతమైన భూములలో నివసించే కుటుంబాలలో పదింటి ఒకరికిమాత్రమే స్వంతభూమి వుండేది. తక్కిన తొమ్మిదివంతుల కుటుంబాలు కాలదార్లగా వుండేవారు.

డబ్బురూపేణా మక్తాలు

మింగ్ పరిపాలన మధ్యదశ అనంతరం భూమి కిస్తుద్వారా వచ్చే ఆదాయం తగ్గినప్పటికీ ప్రభుత్వఖర్చు పెరిగింది. భూమి కిస్తుకు తోడు రైతులు అదనంగా ఆక్రమ పన్నులభారాన్ని, ప్రభుత్వ వెట్టిచాకిరిని భరించవలసివచ్చేది. చాలామంది రైతులు దివాళాతీసి, తమగ్రామాలను వదిలి పారిపోయారు.

ప్రజలనుండి ఎక్కువ పన్నులను గుంజాలనే దృష్టితో ప్రభుత్వం “ఒక కొరడా చట్టం” అనే పేరుతో కొత్త పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టింది. ఈ పద్ధతిక్రింద భూమిని తిరిగి సర్వేచేయించి, భూమి పన్నుతో వెట్టిచాకిరి మొదలైనవాటినికూడా చేర్చి ఒకే పన్నుక్రింద ధనరూపంలో కమతాల నైఋను అనుసరించి వసూలు చేస్తారు. ఈ పద్ధతిని ముందుగా కొన్ని జిల్లాలలో అమలుజరుపుటద్వారా పరీక్షించిన తర్వాతనే 1581 లో దేశమంతటిలోనూ వర్తింపజేశారు; అప్పటినుంచి డబ్బురూపేణా పన్నులు వసూలు చేయడం పైనా అంతటా విస్తరించింది.

వినప్పటికీ భూమిని రిసర్వే చేయించాలనే నిశుమాన్ని సక్రమంగా ప్రభుత్వం అమలుజరపలేదు. పెద్ద భూస్వాములు యీ పద్ధతి అమలుజరుగకుండా అరికట్టేందుకు అన్నివిధాలా ప్రయత్నించారు. పన్నెండు సంవత్సరాల అనంతరం యీ విధానం అమలుజరుగకుండా పోయింది. వెండినాణాల రూపంలో పన్ను చెల్లించడం మాత్రం వుండిపోయింది.

34 వ ఆ ధ్యాయం

మింగ్ పరిపాలన చివరిదశ

పన్నులు వసూలుచేసే ఖొజ్జాలకు వ్యతిరేకంగా పౌరుల పోరాటం

మింగ్ వంశ మొదటిదశలో అధికారాన్నంతటినీ తన చేతుల్లో కేంద్రీకరించు కుని చక్రవర్తి అతి నిరంకుశంగా పరిపాలించేవాడు. మింగ్ పాలన మధ్యభాగం గడచి పోయాక చక్రవర్తి పేరుతో ఖొజ్జాలు అధికారం చెలాయించసాగారు. ప్రజలను అణచివుంచేందుకు, వుద్యోగులను ఒక కంట కనిపెట్టివుంచేందుకు ఖొజ్జాల ఆధిపత్యం క్రింద రహస్య సర్వీసులను ఏర్పరచారు. ఖొజ్జాల ఏజెంట్లు దేశమంతటా తిరుగుతూ ప్రజలపైన తప్పుడు కేసులు బనాయించేవారు. ఒక కుటుంబం శిక్షింపబడితే ఇరుగు పొరుగువారినికూడ ఆ కేసులో ఇరికించేవారు; ఒక మనిషి మైదులో బంధించబడటం మంటే హింసాకాండకు గురికావలసిందే. ఖొజ్జాలచేత నేరస్తులని ఎంచబడినవారు క్రూరాతిక్రూరమైన చిత్రిహింసల పాలయ్యేవారు. అసంఖ్యాకులు ఖానీ చేయ బడ్డారు. ఎచటచూసినా భీభత్సం చెలరేగుతుండేది.

ఖొజ్జాలలో లియూచిన్ అనేవాడికి అందరికంటే ఎక్కువ పలుకుబడి వుండేది. చక్రవర్తికి బదులుగా వాడే విజ్ఞాపనలకు సమాధానాలను తయారు చేసే వాడు. మంత్రులపైతం వాడి నయకొరకు ఎదురుమానేవారు. ప్రజలను దోచుకుని వాడు సేకరించిన ధనం 20 లక్షల బంగారు నాణాల దండలకు, 5 కోట్ల మండి నాణాల దండలకు పైగా వుంది.

ఆఖరిదశలో మింగ్ చక్రవర్తులలో ఒకడు ఇరవై సంవత్సరాల పర్యంతం తన మంత్రులకు కలసికోలేదనీ, ప్రతి విషయాన్ని ఖొజ్జాలకే వదిలివేశాడనీ తెలుస్తుంది. లీ చుంగ్-షీన్ అనే అత్యంత క్రూరుడైన ఖొజ్జా లంచగొండులతో కలిసి చక్ర వర్తి దర్బారులోని తమ ప్రత్యర్థులందరినీ ఖానీచేయించాడు. స్థానికోద్యోగులంతా దాదాపు అతడి ఏజెంట్లే.

పరిశ్రమలు, వ్యాపారం పెరగడంతోపాటు పరిశ్రమలపైన, వర్తకంపైన విధించే పన్నుల మొత్తం, స్థాయి పెరిగింది. పన్నులు వసూలుచేసే నిమిత్తం వికేషాధి కారాలతో ఖొజ్జాలు పెద్ద నగరాలకు పంపబడేవారు. పన్ను వసూళ్ళ సాకుతో ప్రజల ఆస్తులను కాజేయడం, అరెస్టుచేయడం, చంపించడం సర్వసాధారణంగా జరిగిపోయేది. ఇందుకల్ల వ్యాపారం, పరిశ్రమలు చాల దెబ్బతిన్నాయి. పన్ను

వనూలుచేసే వుద్యోగుల నిరంకుశత్వానికి వ్యతిరేకంగా పౌరులు తీవ్ర ప్రతిఘటనకు పూనుకోవలసివచ్చింది.

1601 లో పన్ను వనూలుచేసే ఒక ఖాజ్దా వుద్యోగి నూ చాలో అనేక పన్ను వనూలు కేంద్రాలను వలయంమాదిరిగా స్థాపించాడు. పన్ను చెల్లించిన రక్షితును తనిఖీచేసే సాకుతో దుండగుల దళాలను ప్రయోగించి ప్రతివోటా చిహ్నాలు కలిగించేవారు. ఇతర ప్రాంతాల వర్తకులు నూ చాలో కాలిడటానికి భయపడ సాగారు. పట్టువస్త్రాలు నేసే కర్మాగారాలు చాలా ఉత్పత్తిని తగ్గించవలసి వచ్చింది. నేత కార్మికులు అనేకమంది నిరుద్యోగులై కరువు పాలయ్యారు. ఇన్ని జరిగినా లెక్కచేయకుండా వుద్యోగి మగ్గాలపై పన్నును పెంచాడు. మగ్గాలు యజమానికే చెందినప్పటికీ కార్మికుల శ్రమకు అవి ప్రాతినిధ్యం వహించుతాయి. కార్మికులు సమీకృతమై, శిక్షణగా పూరేగుతూ, పన్నులు తగ్గించాలని కోరారు. ఉద్యోగి వారి కోర్కెను నిరాకరించి, పూరేగింపును అణచివేయడానికి తన ఏజెంట్లను వుసికొల్పాడు. పర్యవసానంగా రెచ్చిపోయిన కార్మికులు రెవెన్యూ ఆఫీసుకు తగుల బెట్టారు. ఐతే మంటలు వ్యాపించకుండా చుట్టూ ప్రజలను జాగ్రత్త తీసుకోవల సినదిగా ముందుగానే హెచ్చరించారు.

హంటుంగ్, కియాంగ్సు, కియాంగ్సీ, హూపే, హునాన్, షెన్సీ, యున్నాన్ లలో యిలాంటి పోరాటాలే జరిగాయి.

మింగ్ పాలన ఆఖరి దశలో రైతుల యుద్ధం

మింగ్ ప్రభుత్వ చివరదశలో పన్నులు విపరీతంగా పెరిగాయి; భూమి కేంద్రీకరణ ఎక్కువయింది. ప్రకృతి సిద్ధమైన వివత్తులు సంభవించితే రైతుల దారిద్ర్యం మరి సహింపరానిదిగా తయారై కరువు పాలయ్యేవారు. 1628 లో షెన్సీ రాష్ట్రం ఉత్తరాన మొదలై రైతుల తిరుగుబాటు త్వరగా రాష్ట్రమంతటికీ, తూర్పు కంనూకు వ్యాపించింది.

ఎల్లోనదిని దాటిన రైతునైస్యం విప్లవజ్యోతిని యాంగ్ టీన్ నది ఎగువ, మధ్య ప్రాంతాలకు వ్యాపింపజేసింది. ఏటేటా ఉద్యమం విస్తరించి శక్తివంతమయింది. మింగ్ ప్రభుత్వం గాభరాపడి విప్లవకారులను అరికట్టేందుకు వివిధ రాష్ట్రాలనుంచి తన నైస్యాలను పంపింది.

1635 లో వివిధ రైతునైస్యాల నాయకులు హూనాన్ రాష్ట్రంలోని ఇన్ గ్యాంగ్ వద్ద సమావేశమయి, ఐక్య కార్యాచరణను గురించి చర్చించారు. మింగ్ సేనల దృష్టిని మరల్చేందుకు పడమర, ఉత్తరాన, దక్షిణాన రక్షణ సన్నాహాలు చేశారు. ప్రధాన నైస్యాలను తూర్పున కేంద్రీకరించి వెబ్బికోట్టారు. మింగ్ ప్రభుత్వ వలయాన్ని బ్రద్దలుచేసి, రైతుసేనలు తుపాసువలే ముందుకుసాగి, పక్షంకోబుల్లో థంగ్ యాంగ్, ఆన్ పీయ్ రాష్ట్రాలను స్వాధీనం చేసుకుంది.

1636 లో లీ ట్సీ-చెంగ్ నాయకత్వంపై రైతుసేన పెన్సి, కంనూ, హోనాన్ రాష్ట్రాలలో చర్యలు కొనసాగించింది. చాంగ్ హీయెన్-చుంగ్ నాయకత్వంపై మరొక రైతుసేన హూపే, జీచివాన్ రాష్ట్రాలలో మింగ్ ప్రభుత్వ సైన్యాలతో పోరాటం సాగించింది.

1640 నాటికి హోనాన్ రాష్ట్రంలో వున్న లీ ట్సీ-చెంగ్ సైన్యం లక్షల బలగాన్ని చేహుచుంది. “బీదల, భాగ్యవంతుల వుధ్య భూమిని సమానంగా పంచాలనే” నివాదాన్ని లీ యిచ్చాడు. ఐదేళ్ళవరకు (ధాన్య సేకరణ వాయిదా వేస్తామని) ధాన్యపు వశూళ్ళను ఆపువేస్తామని వాగ్దానం చేశాడు. బీదలకు ధాన్యం, డబ్బు పంచాడు. రైతు సైన్యం వెళ్ళిన ప్రతిచోటా ప్రజలు స్వాగతమిచ్చారు. పౌరులయిళ్ళలో దిగరాదనీ, వెండి, బంగారాలను కలిగివుండరాదని సైనికులను లీ నిషేధించాడు. పంటచేలను తొక్కించి పాడుచేసిన మరణశిక్ష విధించబడేది.

నాలుగు సంవత్సరాల అనంతరం లీ ట్సీ-చెంగ్ తన సేనలను సియాన్ నుంచి వెకింగ్ వైపు నడిపించాడు. మింగ్ ప్రభుత్వ దుశ్చర్యలను బట్టి బయలుపేస్తూ దారి పొడుగునా ప్రకటనలు చేయించాడు. రైతుసేనల అధీనంలోవున్న ప్రాంతంలో ఐదేళ్ళవరకు ప్రభుత్వ ధాన్య సేకరణ వుండదనీ, స్త్రీ పురుషులెవరూ తమ రక్షణ విషయమై భయపడనక్కరలేదనీ, క్రయ విక్రయాలు సమాన ప్రాతిపదికపై జరుగుతాయనీ ప్రకటించాడు.

ఎల్లోనదిని దాటి రైతు సైన్యం త్వరలోనే తాయ్ వాన్ పట్టుకుంది. నెల రోజుల్లోనే టా టుంగ్ ను పట్టుకుని, చుయంగ్ క్వాన్ కనుమను ఎట్టి ప్రతిఘటన లేకుండానే అధిగమించింది. మింగ్ సైనికులు అధికసంఖ్యలో రైతు సైన్యంలో చేరారు. అవినీతిలో ముగిసివున్న మింగ్ పాలకులు ఆఖరి నిమిషంలో కళ్ళుతెరిచి వెకింగ్ నగరాన్ని రైతు సేనలు చుట్టుముట్టిందని తెలిసికున్నారు. నగర రక్షణ సైనికులు పోరాడ నిరాకరించారు.

లీ ట్సీ-చెంగ్ గుర్రంపై ముందుండి ఆధ్వర్యం వహించగా రైతు సైన్యం రాజధానిలో ప్రవేశించింది. నగరంలోవున్న కొండపై మింగ్ చక్రవర్తి ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు. దీనితో మింగ్ వంశ పరిపాలన అంతమయింది. మింగ్ పరిపాలన చివరి దశలో పడిపోతుండే సమయంలో కొనసాగిన రైతుయుద్ధం చైనా చరిత్రలోనే అపురూపమైనది.

కిం వ అ ధ్యాయం

మంచూల విజృంభణ

భాగ్యవంతమైన ప్రకృతి వనరులు గల చాంగ్ పాయ్ పర్వతాలలో మింగ్ పరిపాలనక్రింద - నివసించే నూ చెన్ తెగ ప్రజలనే మంచూలని పిలుస్తారు. బొచ్చు కొరకు నల్ల నక్కలను వేటాడటం, అడవుల్లో జిన్ సెంగ్ అను మూలిక త్రవ్వడం, ముతాంక్యంగ్ నదిలో ముత్యపు చిప్పలు పట్టడం నూ చెన్ ప్రజల వృత్తులు. వారు పశువులనుకూడ పెంచేవారు. గుర్రాలను, ముత్యాలను మారకం యిచ్చి హాన్ ప్రజల నుండి ధాన్యం, బట్టలు, ఇనుప పనిముట్లు తెచ్చుకునేవారు.

నూ చెన్లు 1 గామీణ ప్రాంతాలలో నివసించేవారు. యుద్ధానికిగాని, వేటకు గాని వెళ్ళేటపుడు కుటుంబాలుగా లేక జనపదాలుగా సంఘటితమయ్యేవారు. భూమి వ్యవస్థల స్వంత ఆస్తిగా వుండి, హాన్ బానిసలతో పనిచేయించేవారు. మట్టి తోను, లేక కొయ్యలతోను నిర్మించుకున్న కోటలలో తమ సంపదను దాచుకునేవారు.

నూ చెన్ నాయకుడైన నున్ హోచు పిన్న వయస్కుడై వుండగా ఘోషాన్ కు వెళ్ళి హాన్ వర్తకులనుండి హాన్ భాష మాట్లాడటం, వ్రాయడం నేర్చుకున్నాడు. తరువాత నూ చెన్ తెగలన్నిటినీ ఐక్యపరచాడు. 1616 లో తన వంశానికి కిన్ వంశ బిరుదును స్వీకరించి, ఖాన్ గా ప్రకటించుకున్నాడు.

తన రాజ్య పౌరులను ఎనిమిది జెండాలక్రింద సాంఘటికపరచి, వారి నాయకులు ప్రభుత్వ పరిపాలనలో పాల్గొనాలని నూర్ హోచు నిర్ణయించారు. సభ్యులు శాంతి సమయంలో ఉత్పత్తిలో పాల్గొంటారు: యుద్ధసమయంలో సైనికులుగా పోరాడు తారు. ప్రభుత్వాని కంటటికి నూర్ హోచు సార్వభౌముడుగా వ్యవహరించుతాడు.

నూర్ హోచు ఎనిమిది జెండాలక్రింద 60 వేల సైన్యాన్ని సమీకరించి మింగ్ ప్రభుత్వ సేనలను సార్ హూ పర్వతంవద్ద ఓడించి తూర్పు లియెనింగ్ ను క్రమంగా ఆక్రమించాడు. తరువాత పశ్చిమ లియెనింగ్ - టైకి దాడివెళ్ళి, నింగ్ యువాన్ నగర గోడలవద్ద మింగ్ సైన్యంతో భీకరయుద్ధం చేశాడు. నగర రక్షణను ప్రసిద్ధ మింగ్ సేనాని యువాన్ చుంగ్ - హువాన్ చాకచక్యంగా విధ్వంసించాడు. యుద్ధరంగంలో గాయపడిన నూర్ హోచు షెన్ యుంగ్ కు తిరోగమనం చేశాక మరణించాడు.

హాన్ హామ్ కౌడుకు హాంగ్ టైచి అధికారానికి వచ్చాక, హాన్ జాతివారిని బానిసత్వంనుండి విడుదలచేశాడు. హాన్ వున్యోగుల పాలనక్రింద పేరుల కుటుంబాలుగా సంఘటిత పరచాడు. జెండాల నాయకుల అధికారాలనుకూడ అతిథుక్రమంగా తగ్గించాడు. వివిధ మంగోల్ తెగలను జయించి, 1696 లో తనను చక్రవర్తిగా ప్రకటించుకున్నాడు. “చింగ్” వంశ బిరుదును స్వీకరించి, జాతిపేరును మార్చిన కుటుంబాలు మంచుగా మార్పుకున్నాడు.

హాంగ్ టైచి చైనాగోడకు లోపలనున్న మంగోలియాను ఆక్రమించాడు. మంచూ నైన్యాలు అనేకసార్లు చైనాగోడకు దాటి, చైనాపై దాడిచేసి, దక్షిణ హాపీ హంటుంగ్ లవరకు చొచ్చుకు వెళ్ళారు. ఒక దాడిలో 2 లక్షల 60 వేల మనుష్యులను, 5 లక్షల 50 వేల పశువులూ, గుర్రాలను ఎత్తుకుపోయారు. దోచుకున్న సంపదతో నిండిన బళ్ళవరుస ముప్పది లీల పొడుగువుంది.

రై సేనకు నాయకుడైన లీటీన్ - చెంగ్ 1640 లో పెకింగ్ నగరంలో ప్రవేశించాక, మంచూ దురాక్రమణకు వ్యతిరేకంగా హాన్ హైతువాన్ కనుచువద్ద తన నైన్యాలతోవున్న మింగ్ సేనాని వూ సాన్ - కీతో వుచ్చుడి ప్రతిఘటనకు కలసి రమ్మని రాయబారాలు జరిపాడు. కాని లీటీన్ - చెంగ్ ఆహ్వానాన్ని వూ తిరస్కరించాడు. ఉచ్చుడి ప్రతిఘటనకు కలసిరాకపోగా, రైతు నైన్యాలకు వ్యతిరేకంగా మంచూ దురాక్రమణదాస్తో చేతులు కలపడానికి సిద్ధపయ్యాడు.

వూ ద్రోహం బయటపడగానే అతనితో ఘోరసంధానికి లీటీన్ - చెంగ్ రెండు లక్షల సేనతో హాన్ హైతువాన్ కనుచువద్ద వెళ్ళాడు; కాని ఆకస్మికంగా మంచూ నైన్యాలు మరొకవైపుంచి లీ వైకి ఉపక్రమించాయి. రెండువైపులనుండి ఒత్తిడివల్ల రైతు సైన్యం తిరోగమించడం తప్పనిసరయింది.

సియాన్ కు ఉపసంహరించాక లీ టీన్ - చెంగ్ తన ప్రతిఘటనను కొనసాగించాడు. 1644 మే నెలలో మంచూలు రాజధాని పెకింగ్ ను పట్టుకున్నారు. మింగ్ ప్రభుత్వాధికారులు, భూస్వాములు మంచూల బూట్లను నాకడానికి తయారయ్యారు. రైతు సైన్యంపైకి సాయుధ దళాలను పంపడానికి వూకున్నారు. 1645 లో మంచూ నైన్యాలు సియాన్ పైకి దాడివెడలాయి. రైతు సైన్యం హిస్సాయాంగ్యాంగ్ కు తిరోగమించింది. తరువాత హూపేలో భూస్వాముల సాయుధ సేనలు లీ టీన్ - చెంగ్ ను చంపాయి.

లీ టీన్ - చెంగ్ మరణానంతరం అతడి అనుచరులు మంచూపై పోరాటాన్ని కొనసాగించారు.

దక్షిణ చైనాలో మంచూ వ్యతిరేక పోరాటం

పెకింగ్ లో లీ టీన్ - చెంగ్ ప్రవేశించాడనే వార్త కేరగానే నాంకింగ్ లో మింగ్ వంశానికి చెందిన ఒకడిని సింహాసన మెక్కించి, మింగ్ రాజ్యాన్ని కొనసాగించడానికి ప్రయత్నించారు. శిథిలావస్థలోవున్న మింగ్ ప్రభుత్వం మంచూ దాడి

నుంచి స్వీయరక్షణయొడ ఎలాంటి శ్రద్ధను కనపరచలేదు. మంత్రులందరిలో సి-కో-ఫా మాత్రమే ప్రతిఘటించి తీరాలని వాదించాడు. యాంగ్ చౌ రక్షణకు, యాంగ్ ట్సీ నదికి ఉత్తరంగా వున్న సేనలకు అతడు ఆధిపత్యం వహించాడు.

మింగ్ సైన్యాలకు సంఖ్యాబలం వుంది; కాని సేనానులవద్ద తగాదాలున్నాయి. వీటి ఫలితంగా సి-కో-ఫా వేసిన రక్షణవ్యూహం భగ్గుమయి, మంచూ సేనలు త్వరలోనే యాంగ్ చౌ నగరాన్ని చుట్టుముట్టాయి. సైన్యానికి యాంగ్ చౌ పౌరులకు నాయకత్వం వహించి సి-కో-ఫా వీరోచిత ప్రతిఘటన నిర్వహించాడు. ఏడురోజులు రాత్రింబవళ్ళు పోరాడాక పట్టుకోబడ్డారు. సి-కో-ఫా ఛైదీగా బంధింపబడినా, లాంగుబాటు చూపనందున మంచూలచేత చంపబడ్డాడు.

మంచూ సైన్యం యాంగ్ ట్సీ నదిని దాటాక నాంకింగ్ లోని మింగ్ ప్రభుత్వోద్యోగులు పారిపోవడమో, లాంగిపోవడమో జరిగింది. కియాంగ్సు, ఉత్తర చెకియాంగ్ లను త్వరగా మంచూలు ఆక్రమించారు. ప్రతివాడు నెత్తిమీద జుట్టును జడవేసేందుకు వీలుగా వదలి, తక్కినదాన్ని నిష్క్రమించిన పద్ధతిలో కత్తిరించుకోవాలని మంచూ ప్రభుత్వం కాపించినందున తిరుగుబాటు జ్వాలలు ప్రశ్వలించాయి.

ప్రజలు తమ వ్యతిరేకతను బహిరంగ పోరాటంద్వారా వ్యక్తపరచారు. కియాంగ్సు రాష్ట్రంలోని కియాంగ్సిన్, చి యాటింగ్ ప్రజలు ఈ విషయంపై యుద్ధానికి తలపడ్డారు; 4 లక్షల 20 వేల మంచూ సేనలను ఎదిరించి, పౌరులందరూ ఆహుతయ్యేవరకు 81 రోజుల పర్యంతం కియాంగ్సిన్ ప్రజాప్రతిఘటన సాగింది. చియాటింగ్ పౌరులకూడ రెండు నెలలకు వైగా పోరాడారు. ఇచ్చటకూడ పెద్దయెత్తున హత్యలు జరిగాయి.

చెకియాంగ్, ఖూకీన్ రాష్ట్రాలలో కొంత భాగాన్ని మంచూలు ఆక్రమించాక దురాక్రమణదారులకు వ్యతిరేకంగా ప్రజాపోరాటం కొనసాగింది. చాంగ్ హువాంగ్-యెన్ నాయకత్వాన, చెంగ్ చెంగ్-కుంగ్ నాయకత్వాన వున్న మింగ్ సైన్యాలు చౌషాన్ దీవుల్లోనూ, చిన్ మెన్ అమాయలలోనూ మరుసగా వుండి, ప్రతిఘటన కొనసాగించాయి.

1959 లో లక్షమందికి వైగా సైన్యాన్ని సమీకరించుకొని, యాంగ్ ట్సీనదిలో వేలకొలది పడవలపై ఈ సేనానులు బయలుదేరివచ్చారు. నాంకింగ్ వరకు నదీ ప్రయాణంచేసి, నగరాన్ని చుట్టుముట్టారు. తరువాత చాంగ్ హువాంగ్-యెన్ నాయకత్వాన ఒక సైన్యం దక్షిణ ఆన్ హ్వీయ్ వై దాడి పెడలింది. ఎడటికి వెళ్ళినా ప్రజలు మాంసం, ద్రాక్షసారాయితో ఆహ్వానించారు. యాంగ్ ట్సీనదిగట్టులవైపున్న నాలుగు ప్రీ ఫెక్చరు (పాంతం) మూడు ఉప ప్రీ ఫెక్చర్లు 24 జిల్లాలు వీరికి సహాయంగా తిరుగుబాటు చేశాయి.

ఐతే మంచూ సైన్యం తాకిడివల్ల చెంగ్ చెంగ్-కుంగ్ సైన్యం యాంగ్ ట్సీనది నుంచి తిరోగమించి, చిన్ మెన్ అమాయలకు తిరిగి పోవసేవచ్చింది.

కొన్ని సంవత్సరాల అనంతరం మంచులు చాంగ్ హువాంగ్ ఎక్స్ ను పట్టు కొని చంపివేశారు.

తాయ్ వాన్ అభివృద్ధి

ప్రాచీన కాలంనుంచి తాయ్ వాన్ దీవి చైనాదేశంలో భాగంగా వుంటుంది.

మూడవ శతాబ్దం నాటికే హాన్ ప్రజలు తాయ్ వాన్ దీవికి వెళ్లి, కావోషాన్ ప్రజలతో కలిసి చెవటోడ్చి, భూమిని బాగుచేశారు. దక్షిణ సుంగ్, యువాన్ వంశాల హయాంలో చైనా ప్రభుత్వం పంపిన వుద్యోగులే తాయ్ వాన్ ను పరిపాలించే వారు. 1624 లో డచ్ వాళ్ళు తాయ్ వాన్ దీవిలో ఒక భాగాన్ని ఆక్రమించారు. తాయ్ వాన్ ప్రజలు ఎదురు తిరిగి, దురాక్రమణదారులకు వ్యతిరేకంగా నిరంతర పోరాటం సాగించారు. 1661లో చెంగ్ చెంగ్-తుంగ్ వందలకొలది పడవలపై 25 వేల సేనతో సముద్రాన్ని దాడివెళ్లి డచ్ వాళ్ళను ఓడించాడు. మరుసటి సంవత్సరం డచ్ వాళ్ళు లొంగిపోయారు.

ఆ కాలంలో కోయ్ షాన్ ప్రజలకు వ్యవసాయంలో ఎద్దుల ఉపయోగం తెలియదు. కొడవలి, తవ్వగాలు, నాగలి ఉపయోగం ఎరుగరు. చెంగ్ చెంగ్-తుంగ్ ఆయన వారసులు ఎద్దులను, ఇనుప పనిముట్లను స్థానిక ప్రజలకు పంచివెట్టి, వాటి ఉపయోగాన్ని అలవరచి, తాయ్ వాన్ లో వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధిచేశారు. పాఠశాలలు స్థాపించి, కోయ్ షాన్ పిల్లలను చదివించేందుకు ప్రోత్సహించారు. అభివృద్ధి చెందిన టెక్నిక్ అలవరచుకోవడంవల్ల కోయ్ షాన్ జీవనస్థాయి, సంస్కృతి పెరిగింది, చెంగ్ చెంగ్-తుంగ్, ఆయన వారసులు హాన్ ప్రజలతో సమానంగా కోయ్ షాన్ ప్రజలను పరిగణించి, వారి ప్రయోజనాలను కాపాడారు.

ఇరవై సంవత్సరాల వరకు మంచూ ప్రభుత్వాన్ని తాయ్ వాన్ ప్రజలు గుర్తించ నిరాకరించారు. ఐనప్పటికీ 1681 లో తాయ్ వాన్ దీవిని మంచూ ప్రభుత్వం ఆక్రమించుకుంది.

లీ ట్సీ-చెంగ్ మరణానంతరం హ్యూనాన్ లో అతని అనుచరుడైన లీ చిగ్ రిలక్షుల సైన్యానికి నాయకత్వం వహించాడు. అచటి మింగ్ సేనాని అయిన హో టెంగ్-చియోవ్ రైతు సైన్యంతో సహకరించడానికి ఒప్పకున్నారు. అతని సేనాధిపత్యం అంగీకరించి, మంచులకు వ్యతిరేకంగా ప్రతిఘటనను బలపరచు తున్నారు.

రైతు సైన్యం హ్యూనాన్ లో మంచులను ఓడించి క్వ్యాంగ్సి, హ్యూపే యుద్ధాలను జయించింది.

ఐతే కొందరు మింగ్ సేనానులు రైతు సైన్యంతో సహకరించడానికి బదులు వ్యతిరేకించారు. మంచూ వ్యతిరేక విక్రమంఘటనను బలహీనపరచారు. హో టెంగ్-చియో యుద్ధరంగంలో మరణించాడు.

దచ్చివారి లొంగుబాటును చెంగ్ చెంగ్ - కుంగ్ అంగీకరిస్తున్న
దృశ్యాన్ని చూపే చిత్రం

లీ చిన్ కొడుకైన లీ తై-హంగ్ నాయకత్వాన రైతుసైన్యం జీచివాన్, హూపే రాష్ట్రాల కొండల ప్రాంతాలలోకి తరలివెళ్ళింది. అసటి బంజర్లను సాగులోకి తెచ్చి, తన కవసరమైన ఆహారధాన్యాలను పండించుకుంది. పది సంవత్సరాలకు మైగా రైతుసైన్యం కొండ ప్రాంతాలలోనే వుండిపోయింది. మంచూ సేనలు నిరంతరం వారిని యాతనపెడుతూ, 1664 లో రైతుసేనల బలమైన కేంద్రంగావున్న మావ్ లూ పర్వతాన్ని చుట్టుముట్టడించారు. తరువాత జరిగిన భీకరయుద్ధంలో రైతు సైన్యం అణచివేయబడింది.

ఉత్తర జీచివాన్ లో సుంచాలతో జరిగిన భీకరయుద్ధంలో చాంగ్ హ్సీయెన్-చుంగ్ చనిపోయాడు. చాంగ్ హ్సీయెన్-చుంగ్ అనుయాయుడైన లీటింగ్-క్యూహోవ్ నాయకత్వాన రైతుసైన్యం యున్నాన్, క్విచా రాష్ట్రాల్లోకి తిరోగమించింది. 1651 లో క్యూయావాంగ్ యువరాజు రైతుసైన్యంతో కలసి, మైదూరపు వ్యతిరేకంగా ఐక్యసంఘటన ఏర్పరచడానికి అంగీకరించాడు. తరువాత ఎదురుదాడి చేసి, క్యాంగ్సి, డక్షిణ హునాన్ లను పునరాక్రమించుకున్నాడు.

పది సంవత్సరాలకు మైగా ఆగ్నేయ ప్రాంతంలో రైతుసైన్యం తన కాళ్ళమీద తాను నిలబడింది. ద్రోహియైన మింగ్ సేనాని వూసాంకుయి ఆధ్వర్యాన మంచూ సేన వారిపై అనేకసార్లు దాడిచేసింది. రైతుసేన ఎదిరించి పోరాడింది.

కాని చివరకు పశ్చిమయున్నాన్ సరిహద్దుకు నెట్టబడింది.

1662 లో క్యూయావాంగ్ యువరాజును వూసాంకుయి ఖానీచేయించాడు. ఈ సంగతి తెలిసి లీటుంగ్-క్యూ విచారం, కోపంతో ఆహారం నిరాకరించి, మరణించాడు.

నల్లమందు యుద్ధానికి పూర్వం : చింగ్ (మంచూ) వంశ పరిపాలన

చింగ్ పాలన ఆరంభదశలో వ్యవసాయం, చేతిపరిశ్రమలు, వర్తకం

దీప్తుకాలం జరిగిన యుద్ధం వలన కొత్త ప్రభుత్వం ఆర్థికంగా చిక్కు పరిస్థితులను ఎదుర్కొవలసి వచ్చింది. చాల సారవంతమైన భూములు పాడుపడ్డాయి. భాగ్యవంతమైన చాలా నగరాలు శిథిలావస్థకు దిగజారాయి. జనాభా చాలా తగ్గిపోయింది. అదాయం తక్కువైనందున మంచూ ప్రభుత్వం మక్తాలను, పన్నులను పెంచింది. కాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వోద్యోగులు “భూమిని కున్నడానికి ఎవరూ సిద్ధపడటంలేదనీ, మక్తాలను, పన్నులను పెంచడం అసంభవమనీ” నివేదించారు.

రైతులనుంచి, ప్రజలందరినుంచి ప్రతిఘటన వస్తున్నదన్న, ఆర్థిక చిక్కులవలన మంచూ ప్రభుత్వం రాజీ విధానాన్ని అనుసరించవలసివచ్చింది. మింగ్ ప్రభుత్వ ఆఖరి దశలో విధించబడిన షెట్టిచాకిరిని, అక్రమ పన్నులను కొత్త ప్రభుత్వం రద్దుచేసింది. పడావు భూముల సాగును ప్రోత్సహించింది. 1712 లో ప్రభుత్వం జారీచేసిన ప్రకటన ప్రకారం తదనంతరం పుట్టేవారిపై తలపన్ను విధించబడదు. తరువాత తల పన్నును భూమికిస్తుతో కలిపివేకారు దీనిని “భూమి - తల డబ్బు” అని పిలవేవారు. ఇందువల్ల ప్రజలు షెట్టిచాకిరినుంచి, భూమిలేని రైతులు మక్తానుంచి విముక్తులయ్యారు.

పడావు భూములను రైతులు సాగుచేయడం ప్రారంభించారు. ప్రత్తి, పొగాకు చెరుకు పండించేందుకు మింగ్ కాలంలో కంటే ఎక్కువ భూమిని వినియోగించారు. జనాభా క్రమంగా పెరిగి, పందొమ్మిదవ శతాబ్దం మధ్యకాలానికి 40 కోట్లు వుంటుందని అంచనా వేయబడింది. చరిత్రలో అదివరకెప్పుడూ లేనంతగా పెరిగింది.

దక్షిణ కియాంగ్ ను పట్టువస్త్ర పరిశ్రమకు కేంద్రంగా వుండేది. నాంకింగ్ నగరం ఒకదాన్లోనే 50 వేల మగ్గాలుండేవి. ఒక కర్మాగార యజమాని స్వాధీనంలో 600 మగ్గాలుండేవి. ఇంతేగాక వారు పట్టునూలును చిన్న నేత పారిశ్రామికులకు అమ్మి వేసేవారు. గువాలో 10 వేలకు పైగా మగ్గాలుండేవి.

దక్షిణ కియాంగ్సు, చెకియంగ్ లలో చూచినవస్త్రాల పరిశ్రమ కూడ అభివృద్ధి చెందింది. ఉత్పత్తివారులనుండి తాము కొన్న ప్రత్తిని వర్తకులు రైతు కుటుంబాలకు, చేతిపనివారికి అందజేసేవారు. తరువాత తయారైన బట్టను వర్తకులు కొనేవారు.

క్యాంగ్ టుంగ్ లోని ఫూషాన్ ఇనుము పరిశ్రమ కేంద్రంగా వుండేది. అచట ఇనుము కిరగించే బట్టీలు వందకు పైగా వుండేవి. ఇనుపలేకులు పెద్ద సంఖ్యలో ఉత్పత్తి అయ్యేవి. డబ్బను మొదలు వందమందికి పైగా కార్మికులు పనిజేసే కర్మాగారాలుండేవి. వాటిలో మేకులు, సూదులు, తీగ వలెగా యినుప సామాన్లు పెద్దయెత్తున తయారు చేయబడేవి.

యున్నాన్ లో ఖనిజ పరిశ్రమ అభివృద్ధి చెందింది 18 వ శతాబ్దంలో రాగి వుత్పత్తి 400 టన్నులవఱచి 6000 టన్నులకు కొలది సకాబ్దాలలోనే పెరిగింది. 19 వ శతాబ్దారంభంలో ఏటా 170 వేల వెండినాణాలు ఉత్పత్తి అయ్యేవి.

మింగ్ పరిపాలనలోకంటే వర్తకం త్వరగా జరిగేది. ఫూషాన్ లో పండిన ప్రత్తి కియాంగ్సు చెకియంగ్ లకు రవాణాఅయి, అచట బట్టలు నేయబడేవి. హూచానుంచి పట్టునూలు పడవలపై హోగ్ చా, నాంగింగ్ లకు రవాణా అయ్యేది. అచట నేయబడిన పట్టువస్త్రాలు దూరాన ఈశాన్యంగా వున్న లియోనింగ్ లోనూ, పశ్చిమోత్తరంగా వున్న కంనూలోనూ, ఆగ్నేయంగా వున్న యున్నాన్ లోనూ అమ్మకం సుయ్యేవి. చాంగ్ మయూ, హంటుంగ్ లలో తయారైన ఇనుపసామగ్రి ఎల్లానది యాంగ్ ట్సీనది దిగువ ప్రాంతాలలోనూ, చాలాదూరాన వున్న ఈశాన్య ప్రాంతంలో కూడ అమ్మకమయ్యేవి.

చేతిపరిశ్రమలు, వర్తకం అభివృద్ధి చెందినప్పటికీ, అంతురించుతున్న పెట్టుబడి దారీ విధానం పెరుగుదలకు ఫ్యూడల్ సమాజవ్యవస్థ తీరిని ఆటంకంగా తయారైంది. భూస్వాములచేత నిర్దాక్షిణ్యంగా దోచుకోబడుతున్న రైతుల కొనుగోలుశక్తి చాల తక్కువగా వుంది. దీనికితోడు పరిశ్రమలపైన, వర్తకం పైన భారమైన పన్నులను విధించుటద్వారా మంచూ ప్రభుత్వం చేతిపరిశ్రమల కర్మాగారాల విస్తరణకు అరికట్టింది. దీని పర్యవసానంగా భాగ్యవంతులైన వర్తకులు, చేతి పరిశ్రమల కర్మాగారాల యజమానులు ఉత్పత్తిని పెంచేందుకు పెట్టుబడిగా తమ ధనాన్ని వినియోగించే బదులు, భూమిని కొని భూస్వాములయ్యేందుకు సినిల్ పరీక్షల్లో పాల్గొని ప్రభుత్వాధికారులుగా తయారయ్యేందుకు ప్రయత్నించేవారు.

టీబెటన్లు, మంగోల్ లు, ఉయ్ గుర్లు

సాంగ్ ట్యూన్ గాంబో కాలం నాటి నుంచి టిబెటన్లు వాస్తవతావలంబకులు. కాక్యల గ్రాండ్ లామా అయిన బాస్పాను టిబెట్ సామంతరాజుగా కుబ్జాయి ఖాన్ చేశాడు. టిబెట్ రాజకీయ, మతవ్యవహారాలన్నిటికి ఆధిపత్యం వహించి పరిపాలించే వక్కు అతనికేవుంది. అనుచరులంతా ఎర్రరంగు టోపీలను, చొక్కా

అను ధరించినందున “ఎర్రకాఖ”ని పిలువబడే జౌన్తమతకాఖకు అతడు నాయకుడుగా వుండేవాడు.

పదిహేనవ శతాబ్దంనాటికి ట్నాన్-ఖా-సా అను మతగురువు తూర్పు టిబెట్ లో “పసుపుకాఖ”ను ప్రారంభించాడు. తరువాత ప్రథమ శిష్యులైన దర్జె, పంచన్ లు లాసాలో వుంటూ పసుపుకాఖకు నాయకులయ్యారు.

పదిహేడవ శతాబ్దంలో పసుపుకాఖ అనుయాయుల సంఖ్య పెరిగి, ఎర్రకాఖ పలుకుబడిని తొలగించి, పశ్చిమ టిబెట్ లోకూడ ప్రాబల్యం సంపాదించింది. పశ్చిమ టిబెట్ లోని టాషీ - లంపోకు పంచన్ తరలి వెళ్ళాడు.

1716 చలికాలంలో మంగోలియాలోని జుంగార్ తెగ టిబెట్ పై దాడిచేసింది. లాసాలోనికి చొచ్చుకు వచ్చారు. చింఘాయ్, జీచివాన్ రాష్ట్రాలనుండి మంచూ ప్రభుత్వ సేనలు టిబెట్ లో ప్రవేశించి, జుంగార్లను పారదోలాయి. తరువాత మంచూ ప్రభుత్వం టిబెట్ లో కమిషనర్లను నియమించింది. రాజకీయ వ్యవహారాలను అతడే పరిపాలించుతుండేవాడు.

ఎడారికి దక్షిణవైపున నివశించుతున్న మంగోల్ తెగలను పదహారవ శతాబ్దం మధ్యకాలంనుంచీ ఇన్నర్ మంగోలియన్ తెగలని పిలిచేవారు. చింఘాయ్, టీయెన్ షాన్ పర్వతాలకు ఉత్తరంగా నివశించే మంగోల్ తెగలను ఔటర్ మంగోలియన్ తెగలని పిలిచేవారు.

షాన్ హోయ్ కువాన్ కనుమలో ప్రవేశించకముందే మంచూ సేనలు ఇన్నర్ మంగోలియాను స్వాధీనం చేసుకుని, దానిని 8 శెండాలు పరిపాలనక్రింద విభజించారు.

ఔటర్ మంగోలియాలోని జుంగర్ తెగ ఇల్లినది లోయలో నివశించుతుండేది. పదిహేడవ శతాబ్దం మధ్యకాలంలో జుంగర్ తెగ నాయకుడు ఔటర్ మంగోలియా లోని ఇతర తెగలకు కలుపుకొని బలం సంపాదించి, టీయెన్ షాన్ పర్వతాలకు దక్షిణ ప్రాంతాన్ని ఆక్రమించాడు.

టిబెట్ నుంచి జుంగర్లను పారదోలాక, కొన్ని సంవత్సరాల అనంతరం మంచూ సేనలు టీయెన్ షాన్ పర్వతాలకు ఉత్తర ప్రాంతంపై దాడిచేశాయి. యుద్ధం సంవత్సరాల తరబడి కొనసాగేక చివరకు శాంతి ఏర్పడింది. పద్దెనిమిదవ శతాబ్దం మధ్యలో జుంగర్ల అంతర్భుద్ధంలో చిక్కుకున్నారు. తదవకాశాన్ని వినియోగించుకుని మంచూ ప్రభుత్వం నైస్యం దాడిచేసింది. 1757 లో టీయెన్ షాన్ పర్వతాలకు ఉత్తర ప్రాంతాన్ని ఆక్రమించుకుంది.

ఉయ్ గర్ల ముస్లిం మతావలంబకులు. పదకొండవ శతాబ్దంలో దేశ దిక్కురి జీవితాన్ని వదిలి, టీయెన్ షాన్ పర్వతాలకు దక్షిణ ప్రాంతంలో వ్యవసాయం పశువుల పెంపక వృత్తులను చేబట్టారు.

పదిహేడవ శతాబ్దం మధ్యలో జుంగర్ల టీయెన్ షాన్ పర్వతాలకు దక్షిణ ప్రాంతాన్ని ఆక్రమించుకుని, ఉయ్ గర్లను లొంగదీసుకున్నారు.

జుంగ్లను ఓడించిన తర్వాత ఉయ్యగ్లనుండి కప్పు వనూలుచేయాలని మంచూలు ప్రహతింపారు. కాని ఉయ్యగ్ల నిరాకరించారు. దానిపై మంచూలు దాడిచేసి, రెండు సంవత్సరాల యుద్ధానంతరం ఉయ్యగ్లను ఓడించి, టియెన్ హాన్ పర్వతాలకు దక్షిణ ప్రాంతాన్ని స్వాధీనం చేసుకున్నారు.

అనేక జాతులపై చింగ్ వంశ పరిపాలన

విశాలమైన చింగ్ సామ్రాజ్యంలో అనేక జాతులు - హాన్, మంచూలు, చుంగ్ లోలు, హుయూ, టిబెటన్లు, ఉయ్యగ్ల, మియోవ్, లీ, చువాంగ్, కోవహాన్... వగైరా - నివసించుతుండేవి. వారు వేర్వేరు భాషలకు మాట్లాడుతూ, వేర్వేరు అలవాట్లు సంప్రదాయాలు కలిగివుండేవారు. మంచూ ప్రభుత్వం ఏర్పరచిన ఐక్య పరిపాలన ఫలితంగా వివిధ జాతులమధ్య ఆర్థిక సాంస్కృతిక సంబంధాలు ఏర్పడి మార్పులకు అనుకూల పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. కాని రాజకీయంగా మంచూ ప్రభుత్వం, వై నాలోని మంచూలు కాని యితర జాతులపై ఆత్మీకూరమైన నిర్బంధ విధానాన్ని అమలుజరిపేసి, వారికి సమాన హక్కులను తృణీకరించేది.

మంచూ వైనికులను నిలిపిన కేంద్రాలలో రైతులను వారు సాగుచేసే భూముల నుండి తొలగించి, ఆ భూములను ఎనిమిదిజాడాల ప్రభువులకు కొంతభాగం, వైనికులకు మరికొంతభాగం పంచేవారు. హాన్ ప్రజలచేత భూమిని దున్నించి, మత్తాలు వనూలు చేసుకునేవారు. మంచూ ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల నిరంకుశత్వం క్రింద అన్ని జాతుల రైతుల జీవితం నానాటికి మరింత దుస్థిరమయింది. ఉయ్యగ్లనుంచి భూమిశిస్తును, ధనాన్ని, సంపదను మంచు పరిపాలకులు గుంజేచారు. దీనికితోడు ఎంతో రాగిని, తివాసీలను, బంగారాన్ని, స్పటికాలను ప్రతి సంవత్సరం వనూలు చేసేవారు. క్విచాలోని మియోవ్ ప్రజలచేత పెట్టిచాకిరి చేయించుకునేవారు.

మంచూ ప్రభుత్వంలోని ఉన్నతోద్యోగాలన్నీ మంచూ ప్రభువులకు హాన్ భూస్వాములకు, చుంగ్ లో సామంతులకు ప్రత్యేకించేవారు. మంచూ ప్రభువుల చేతుల్లోనే నిజమైన అధికారమంతా వుండేది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలలో కీలక పాత్రలైన గవర్నరుపదవుల అన్నిటినీ మంచూ ప్రభువులే ఆక్రమించేవారు.

మంచూల దావాలను విచారించేందుకు ప్రత్యేక కోర్టులుండేవి. నేరాలుచేసిన మంచూలను వదలివేయడమో లేదా ఖైదులో ప్రత్యేక సౌకర్యాలు పొందడమోరిగేది.

మంచూల పరిపాలనా కాలమంతటిలోనూ అల్పసంఖ్యాక జాతులపైన, ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించినవారిపైనా కఠిన చర్యలు తీసుకునేవారు. మింగ్ చరిత్ర అనే గ్రంథంలో మంచూ పాలకులను నిరసించే భాగాలున్నాయని తెలిసికొని, ఆ గ్రంథ సంపాదకుడైన చువాంగ్ టింగ్-లంగ్ చనిపోయినప్పటికీ, అతని శవాన్ని గోరీ నుండి తవ్వించి బయటికితీసి, తిల తీయించారు. అతని కుటుంబసభ్యులను, పదహారు సంవత్సరాలకు మించిన వయస్సుగల మగవాళ్ళందరికీ మౌణశిక్ష విధించారు. స్త్రీలను రాజ్య పాలిమేరలు బయటికి ప్రవాసం పంపారు. గ్రంథానికి ఉపోద్ఘాతం వ్రాసిన

నల్లమందు యుద్ధానికి పూర్వం : చింగ్ (మంచూ) వంశ పరిపాలన

చింగ్ పాలన ఆరంభదశలో వ్యవసాయం, చేతిపరిశ్రమలు, వర్తకం

వీర్లు కాలం జరిగిన యుద్ధం వలన కొత్త ప్రభుత్వం ఆర్థికంగా చిక్కు పరిస్థితులను ఎదుర్కోవలసి వచ్చింది. చాల సారవంతమైన భూములు పాడుపడ్డాయి : భాగ్యవంతమైన చాలా నగరాలు శిథిలావస్థకు దిగజారాయి. జనాభా చాలా తగ్గిపోయింది. ఆదాయం తక్కువైనందున మంచూ ప్రభుత్వం మక్తాలను, పన్నులను పెంచింది. కాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వోద్యోగులు “భూమిని నున్నదానికి ఎవరూ సిద్ధపడటంలేదనీ, మక్తాలను, పన్నులను పెంచడం అసంభవమనీ” నివేదించారు.

రైతులనుంచి, ప్రజలందరినుంచి ప్రతిభుటన వస్తున్నదన్న ఆర్థిక చిక్కులవలన మంచూ ప్రభుత్వం రాజీ విధానాన్ని అనుసరించవలసివచ్చింది. మింగ్ ప్రభుత్వ ఆఖరి దశలో విధించబడిన జైతీచాకిరినీ, అక్రమ పన్నులను కొత్త ప్రభుత్వం రద్దుచేసింది. పడావు భూముల సాగును ప్రోత్సహించింది. 1712 లో ప్రభుత్వం జారీచేసిన ప్రకటన ప్రకారం తదనంతరం పుట్టేవారిపై తలపన్ను విధించబడదు. తరువాత తల పన్నును భూమిశిస్తుతో కలిపివేతారు దీనిని “భూమి - తల డబ్బు” అని పిలచేవారు. ఇందువల్ల ప్రజలు జైతీచాకిరినుంచి, భూమిలేని రైతులు నుక్తానుంచి విముక్తులయ్యారు.

పడావు భూములను రైతులు సాగుచేయడం ప్రారంభించారు. ప్రత్తి, పొగాకు చెరుకు పండించేందుకు మింగ్ కాలంలో కంటే ఎక్కువ భూమిని వినియోగించారు. జనాభా క్రమంగా పెరిగి, పందొమ్మిదవ శతాబ్దం మధ్యకాలానికి 40 కోట్లు వుంటుందని అంచనా వేయబడింది. చరిత్రలో అదివరకప్పుడూ లేనంతగా పెరిగింది.

దక్షిణ కియాంగ్ ను పట్టువస్త్ర పరిశ్రమకు కేంద్రంగా వుండేది. నాంకింగ్ నగరం ఒకదాన్నోనే 50 వేల మగ్గాలుండేవి. ఒక కర్మాగార యజమాని స్వాధీనంలో 800 మగ్గాలుండేవి. ఇంతేగాక వారు పట్టునూలును చిన్న నేత పారిశ్రామికవలకు పుష్కలం చేసేవారు. నూచాలో 10 వేలకు మైగాలుండేవి.

దక్షిణ కియాంగ్సు, చెకియంగ్ లలో చూడవస్తామని పరిశ్రమ కూడ అభివృద్ధి చెందింది. ఉత్పత్తివారులనుండి తాము కొన్న ప్రత్తిని వర్తకులు రైతు కుటుంబాలకు, చేతిపనివారికి అందజేసేవారు. తరువాత తయారైన బట్టలు వర్తకులు కొనేవారు.

క్వాంగ్ టుంగ్ లోని పూషాన్ ఇనుము పరిశ్రమ కేంద్రంగా వుండేది. అచట ఇనుము కిరగించే బట్టీలు వందకు పైగా వుండేవి. ఇనుపచేతులు పెద్ద సంఖ్యలో ఉత్పత్తి అయ్యేవి. డజను మొదలు వందమందికి పైగా కార్మికులు పనిజేసే కర్మాగారాలుండేవి. వాటిలో మేకులు, నూదులు, తీగ వగైరా యినుప సామాన్లు పెద్దయెత్తున తయారు చేయబడేవి.

యున్నాన్ లో ఖనిజ పరిశ్రమ అభివృద్ధి చెందింది 18 వ శతాబ్దంలో రాగి వుత్పత్తి 400 టన్నులకుంచి 6000 టన్నులకు కొలది సకాబ్దాలలోనే పెరిగింది. 19 వ శతాబ్దారంభంలో ఏటా 170 వేల వెండినాణాలు ఉత్పత్తి అయ్యేవి.

మింగ్ పరిపాలనలోకంటే వర్తకం త్వరగా జరిగేది. హోనాన్ లో పండిన ప్రత్తి కియాంగ్సు చెకియంగ్ లకు రవాణాఅయి, అచట బట్టలు నేయబడేవి. హూచౌనుంచి పట్టునూలు పడవలపై హోగ్ చౌ, నాంకింగ్ లకు రవాణా అయ్యేది. అచట నేయబడిన పట్టువస్త్రాలు దూరాన ఈశాన్యంగా వున్న లియోనింగ్ లోనూ, పశ్చిమోత్తరంగావున్న కంనూలోనూ, ఆగ్నేయంగావున్న యున్నాన్ లోనూ అమ్మక నుయ్యేవి. చాంగ్ చుయా, హెంటుంగ్ లలో తయారైన ఇనుపసామగ్రి ఎల్లానది యాంగ్ టీన్ నది దిగువప్రాంతాలలోనూ, చాలాదూరాన వున్న ఈశాన్యప్రాంతంలో కూడ అమ్మకమయ్యేవి.

చేతిపరిశ్రమలు, వర్తకం అభివృద్ధి చెందినప్పటికీ, అంతురించుతున్న పెట్టుబడి దారీ విధానం పెరుగుదలకు పూర్వదర్శ సహాయకవ్యవస్థ తీరిని అటంకంగా తయారైంది. భూస్వాములచేత నిర్దాక్షిణ్యంగా వోచుకోబడుతున్న రైతుల కొనుగోలుకత్తి చాల తక్కువగా వుంది. దీనికితోడు పరిశ్రమలపైన, వర్తకం పైన భారమైన పన్నులను విధించుటద్వారా మంచూ ప్రభుత్వం చేతిపరిశ్రమల కర్మాగారాల విస్తరణను అరికట్టింది. దీని పర్యవసానంగా భాగ్యవంతులైన వర్తకులు, చేతి పరిశ్రమల కర్మాగారాల యజమానులు ఉత్పత్తిని పెంచేందుకు పెట్టుబడిగా తమ ధనాన్ని వినియోగించే బదులు, భూమిని కొని భూస్వాములయ్యేందుకు సినిల్ పరిక్షల్లో పాల్గొని ప్రభుత్వాధికారులుగా తయారయ్యేందుకు ప్రయత్నించేవారు.

టిబెటన్లు, మంగోల్ లు, ఉయ్యగుర్లు

సాంగ్ ట్యూన్ గాంబో కాలంనాటి నుంచి టిబెటన్లు చౌధ్దమతావలంబకులు. కాన్యల గ్రాండ్ లామా అయిన ఖాన్ పాన్ టిబెట్ సామంతరాజుగా కుబ్జాయి ఖాన్ చేకాడు. టిబెట్ రాజకీయ, మతవ్యవహారాలన్నిటికీ ఆధిపత్యం వహించి పరిపాలించే హక్కు అతనికివుంది. అనుచరులంతా ఎర్రరంగు టోపీలను, చొక్కా

అను ధరించినందున “ఎర్రకాఖ”ని పిలువబడే బౌద్ధమతకాఖకు అతడు నాయకుడుగా వుండేవాడు.

పదిహేనవ శతాబ్దంనాటికి ట్సాన్-ఖా-సా అను మతగురువు తూర్పు టిబెట్ లో “పసుపుకాఖ”ను ప్రారంభించాడు. తరువాత ప్రథమ శిష్యులైన దల్లె, పంచనలు లాసాలో వుంటూ పసుపుకాఖకు నాయకులయ్యారు.

పదిహేడవ శతాబ్దంలో పసుపుకాఖ అనుయాయుల సంఖ్య పెరిగి, ఎర్రకాఖ పలుకుబడిని తొలగించి, పశ్చిమ టిబెట్ లోకూడ ప్రాబల్యం సంపాదించింది. పశ్చిమ టిబెట్ లోని టాషీ - లంపోకు పంచన్ తరలి వెళ్ళాడు.

1716 చలికాలంలో మంగోలియాలోని జుంగార్ తెగ టిబెట్ పై దాడిచేసింది. లాసాలోనికి చొచ్చుకు వచ్చారు. చింఘాయ్, జీచివాన్ రాష్ట్రాలనుండి మంచూ ప్రభుత్వ సేనలు టిబెట్ లో ప్రవేశించి, జుంగార్లను పారదోలాయి. తరువాత మంచూ ప్రభుత్వం టిబెట్ లో కమిషనర్లను నియమించింది. రాజకీయ వ్యవహారాలను అతడే పరిపాలించుతుండేవాడు.

ఎడారికి దక్షిణవైపున నివశించుతున్న మంగోల్ తెగలను పదహారవ శతాబ్దం మధ్యకాలంనుంచీ ఇన్నర్ మంగోలియాన్ తెగలని పిలిచేవారు. చింఘాయ్, టీయెన్ షాన్ పర్వతాలకు ఉత్తరంగా నివశించే మంగోల్ తెగలను ఔటర్ మంగోలియాన్ తెగలని పిలిచేవారు.

షాన్ హోయ్ కువాన్ కనుమలో ప్రవేశించుముందే మంచూ సేనలు ఇన్నర్ మంగోలియాను స్వాధీనంచేసుకుని, దానిని 8 జెండాల పరిపాలనక్రింద విభజించారు.

ఔటర్ మంగోలియాలోని జుంగర్ తెగ ఇల్లినది లోయలో నివశించుతుండేది. పదిహేడవ శతాబ్దం మధ్యకాలంలో జుంగర్ తెగ నాయకుడు ఔటర్ మంగోలియా లోని ఇతర తెగలకు కలుపుకొని బలం సంపాదించి, టీయెన్ షాన్ పర్వతాలకు దక్షిణ ప్రాంతాన్ని ఆక్రమించాడు.

టిబెట్ నుంచి జుంగర్లను పారదోలూ, కొన్ని సంవత్సరాల అనంతరం మంచూ సేనలు టీయెన్ షాన్ పర్వతాలకు ఉత్తర ప్రాంతంపై దాడిచేశాయి. యుద్ధం సంవత్సరాల తరబడి కొనసాగేక చివరకు శాంతి ఏర్పడింది. పద్దెనిమిదవ శతాబ్దం మధ్యలో జుంగర్ల అంతర్భుద్ధంలో చిక్కుకున్నారు. తదవకాకాన్ని వినియోగించుకుని మంచూ ప్రభుత్వం నైస్యం దాడిచేసింది. 1751 లో టీయెన్ షాన్ పర్వతాలకు ఉత్తర ప్రాంతాన్ని ఆక్రమించుకుంది.

ఉయ్యగర్ల ముస్లిం మతావలంబకులు. పదకొండవ శతాబ్దంలో దేశ దిక్కురి జీవితాన్ని వదిలి, టీయెన్ షాన్ పర్వతాలకు దక్షిణ ప్రాంతంలో వ్యవసాయం పశువుల పెంపక వృత్తులను చేబట్టారు.

పదిహేడవ శతాబ్దం మధ్యలో జుంగర్ల టీయెన్ షాన్ పర్వతాలకు దక్షిణ ప్రాంతాన్ని ఆక్రమించుకుని, ఉయ్యగర్లను లొంగదీసుకున్నారు.

జూయర్లను ఓడించిన తర్వాత జూయర్లనుండి కప్పు వసూలుచేయాలని మంచూలు ప్రకటించారు. కాని జూయర్లు నిరాకరించారు. దానిపై మంచూలు దాడిచేసి, రెండు సంవత్సరాల యుద్ధానంతరం జూయర్లను ఓడించి, టియోన్ హాస్ పర్యవాలకు దక్షిణ ప్రాంతాన్ని స్వాధీనం చేసుకున్నారు.

అనేక జాతులపై చింగ్ వంశ పరిపాలన

వికాలమైన చింగ్ సామ్రాజ్యంలో అనేక జాతులు - హాన్, మంచూలు, మంగోల్లు, హుయూ, టిబెట్లు, జూయర్లు, మియోవ్, లీ, చువాంగ్, కోవహన్... వగైరా - నివసించుతుండేవి. వారు వేర్వేరు భాషలను మాట్లాడుతూ, వేర్వేరు అలవాట్లు సంప్రదాయాలు కలిగివుండేవారు. మంచూ ప్రభుత్వం ఏర్పరచిన విశ్వ పరిపాలన ఫలితంగా వివిధ జాతులనున్న ఆర్థిక సాంస్కృతిక సంబంధాలు ఏర్పడి మార్పులకు అనుకూల పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. కాని రాజకీయంగా మంచూ ప్రభుత్వం, చైనాలోని మంచూలు కాని యితర జాతులపై అతిక్రూరమైన నిర్బంధ విధానాన్ని అమలుజరిపేసి. వారికి సమాన హక్కులను తృప్తికరించేది.

మంచూ మైనికులను నిలిపిన కేంద్రాలలో రైతులను వారు సాగుచేసే భూముల నుండి తొలగించి, ఆ భూములను ఎనిమిదిజేడాలు ప్రభువులకు కొంతభాగం, మైనికులకు మరికొంతభాగం పంచేవారు. హాన్ ప్రజలచేత భూమిని దున్నించి, మత్తాలు వసూలు చేసుకునేవారు. మంచు ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల నిరంకుశత్వం క్రింద అన్ని జాతుల రైతుల జీవితం నానాటికి మరింత దుర్భరమయింది. జూయర్లనుంచి భూమిశిస్తును, ధనాన్ని, సంపదను మంచు పరిపాలకులు గుంజేవారు. దీనికోసం ఎంతో రాగిని, తివాసీలను, బంగారాన్ని, స్పటికాలను ప్రతి సంవత్సరం వసూలు చేసేవారు. క్వీచాలోని మియోవ్ ప్రజలచేత పెట్టిచాకిరి చేయించుకునేవారు.

మంచు ప్రభుత్వంలోని ఉన్నతోద్యోగాలన్నీ మంచూ ప్రభువులకు హాన్ భూస్వాములకు, మంగోల్ సామంతులకు ప్రత్యేకించేవారు. మంచూ ప్రభువుల చేతుల్లోనే నిశ్చయించిన అధికారమంతా వుండేది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలలో కీలక స్థానాలైన గవర్నరుపదవుల అన్నిటినీ మంచూ ప్రభువులే ఆక్రమించేవారు.

మంచూల దావాలను విచారించేందుకు ప్రత్యేక కోర్టులుండేవి. నేరాలుచేసిన మంచూలను వదలివేయడమో లేదా ఖైదులో ప్రత్యేక సౌకర్యాలు పొందడమో రిగేడి.

మంచూల పరిపాలనా కాలమంతటిలోనూ అల్పసంఖ్యాక జాతులవైన, ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించినవారిపైనా కఠిన చర్యలు తీసుకునేవారు. మింగ్-చరిత్ర అనే గ్రంథంలో మంచూ పాలకులను నిరసించే భాగాలున్నాయని తెలిసికొని, ఆ గ్రంథ సంపాదకుడైన చువాంగ్ టింగ్-లంగ్ చనిపోయినప్పటికీ, అతని శవాన్ని గోరి నుండి తవ్వించి బయటికితీసి, తిల తీయించారు. అతని కుటుంబసభ్యులను, పదహారు సంవత్సరాలకు మించిన వయస్సుగల మగవాళ్ళందరికీ మరణశిక్ష విధించారు. స్త్రీలను రాజ్య పాలిమేరలు బయటికి ప్రవాసం పంపారు. గ్రంథానికి ఉపాధ్యతం వ్రాసిన

వారిని, చిత్రాలు గీసినవారిని, అమ్మినవారిని, కొన్నవారిని, అందరినీ చంపారు మంచులకు ఆక్షేపించి వ్రాతలున్న పుస్తకాలన్నిటినీ లాక్కుని తగులబెట్టించడమో, మార్పించడమో చేయాలని ధనికోవ్యోగులను ఆజ్ఞాపించారు. పన్నెండు సంవత్సరాలలో 18 వేల సంపుటలకు వైగా భ్వంసం చేయబడ్డాయి.

వివిధ జాతుల ప్రజలు కలిసి, ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా వికృతకార్యాచరణకు పూనుకోకుండా అరికట్టేందుకు మంచూ పరిపాలకులు అనేక చర్యలు తీసుకున్నారు. హాన్ జాతివారికి, మంగోల్ జాతివారికి చుట్టూ వివాహాలను నిషేధించారు. టిబెటన్లు జుంగల్లనుధ్య, హాన్లకు, ఉయ్యిగ్లకు చుట్టూ సంబంధాలను నిషేధించారు. అన్ని జాతుల ప్రజలకు చుట్టూ సంబంధాలకు ఆవకాశం లేకుండాచేసి, వారిమధ్య ద్వేషాలను రెచ్చగొట్టేవారు.

మంచూ ప్రభుత్వ క్రూరపరిపాలనక్రింద ద్రుష్టుతున్న అన్ని జాతుల ప్రజలు, నిరంకుశత్వానికి వ్యతిరేకంగా నిలబడి, తమ భవిష్యత్తును నిర్ణయించుకోవలసిన ఆవశ్యకత ఏర్పడింది.

మంచులకు వ్యతిరేకంగా తిరుగుబాటు

అన్ని జాతుల ప్రజలను ఆణచినేయడం, వోమకోవడంలో దుష్టత్రయం — మంచూ ప్రభువులు, హాన్ భూస్వాములు, మంగోల్ సామంతులు — తీవ్రమైన ప్రతిఘటనను ఎదుర్కోవలసివచ్చింది. పద్దెనిమిదో శతాబ్దం చివరలో హుయి, మియోవ్, హాన్ ప్రజలు ఒకరి తర్వాత ఒకరు వరుసగా తిరుగుబాటు చేశారు.

హుయి ప్రజలు చాలకాలంగా చింఘాయ్, కంఝులలో నివసించుతుండే వారు. దేశంలో యితర ప్రాంతాలలో కూడ వారు నివసించేవారు. ముస్లిం మతావలంబకులు ప్రధానంగా వ్యవసాయంపై జీవించుతూ పశువులకుకూడ పెంచేవారు.

యువాన్, మింగ్ వంశాల పరిపాలన చివరి రోజుల్లో తిరుగుబాటు చేసిన రైతు సేనలతో హుయిలు చేతులు కలిపారు. మంచూ సేనలు హాన్ హై కువాన్ కనుమలో ప్రవేశించాక, కంచూ వైపున వున్న హుయి ప్రజలు కొత్త దురాక్రమణ దారులతో పోరాడారు. మంచూ వ్యతిరేకశక్తులను బలపరచి లాంచూనగరాన్ని, చుట్టూవున్న అనేక జిల్లాలను పట్టుకున్నారు. మంచూలు అదనపు బలాలను పంపినపుడు పర్వతాలలో రక్షణ తీసికుని, మంచూ సేనలకు చాల నష్టం కలిగించారు. చివరకు మంచూలు ఆ ప్రాంత మంతటికి చుట్టుముట్టి నీటివనరులను, ఆహార సప్లయలను బండ్ చేశారు. హుయిలు దేవాలయాలను తగులబెట్టారు. ఐనప్పటికీ చివరి మనిషి వరకూ హుయిలు పోరాడారు.

క్వీచౌ, పశ్చిమ హునాన్లలో మియో ప్రజలు నివసించేవారు. వారికి దీర్ఘ కాల చరిత్ర వున్నప్పటికీ వారి వ్యవసాయం కొంత వెనుకబడివుండేది. వారి పాటలు, నృత్యాలు గొప్పగా వుండేవి : వారి వైద్య అనుభవాలు వై నా వైద్యశాస్త్రానికి ఎంతో ఉపకరించాయి.

మంచూ ప్రభువులు, హోన్ భూస్వాములు తరుచుగా బలవంతాన వారి భూములను స్వాధీనంచేసుకునేవారు. 1795 సంవత్సరంలో క్వీచాలోని టుంగ్ జెన్ లో నివసించే మియో ప్రజలు తిరుగుబాటు చేశారు. పశ్చిమ హునాన్ లోని మియో రైతులకూడ ఆ పిలుపును అందుకున్నారు. హునాన్ లోని జిల్లా, పట్టణాలను వారు పట్టుకున్నారు. చివరకు మంచూలు తిరుగుబాటును అణచివేయ గలిగినప్పటికీ మియోలు చెడురుముదురుగా పోరాటాన్ని కొనసాగించారు.

మియో తిరుగుబాటు సమయంలో మంచూ ప్రభుత్వం విపరీతమైన మిలిటరీ ఖర్చును భరించవలసి వచ్చింది. ఈ సస్టెన్ని భర్తీమీయడానికి హూషే, జీచివాన్ రాష్ట్రాలపై పన్నులను ఎక్కువచేసింది. ఈ భారం మోయలేక అచటి ప్రజలు ఆయుధాలు పుచ్చుకుని తిరుగుబడ్డారు.

1796 లో చింగ్ చా, హూషేలోని రైతులు మొదటి దెబ్బకొట్టారు. “ఉద్యోగుల నిరంకుశత్వానికి వ్యతిరేకంగా ప్రజలు తిరుగుబాటాని ని నాదమిచాము. పశ్చిమ హూషేలోని రైతులు వారితో కలిసారు. జీచివాన్, హూషే, షెన్సి సరిహద్దున వున్న పర్వతప్రాంతాన్ని రైతుసైన్యం తన కేంద్రంగా చేసుకుంది. ప్రధాన సైన్యం ఎపుడూ తరలిపోతూ హోనాన్, జీచివాన్, షెన్సి, కంసూ రాష్ట్రాలలో సాయుధ చర్యలు జరిపింది.

రైతు సైన్యాన్ని అరికిట్టేందుకు మంచూ ప్రభుత్వం దేశ వివిధ ప్రాంతాల నుంచి అదనపు బలాలను పంపింది. భూస్వాముల సాయుధదళాలచేత కోటలు నిర్మించింది. గ్రామాలమట్టూ వలయంగా కందకాలు తవ్వించింది. ధాన్యాన్ని దాచివేయించి, రైతు సైన్యాలకు ఆహార సప్లయలు అందకుండా నిరోధించింది. తొమ్మిది సంవత్సరాల అనంతరం, 20 కోట్ల వెండినాణాలను ఖర్చుపెట్టి ఎట్టకేలకు మంచూ ప్రభుత్వం రైతుల తిరుగుబాటును అణచివేసింది.

యూరోపియన్ పెట్టుబడిదారీ దేశాలు చైనాపై దాడిచేయడం ప్రారంభం

పదహారవ శతాబ్దారంభంలో సముద్రాలపై దోపిడిగాళ్ళవలె ప్రవర్తించే పోర్చుగీస్ వర్తకులు చైనా ఆర్షేయ కోస్తాలో దిగారు. నిషిద్ధవస్తువులను రవాణా చేయడం, ఓడలపై దాడిచేసి సరుకులను దోచుకుపోవడమేగాక మనుషులనుకూడ బానిసలుగా ఆమ్మేందుకు ఎత్తుకుపోయేవారు. వారి చట్టవిరుద్ధ చర్యలను చైనా ప్రజలు దృఢనిశ్చయంతో ప్రతిఘటించారు. క్యాంగ్టుంగ్, ఫూకీన్, చెకియాంగ్ కోస్తా ప్రాంతాలనుండి పోర్చుగీస్ వారిని చివరకు పారదోలారు. 16 వ శతాబ్దం మధ్యలో పోర్చుగీస్ వర్తకులు మకావోలో దిగారు. మొదటివారు కేవలం ఓడ ఆగడానికి మాత్రమే అనుచుతీ ఆడిగారు. కాని 1557 లో కోటలను నిర్మించడం, నగర గోడలను కట్టడం ప్రారంభించారు. తమ స్వంత ఉద్యోగులను నియమించడానికి తయారయ్యారు. ఈ విధంగా మకావోలో పోర్చుగీస్ దురాక్రమణ ప్రారంభమయింది.

పోర్చుగీస్ అడుగుజాడల్లోనే స్పెయిన్, డచ్ వర్తకులు బయలుదేరి, చైనా కోస్తా ప్రాంతాలలో దోపిడీ చర్యలు సాగించారు. పదిహేడవ శతాబ్దం మధ్య భాగంలో ఒకసారి డచ్ వాళ్ళు తాయ్ వాన్ దీవిలో కొంత భాగాన్ని ఆక్రమించారు.

వర్తకులు రావడంతోపాటు యూరోపియన్ మత ప్రచారకులుకూడ చైనాకు పరిచితులయ్యారు. యూరోపియన్ విజ్ఞాన శాస్త్రాలతో చైనా ప్రజలకు పరిచయ పేర్పడింది. కాని కొందరు మతబోధకుల మునుగులో తమదేశ ప్రభుత్వాల ప్రచారకుల వలె వ్యవహరించారు.

తాయ్ వాన్ దీవిలోవున్న చెంగ్ చెంగ్ - కుంగ్ కు ప్రధాన చైనా భూమితో వున్న సంబంధాలను తుంచినవేయడానికి, సముద్రంపైకి వెళ్ళే వర్తక ఓడల యజమానులకు మరణశిక్ష వేస్తామనీ, సరకులను జప్తు చేస్తామనీ మొదటి మంచూ పాలకులు చాటం జారీ చేశారు. విదేశ వర్తక నావలు మకావోలో మాత్రమే దిగేందుకు ఒకేసారి

25 కు మించి దిగరాదనీ నియమం విధించారు. మంచూసైన్యం తాయ్ వాన్ దీవిని స్వాధీనం చేసుకున్నాక ఓడప్రయాణాలపై నిషేధాలు తొలగించబడ్డాయి. ఐనప్పటికీ సముద్ర ప్రయాణంచేసే చైనా వర్తకపు ఓడలు ఏరకంగా వుండాలో, ఎంత సరకు వేయవచ్చో నియమాలు విధించారు. కాంటన్ రేవును విదేశ వ్యాపారానికి ప్రత్యేకించారు. క్యాంగ్ టుంగ్ లోని పెద్ద వర్తకులను కో-హాంగ్ అని పిలువబడే అధికార గిట్టుగా ఏర్పడమని మంచూ ప్రభుత్వం నూచి-చింది. కో-హాంగ్ అధికారులు విధించే నియమాలను విదేశ వ్యాపారస్తులు పాటించాలి; అది ఏర్పరచే వసతి గృహాలలో నివశించాలి. విదేశ వర్తకులు సరుకులను కొనడం, అమ్మడం, ప్రభుత్వంతో వ్యాపారం చేయడం వల్లరా అన్నీ కో-హాంగ్ మధ్యవర్తిత్వంద్వారానే జరగాలి.

పద్దెనిమిదవ శతాబ్దానికి ప్రపంచంలోని వర్తకదేశాలన్నిటిలో బ్రిటన్ ఆత్యంత శక్తివంతమైన దేశంగా తయారైంది. ఆయుధబలంతో తన సామ్రాజ్యాన్ని విస్తరించు కోవడంలో నిమగ్నమైవుంది. చైనాదేశ విస్తీర్ణము, అపార సంపద, పెద్ద జనాభా బ్రిటిష్ ఈస్టు ఇండియా కంపెనీ దృష్టిని ఆకర్షించింది. తరువాత ఇంగ్లాండులోని స్వతంత్ర వర్తకులు, ఓడ యజమానులేగాక ఇతర వర్తకదేశాలవారుకూడ ఆకర్షించబడ్డారు. ప్రత్యేక వర్తక సదుపాయాలను సంపాదించడానికి బ్రిటిష్ రాయబారి మేకార్థ్ నే 1798 లో పెకింగ్ కు వచ్చి, మంచూ ప్రభుత్వం ముందు తమ కోర్కెల జాబితాను వుంచాడు. దాన్లో క్రింది కోర్కెలున్నాయి: బ్రిటిష్ వారి వర్తక విషయాలను అసమానుతీ చేసే బ్రిటిష్ ప్రతినిధి పెకింగ్ లో వుండేందుకు అనుమతించాలి; నింగ్ పో, టీన్ ఫూయ్, టీన్ టీన్ నగరాలతో వర్తకం చేసేందుకు బ్రిటిష్ వ్యాపారస్తులకు అనుమతి యివ్వాలి; చాషాన్ దీవుల సమీపంలో చిన్న దీవిపై బ్రిటిష్ వర్తకులు నివసించేందుకు, తమ సరకులను నిల్వ చేసుకునేందుకు అనుమతి యివ్వాలి; మకావ్ నుంచి కాంటన్ కు రవాణా అయ్యే సరకులపై సుంకాలను మినహాయించడానికి లేదా తగ్గించడానికి అనుమతించాలి. ఈ దుష్ట కోర్కెలను మంచూ ప్రభుత్వం తిరస్కరించింది.

మంచూ ప్రభుత్వం అనుసరించిన తలుపు బిగించుకూర్పునే విధానం (Closed-door policy) శైఖవాస్థంలో వున్న చైనా పెట్టుబడిదారీ ఆర్థికవిధానం పెరుగుదలకు ఆటంకంగా తయారైంది. ఐనప్పటికీ సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వాలు చైనా సంపదలను విచ్చలవిడిగా దోచుకునేందుకు పెద్దయెత్తున వేగులవ్యాపార పంపుతున్న సమయంలో, మంచూ ప్రభుత్వ విధానం ఆత్మరక్షణకు సాధనంగా వినియోగపడింది.

ఆప్పటికి చైనాలో సమాజస్థితి పూర్వదే ఆర్థికవిధానం వుంది: ప్రజల ప్రాథమిక అవసరాలను తీర్చేటంత సరకు దేశంలోనే ఉత్పత్తి జరుగుతుంది. విలాస వస్తువులను కొనగలకై భాగ్యవంతులలో పరిమితంగా వుంది.

నల్లమందు వ్యాపారం కొరకు మూసివున్న చైనా తలుపులను ఇంగ్లాండు బలవంతాన తెరచింది. ఒకసారి మార్గం తెరచాక సామ్రాజ్య ప్రభుత్వాలు, వర్తక కేళాలు అన్నీ చైనాలో ప్రవేశించాయి.

చైనాదేశంలో నల్లమందు ప్రవేశ పెట్టబడింది. ఇంగ్లాండు దేశానికి వలసగా వున్న ఇండియాను దోచుకుంటున్న ఈస్టుఇండియాకంపెనీ నల్లమందు పరిశ్రమద్వారా విపరీతలాభాల తీసేసి. నల్లమందు వర్తకాన్ని నిషేధించి, పట్టుకున్న నల్లమందు సుకునంతనూ శ్వంసంచేయడం చాలా ప్రభుత్వం అనుబంధించిన చర్యలను ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వం సాకుగా తీసుకుంది. పర్యవసానమే నల్లమందు యుద్ధం, ...

కిరి వ అ ధ్యాయం

మింగ్, చింగ్ రాజ్యాల కాలంలో చైనా సంస్కృతి

ప్రకృతి శాస్త్ర విజ్ఞానం

మింగ్ పాలనలో వ్యవసాయం, చేతి పరిశ్రమల్లో టెక్నిక్ (నైపుణ్యం) పెరిగింది. ప్రకృతి శాస్త్రాలు, అనుబంధ (Applied) శాస్త్రాలు కొంతవరకు అభివృద్ధి చెందాయి. వైద్య పరిశోధనలో ప్రభావవంతమైన లీ-షీ-చెన్ ఆపటివరకు వైద్య విజ్ఞానంలో చైనావారు సాధించిన అనుభవాలన్నిటినీ సమీక్షించాడు. ఇరవైయేడు సంవత్సరాలు కృషిచేసి, “పెన్ ట్సాన్ కాంగ్ మూ” (వస్తుగుణ దీపిక) అనే గొప్ప వైద్యశాస్త్ర గ్రంథాన్ని రచించాడు. దీనిలో లీ-షీ-చెన్ మందులను 60 భాగాలుగా విభజించాడు. ప్రతి రకానికి వేర్వేరు నామకరణం చేశాడు. ఏ మూలక ఎవట దొరుకుతుందో, ఏ మందు ఎలా తయారుచేశాలో, ఏయే జబ్బులకు ఏయే మందులు వాడాలో వివరించాడు. 1892 మందులను గురించి, 10 వేల అనుపానాలను గురించి “పెన్ ట్సాన్ కాంగ్ మూ” (మెటీరియా మెడికా) అను యీ గ్రంథంలో వివరించబడింది.

పెన్ ట్సాన్ కాంగ్ మూ చైనా వైద్య శాస్త్రానికి ఎంతో తోడ్పడిన గ్రంథం. దీనిలో వృక్షజాతిని వేర్వేరు తరగతులుగా విభజించడంలో అనుసరించిన పద్ధతి ఆపటి ప్రపంచంలో అత్యంత ఆధునికమైనది. పదిహేడవ శతాబ్దంనాటికే యీ గ్రంథం యితర భాషల్లోకి అనువదించబడింది.

సుంగ్ ఇంగ్-హింగ్ వ్రాసిన “టియన్ కుంగ్ కై పూ” (ప్రకృతి వనరులను వినియోగించుకోవడం) అనే పుస్తకంలో వివిధ పంటలను దశలవారీగా పెంచడం, చేతి పరిశ్రమలద్వారా వస్తువులను తయారుచేయడం వివరించాడు. ఉత్పత్తిని పెంపొందించే విషయమై అమూల్య అనుభవాలను యీ గ్రంథం తెలియజేస్తుంది. ఇళము కరిగించే బట్టిలను గురించి ప్రాప్తూ, గనులనుండి యినుప మట్టిని (కాకిరాయిని) తవ్వడం, కొలిమిని నిర్మించడం, బట్టిలలో యినుము కరిగించడం, దుక్కుయినుము

నుంచి ఉక్కును తయారుచేయుడం వలె రా పద్ధతులన్నీ వర్ణించబడ్డాయి. పట్టు పరి శ్రమను గురించి వ్రాస్తూ పట్టు పురుగులను పెంచడం, నూలు తీయడం, బట్టలు నేయడం వలె రా వివరించబడ్డాయి. చుగ్గలలో వివిధరకాలను తెరిచే చిత్రాలు కూడ గీయబడ్డాయి.

మింగ్ పాలన చివరి సంవత్సరాలలో హున్స్ క్వాంగ్-చీ అనే రచయిత వ్యవసాయానికి సంబంధించిన వివిధ సమస్యలను అభ్యయనంచేశాడు. యూరోపియన్ మిషనరీలనుండి కొంత శాస్త్రీయ విజ్ఞానాన్ని సంపాదించి, “సుంగ్ చెంగ్ చువాన్ ఘ” (వ్యవసాయంపై పూర్తి విజ్ఞానం) అనే గొప్ప గ్రంథాన్ని వ్రాశాడు. దీనిలో ఆహార పంటలను, పండ్లతోటలను, ప్రత్తి, జనుము, తదితర చెట్లను నాటే విధానం గురించి, పట్టుపురుగులను, పశువులను, కోళ్ళను, చేపలను పెంచడం గురించి, వివిధ జంతువులు జమ్ములకు మందులు నేయడం గురించి వర్ణించాడు. నీటివనరులను వృద్ధి చేయడం చాల ప్రాముఖ్యమైన విషయం. వేర్వేరు ప్రాంతాలలోవున్న జలాశయ నిర్మాణాలను పరిశోధించి, యూరపులో నీటిపారుదల ప్రాజెక్టులను నిర్మించే పద్ధతులను కొన్నిటిని పరిచయంచేశాడు. కరువు నివారణ పద్ధతులను పరిశీలింపడంపై దృష్టిని కేంద్రీకరించాడు వెన్ ట్సాన్ కాంగ్ మూ తదితర వైద్యశాస్త్ర గ్రంథాలలో ఉపహరించబడిన ఆహారానికి పనికివచ్చే మూలికలు ఏవేవి కరువు కాలంలో వారు తయారు చేసేవో వివరించారు.

ప్రజాస్వామిక భావాలు

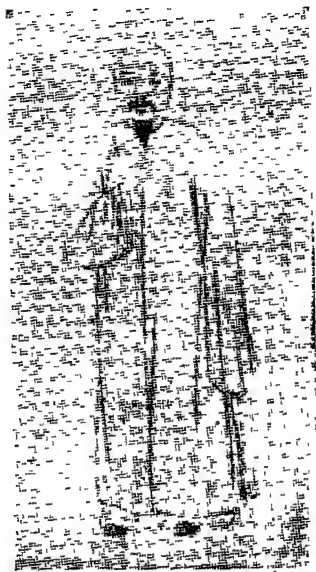
మింగ్, చింగ్ వంశాల పరిపాలనా కాలంలో వర్తకవ్యాపారాలు క్రమంగా విస్తరించాయి. పెట్టుబడిదారీ ఉత్పత్తికి ప్రాథమికరూపం ఏర్పడి, వృద్ధిచెందుతూంది. ప్రజాస్వామికభావాలు రూపొంది, విస్తరించుతున్నాయి. ఆ కాలపు సాహిత్యంలో యీ భావాలు ప్రతిబింబించుతున్నాయి.

ఆ కాలంలో ప్రజాస్వామిక భావాలను ప్రచారంచేసిన వారిలో హుయాంగ్ టుంగ్-హీస్సీ, కూ యెన్-తూ, వాంగ్ ఫూ-చి ప్రఖ్యాతివహించిన మేధావులు. వీరు మంచూ వ్యతిరేక పోరాటంలో పాల్గొని, ప్రభుత్వ నిర్బంధానికి గురయ్యారు. ఉదాహరణకు హుయాంగ్ టుంగ్-హీస్సీ ఒక దీవిలో జీవితం గడపవలసివచ్చింది. వాంగ్ ఫూ-చి చాలకాలం మియో ప్రజలు నివసించే ప్రాంతంలో తలదాచుకోవలసి వచ్చింది. కూ యెన్-తూ ఉత్తర రాష్ట్రాలలో తిరుగుతూ, ఆ ప్రాంత భౌగోళిక పరిస్థితులను పరిశీలించుతూ, మంచూలకు వ్యతిరేకంగా సాయుధ తిరుగుబాటుకు సన్నాహాలు చేశాడు. రాజరికాన్ని, మంచూ పరిపాలనను నిరసించుతూ వారందరూ చాల పుస్తకాలు వ్రాశారు.

హుయాంగ్ టుంగ్-హీస్సీ తన రచనలో సింహాసనంకొరకు పెరుగులాడుతూ రాజు క్రూరంగా ప్రజలను ధ్వంసంచేస్తాడని వ్రాశాడు: సింహాసనం అధిష్టించాక ప్రజలను దారుణంగా దోచుకుంటాడు. కాబట్టి రాజు ప్రజలకు శత్రువనీ, అతడికి

શ્રીમદ્ - વેન્ (1518-1593)

లిన్ ట్సీ-పు (1785-1850) (చూ. పే. 161)

వ్యతిరేకంగా ప్రజలు పోరాడటం సహజమనీ ఆయన వివరించాడు. తన ఆస్తిని, ప్రత్యేక హక్కులను రక్షించుకోవడానికి రాజు శాసనాలు చేస్తాడు. ఈ చట్టాలు దేశమంతటి శ్రేయస్సుకొరకు కాదు; కేవలం స్వప్రయోజనాలను, కుటుంబ లాభాలను సాధించడానికి మాత్రమే. రాజు సరైనదని నిర్ణయించిన విషయం సరైనది కాక పోవచ్చు; అతడు తప్పుగా పరిగణించేది తప్పుకాకపోవచ్చు. ప్రజలే వాటిని పరిశీలించి నిర్ణయించాలినుంది.

భూమి రాజుగారి స్వాతంత్ర్యకాదని వాంగ్-వూ-చి అభిప్రాయపడ్డాడు. దానిపై నివసించుతూ, దున్నుతున్నారు కాబట్టి భూమి ప్రజలదే అని స్పష్టపరిచాడు.

ఫ్రాడల్ భూస్వామ్య విధానంపై ప్రజలకున్న అసహ్యతకూడ ఆ కాలపు సాహిత్యంలో ద్యోతకమయింది.

“జులిస్ వైస్” (పండితులు) అనే గొప్ప హాస్యరస నవల చింగ్ వంశకాలంలో వ్రాయబడింది. దీనిని రచించిన వూ చింగ్-ట్టూ ఆ రోజుల్లోవున్న సివిల్ సర్వీస్ విధానాన్ని నిశితంగా విమర్శించాడు. నిజాయితీ, నైపుణ్యం శూన్యమైనప్పటికీ బిరుదులను, భాగ్యాన్ని ఎలా సంపాదించేవారో, మోసంచేయడం, ఏ రోటికాడ ఆ పాట పాడటం, అవినీతి పనులు చేయడం, లంచాలుమేయడం ఎలా సర్వసాధారణ మైపోయిందో చిత్రించాడు. మర్యాదస్తుడు, నిజాయితీపరుడైన యువకుడు సివిల్ పరీక్షలో నెగ్గి ఉద్యోగి ఐన తర్వాత అబద్ధాలకోరుగానూ, సిగ్గు ఎగ్గు లేని అవినీతి పరుడుగానూ ఎలాదిగజారాడో రచయిత వర్ణించాడు. ప్రభుత్వ పరీక్షలో సంపాదించిన బిరుదులను వినియోగించుకుని కొందరు ఏ విధంగా తమ ప్రాంతంలోని ప్రజలపై నిరంకుశత్వం చెలాయించేవారో నిరూపించాడు. ఉద్యోగులలో అత్యధిక సంఖ్యా కులు లంచగొండులు, సంకుచిత స్వభావం కలిగిన క్రూరులు, తెలివితేటలులేని బడుద్దాయిలు అని చిత్రించాడు.

ట్యూవో హ్యూయే-చిన్ రచించిన *హుంగ్ లో మెంగ్ (ఎర్రభవనం కల) అనే గ్రంథం ఆ కాలపు సాహిత్యంలో ఉత్తమ రచనగా పరిగణించబడుతోంది. ఒక ఉన్నతవంశ కుటుంబ జీవితాన్ని, దాని పతనావస్థను, పీడిత ప్రజల దుర్బర జీవితాన్ని ప్రతిబింబించుతూ యీ గ్రంథం వ్రాయబడింది. ఈ కుటుంబంలోని యువక పీరుడైన జేడ్ ఫ్రాడల్ సాంప్రదాయాలపై తిరుగుబాటు చేస్తాడు. పదవికొరకు, ధనం కొరకు తాపత్రయపడేవారిని అతడు ఏవగించుకుంటాడు. ఉద్యోగులతో కలసిమెలసి వుండాలన్న మాచనను తిరస్కరించుతాడు. ఫ్రాడల్ సమాజంలో అణచివేయబడిన మహిళల యెడల సానుభూతి వ్యక్తపరుస్తాడు. విశాల

* దీనిని విదేశభాషల ప్రచురణాలయం 1957 లో ఇంగ్లీషులో ప్రకటించింది.

మైన చిత్రపటంమీద స్వకృత వ్యక్తిత్వముల స్త్రీ పురుష పాత్రలు వందలు పైగా ఈ గ్రంథంలో చిత్రించబడ్డాయి.

టానో హుయే-చిన్ ఆ కాలంలోని సామాజిక జీవితాన్ని చిత్రించడంలో గొప్ప విజయం సాధించాడు. పూర్వ సమాజపు శిథిలావస్థను గంభీరంగా వర్ణించాడు.

నల్లమందు యుద్ధం

నల్లమందు వర్తకానికి వ్యతిరేక వుద్యమం

నల్లమందు యుద్ధకాలానికి చైనాలో ఫ్యూడల్ సమాజం వుండేది. భూస్వాములు రైతులను దారుణంగా దోచుకునేవారు. తాము సాగుచేసే భూమిలో పండిన పంటలో నూటికి 50 నుంచి 80 వంతులవరకూ రైతులు భూస్వాములకు మక్తాగా చెల్లించేవారు. దీనితోడు అదనంగా భూమిశిస్తును రైతులు ప్రభుత్వానికి చెల్లించాలి. ప్రాథమికమైన పనిముట్లతో చిన్న మళ్ళీలో రైతులు కృషి చేసేవారు. చేపగ్గాలపై బట్టలు నేసేవారు. సంవత్సరాల తరబడిగా నడుంవిరిగేలా శ్రమపడినప్పటికీ రైతులలో చాలామందికి కుటుంబబోషణే అస్తుబిస్తుగా జరిగేది. వెనకబడిన ఉత్పత్తి పద్ధతులను మార్చడం వారి శక్తికి మించిన విషయంగా కన్పించేది.

బనప్పటికీ చైనా ఫ్యూడల్ సమాజం గర్భకోశంలో అప్పటికే పెట్టుబడిదారీ విధానం అంతురాలు ప్రారంభమయ్యాయి. పట్టువస్త్రాలు, తేయాకు, ఇనుము, సింగాణీ తదితర చేతి పరిశ్రమల కర్మాగారాలలో ఇది స్పష్టంగా గోచరమయ్యేది. కాని అభివృద్ధి నిరోధక ఫ్యూడల్ మంచూ ప్రభుత్వం వీటిని ప్రోత్సహించలేదు. వైగాచేతిపరిశ్రమల అభివృద్ధిని ఆటంకపరచేది. ఉదాహరణకు పట్టుపరిశ్రమ ఆకాలంలో చేతిపరిశ్రమల ఉత్పత్తిలో ప్రముఖపాత్ర వహించేది. పట్టుపరిశ్రమ కేంద్రాలైన నాంకింగ్, నూచా, హాంగ్ చా నగరాలలో ప్రయివేటు పట్టుపరిశ్రమ ఉత్పత్తిని, అమ్మకాలను కంట్రోలు చేయడానికి మంచూ ప్రభుత్వం ఉద్యోగులను నియమించింది. కర్మాగార యజమాని వంద మగ్గాలను మించి కలిగివుండరాదని ప్రభుత్వం నిషేధించింది. ప్రతి మగ్గానికి 50 వెండినాణాల పన్ను ప్రతిసంవత్సరం వసూలు చేసింది.

చైనాలోని వివిధజాతుల ప్రజలు ముఖ్యంగా హాన్, మంగోల్, టిబెటన్, హుయీ మియోవ్, ఊయిఘర్ ప్రజలు నిరంతరం తమను పీడించుతున్న మంచూ పరిపాలనకు వ్యతిరేకంగా పోరాటం సాగించారు.

1830 వ సంవత్సరంనుంచి బ్రిటిషువాళ్ళు నల్లమందును ఎక్కువ మొత్తాలలో చైనాకు ఎగుమతిచేయ సాగారు. ఉద్యోగస్థులలోనూ, ధనికవర్గాలలోనూ ఎక్కువ

మందికి నల్లమందు నేవించే దుఃఖ్యానం అలవడింది. మంచూ సైన్యంలోకూడ కొందరు వుద్యోగులు, సైనికులకు కూడ నల్లమందు అలవడింది. కాంటన్ రేవు పట్టణం లోనే విగురుతయిన నల్లమందుకు రికోట్ల దండల వెండినాణాలు చెల్లించవలసి వచ్చేది. ఈ విధంగా వెండి ఎగుమతి అవడంవల్ల దేశీయ మార్కెటు వెండిధర పెరిగింది. చిన్ వంశ పరిపాలన మొదటి రోజుల్లో వెండి నాణాలదండ ఒకటి ఎనిమిదివందల రాగి నాణాలతో సమానంగా వుండేది. నల్లమందు యుద్ధం నాటికి ఈ ధర పదహారువందల రాగి నాణాలకు (అనగా రెట్టింపుకు) పెరిగింది. మంచూ ప్రభుత్వం పన్నులను వెండి నాణాలలో వసూలుచేసేది. కాని రైతులు అమ్మే వ్యవసాయ సరుకులకు రాగి నాణాలు మాత్రమే యిచ్చేవారు. ఇందువల్ల తాము చెల్లించవలసిన పన్నులకు పూర్వకంపే రెట్టింపు రైతులు చెల్లించవలసివచ్చేసి.

నల్లమందు వ్యాపారాన్ని గురించి చక్రవర్తి నల్లహద్దల్లో భేదాభిప్రాయాలు వుండేవి. నిజాయితీగల దేశభక్తుడు లిన్ టేన్ - నూ గుంపు దీనికి వ్యతిరేకంగా వుంది. నల్లమందు దొంగవర్తకం ద్వారా లాభం పొందుతున్న యితరులు వేరు దృక్పథం కలిగివున్నారు. టాంగ్ కాంగ్ చక్రవర్తి వెండి దేశాన్నుంచి అదృశ్యమైపోతుందనీ, నల్లమందు ప్రభావంవల్ల తన సైన్యం దిగబోతుందనీ, తన ప్రభుత్వ అధిష్టమే దెబ్బతింటుందనీ గ్రహించాడు. నల్లమందు నిషేధించడానికి లిన్ టేన్-నూను కాంటన్ నగరానికి పంపాడు.

1889 వసంత ఋతువులో లిన్ కాంటన్ నగరానికి చేరుకున్నాడు. విదేశ వర్తకులు తమవద్దనున్న నల్లమందునంతనూ ప్రభుత్వ స్వాధీనం చేయాలనీ, యిక ముందు నల్లమందు వ్యాపారం చేయమని హామీపత్రం వ్రాసియివ్వాలనీ ఆజ్ఞాపించాడు. ఈ నియమాన్ని ఉల్లంఘించినవారికి తక్షణం మరణశిక్ష విధించుతామనీ, వారి ఓడలను, సరుకును ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకుంటుందనీ ప్రకటించాడు. బ్రిటిష్ వర్తకానికి నూపరింపేం డెంబుగా వున్న కాపైన్ ఇలియట్ చైనా ప్రభుత్వ ఉత్తరువులను ఉల్లంఘించాడు.

ఆ తర్వాత సైనికులను పంపి లీ విదేశ ఫ్యాక్టరీలకు చుట్టూ కాపలా పెట్టించాడు. కూరగాయలు, నీళ్ళు సప్లయలను బండ్ చేయించాడు. ఇళ్ళనుగాని, ఓడలను గాని అడ్డకు యివ్వరాదనీ, నల్లమందు వర్తకుల క్రింద పనిచేసే చైనావారంతా మోసివేయాలనీ ప్రకటించాడు.

మూడురోజుల ముట్టడి అనంతరం తప్పనిసరై కాపైన్ ఇలియట్ 20 వేల పెట్టెల నల్లమందును ప్రభుత్వానికి అప్పగించాడు. దీనిలో మెయ్యి పెట్టెలకు చైనా అమెరికన్ వర్తకుల నల్లమందుకూడ చేరివుంది. 1889 సంవత్సరం జూన్ 8 వ తేదీన యీ నల్లమందునంతనూ బోన్ సముద్రతీరంలో 15 వ తగులబెట్టించాడు. ఇది పూర్తిగా కాలిపోవడానికి 20 రోజులు పట్టింది. అప్పటినుంచీ నల్లమందు దొంగ రవాణాకు వ్యతిరేకంగా తీసికున్న యీ చర్య ఎన్నడూ మరపురాని ఘటనగా చైనా ప్రజల వ్యక్తిపథంలో వుంటుంది.

బ్రిటిష్ దురాక్రమణ చర్యలు

సాంక్రామిక విప్లవానంతరం పద్దెనిమిదవ శతాబ్దం రెండవ భాగంలో పెట్టుబడి దారీ ఉత్పత్తివిధానం త్వరితగతిన అభివృద్ధి చెందడం ఫలితంగా బ్రిటన్ అన్నిటికంటే ఎక్కువ వలసలకలగొప్ప సామ్రాజ్యవాదజేతగా తయారైంది. వైసాదేశ తలపులను తెరచి తమ సాంక్రామిక వస్తువులను అమ్ముకోడానికీ, పరిశ్రమలకు వినియోగపడే ముడి సరుకును చౌకగా తీసుకుపోవడానికీ బ్రిటిష్ పెట్టుబడిదారులు ఆకురతగావున్నారు. అంతేగాక విశేషలాభం సంపాదించుతున్న నల్లచుండు వద్దకం, బ్రిటిష్ వాళ్ళకు ఎంతో ప్రాముఖ్యమైనది. అందుచేత విపరీత లాభాలు తెస్తున్న నల్లచుండు వద్దకాన్ని పునరుద్ధరించుకోడానికి కత్తులుమాసి, యుద్ధానికి తయారయ్యారు.

1839 సంవత్సరం జూలై నెలలో బ్రిటిష్ నావికులు కాలాన్ లో వైసారైతును చంపారు. ఖాసీకోరును అప్పగించాలని లిన్ హెచ్చరించాడు. కాని ఇలియట్ అప్పగించని తీరస్కరించాడు. తరువాత బ్రిటిష్ యుద్ధ నావలు వైసా పడవలపై ఫిరంగులను కాల్చాయి. వైసా యుద్ధ నావలు ఎదురు దెబ్బతీశాయి.

లిన్ ఉత్తరువు అనుసరించి, కొయ్యబాదులు పాతి ఇనప గొలుసులకట్టి, పెరల్ నదిలోకి యుద్ధ నావలు రాకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకున్నారు. కొత్త కోటలను నిర్మించి, నది రెండు గట్టులపైన 800 ఫిరంగులను నిలబెట్టారు. నావికా సేనాని కువాన్ టియోన్-పీ తన సుసంపూర్ణ తరిఫీదు యిచ్చి సిద్ధంగావున్నాడు. వైస్యం ఉత్సాహంగావుంది.

క్వాంగ్ టుంగ్ సముద్రతీరంపై బ్రిటిష్ సేనలు దాడిచేశాయి. కాని ప్రతి చోటా - నీళ్ళలో జాలివాళ్ళు, భూమిపైన స్థానిక సైనికులు ఎదుర్కొన్నారు. లిన్ పిలుపునందుకొని ప్రజలు తమ మాతృభూమి రక్షణకు సంఘటితమయ్యారు. సైన్యానికి - పౌరులకు మధ్య సన్నిహిత సహకారం, వికచత్వం వున్నందున బ్రిటిష్ సాయుధదాడి ప్రయత్నాలన్నిటినీ భగ్నం చేయగలిగారు.

వైసాపై బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం యుద్ధం ప్రకటించింది. 1840 జూన్ లో కాంటన్ పై దాడిచేసుడానికి నావికాసైన్యాన్ని పంపింది. కాంటన్ నగరంలో రక్షణకోటలున్నాయని దానిని దాటిపోయి బ్రిటిష్ సేనలు అమాయపై దాడికి ప్రయత్నించాయి. అచటకూడ దెబ్బతిన్నారు. తరువాత ఉత్తరానికి వెళ్ళి, చెకియాంగ్ సముద్రతీరాన వున్న టింఘాయ్ పై బ్రిటిష్ సైన్యం దాడిచేసింది. టింఘాయ్ లోని సేనలు, పౌరులు వీరోచితంగా పోరాడారు; కాని ప్రభుత్వం ఎలాంటి రక్షణలను నిర్మించనందున చామన్ దీవులలోవున్న ముఖ్యమైన రేవును బ్రిటిష్ వాళ్ళు ఆక్రమించకుండా అరికట్ట లేకపోయారు.

టింఘాయ్ పడిపోయినందున వార్త వెకింగ్ కు చేరగానే, చాలచుండి ఉద్యోగులు యీ అవకాశాన్ని వినియోగించుకుని, లిన్ ట్సే - నూ తలచిరుసుతవాన్ని తీవ్రంగా నిరసించారు. బ్రిటిష్ వాళ్ళతో రాజీపడానికి కోరారు. చక్రవర్తి పూజిస

లాడి, దేశభక్తుడైన లిన్ ను తొలగించాడు. చిట్టా (ప్రస్తుత హోషీ) రాష్ట్ర రాజు ప్రతినిధికి, టీన్ టీన్ పై బ్రిటిష్ నావలు దాడిచేస్తే, చైనా పై నావలు మొట్టమొదట ఫిరంగులు కాల్చరాదని నూచనలు పంపాడు.

బ్రిటిష్ యుద్ధనావలు రాగానే, బ్రిటిష్ వాళ్ళు క్వంగ్ టుంగ్ తిరిగి వెళ్ళితే అన్ని సమస్యలను సంతృప్తికరంగా పరిష్కరించుకోవచ్చునీ చీ షాన్ బ్రిటిష్ వారికి రాయబారం పంపాడు. కాంటన్ లో రాయబారాలు జరుపడానికి బ్రిటిష్ వాళ్ళు అంగీకరించారు. టావ్ కువాంగ్ చక్రవర్తి రాయబారాలు జరిపేందుకు చీ షాన్ ను నియమించారు.

చీ షాన్ కాంటన్ నగరం చేరగానే కొయ్య బాదులను, యిసుప గొలుసులను పెరళినది ముఖద్వారంలోనుంచి తొలగించాలని ఉత్తరువు జారీచేశాడు రక్షణలన్నీ పూర్వసీకించాడు : ప్రజా పై నావలను రద్దుచేశాడు. ఐనప్పటికీ బ్రిటిష్ వాళ్ళు సంతృప్తి చెందలేదు. 1841 జనవరిలో ఫిరంగులు కాల్చి, బోగ్ వెలుపలి కోటలను స్వాధీనం చేసుకున్నారు. హంకాంగ్ ను తమకు అప్పగించాలనీ, 60 లక్షల వెండినాణాల దండలను పరిహారం చెల్లించాలనీ బ్రిటిష్ వాళ్ళు పట్టుబట్టారు. ఈ చేదు మాత్రను చక్రవర్తి మింగలేక, క్వంగ్ టుంగ్ లో యుద్ధాన్ని నిర్వహించమని యీ షాన్ ను నియమించాడు. అతడు చేరే లోపల, బ్రిటిష్ వాళ్ళు బోగ్ కోటలపై దాడిచేశారు. అడ్మిరల్ వవాన్ టీయన్-షీ నాయకత్వాన అచటి సేనలు తీవ్రంగా ప్రతిఘటించి, పోరాటంలో అదరూ ఆహుతయ్యారు. బ్రిటిష్ యుద్ధనావలు బోగ్ ముఖద్వారం కుండా కాంటన్ నగరానికి వెళ్ళాయి. ఈ షాన్ తెల్లజెండా ఎత్తినందున యుద్ధం తాత్కాలికంగా ఆగిపోయింది.

చైనా ప్రజల ప్రతిఘటన

బ్రిటిష్ దురాక్రమణసేనలు కాంటన్ నగర శివార్లలో దోచుకోవడం, తగుల పెట్టడం, చిత్రవధలు చేయడంలో నిమగ్నలయ్యారు. దీనివల్ల ద్వేషాగ్ని రగుల్చిన, స్థానిక ప్రజలు ఆత్మరక్షణకు సంఘటిత మవసాగారు. ఒక గ్రామాన్ని దోచుకోడానికి బ్రిటిష్ సేనలు వచ్చినపుడు, చుట్టూ గ్రామాలన్నీ దాని రక్షణకు తోడ్పడాలని నిర్ణయించుకున్నారు.

1841 మే నెల 30 వ తేదీన బ్రిటిష్ దోపిడిదార్లు కాంటన్ సమీపంలోవున్న సాన్ యువాన్ గ్రామంపై దాడిచేశారు. అదివరకు చేసేకున్న ఏర్పాటుప్రకారం శంఖాలు పూదగానే చుట్టుప్రక్కలవున్న 108 గ్రామాలనుండి అనేక వేలమంది ప్రజలు వచ్చి, శత్రువును చుట్టుముట్టారు. “పింగ్ ఇంగ్ టువాన్” (బ్రిటిష్ వ్యతిరేక రక్షణ సేనలు) అనే పతాక శిర్షికతో గొడ్డళ్ళు, త్రవ్వకాళ్ళు వగైరా వ్యవసాయ మును ధరించి పోరాడారు. స్త్రీలు, పిల్లలు ఆహారం సీళ్ళు అందించారు.

వర్షం జోరుగా కురుస్తోంది. బ్రిటిష్ సైనికులు బురద పొలాల్లో గాభరాతో (Scurried) చిందులు తొక్కుతూగారు. ప్రమాదాన్నంచి వారిని తప్పించడానికి కెప్టెన్ ఇయోబ్ పరుగుత్తుకొచ్చాడు. కాని అతనినికూడ ప్రజలు చుట్టుముట్టారు. వలయాన్ని బద్దలుచేసుకుని పోడానికి అనేక ప్రయత్నాలుచేసి విఫలమయ్యారు. బ్రిటిషువాళ్ళు 200 మందికి వైగా మరణించడమో, గాయపడడమో జరిగింది. ఈ షాన్ (వైనా ప్రభుత్వ ప్రతినిధి) వచ్చి, రైతులను చెదరిపామ్మని బలవంత పెట్టకనే బ్రిటిష్ సేనలు బయటపడ్డాయి.

సాన్ యువాన్లో పోరాటం ఒంతిరి ఉదాహరణమాత్రం కాదు. సమీపానవున్న సాన్ షాన్ గ్రామ ప్రజలు దారికాచి మరొక బ్రిటిష్ దళంపై దెబ్బతీసి, రెండు ఫిరంగులను, కొన్ని వందల తుపాకులను పట్టుకున్నారు. పోషాన్ (ఫాట్సాన్) పట్టణం వద్ద బ్రిటిష్ దురాక్రమణదారులను పౌరులు చుట్టవేసి, కొందరిని హతమార్చారు. ప్రిన్-ఆన్ జిల్లా ప్రజలు మూడు నావికా దళాలను ఏర్పరచి, బోగ్లో లంగరు వేసిన బ్రిటిష్ యుద్ధనావలపైకి నిప్పుడింగీలను వదలారు. ఒక్కనావకు నిప్పంటుకోగా, తక్కినవన్నీ లంగరు ఎత్తివేసి, జారుకున్నాయి.

పింగ్ ఇంగ్ టువాన్ పోరాటంతో విదేశ దురాక్రమణదారులకు వ్యతిరేకంగా వైనా ప్రజల వీరోచిత పోరాటాలు ప్రారంభమయ్యాయి.

బోగ్లోనూ, కాంటన్లోనూ దురాక్రమణతోపాటు బ్రిటిష్ వాళ్ళు ఆగ్నేయ సముద్రతీరానికి నావికా సేనలను పంపారు. అచటకూడ తీవ్రమైన ప్రతిఘటన వారిని ఎదుర్కొంది.

అమాయ్లో దిగిన బ్రిటిషు దురాక్రమణదారులపై స్థానిక ప్రజలు దెబ్బతీసి, రేవు సగరాన్నుంచి బలవంతాన వెళ్ళగొట్టారు.

టంఘాయ్లో వైనా ప్రజలు దైర్యంగా నిలబడి పోరాడారు. ఆరు బోజులు రాత్రింబవళ్ళు భీకరయుద్ధం జరిగింది. బ్రిటిషువాళ్ళు తీవ్రంగా నష్టపడ్డారు. జనరల్ కో యున్-ఫీకి నలభై గాయాలు తగిలినప్పటికీ, ప్రాణం పోయేవరకు నిలబడి పోరాడాడు. హీ ఘుయా టాంగ్ అనే ప్రజా సైనికదళం శత్రువును తీవ్రమైన నష్టాలు కలిగించాయి.

ఊసుంగ్ కోటల సేనానిగావున్న చెన్ హువా-చెంగ్సు ప్రత్యేకంగా వుదహరించవలసివుంది. సామాన్యులనుండి వైకి వచ్చిన ఈ సేనాని తన సైనికులతో బాగా మెలగేవాడు. కోటలపై బ్రిటిష్ కాల్పులు ప్రారంభమైనపుడు సైనిక స్థావరాల్లోనే నివసించుతూ సైనికులతోపాటే నిద్ర, ఆహారాలు తీసుకునేవాడు. దైర్యంగా పోరాడేందుకు సైనికులలో వుత్సాహం కలిగించాడు.

బ్రిటిష్ యుద్ధ నావల గమనాన్ని జనరల్ చెన్, అతడి సేన అడ్డగించింది. శత్రువు వారిని చుట్టుముట్టినప్పటికీ, రక్షణ సేనలో చాలభాగం మరణించినప్పటికీ పోరాటం కొనసాగింది. సేనానికీ వీడుసార్లు గాయాలు తగిలి, దుస్తులు నెత్తురతో

తడిసిపోయాయి విసప్పటికీ ఈ సానాన్ని సేనాని వదలే వెళ్ళలేదు. రక్షణ సేనంతా మరచించాకనే బ్రిటిష్ వాళ్ళు కోటలను ఆక్రమించుకొనిగారు.

మొదటి అసమాన ఒడంబడిక - ప్రజా పోరాటం కొనసాగింపు

బ్రిటిష్ వాళ్ళు చింకియాంగ్ ను ఆక్రమించుకొని, నాంకింగ్ వైపు దాడి సాగించు తున్నారనే వార్త మంచూ ప్రభుత్వాన్ని చాలా గాభరా పెట్టింది. కాంతిని అభ్యర్థించుతూ రాయబారాలను పంపింది. దాని ఫలితంగా బ్రిటిష్ యుద్ధనావపై 1842 ఆగస్టు 29 వ తేదీన చైనా - బ్రిటిష్ ఒడంబడిక జరిగింది. విదేశ ప్రభుత్వంతో చైనా చేసుకున్న మొట్టమొదటి అసమాన ఒడంబడిక యిదే.

ఈ ఒడంబడికలోని ప్రధాన హంకాలివి :

1. కాంటన్, ఘా చా, అమోయ్, నింగ్ పో, హుంఘా నగరాలలో విదేశ వర్తకానికి స్వేచ్ఛ యివ్వడం;

2. నష్టపరిహారంగా 2 కోట్లు 10 లక్షల పెండి డాలర్లను బ్రిటిష్ వాళ్ళకు చెల్లించడం;

3. హాంగ్ కాంగ్ ను బ్రిటిష్ వాళ్ళకు అప్పగించటం;

4. పరస్పర అంగీకారంతో బ్రిటిష్ సరకులపై సుంకాలను విధించడం.

మరుసటి సంవత్సరమే బ్రిటిష్ వాళ్ళు బలవంతంగా మంచూ ప్రభుత్వంతో మరొక పత్రంపై సంతకం చేయించారు. దీని ప్రకారం కాంటన్, అమోయ్, ఘాచా, నింగ్ పో, హుంఘా రేవులు ఐదింటిలోనూ బ్రిటిష్ వర్తకానికి స్వేచ్ఛ లభించింది. ఈ ఒడంబడికతోపాటు సంతకమైన అరుబంధ పత్రంలో యితర చైనీయులతోపాటు క్రింది వరతులున్నాయి;

1. బ్రిటిష్ వస్తువులపై దిగుమతి సుంకాలు 5 శాతం మించరాదని నిషేధించి నందున, చైనా దేశీయ పరిశ్రమల అభివృద్ధికి అవసరమైన రక్షణ లేకుండాపోయింది.

2. ఒడంబడికలో ఉదహరించబడిన రేవు పట్టణాలున్న జిల్లాలలో బ్రిటిష్ వాళ్ళు నివసించడానికి అనుమతించుట ద్వారా విదేశీ స్థావరాల అంకుర మేర్పడింది.

3. చైనా వర్తకులతో బ్రిటిష్ వాళ్ళకు తగాదాలువస్తే, బ్రిటిష్ వాళ్ళకు బ్రిటిష్ కాన్సలేట్ కు అప్పగించుటద్వారా చైనా భూభాగంపై విదేశ చట్టాలు అమలు చేయడమనే దుష్టసాంప్రదాయం ప్రారంభమయింది.

ఒడంబడిక వరతులను, అనుబంధపత్రంలోని హంకాలను అంగీకరించుట ద్వారా చైనాదేశం అర్థవలన స్థాయికి దిగజారింది.

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాల ప్రభుత్వం 1842 లోనే ఒక సైనికదళాన్ని బ్రిటిష్ దురాక్రమణదారులకు సహాయంగా పంపింది. ఇప్పుడు మంచూ ప్రభుత్వాన్ని తట్టిడిచేసి, 1844 లో చైనా - అమెరికా ఒడంబడికపై వాంఛియానన్ద సంతకం చేయించింది. నాంకింగ్ ఒడంబడిక ద్వారా బ్రిటిష్ వాళ్ళకు లభ్యమైన ప్రత్యేక

సౌకర్యాలన్నీ, 1844 చైనా, అమెరికా ఒడంబడికవల్ల అమెరికా ప్రభుత్వానికి లభ్యమయ్యాయి. దీన్నే చైనా భూభాగంపై యితర దేశస్తుల చట్టాల చెలామణి, “అత్యంత అభిమానం పొందిన జాతి హక్కులను” గురించిన హాంకాలు మరింత స్పష్టంగా ఉద్ఘాటించబడ్డాయి.

తరువాత ఫ్రెంచి ప్రభుత్వం రంగ లో ప్రవేశించింది. స్వాంప్రో ఒడంబడికపై బలవంతంగా మంచూ ప్రభుత్వంచేత సంతకం చేయించింది. అదివరకు బ్రిటిష్, అమెరికన్ సామ్రాజ్యవాదులకు లభ్యమైన సౌకర్యాలన్నీ, ఈ ఒడంబడికవల్ల ఫ్రెంచి సామ్రాజ్యవాదులకు పైతం దఖలుపడ్డాయి. అదనంగా రోమన్ కాథలిక్ మత ప్రచారాన్ని స్వేచ్ఛగా చైనాదేశంలో కొనసాగించే హక్కునుకూడ ఫ్రెంచి ప్రభుత్వం సాధించింది. అటుపిమ్మట విదేశీ సరుకులతోపాటు, నల్లమందు వ్యాపారంతోపాటు, విదేశీ మతప్రచారకులు చైనాలో ప్రవేశించసాగారు.

1842 నాంకింగ్ ఒడంబడికపై సంతకం జరుగగానే, కాంటన్ ప్రజలు తమ నగరం గోడలలోపల బ్రిటిష్ వాళ్ళు ప్రవేశించరాదని ఉద్యమం ప్రారంభించారు. నల్లమందు యుద్ధానంతరం లొంగిపోయింది మంచూపాలకులే గాని, చైనా ప్రజలు కాదని నిరూపించడానికి, ఈ వుద్యమం అనేక సంతకాలు కొనసాగడమే నిదర్శనం.

బ్రిటిష్ దురాక్రమణను ప్రతిఘటించడమే, ఆశయంగావున్న “షెంగ్ పింగ్ షే హ్యూయేహ్” అని పిలువబడే సాయుధ ప్రజాసంస్థ ఈ వుద్యమానికి నాయకత్వం వహించింది. ఈ సంస్థలో ప్రధానంగా రైతులు, చేతి పారిశ్రామికులు లక్షలమంది సభ్యులుగా వుండేవారు. వర్తకులు, ప్రభువులు, చాలమంది స్త్రీలు కూడ ఇందులో చేరారు. అత్యవసరపరిస్థితు లేర్పడినపుడు వారంతా సమావేశమై, ఒకే జెండాకింద పోరాడేవారు.

ఈ విధంగా బ్రిటిష్ వాళ్ళను తమ నగరంలో కాలిడకుండా ప్రతిఘటించడంలో కాంటన్ ప్రజలు విజయం పొందారు వరుసగా అపజయాలు పొందాక, హాంకాంగ్ లోని బ్రిటిష్ గవర్నరు తమ సేనలతో 1849 లో కాంటన్ నదిలోకి బలవంతాన చొచ్చుకువచ్చి నగరాన్ని స్వాధీనం చేయమని హెచ్చరించాడు. బ్రిటిష్ సవాలును ఎదుర్కొంటూ “షెంగ్ పింగ్ షే హ్యూయేహ్” తన చరిత్రలోకల్లా బ్రహ్మాండమైన పోరాటాన్ని సాగించింది. ప్రజా ఒత్తిడి ఫలితంగా క్యాంగ్ టంగ్ క్యాంగ్ సీ రాష్ట్రాల రాజప్రతినిధి హ్యూ కువాన్ చిన్ బ్రిటిష్ నావలోకి వెళ్లి బ్రిటిషువారికి నగరాన్ని స్వాధీనం చేయబోమని తిరస్కరించాడు. అతడిని బ్రిటిషు వాళ్ళు బంధించారు. ఈ సంగతి తెలియగానే ప్రతిఘటనోద్యమ సభ్యులు యేటి గట్టులపైన సమీకృతమై పోరాడసాగారు. రాజప్రతినిధిని విడుదలచేసి, బ్రిటిష్ వాళ్ళు తమ సేనలతో కాంటన్ నదిలోనుంచి తమ నావలను వెనక్కి ఉపసంహరించుకున్నారు; తమ సవాలును తాత్కాలికంగా విరమించుకున్నారు.

నల్లమందు యుద్ధం ఫలితాలు

నాంకింగ్ ఒడంబడిక చేసుకుని, హాంక్ కాంగ్ ను బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులు ఆక్రమించడంతో చైనాభూమిపై స్వం సహాధికారానికి దెబ్బతగిలింది. చైనా గడ్డపై విదేశీయుల నివాసాలను, చర్చీలను నిర్మించుకునే హక్కును ఆత్యంతాభిమానం పొందిన జాతిగా పరిగణించే హక్కును సాధించాక విదేశ దురాక్రమణదారులు మరింతగా చైనా దేశంలోకి చొరబడసాగారు.

దిగుమతినుంకాల ఒడంబడిక ఫలితంగా విదేశీ సరుకులు స్వేచ్ఛగా దిగుమతి కావడం, ముడిపదార్థాలు చౌకగా ఎగుమతి కావడం జరిగింది. విదేశ సామ్రాజ్యవాదులు వర్తకపు సరుకులను అమ్ముకునే మార్కెటుగానూ, చౌకగా ముడిపదార్థాలను అందజేసేదిగానూ చైనాదేశం క్రమంగా మారిపోయింది.

నల్లమందును తగులబెట్టినందుకు నాంకింగ్ ఒడంబడిక ప్రకారం నష్టపరిహారం చెల్లించవలసి వచ్చినందున, నల్లమందు వర్తకంపై వున్న నిషేధం తొలగి చట్టబద్ధమైన అవకాశమిచ్చి నట్లయింది. నల్లమందు దిగుమతి ఎక్కువ కాసాగింది: 1840 నుంచి 1850 నాటికి రెట్టింపుకు పెరిగింది. దేశంనుంచి వెండి తరలిపోవడంవల్ల క్రమంగా దాని ధర పెరుగసాగింది. నల్లమందు యుద్ధ సమయానికి 18 వందల రాగినాణాల విలువ చేసే వెండికి, తదనంతరం 28 వందల రాగినాణాలు చెల్లించవలసివచ్చింది.

ఈ విధంగా నల్లమందు యుద్ధానంతరం జరిగిన నాంకింగ్ ఒడంబడిక ఫలితంగా చైనాప్రజలు విదేశ దురాక్రమణదారులక్రింద, తమ దేశీయ పూడ్డల్ పరిపాలకులక్రింద దిగుబడికృతమైన భారాన్ని (రెండు రకాల సంకెళ్ళను) మోయవలసి వచ్చింది: చైనాదేశం అర్థ పూడ్డల్ బానిసత్వానికి, అర్థవలస బానిసత్వానికి దిగజారువలసి వచ్చింది.

నల్లమందు యుద్ధంలో మంచూ ప్రభుత్వ చేతగానితనం, కుళ్ళు బట్టబయలు అయింది. మేధావులలో ఒక భాగం సంస్కరణల స్వభావంకల అభ్యుదయలక్ష్యాలను ప్రకటించసాగారు; చైనాదేశం బలపడాలన్నా, ముఖసంపదలను సాధించాలన్నా, పాశ్చాత్యుల విజ్ఞానాన్ని, టెక్నికల్ నైపుణ్యాన్ని అలవరచుకోవాలని వారు వాదించసాగారు.

ఈ భావాలను వ్యక్తం చేసిన వారిలో ప్రముఖుడు లిన్ ట్సే-హూన్ అనే వారు. యుద్ధానికిముందే విదేశాలలో పరిస్థితులను గురించి తెలిసికోడానికి కృషిచేశారు. విదేశాలలో ప్రకటించే పత్రికలను ఆయన తెప్పించుకునేవారు; విదేశ పుస్తకాలను అనువాదం చేయించుకునేవారు. యుద్ధం ముగిసాక గనుల తవ్వకాన్ని వ్యక్తులు నిర్వహించడాన్ని గురించి మంచూ ప్రభుత్వానికి నూచనలు చేశాడు.

అదేకాలంలో లిన్ ట్సే-హూన్ లో ఒకరైన పీ యువాన్ ఫ్యాక్టరీలను నిర్మించాలని, తుపాకులను, మందుగుండును తయారుచేయాలని, చైనావ్యాలను పాశ్చాత్య

పద్ధతిలో తర్ఫీదు చేయాలనీ కోరాడు. విదేశ వ్యాపారాన్ని సవ్యమైన పద్ధతిలో అభివృద్ధిచేయాలనీ, ఆధునిక విజ్ఞానశాస్త్రాన్ని, సాంకేతిక వైపుజ్ఞానాన్ని (టెక్నాలజీ) నేర్చుకోవాలనీ ఆయన వాదించేవాడు. లిన్ వలెనే ఆయనకూడ విదేశాలలోని పరిస్థితులను సక్రమంగా అధ్యయనం చేయడం అవసరమని ఎంచేవాడు. ఈ దృష్టితోనే ఇతరదేశాల చరిత్రను, భూగోళ శాస్త్రాన్ని దేశ పటాలతో సహా వివరించే పుస్తకాన్ని (హౌ కూవో టు చీప్) ఆయన వ్రాశాడు. దీనిలో ఆయన ఎంతో కష్టపడి పోగుచేసిన సమాచారసంపదను క్రోడీకరించాడు.

తైపింగ్ విప్లవం

నల్లమందు యుద్ధానంతరం వైనాపై విదేశ పెట్టుబడిదారుల దురాక్రమణ మరింత తీవ్రమైనప్పటికీ, దానిని అరికట్టేందుకు మంచూ ప్రభుత్వం ఏవిధంగానూ పూనుకోలేదు. వైగా నష్టపరిహారాన్ని చెల్లించేందుకు ప్రజలనుండి ఎక్కువధనం వసూలుచేసే పనిలో నిమగ్నమయింది. మూడు సంవత్సరాలలో అనేకసార్లు అదనపు పన్నులను విధించింది. ఆదివరకే దారిద్ర్యమనుభవించుతున్న రైతులు మరింత బాధల పాలయ్యారు. భూస్వాములవద్ద ఆస్తులు చేయవలసినవచ్చినందున పచ్చి దోపిడికి గురయ్యారు. వసూలకాలంలో ఆస్తుగా తీసికున్న ధాన్యానికి అదే సంవత్సరం ఆకురాలు కాలంలో రెట్టింపు చెల్లించవలసినవచ్చింది. జీవితం గడవడమే కష్టమయింది. అసంఖ్యాకమైన కుటుంబాలు తమ పొలాలను భూస్వాములకు, పెద్ద వర్తకులకు అమ్ముకోవలసినవచ్చింది. కొందరు తమ పొలాలను వదలి, బేత దిమ్మరులుగానూ, కూలీలుగానూ లేదా బిచ్చగాళ్లుగానూ కాలం వెళ్ళబుచ్చుసాగారు. మరికొందరు రహస్య విప్లవ సంస్థలలో చేరి, మంచూ పరిపాలనకు, భూస్వామ్యవర్గానికి వ్యతిరేకంగా పోరాడసాగారు.

1841-49 సంవత్సరాల మధ్య వందకు తక్కువగాకుండా రైతు తిరుగుబాట్లు పెద్దపెట్టున జరిగాయి. అందులో 26 తిరుగుబాట్లు ఒక్క 1847 సంవత్సరంలోనే బ్రద్దలయ్యాయి. ఈ తిరుగుబాట్లలో నయెన్ లేక “కాగడా ధరించిన” వారి వుద్యమము, టియెన్ టి హుయ్ (స్వర్ణ భూలోకాల సంఘం) తిరుగుబాటు అన్నిటి లోకి బాగా శక్తివంతమైనవి.

ఉత్తర ఆన్వీయో రాష్ట్రంలో నీన్ ఉద్యమం ప్రారంభమయింది: టావ్ కువాంగ్ చక్రవర్తి పరిపాలనకాలంలో కియాంగ్ నూ - హోనాన్ - ఆన్వీయో సరిహద్దులో యిది ఉధృతంగా వుండేది. నీన్ బలాలు ఎల్లప్పుడూ సరియైన సమయం, అనుకూల ప్రదేశం ఎంచుకొని దాడిచేసేవి. వాటిని తట్టుకోగల అవకాశం మంచూ ప్రభుత్వ నేనలకు వుండేదికాదు.

1849 వ సంవత్సర ప్రాంతంలో హ్యూసాన్ రాష్ట్రంలో తీవ్రమైన కరువు వచ్చినపుడు, టియోన్ టీ హ్యూ ముఖ్యుడైన లీ యువాన్-ఫా నాయకత్వంన రైతులు తిరుగుబాటు చేశారు. హిస్పానిక్ ను ఆక్రమించుకున్న తర్వాత తిరుగుబాటు ద్వారా తమ కార్యకలాపాలను క్వంగ్సీవైపు కొనసాగించారు. అచటవున్న టియోన్ టీ హ్యూయీ (స్వర్ణ భూలోక సంఘం) స్థానిక కాఖలతోపాటు చువాంగ్, యావ్ తదితర అల్పసంఖ్యాక జాతులు తిరుగుబాటుదార్లతో చేతులు కలిపాయి.

ప్రతిదోటా మంచూ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా రైతులు ఆయుధాలు తీసికుని, తిరుగుబాటుకు సమయంలో బ్రహ్మాండమైన టైపింగ్ విప్లవం క్వంగ్సీ రాష్ట్రంలో ప్రారంభమయింది.

మధ్యతరగతి రైతు వటుంబాన్నుంచి వచ్చిన దరిద్రపీడితుడైన బడిపతులు హుంగ్ హిస్పానిక్-చువాన్ ఈ తిరుగుబాటుకు నాయకత్వం వహించాడు. అతడు క్వంగ్ టంగ్ నివాసి; రైతుల దారిద్ర్యానికి కారణమని మంచూ ప్రభుత్వ అవినీతిని తీవ్రంగా ద్వేషించేవాడు. ఫెంగ్ యున్-షాన్ తో కలిసి హుంగ్ వైవభూజకొరకు ఒక సంస్థను (హుంగ్ టీ హ్యూ) స్థాపించాడు; యాంగ్ హ్యూయీ - చింగ్ హిస్పానిక్ చావ్-హ్యూయీ, వీ చాంగ్ - హ్యూయీ, షీ హ్ టా-కాయ్ అను ఈ వుద్యమంలోని ప్రముఖులు, తరువాత టైపింగ్ విప్లవానికి నాయకత్వం వహించారు. రైతులు, బాగు కార్మికులు వీరిని అనుసరించారు.

1849 నాటికి కొన్ని సంవత్సరాలనుంచి క్వంగ్సీరాష్ట్రం కరువుపాలయింది. దుర్భరబాధలు భరించలేక రైతులు టియోన్ టీ హ్యూ నాయకత్వంన తిరుగుబాటులో విస్తృతంగా పాల్గొన్నారు. కాలం పరిపక్వమయిందని గుర్తించి, హుంగ్ హిస్పానిక్-చువాన్ తన అనుచరులకు కుయాసింగ్ కాంటీలోని చిన్ టీన్ గ్రామంలో సమీకరణ కావాలని ఆజ్ఞాపించాడు. 1851 సంవత్సరం జనవరి 11 వ తేదీన గొప్ప శాంతిని నెలకొల్పి స్వర్ణ రాజ్యాన్ని (టైపింగ్ టీన్ కువో) స్థాపించుతూ ప్రకటన చేశారు.

అదే సంవత్సరం సెప్టెంబరులో ఉత్తర క్వంగ్సీలోని యుంగ్ ను టైపింగ్ స్వాధీనం చేసుకుంది. 1852 ఏప్రిల్ లో చక్రవర్తి సైన్యాల వలయాన్ని బ్రద్దలు చేసేటని, విప్లవకారులు ఉత్తర దిశగా పురోగమించారు. ఎచటికి వెళ్ళినా టియోన్ టీ హ్యూ సాయుధ దళాలు, రైతులు వారితో కలవడంవల్ల తిరుగుబాటుదార్ల సంఖ్య బ్రహ్మాండంగా పెరిగింది. అనేక యుద్ధాలలో విజయం సాధించిన తర్వాత 1853 జనవరిలో పూహాన్ నగరంలో టైపింగ్ సైన్యాలు ప్రవేశించాయి.

విజయపరంపరలను సాధించుతున్న టైపింగ్ సేనలు ఎర్ర తలపాగాలు ధరించి నాకలవై యాంగ్ టీన్ నది దిగువ ప్రాంతానికి తరలివెళ్ళాయి. అదే సంవత్సరం మార్చి నెలలో మంచు పాతర్లు పెట్టి నాంకింగ్ నగర ప్రాకార గోడలకు గళ్ళుకొట్టి, తుపానులూ విరుచుకుపడి నగరాన్ని స్వాధీనం చేసుకున్నాయి. నాంకింగ్ కు కొత్త

నామకరణంచేసి, టియెస్ చింగ్ (స్వర్గ రాజధాని) అని పిలువసాగారు. తైపింగ్ స్వర్గ రాజ్యానికి పదకొండు సంవత్సరాలు ఈ నగరం రాజధానిగావుంది.

వ్యవసాయ విధానం - విదేశాంగ పాలనీ

ఫ్యూడల్ భూస్వాముల చేతుల్లో వున్న భూమి కేంద్రీకరణను తొలగించడానికి కొత్త వ్యవసాయ విధానాన్ని తైపింగ్ ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. దీని ప్రకారం పదహారు సంవత్సరాలు దాటిన స్త్రీ పురుషులందరికీ సగటు సారవంతమైన భూమిని ఒక్కొక్కభాగం, పదహారు సంవత్సరాలలోపు వారికి అర్థభాగం యివ్వాలిని వుంటుంది. ఈ కార్యక్రమం రైతుల కోరికలను తీర్చేదిగా వుంది. కాని మంచూ సైన్యంతో నిరంతర యుద్ధంవల్ల దానిని అమలుజరపడం సాధ్యం కాలేదు. ఐనప్పటికీ దున్నేవారికి వారు సాగుచేసే భూమిపై హక్కును యిస్తూ, ఇకముందు భూస్వాములకు చుక్కలనురైతులు చెల్లించనవసరంలేదని ప్రభుత్వం శాసనం చేసింది. భూమిపై హక్కు భూస్వాములది కాదనీ, సాగుచేసే రైతులదేననీ నిర్ణయించింది. రైతులు సాగుచేసే భూములకు పట్టాలిచ్చి, వారే భూఖాయందులని చట్టరీత్యా ధృవపరచింది. “దున్నేవారికే భూమి”నిచ్చే ఈ విధానంవల్ల రైతుల జీవన పరిస్థితులు బాగుపడ్డాయి : దానితోపాటు మొత్తం ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగయింది.

ఫ్యూడల్ సమాజంలో స్త్రీలకు ఎలాంటి హక్కులు లేవు. అలాంటిప్పుడు పురుషులతోపాటు స్త్రీలకు సమాన ఆర్థిక రాజకీయ హక్కులను తైపింగ్ ప్రభుత్వం యిచ్చింది. సాగుచేసే భూమిలో స్త్రీలకు భాగమిచ్చింది ప్రభుత్వం నిర్వహించే పరిక్షలలో స్త్రీలు పాల్గొనవచ్చు; వాటిలో పెగ్గితే ప్రభుత్వోద్యోగాలు చేయవచ్చు. సైన్యంలోకికూడ స్త్రీలను చేర్చుకోవడం, పురుషులతోపాటు కర్షకాలను నిర్వహించడం జరిగింది. జాలికల పాదాలను బంధించడం, బానిసలుగా అమ్మడం నిషేధించబడింది.

ఫ్యూడల్ సమాజంలోని సంప్రదాయమైన పెళ్ళికొరకు స్త్రీల క్రయ విక్రయాలను నిషేధించుతూ తైపింగ్ ప్రభుత్వం కొత్త వివాహ చట్టాన్ని చేసింది. పెళ్ళిళ్లలో పెద్ద బహుమానాలను, కట్నాలను నిరుత్సాహపరచింది. ఏకపత్ని వివాహాన్ని అమలు జరిపింది. పురుషులు ఉంపుడుగైతలను వుంచుకోడాన్ని అరికట్టింది.

ఈ విధంగా ఆర్థికంగా, రాజకీయంగా విమోచనం పొందడంవల్ల తైపింగ్ పరిపాలనలో స్త్రీలు స్వతంత్రంగా, ధైర్యంగా వ్యవహరించేవారు. ఆ శోజుల్లో నాంకింగ్ నగరాన్ని దర్శించిన విదేశీస్తులు, వీధుల్లో ధీమాగానూ, స్వతంత్రంగానూ నడుస్తున్న లేదా స్వారీ చేస్తున్న స్త్రీలను చూసి ఆశ్చర్యపోయారు.

ఒకవైపున మంచూ ప్రభుత్వం విదేశ సామ్రాజ్యవాదులకు తలవొంచుతూంటే, తైపింగ్ ప్రభుత్వం స్వతంత్రమైన విదేశాంగ విధానాన్ని అనుసరించింది. వివిధ దేశాలమధ్య సమానత్వం కొరకు, స్వేచ్ఛా వ్యాపారం కొరకు నిలబడింది. నల్లమందు దిగుమతులను పూర్తిగా నిషేధించింది.

ఫ్రెంచి మంత్రి ఎ. డి. బోర్ బోలన్, అమెరికా మంత్రి రాబర్ట్ మాకలేన్ కూడ నాంకింగ్ వెళ్ళి, విదేశ ప్రభుత్వాలయెడల త్రైసింగ్ దృక్పథం ఏమిటో తెలిసికొనేందుకు ప్రయత్నించారు. త్రైసింగ్ ప్రభుత్వయెడల భవిష్యత్తులో తా మెలా వ్యవహరించాలో నిర్ణయించుకోనేండుకు సామ్రాజ్యవాదుల కిది అవసరమయింది.

ఉత్తర, పశ్చిమ దండయాత్రలు

1858 మే నెలలో త్రైసింగ్ ప్రభుత్వం పదివేల సైన్యాన్ని లీన్ ఫెంగ్ - స్పియాంగ్, లీ కై-ఫాంగ్ ల నాయకత్వం క్రింద యాంగ్ ట్సీ నదికి ఉత్తరవైపు దండయాత్రకు పంపింది. మంచూ ప్రభుత్వ బలమైన కేంద్రంగావున్న వెకింగ్ నగరమే ఈ దండయాత్రకు లక్ష్యం. ఎలాంటి ప్రతిఘటన ఈ సైన్యాన్ని ఎదుర్కోలేదు : ఉత్తర ప్రాంతీయులు సంతోషంగా స్వాగతమిచ్చారు. బిడునెల్లలో ఆన్ హీయ్, హూ నాన్, హుంసీ, తర్వాత ఛీస్టా (హోపీ) రాష్ట్రాలగుండా ముందుకు పురోగమించి, టీన్ ట్సీన్ నగరంవద్దకు వచ్చారు. ఎంతో గాభరాపడి ప్రభువులు, వుద్యోగులు త్వరత్వరగా తమ కుటుంబాలను వెకింగ్ నుంచి దూరంగా పంపివేశారు. చక్రవర్తి హిస్ యెన్ ఫెంగ్ జెహోత్ కు పారిపోవాలని సన్నాహాలు చేసుకున్నాడు.

చాలా పదేశాలనుంచి చక్రవర్తి సేనలను ఛిస్టా వద్దకు రప్పించి, త్రైసింగ్ దాడిని అరికట్టేందుకు, వెనుకనుంచి సప్లయలు బంద్ చేసేందుకు పూనుకున్నారు. తమకంటే ఎక్కువ సేనలు ఎదుర్కొన్నందువల్లను, తమ సప్లయ కేంద్రానికి చాలదూరం వచ్చినందువల్లనూ త్రైసింగ్ వైస్యం తిరోగమించి, దక్షిణ హోపీలోని లీన్ చెన్ కు వెళ్ళింది. అచట వారిచుట్టూ మంచూ సేనలు వలయంగా వున్నాయి. నాంకింగ్ నుంచి త్రైసింగ్ ప్రభుత్వం అదనపు బలాలను పంపింది.

లీన్ ఫెంగ్ - స్పియాంగ్ నాయకత్వం వైసింగ్ సేనలు లీన్ చెన్ చుట్టూ రక్షణలను నిర్మించుకుని, అనేక మంచూ దాడులను తిప్పికొట్టాయి. కాని రక్షణ సేనలకు ఆహారకొరత ఏకైక, కేవలం నల్ల చిక్కుడు గింజలు తినవలసివచ్చింది. బనప్పటికీ పోరాటం సాగించారు. నల్లచిక్కుళ్ళు కూడ అయిపోయి, ఆయుధాలనుపట్టే శక్తికూడ లేనంతగా నైనికులు బలహీనపడిన తర్వాతనే లీన్ చెన్ శత్రువుల వశమయింది.

ఈలోగా లీన్ చెన్ వదలి, నాంకింగ్ నుండి వస్తున్న అదనపు సేనలను కలసి కోదానికి వెళ్ళిన లీ కై-ఫాంగ్, నినాన్ కు పశ్చిమాత్తరంగా వున్న కాటాంగ్ కు చేరుకున్నాడు. అదనపు బలాలను శత్రువులు చుట్టూముట్టి, ధ్వంసంచేశారనే వార్త తెలిసికున్నాడు. చిపింగ్ కాంటీలోని ఫెంగ్ కువాంటుంగ్ వద్ద నిలబడి, శత్రువులను ప్రతిఘటించాలని నిర్ణయించుకున్నాడు. కాని మంచూ సేనలు గ్రాండ్ కెనాల్ (గొప్ప కాలువ) నీటిని మరల్చి, ఆ ప్రాంతాన్నంతటినీ ముంచివేశాయి. ఎచట చూసినా నడుంలొకటూ నీళ్ళు, తుపాకిరుండు రక్షణకు వేసిన మందు పోతల్లు వగైరా తడిసిపోయినందున ఆ ప్రదేశంలో నిలబడి పోరాడటంమే అసంభవమయింది. ఆందు

చేత వలయుం బ్రదబుచేసుకొని బయటపడాలని తైపింగ్ సేనాని లీ కై-ఫాంగ్ నిర్ణయించుకున్నాడు. కాని ఆ ప్రయత్నంలో అతడు చనిపోయాడు.

లీన్ ఫెంగ్-హ్సియాంగ్, లీ కై-ఫాంగ్ ఉభయ సేనానుల నాయకత్వం క్రింద తైపింగ్ సేనలు మొత్తం రెండు సంవత్సరాలు వీరోచితంగా పోరాడాయి.

ఉత్తర దండయాత్రతోపాటే నాంకింగ్ లోని తైపింగ్ ప్రభుత్వం హూ-ఈ-హువాంగ్, లై హాన్-ఇంగ్, షీ టా-కై నాయకత్వం క్రింద మరికొన్ని సేనలను పంపి, యాంగ్ టీన్ నది మధ్యప్రాంతంలోని మంచూ ప్రభుత్వ కేంద్రాలను ఆక్రమించుకునేందుకు కృషి చేసింది. ప్రజల తోడ్పాటుతో తైపింగ్ సేనలు ఆంకింగ్ ను పట్టుకున్నాయి : నాన్ చాంగ్ ను చుట్టుముట్టాయి : చాంగ్ పాపై దాడిచేశాయి : వూహాన్ నగరాన్ని రెండుసార్లు ఆక్రమించుకున్నాయి. ఇవట మంచూ సేనలు ధ్వంసమయ్యాయి.

ఈ సమయంలోనే టైపింగ్ కా-ఫాన్ రంగం వైకి వచ్చాడు. హునాన్ రాష్ట్రానికి చెందిన భూస్వామి, ఉన్నతవర్గానికి (మండారిన్) ఉద్యోగి యైన ఇతడు, తన రాష్ట్రంలో “వాలంటీర్ల వైస్యాలి” సమీకరించాడు. తైపింగ్ తో పోరాటానికి వూనుకున్నాడు. తైపింగ్ సేనాని షీ టా-కై తన సేనతో పోయాంగ్ సరస్సు ముఖద్వారంవద్ద నిలిపి, యాంగ్ టీన్ లోని హునాన్ సేనల కార్యకలాపాలను జాగ్రత్తగా కనిపెడుతూ, వేచివున్నాడు. రాత్రివేళ యేటిగట్టునే జోష్లు, తప్పట్లు వాయింతుతూ, శత్రువుల యుద్ధఓడల వైకి నిష్ఠాబాణాలను తైపింగ్ సేనలు వర్షంలా కురిపించాయి.

ఈ విధంగా కొన్ని ఓడలు ధ్వంసం చేయబడ్డాయి. ఇలా ఒకమాసం గడిచే టప్పటికి హునాన్ సేనలు తరిగిపోయి, అలసిపోయాయి. తరువాత శత్రువుల యుద్ధ నావలు పోయాంగ్ సరస్సులోనికి చొచ్చుకుపోయేలాగి షీ టా-కై వలపన్నాడు. అవి సరస్సులోకి వచ్చాక, ద్వారం బంధించి 40 శత్రు నావలకు నిప్పంటించి నాశనం చేశారు. కియాంగ్ సి రాష్ట్రంలో హెచ్చుభాగాన్ని తైపింగ్ సేనలకు వదలి, ఎలాగో ప్రాణం దక్కించుకుని టైపింగ్ కా-ఫాన్ పారిపోయాడు.

తైపింగ్ రాజ్యానికి రాజధానిగా నాంకింగ్ నగరాన్ని ఎంచుకున్నారనే వార్త తెలియగానే మంచూ ప్రభుత్వం రెండు పెద్ద సేనలను పంపింది. అందులో ఒక నైస్యం నాంకింగ్ ను దక్షిణాన తిప్పవేసి, చియాంగ్ నాన్ వద్ద గొప్ప నైనిక శిబిరాన్ని నిర్మించింది : రెండోది యాంగ్ టీన్ నదికి ఉత్తరపు గట్టుపైన తిప్పవేసి చియాంగ్ పీ వద్ద గొప్ప నైనిక శిబిరాన్ని నిర్మించింది.

రెండవ నల్లమందు యుద్ధం

తైపింగ్ విప్లవం పురోగమించుతున్న సమయంలో నల్లమందు యుద్ధానంతరం 1842-44 లో జరిగిన ఒడంబడికలను తిరుగతోడాలని సామ్రాజ్యవాద దేశాలైన

బ్రిటను, ఫ్రాంసు, ఆమెరికాలు పట్టుబడ్డాయి. దేశాంతర్గత వర్తకం చేసుకునేందుకు, మరిన్ని ఎక్కువ సముద్రరేవులను వినియోగించుకునేందుకు తమకు అవకాశ మివ్వాలని కోరారు. మంచూ ప్రభుత్వంతో రాయబారాలు ఒకసారికి మించియే విఫలమయ్యాయి. దేశంలోని అంతర్గత పరిస్థితులవల్ల, ఉక్కిరిబిక్కిరవుతున్న ప్రభుత్వానికి మద్దతు యవ్వదంద్వారా తమ లక్ష్యాన్ని సామ్రాజ్యవాదులు సాధించుకున్నారు. తైపింగ్ విప్లవాన్ని అణచివేయడానికి మంచూ ప్రభుత్వానికి అండదండలుగా సామ్రాజ్యవాదులు నిలబడి సహాయం చేశారు.

1856 అక్టోబరులో గల్లమందు చేరివేస్తున్న “ఏరో” అనే చైనా ఓడను కాంటన్ లోని ప్రభుత్వాధికారులు సోదాచేసి, కళాసులను బర్తరఫ్ చేశారు. ఇందుకు బ్రిటిష్ కాన్సుల్ క్యాంగ్ టుంగ్, క్యాంగ్స్ రాష్ట్రాలకు రాజప్రతినిధియైన ఎహ్ మింగ్-చెన్ తు అసమృతి తెలియజేశారు. “ఏరో” బ్రిటిషువారికి చెందిన ఆస్థనీ, కళాసులను వెంటనే విడుదలచేసి, ఈ ఘటన జరిగినందుకు క్షమాపణ చెప్పాలని కోరారు. బ్రిటిష్ హెచ్చరికను రాజప్రతినిధి నిరాకరించినపుడు బ్రిటిష్ నైన్యాలు పెరల్ నదిలో ప్రవేశించి, కాంటన్ నగరంపై దాడి చేశాయి.

క్యాంగ్స్ లో ఫ్రెంచి మత ప్రచారకుడొకడు చంపబడ్డాడనే సాకుతో ఫ్రెంచి ప్రభుత్వం బ్రిటిషువాళ్ళతో చేతులు కలిపింది. 1857 డిసెంబరులో బ్రిటిష్ - ఫ్రెంచి నావికా నైన్యాలు కాంటన్ నగరాన్ని ఆక్రమించాయి; రాజప్రతినిధిని తైదీగా పట్టుకున్నాయి.

కాంటన్ నగరం తమ చేతుల్లో పడగానే బ్రిటిష్ - ఫ్రెంచి నావికా నైన్యం ఉత్తరానికి సాగిపోయి, పీఘో ముఖద్వారంలోవున్న టాకు కోటలను ఆక్రమించింది.

1858 జూన్ లో బ్రిటిష్ - ఫ్రెంచి సామ్రాజ్యవాదులకు లొంగిపోయి, మంచూ ప్రభుత్వం టీన్ స్పిన్ సంధిపత్రాలపై సంతకం చేసింది. దీనిలో నియు చువాంగ్, టెంగ్ చా, టై నాన్, టాన్ ఫుల్, హాన్ కా, నాంగింగ్, చుంగ్ యాంగ్ వగైరా కొత్త రేవులను విదేశ వ్యాపారస్తులకు తెరవడానికి, యాంగ్ టీన్ నదిలోనికి విదేశీ వర్తక నావలను రానివ్వడానికి అంగీకరించింది. ప్రాప్తెస్టులు, రోమన్ కాథలిక్ ప్రచారకులకు చైనాలో క్రిస్టియన్ మత ప్రబోధానికి అవకాశ మివ్వబడింది. చైనా దేశ అంతర్భాగంలోనికి విదేశీయుల స్వేచ్ఛా ప్రయాణానికి, సంధి పత్రంలో చేర్చుకున్న రేవుల్లోనికి విదేశీయుల యుద్ధనావలు వచ్చిపోయేందుకు హక్కు యివ్వబడింది. బ్రిటిష్ వర్తకుల ఆస్తికి జరిగిన నష్టానికి 20 లక్షల వెండి నాణాలను బ్రిటిష్, ఫ్రెంచి ప్రభుత్వాలకు చెరి 20 లక్షల వెండి నాణాలను నష్టపరిహారం క్రింది చెల్లించడానికి చైనా ప్రభుత్వం అంగీకరించింది.

తరువాత వరుసగా ఆమెరికా ప్రభుత్వంతోనూ, జార్జి టౌ రష్యాతోనూ అదేరకం సంధిపత్రాలపై మంచూ ప్రభుత్వం సంతకం చేసింది.

మకల 1860 లో బ్రిటిష్-ఫ్రెంచి ప్రభుత్వాలు చైనాపై దాడిచేశాయి. టీన్ టీన్ సంఘలపై ఆమోదపత్రాలను పంపడం ఆలస్యమైనదనే సాకు ఈసారి సామ్రాజ్యవాదుల దాడికి కారణం. శత్రుసైన్యాలు టీన్ టీన్ నగరాన్ని ఆక్రమించుకుని, దారిలో దోపిడీలు, ఖాసీలు సాగించుతూ పెకింగ్ వైపు దాడివెడలాయి. రాజధానికి పడమరగావున్న ప్రపంచఖ్యాతి వహించిన యువాన్ మింగ్ యువాన్ సేసవి రాజభవనాన్ని దోచుకుని, తగులబెట్టి పూర్తిగా ధ్వంసం చేశాయి. గొప్ప కిల్ప సౌందర్యానికి, ప్రపంచంలోని కళాసంపదకు గొప్ప భాండాగారంగా యీ రాజభవనం పరిగణించబడేది. ఈ సౌధాన్ని సర్వనాశనం చేయడంలో సామ్రాజ్యవాదుల ప్రేరేపకత్వం ద్యోతకమయింది : చైనా ప్రజలకు తీరని నష్టం కలిగింది.

యుద్ధ పర్యవసానంగా పెకింగ్ లో సమావేశం జరిగి, బ్రిటిష్ - ఫ్రెంచి ప్రభుత్వాలతో మరొకరిని సంధిపత్రాలపై మంచా ప్రభుత్వం సంతకాలు చేయవలసివచ్చింది. వీటి ప్రకారం టీన్ టీన్ రేవుకూడ విదేశీ నావల స్వేచ్ఛా విహారానికి అడ్డంకుమయింది. కాలన్ అగ్రమని వీలువబడే ప్రాంతం బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులకు పూర్తిగా ధారాదత్తం చేయబడింది. ఉభయ దురాక్రమణ దారులకు చెరి 80 లక్షల వెండి నాణాలను నష్టపరిహారంగా మంచా ప్రభుత్వం చెల్లించింది.

కాంటన్ నగరం బ్రిటిష్, ఫ్రెంచి సైన్యాల ఆక్రమణలో వుండగా, నాన్ హౌ పాన్ న్యూకాంటోలూని అనేక వేలమంది సోదరులతోకలసి సాన్ యువాన్ ప్రజలు దేశభక్తుల సైన్యాన్ని సమీకరించి, దురాక్రమణదారులను ఎదుర్కొన్నారు. హాంకాంగ్ లో పని చేస్తున్న చైనావారికి విప్లవీ చేయగా, 20 వేలమందికి పైగా దేశభక్తులు అచటినుండి తరలివచ్చారు. బ్రిటిష్ వలసలోని అనేక భవనాలను తగులబెట్టారు. రాత్రివేళ బయటకు రావడానికి బ్రిటిష్ వాళ్లకు దమ్ములేకపోయింది. క్వంగ్ టంగ్ రాష్ట్రంలో ప్రజలు అవకాశం దొరికినపుడల్లా, వీలున్న ప్రతిచోటా శత్రువుపై దాడిచేసి దుంపతెంపారు.

1859 లో రెండోసారి చైనాపై అంగ్లో - ఫ్రెంచి దురాక్రమణ సాగినపుడు, హైదరాబాద్ నది ముఖద్వారంలోవున్న 18 శత్రు ఖిరంగి బోటులపైన టాకు కోటల్లోని మంచా సైనికులు దాడిచేశారు. శత్రు బోటులలో నాలుగింటిని ముంచివేశారు : ఆరింటిని పనికిరాకుండా పాడుచేశారు : మూడు మాత్రమే తప్పించుకుని పారిపోయాయి. ఖిరంగి యుద్ధం సాగుతుండగా చైనా కోటలను పట్టుకునేందుకు 900 మంది శత్రు సైనికులు ప్రయత్నించి, తీవ్ర నష్టాలతో పారిపోయారు. దీన్నో 460 మంది బ్రిటిష్, ఫ్రెంచి సైనికులు మరణించడమో, గాయపడటమో జరిగింది. టాకు కోటలపై దాడిచేసిన బ్రిటిష్, ఫ్రెంచి నావికా సైన్యానికి అండగా వచ్చిన అమెరికన్ యుద్ధనావలు కూడ మంచా సైన్యాలపై కాల్పులు సాగించాయి. దేశ రక్షణకు పోరాడుతున్న సేనలకు, స్థానిక ప్రజలు దేశభక్తితో ప్రాణాపాయాన్ని భారత చేయకుండా ఆహారం అందజేశారు.

యాంగ్ట్వీ నది దిగువ ప్రాంతంలో తైపింగ్ యుద్ధాలు

ఈ దశలో అంతర్గత తగాదాలవల్ల తైపింగ్ వుద్ధ్యమంలో చీలికలు వచ్చాయి. ప్రముఖ సేనానులలో ఒకడైన యాంగ్ హ్సియా - చింగ్ యందుకు ప్రధాన కారకుడు. అతడు బలం సేకరించుకుని హాంగ్ హ్సియా - చువాన్ తో కీచులాడ ప్రారంభించాడు. ఫలిత మేమంటే యాంగ్, మరొక నాయకుడైన వీ చాంగ్ - హ్యూ ఖుసీ చేయబడ్డారు.

తైపింగ్ నాయకత్వంలో వచ్చిన చీలికలను అవకాశంగా తీసికొని, మంచూ ప్రభుత్వం పెద్ద సైన్యాన్ని సమీకరించింది. ఎదురుదాడులు ప్రారంభించి, నాంకింగ్ నగరం చుట్టూ వలయాన్ని మరింత దగ్గరకు నెట్టుకురాగలిగింది.

చియాంగ్ నాన్ లోని మంచూ ప్రభుత్వం పెద్ద సైనిక శిబిరం దృష్టిని ప్రక్క దారిని పట్టించేందుకు తైపింగ్ సేనాని లీ హ్సియా - చెంగ్ 1860 లో హాంగ్ చా నగరంపై దాడి చేశాడు. మూడురోజుల్లో చెకియాంగ్ రాష్ట్ర ముఖ్యపట్టణాన్ని ఆక్రమించుకొన్నాడు. అదనపు బలాలను హాంగ్ చా నగరానికి మంచూ ప్రభుత్వం పురికించడం గమనించగానే లీ సేనాని తైపింగ్ సైన్యాలను నాంకింగ్ వద్దకు మరల్చాడు. దక్షిణ శిబిరంలోని మంచూ సైన్యంలో చాలమందిని పంపిణీసేసేందుకు అది చాల బలహీనంగావుంది. ఇది గమనించి లీ తన బలాన్నంతటినీ కేంద్రీకరించి, చియాంగ్ నాన్ లోని గొప్ప శత్రు శిబిరాన్ని తుడిచిపెట్టాడు.

కీలకస్థానమైన ఆంకింగ్ కొరకు జరిగిన పోరాటంతో యుద్ధగతి మారింది. నది రేవు అయిన ఆంకింగ్, రాజధాని నాంకింగ్ రక్షణకు కీలకంగా వున్నందున, దానిని రక్షించేందుకు తైపింగ్ తన శక్తినంతనూ వినియోగించింది. ఆంకింగ్ పై శత్రుముట్టడిని తొలగించడానికి 1860 లో నాలుగుసార్లు దండయాత్రలు సాగించింది : కాని ఆశించిన ఫలితం రాలేదు. నగరం చుట్టూ తమ స్వాధీనంలోవున్న ప్రాంతాన్ని తైపింగ్ విస్తరించగలిగిందే గాని శత్రుముట్టడిని తొలగించలేకపోయింది. పెద్ద ఫిరంగులతో నగర గోడలను కూల్చివేశాక, హ్యూవాన్ సేనలు ఎట్టుకేలకు ఆంకింగ్ ను పట్టుకున్నాయి. 20 వేలకు మించిన తైపింగు సైనికులు చివరివరకు పోరాడి, ఆహూతయ్యారు. ఆంకింగ్ పతనంతో యిదివరకటికంటే నాంకింగ్ కు ప్రమాద మెక్కువయింది.

తై పింగ్ ఓటమి

తైపింగ్ ప్రభుత్వం స్వతంత్ర విదేశాంగ విధానాన్ని అనుసరించడం సామ్రాజ్యవాద దురాక్రమణిదారులకు కంటకప్రాయమయింది. తైపింగ్ విప్లవం ప్రారంభదశలో "తాటస్థ్య" విధానం అనుసరించినప్పటికీ సామ్రాజ్యవాదులు రహస్యంగా మంచూ ప్రభుత్వానికి ఆయుధాలను, మందుగుండును అమ్మారు. రెండవ నల్లమందు యుద్ధానంతరం మంచూ ప్రభుత్వం తమకు నమ్మదగిన బంటుగా తయారై

రయ్యక, తైపింగ్ విస్తవాన్ని ఓడించడానికి సామ్రాజ్యవాదులు బహిరంగంగానే దానితో చేతులు కలిపారు.

1860 తరువాత సముద్ర తీరంలోని అన్ని పెద్ద నగరాల్లోనూ విదేశీ తుపాకీ దళాలు ఏర్పడ్డాయి; ఉదాహరణకు హంఘ్ నగరంలో అమెరికన్లు, నింగ్పొలో ఫ్రెంచివాళ్లు అలాగే ఏర్పరచారు. బ్రిటిష్ వాళ్లు, ఫ్రెంచివాళ్లు కలిసిన సంయుక్త దళాలుకూడ ఏర్పడ్డాయి. ఈ దళాలు ఎచటికి వెళ్ళినా దోచుకోవడం, చంపడం ద్వారా వైనా ప్రజలను చెప్పరాని బాధలు పెట్టేవారు. హువాయ్ నదీలోయలో జమీందారు లీ హుంగ్-చాంగ్ సమీకరించిన ఆన్ స్వీయ్ “వాలంటీర్” (టైప్స్) కో-ఫాన్ హువాన్ సైన్యం లాంటిది) సైన్యానికి సామ్రాజ్యవాదులు ఆయుధాలను సప్లయచేశారు. దానిని బలమైన విప్లవ ప్రతీకూత సైన్యంగా తయారుచేశారు.

1862 జనవరిలో లీ స్పీయూ-చెంగ్ నాయకత్వాన తైపింగ్ సేనలు హంఘ్ నగరం పైకి దాడి పెడలాయి. ఆన్ స్వీయ్ సైన్యం, బ్రిటిష్ - ఫ్రెంచి సేనలు కలిసి ప్రతిఘటించినప్పటికీ తైపింగ్ సేనలు చాలా విజయాలు పొందాయి. ఐనప్పటికీ హువాన్ సైన్యం దాడి ప్రమాదానికి గురైన నాంకింగ్ కు తక్షణమే రమ్మని పిలుపు వచ్చినందున, హంఘ్ దాడిని వదలివేసి, లీ తన సైన్యంతో నాంకింగ్ కు వెళ్ళవలసి వచ్చింది.

మంచూ సేనలు నింగ్ పోమిద దాడి చేస్తుంటే, 1862 మే లో హోంగ్ చా అఖాతంనంచి బ్రిటిష్ - ఫ్రెంచి సేనలు దిగి, నగరాన్ని ఆక్రమించుకోవడంలో పాల్గొన్నాయి. 1863 జూన్ లో ఫ్రెంచి తుపాకీ దళాల సహాయంతో మంచూ సైన్యం హెవ్ హింగ్ ను పట్టుకున్నాయి : మరుసటి సంవత్సరం హోంగ్ చాను పట్టుకున్నాయి. చెకియాంగ్ రాష్ట్రంలోని తైపింగ్ సైనిక చర్యలు ఆ విధంగా ముగింపుకొచ్చాయి.

నాంకింగ్ పతనం

1862 మేలో హువాన్ సైన్యం యుహుపై వైపునంచి నాంకింగ్ నగరం పైకి దాడివచ్చింది. భీకరయుద్ధం జరిగింది. దాడి సేనలలో నలభైరోజులవరకు లీ స్పీయూ-చెంగ్ పోరాడతంగా పోరాడాడు; కాని శత్రువును తరిమివేయలేక పోయాడు. రాజధాని నాంకింగ్ కు ప్రమాదం అలాగే వుంది. రెండు సంవత్సరాల అనంతరం హువాన్ సైన్యం మరింత ఉధృతంగా నాంకింగ్ పై తిరిగి దాడిచేసింది. హుంగ్ హియూ-చువాన్ ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు. ఆహార కొరతవల్ల తైపింగ్ రక్షణసైన్యంలో మూడు లేక నాలుగువేలమంది మాత్రమే యుద్ధం చేయగలస్థితిలో వున్నారు. హువాన్ సైన్యం తుపానువలె నగరంపైకి అన్ని వైపులనుండి ముంచు కొచ్చినపుడు తైపింగ్ సైనికులు చివరి మనిషివరకు పోరాడి ఆపాతరయ్యారు. లీ స్పీయూ-చెంగ్ వైడిగా పట్టుకోబడి, తరువాత టైప్స్ కూ-ఫాన్ చే చంపబడ్డాడు.

తైపింగ్ తిరుగుబాటు ద్వితీయ ఘట్టంలో లీ హ్సియన్-చెంగ్ సేనాని అత్యంత ప్రముఖ పాత్రను నిర్వహించాడు. ఆయన యెడల విశ్వాసాన్ని, గౌరవాన్ని ప్రజలు చూపేవారు. నూచా, చాంగ్ పా నగరాల్లో వున్నపుడు లీ గౌరవార్థం స్మారక చిహ్నాలను స్థానిక ప్రజలు నిర్మించారు. ఆయన వీరత్వాన్ని చాటుతూ జానపద గేయాలను దక్షిణ కియాంగ్సులో ప్రజలు నేటికీ పాడుతుంటారు.

చైనాదేశ చరిత్రలోకల్లా అత్యంత పెద్ద రైతుల తిరుగుబాటు తైపింగ్ విప్లవం. నాయకులలో తగాదాలు, రాజకీయ సైనిక పౌరపాట్లు తైపింగ్ విప్లవం ఓడిపోవడానికి కారణాలు. దేశంలోని ప్రతిఘాతకులు, విదేశీ దురాక్రమణదారులు కలసి చేసిన సంయుక్త దాడిని ఓడించేందుకు అవసరమైన శక్తి వై రెండు కారణాల వల్ల తైపింగ్ కు లేకపోయింది. ఐనప్పటికీ తిరుగుబాటుదారుల దీర్ఘ పోరాటాన్ని - 1851 నుంచి 1864 వరకు, పధ్నాలుగు సంవత్సరాల వరకు - సాగించగలిగారు. పదిహేడు రాష్ట్రాలకు తిరుగుబాటుదారుల పలుకుబడి విస్తరించింది. మంచూ ప్రభుత్వ పునాదులను కదల్చివేశారు; దేశీయ భూస్వాములకు విదేశీ దురాక్రమణదారులకు తీవ్రమైన దెబ్బ కొట్టగలిగారు.

41 వ అధ్యాయం

నీన్ ఉద్యమం

అల్పసంఖ్యాక జాతుల తిరుగుబాట్లు

నీన్ ఉద్యమం

తైపింగ్ విప్లవం మొదటిరోజుల్లో నీన్ లేక “కాగడా ధారుల” వుద్యమం కియాంగ్ నూ, ఆన్ హ్యాయ్, హంటుంగ్, హూనాన్ రాష్ట్రాలలో వృద్ధికాసాగింది. తైపింగ్ కు ఉత్తర ప్రాంతంలో మిత్ర ఉద్యమంగా వెంపొందింది. నాంకింగ్ పడిపోయాక తైపింగ్ సైన్యంలో ఒకభాగం కలిసినందున నీన్ సైన్యం బలపడింది.

నీన్ ఆశ్విక సైన్యం ధైర్యానికి పేరు పొందింది. శత్రు కాల్పులను కూడ లెక్క చేయకుండా నీన్ ఆశ్వికులు మడిగాలివలె మంచూ సేనలపై విరుచుకుపడేవి. దగ్గరకు వచ్చాక కత్తులు, బిల్లాలు వినియోగించి శత్రువును తుడిచివెట్టేవారు. నీన్ దళాలు పారిపోతున్నట్లు నటించి వెంటాడుతున్న మంచూ సైన్యం అలసిపోయాక, ఆకస్మికంగా వెనుదిరిగి పక్క దెబ్బలు కొట్టి, శత్రువులను ధ్వంసంచేసేవి. నీన్ ఆశ్విక దళాలంటే మంచూ సేనలు భయపడేవి: దూరంగా వాటివల్ల లేగిన దుమ్ము కనిపించినా గాభరాపడేవి.

1865 సంవత్సరం మే నెలలో మంచూలపై నీన్ లు అద్వితీయమైన విజయాన్ని పొందారు. పేరుపొందిన మంచూ సేనాని సెంగాలిన్ ట్సీన్ రాకుమారుని నాయకత్వం క్రింద వున్న సేనలను హంటుంగ్ రాష్ట్రం నైరుతి భాగంలో వున్న హాపైన్ స్థ చుట్టుముట్టి, సప్లయలు అందకుండా ఆపుడేశారు. రాకుమారుడు రాత్రివేళ వందమంది ఆశ్వికులతో వలయాన్ని చీల్చుకొనిపోవాలని ప్రయత్నించాడు: కాని అడవుల్లో నీన్ కాపలాదార్లు దెబ్బతీసినందున సెంగాలిన్ ట్సీన్ చనిపోయాడు.

మంచూ ప్రభుత్వం రాజధానికి ప్రమాదం సంభవించుతుండేమోనని చాలా గాభరాపడింది. హూనాన్, ఆన్ హ్యాయ్ సైన్యాలను నీన్ లతో పోరాడేందుకు పంపింది. నీన్ ప్రాంతాలలో వారి చర్యలను అరికట్టేందుకు రక్షణ దుగ్గాలను (బ్లాక్ హౌస్) నిర్మించింది. భూస్వాముల సైనికదళాలను ఏర్పరచి కాపలా పెట్టింది.

దీనివల్ల సీన్ లో తన యుద్ధవ్యూహాన్ని మార్పుకోవలసివచ్చింది. తమ బలగాలను రెండు ప్రత్యేక సైన్యాలగా విభజించి దాదాపు దేనికది స్వతంత్రంగా పోరాడ సాగాయి. తూర్పు సీన్ సైన్యం లై వెన్-తువాంగ్ నాయకత్వాన, పశ్చిమ సీన్ సైన్యం చాంగ్ టుంగ్-యూ నాయకత్వాన వుండేవి.

తూర్పు సీన్ సైన్యం హోనాన్ నుంచి హూపే రాష్ట్రం వైకి దాడి వెళ్లాయి. కొలది సెలల్లోనే అనేక యుద్ధాలలో పోరాడి జయించాయి. మంచూ సేనలనుండి విదేశ ఆయుధాలను, గుర్రాలను పట్టుకున్నాయి. వాటిని లక్షవరకు పెరిగిన తమ సైన్యానికి వినియోగించుకున్నాయి.

కాని తాము జయించిన ప్రాంతంలో స్వయం కేంద్రాలను ఏర్పరచుకోనందున, దీర్ఘ కాల యుద్ధంలో తగినంత విక్రాంతిలేక క్రిమంగా సీన్ సైన్యం బలహీనపడ సాగింది. తూర్పు సీన్ సైన్యం హూపే నుంచి షాంటుంగ్ కు తిరిగి వెళ్ళినపుడు, చేపూవద్ద బ్రిటిష్ - ఫ్రెంచి దళాల తోడ్పాటుతో మంచూ సైన్యం వారిని ఎదుర్కొంది. అచటనుంచి బలవంతాన సీన్ సైన్యం దక్షిణానికి నెట్టిబడింది; 1868 వ సంవత్సరం లో యాంగ్ చావద్ద జరిగిన యుద్ధంలో ఓడిపోయింది. వారి నాయకుడు లై వెన్ - తువాంగ్ ను ఖైదీగా పట్టుకుని, చంపివేశారు.

పశ్చిమ సీన్ సైన్యం హోనాన్ నుంచి షెన్సి, షెన్సి రాష్ట్రాలగుండా చిహ్నాకి చొచ్చుకుపోయింది. టీన్ టీన్ స గరాన్ని సమీపించింది. మరల అచట కూడ బ్రిటిష్, ఫ్రెంచి దురాక్రమణదారుల తోడ్పాటుతో మంచూ సైన్యాలు వారిని ఎదుర్కొన్నాయి. సీన్ సేన ఉత్తర షాంటుంగ్ కు తిరోగమించుకుండగా, అక్కస్థి కంగా తుహానది వరదవచ్చి వారికి ఆవరోధ మేర్పడింది. సీన్ లు ధైర్యంగా పోరాడి ఆహుతయ్యారు.

మి యో తి రు గు బా టు

తైపింగ్ విప్లవ ప్రభావం క్రింద క్వీచా ఆగ్నేయభాగంలో నివసించుతున్న మియోజాతి ప్రజలు, మంచూ ప్రభుత్వ దారుణ నిరంకుశత్వానికి వ్యతిరేకంగా, 1854 వ సంవత్సరంలో తిరుగుబాటు చేశారు.

చాంగ్ హ్సియు-మి నాయకత్వం క్రింద తిరుగుబాటుదార్ల సంఖ్య కొన్ని లక్షలకు పెరిగింది. విదేశ తుపాకులు, ఫిరంగులు కలిగిన మంచూ సైన్యాలు అనేక వైపులనుంచి 1867 లో చింగ్ చు-యువాన్ వైపు, ఈశాన్య క్వీచాలోని షీహ్-చీన్ కాంటీవైన దాడిచేశాయి. శత్రుసేనలు చుట్టుముట్టినప్పటికీ మియోలు మరుసటి సంవత్సరంవరకు ఆ ప్రాంతాన్ని వదిలివేయలేదు. చాంగ్ హ్సియు-మి నాయకత్వం క్రింద మరో నాలుగు సంవత్సరాలు పోరాటం సాగింది.

మంచూ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా మియో ప్రజలు పోరాటం పట్టెనిమిది సంవత్సరాలు కొనసాగింది. వీరోచితంగానూ, ధైర్యంగానూ పోరాడినందున సైరతి చై నాలోని ప్రజలందరి అభిమానాన్ని మియోలు పొందారు.

హుయీ ప్రజల తిరుగుబాటు

హుయీ ప్రజలు యున్నాన్ లోనూ, పశ్చిమోత్తర వైనాలోనూ నివాస మేర్పరచుకున్న అల్పసంఖ్యక జాతికి చెందినవారు. యున్నాన్ రాష్ట్రవాసులు ప్రధానంగా వ్యవసాయంపై బీబించేవారు. గనుల తవ్వకం తెలుసు. ఆ రాష్ట్రానికి, బర్మాకు మధ్య వర్తకంకూడ చేసేవారు. మంచూ వుద్యోగులు వారినుండి అధికపన్నులు గుంజేవారు; వారి భూములనుకూడ కాజేసేవారు. ఈ నిరంకుశత్వాన్ని భరించలేక హుయీ ప్రజలు చాలసార్లు తిరుగుబాటు చేశారు.

1855 లో ఒక కెండి గని విషయంలో హాన్ జాతికి చెందిన కొందరు గూండాలతో హుయీ ప్రజలకు తగాదావచ్చింది. మంచూ వుద్యోగులు జోక్యం చేసుకుని, హుయీ ప్రజలపై నిర్బంధ విధానాన్ని తీవ్రతరం చేశారు. తద్వారేకంగా అనేకచోట్ల హుయీ ప్రజలు తిరుగుబడ్డారు. హాన్ జాతీయులను తమను సమానంగా పరిగణించాలనీ, పన్నులభారాన్ని తగ్గించాలనీ, హుయీ ప్రజలు అర్థించారు.

తిరుగుబాటుదార్ల సేనలలో ఒకటి, మధ్య యున్నాన్ లోని టాలీని ఆక్రమించుకుని, అచటి సైనిక కేంద్రాన్ని ఏర్పరచింది. రైతులకు దుక్కి-పసువులను బదులిచ్చి, వారి జీవితం బాగుపడేందుకు కృషిచేసింది. ఇందువల్ల తిరుగుబాటుదార్లు ప్రజాభిమానాన్ని పొందారు.

హుయీ తిరుగుబాటుదార్లు కున్మింగ్ పైన దాడిచేసి, 1868 లో దానిని చుట్టుముట్టారు. విదీకి ఆయుధాలతోనూ, సప్లయితోనూ బలమైన సేనలను రాష్ట్ర రాజధాని రక్షణకు మంచూ ప్రభుత్వం పంపింది. హుయీ సేనలు తమ ముట్టడిని ఎత్తివేసుకోవలసి వచ్చింది.

మంచూ సేనలు మూడు వైపులనుండి టాలీపైన ఎదురుదాడి చేశాయి. హుయీ సేనలు తీవ్రంగా ప్రతిఘటించాయి; చాలమంది మంచూ సైనికులు చనిపోయారు. 1872 నాటికి మాత్రమే మందు పాతరలతో నగర గోడలను బ్రద్దలు చేయడం ద్వారా విజయం పొందారు. టాలీ శత్రు వశమైనప్పటికీ మరొక సంవత్సరం వరకు యితరచోట్ల హుయీలు పోరాటం సాగించారు.

పశ్చిమోత్తరాన నివసించే హుయీ ప్రజలు ధైర్యం కలిగిన బలవంతులు. బాల్యంలోనే స్వార్థి చేయడం, విలువిద్య నేర్చుకుంటారు. వంద అడుగుల దూరాన వున్న శత్రువును రాళ్ళతో నూటిగా కొట్టగలరు. యున్నాన్ లోని హుయీలు వలెనే వీరుకూడ మంచూ వుద్యోగుల క్రూరత్వంవల్ల బాధపడుతుండేవారు.

మంచూ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా హుయీ ప్రజలు చాల తిరుగుబాటు చేశారు. 1868 వ సంవత్సరంలో జరిగిన తిరుగుబాటు వాటన్నిటికన్నా చాల వ్యాప్తి చెందింది. తిరుగుబాటుదార్లు 18 పైనికడకాలుగా సంఘటితమయ్యారు: పశ్చిమోత్తర ప్రాంతమంతా విప్లవజ్వాలలు వ్యాపించాయి. షెన్సి రాష్ట్ర ముఖ్యపట్టణమైన పియాన్ పై దాడిచేసి, మంచూ అదనపు బలాలపై తీవ్రమైన దెబ్బ కొట్టారు. పశ్చిమ

సీన్ తో భుజం భుజం కలిపి వారు 1866 లో పోరాడి తమ పలుకుబడిని ఉత్తర షాన్సీకి విస్తృత పరచుకున్నారు.

ట్రాన్స్ ట్యుంగ్-టాంగ్ అనే హాన్ సేనాని తైపింగ్ ను ఓడించడంలో ముఖ్యపాత్ర వహించాడు. మంచూ ప్రభుత్వం ఇతడిని హుయీలను అణచడానికి పంపింది. మంచూ సేనలు ఆధునికాయుధాలతో తిరుగుబాటుదార్లపై దాడిచేశాయి. కాని ఈశాస్త్ర కంచూలో చిన్ చిపావోవద్ద హుయీలు ఐదువందల అడ్డుగోడలను, రక్షణ దుర్గాలను నిర్మించి, మంచూ సేనలను ఓడించారు. ఎగ్లోనది గట్టులను తెంచి, హుయీలను ప్రాంతాన్నింతటినీ మంచూలు నీటితో ముంచారు. ఇందువల్ల హుయీలకు తీవ్రమైన నష్టాలు కలిగాయి. ఈ విధంగా 1878 లో పశ్చిమోత్తర ప్రాంత హుయీ తిరుగుబాటును అణిచివేశారు.

1864 లో సింకియాంగ్ రాష్ట్రమంతటా ఉయ్ఘుర్ జాతి ప్రజల నాయకత్వం క్రింద అన్ని జాతుల ప్రజలూ మంచూ ప్రభుత్వంపై తిరుగుబాటు చేశారు.

ఈ అల్పసంఖ్యాక జాతుల తిరుగుబాటు లన్నిటిలోనూ రైతులు ప్రధాన పాత్ర వహించారు. మంచూ నిరంకుశత్వానికి, పూర్వీక దోపిడికి వ్యతిరేకంగా జరిగిన తైపింగ్ విప్లవంతో ఈ తిరుగుబాటు లన్నిటికీ సన్నిహితసంబంధం వుంది.

జాతీయ పెట్టుబడిదారీ విధానం పుట్టుక

చైనాలో విదేశీ పెట్టుబడిదారీ సంస్థలు - చైనా కార్మికవర్గ ఉద్యమం

పంథొమ్మిదో శతాబ్దం మధ్యలో సామ్రాజ్యవాద దేశాలు తమ పారిశ్రామిక సంస్థలను చైనాలో స్థాపించుకోవడం ప్రారంభించాయి. మొట్టమొదటగా 1845 లో బ్రిటిష్ వాళ్ళు కాంటన్ లో ఓడరేవును (డాక్ యార్డ్ ను) నిర్మించారు: లండన్, చైనాల మధ్య నావికా మార్గాన్ని తెరచారు. షాంఘీలో ఆమెరికన్లు, బ్రిటిష్ వాళ్ళు చెరి ఒక ఓడరేవును నిర్మించారు. తరువాత ఆమెయ్, పూచాలలో కూడ వాళ్ళు ఓడరేవులను నిర్మించారు. క్రమక్రమంగా చైనాలోని ఓడ నిర్మాణ పరిశ్రమనంతనూ విదేశ ప్రభుత్వాలు తమ గుత్తసామ్యంగా చేసుకున్నాయి.

1863 నుంచి రష్యన్లు తేయాకు ఫ్యాక్టరీలను హాంకా, కియూకియాంగ్, పూచా పట్టణాల్లో ఏర్పరచారు. దీనివల్ల దేశీయ తేయాకు పారిశ్రామికీకరణ దెబ్బతగిలింది. తేయాకు బిళ్ళలను తయారుచేసి, విదేశాలకు ఎగుమతిచేసే కేంద్రంగా హాంకా నగరం వుండేది. 1865 లో ఏడాదికి 14 వేల పిగుల్ను ఎగుమతి అనగా, 1875 నాటికి 110 వేల పిగుల్ను ఎగుమతి అవసాగాయి. హాంకాలో దాదాపు తేయాకు ఎగుమతి వ్యాపారమంతా రష్యన్ల చేతుల్లోవుంది.

మొదటి పట్టునూలు మిల్లును 1862 లో బ్రిటిష్ వాళ్ళు షాంఘీ నగరంలో స్థాపించారు: తదనంతరం ఫ్రెంచివాళ్ళు, ఆమెరికన్లు స్థాపించారు. విదేశీ నూలు మిల్లులవల్ల రైతుల ఇళ్ళలోనూ, దేశీయ కర్మాగారాల్లోనూ పట్టునూలు వడికే చేతి వృత్తికి దెబ్బతగిలింది.

పంచదారను, గుడ్డపాడిని, తోళ్ళపదును వగైరా చేసే ఫ్యాక్టరీలను విదేశ పెట్టుబడిదారులు స్థాపించారు.

ఈ ఫ్యాక్టరీల సంస్థాపనతో చైనా కార్మికవర్గం ఉద్యమించింది. వృత్తిని కోల్పోయిన చేతివృత్తులవారినుండి, దివాలాతీసిన రైతులనుండి కార్మికులు వచ్చారు. విదేశ ఫ్యాక్టరీ యజమానులు వారిని దారుణంగా దోచుకునేవారు.

1845 నుంచి బ్రిటిష్ డాక్యుమెంట్లలో చైనా కార్మికులు పనిచేసేవారు. హాంకాలోని రష్యన్ తేయాకు ఫ్యాక్టరీలో 800 మంది కార్మికులు పనిచేసేవారు. పూచా, కియుకియాంగ్ ఫ్యాక్టరీలలో పనిచేసేవారితో కలసి 1890 నాటికి మొత్తం 7 వేల చైనా తేయాకు కార్మికులు ఉండేవారు. విదేశీయుల పట్టునూలు మిల్లులలో స్త్రీలు, పురుషులకూడ పనిచేసేవారు. సాంఘేలో అమెరికన్లు నిర్మించిన ఒక నూలు మిల్లులో 1882 నాటికి వేయిమంది కార్మికులు పనిచేసేవారు.

ప్రారంభంనుంచి చైనా కార్మికవర్గం విదేశ పెట్టుబడిదారుల ఆర్థిక దోపిడీకి, పూచాలో పరిపాలకుల రాజకీయ నిరంకుశత్వానికి గురౌతూ వచ్చింది. రోజుకు పది నుంచి పదహారు గంటలు పనిచేయగా వేతనం రోజుకు 30 సెంటులు లోపుగా వుండేది. దీనితో కుటుంబపోషణ చాలకష్టంగా వుండేది.

జాతీయ పెట్టుబడిదారు

విదేశ పెట్టుబడి చైనాలోనికి రావడం, ఫ్యాక్టరీలను పెట్టడం గమనించి, చైనా కర్మాగారాల్లోకి కూడ యంత్రాలను తెప్పించసాగారు. 1861 లో పూచాలోని చైనా వర్తకులు తేయాకు బిళ్ళలు తయారు చేసేందుకు విదేశాలనుండి యంత్రాలు తెప్పించారు. రెండేళ్ళ అనంతరం సాంఘేలో హాంగ్-చెంగ్ బియ్యం వర్తకులు, ధాన్యం ఆడేందుకు బియ్యపు యంత్రాలను ఉపయోగించసాగారు. 1880 లో క్యాంగ్-టుంగ్ రాష్ట్రంలో నాన్ హై వర్తకులు పట్టునూలు యంత్రాలతో ఫ్యాక్టరీని స్థాపించారు. వీటితోనూ, తదితర చిన్న ఫ్యాక్టరీలతోనూ జాతీయ పెట్టుబడిదారీ విధానం ప్రారంభమయింది.

చైనా ధనికులు - వర్తకులు, భూస్వాములు, నిరంకుశోద్యోగులు - ఆధునిక పరిశ్రమల్లో పెట్టుబడి పెట్టారు : చైనా పెట్టుబడిదారీ విధానానికి ప్రాతిపదిక వేశారు. వర్తకుల్లోంచి పెట్టుబడిదారులుగా తయారైనవారు యీ వర్గంలో క్రింది భాగంగా వుండేవారు: పూర్వపు భూస్వాములనుండి, నిరంకుశోద్యోగులనుండి వచ్చిన వారు చైనా బూర్జువావర్గంలో చైభాగంగా తయారయ్యారు. రెండోవారు తమకున్న రాజకీయాధికారాన్ని, ఎక్కువ పెట్టుబడిని వినియోగించుకుని మొదటివారికంటే త్వరగా పరిశ్రమలను అభివృద్ధి చేయగలస్థితిలోవుండేవారు. చాలచిహ్నులను ఎదుర్కోవలసి వచ్చినందున మొదటి తరహావారు సామాజిక సంస్కరణలకు ఎక్కువ అనుకూలంగా వుండేవారు.

జాతీయ పెట్టుబడిదారీ విధానం ప్రారంభమవడంతోపాటు కొత్తగా రూపొందుతున్న చైనా బూర్జువావర్గంలో సంస్కరణవాద ధోరణులు తలెత్తాయి : తమ ప్రయోజనాలను రక్షించుకునేందుకు రాజకీయ సంస్కరణలు కావాలని అపేక్షించేవారు. పాశ్చాత్యుల భావాలను స్వీకరించిన మేధావులు రాజకీయ సంస్కరణల ఆవశ్యకతను గుర్తించసాగారు : ఆధునిక విజ్ఞానకాప్రాప్తిని, యంత్ర నిర్మాణ కాళల్యాన్ని అలవర్చుకోవాలని వాంఛించేవారు.

ఈ తెగకు చెందిన బూజువావద్ద మేధావులలో ఘెంగ్ కుయ-ఫెన్, చెంగ్ కువాన్-ఇంగ్ అనేవారు ప్రముఖులు. కిన్ టేన్-హ్యాన్ శిష్యవర్గంలోని వాడు ఘెంగ్. 1861 లో ఆయన వ్రాసిన పుస్తకంలో పెట్టుబడిదారీ దేశాలలోని విజ్ఞానకాస్తాన్ని, యంత్రోత్పత్తి విధానాన్ని అలవరచుచున వాటిలో నైపుణ్యాన్ని చైనా సంపాదించాలని ప్రబోధించాడు. రాజకీయ సంస్కరణలను ప్రవేశపెట్టాలనీ, తద్వారా పెట్టుబడిదారీ పంథాలో చైనా అధిగమించ గలుగుతుందనీ ఆయన వాదించాడు.

గనుల తవ్వకం, రైల్వేల నిర్మాణం, ఆధునిక పత్రికా ప్రచురణ, పాశ్చాత్యులకి పద్ధతిలో స్కూళ్ళు ప్రారంభించాలనీ, చెంగ్ కువాన్-ఇంగ్ ప్రబోధించాడు. అప్పటికి వున్న ఫ్యూడల్ రాజకీయవ్యవస్థపూనే, కాసనసభను, రాజ్యాంగబద్ధమైన రాచరికాన్ని ఏర్పరచాలనీ వాదించాడు. తద్వారా పెట్టుబడిదారీ విధానం పెంపొందుతుందని ఆశించాడు.

స్థానిక రైతులు, చేతివృత్తులవారు కలసి ఏర్పరచుకున్న సంస్థ “హియోవ్ టావోహుయ్” (చిన్న కత్తుల సంఘం) 1853 లో షాంఘీలోని మంచూ ప్రభుత్వాధికారాన్ని తులవోసింది. తదవకాశాన్ని వినియోగించుకుని ప్రముఖ రేవుగావున్న షాంఘీ నగరంలోని సుంకాలు వసూలుచేసే ప్రభుత్వ యంత్రాన్నంతటినీ బ్రిటిష్ వాళ్ళు, అమెరికన్లు, ఫ్రెంచివాళ్ళు స్వాధీనం చేసుకున్నారు. రెండవ నల్లమందు యుద్ధానంతరం ఒడంబడికలోని యితర రేవులున్న ఇరవై పట్టణాలలోకూడ సుంకాల వసూలు అధికారాన్ని విదేశ సామ్రాజ్యవాదులు హస్తగతం చేసుకున్నారు. ఇందువల్ల పారిశ్రామిక సరుకులను చైనాపై రద్దడానికీ, ముడి పదార్థాలను చౌకగా కాజేయడానికీ విదేశీయులకు పూర్తి స్వేచ్ఛ దొరికింది.

చైనా ఆర్థిక జీవితంపై విదేశీయుల సంకెళ్ళు మరింత దిగిశాయి : అంకేగాక ప్రభుత్వ కార్యకలాపాలపై కూడ వారి ప్రాబల్యం ఎక్కువయింది. రాబర్ట్ హార్ట్ అనే ఇంగ్లీషువాడిని మంచూ ప్రభుత్వం సుంకాల ఇన్-స్పెక్టర్ జనరల్ గా నియమించింది. ఆచరణలో అతడే పోలీసు, విదేశాంగ వ్యవహారాలలో మంచూ ప్రభుత్వానికి సలహాదారుగా తయారయ్యాడు. రాజప్రతినిధులను నియమించడం మొదలు, సుధి రాయబారాలు నడపడంవరకు చాలా విషయాలలో అతడు జోక్యం కలిగించుకునేవాడు. చైనాదేశం అర్థవలస స్థాయిలోకి దిగజారిపోయింది.

పాశ్చాత్యుల అనుకరణ

లైపింగ్ విప్లవం, నల్లమందు యుద్ధం జరుగుతున్న రోజుల్లో ప్రభుత్వాధికారుల్లోనూ, భూస్వాముల్లోనూ ఒక భాగానికి ప్రతినిధులైన టెంగ్ కువాన్-ఫాన్, లీ హాంగ్-చుంగ్ లాంటివారు ప్రభుత్వ నిధులతో ఆయుధ పరిశ్రమను నిర్మించడానికి పూనుకున్నారు. మంచూ ప్రభుత్వ ఫ్యూడల్ పరిపాలనను నిలబెట్టడం తమ స్వంతాధికారాన్ని విస్తరించుకోవడమే వారి లక్ష్యం. తుపాకులు, ఫిరంగులు

తయారుచేసి, చిన్న యుద్ధనావలను నిర్మించి, మంచూ సేనలకు సప్లయచేశారు. విదేశ మిలిటరీ వుద్యోగులు పాశ్చాత్యపద్ధతిలో మంచూ సేనలకు డ్రెస్సుచెప్పి, తర్ఫీదు చేశారు. “పెట్టుబడిదారీ దేశాలను అనుకరించండి” అనే నినాదంతో పాశ్చాత్యీకరణ వుద్యమం కొనసాగింది.

1862 లో ప్రారంభించి, లీ హుంగ్ - చాంగ్ వరుసగా ఆయుధ ఫ్యాక్టరీలను హుంఘులో రెండు, సూచాలో ఒకటి, నాంకింగ్ లో మహాకటి స్థాపించాడు. 1866 లో టోన్ టుంగ్ - టాంగ్ పూచాలో ఓడరేవును నిర్మించాడు. 1867 లో మంచూ ప్రభుత్వ ఉన్న తాధికారుల్లో ఒకడైన చుంగ్ హా టీన్ టీన్ లో యంత్ర నిర్మాణ కర్మాగారాన్ని స్థాపించాడు.

ఈ సంస్థల యాజమాన్యం వేర్వేరు గ్రూపులకు చెందిన అధికార - భూస్వాముల చేతుల్లో వుండేది. మేనేజర్లు, టెక్నికల్ నిపుణులు ప్రధానంగా విదేశీయులే వుండే వారు. నాంకింగ్ ఆయుధ ఫ్యాక్టరీలో బ్రిటిష్ ప్రాబల్యం వుండేది; పూచా ఓడ రేవులో ఫ్రెంచి ఇంజనీర్లు, మేస్త్రీలు పెత్తనంచేసేవారు. ఈ సంస్థలలో బిగించిన యంత్రాలన్నీ విదేశాలనుండి దిగుమతి చేసినవే. ఉత్పత్తి అవకాశాలు కొద్దిగానే వుండేవి. పెద్ద ఆయుధాలను ఉత్పత్తిచేయగల శక్తి లేనేలేదు. మేనేజిమెంటులో అవినీతివల్ల ఈ సంస్థల నిర్వహణ అధ్వాన్నంగా వుండి, ఎంతో ధనం నష్టమై పోతుండేది.

చైనా - ఫ్రెంచి యుద్ధం

చైనా సరిహద్దు ప్రాంతాలపై విదేశీయుల దురాక్రమణ

నల్లమండు యుద్ధం తరువాత చైనా భూభాగంపై ఆమెరికా కన్నువేసి, కాచుకుని కూచుంది.

1867 లో మునిగిపోయిన ఓడ కళానులను తాయివాన్ ప్రజలు చంపారనే సాకుతో ఆమెరికా సేనలు ఆ దీవి దక్షిణాన దిగాయి : అచటి వాస్తవ్యులను చంపాయి. తాయివాన్ ప్రజలు ప్రతిఘటించుతూ పోరాడారు. శత్రువు దాడిచేసి నపుడు అడవుల్లో రక్షణ తీసుకునేవారు : శత్రువు విక్రాంతి తీసుకునేటపుడు అన్ని వైపులనుంచి దాడిచేసి, సముద్రంలోకి తరిమివేసేవారు.

పంధొమ్మిదో శతాబ్దం చివరిభాగంలో ఆమెరికా మద్దతుతో జపాను, చైనా ఆగ్నేయ తీరంలోని దీవులపై అనేక దాడులు చేసింది. 1868 లో మేజీ పునరుద్ధరణ తర్వాత పెట్టుబడిదారీ విధానం త్వరగా అభివృద్ధి చెందిన రోజుల్లోనే జపాన్ సామ్రాజ్య విస్తరణకు పూనుకుంది.

1874 లో జపాన్ తాయివాన్ దీవిపై దాడి చేసింది. ఈ దండయాత్రలో జపాన్ యుద్ధ నావలపై ఆమెరికా మిలేటరీ ఉద్యోగులండి నడిపించారు. దీవిలోని ప్రజలు, వైస్రంకూడ తీవ్రంగా ఎదిరించి పోరాడాయి : దురాక్రమణదారులను వెనుకకు నెట్టాయి. తాము “చుధ్యత ర్తిత్వం” నెరపుతామని ఆమెరికన్లు ముందు కొచ్చారు. జపాన్ సేనలను ఉపసంహరించుకున్నందుకు మంచూ ప్రభుత్వం 5 లక్షల పెండి నాణాలను, దీవిలో నిర్మించిన రోడ్లకు, భవనాలకు గాను చెల్లించవలసివచ్చింది.

బ్రిటిష్ వాళ్ళు బర్మాదేశాన్ని ఆక్రమించుకున్న తర్వాత యున్నాన్ రాష్ట్రం (చైనా నైరుతి ప్రాంతం) లోనికి చొరబడసాగారు. పెకింగ్ లోని బ్రిటిష్ రాయబార కార్యాలయంలోని ఉద్యోగి ఆర్. ఏ. మాగరీని 1875 లో యున్నాన్ లో ఖూనీ చేశారనే సాకుతో, బర్మానుంచి యున్నాన్ లోకి దారి యివ్వాలని మంచూ ప్రభుత్వంపై బ్రిటిష్ వాళ్ళు ఒత్తిడి తెచ్చారు. 1876 సంవత్సరంలో జరిగిన చెపూ

సదస్సులో ఉభయలూ ఒడంబడికపై సంతకాలు చేశారు. దీని ప్రకారం యున్నాన్, జిచునాన్, టిబెట్, కంసు, చింఘాయి రాష్ట్రాలలో కార్యకలాపాలు జరిపేందుకు బ్రిటిష్ వాళ్ళకు హక్కు యివ్వబడింది.

పద్దెనిమిదో శతాబ్దం చివరిభాగం నాటికే బ్రిటిష్ వాళ్ళు టిబెట్ పై కన్ను వేసి వున్నారు. అచటి వర్తక అవకాశాలను అధ్యయనం చేసేందుకు ఒక పరిశీలక దళాన్ని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం 1878 లోనే పంపింది. చెఘూ ఒడంబడిక ప్రకారం నైరుతి వైపు సరిహద్దు ప్రాంతాలలో ప్రవేశించేందుకు తమకు లభ్యమైన అవకాశాలను వినియోగించుకుని, ఆ ప్రాంతాల ఖనిజ సంపదను పరిశోధనకొరకు ఇంగ్లీష్ వాళ్ళ దళ మొకటి తయారయింది. ఈ కోర్కెను టిబెట్ అధికారులు అనేకసార్లు నిరాకరించారు. అందుమీదట సాయుధచర్య తీసికుంటామని బ్రిటిష్ వాళ్ళు బెదిరించారు. టిబెట్ లు కృతనిశ్చయంతో ప్రతిఘటనకు సంసిద్ధమయ్యారు. టిబెట్ ను సాయుధ శక్తి పెరుగుతుందనే భయంతో ప్రతిఘటనకు అంగీకరించక, మంచూ ప్రభుత్వం బ్రిటిష్ వాళ్ళకు లొంగిపోయింది. ఐనప్పటికీ టిబెట్ ను పట్టుదల, ధైర్యం ఫలితంగా ఈసారికూడ టిబెట్ లో ప్రవేశించాలన్న బ్రిటిష్ వాళ్ళ పన్నాగం విఫలమయింది.

చైనా - ఫ్రెంచి యుద్ధం

పద్దెనిమిదవ శతాబ్దం చివర్లో ఫ్రెంచివాళ్ళు వియత్నాంపై దురాక్రమణ ప్రారంభించారు. అచటనుంచి యున్నాన్, క్వాంగ్ సీ రాష్ట్రాలపై దురాక్రమణకు పూనుకున్నారు. ఇందువల్ల 1884-'85 లో చైనా-ఫ్రెంచి యుద్ధం ప్రారంభమయింది.

ఫ్రెంచి దురాక్రమణ నైస్యాలను చైనా "నల్లజెండా" వాలంటీర్లు లియూ యంగ్-ఘా నాయకత్వాన వరుసగా ఓడించారు. తైపింగు యుద్ధకాలంలో క్వాంగ్ టుంగ్, క్వాంగ్ సీ రాష్ట్రాల సరిహద్దున కార్యకలాపాలు సాగించిన ఈ రైతు సైన్యం ఇండో-చైనాలో రక్షణ తీసికుంది. ఫ్రెంచి వలసాధిపతులకు వ్యతిరేకంగా వియత్నాం ప్రజల పోరాటానికి సహాయపడింది.

1884 ఆగస్టులో ఉత్తర తాయివాన్ లోని కీలుంగ్ పై ఫ్రెంచివాళ్ళు దాడి చేశారు. కాని మంచూ సైన్యాలు వారిని సముద్రంలోకి తరిమివేశాయి. రెండు నెలల అనంతరం ఉత్తర తాయివాన్ లోని టాన్ ఘయావద్ద సైన్యాలను దించడానికి ఫ్రెంచి వాళ్ళు మరొకసారి ప్రయత్నించారు. రెండువందల ప్రాణాలు నష్టంతో ఫ్రెంచివాళ్ళు తిరిగి వెనక్కి తరిమివేయబడ్డారు.

1885 మార్చిలో క్వాంగ్ సీ - వియత్నాం సరిహద్దునవున్న చెన్నాకువాన్ వద్ద ఫ్రెంచివాళ్ళు మరో పెద్ద పరాజయం పొందారు. డెబ్బదియేళ్ళకుపైగా వున్న వృద్ధ చైనా సేనాని ఫెంగ్ షే-ట్యూయ్ చేతుల్లో ఈ పరాభవం జరిగింది. వేయిమంది ఫ్రెంచి సైనికులు గాయపడటమో, మరణించడమో జరిగిన ఫలితంగా జూలైన్ ఫెర్రీ మంత్రివర్గం రాజీనామా యివ్వాలివచ్చింది.

చెన్నాకువాన్ విజయం తర్వాతకూడ మంచూ ప్రభుత్వం కాంతిసంధికి ప్రాధేయపడింది. 1885 జూన్ లో టీన్ టీన్ నగరంలో సంధిపత్రంపై సంతకాలు జరిగాయి. మంచూ ప్రభుత్వ ప్రతినిధిగా లీ హుంగ్ - చాంగ్ వ్యవహరించాడు. ఈ ఒడంబడిక ప్రకారం ఇండోచైనా ఫ్రెంచి రక్షణక్రింద వున్న దేశంగా గుర్తించడానికి మంచూ ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. అంతేగాక చైనా-వియత్నాం సరిహద్దున వున్న నగరాలకు విదేశీయుల ప్రవేశార్హతను మంచూ ప్రభుత్వం గుర్తించాలి. రైల్వేల నిర్మాణానికి ఫ్రెంచి ఇంజనీర్లను చైనా వినయోగించుకోవాలి.

ఈ సంధిపై సంతకం చేయడంవల్లనూ, 1876 చెఫూ ఒడంబడికవల్లనూ నైరుతి చైనాలోనికి విదేశీయులు మరింత చొచ్చుకుపోడానికి తలుపులు పూర్తిగా తెరవబడ్డాయి.

44 వ అధ్యాయం

చైనా - జపాను యుద్ధం

యుద్ధానికి ముందు పరిస్థితి

1880 వ సంవత్సరం అనంతరం జాతీయపెట్టుబడిదారీవిధానం కొంత అభివృద్ధి చెందింది. ప్రభుత్వ ఫ్యాక్టరీలతోపాటు వ్యక్తుల స్వంత పెట్టుబడితో నిర్మించబడి, ప్రభుత్వంచే నిర్వహించబడే ఫ్యాక్టరీలున్నాయి: ప్రభుత్వం వ్యక్తులు కలసి, సంయుక్త యాజమాన్యం క్రింద నిర్మించబడిన ఫ్యాక్టరీలు, వ్యక్తుల స్వంత పెట్టుబడితో ప్రయివేటు యాజమాన్యం క్రింద నిర్వహించబడే ఫ్యాక్టరీలు కూడా వున్నాయి. 1881 నాటికి వూర్తిగా ప్రయివేటు యాజమాన్యంక్రింద వున్న గనులు, ఫ్యాక్టరీలు నాలుగు మాత్రమే వుండగా 1895 నాటికి 69 కి పెరిగాయి. ఇదే కాలంలో వ్యక్తుల స్వంత పారిశ్రామిక పెట్టుబడి రి, 80,000 నుంచి 85,80,000 పెండి నాణాల్కు పెరిగింది.

ముఖ్యంగా బట్టల పరిశ్రమ మరి త్వరగా అభివృద్ధిచెందింది. బట్టల మిల్లులలో మొత్తం పెట్టుబడి - ప్రభుత్వానిది, ప్రయివేటు వ్యక్తులది కలసి 1881 నుంచి 1895 నాటికి 22 రెట్లు పెరిగింది. బట్టల మిల్లులలో ఎక్కువభాగం సాంఘేయగరంలో ముఖ్యంగా హువా హిన్, హువా షెంగ్, యు యువాన్ ప్రాంతాలలో కేంద్రీకరించ బడ్డాయి: వూహిన్ నగరంలోకూడా హుపే నూలు మిల్లులు నిర్మించబడ్డాయి.

బొగ్గు గనుల తవ్వకం కూడా కొంత ముందుకుసాగింది. ప్రభుత్వ గనులతో పాటు, వ్యక్తుల పెట్టుబడితో ప్రభుత్వ పర్యవేక్షణక్రింద నిర్వహించబడే గనులు కూడా తలెత్తాయి. ఉదాహరణకు సాంగ్ టుంగ్ లోని చుంగ్ హ్సింగ్ బొగ్గుగని, కియాంగ్సులోని లికోయి బొగ్గుగని యిలాంటివే.

యుద్ధం ప్రారంభం

చాలాకాలంగా కొరియా, చైనాలు స్నేహంగావుంటున్నాయి: సాంస్కృతిక సంబంధాలు, ఉమ్మడి ప్రయోజనాలు కలిగిన ఇరుగుపొరుగు దేశాలు. కాని దురాశ

కలిగిన జపాన్ ప్రభుత్వం, అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాల మద్దతుతో కొరియా దేశంపై దురాక్రమణకు పూనుకుంది.

కొరియా ప్రజలు పూర్వోద్ధారక పరిపాలకుల దుష్ప్రవృత్తులను, విదేశీయుల దండయాత్రలను అసహ్యించుకున్నారు. 1894 జనవరిలో టోన్ ఘాతం (తూర్పు సిద్ధాంతం) అనుచరుల నామకత్వంక్రింద తిరుగుబాటు చేశారు. కొరియా ప్రభుత్వం తిరుగుబాటు దారులను అణచివేసేందుకు సహాయంగా ఉత్తర సరిహద్దునుంచి సేనలను పంపవలసిందిగా మంచూ ప్రభుత్వాన్ని అర్థించింది. ఈ అవకాశాన్ని వినియోగించుకుని జపాను ప్రభుత్వం తన సేనలను దక్షిణ కొరియాలో దింపింది.

టోన్ ఘాతం విప్లవాన్ని అణచివేళాక మంచూ ప్రభుత్వం, కొరియాలోని విదేశీ నైస్యాలను ఒకేసారి ఉపసంహరించాలని నూచించింది. కాని జపాన్ ప్రభుత్వం ఈ సూచనను పెడచెవిని పెట్టింది; ఆంతరంగిక సంస్కరణలను అమలుజరిపేందుకు కొరియన్లకు తాము సహాయం చేయాలని సాకు చూపింది. పోయూకి నగరంలో జపాన్ తన సేనలను కేంద్రీకరించి, కొరియా సంక్షోభాన్ని మరింత తీవ్రతరం చేసింది.

“పాశ్చాత్యుల అనుకరణ” ఉద్యమంలో, చైనా నైస్యాలను ఆధునిక ఆయుధాలతో తిరిగిచేయడంలో లీ హుంగ్-చాంగ్ ప్రముఖపాత్ర వహించాడని యిదివరకే తెలుసుబడింది. ఐతే నైస్యాల ఆధునికరణను, తన రాజకీయ ప్రతిష్టను పెంపొందించుకునేందుకు, తన వ్యక్తిగత బలాన్ని విస్తృత మొనర్చుకునేందుకు మాత్రమే లీ వినియోగించుకున్నాడు. అందుచేత జపాన్ దురాక్రమణవల్ల కొరియా సార్వభౌమాధికారానికి, చైనా భద్రతకు ప్రమాదం రానున్న సమయంలో దేశరక్షణ సన్నాహాలను తీవ్రతరం చేయడానికి బదులు, యుద్ధం రాకుండా అరికట్టేందుకు పశ్చిమ రాజ్యాలపై ఆధారపడ్డాడు. కొరియాపై దాడిచేయవద్దని జపానుకు సలహా యివ్వమని బ్రిటిష్ మంత్రిని అర్థించాడు; తదనంతరం రాజీవేయమని రష్యా మంత్రిని ప్రాధేయపడ్డాడు. లీ హుంగ్-చాంగ్ అనుసరించిన లొంగుబాటు విధానం ఫలితంగా మంచూ ప్రభుత్వం యుద్ధసన్నాహాలు చేయకుండా నిద్రపోయింది.

ఈలాగా సర్వ సన్నాహాలు చేసుకున్న జపాన్, యుద్ధం ప్రకటించకుండానే 1894 జూలై నెలలో దురాక్రమణ చర్యలు ప్రారంభించింది. సియోల్ కు దక్షిణాన వున్న యాపాన్ వద్ద జపాన్ క్రూరజర్జుల చైనా యుద్ధ సావలలి కొన్నిటిని ముంచి వేయడం, కొన్నిటిని పాడుచేయడం జరిగింది.

రెండు నెలల తర్వాత ప్యాంగ్ య్యాంగ్ చుట్టూవున్న బలమైన కేంద్రాలను జపాన్ సేనలు పట్టుకున్నాయి. కొరియాకు సహాయంగా వచ్చిన మంచూ సేనలు టోన్ పాత కూయి నాయకత్వాన ప్యాంగ్ య్యాంగ్ ద్వారంవద్ద నిలబడి తీవ్రంగా పోరాడాయి. పోరాడితంగా పోరాడినప్పటికీ అదనపు బలాల సహాయం రానందున ఓడిపోయాయి.

ప్యాంగ్ యాంగ్ పడిపోయిన వెంటనే ఎల్లో సముద్రంలో టాంటుంగ్ కా వద్ద నావికాయుద్ధం జరిగింది. జపాన్ నావికాసైన్యం ఈసారికూడ మోసం చేసింది. అమెరికా జెండాను ఎగురవేస్తూ జపాన్ నావలు చైనా తీరం దగ్గరకు చేరాయి. పీయాంగ్ నావికాదళాన్ని సమీపించాక జపాన్ జెండాను ఎగురవేసి దారుణమైన ఫిరంగి కాల్పులను ప్రారంభించాయి. గందరగోళంలో మాదావుడిగా పోరాడవలసి వచ్చినందున పీయాంగ్ నావికాదళం దెబ్బతినడం మినహా మరో గత్యంతరం లేకపోయింది.

1895 వ సంవత్సరం జనవరిలో జపాన్ నావికా సైన్యం హెంటుంగ్ రాష్ట్రం బీహైవీ సమీపానికి వచ్చి, లియుకుంగ్ దీవివద్ద లంగరు వేసివున్న పీయాంగ్ నావికా దళంపై ఫిరంగి కాల్పులు ప్రారంభించింది. శత్రువలయాన్ని ధ్వంసం చేసేందుకు ఛర్య తీసికోవాలని చైనా సైన్యంలో ఒకభాగం సాధారణ నావికులు వాదించారు కాని విదేశ సలహాదార్లు, మంచూ నావికా అధికారులు లొంగిపోవచ్చున్నారు. లీ హుంగ్ - చాంగ్ నావికా దళాన్ని భద్రంగా కాపాడమని అడ్మిరల్ టింగ్ జూ - చాంగ్ కు ఉత్తరవచ్చాడు. పోరాడవలదని హుకుం వున్నందున, లొంగిపోవడానికి తనకిష్టం లేనందున నావికా సేనాని ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు. పదహారు సంవత్సరాలుగా కృషిచేసి లీ హుంగ్ - చాంగ్ నిర్మించిన నావికాదళం విదేశ సలహాదార్ల ఆధిపత్యం క్రింద ఇలా సిగ్గుచేటైన విధంగా అంతమైంది.

యుద్ధానంతరం పరిస్థితి

యుద్ధం జరుగుతుండగానే మంచూ ప్రభుత్వం త్వరగా పోరాటం ముగించు కోవాలని తాపత్రయ పడింది. రాజీ చేయమని ప్రాధేయపడినా అమెరికన్లు తృణీకరించారు. భూ నావికా సేనలు ఓడిపోయాక మంచూ ప్రభుత్వం మరల అమెరికన్లకు విజ్ఞప్తి చేసింది. యుద్ధం యింకా కొనసాగితే ఈసారి ఇతర ప్రభుత్వాలు జోక్యం కలిపించుకుంటాయనీ, చైనాలో తా మనుసరించుతున్న దురాక్రమణ విధానం విఫలమౌతుందనీ గుర్తించి అమెరికన్లు యుద్ధం చాలించమని జపానుకు సలహా యిచ్చారు. జపాను అంగీకరించింది.

1895 మార్చిలో లీ హుంగ్ - చాంగ్ అమెరికన్ సలహాదార్లతో సహా జపాన్ లోని పి మెనోనెక్ వద్దకు వెళ్ళాడు.

పి మెనోనెక్ ఒడంబడికలోని అవమానకరమైన మరతుల ప్రకారం కొరియాలో తనకున్న హక్కులను చైనా వదలుకొంది : కొరియాపై జపాను "రక్షణాధికారాన్ని" గుర్తించింది. అంతేగాక లియాటుంగ్ ద్వీపకల్పాన్ని, తాయువాన్, వెంఘా దీవులను జపాన్ కు అప్పించడానికి మంచూ ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. నవ్వపరిహారం క్రింద 20 కోట్ల వెండినాణాలను చెల్లించడానికి ఒప్పుకుంది : మనీ, చుంగ్ కింగ్, నూచా, హాంగ్ చా నగరాలను విదేశ వర్తకానికి తెరిచేందుకు అంగీకరించింది. చైనా గడ్డపై ఫ్యాక్టరీలను నిర్మించే హక్కును జపాన్ సంపాదించింది.

చైనాలో ఫ్యాక్టరీలను స్థాపించే హక్కును జపానుపొందడం, 'అత్యంతాభిమానం పొందే జాతిక్రింద' పరిగణించబడే హక్కును విదేశ ప్రభుత్వాలు సాధించడం వల్ల ఒక సంగతి స్పష్టమవుతుంది. పంథొమ్మికో శతాబ్దం చివరిభాగంలో ప్రపంచ పెట్టుబడిదారీ విధానం సామ్రాజ్యవాద దశలో ఉన్న తర్ఫాయికి చేరిందనీ, సరకులను ఎగుమతి చేయడమే ప్రధాన లక్ష్యంగావున్న దశనుండి పెట్టుబడిదారీ ఎగుమతి చేయడం ప్రధాన లక్ష్యంగావుండే దశకు వచ్చిందనీ లేటెల్లమవుతుంది. ప్రపంచాన్ని పంచుకోవడానికి వలసాధిపతులమధ్య పోరాటం తీవ్రతరమవడం ఈ దశ ప్రత్యేక లక్షణమనికూడ దృఢీకరిస్తుంది. 1894 లో చైనాపై జపాన్ దురాక్రమణి ప్రారంభించే సమయానికి జపాన్ దీవుల్లో పెట్టుబడిదారీ విధానం విపరీతంగా పెరిగింది. అందుచేత జపాన్ దురాక్రమణుడు సామ్రాజ్యవాద యుద్ధ స్వభావం సహజంగావుంది.

చైనా-జపాన్ యుద్ధం తరువాత విదేశ పెట్టుబడి మరింత ఎక్కువగా చైనాలో ప్రవేశించింది; చైనా పరిస్థితి మరింతగా అర్థవలసదేశ స్థాయికి దిగజారింది. చైనాలో స్థాపించబడిన విదేశ ఫ్యాక్టరీలకు ప్రత్యేక రాజకీయ సౌకర్యాలు కలిగించి నందున, ఎక్కువ పెట్టుబడి వున్నందున, దేశీయ పారిశ్రామికసంస్థలు వాటితో పోటీగా నిలబడలేకపోయాయి. తమ స్వదేశాలలో కార్మికుల వేతనాలకంటే చైనాలో కార్మికులకిచ్చే వేతనాలు తక్కువగా వున్నందున, ముడిపదార్థాలకు తక్కువధర చెల్లించుకున్నందున విదేశ ఫ్యాక్టరీలలో తయారయ్యే సరకుల వెల తక్కువగా వుండేది.

చైనా-జపాన్ యుద్ధఫలితం మరొకటి వుంది. చైనాపై దురాక్రమణి చేసే వుద్దేశాలు అమెరికాకు వున్నాయని బయటపడింది. జపాన్ దాడిని అమెరికా సామ్రాజ్యవాదులు బలపరచారు. అమెరికన్ 'సలహాదాస్తు' సి.మోనోనెకీ రాజీ సంప్రదింపులలో మంచూ ప్రభుత్వాన్ని మోసంచేసి, జపాన్ కు తోడ్పడ్డారు.

సి.మోనోనెకీ ఒడంబడిక ప్రకారం లియోటుంగ్ ద్వీపకల్పాన్ని జపానుకు ధారాదత్తం చేసినందువల్ల, ఈ కాన్ఫర్స్ చైనాను తానే కాజేయాలని చూస్తున్న జారిస్టు రష్యాకు దెబ్బతగిలింది. ఆ రోజుల్లో రష్యాకు మిత్రదేశంగా వున్న ఫ్రాంసు కూడ తాయివాన్, పెంఘూదీవులు జపాన్ కు హస్తగతమవడం తమ సామ్రాజ్య విస్తరణకు ఆటంకమని ఎంచింది. అప్పటి కేం కా చిన్న పెట్టుబడిదారీ దేశంగా వున్న జర్మనీ కూడ చైనాను దోచుకోవడంలో జపాను సాధించిన విజయాల యెడల అనూయ పడింది; దురప్రాచ్యంలో తానుకూడ సామ్రాజ్యం సంపాదించాలని ఆశించింది. సార్వప్రయోజనాల దృష్టితో రష్యా, ఫ్రాంసు, జర్మనీ దేశాలు మూడు నీకమై 1895 ఏప్రిల్ లో లియోటుంగ్ ద్వీపకల్పాన్ని తిరిగి చైనాకు యివ్వమనీ జపాన్ కు హెచ్చరించాయి.

ఒక నెల తరువాత జపాన్ ను బెదరించడానికి రష్యా సైన్యాలను సమీకరించింది. ఘటటుంగు రాష్ట్రంలోని చెప్రా లేవు ప్రాంతంలో నావికా ప్రదర్శనలు జరిపింది. బలమైన మూడు దేశాల కలయికను ఎదిరించే శక్తి లేదని గుర్తించి జపాన్ తాను సాధించిన హక్కును కదలుతుంది. మరో మూడు కోట్ల వెండి నాణాలను చైనాపద్ధి వ్యవహారంగా పుచ్చుకుని లియోటుంగ్ ద్వీపకల్పాన్నించి తన సేనలను జపాన్ ఖాళీ చేసింది.

తాయివాన్ ప్రతిఘటన

మంచూ పరిపాలన ప్రారంభమైన తర్వాత తాయివాన్ దీవిలో గమనించదగిన ఆర్థిక సాంస్కృతిక అభివృద్ధి జరిగింది. కాని నల్లమందు యుద్ధం తదనంతరం విదేశీయుల ఆర్థిక జోక్యం ఫలితంగా పరిస్థితులలో తీవ్రమైన మార్పులు వచ్చాయి. విదేశాలనుండి దిగుమతయ్యే వస్త్రాలు, తదితర సరుకులు తాయివాన్ మార్కెటును ముంచివేశాయి. విదేశాలనుండి ధాన్యం దిగుమతులవల్ల స్థానికంగాపండే వడ్ల ధర పడిపోయింది. వడ్ల ధర పిక్కుల్ 1 కి అర్థి వెండి నాణానికి తగ్గినా కొనేదిక్కులేకుండా పోయింది. నల్లమందు దిగుమతి మరింత ప్రమాదకరమయింది. తాయిలాండ్ ప్రజల జీవిత పరిస్థితులు నానాటికి దిగజారిపోయాయి.

చైనా - ఫ్రెంచి యుద్ధం అనంతరం ఆగ్నేయ కోస్తా రక్షణలను బలపరచే దృష్టితో మంచూ ప్రభుత్వం తాయివాన్ దీవిని ఒక రాష్ట్రంగా నిర్మించింది. పంథొమ్మివో శతాబ్దం రెండోభాగంలో నిర్మాణకృషి ముందుకు సాగింది. టెలిగ్రాఫ్ తీగలను వేసింది. తైపేనుంచి కీలుంగ్ వరకు, తైపేనుంచి హిస్సామా వరకు రెండు రైల్వేలను నిర్మించింది. వివిధరకాల పాఠశాలలను తెరచింది.

తాయివాన్ ప్రజలకు ఎంతో విప్లవ చరిత్ర వుంది. తైపింగ్ విప్లవం పలుకుబడి క్రింద 1862 లో మంచూ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా సాయుధ తిరుగుబాటు జరిగింది. విప్లవ సైన్యం 2 లక్షలవరకు పెరిగింది. తాయిలాండ్ ప్రజలు మూడు సంవత్సరాల వరకు పోరాడి, దీవిలో మంచూ ప్రభుత్వ పునాదులను పూగించారు. విదేశ దురాక్రమణదారుల దాడులను అనేకసార్లు తిప్పికొట్టారు.

1895 లో జపాన్ తో మంచూ ప్రభుత్వం చేసుకున్న పీమోనోసెకీ ఒడంబడికను చైనాజాతి అంతా వ్యతిరేకించింది. తమ దీవిని జపానుకు ధారాదత్తం చేసినందుకు తాయివాన్ ప్రజలు తీవ్రంగా అసహ్యించుకున్నారు. సర్వవ్యాపితమైన అసమ్మతి ప్రదర్శకులకు పిలుపు ఇచ్చారు. చాలమంది ప్రజలు తాయివాన్ గవర్నరు ప్రాసాదంలోకి వచ్చి మంచూ పాలకులు దారుణంగా తమ మాతృభూమిని అమ్మినందుకు అసమ్మతి తెలిపారు. ప్రభుత్వ పరీక్షలలో పాల్గొనేందుకు దీవినుంచి వచ్చిన పండితులు, తాయివాన్ దీవిని ధారాదత్తం చేయవద్దని మంచూ ప్రభుత్వానికి విప్లవ పంపారు. చైనా ప్రధాన భూభాగంలో సోదర ప్రజలు మాపుతున్న దేశభక్తితో

ఉత్సాహంపొంది దీవిలోవున్న సైన్యాలు, పౌరులు చైనాలో భాగమైన తాయివాన్ రక్షణకొరకు ఆచరణాంతం పోరాడాలని కృత నిశ్చయాలయ్యారు.

1895 సంవత్సరం మే నెలలో జపాన్ దురాక్రమణ సేనలు కీలుంగ్ రేవులో దిగాయి. ఒకనెల తరువాత తైపేను ఆక్రమించుకున్నాయి. అచటినుంచి దక్షిణానవున్న హిన్మా వైపు దాడి చేస్తున్న జపాన్ సేనలను లియూ యంగ్ - ఫూనా యుక్తావస్థ "నల్లజెండా" వాలంటీర్లు వీరోచితంగా ప్రతిఘటించారు. ప్రజల తోడ్పాటుతో వాలంటీర్లు అనేక జపాన్ దాడులను తిప్పికొట్టారు. మందుగుండు యువత్తు ఖర్చయిన తర్వాతనే వారు హిన్మా మాను ఖాళీ చేశారు.

తాచియానది వెంట పురోగమించుతున్న జపాన్ సేనలపైన ఆకస్మికంగా దాడిచేసి, నల్లజెండా వాలంటీర్లు శత్రువును చెల్లాచెదరు చేశారు. తొట్టుపాటులో దురాక్రమణదారులు నదిని దాటుతున్నారు, ప్రవాహం మధ్యలో వుండగానే నదికి ఆవలివైపునుంచి మణో వాలంటీర్ల సైన్యం హుస్స హియాంగ్ నాయకత్వాన దెబ్బ తీసింది; శత్రువుల్లో చాలమంది మరణించడమో, మునిగిపోవడమో జరిగింది. అదనపు జపాన్ బలగాలు చేరాక శత్రువులు పక్కదాడి చేసి తాచియా నదిని పట్టుకున్నారు.

మంచూ ప్రభుత్వం తాను తాయివాన్ రక్షణకు ఎలాంటి సహాయం పంప లేదు. వైగా సోదర తాయివాన్ ప్రజలకు సహాయం పంపనివ్వకుండా చైనా ప్రజలను నిషేధించింది. 1895 అక్టోబరులో జపాను దురాక్రమణదారుల చేతుల్లో తాయివాన్ పడిపోయింది.

చైనా జాతీయ సంక్షేపం

చైనా-జపాను యుద్ధానికి ముందు, తరువాత సంవత్సరాలలో కూడ బ్రిటన్, ఫ్రాంసు, జర్మనీ, జపాన్, జారిస్టు రష్య, ఆమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రాలు తమ దేశాలనుంచి పెట్టుబడులు చైనా దేశానికి ఎగుమతి చేయడం ప్రారంభించాయి : చైనాలో తమ తమ స్వంత బ్యాంకులను స్థాపించాయి చైనాలోని విదేశీబ్యాంకులు పశ్చిమదేశాల్లోని అలవాటు ప్రకారం తమ స్వంత బ్యాంకు నోటులను అచ్చువేయడం కూడ సాగించాయి. చైనాకు వ్యతిరేకంగా సామ్రాజ్యవాద దురాక్రమణను సాగించడానికి అవి ప్రముఖ సాధనాలయ్యాయి.

చైనా-జపాను యుద్ధానంతరం సంధి వరతుల ననుసరించి నష్టపరిహారం చెల్లించేందుకుగాను మంచూ ప్రభుత్వం సామ్రాజ్యవాదులవద్ద అనేక రుణాలను చేసింది. తదవకాశాన్ని వినియోగించుకుని సామ్రాజ్యవాదులు తమ పెట్టుబడులను కొత్త మార్కెట్టులోనికి విస్తరించి, లాభాలను పిండటానికి సిద్ధంగా తయారయ్యారు. 1894-99 సంవత్సరాల మధ్యకాలంలో మంచూ ప్రభుత్వానికి మొత్తం 37 కోట్ల పెండి నాణాలను అప్పుగా యిచ్చారు. దేశీయ వనరులనుంచి మంచూ ప్రభుత్వ కోశాగారానికి ప్రతియేటా వచ్చే మొత్తం ఆదాయానికి ఈ రుణం నాలుగున్నర రెట్లు వుంది.

తామిచ్చిన రుణాలకు హామీగా మంచూ ప్రభుత్వం వద్దనుంచి సుంకాలు, ఉప్పు పన్ను వసూలుచేసే హక్కును సామ్రాజ్యవాదులు కాజేశారు. దీనివల్ల చైనా దేశ ఆర్థిక విధానంపై సామ్రాజ్యవాదుల పట్టు మరింత బిగిసింది. అప్పులివ్వడం ద్వారా చైనాదేశంలో తమ స్వాధీనప్రయోజనాలను, స్వేచ్ఛాదోపిడిని మరింత ఎక్కువ చేసుకోవాలనే తృష్ణవల్ల సామ్రాజ్యవాద దేశాలమధ్య పోటీ తీవ్రరూపం దాల్చింది.

షె మెన్ నేజీ సంధి అనంతరం జపాన్ ను వుదాహరణగా తీసుకుని సామ్రాజ్యవాద దేశాలన్నీ “అత్యంతాభిమానం పొందిన జాతి” అనే క్లాజుక్రింద రేపు పట్టణాల్లో పరిశ్రమలను నిర్మించసాగారు. చైనా ముడిపదార్థాలను చౌకగా కాజేసి,

కార్మికుల శ్రమను చౌకగా వినియోగించుకొని చైనాదేశ ఆర్థిక వనరులను కొల్లగొట్టడానికి సామ్రాజ్యవాదుల వోపిడి విధానంలో యిది మరొక ముట్టు.

1895, 1896 సంవత్సరాలలో విదేశ పెట్టుబడిదారులు హాంఘు నగరంలో నిర్మించిన ముఖ్యమైన ఫ్యాక్టరీలివి : బ్రిటిష్ నాల్గు రెండు బట్టల మిల్లులను, ఒక పిండి మిల్లును నిర్మించారు. అమెరికన్లు, జర్మన్లు చెక్క బట్టల మిల్లును నిర్మించారు : జపాన్ వాళ్ళు ఒక బట్టల మిల్లును, ఒకపిండి మిల్లును నిర్మించారు. విదేశ కంపెనీలకు ప్రత్యేక సౌకర్యాలందటంవల్లనూ, జాతీయ పెట్టుబడిదారులకు ఎలాంటి రక్షణలేకపోవడం వల్లనూ జాతీయ పారిశ్రామిక సంస్థలు దెబ్బతినిపోయాయి.

ఈ దశలోనే రైల్వేలకు పెట్టుబడిపెట్టే విషయంలో సామ్రాజ్యవాదుల మధ్య గుద్దులాట ప్రారంభమయింది. 1905 లో మంచూ ప్రభుత్వంనుంచి వివిధ సామ్రాజ్యవాదులు క్రింది రైల్వేలను నిర్మించే హక్కును బలవంతంగా సంపాదించారు. ఈకాన్య చైనాగుండా వ్లాడివాస్టక్ రేవును ట్రాన్స్ సైబీరియన్ రైల్వేతో కలిపేందుకు, చైనా తూర్పు రైల్వేను నిర్మించే హక్కును జారిస్తురష్యా పొందింది కియోచా-సి నాన్ రైల్వేను నిర్మించే హక్కును జర్మనీ పొందింది; కాంటన్-హాంకా రైల్వేను నిర్మించే హక్కును అమెరికా పొందింది; హాంఘు-నాకింగ్ రైల్వేను నిర్మించే హక్కును బ్రిటన్ పొందింది; ఆంటుంగ్ నుంచి షెన్యాంగ్ (ముక్డేన్) వరకు రైల్వేను నిర్మించే హక్కును జపాన్ పొందింది.

గనుల తవ్వకంలో ప్రత్యేక హక్కులను పొందడంలోకూడ సామ్రాజ్యవాదులు పోటీపడ్డారు. షూషాన్ బొగ్గు గనులను జారిస్తురష్యా, కైలువాన్ బొగ్గు గనులను బ్రిటన్, టాయ్వాన్ ఇనపగనులను జపాన్ తవ్వే హక్కును సంపాదించాయి.

సామ్రాజ్యవాదుల విభజనవల్ల ఏర్పడిన ప్రమాదం

షి హెన్ నాన్ కి సంధి తర్వాత “కాలు ప్రాంతాలను”, “పలుకుబడి ప్రాంతాలను” సంపాదించడంలో సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వాలు ఒండొరులతో పోటీపడసాగాయి : తద్వారా చైనాదేశ విచ్ఛిత్తికి ప్రాతిపదిక వేశారు.

లియోటింగ్ ద్వీపకల్పాన్ని జపాను చేతుల్లోనుంచి తిరిగి చైనాకు యిప్పించి నందుకు ప్రతిఫలంగా తనకు యున్నాన్, క్వాంగ్ టుంగ్, క్వాంగ్ సీ రాష్ట్రాలలో గనులు తవ్వకునే హక్కును యివ్వమని ప్రాంతు పట్టుబట్టింది. ఇంతటితో సంతృప్తి చెందక 1897 లో మంచూ ప్రభుత్వాన్ని ఒత్తిడిచేసి, హైగాన్ దీవిని ఏ యితర దేశానికి వదలనని ప్రకటన చేయించింది. మరుసటి సంవత్సరం క్వాంగ్ చౌ అఖాతాన్ని ప్రాంతు కాలకు తీసికుంది.

1897 లో మంచూ ప్రభుత్వాన్ని ఒత్తిడిచేసి యున్నాన్ లోని ఏహ్ శేన్ సర్వతభాగంవైన కాలం హక్కును బ్రిటన్ పొందింది. వెన్ నదిపై వున్న వూచా, హుచ్చి రేవులపై వర్తక హక్కులను సంపాదించింది. మరుసటి సంవత్సరమే కాలూన్

ద్వీపకల్పంలోని వీరపాణి రేవును, హాంకాంగ్ దీవులను, తైవాన్, మంచీన్, సింధు కాళులను బ్రిటన్ కాజేసింది.

అదే సంవత్సరంలో షా-టుంగ్ తీరంలోవున్న కియోచా సింధుకాళును జర్మనీ పట్టుకుంది: మరుసటి సంవత్సరం మంచూ ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడిచేసి, కియోచా సింధుకాళును గురించిన సంధిప్రతిపత్తి సంతకం చేయించింది. దీనిప్రకారం కియోచా సింధుకాళుపై కాలు హక్కును, నావికారేవుహక్కును జర్మనీ పొందింది: కియోచా-సి నాన్ రైల్వేను నిర్మించేందుకు, రైల్వేకు చెండువైపులా పదిమైళ్ళ ప్రాంతంలో గనులను తవ్వేందుకు హక్కు సంపాదించింది.

లియోటింగ్ సునుస్యలో తాను చేసిన సహాయానికి ప్రాంసు ప్రత్యేక హక్కులను గుంజుతున్న కొలదికాలానికే జారిస్తు రష్యాకూడ అదేవిధంగా మంచూ ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి తెచ్చింది. ప్లాడివాస్టాక్ నుంచి కిడిన్, హీలుంగ్ కియాంగ్ ల మీదుగా తూర్పుచైనా రైల్వేను నిర్మించే హక్కును జారిస్తురష్యా గుంజుతుంది; 1897 లో లూషెన్ టాలీన్ లను బలవంతంగా రష్యా పట్టుకుంది: ఆ మరుసటి సంవత్సరం మంచూ ప్రభుత్వాన్ని ఒత్తిడిచేసి, ఆ చెండు రేవులో ఒకదానిని నావికా కేంద్రంగానూ, మరొకదానిని వర్తకరేవుగానూ కాలుకిచ్చే ప్రతిపత్తి సంతకం పెట్టించింది.

తమ మధ్య తగాదాలను తగ్గించుకునే దృష్టితో సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వాలు ఒండొరుల పలుకుబడి క్రిందవున్న ప్రాంతాలను గుర్తించేందుకు తమలో తాము ఒప్పందాలు చేసుకున్నారు. ఈ విధంగా బ్రిటన్, ప్రాంసుల మధ్య, బ్రిటన్ జర్మనీల మధ్య, బ్రిటన్ రష్యాల మధ్య ఒడంబడికలు జరిగాయి. వీటిప్రకారం జీచివాన్ యుడ్వోన్ రాష్ట్రాలలో బ్రిటన్, ప్రాంసులకు సమానహక్కు లుంటాయి: టీన్ ట్టీన్ నుంచి దక్షిణ షాంటుంగ్ కు రైల్వేను నిర్మించే హక్కు జర్మనీ కుంటుంది: దక్షిణ షాంటుంగ్ నుంచి కియాంగ్ స్పీలోని చింకియాంగ్ కు రైల్వేను నిర్మించే హక్కు బ్రిటన్ కుంటుంది: యాంగ్ ట్టీనదీ లోయ బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ పలుకుబడిక్రింద వుంటుంది: చైనా గోడరు ఉత్తరప్రాంతం జారిస్తు రష్యా పలుకుబడి క్రింద వుంటుంది.

ఈలోగా జపాన్ మంచూ ప్రభుత్వాన్ని ఒత్తిడిచేసి, ఫూకిన్ రాష్ట్రాన్ని మరే మూడవ ప్రభుత్వానికి యివ్వననే ప్రకటన చేయించింది: తరువాత దానిని తన పలుకుబడిక్రింద వున్న ప్రాంతంగా ఆహ్వానముద్ర వేయించుకుంది.

విదేశ పెట్టుబడులు విపరీతంగా పెరగడం, “కాలు ప్రాంతాలను” కాజేయడం, వివిధ సామ్రాజ్యవాదుల “పలుకుబడి ప్రాంతాలుగా” దేశాన్ని విభజించడంద్వారా చైనాదేశ అర్థిక వ్యవస్థ నంతటిని కాళ్ళూ చేతులు బంధించిన స్థితికి సామ్రాజ్యవాద దురాక్రమణదారులు తెచ్చారు. చైనా సార్వభౌమాధికారాన్ని దారుణంగా విచ్ఛిన్నం చేశారు. జాతీయ సంక్షోభం ముంచుకొచ్చేందుకు సామ్రాజ్యవాదులు కారకులయ్యారు.

అమెరికా దురాక్రమణ

1880 అంతర్వ్యంధం నాటికి అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాలలో త్వరితగతిన పెట్టుబడిదారీ విధానం పెంపొందింది. తరువాత కొలది దశాబ్దాలలో వ్యవసాయ దేశంనుంచి పారిశ్రామికదేశంగా అభివృద్ధిచెంది, ప్రపంచ పారిశ్రామికదేశాల్లో ముఖ్యమైనదిగా రూపొందుతూంది. సామ్రాజ్యవాద దారి దోపిడి విధానం విచ్ఛల విడిగా సాగుతున్న దశలో, పారిశ్రామికదేశంగా రూపొందిన అమెరికా విదేశ మార్కెటులకోసం ముఖ్యంగా చైనా యెడల ప్రత్యేక శ్రద్ధ చూపడం మొదలైంది.

చైనా - జపాన్ యుద్ధానికి (1894-'95) ముందు సంవత్సరాల్లోనే అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రాల ఆర్థికజోక్యం చైనాలో ప్రారంభమయింది. రాజకీయ మిలిటరీ దురాక్రమణ సంగతి అటుంచి ప్రధానంగా చైనా మార్కెటులను వస్తువులతో - ముఖ్యంగా బట్టలు, కిరోసిన్ వగైరాలతో - నింపడం మొదలైంది. అంతేగాక నల్ల మందు వర్తకంలోకూడ అమెరికా పాల్గొంది. చైనా - జపాన్ యుద్ధానంతరం అమెరికా ఆర్థిక జోక్యం నూతనదశలో ప్రవేశించింది. షిమోనానెకీ సంద్ధిని వినియోగించుకుని చైనా రేవు పట్టణాల్లో విదేశ పెట్టుబడిదారులు ఫ్యాక్టరీలను నిర్మించు తున్నారనే సంగతి గుర్తించి అమెరికా పెట్టుబడిదారులు బట్టల మిల్లులను, కాగితాల మిల్లులను, వడ్ల మరలను, సిగరెట్ ఫ్యాక్టరీలను స్థాపించడానికి పూనుకున్నారు.

అదే సమయంలో చర్మీలు, నూగ్గళ్ళు, ధర్మసంఫల ముసుగులూ సాంస్కృతికంగా చైనాలో చొచ్చుకుపోవడానికి తన ప్రయత్నాలను అమెరికా యినుమడింప చేసింది. శివ్యారా తనకు అనుకూలంగావుండే మేధావులను రూపొందించుకోవాలనీ, ఆర్థిక దోపిడిని కప్పిపుచ్చుకోవాలనీ, యితర ప్రభుత్వాల అహంకారపూరితమైన, నిర్దక్షిణ్యమైన పద్ధతులతో పోల్చితే అమెరికా మెరుగని చైనా ప్రజలు ఎంచాలనీ అమెరికా ప్రయత్నించింది. 20 వ శతాబ్దారంభానికి సంస్కృతి సంస్థల నిమిత్తం చైనాదేశంలో అమెరికా వినియోగించిన పెట్టుబడి మొత్తం 50 లక్షల డాలర్లదాకా వుంటుంది.

స్వేచ్ఛావ్యాపారం

చైనా-జపాన్ యుద్ధానంతరం చైనా దేశంలో “కాలు ప్రాంతాలను” “పలుకుబడి ప్రాంతాలను” చేజిక్కించుకోవడంలో సామ్రాజ్యవాదులు పరస్పరం పోటీపడ్డారని వైనమాళం. ఈ సమయంలో ఫిలిప్పైన్సుతో సహా స్పెయిన్ వలసలను కాజేసేందుకు స్పెయిన్ దేశంలో అమెరికా యుద్ధం చేస్తోంది. అందుచేత చైనాదేశ దోపిడిలో ఇతర సామ్రాజ్యవాదులతో పాటు భాగం సంపాదించడంలో అమెరికా వెనుకబడింది. కాబట్టి 1899 స్పెయిన్ లో అమెరికా “తలుపులు తెరచివుంచే” కొత్త రాజకీయ విధానాన్ని రూపొందించింది.

“తలుపులు తెరచివుంచే పాలసీ” సారాంశ మిథి :

చైనాదేశంలో ఏ యితర ప్రభుత్వానికీ “కాలుప్రాంతం”గాని “పలుకుబడి ప్రాంతం”గాని వుండరాదు.

తమ “పలుకుబడి ప్రాంతంలో” వున్న రేవుల్లో ఆయా దేశాలు తమ ఓడలపై వేసే రేవు పన్నుకు మించి ఇతరదేశాల ఓడలపై వేయరాదు.

తాము నిర్మించిన రైల్వేలపై రవాణా అయ్యే తమ సరుకులపై వేసే రవాణా ఛార్జీలకంటే ఇతరదేశాల సరుకులపై విధించరాదు.

ఇతర సామ్రాజ్యవాదులు అదీవరకే కాజేసిన “పలుకుబడి ప్రాంతాల”నుంచి లభించే సౌకర్యాలలో తాముకూడ భాగం పొందాలనేదే ఆమెరికా “తలుపు తెరచివుంచే” రాజకీయపాలనీ లక్ష్యం. వలస రాజ్యాధిపత్యమనే చెడుకేరు పొందకుండానే, వలసలవల్ల వచ్చే లాభంలో భాగం పంచుకోవాలనేదే ఆమెరికా వుద్దేశ్యం. ఆ రోజుల్లో ఆమెరికా సెనేట్ సభ్యుడు బెవిరిడ్జి తన ప్రకటనలో పిల్చిఫైన్స్ ఎల్లప్పుడూ ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాల ప్రభుత్వంక్రిందే వుంటుందనీ, దాని ప్రక్కనే బ్రహ్మాండమైన చైనా మార్కెటు వుందనీ చెప్పాడు. పై రెంటినీ ఆమెరికా కాపాడుకుంటుందనీ తమ వుద్దేశ్యాలను బహిరంగంగా స్పష్టపరచాడు. ద్వీప సముదాయం యెడల తన బాధ్యతను ఆమెరికా నరువజాలదనీ, దూరప్రాచ్యంలో తన భవిష్యత్ లాభాలను వదలుకోవాలదనీ విశదపరచాడు.

ఆమెరికా నూచించిన తలుపులు తెరచివుంచే పాలనీవల్ల ఒకవిధంగా అదీవరకే చైనాలో ఇతర సామ్రాజ్యవాదులు కాజేసిన “పలుకుబడి ప్రాంతాలను” గుర్తించినట్లువుతుంది. అందువల్ల సామ్రాజ్యవాదుల మధ్యవున్న తగాదాలు, వైరుధ్యాలు కొంతవరకు తగ్గుతాయి. కాబట్టి ఇతర సామ్రాజ్యవాదులు కూడ ఆమెరికా నూచించిన విధానాన్ని అంగీకరించాయి. దీనితరువాత చైనాలో ఆమెరికా దురాక్రమణ చర్యలు రోజు రోజుకు ఎక్కువ కాజొచ్చాయి.

డా॥ సన్ యెట్ నేన్ విప్లవకృషి ప్రారంభం - సంస్కరణభావాల వ్యాపకం

మంచూ ప్రభుత్వ ఆవిశీతిని, బలహీనతలను చైనా-జపాన్ యుద్ధం బట్టిబయలు చేసింది. ఆభ్యుదయ భావాలుగల చైనావారంతా మంచూ పరిపాలన కొనసాగడమంటే చైనాదేశం సర్వనాశం కావడమేనని ఎంచారు. ఈ సమయంలోనే గొప్ప ప్రజాస్వామిక విప్లవకారి డాక్టర్ సన్ యెట్ నేన్ రాజకీయరంగంలో ప్రవేశించారు. సన్ యెట్ నేన్ వృత్తిరీత్యా వైద్యులు; సన్ షెన్ అనికూడా ఆయన్ను పిలచేవారు. కాని శరవాత దేశభక్తిపేరిటనే ఆయన వైద్యకృత్తిని మానివేసి, విప్లవ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నాడు. 1894 లో శీ హుంగ్ - చాంగ్ తో సంభాషణలు సాగించేందుకు సన్ యెట్ నేన్ కాంటన్ నుంచి టీన్ టీన్ నగరానికి వెళ్లారు. శీ హుంగ్ - చాంగ్ కృషిద్వారా రాజకీయ సంస్కరణలు సాధించవచ్చునని ఆయన ఆశించారు. కాని సన్ యెట్ నేన్ తో మాట్లాడేందుకే వీలేదని తిరస్కరించారు.

మంచూ పరిపాలనను కూలదోయిందే, చైనాదేశం స్వాతంత్ర్యం పొందజాలదనీ, సౌభాగ్యవంతులైన బలమైన రాజ్యంగా అభివృద్ధి చెందలేదనీ డాక్టర్ సన్ క్రమంగా అవగాహన చేసుకున్నారు. అదే సంతృప్తం ఆయన హోనోలూలా వెళ్లి, అచట చిన్న దుకాణదారులు, భూభామందులు ఇరవైయిది చైనావారిని సమీకరించారు: “హింగ్ చుంగ్ - హుయా” (అనగా చైనా పునరుద్ధరణ సంఘం) అనే పేరుతో బూర్జువా విప్లవ సంస్థను ఏర్పరచారు. అదే సంతృప్తం చైనాకు తిరిగి వచ్చారు.

1895 లో ‘కే లావో హుయా’ (అనగా పెద్దల సంఘం) అనే రహస్యసంస్థ సభ్యుల సహాయంతో సన్ యెట్ నేన్ కాంటన్ నగరంలో సాయుధ తిరుగుబాటును ప్రారంభించేందుకు కృషిచేశాడు. కాని రహస్యం ముందుగానే శత్రువుకు తెలిసి నడుచు తిరుగుబాటు విఫలమైంది.

చై నా-జపాన్ యుద్ధానికి ముందు సంవత్సరాలలోనే పెట్టుబడిదారీ విధానానికి ప్రారంభదశ చై నా దేశంలో మొదలయింది. నూతనంగా ఆవిర్భవించిన చై నా పెట్టుబడిదారీవర్గ ప్రయోజనాలకు ప్రాతినిధ్యం వహించే సంస్కరణవాద భావాలు రూపొందాయి. యుద్ధానంతరం చై నా జాతీయసంక్షోభం రోజురోజుకు తీవ్రతరం కాజొచ్చింది. నూతన బూర్జువావర్గానికి ప్రాతినిధ్యం వహించుతున్న మేధావులు జాతీయ స్వాతంత్ర్యం కావాలనీ, జాతీయ పరిశ్రమలను పెంపొందించాలనీ పిలుపిచ్చారు. దీని ఫలితంగా సంస్కరణోద్యమం పాలకవర్గ సభ్యులలో చొచ్చుకుపోయింది.

సంస్కరణవాదులలో కాంగ్ యూ - వీ ప్రముఖునాయకుడు పాశ్చాత్య దేశాల పెట్టుబడిదారీ భావాలచే ప్రేరితుడైన కాంగ్, జాతీయ పెట్టుబడిదారీ విధానం స్వేచ్ఛగా చై నాలో పెంపొందాలనీ, పరిశ్రమలలో యంత్రాలను వినియోగించాలనీ ప్రబోధించాడు. చై నా జాతీయ స్వాతంత్ర్యాన్ని సాధించాలనీ, రాజ్యాంగబద్ధమైన రాచరికం ఏర్పడాలనీ, ప్రభుత్వవ్యవహారాలలో పెట్టుబడిదారులు పాల్గొనాలనీ పిలుపిచ్చాడు.

కాంగ్ ముఖ్య అనుచరులుగా లియాంగ్ చి - చావ్, టాన్ జ్జే - టుంగ్ అనేవారుండేవారు. కాంగ్ కార్యక్రమానికి లియాంగ్ వివరణలు తయారు చేశాడు. చై నా జాతీయ రక్షించాలనీ, నిరంకుశత్వాన్ని, నియంతృత్వాన్ని వ్యతిరేకించాలనీ ఆయన వాదించాడు. ఇంపీరియల్ సివిల్ సర్వీస్ పరీక్షలను రద్దుచేసి, ఆధునిక పాఠశాలలను స్థాపించాలనీ, ప్రభుత్వరూపాన్ని మార్చి ప్రాంతీయ స్వాతంత్ర్యాన్ని అమలు జరుపాలనీ ప్రబోధించాడు.

టాన్ జ్జే - టుంగ్ చాల బలమైన జాతీయభావాలు కలవాడు. దేశంలో కొనసాగుతున్న క్రూరపరిపాలనను, సామ్రాజ్యవాదదురాక్రమణను ఆయన తీవ్రంగా వ్యతిరేకించాడు. పూర్వదత్ సంకుచిత ఆలోచనా ధోరణికి, నిరంకుశ రాచరికానికి వ్యతిరేకిగా ఆందోళన చేశాడు. సంస్కరణవాదులలో తీవ్రమైన భావాలు వ్యక్తం చేసిన టాన్ ఆ దశలో కల్లా గొప్పమేధావి.

ఈ భావాలు దేశం నలుమూలలా వ్యాపించాయి. సంస్కరణోద్యమం పెంపొందింది.

ఈ దశలోనే ప్రముఖ చై నా పండితుడు, అనువాదకుడైన ఎన్ షూ జాతీయ దినపత్రికను (కువాకెన్ పా) స్థాపించాడు. దానిలో ఆర్థిక రాజకీయ సాంస్కృతిక విషయాలపై పాశ్చాత్యదేశాలలోని పెట్టుబడిదారీ ధోరణులను వివరించుతూ వ్యాసాలను ప్రకటించేవాడు. పూర్వదత్ సివిల్ సర్వీస్ పరీక్షలను, విద్యావిధానాన్ని రద్దు చేయాలనీ, అభివృద్ధిచెందిన పెట్టుబడిదారీ దేశాల్లోని ఆధునిక విజ్ఞానశాస్త్రాలను, టెక్నాలజీని చై నా నేర్చుకోవాలనీ సంస్కరణవాదుల ఆశయాలు ఎన్ ప్రచారం చేశాడు. సంస్కరణభావాలు త్వరగా వ్యాప్తి చెందడానికి ఎన్ ప్రచురణలు సహాయ పడినాయి.

1898 సంస్కరణోద్యమం

1895 డిసెంబరు 15న ఒడంబడికపై సంతకాలు జరుగుతున్న సమయంలో కాంగ్రెస్ యూ - వీ ఇంపీరియల్ నీవిల్ సర్వీసు పరీక్షలో కూర్చునేందుకు పెకింగ్ వచ్చాడు. చైనాదేశాన్ని ఎదుర్కొంటున్న తీవ్ర జాతీయ సంక్షోభాన్ని కాంగ్రెస్ గుర్తించాడు. రాష్ట్రపరీక్షలలో వుత్తీర్ణులై రాజధానిలో పరీక్షలకొరకు పెకింగ్ నగరానికి వచ్చిన వేయిమంది విద్యార్థులకు సమీకరించి కాంగ్రెస్ విజ్ఞాపనపత్రంతో చక్రవర్తి కువాంగ్ హ్వా వద్దకు వెళ్ళాడు. అవమానకరమైన ఒడంబడికపై సంతకం చేయవద్దనీ, తక్షణమే సంస్కరణలకు అమలుచరపాలనీ మహాజనులో అభ్యర్థించాడు. కాని రాజదర్బారులో తిష్టవేసిన వ్యూహాత్ నిరంకుశోద్యోగులు ఆ మహాజనును చక్రవర్తికి అందమంగా అరికట్టారు.

సంస్కరణోద్యమాన్ని ప్రజల్లో వ్యాప్తిచేయడానికి చుంగ్ లై వెన్ వావో (ప్రపంచ బులెటిన్) అనే దినపత్రికను పెకింగ్ లో స్థాపించాడు. పెట్టుబడిదారీ భావాలను పరిచయం చేయడంతోపాటు ప్రపంచ పరిస్థితులకు తెలిపే వార్తలను ప్రకటించేవాడు. అదే సమయంలో మంచూ ప్రభుత్వం క్రింద పనిచేసే వ్యవస్థాపకులు కొందరు, చియాంగ్ హ్వా యేహ్ (బలమైన సమాజాన్ని నిర్మించేందుకు నేర్చుకొండి) అయి ఒక అధ్యయన గ్రూపును ఏర్పరచుకున్నారు. కాంగ్రెస్ ఆ గ్రూపులో చేరి, రాజకీయ సంస్కరణలను గురించి వరుసగా ఉపన్యసించాడు.

తరువాత కాంగ్రెస్ యూ - వీ హాంఘ్ నగరంలో అధ్యయన గ్రూపు శాఖను ఏర్పరచాడు. చియాంగ్ హ్వా యేహ్ పావో అనే పత్రికను స్థాపించాడు. కానిది స్వల్ప కాలంలోనే అంతరించింది.

ఈ కాలంలోనే రాజకీయ సంస్కరణలను ప్రబోధించిన హువాంగ్ టున్ - హ్వా యేహ్ అనే ప్రముఖుడు సచుకాలీన వ్యవహారాలు (షీహ్ వూ పావ్) అనే దినపత్రికను ప్రకటించేవాడు. దీనికి సంపాదకుడుగా లియాంగ్ చీ - చావో పని చేశాడు. కొలది నెలల్లోనే ఈ పత్రిక ప్రచురణ పదివేలకు పెరిగింది. దేశమంతటా పాఠకులందరూ. ఆ రోజుల్లో ఇన్ని కాపీలు అమ్మకమడం గొప్పసంగతి. ఇందు వల్ల సంస్కరణభావాలు చాలా విస్తృతంగా ప్రచారమయ్యాయి.

1897 లో జర్మనీ వై న్యాయ కియోచా అఖాతాన్ని ఆక్రమించుకున్నాయి. చైనాదేశాన్ని జాతీయ సంక్షోభం ఎదుర్కొంది. సంస్కరణవాదు లనేకమంది జాతీయ విమోచనకొరకు అధ్యయన తరగతులను ఏర్పరచుకున్నారు. దేశమంతటా ఇలాంటి సంఘటనలు పుట్టగొడుగుల్లా వ్యాపించాయి. ఒక పెకింగ్ నగరంలోనే ఘాకిన్ సానైటీ, షెర్మీ సానైటీ, జెయివాన్ సానైటీ, క్యాంగ్ టుంగ్ సానైటీ అనేవి పని చేస్తుండేవి. హువాన్ లో దక్షిణ సానైటీ పనిచేస్తుండేది.

కాంగ్రెస్ యూ - వీ మరొక మహాజను కువాంగ్ హ్వా చక్రవర్తికి అంద శేశాడు. ఈసారి మహాజన చక్రవర్తికి అందింది. యువక చక్రవర్తి విశ్వాసం సంపా

దించి, మరుసటి సంవత్సరం ఆయన్ను కలుసుకున్నాడు. ఈలోగా “పావో కువో మయూ” (దేశ విమోచన సాపైటీ) అనే సంస్థను కాంగ్ నిర్మించాడు. విమోచన ద్వారా జాతీయ జీవితాన్ని పునరుద్ధరించాలనీ, వై నా జాతినీ రక్షించాలనీ నివాదా లిచ్చాడు. వెకింగ్ లోనూ, హంఫ్ లోనూ రెండు కేంద్రకార్యాలయాలను, రాష్ట్రం ల్లోనూ, జిల్లాల్లోనూ, తాలూకాల్లోనూ, వాటికాఖలను ఏర్పరచారు. సంస్కరణోద్యమం పుర్రుతంగా ముందుకు సాగింది. ఉన్నతవర్గ మేధావుల దేశభక్తి పువ్వమంగా పెంపొందింది.

1898 లో కువాంగ్ హ్యూ చక్రవర్తి సంస్కరణలను అమలుజరపాలని నిర్ణ యించి, కాంగ్ యూ-వీ తో సంప్రదించాడు. చక్రవర్తి సలహాదారుగా కాంగ్ పనిచేశాడు. టాన్ జె - టుంగ్, యాంగ్ జుయి, లియూకువాంగ్ - టీ, లిన్ వుహ్యూ, మరికొందరు గ్రాండ్ కాన్సిల్ లో పనిచేశారు : ప్రభుత్వ ఉత్తరువులను, చట్టాలను తయారు చేయడంలో చక్రవర్తికి సహాయపడ్డారు. పుస్తకాలను అనువదించడానికి ఒక సంఘాన్ని ఏర్పరచే బాధ్యత లియాంగ్ చి-చావోకు అప్పగించబడింది.

రాజకీయ సంస్కరణలను అమలు జరిపేందుకు కువాంగ్ హ్యూ చక్రవర్తి వరుసగా కొన్ని ఉత్తరువులను జారీచేశాడు. ముఖ్యమైన వాటి సారాంశమిది :-

ప్రాచీన పరిక్షావిధానాన్ని రద్దుచేయడం, దేవాలయాలు వగైరా పాత విద్యా సంస్థలను ఆధునిక కళాశాలలుగాను, ఉన్నత పాఠశాలలుగానూ మార్పుచేయడం; పచ్చ జెండా నేనలను తగ్గించడం; ప్రభుత్వోద్యోగులను, పరివారాన్ని తగ్గించడం; జాతీయ బ్యాంకును స్థాపించడం; గనులను, రైల్వేలను నిర్వహించే సంస్థను, వ్యవసాయాన్ని పరిశ్రమలను వర్తకాన్ని పర్యవేక్షించే బ్యూరోను ఏర్పరచడం; పారిశ్రామికాభివృద్ధిని ప్రోత్సహించడం; వ్యక్తులు నిర్వహించే ఆయుధ ఫ్యాక్టరీలకు రై నెన్ను లివ్వడం; ఆర్థికవంతులను పరిశీలించి ప్రభుత్వ బడ్జెటును తయారుచేయడం; వెకింగ్ విశ్వవిద్యా లయాన్ని స్థాపించడం; కొత్తరచనలను, పరిశోధనలను ప్రోత్సహించడం; పుస్తకాలను అనువదించే బ్యూరోను స్థాపించడం; వైన్యాన్ని ఆధునిక పద్ధతిలో తర్ఫీదుచేయడం . పౌరులందరూ విన్నపాలను చక్రవర్తికి పంపుకునే ఆవకాశం కలిగించి, అందుకు అభ్యంతరాలు పెట్టకుండా పుద్యోగులను నిషేధించడం.....

కాంగ్ యూ-వీ, లియాంగ్ చీ-చావో తదితర సంస్కరణవాదులు మార్పులు చేయడం చాల చిన్న విషయమని భ్రమపడ్డారు. చక్రవర్తి ఉత్తరువులు జారీ చేయడంతోనే సంస్కరణలు అమలుజరుగుతాయనుకున్నారు. కాని వాస్తవానికి మంచూ ప్రభుత్వాధికారమంతా చక్రవర్తి పినతల్లి అయిన డెవాగర్ మహారాణి టూహీ నాయకత్వంక్రింద వున్న పూడ్ ల ముతా చేతుల్లో వుంది. సంస్కరణల నూచన్న ఆమె ఏవగించుకుంది; సంస్కరణల ఉత్తరువు లన్నిటికీ వ్యతిరేకంగా పట్టుదలతో పనిచేసింది.

మొదట ఎదురెత్తుగా మహారాణి తనకు నమ్మిన బంగారాను చిక్కి రాష్ట్రంలో రాజప్రతినిధిగా టీన్ టీన్ కు పంపింది. అచట వున్న నైస్య వైనముఖ్యంగా ఆధునికంగా తర్ఫీదైన సేవలైన ఆధునికత్యం సంపాదించడానికి మహారాణి పూనుకుంది. తరువాత ఆధునిక సేవలను తనిఖీచేసే సాకుతో యువకు చక్రవర్తిని తనతో పాటు టీన్ టీన్ కు తీసుకువెళ్లి, అచట బలవంతాన సింహాసనం వదలుకునేలా ఒత్తిడి చేయాలని మహారాణి తలపెట్టింది. ఈ కుట్రను తెలిసికొని కువాంగ్ హ్యూ చక్రవర్తి కాంగ్ యూ - వీ తో సంప్రదించాడు. బంగారాక్రింద వున్నాగానూ, ఆధునిక సేవలకు అధునికానూ వున్న యువాన్ పీ కై తోడ్పాటును సంపాదించాలని చక్రవర్తి కాంగ్ సలహా యిచ్చాడు. యువాన్ కు కలసికొని, చక్రవర్తి కోర్కెను తెలిపేందుకు టాన్ స్ట్రీ - టుంగ్ ను టీన్ స్ట్రీ పంపారు. యువాన్ పీ - కై చక్రవర్తికి అనుకూలంగా వుంటానని తప్పదు వాగ్దానంచేసి, ఈ సంగతినంతనూ బంగారాకు తెలియజేశాడు. ఇదంతా తెలిసిన వెంటనే మహారాణి కువాంగ్ హ్యూను ఇంట్లోనే బందీగా వుంచుతూ, సంస్కరణవాదులందరినీ అరెస్టుచేయమని ఉత్తరువు లిచ్చింది. కాంగ్ యూ - వీ, లియాంగ్ చీ - చౌలు విదేశాలకు పారిపోయారు. సంస్కరణవాదులనేకమంది ఖైదులో బంధించబడ్డారు. టాన్ స్ట్రీ - టుంగ్, లియాంగ్ కువాంగ్ - టీ, లిన్ హ్యూ, యాంగ్ జూయా, యాంగ్ షెన్ - హ్యూ, కాంగ్ కువాన్ - జెన్ లకు మరణశిక్ష విధించబడింది.

సంస్కరణోద్యమం చారిత్రక ప్రాముఖ్యత

పంధోమ్మిదవ శతాబ్దం చివర జాతీయపెట్టుబడిదారీ ఆర్థిక విధానం శ్రేణవదశలో కొంత వెరిగినప్పటికీ, బూర్జువావర్గం కొంత బలపడినప్పటికీ, సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వాలు చైనాపై తమ దురాక్రమణను తీవ్రతరం చేశాయి. దాని ఫలితంగా దేశాన్ని ఎదుర్కొంటున్న సంక్షోభం మరింత తీవ్రమయింది. ఈ దశలోనే వైనపుడవలించిన ఉద్యమం కొనసాగింది. అప్పటికి వున్న చారిత్రక పరిస్థితుల్లో సంస్కరణోద్యమం అభ్యుదయకర పాత్రనే నిర్వహించింది.

బూర్జువా ప్రజాస్వామ్యభావాలు అప్పుడే పరిచయమై ప్రచారమయ్యాయి. వీటి ప్రభావం చాల కాలముంది. ఉదాహరణకు హక్ శ్రీవ్రాసిన పరిణామవాదం, తత్వశాస్త్రం, తదితర వ్యాసాలను ఎన్ పూ అనువదించాడు. చైనాప్రజల జాతీయ చైతన్యాన్ని పెంపొందించడానికి వీటి ప్రభావం ఎంతో వుంది.

సంస్కరణోద్యమం ఓడిపోయినప్పటికీ తరువాత మంచూ ప్రభుత్వం ప్రయత్నాలు పెట్టుబడిదారీ సంస్థలను చట్టబద్ధమైనవిగా గుర్తించవలసి వచ్చింది. ఇందువల్ల జాతీయపెట్టుబడిదారీ విధానం విస్తరించడానికి అవకాశమేర్పడింది.

నల్లమందు యుద్ధానంతరం ఉన్నతవర్గాల మేధావుల్లో వ్యాప్తిచెందిన సంస్కరణభావాలు ఫలితంగా వుత్పన్నమైన రాజకీయోద్యమమే సంస్కరణోద్యమం. కాంగ్ యూ - పీ, లీయాంగ్ చీ-చా వగైరా నాయకులు వికాలమైన ప్రజానీకంతోడ్పాటును సంపాదించనందువల్లనే, ఈ వుద్యమం ఓటమితో అంతమయింది. రాజకీయరంగంలో మొదటిసారి ప్రవేశించిన బూర్జువావర్గ బలహీనతయే 1898 సంస్కరణోద్యమం ఓడిపోవడానికి కారణం. ఐనప్పటికీ పూర్వదలిజంతో రాజీపైన ఆధారపడిన ఏ వుద్యమమైనా అపజయం పొందితీరుతుందనే విలువైన గుణపాఠాన్ని ఈ వుద్యమం ప్రజలకు నేర్పింది.

ఈ హో టువాన్ ఉద్యమం

చారిత్రకమైనపునాది

చైనా-జపాన్ యుద్ధానంతరం సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వాలు చైనాలో రాజకీయ ఆర్థిక దురాక్రమణను తీవ్రతరం చేశాయి. వర్తకపు సరుకులను రోజు రోజుకు మరింత ఎక్కువగాదించి చైనా మార్కెటును ముంచెత్తారు. 1864 నుంచి 1899 వరకు 35 సంవత్సరాలకాలంలో చైనా దిగుమతుల విలువ 510 లక్షల వెండి నాణాలనుంచి 2640 లక్షలకు పెరిగింది. అంతకుముందు విదేశీవర్తకం బ్యాంకెన్సు చైనాకు అనుకూలంగా వుండేది. దిగుమతుల విలువకంటే ఎగుమతుల విలువ ఏడాదికి 20 లక్షల వెండి నాణాలు ఎక్కువగావుండేది. కాని తరువాత ఎగుమతుల విలువకంటే దిగుమతుల విలువ యేడాదికి 690 లక్షల వెండి నాణాలు ఎక్కువయింది. అందుచేత చైనా వెండినిల్వలు పూర్తిగా తరిగిపోజొచ్చాయి.

మిల్లుబిట్టలు, నూలు విపరీతంగా దిగుమతి కావడంవల్ల పట్టణాల్లోనూ, గ్రామాల్లోనూ చేతివృత్తులు తీవ్రంగా దెబ్బతిన్నాయి; ముఖ్యంగా కుటుంబ ప్రాతిపదికపై వున్న గృహపరిశ్రమలు దెబ్బతిన్నాయి. గ్రామాల్లోని కొట్లకొలదీ స్త్రీలకు, చేతి వృత్తుల వాళ్ళకు జీవనోపాధి లేకుండా పోయింది. రైల్వేల నిర్మాణం, తిండితపాలా సర్వీసుల ఏర్పాటువల్ల పాతకాలపు చైనా రవాణా విధానం నిరుపయోగమై పోయింది.

షి మోనోసెక్కి ఒడంబడిక ప్రకారం చెల్లించాలిసిన 'పెద్ద మొత్తాల కొరకు మంచూ ప్రభుత్వం ప్రజలనుండి రెట్టింపు పన్నులను పిండసాగింది. 10 కొట్ల వెండి నాణాల రుణం చేయడమేగాక అన్నిరకాల పన్నులను ఎక్కువ చేసింది. భూమికిస్తు, తలపన్ను నూటికి 7 వంతులు పెరిగింది. ఉప్పు పన్ను కాటే 1కి నాలుగు రాగినాణాలకు పెరిగింది. దీనికితోడు కొత్తపన్నులు ప్రవేశపెట్టబడ్డాయి. ఉదాహరణకు పెకింగ్, హెంఘు, హాంకో తదితర నగరాలలో ఇళ్ళపన్ను విధించబడింది. కొన్ని నగరాలలో దుకాణాలపై పన్ను వేయబడింది. అన్నిటికంటే దారుణమేమంటే మంచూ ప్రభుత్వ పన్ను వసూళ్ళ వుద్యోగులు తమ కేబులు నింపుకోడానికి అక్ర

మంగా మరింత ఎక్కువగా పించేవారు. ప్రభుత్వం విధించిన పన్నులకు నాలుగు రెట్లు దాకా ప్రజలనుండి గుంజడం ఆసాధారణ పేమికాదు.

చేతగానితనం, అవినీతి చెల్లివిరసిన మంచూ ప్రభుత్వ పరిపాలనలో వరుసగా తీవ్రమైన సహజసిద్ధమైన సంతోషాలు సంభవించాయి. ఉదాహరణకు 1897 లో కియాంగ్సు రాష్ట్రంలో పెద్దవరద వచ్చింది. వరద బాధితులకు ఆకుఅలం తినవలసిన గతిపట్టింది. అనేకవేలమంది తమ బిడ్డలను ఆమ్ముకున్నారు; పొలాలనువదలి దేశదిమ్మరులుగా తిరుగుతూ దారిద్ర్యముభవించారు. వికాల్మైన ప్రాంతం వరదలో మునిగిపోయింది. అసంఖ్యకమైన రైతుల యిళ్ళు కొట్టుకు పోయాయి. ఒక లక్షా డెబ్బయివేలమంది ప్రజలు బలయ్యారు.

తీవ్రతరమాతున్న సామ్రాజ్యవాదుల దురాక్రమణ, ఫ్యూడల్ పరిపాలకుల నిరంకుశదోపిడిని భరించలేక ప్రజలు తిరుగుబాటు చేశారు. 1895 నుంచి వరుసగా దేశమంతటా తిరుగుబాటు వచ్చాయి. కియాంగ్సు, అన్ హ్వియా రాష్ట్రాలలో టాటావో హుయా (పెద్దకత్తి సానైటీ) అనే సంస్థ సాయుధ తిరుగుబాట్లను ప్రారంభించింది. చెకియాంగ్ రాష్ట్రంలో బియ్యపు దుకాణాలపై దాడులు జరిగాయి. హుఘే, అమోయ్లలో విదేశీయుల ఆక్రమణప్రాంతాల విస్తరణకు వ్యతిరేకంగా స్థానిక ప్రజలు తీవ్రంగా పోరాడారు. యున్నాన్ రాష్ట్రంలో ఫ్రెంచి సామ్రాజ్యవాదుల దురాక్రమణకు వ్యతిరేకంగా దేశభక్తివుద్యమం ప్రారంభమైంది. ఫ్రెంచి మతాధికారుల దురంతాలకు వ్యతిరేకంగా జెచివాన్ రాష్ట్రంలో పోరాటాలు జరిగాయి.

నల్లమందు యుద్ధానంతరంనుంచి సామ్రాజ్యవాద దురాక్రమణదారులకు వ్యతిరేకంగానూ, ఫ్యూడల్ పాలకులకు వ్యతిరేకంగానూ జెచివాన్ రాష్ట్రవాసులు వరుసగా అనేక పోరాటాలు జరిపారు. 1898 లో యూటంగ్ చెన్ నాయకత్వాన జరిగిన తిరుగుబాటుకు ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యత వుంది. “విదేశ దురాక్రమణ దారులతో పోరాడండి” అనే నినాదాలక్రింద విదేశ మతాధికారులపై దృష్టిని కేంద్రీకరించి పోరాటం జరిగింది.

సామ్రాజ్యవాదులకు బంటుగా తయారైన మంచూప్రభుత్వం తక్షణమే తన సైన్యాలను తిరుగుబాటును అణచేందుకు పంపింది. కాని ఘోర పరాజయం పొందాయి. ఈ దేశభక్తి వుద్యమానికి వెంటనే ప్రజల తోడ్పాటు లభించింది. రాష్ట్రమంతటా సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేకజేందాలను ప్రతిస్థించారు. పట్టణాల్లోనూ, పల్లెల్లోనూ ప్రతివోటా యూటంగ్ - చెన్ బొమ్మలు కనిపించేవి. చాలమంది విదేశ మతాధికారులు పల్లెలనుంచి పారిపోయి, చుంగ్ కింగ్ లో తలదాచుకున్నారు. తిరుగుబాటు ప్రభావం దూరానవున్న హ్యూచె వరకు వ్యాపించింది.

నల్లమందు యుద్ధానంతరం అసమాన ఒడంబడికల ఫలితంగా సామ్రాజ్యవాదులు తమ చైనాలో పచారం చేసే హక్కును సంపాదించారు. విదేశ మతాధి

కారులు చైనా రాజకీయ వ్యవహారాలను, సహజ సంపదలను గురించి తమ తమ ప్రభుత్వాల కవసరమైన సమాచారాన్ని బహిరంగంగానూ, చట్టబద్ధంగానూ సేకరించి పెట్టేవారు. దురాక్రమణకు సాధనంగా వినియోగించేవారు.

మిన్నసరీల పలుకుబడిని వినియోగించి, వారితో కలసి మంచూ వుద్యోగులు కుట్రచేసి రైతుల భూమిని కాజేసేవారు. అంతేగాక కొందరు మతాధికారులు తమ చర్చీలలో కోట్లను పెట్టారు. తద్వారా రైతులను శిక్షించడానికికూడ ఏమాత్రం ఎంకేవారు కాదు. మంచూ వుద్యోగులకూడ తాము చెప్పినట్లు ప్రవర్తించాలనే దాకా మతాధికారులు కొందరు తయారయ్యారు.

మంచూ ప్రభుత్వం తమకు లీగల్ ఆధికారం యిచ్చిందనే అహంకారంతో, తమ కేసులలేదనే ధోరణితో మతాధికారులు ప్రవర్తించుతూంటే వారిని వ్యతిరేకించగల దమ్ములు స్థానిక ప్రభుత్వోద్యోగులకు వుండేవి కాదు. చైనా పౌరులకు, చర్చిసభ్యులకు మధ్య జరిగే వ్యాజ్యాలలో స్థానికోద్యోగులు ఎల్లప్పుడూ రెండో వారినే బలపరచేవారు. చర్చిల మతాధికారుల దారుణమైన ప్రవర్తన, నిరంకుశత్వం ఫలితంగా ప్రజల్లో తీవ్రమైన అసంతృప్తిని, వ్యతిరేకతనూ కలిగించాయి.

చైనా దేశాన్ని సామ్రాజ్యవాదులు కొల్లగొట్టడంవల్లనూ, ప్రజలను ఆవమాన పరచడంవల్లనూ ఈ హో టువాన్ వుద్యమం ప్రారంభమయింది.

ఈ హో టువాన్ పుట్టుక, అభివృద్ధి

ఈ హో టువాన్ వుద్యమం ప్రారంభంలో ఈ హో చువాన్ (న్యాయం సమత్వం కొరకు పోరాడే పిడికిళ్ళ సంఘం) అని పిలువబడేది. దీనినే పాశ్చాత్యులు “బాక్సర్స్” (పిడికిళ్ళతో పోరాడేవారు) అని పిలిచేవారు. మంచూ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా పోరాడేందుకు హంటుంగ్ రాష్ట్రంలోని రైతులు, చేతివృత్తులవారు నిర్మించుకున్న రహస్యసంస్థగా యిది బయలుదేరింది. పందొమ్మిదవ శతాబ్దారంభం నుంచీ మంచూ పాలనకు వ్యతిరేకంగా ఈ హో చువాన్ పోరాటాలు నడిపింది. మూఢవిశ్వాసాల ఛాయలున్న వివిధ నిర్మాణరూపాలను యీ వుద్యమం అవలంబించింది.

పందొమ్మిదో శతాబ్దం చివరి కొచ్చేటప్పటికి హంటుంగ్ లోని ఈ హో చువాన్ “మంచూ పాలన తుదముట్టించి, మింగ్ పాలన పునరుద్ధరించండి” అనే నినాదంతో సాయుధ తిరుగుబాటును నడిపింది. మంచూ సేనలను ఓడించింది. ఈ హో చువాన్ ను లీగల్ సంస్థగా రాష్ట్ర వర్గాలు గుర్తించునట్లు ఒత్తిడిచేసింది. అప్పుడే పేరును ఈ హో టువాన్ గా (న్యాయం, సమత్వం కొరకు సంఘం) మార్పు చేసుకుంది. సామ్రాజ్యవాదుల దురాక్రమణకు ఎదిరించాలనే ప్రజావాంఛకు అనుగుణ్యంగా ఈ హో టువాన్ తన నినాదాన్ని మార్చుకుంది. మంచూ పాలన తొలగించాలనే విశ్వాదానికి, బదులు “పాలక వంశాన్ని జ్ఞాపకముంచుకొని విదేశీయులను, తుద

ముట్టించండి" అనే నినాదమిచ్చింది. వెంటనే స్థానిక ప్రజాసామాన్యమందరి హృదయభూత్యక తోడ్పాటును సంపాదించింది. త్వరత్వరగా బలపడింది.

మొదటినుంచీ ఈ హోటువాన్ వుద్యమాన్ని కత్తువుగానే సామ్రాజ్యవాదులు పరిగణించారు. దాని సత్వరాభివృద్ధిగాంచి గాభరాపడ్డారు. అణచివేసే చర్యలు తీసుకొమ్మని మంచూ ప్రభుత్వాన్ని ఒత్తిడిచేశారు. అదే ప్రకారం మంచూ ప్రభుత్వం హంటుంగ్ రాష్ట్రగవర్నరుగావున్న యూహీన్‌ను వెనుకకు రప్పించి, ఆ స్థానంలో యువాన్ షీ-క్వెను నియమించింది. యువాన్ పదవి స్వీకరించిన కొద్ది రోజుల్లోనే ఆధునిక తర్ఫీదు పొందిన నైస్వాన్ని హంటుంగుకు రప్పించి, ఈ హోటువాన్ అనుచరులైన దారుణహింసాకాండను ప్రారంభించాడు. ఐనప్పటికీ సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేక రైతు వుద్యమాభివృద్ధిని యువాన్ అరికట్టలేకపోయాడు.

1900 సంవత్సరారంభంనాటికి ఈ హోటువాన్ సైనికశక్తిగా గుంపుటితమయింది. హోపే రాష్ట్రంలోకి చొరబడి త్వరలోనే రాష్ట్రమంతటా విప్లవ కార్యకలాపాలను వ్యాప్తిచేసింది. టీన్‌స్టీన్ - పావోటింగ్ రైల్వేకు, వెకింగ్ - పావోటింగ్ రైల్వేకు గండికాట్టి టీన్‌స్టీన్ పావోటింగ్ నగరాలను స్వాధీనం చేసుకుంది. ఈ హోటువాన్ తిరుగుబాట్లు హాస్సీ రాష్ట్రమంతటా, ఆగ్నేయ నైరుతి చైనాలో అనేకచోట్లా జరిగాయి. ఈ తిరుగుబాట్లు బ్రహ్మాండమైన వుద్యరంగా పెంపొందింది.

మంచూ ప్రభుత్వం తగుచర్యలు తీసుకుని ఉద్యమాన్ని తక్షణమే అణచివేయకపోతే, తాము నైస్వాలును పంపి జోక్యం కలిగించుకుంటామని సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వాలు మంచూ ప్రభుత్వాన్ని హెచ్చరించడంలో ఏ మాత్రం ఆలస్యం చేయలేదు. 1900 సంవత్సరం ఏప్రిల్ నెలలో ఈ హోటువాన్ దళాలు, విదేశీయులను తరిమివేయాలనే నినాదాలతో వెకింగ్ నగరంలో ప్రవేశించాయి. చర్చీల చుట్టూ నినాదాలను వ్రాసి, మతాధికారులపై దాడిచేశాయి. ఈలోగా బ్రిటన్, ఆమెరికా, జపాన్, ఇటలీ, జారిష్టురష్యా, జర్మనీ, ఫ్రాంసు ప్రభుత్వాలు తమ యుద్ధనావలతో టాకురేవు సమీపంలో ప్రదర్శనం చేస్తూ, అదేసమయంలో వెకింగ్ టీన్‌స్టీన్ నగరాల్లో తమ సేనలను దింపాయి. సామ్రాజ్యవాదుల సాయుధ సేనలను ప్రతిఘటించుతూ ఈ హోటువాన్ విప్లవదళాలు, మంచూ నైస్వాలు పోరాడాయి.

1898 కలహం తరువాత కువాంగ్ చక్రవర్తిని పదభ్రష్టుణ్ణి చేయాలని డౌవాగర్ మహారాణి ప్రయత్నించింది. కాని సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వాలు వ్యతిరేకించాయి. అందువల్ల సామ్రాజ్యవాదులపై ఆమెకు మనస్తాపం కలిగింది. ఈ హోటువాన్ దేశభక్తులు వెకింగ్ లో ప్రవేశించినపుడు నగరవాసులు సైన్యంలో చేరడమేగాక మంచూ వుద్యోగుల తోడ్పాటును కూడ సంపాదించింది. డౌవాగర్ మహారాణి చేతుల్లో వున్న మంచూ ప్రభుత్వం ఈ హోటువాన్ వ్యవహారాన్ని చూసి గాభరాపడింది. ఈ ప్రవాహాన్ని సామ్రాజ్యవాదులచేతికి తిప్పడం మంచిదనే నిరయానికి వచ్చింది. వేరుమాటల్లో చెప్పాలంటే ఒక దెబ్బతో రెండు పిట్టలను

కొట్టాలని ప్రయత్నించింది. సామ్రాజ్యవాదులపై దెబ్బతీయడంవల్ల ఈ హో టువాన్ బలహీనపడుతుందని ఆశించింది. ఈ దృష్టితోనే ఈ హో టువాన్ నాయకులకు డౌవార్గ్ మహారాణి దర్శనమిచ్చి, “ధర్మబద్ధులనే” బిరుదును వారికిచ్చింది. వారి కార్యకలాపాలకు సహాయం చేస్తానని వాగ్దానం చేసింది.

1900 జూన్ లో మంచూ ప్రభుత్వం సామ్రాజ్యవాదులపై యుద్ధం ప్రకటించింది. ఈ హో టువాన్ దేశభక్తులతో కలిసి, మంచూ సేనలు వెకింగ్ నగరంలోవున్న విదేశీ ఆక్రమణప్రాంతాలపై దాడిచేశాయి. ముట్టడి బిరుగోజులు కొనసాగినా, శత్రువులు తలపడలేదు.

మంచూ ప్రభుత్వం పూర్తిగా ద్రోహం చేసింది. ఈ హో టువాన్ వ్యవస్థానికీ తాను వ్యతిరేకమని విదేశ ప్రభుత్వాలకు హామీ ఇచ్చింది. దురాక్రమణదారులకు సహాయపడింది. దేశభక్తులకు వ్యతిరేకంగా నైన్యాలను మరల్చేందుకు తోడ్పడమని విజ్ఞప్తిచేసింది.

ఈ హో టువాన్ - సామ్రాజ్యవాదులు

1900 జూన్ లో ఈ హో టువాన్ బలగా మొదటిసారి టీన్ టీన్ స్ సమీపంలో వున్న టురియుచేన్ వద్ద సామ్రాజ్యవాద దురాక్రమణదారులతో తలపడ్డాయి. ఆదట రమ్యన్ ఆక్రమణపై న్యంతో యుద్ధం చేసింది. ఈలోగా బ్రిటిష్, ఆమెరికన్, రమ్యన్, ఫ్రెంచి, జపాన్ విదేశ సైనికులు రెండువేలమంది ఐక్య నైన్యంగా టీన్ టీన్ స్ లో ఏర్పడి, వెకింగ్ వైకి దాడిచెడలారు. వెకింగ్ - టీన్ టీన్ స్ రైలుమార్గంపై ఈ హో టువాన్ తన నైన్యాలతో పూర్వహం నిర్మించింది. రైలు పట్టాలను వూడవీకి, ముందుకు సాగుతున్న శత్రువును ఆటంకపరచింది. టీన్ టీన్ స్ కు నల్లబైమైళ్ళ దూరాన వున్న పాంగ్ పాంగ్ వద్ద సామ్రాజ్యవాదుల సేనలను చుట్టుముట్టి, 800 మంది దురాక్రమణ దారులను తుడిచివెట్టింది. అదే సమయంలో టీన్ టీన్ స్ లో విదేశస్తుల ఆక్రమణ ప్రాంతాలలో వున్న విదేశీ సేనలపై ఈ హో టువాన్ దాడిచేసింది. కొన్ని మంచూ నైన్యాలు కూడ దాడిలో చేతులు కలిపాయి. సామ్రాజ్యవాదుల సేనలకు అపార నష్టాలను కలిగించాయి.

ఆగష్టులో బ్రిటిష్, ఆమెరికా, జపాన్, జర్మనీ, జారిస్టులు, రష్యా, ఫ్రాంసు, ఇటలీ, అస్ట్రీయా ప్రభుత్వాలు కలిసి, 80 వేల నైన్యాన్ని సమకూర్చాయి. ఈ నైన్యం గ్రాండ్ కెనాల్ వెంట టీన్ టీన్ స్ నుంచి వెకింగ్ కు బయలుదేరింది. పీచాంగ్ వద్ద కెనాల్ కు రెండువైపులా ఈ హో టువాన్ మంచూ సేనలు కలిసి రక్షణలను నిర్మించాయి. శత్రు సేనలు అందుబాటులోకి రాగానే ఫిరంగులు కాల్చి, వేయిమందికి పైగా హతమార్చాయి. ఐనప్పటికీ అదనపుబలాల సహాయం రానందున పీచాంగ్ రక్షకులు చివరకు యుద్ధంలో ఓడిపోయారు.

ఎనిమిది సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వాల ఐక్య సేనలు వెకింగ్ చేరి, రాజధానిపై దాడి ప్రారంభించాయి. కొల్దిగోజులు వీధిపోరాటం అనంతరం నగరం శత్రువుల వశమయింది.

టీన్ టీన్స్ నుంచి పెకింగ్ కు వెళ్ళే దారిపొడుగునా సామ్రాజ్యవాదుల సేనలు అన్నిరకాల దుర్మార్గాలు - చిత్రరథాలు, మానభంగాలు, దోపిడీలు, బండిపోట్లు వగైరా సాగించారు. మార్గంలోవున్న అనేక గ్రామాలను ధ్వంసం చేశారు. పెకింగ్ లో ప్రవేశించాక సామ్రాజ్యవాదుల సేనలు ఆధునిక చరిత్రలో కనివిని ఎరుగని విధంగా సిగ్గుకెరచి విడచి దోపిడి సాగించారు. దోచుకోవడమే గాకుండా దోచుకోబడినవారి చేతనే ఆ సరుకునంతనూ మోయించారు.

ధనికుల ఇళ్ళలో ప్రవేశించినపుడు, అచటవున్న అపరూపమైన ప్రాచీన పింగాణీ సామగ్రిని ఎత్తుకుపోవడమో లేక ధ్వంసం కావించడమో చేశారు. ఒక బాతి బండిపోటుదార్లు ఎత్తుకుపోయిన వస్తువులను వారిదగ్గరనుంచి మరోబాతి దోపిడి గాళ్లు కాజేసేవారు. దోపిడ్లు సాగించినవారిలో కేవలం వైనికులేగాక, వుద్యోగులు, కొందరు మంత్రులుకూడ వున్నారు. అపరూపమైన పుస్తకాలు, చిత్రాలు, చారిత్రక ప్రాముఖ్యత కలిగిన ఆర్యోపస్తువులను కూడ కొల్లగొట్టుకుపోయారు. ధ్వంసమైన వాటిని, ఎత్తుకుపోయినవాటిని విలువకట్టడం ఆసంభవం.

ఈ హో టువాన్ ఉపయోగించారన్న ప్రతి భవనాన్ని తగులబెట్టారు. ఈ హో టువాన్ వుద్యమ అనుచరుడని ఏమాత్రం అనుమానం కలిగినా చంపివేశారు. ఒక సందర్భంలో కాండిశీకుల సమూహాన్ని ఒక చీకటిసందులో మందవేసి, మర ఫిరంగులతో కాల్చివేశారు.

ఉత్తరాన విదేశ దురాక్రమణదారులతో ఈ హో టువాన్ పోరాడుతున్న సమయంలో ఉద్యమం దక్షిణ చైనాకు ఆగ్నేయ చైనాకు, వ్యాప్తిచెందింది. ఆ ప్రాంతాలలోని సామ్రాజ్యవాదులు, వారి తాబేదార్లు ప్రయోజనాలకు ప్రమాదంగా తయారైంది. యాంగ్ టీన్ నదీలోయలో పెట్టుబడులను పెద్దగా పెట్టిన బ్రిటన్ అచటి భూస్వాములతోనూ, వుద్యోగులతోనూ, తాబేదార్లతోనూ సన్నిహిత సంబంధాలు కలిగివుంది. ఈ హో టువాన్ కార్యకలాపాలను దక్షిణానికి వ్యాపించ గుండా అరికట్టేందుకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం తాను యాంగ్ టీన్ నదీ ప్రాంతంలో శాంతి భద్రతలను కాపాడుతానని ప్రకటించింది. లియాంగ్ చియాంగ్ ప్రాంత మంతటికీ (కియాంగ్ ను, కియాంగ్ నీ, ఆన్ పీయ్ రాష్ట్రాలకు) రాజప్రతినిధిగావున్న లియాుకున్ ఈ అనుమతిని, హుకుయాంగ్ ప్రాంతమంతటికీ (హునాన్, హుబే రాష్ట్రాలకు) రాజప్రతినిధిగా వున్న చాంగ్ చీ-టుంగ్ అనుమతిని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం సంపాదించింది.

ఈలోగా పరస్పర రక్షణ ఒడంబడికపై సంతకాలు చేయడానికి సామ్రాజ్య వాద ప్రభుత్వాల ప్రతినిధులు, చైనా రాజప్రతినిధులు షాంఘీలో సుప్రదించులు ప్రారంభించారు. షాంఘీలోని విదేశాక్రమణలను రక్షించేబాధ్యత సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వాదేనని, యాంగ్ టీన్ నదీలోయ ప్రాంతాన్ని రక్షించే బాధ్యతను దక్షిణ, తూర్పు రాష్ట్రాల రాజప్రతినిధులు, గవర్నర్లు వహించాలని నిర్ణయించారు.

సామ్రాజ్యవాదులచుట్టూ కీచులాటల ఫలితంగా ఈ ఒడంబడికపై అధికార రీత్యా సంతకాలు జరుగలేదు. ఐనప్పటికీ సామ్రాజ్యవాదులతో చైనా భూస్వాములకు, చైనీక ప్రభువులకు, తాబేర్లకు వున్న సన్నిహితసంబంధాలను యిది బట్ట బయలు చేసింది.

చైనాదేశాన్ని కొల్లగొట్టేందుకు సామ్రాజ్యవాదులు రెండుముఠా లయ్యారు. బ్రిటన్ ఆమెరికా జపాన్లు ఒక ముఠాగానూ, రష్యా జర్మనీ ఫ్రాంసులు మరొక ముఠాగానూ తయారయ్యాయి. సామ్రాజ్యవాదులు టీన్ టీన్స్ ఆక్రమించాక వెంటనే జారింపు రష్యా తనసేవలను ఈకాన్వనికకు పంపింది. వెకింగ్ ను ఆక్రమించి, ఈకాన్వ చైనాపై వెత్తనం సంపాదించేందుకు ప్రయత్నించింది. బ్రిటన్ కూడ తక్షణమే కార్యాచరణకు పూనుకుంది. వెకింగ్ నగరాన్ని పట్టుకుని, జారింపు రష్యా పన్నాగాన్ని అరికట్టేందుకు ప్రయత్నించింది. వెకింగ్ పైకి దాడులు ప్రారంభమవడంతో సామ్రాజ్యవాదుల చుట్టూ వైరుధ్యాలు తేటతెల్లమయ్యాయి. పరిస్థితులొత్త విషమించాయంటే ఒకదకలో జపాన్, రష్యా సేనలు ఒండొరులపై కాల్పులు ప్రారంభించుతారా అనిపించింది. అలాగే ఆమెరికన్, ఫ్రెంచి సైనికులచుట్టూ శత్రుత్వముందా అనిపించింది.

1901 వ సంవత్సరపు ఒడంబడిక

1901 సెప్టెంబరు 7 వ తేదీన మంచూ ప్రభుత్వం తన రాయబారిగా వీ హుంగు - చాంగ్ ను జర్మనీ, ఆమెరికా, ఫ్రాంసు, బ్రిటన్, జారింపురష్యా, జపాన్, ఇటలీ, ఆస్ట్రీయా, బెల్జియం, స్పెయిన్, నెదర్లాండ్స్ ప్రభుత్వ ప్రతినిధులతో కలసికొని, అవమానకరమైన ఒడంబడిక చేసుకునేందుకు పంపింది.

ఈ ఒడంబడికను 1901 వ సంవత్సరపు 'ప్రాటోకోల్' అని పిలుస్తారు. దీని ప్రకారం చైనా 45 కోట్ల వెండి నాణాలను (వడ్డీతో సహా 89 యేళ్లలో యిది 98 కోట్లకు పెరిగింది) నష్టపరిహారంగా చెల్లించాలి. నష్టపరిహారానికి గ్యారంటీగా దిగుమతి నుంకాలను, దేశీయ సరుకులపై రేవులవద్దవేసే పన్నులను, ఉప్పుపన్నును తాకట్టు పెట్టింది.

విదేశాస్తులకు వ్యతిరేక చర్యలన్నిటినీ మంచూ ప్రభుత్వం నిషేదించాలని ఒడంబడికలో నిర్దేశించబడింది. విదేశాస్తులకు వ్యతిరేకంగా ఎలాంటి ఘటన జరిగినా మంచూ ప్రభుత్వం నైన్యాలను పంపి అణచివేయాలి. టాగూ దుగ్గాలను భయంపం చేసి వేయాలి. వెకింగ్ - టీన్ టీన్స్ - సాక్ హౌకువాన్ రైల్వే పొడుగునా ముఖ్య కేంద్రాలలో సామ్రాజ్యవాదుల నైన్యాలను వుంచేందుకు అనుమతించాలి. వెకింగ్ నగరంలో విదేశీరాయబార కార్యాలయాలకు ప్రత్యేకించిన ప్రాంతంలో తమ నైన్యాలును వుంచుకునేందుకు సామ్రాజ్యవాదులకు అనుమతి యివ్వబడింది. ఈ ప్రాంతం లోకి చైనా జాతీయులెవ్వరూ వెళ్ళరాదని నిషేధించబడ్డారు.

1901 ప్రొటోకోల్ (ఒడంబడిక) అనంతరం, దారిద్ర్యంతో బాధపడుతున్న చైనా ప్రజలు ప్రతి సంవత్సరం అదనంగా 2 కోట్ల వెండినాణాల భారం వహించ

వలసి వచ్చింది. అంతేగాక సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వాల రాజభార కార్యాలయాలు తాముండే ప్రాంతంలో స్వంతసేనలతో, ప్రత్యేక హక్కులతో, చైనా ప్రభుత్వంపై అధికారం చెలాయించే నూపర్ గవర్నమెంటుగా తయారయ్యాయి సామ్రాజ్యవాదుల తాబేదారుగా వ్యవహరించడం కంటే మంచూ ప్రభుత్వం మరేపనిని నిర్వహించలేక పోయింది. చైనాదేశ స్వయం సహాధికార హక్కులు హరించిపోయాయి. అనేకమంది వలసాధిపతుల క్రింద అడ్డబానిసగా తయారయింది.

ఈ హో టువాన్ చారిత్రక ప్రాముఖ్యత

ఈ హో టువాన్ ఉద్యమం ప్రజల దేశభక్తివై - ముఖ్యంగా రైతు జన సామ్రాజ్యంమొక్క దేశభక్తివై-ఆధారపడిన వుద్యమం. ఒక వైపున మంచూ ప్రభుత్వం మోసం దగా ద్రోహంవల్లనూ, రెండోవైపున సామ్రాజ్యవాదుల సాయుధభీష్టం వల్లనూ ఈ ప్రజావుద్యమం విహ్వలకరమైన అపజయం పొందింది. వినప్పటికీ సామ్రాజ్యవాదులకు వ్యతిరేకంగా పోరాడటంలో చైనా రైతాంగంయొక్క మహత్తరశక్తిని ఈవుద్యమం స్పష్టంగా నిరూపించింది ఈ హో టువాన్ వుద్యమశక్తిని గమనించిన తర్వాతనే చైనాను తమలోతాము పంచుకోవడం, లేదా పూర్తిగా విడదీయుల ఆక్రమణక్రింద వుంచుకోవడం సాధ్యంకాదని సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వాలు గుర్తించాయి. ఈ హో టువాన్ వుద్యమాన్ని అణచివేసిన వాన్ వాల్టర్ నే నైతం యిలా అంగీకరించక తప్పలేదు: “ప్రపంచ జనాభాలో నాలుగోవంతు నివశించుతున్న దేశాన్ని పరిపాలించగల మేధాశక్తి, నైతికబలం ఏ యూరోపియన్ జాతికిగాని అమెరికా లేక జపాన్ జాతికిగానిలేదు. అందుచేత చైనాను పంచుకోవడం ఏమాత్రం ఆచరణ సాధ్యంకాదు!”

ఓడిపోయినప్పటికీ ఈ హో టువాన్ వుద్యమం సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేక పోరాటంలో చైనా ప్రజల అచంచల ధైర్యాన్ని నిరూపించింది: మంచూ ప్రభుత్వం సామ్రాజ్యవాదుల బంటుగా వ్యవహరించినదని ప్రతివారికీ లేట తెల్లమయింది.

ఈ హోటువాన్ వుద్యమం

తరువాత ఘటనలు

బూర్జువా విప్లవోద్యమ ప్రారంభం

అదే సమయంలో ప్రతిఘాతుకమైన మంచూ ప్రభుత్వాన్ని కూలదోయకపోతే చైనా దేశం సామ్రాజ్యవాదుల నిరంకుశత్వాన్నుంచి విముక్తి పొందడం సాధ్యం కాదని ఈ హోటువాన్ వుద్యమం చైనా ప్రజలకు తేటతెల్లం చేసింది. దేశభక్తిచే ప్రోత్సహితులైన పెట్టుబడిదారీ, పెటీబూర్జువా మేధావుల గ్రూపు క్రమంగా విప్లవ పద్ధతులను చేపట్టారు.

మింగ్ వంశ పతనంయొక్క 242వ వార్షికోత్సవం 1902వ సంవత్సరంలోవచ్చింది. జపాన్ లో చదువుకుంటున్న చైనా విద్యార్థులు ఈ సందర్భంలో చాంగ్ పింగ్ - లిన్ నూచన ప్రకారం స్మారకసభను జరిపారు. మంచూ పరిపాలనను కూలదోయాలని ఘోషణా పత్రాన్ని ప్రకటించారు.

అదే సంవత్సరంలో విప్లవ భావాలను వ్యాప్తిచేసేందుకు మునుకుగా ట్సాయ్ యువాన్-షీ షాంఘీలో చైనా విద్యాసంఘాన్ని స్థాపించాడు. ఒక సంవత్సరం తరువాత జపాన్ నుంచి తిరిగివచ్చిన విద్యార్థులూ, కొందరు చైనా విద్యాసంఘ సభ్యులూ కలసి షాంఘీలో కువాంగ్ ఫూ హూయి (పునరుద్ధరణ సమితి) అనే సంస్థను ప్రారంభించారు. కియాంగ్సు, చెకియాంగ్ రాష్ట్రాలలో మంచూ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా విప్లవ కార్యకలాపాలను సాగించుతున్న రహస్య సంస్థలను సమీకరించడానికి భూసుకున్నాడు.

1904 లో హువాంగ్ ప్సింగ్ మరియు కొందరు దేశభక్తులు కలసి హువా ప్సింగ్ హూయి (చైనా పునరుద్ధరణ సమితి) అనే సంస్థను హ్యూనాన్ రాష్ట్రంలో స్థాపించారు. “మంచూ ప్రభుత్వాన్ని కూలదోసి చైనాను పునరుద్ధరించాలనే నినాద మిచ్చింది మరియు దీనిని సంవత్సరం సాయుధ తిరుగుబాటుకు చాంగ్షాలో సన్నాహం చేసింది. కలూవో హూయి (పెద్దల సమితి) కీ చెందిన అనేక వేలమంది

పాల్గొన్నారు. వినప్పటికీ ముందుగానే రహస్యం బయటపడినందున ప్లాను విఫలమయింది.

ఈలోగా హబ్బాపే రాష్ట్రానికి చెందిన యువక దేశభక్తులు జీ చీ హుయీ (రోజువారీ అభ్యయన సమితి) అనే విప్లవసంస్థను ఏర్పరచారు. ప్రపంచ వ్యవహారాలను ఎప్పటికప్పుడు ప్రజలకు తెలియజేయడం, జాతీయ సంక్షోభాన్ని ఎదుర్కునేందుకు ప్రజలను విశ్వసరచడం ఈ సమితి లక్ష్యాలుగా వుండేవి. త్వరలోనే విప్లవ కార్యకలాపాలకు కేంద్రంగా గమితి తయారయింది.

బూర్జువా విప్లవ సంస్థలు ఏర్పడటంతోపాటు బూర్జువా ప్రజాస్వామ్య భావాలుకూడ వ్యాప్తిచెందాయి. 1908 లో బెన్సంగ్ అనే యువక మేధావి “విప్లవ వైస్యం” అనే గ్రంథం వ్రాశాడు. దాన్లో ముంచా ప్రభుత్వం పరిపాలనలోని అవినీతిని బట్టబయలు చేశాడు. సుఖప్రదమైన జీవితాన్ని, స్వాతంత్ర్యాన్ని సమానత్వాన్ని అనుభవించాలంటే చైనాప్రజలు మొట్టమొదటగా మంచా ప్రభుత్వ పూర్వంలో పరిపాలన అంతమొందించాలనీ, బూర్జువా ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరచుకోవాలనీ స్పష్టపరిచాడు. దేశభక్తితోనూ, స్వాతంత్ర్య కాంక్షతోనూ ప్రేరితుడైన బెన్స ప్రజాస్వామ్య భావాలను ఉత్సాహంగా ప్రచారం చేశాడు. పూర్వంలో వ్యతిరేక పోరాటాన్ని ప్రోత్సహించాడు. సామాజికకాభ్యుదయానికి మూల కారణమైన విప్లవాన్ని కీర్తించాడు.

చెన్ టీన్ - హువా అనే యువక మేధావి యువకుడు సులభమైన శైలిలో వ్యూహాన్ని కదలేప్పి విధంగా విప్లవభావాలను ప్రచారం చేశాడు. “చైనా ప్రజలకు హెచ్చరిక”, “మేల్కొలుపు” అనే గ్రంథాలలో సామ్రాజ్యవాదుల పంపకమనే ప్రమాదం ప్రపంచాన్ని ఎదుర్కొంటుందనీ, చైనాదేశం స్వతంత్రజాతిగా మనుగడ సాగించడమో లేక మరణించడమో తేల్చుకోవలసిన సమయమాసన్నమైందని ఎలుగెత్తి చాటాడు. సంస్కరణ భావాలను చెన్ నిరసించాడు. విద్రోహకరమైన మంచా ప్రభుత్వ నిరంకుశ పాలనను కూలదోస్తే తప్ప సామ్రాజ్యవాద దురాక్రమణను తుదముట్టించాలనే చైనా ప్రజల ఆశ ఫలించదని నిరూపించాడు. ప్రజలంతా ఉత్సాహంగా విప్లవ పోరాటంలో చేరి చైనా జాతీయ విముక్తిని సాధించాలని పిలుపిచ్చాడు. చెన్ టీన్ - హువా ప్రచురణలు విప్లవోద్యమ పురోగమనానికి చాలా తోడ్పడ్డాయి.

రష్యా - జపాన్ యుద్ధం

1901 ఒడంబడిక (పోటోకోల్) సామ్రాజ్యవాదులచుధ్య వైరుధ్యాలను పరిష్కరించలేదు. పోటోకోల్ అనంతరం సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వాలు చైనాలో తమస్వాధీనయోజనాలను సెరవేర్చుకునే ప్రయత్నాలను కొనసాగించారు. ఈకార్యభాగంనుంచి తన నేనలను ఉపసంహరించనని జారిష్టు రష్యా తృప్తికరించింది. జపాన్

ఎంతో కాలంగా వైనా ఈ కాన్య భాగాన్ని కాశీమాలని వేచివుంది : ఆమెరికానైతం ఆప్రాంతానికి తన పలుకుబడిని నిస్తోంచుకోవాలని ఆశించుతోంది. అందుచేత రష్యను ప్రతిఘటించేందుకు జపాన్ కు ఆమెరికా సహాయపడింది. చురోసంగతి ఏమంటే దూరప్రాంతంలో రష్య పలుకుబడి నిస్తోండడం బ్రిటన్ కు యిష్టం లేనందున అదిమాడ జపాన్ ను బలపరచింది. 1902 జనవరిలో బ్రిటన్ - జపాన్ మధ్య ఒడంబడిక జరిగింది.

1902 ఏప్రిల్ లో జార్జి రష్య మంచూ ప్రభుత్వం రష్య-చైనా కన్వెన్షన్ పై సంతకాలు చేశాయి. ఈ ఒడంబడిక ప్రకారం ఈ కాన్య చైనానుంచి పద్దెనిమిది నెలల్లో మూడు రోజులుగా తన సేవలను ఉపసంహరించుకోవడానికి రష్య అంగీకరించింది. 1903 లో రెండో దఫా సేవలను ఉపసంహరించుకుంటూ జార్జి రష్య కొత్త డిమాండులను మంచూ ప్రభుత్వం ముందుంచింది. ఈ కాన్య చైనాలోని మూడు రాష్ట్రాలలో ఏ ప్రాంతాన్ని మూడవ ప్రభుత్వానికి కాలికుగాని, ధారా దత్తంగాగానీ యివ్వరాదనీ, రష్యన్ సేవలున్న రేవులను స్వేచ్ఛావ్యాపార ప్రాంతాలుగా చేయరాదనీ పట్టుబట్టింది.

జార్జి రష్య డిమాండులవల్ల ఈ కాన్య చైనాను కాశీమాలనే జపాన్ ఆక్రమణకు ఆటంక మేర్పడింది. దానిమీదట కొరియాలోనూ, ఈ కాన్య చైనాలోనూ జపానుకున్న ప్రత్యేక ప్రయోజనాలను రష్య గుర్తించాలని జపాన్ కోరింది : కాని ఎలాంటి సమాధానం రాలేదు. 1904 లో యుద్ధ ప్రకటన లేకుండానే జపాన్ నావికాచైతన్యం లూషన్ లోవున్న రష్యన్ నావికాదళంపై దాడి చేసింది. ఈ విధంగా రష్య-జపాన్ దేశాలమధ్య యుద్ధం ప్రారంభమయింది.

రష్య-జపాన్ యుద్ధం సామ్రాజ్యవాదులమధ్య జరిగినప్పటికీ, అది చైనా భూమిపై జరిగింది. చైనా దేశాన్ని కొల్లగొట్టాలనే స్వాధీన ఉద్దేశ పక్షాలను ప్రేరేపించిన ఏకైక లక్ష్యం. ఐనప్పటికీ మంచూ ప్రభుత్వం అవమానకరంగా తన తాటస్థాన్ని ప్రకటించింది. చైనా భూమిని, సర్వంసహాధికారాన్ని రక్షించడానికి ఎలాంటి కృషి చేయలేదు. యుద్ధం ఒక సంవత్సరం దాకా జరిగి, జపాన్ రష్యను ఓడించింది.

1905 లో కాంతిసంధిపై రష్య, జపాన్లు సంతకాలు చేశాయి. దీని ప్రకారం ఈ కాన్య చైనాలో తాను సంపాదించిన ప్రత్యేక ప్రయోజనాల్లో ఒక భాగాన్ని జపానుకు బదిలీ చేయడానికి రష్య అంగీకరించింది. ఈ విధంగా చైనా ఈ కాన్య భాగంలోనికి జపాన్ చొరబడటం ప్రారంభమయింది.

రష్య-జపాన్ యుద్ధానంతరం చైనాపై జపాన్ దురాక్రమణ పెచ్చు పెరిగింది. ఆమెరికా తన స్వప్రయోజనాలను నిర్వహించుకోనే ప్రధాన లక్ష్యంతోనే రష్య-జపాన్ యుద్ధంలో జపాన్ కు తోడ్పడింది. ఐనప్పటికీ ఈ కాన్య చైనాపై తన గుర్తింపుకొరకు ఏర్పరచుకోవాలని జపాన్ కాంక్షించినందున, ఆమెరికా

అచట కాలూనడానికి నైతం జపాన్ ఆవకాశమివ్వలేదు. అందుచేత ఆప్పటినుంచి జపాన్-అమెరికాలమధ్య సంబంధాలు పాడయ్యాయి.

బ్రిటన్ తో ఒడంబడికను కొనసాగించటంతో పాటు జపాన్ జారిస్టు రహస్యతో సంబంధాలను మొగుపరుచుకునేందుకు, ఫ్రాంకుతో తత్సంబంధాలను నెలకొల్పి కునేందుకు జపాన్ ప్రభుత్వం కృషిచేసింది. దీని ఫలితంగా 1907 లో ఫ్రాంకో-జపాన్ ఒడంబడిక రస్సో-జపాన్ ఒడంబడిక జరిగాయి. ఇందువల్ల జపాన్-అమెరికా ప్రభుత్వాలమధ్య సంబంధాలు మరింత చెడిపోయాయి.

ఈ సమయంలో తాను రాజకీయంగా నేరుపడిపోతున్నానని (డిప్లోమేట్ గా రాజకీయరంగంలో ఒంటరిగా వుంటున్నానని) గుర్తించి అమెరికా జపాన్ తో రాజీ చేసుకుంది. ఐతే ఈశాన్య వై నాలో ప్రవేశించే లక్ష్యాన్ని మాత్రం వదలుకోలేదు. 1909 లో అమెరికా ప్రభుత్వం “మంచూరియన్ రైల్వేలను తాటవ్వంగా వుంచాలని” కోరుతూ ఒక స్థానను తయారుచేసి, వై నా, జపాన్, బ్రిటన్, ఫ్రాంకు, జారిస్టు రహస్య, జర్మనీ ప్రభుత్వాలకు అందజేసింది. ఈశాన్య వై నాలోని రైల్వేలను, రైల్వే పెట్టుబడులను సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వాల సంయుక్త యాజమాన్యం క్రింద వుంచాలనేదే అమెరికాస్థాన లక్ష్యం. దీనిని జపాన్, జారిస్టు రహస్య ప్రభుత్వాలు తీవ్రంగా వ్యతిరేకించినందున బుట్టదాఖ లయింది.

నిరుత్సాహపడి అమెరికా మరొక చర్య తీసివేసింది. 1910 లో బ్రిటన్ ఫ్రాంకు, జర్మనీలతో కలిసి నాలుగురాజ్యాల కూటమిని ఏర్పరచింది. పెట్టుబడులను పెట్టడంద్వారా వై నావై రాజకీయ ప్రాబల్యం సంపాదించడమే ఈ కూటమిలక్ష్యం.

1900 సంవత్సరం తరువాత జరిగిన సంఘటనలన్నిటినీ మొత్తంగా బేరీజు వేసి చూస్తే, వై నావై తమ ప్రాబల్యాన్ని విస్తరించుకునేందుకు సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వాలప్రయత్నాలు ద్విగుణీకృతమయ్యాయని స్పష్టంగాకనిపించుతుంది : తత్ఫలితంగా దేశవిభజన ప్రమాదం మరింత ఎక్కువయింది. వై నాలో విప్లవతుపాను చెలరేగడం కూడ ఈ దశలోనే ప్రారంభమయింది.

1911 విప్లవానికి ముందున్న పరిస్థితులు

టుంగ్ మెంగ్ హాయి : విప్లవోద్యమం

చైనా పునరుద్ధరణ సంఘం (హింగ్ చుంగ్ హాయి), పునర్నిర్మాణ సమితి (కువాంగ్ పూ హాయి) చైనా పునరుద్ధరణ సమితి (హువా హింగ్ హాయి) వగైరా సంస్థలు ఏర్పడిన తరువాత విప్లవోద్యమం తీవ్రమయింది. 1905 రష్యన్ విప్లవ ప్రభావం చైనా బూర్జువావర్గంపై పడింది. తమ బక్ష్యాలను సాధించాలంటే విప్లవపోరాటం తక్షణావసరమని గుర్తించింది. సాయుధపోరాటం ఆవశ్యకతను గుర్తించసాగింది. అందుచేత మంచూ పరిపాలనకు వ్యతిరేక వ్యవస్థలలో చేరింది. వీటన్నిటి ఫలితంగా పురకలు పరుగులు వేసుకుంటూ విప్లవోద్యమం పురోగమించింది.

అదే సంవత్సరంలో డాక్టర్ సన్ యెట్ సేన్ యూరపునుంచి జపానుకు చేరుకున్నాడు. అచటవున్న చైనా జీతభక్తులంతా సుస్వాగతమిచ్చారు. విప్లవసంస్థలు వేర్వేరుగా వుండడంవల్ల విప్లవపోరాటాన్ని మెంపొందించడానికి జరిగే కృషి పూర్తిగా ఫలించడంలేదని గుర్తించారు : హింగ్ చుంగ్ - హాయి, కువాంగ్ పూ హాయి, హువా హింగ్ హాయిలను కలిపివేసి, మొదటి రెండు సంస్థల పునాదిపై ఏకైక విప్లవ పక్షాన్ని నిర్మించాలని విప్లవకారులు ప్రతిపాదించారు. డాక్టర్ సన్ జపాన్ లో వుండగానే ఆ మాడు సంస్థలను కలిపి, టుంగ్ మెంగ్ హాయి (విప్లవసమితి) అనే పేరుతో నూతన నిర్మాణాన్ని ఏర్పరచాడు. ప్రారంభ సమావేశంలో డాక్టర్ సన్ ను ఏకగ్రీవంగా అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకున్నారు.

టుంగ్ మెంగ్ హాయి తన సంక్షిప్త కార్యక్రమాన్ని ఇలా ప్రకటించింది : “మంచూలను తరిమివేయండి; చైనాను పునరుద్ధరించండి; ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వాన్ని స్థాపించండి; భూమి యాజమాన్యాన్ని సమంగా చేయండి” విప్లవ ఛావాలను ప్రచారం చేసేందుకు “మిన్ సెవో” (పీపుల్స్ హెరాల్డ్) అనే పత్రికను స్థాపించింది. ఈ విధంగా “టుంగ్ మెంగ్ హాయి” చైనాదేశ ప్రథమ బూర్జువా ప్రజాస్వామిక విప్లవపార్టీ రూపొందింది.

“మిన్ పావో” ప్రథమ సంచికలో సన్ యెట్ నేన్ - చై నా ప్రజల జాతీయత, ప్రజాస్వామ్యం, ప్రజలంగికి ఆహారం - అనే మూడు సూత్రాలను ప్రకటించాడు. చై నా దేశాన్ని ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలను పరిష్కరించేందుకు ఈ మూడు సూత్రాలపైనే డాక్టర్ సన్ ఆధారపడ్డాడు.

1906 వ సంవత్సరంలో హునాన్ కియాంగ్స్ రాష్ట్రాలలో కరువుకాటకాలొచ్చాయి. లియు యాంగ్, లిలింగ్, పింగ్ పీయాంగ్, కాంటీలు మరీ తీవ్రంగా దెబ్బతిన్నాయి. కె లావో హుయి నాయకత్వాన స్థానిక ప్రజలు ఆయుధాలతో తిరుగుబాటు చేశారు. పింగ్ సియాంగ్ కు చెందిన ఆన్ యువాన్ గనుల్లో పనిచేసే కార్మికులు 6 వేల మంది తిరుగుబాటులో పాల్గొన్నారు. దీనికి విశేషంగా ప్రజలతోడ్పాటు లభ్యమయింది; అనేకవేలమంది పోరాటంలో భాగస్వాములయ్యారు. ‘టుంగ్ మెంగ్ హుయి’ సభ్యులకూడ చాలమంది “ప్రజాస్వామ్యాన్ని స్థాపించండి; భూమి యామాన్యాన్ని సమంగా చేయండి” అనే నినాదాలతో పాల్గొన్నారు. విక్రమ నాయకత్వం లేనందున తిరుగుబాటు ఓడిపోయింది.

1907-1908 రెండు సంవత్సరాల్లోనూ డాక్టర్ సన్ యెట్ నేన్ స్వయంగా క్వాంగ్ టుంగ్ రాష్ట్రంలో ఆరు తిరుగుబాట్లను నిర్వహించాడు. ఆంకింగ్, ఆన్ పీయియి రాష్ట్రాలలో హున్ పీయి-లిన్, పీయియింగ్ చెంగ్ - చీల నాయకత్వాన వరుసగా తిరుగుబాట్లు జరిగాయి. జపాన్లో నెలకొని ఉన్న విద్యార్థి హవాన్ ఆంకింగ్ పోలీసుల కాడమికి నూపరింపెండ్లెటుగా వుండేవాడు. 1907లో ఆ కాడమి ప్రారంభోత్సవంలో పాల్గొంటున్న ఆన్ పీయియి రాష్ట్ర గవర్నరును పొడిచేశాడు. విద్యార్థులను సమీకరించి ఆయుధాలారాన్ని ఆక్రమించుకున్నాడు. అతని ఆధిపత్యం క్రిందవున్న కొలదిమంది తిరుగుబాటుదార్లను త్వరలోనే మంచూసేసలు అణచివేశాయి.

ఒక సంవత్సరం తరువాత *కొత్త వైస్రంలో వుద్యోగిగావున్న విప్లవకారుడు పీయియింగ్ చెంగ్ - చీ నాయకత్వాన ఆంకింగ్ లో వున్న ఫీరంగి పటాలం ఆశ్విక పటాలం తిరుగుబాటు చేశాయి. నగరపరిసరాలపై దాడి చేశాయి. ఈ తిరుగుబాటు కూడ విఫలమయింది.

1906 నుంచి 1908 వరకు హునాన్, క్వాంగ్ టుంగ్, క్వాంగ్ సీ, యున్నాన్, జిచివాన్ రాష్ట్రాలలో అనేక సాయుధ తిరుగుబాట్లు జరిగాయి. వాటిలో ఎక్కువ భాగాన్ని టుంగ్ మెంగ్ హుయి సభ్యులే నిర్వహించారు. వికాలమైన ప్రజా సామాన్యంతో సన్నిహిత సంబంధం లేనందున ఈ తిరుగుబాట్లు వరుసగా ఓడి పోయాయి! విసఫలమైన చాలమందిని విప్లవ పోరాటంలోనికి ఆకర్షించాయి; మంచూ ప్రభుత్వంపై విద్వేషాన్ని ప్రజలలో ఎక్కువ చేశాయి.

*విద్యార్థులనుంచి, మేధావులనుంచి మంచూ ప్రభుత్వం సమీకరించి, ఆధునిక ఆయుధాలతో అణగారిన వైస్రం.

మంచూ ప్రభుత్వ ఎత్తుగడలు : విప్లవకారుల పోరాటం

1901 ప్రొటాజోక్ అనంతరం ఐదు స వత్సరాలలో తమ పరిపాలనకు వ్యతిరేకంగా ప్రజలు మేల్కొంటున్నారని మంచూ ప్రభుత్వం గుర్తించింది. మంచూ వ్యతిరేక ప్రజా విద్యేమాన్ని తగ్గించడానికి, ప్రజలను మభ్యపరచడానికి వరుసగా కొన్ని సంస్కరణలను ప్రవేశపెట్టింది. విదేశ రాజ్యాంగాలను అధ్యయనం చేయడానికి 1905 లో ట్నాయి టే నాయకత్వాన ఒక కమిషన్ వెళ్ళింది. బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ రాజ్యాంగాన్ని తయారు చేస్తున్నామని మరుసటి సంవత్సరం ప్రకటించింది.

తీవ్రమవుతున్న విప్లవోద్యమాన్ని సంతృప్తిపరచాలనీ, పక్కదారులు పట్టించాలనే దృష్టితో 1908 లో మంచూ ప్రభుత్వం తొమ్మిది సంవత్సరాల రాజ్యాంగ సంస్కరణల కార్యక్రమాన్ని ప్రకటించింది.

అదే సంవత్సరంలో డెవలప్ మెంట్, కువాంగ్ హ్యూ చక్రవర్తి చని పోయారు. కువాంగ్ హ్యూకు వారసుడుగా అతని దాయాదియైన మూడేళ్ళ బాలుడు పీతా, హ్యూవాన్ టుంగ్ అనే బిరుదుతో సింహాసనం అధిష్టించాడు. ప్రభుత్వాధికారం వాస్తవానికి బాలుని తండ్రియైన ట్నాయి టేంగ్ చేతుల్లోకిపోయింది. నైస్యధిక్ష పడవినిపూడ ట్నాయి టేంగ్ హస్తగతం చేసుకున్నాడు. నావికా నైస్య కార్యదృగ్గానూ, నైస్య నిబ్బంది ప్రధానాధికారిగానూ తన సోదరులిద్దరినీ నియమించుకున్నాడు. అవిధంగా నైస్యధికారమంతా అభివృద్ధి నిరోధకులైన మంచూ రాజవంశీకుల చేతుల్లో కేంద్రీకృతమయింది.

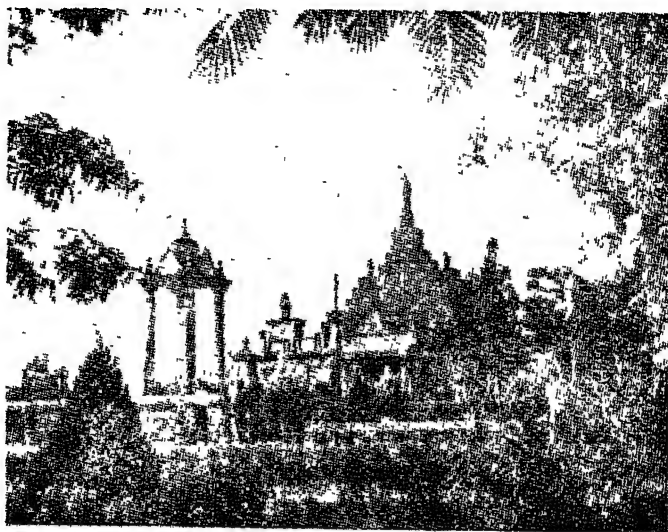
విప్లవోద్యమం త్వరత్వరగా వ్యాపించుతోందని గుర్తించి మంచూ ప్రభుత్వం తాను జయించేస్తున్న రాజ్యాంగం స్వల్పకాలంలోనే పూర్తవుతుందని ప్రకటించింది. ప్రారంభంలో అనుకున్న దానికంటే త్వరగానే రాజ్యాంగబద్ధమైన ప్రభుత్వాన్ని, పార్లమెంటును ఏర్పరుస్తామని చెప్పుకుంది. 1911 మే నెలలో మంత్రివర్గం ఏర్పడినపుడు అన్ని ముఖ్య పదవుల్లోనూ మంచూ ప్రభువులు, అధికారులు తిప్పవేశారు. రాజ్యాంగబద్ధమైన ప్రభుత్వమనే వాదానంలోని మోసం పూర్తిగా బయటపడిపోయింది. అదివరకే మంచూ ప్రభుత్వంపై ప్రజలకున్న ఏవగింపు, విద్వేషం - అన్నింటా ఆజ్యం పోసినట్లుగా యిసుమడించాయి.

రాజ్యాంగబద్ధమైన రాజరికం - విప్లవకారుల దృక్పథం

1898 తిరుగుబాటు అనంతరం కాంగ్ యు-పీ, లియాంగ్ చీ-చావో జపానుకు పారిపోయారు. రాజ్యాంగబద్ధమైన రాజరికపాలన ఏర్పరచాలని అచటి నుంచి ఆందోళన కొనసాగించారు. మంచూ పరిపాలనను విప్లవం ద్వారా కూలదోయడాన్ని వారు తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు. కాంగ్, లియాంగ్ లు జపానులో వుండగానే మంచూ ప్రభుత్వం రాజ్యాంగబద్ధమైన ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరచబోతుందన్న

డాక్టర్ పన్యెట్ సేన్ (1866-1925)

హువాంగ్ హుకాంగ్ లోని 72 మంది మృతదీరుల స్మారక మందిరం

సంగతి విని చాల సంతోషించారు. 1908 లో లియాంగ్ టోకియోలో చెంగ్ వెన్ షి (రాజకీయ సంఘాన్ని) స్థాపించాడు. వాగ్దాను చేయబడిన రాజకీయ సంస్కరణలను బలపరచారు. ఈ సంఘ సభ్యులు చాలమంది చైనాకు తిరిగివచ్చారు. రాజ్యాంగ సంస్కరణల కార్యక్రమాన్ని బలపరుస్తూ చాలాగ రాజ్లో సభలు జరిపారు. కాని అభివృద్ధినిరోధక పూర్వజన్ దృక్పథం కలిగిన మంచూ ప్రభుత్వం, తనకు యిష్టం లేకపోయినా తప్పనిసరై తీసుకుంటున్న చర్యలయెడల, ఇంత ఉత్సాహం చూపడం సహించలేకపోయింది. చెంగ్ వెన్ షి కార్యకలాపాలన్నిటిని నిషేధించి, ఆ సంస్థను మూసివేయాలని ఉత్తరువు చేసింది.

చెంగ్ వెన్ షి కార్యకలాపాలను నిషేధించినప్పటికీ బూర్జువా దృక్పథంగల భూస్వాములు, ప్రభువులు రాజ్యాంగబద్ధమైన ప్రభుత్వంకొరకు ఆందోళన చేస్తూనే వచ్చారు. అదే తమ వర్గప్రయోజనాలకు అనుగుణ్యంగా వుంటుందని వారు ఎంచారు. రాజ్యాంగ సంస్కరణలను బలపరచే సంస్థలు అనేక రాష్ట్రాలలో బయలుదేరాయి. రాజ్యాంగ బద్ధమైన ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరచాలని కోరుతూ మంచూ ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తులు పంపారు. వాస్తవానికి వారంతా రాజకీయంగా అభివృద్ధినిరోధక భావాలు కలవారే.

సన్ యెటో సేన్ నాయకత్వానవున్న టుంగ్ మెంగ్ హుయి అనే విప్లవ సంస్థ ఖచ్చితంగా ఈ మోసాన్ని వ్యతిరేకించింది. కాంగ్ యు-పీ, లియాంగ్ చి-చావో కోరుతున్న రాజ్యాంగబద్ధమైన రాచరికం వట్టి బూటకమని నిరకించింది. మంచూ పాలకవర్గం అచట జరుపుతున్న విధంగా రాజ్యాంగబద్ధ ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరచడం మంటే అభివృద్ధినిరోధకమైన మంచూ నిరంకుశత్వాన్ని కొనసాగించడమేననీ, చైనా ప్రజల కడగండ్లు ఎక్కువ కావడమేనని, టుంగ్ మెంగ్ హుయి సభ్యులు అభిప్రాయ పడ్డారు.

మంచూ ప్రభుత్వాన్ని విప్లవంద్వారా కూలదోసేందుకు సన్నాహాలు చేయడంతోపాటు, రాచరికవాదుల గారడిని బయటవెట్టేందుకు ప్రజాస్వామ్య విప్లవ ఆశయాలునకూడ టుంగ్ మెంగ్ హుయి ప్రచారం చేసేరు. వారి పార్టీ పత్రికయైన మిన్ వావోలో రాచరికవాదులు - విప్లవకారులమధ్య తీవ్రమైన చర్చలు కొనసాగాయి. విప్లవంలేకుండా నిజమైన రాజ్యాంగబద్ధ ప్రభుత్వం ఏర్పడే అవకాశం లేదని టుంగ్ మెంగ్ హుయి సభ్యులు తమ వాదనల ద్వారా నిరూపించారు. తద్వారా రాచరికవాదుల సంకుచిత రాజకీయభావాలు అభివృద్ధి నిరోధకమైనవని బట్టి బయలు చేశారు.

కాంటన్ తిరుగుబాటు

సాయంధ తిరుగుబాటుకు సన్నాహాలు చేయడంతోపాటు టుంగ్ మెంగ్ హుయి సభ్యులనేకమంది నైస్యంబో చేరి రహస్యవిప్లవ కలాపాలను సాగించారు.

1910 లో కాంటన్ నగరం వద్దవున్న ఆధునిక సైన్యంలో ఒక గ్రూపు విశ్వాసాన్ని టుంగ్ మెంగ్ హుయా సుపాదించింది. స్లాను పూర్తిగాక ముందే ఆధునిక సైన్యంలోని కొందరు సైనికులు పోలీసులతో ఘర్షణపడ్డారు. స్థానిక మంచూ వుద్యోగులు జాగ్రత్త చర్యలు తీసుకుంటూనే భయంతో బాధ్యులైన టుంగ్ మెంగ్ హుయా సభ్యులు, అధిపతు నిర్ణయించిన స్లానుకంటే ముందుగానే తిరుగుబాటును ప్రారంభించారు. చాంద్రమాన సంవత్సరాదిసాదు ఆధునిక సైన్యంలోని సైనికులు కొందరు టుంగ్ మెంగ్ హుయా నాయకత్వాన కాంటన్ నగరంపై దాడిచేశారు. అధిక సంఖ్యాకులతో తలపడటంవల్ల తిరుగుబాటు విఫలమయింది.

తరువాత పింగ్ లాంగ్సువద్ద పెద్దయెత్తున తిరుగుబాటును నడపాలని డాక్టర్ సన్, హుయాంగ్ హ్సింగ్ స్లాను నేతారు. అందుకొరకు హుయాంగ్ హ్సింగ్ నాయకత్వాన హాం కాంగ్ లో ఒక స్లానింగ్ శాఖను ఏర్పరచారు. ఈలోగా కాంటన్ లో రాబోవు తిరుగుబాటుకు బలగాన్ని చేకూర్చేందుకు 30 రహస్య సంఘాలను ఏర్పరచారు.

1911 వసంతంలో ఆవసరమైన సన్నాహాలన్నీ చేశారు. ఏప్రిల్ 17 వ తేదీన హుయాంగ్ హ్సింగ్ నాయకత్వాన అగ్రగాముల దళం రాజప్రతినిధి భవనంపై దాడిచేశాయి. కాని ఉత్తరువులను అనేకసార్లు మార్చినందువల్ల రావలసిన 10 దిశాల్లో నాలుగు మాత్రమే రంగంలోకి వచ్చాయి. అందుచేత తిరుగుబాటు మరల విఫలమయింది. విప్లవవీరులు అనేకమంది ఆహుతయ్యారు. కాంటన్ నగర ఉత్తర కివార్లలో హువాంగ్ హుకాంగ్ వద్ద వారిని భూస్థాపితం చేశారు. అచట డెబ్బది యిద్దరు అమరపీఠుల స్మారకచిహ్నం నిర్మించబడింది.

ఆ క లి తి రు గు బా ట్లు

1901 ప్రాటాకోల్ ప్రకారం పెద్ద మొత్తాలు నష్టపరిహారం చెల్లించాలని వచ్చినందున మంచూ ప్రభుత్వం ప్రజలపై పన్నుల భారం మరి ఎక్కువ చేసింది. తరువాత రాజకీయ సంస్కరణలను అమలుజరుపుతామనే పేరుతో చాలా రకాల పన్నులను విధించింది. ఈ విధంగా అనేకవిధాల దోచుకోవడం ఫలితంగా ప్రజా సామాన్యం కోజానోజాకు దుర్భర దారిద్ర్యంలోకి దిగజారిపోయింది. పన్నులవ్యతిరేక పోరాటాలు, బియ్యంకొరకు ప్రజల దాడులు వరుసగా వాటంతటనే బ్రద్దలయ్యాయి.

1909 లో వరదలవల్ల హునాన్ రాష్ట్రం దెబ్బతింది. ప్రజలు చెట్లు బెరడును గడ్డివేళ్ళను తిని బ్రతికారు. భూస్వాములు, స్వాధిపతులైన వర్తకులు బియ్యం నిల్వ చేసి, అధిక లాభాలు, సంపాదించారు. పిక్చర్-1 కి 2 వేల రాగి నాణాలనుంచి 9 వేల నాణాలవరకు బియ్యం ధర పెరిగింది. చైనాకంతటికీ ధాన్యం కేంద్రంగా ప్రసిద్ధి చెందిన చాంగ్ హులో కూడ కరువు వచ్చింది. కరువు పీడితులైన ప్రజలు హునాన్ రాజ ప్రతినిధివద్దకు వెళ్లి బియ్యం ధరలు తగ్గించమని కోరారు. వారి విజృంభి

నిరాకరించడమేగాక రాజ ప్రతినిధి వైనికులవేత ప్రజలపై తుపాకులు కాల్చిం చాడు. దశనకొలది మరణించడం, గాయపడడం జరిగింది.

కోపోద్రేకులైన ప్రజలు బియ్యం గిడ్డంగులపై దాడులు చేశారు. వంద బియ్యపు దుకాణాలను ప్రజలు దోచుకున్నారు. తరువాత రాజ ప్రతినిధి భవనానికి, పోలీసు బ్యూరోకు, మంచూ బ్యాంకుకు నిప్పుంటించటానికి ప్రజలు వెళ్ళారు. రాజ ప్రతినిధి భవనంతోపాటు విదేశ చర్చీలను, వ్యాపారసంస్థలను, జపాన్ రాయబార కార్యాలయాన్ని తగులబెట్టారు ప్రజా పోరాటాలను అణచివేయడానికి మంచూ ప్రభుత్వం పెద్ద ప్రైవ్యాన్ని సమీకరించింది. ప్రభుత్వ నిర్బంధవిధానానికి తోడ్ప డేందుకు సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వాలు యుద్ధనావలను పంపాయి. మంచూ ప్రభుత్వ సేనలు-విదేశీ ప్రభుత్వాల సాయుధబలాలు సంయుక్తంగా పనిచేసి ప్రజా పోరాటాలను అణచివేశాయి.

చాంగ్ హాలో బియ్యంకొరకు ప్రజాపోరాటాలు కొనసాగుతున్న సమయం లోనే లైయాంగ్, హంటుంగ్ లలో పన్నుల నిరాకరణ పోరాటాలు ప్రారంభ మయ్యాయి.

లైయాంగ్ లో స్థానిక భూస్వాములు నిరంకుశ పెత్తందార్లతో కలసి మంచూ వుద్యోగులు, అదివరకే దాడులతో క్రంగిపోతున్న ప్రజలపై అనేక అదనపు పన్నులు విధించారు. 1910 లో విపరీతంగా మంచు పడి లైయాంగ్ లో పంటలు ఎక్కువభాగం ధ్వంసమైపోయాయి. వివస్పటికీ స్థానికోద్యోగులు పన్నులు వసూళ్ళను కొనసాగించారు. కరువుతో బాధపడుతున్న రైతులు తిరుగబడ్డారు : అవినీతిపరులైన వుద్యోగులకు, భూస్వాములకు, నిరంకుశ పెత్తందార్లకు వ్యతిరేకంగా పోరాటాలు వ్యాప్తి చెందాయి.

పోరాటం మొదలైనపుడు అనేకవేలమంది లైయాంగ్ కాంట్రీ కేంద్రానికి సమీకరమయ్యారు. పన్నులను తగ్గించాలనీ, కరువు బాధితులకు సహాయపడాలనీ, కోరారు. తరువాత రైతులు, చేతిపనివాళ్ళు, చిన్న వర్తకులు కూడ 60 వేలమందిదాక పోరాటంలో పాల్గొన్నారు. కొన్ని నెలలవరకు పోరాటం కొనసాగింది. ప్రభుత్వం నిరంకుశంగా ప్రజా పోరాటాన్ని అణచివేసింది.

50 వ అధ్యాయం

1911 విప్లవం

చైనా రైల్వేలను నిర్మించే హక్కును కాశేయాలనే దృష్టితో సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వాలు, రైల్వేలను జాతీయం చేయుటద్వారా అదివరకు రాష్ట్రాలలో రైల్వేలను నిర్మించుతున్న కంపెనీలకిచ్చిన అనుమతిని రద్దుచేయుచు ముంచా ప్రభుత్వాన్ని ఆజ్ఞాపించాయి. ఇందుకు దేశంతటా ఏకగ్రీవంగా అసమ్మతి తెలుపబడింది. ముఖ్యంగా ఈ ఉత్తరువు వర్తించే జెచివాన్, హునాన్, హూబే, క్వాంగ్ టుంగ్ రాష్ట్రాలలో తీవ్రమైన అసంతృప్తి వెలువడింది. జెచివాన్ రాష్ట్ర రాజధాని చెంగ్జులో పట్టణప్రజలు రైల్వే యాజమాన్యంలో తమకున్న హక్కులను రక్షించేందుకు ఒక సంఘాన్ని నిర్మించుకున్నారు. స్థానిక ప్రభుత్వానికి విడ్డుబులు పంపారు : విద్యార్థుల, వర్తకుల, కార్మికుల సమ్మెలు నడిపారు. జెచివాన్ రాజప్రతినిధి రైల్వే షేరుహోల్డర్ల తరుపున ప్రతినిధులుగా వచ్చిన వారందరినీ ఆరెస్టు చేయించాడు. పిటీసనర్లను చిత్ర వధ చేయించాడు : దారుణమైన నిర్బంధ విధానాన్ని అమలుపరిపాడు.

చెంగ్జు చిత్రవధలు జీచివాన్ రాష్ట్ర ప్రజలందరినీ కోపోద్రేకులను చేశాయి. రైల్వే హక్కులను రక్షించుకునే పుద్గ్యమం తక్షణమే ఇతర పట్టణాలకు వ్యాపించింది. సాయుధ తిరుగుబాట్లు నడిపే సంస్థలను నిర్మించారు. హిస్ చిన్ లో మొదటి తిరుగుబాటు ప్రారంభమయింది. ఇతర కౌంటీలలో కూడ అదే మార్గాన్ని అనుసరించాయి. హిస్ చిన్, జంగ్ షీన్, వీయువాన్, చీన్ పీ కౌంటీ కేంద్రాలను వెంటనే ప్రజలు స్వాధీనం చేసుకున్నారు. ముంచా ప్రభుత్వం ఆధునిక సైన్య పటాలను హూబేనుంచి, ప్రజా పుద్గ్యమాన్ని అణచివేసేందుకు జీచివాన్ కు పురికించింది. ఆ సమయంలోనే వూ చాంగ్ తిరుగుబాటు చెలరేగింది.

హుంగ్ తిరుగుబాటు

టుంగ్ మెంగ్ ముయీ దేశవ్యాపితంగా నడుపుతున్న సాయుధ తిరుగుబాట్లు, ముంచా ప్రభుత్వ వ్యతిరేకపోరాటాలు మొత్తం చైనాజాతి ప్రజలందరి హృదయాలను కదిల్చి వేశాయి! విప్లవోద్యమానికి అవసరమైన ప్రజాకల్లువను కలిగించాయి.

1911 లో జీచివాన్ రాష్ట్రంలో రైల్వేహక్కుల రక్షణ నిమిత్తం ఉద్యమం సాగుతున్న రోజులలోనే, హూపే రాష్ట్రంలో వెన్ హూయేహా పే (సాహిత్య సమితి), కుంగ్ చిన్ హూయా (విక్రయ పురోగమనసమితి) అనే రెండు విప్లవ సంస్థలు కలసి, సాయుధ పోరాటానికి సన్నాహాలు చేసేందుకు విక్రయ నిర్మాణాన్ని ఏర్పరచాయి. హూపేనుంచి ఆధునిక వైస్యంలో కొంతభాగాన్ని జీచివాన్ కు పంపడం వల్ల ఊహాన్ లో ప్రభుత్వ సేనలు బలహీనపడ్డాయి. విప్లవనాయకులు తక్షణమే ఈ సదవకాశాన్ని వినియోగించుకుని తిరుగుబాటుకు సిద్ధమయ్యారు.

కాని ఆధునిక వైస్యంలో తగినంతమంది వైనికులు విప్లవకారులుగా వున్నందున, హూపేనుంచి కొందరిని ఇతరచోట్లకు మార్చడంవల్ల విప్లవశాల బలం చీలిపోతుందని విప్లవనాయకులు అభిప్రాయపడ్డారు. తిరుగుబాటుకు సన్నాహాలను త్వరితపరచారు. అక్టోబరు నెలారంభంలో తిరుగుబాటుదారు తయారు చేస్తున్న బాంబు యాదృచ్ఛికంగా ప్రేలినందున, అనుకోకుండానే రహస్యం బయటపడింది. మంచూ వుద్యోగులు సోదాలుచేసి, విప్లవకారుల పట్టికను కనుగొన్నారు. ఊచాంగ్ లో విస్తృతమైన సోదాలు ప్రారంభించినందున పరిస్థితి క్లిష్టమయింది.

విప్లవనాయకుల పర్యవేక్షణ క్రింద ఊచాంగ్ లోని ఆధునిక వైస్యం అక్టోబరు 10 వ తేదీ రాత్రి తిరుగుబాటు చేసింది. ఆయుధాల గారాలను ఆక్రమించుకొని, రాజ ప్రతినిధి భవనంపై దాడి చేసింది. మంచూ అధికారులు గందరగోళంలో పారి పోయారు. నగరం విప్లవకారుల స్వాధీనమయింది.

మరుసటి రోజున విప్లవకారులు వైనిక ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరచారు! ఆధునిక వైస్యంలో బ్రిగేడ్ కమాండరైన లీ యువాన్-హుంగ్ ను రాజప్రతినిధిగా ఎన్నుకున్నారు. హూపే యువాన్ టుంగ్ చక్రవర్తి పరిపాలనను రద్దుచేసి, చైనా రిపబ్లిక్ ను ఏర్పరుస్తూ లీ ప్రకటన చేశాడు. దేశమందలి ప్రజలంతా తిరుగుబాటుచేసి, చైనా రిపబ్లిక్ ను బలపరచాలని పిలుపిచ్చాడు.

యాంగ్ ట్సి నదిని దాటి విప్లవకారులు హాన్ యాంగ్, హాంకాలను ఆక్రమించుకున్నారు.

ఊచాంగ్ విప్లవం జడుప్రదమయిందన్న వార్త వైనా దేశమంతటా ప్రజలను ఉత్సాహపరచింది. కార్మికులు, రైతులు, మాజీ వైనికులు విప్లవ వైస్యంలో వుధృతంగా చేరినందున, అది వురకలు పరుగులు వేసుకుంటూ పెద్ద వైస్యంగా తయారయింది. భుజం భుజం కలిపి పోరాడుతూ, స్వరలోనే స్థానిక మంచూ సేనలను ధ్వంసం చేసింది. కొలదివారాల్లోనే చాలా రాష్ట్రాలు తమ స్వాతంత్ర్యాన్ని ప్రకటించాయి.

విప్లవం త్వరితగతినీ అభివృద్ధి చెందడంవల్ల ముఖ్యులలో కొందరి బుర్రలు తిరిగాయి. ప్రజలను సంఘటితపరచి, సమర్థులైన నాయకులను తయారుచేయడానికి కృషి చేయకుండా, స్వరలో పోరాటాన్ని ముగించాలని అభిలాష పడసాగారు.

మంచూ ప్రభుత్వం కూలిపోయే దశ ఆసన్నమైందని దేశం వివిధ ప్రాంతాలలోని రాజ్యాంగబద్ధమైన రాజరికం కావాలనేవారు, పెద్ద వుద్యోగులుపైతం గమనించారు. ఉదాహరణకు కియాంగ్నూ రాష్ట్రం రాజప్రతినిధి, ప్రతిరాష్ట్రం స్వతంత్రం ప్రకటించడం గమనించి, తానుకూడ మంచూ ప్రభుత్వ అధికార దుస్తులు వదిలివేసి, తన భవనంయొడుట "మిలిటరీ ప్రభుత్వబిల్లు" కట్టాడు. అభివృద్ధి నిరోధకులైన చాలమంది వుద్యోగులు విప్లవకారులుగా మారబడ్డారు.

చైనా రిపబ్లిక్ సంస్థాపన

ఈ సమయంలో ఒకటి ఊచాంగ్ వద్ద, రెండోది హెంఘేవద్ద రెండు విప్లవ కేంద్రాలు ఏర్పడ్డాయి. నాయకత్వం కారకు వాటిమధ్య పోటీపడింది. చర్చల అనంతరం ఊచాంగ్ లో సదన్సుజరిపి తాత్కాలిక ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరచాలని నిర్ణయించారు. 1911 నవంబరులో వివిధ రాష్ట్రాలనుంచి ప్రతিনিధులు ఊచాంగ్ కు వచ్చారు. ఐనప్పటికీ హాన్ యాంగ్ ను మంచూ సేనలు పట్టుకోవడంవల్ల శత్రుభిరంగుల పరిధిలో ఊచాంగ్ వున్నందున, సమావేశాన్ని అచటినుంచి హాన్ కాకు మార్చారు. విప్లవకారులు నాంకింగ్ నగరాన్ని స్వాధీనం చేసుకున్నందున చివరకు సమావేశాన్ని అచటికి మార్చారు.

1911 డిసెంబరు నెల చివరలో డాక్టర్ సన్ యెట్ సేన్ యూరపునుంచి హెంఘే నగరానికి చేరుకున్నాడు. చైనా రిపబ్లిక్ కు తాత్కాలికాధ్యక్షునిగా ఆయనను ఎన్నుకున్నారు. 1912 వ సంవత్సరం చైనా రిపబ్లిక్ ప్రథమ సంవత్సరమని విప్లవ కారుల కన్వెన్షన్ ప్రకటించింది. తాత్కాలిక ప్రభుత్వాన్ని, జాతీయ ప్రతినిధి సభను కూడసదస్సు ఏర్పరచింది.

1912 జనవరి 1 వ తేదీన నాంకింగ్ లో డాక్టర్ సన్ యెట్ సేన్ అధ్యక్షత క్రింద చైనా రిపబ్లిక్ సంస్థాపించబడింది.

తాత్కాలిక ప్రభుత్వంలో సంస్కరణవాదులు దేశీయ వ్యవహారాల, ఆర్థిక పరిశ్రమల, రవాణా మంత్రిత్వాలవంటి ముఖ్య పదవులను ఆక్రమించారు. ప్రభుత్వాధ్యక్షత మాత్రం విప్లవకారుల నాయకుడైన సన్ యెట్ సేన్ చేతుల్లో వుంది.

కొత్తగా ఏర్పడిన తాత్కాలిక జాతీయ ప్రతినిధి సభ తాత్కాలిక రాజ్యాంగ ముసాయిదాను తయారు చేసింది. జాతి, వర్గ, మతాలతో నిమిత్తంలేకుండా చైనా రిపబ్లిక్ పౌరులంతా సమానులని నూతన రాజ్యాంగం ప్రకటించింది. పౌరులందరికీ తమ కిష్టమైనవోట నివళించడానికి, వెళ్ళడానికి స్వాతంత్ర్యముంది. ప్రకటనా స్వాతంత్ర్యం, వాణిజ్య సంఘ నిర్మాణ హక్కులను పౌరులందరూ అనుభవించే అవకాశముంది. మత స్వాతంత్ర్యం, ప్రభుత్వానికి విఘ్నాలు పంపేహక్కు, ప్రభుత్వ వ్యోగులపై వ్యాజ్యం వేసేహక్కు వుంది.

బూర్జువా ప్రజాస్వామిక రిపబ్లిక్ ల రాజ్యాంగ కాపనాలను అనుసరించి వ్రాయబడిన తాత్కాలిక చైనా రిపబ్లిక్ రాజ్యాంగం ప్రజలకు కొన్ని హక్కులను ప్రసాదించింది. అప్పటి చారిత్రక పరిస్థితులనుబట్టి చూస్తే అది ఆశ్చర్యకరమైనది.

డాక్టర్ సన్ యెట్ సేన్ నాయకత్వాన జరిగిన 1911 విప్లవం బూర్జువా ప్రజాస్వామిక విప్లవ స్వభావం గలది. అనేక శతాబ్దాలుగా చైనాను పరిపాలించుతున్న పూర్వ రాజరికాన్ని కూడోసింది. చైనా రిపబ్లిక్ ను స్థాపించింది: తాత్కాలిక రాజ్యాంగాన్ని తయారుచేసింది. అర్థికంగా 1911 విప్లవం చైనాలో జాతీయ పెట్టుబడి దారీ విధానం అభివృద్ధి చెందడానికి మార్గం సుగమం చేసింది. బూర్జువా ప్రజాతంత్ర భావాల వ్యాప్తిచెందాయి. దానితోపాటు ప్రజల మనస్సులలో ప్రజాస్వామిక రిపబ్లిక్ భావాలను 1911 విప్లవం నాటింది.

ఐనప్పటికీ బూర్జువావర్గం స్వయంగా, బలహీనంగా వుండటంవల్ల అభివృద్ధి నిరోధక శక్తులకు వ్యతిరేకంగా ప్రజాసామాన్యాన్ని సమీకరించలేకపోయింది. పూర్వ రాజరిక భూస్వామ్యశక్తుల పెత్తనం కొనసాగింది! సామ్రాజ్యవాదులు తమ స్వార్థ ప్రయోజనాలను నిలుపుకున్నారు! అందుచేత ప్రజాస్వామ్య లక్ష్యాలు పరిపూర్ణంగా కుండా వుండిపోయాయి.

పెద్దరుజాలను చుంజారుచేశాయి. పుచ్చుకున్న రుజాలకు తాకట్టుగా వైనా అధిక వ్యవహారాలను బదు రాజ్యాలు కూటుకి అప్పగించడానికి యువాన్ అంగీకరించాడు. తన వైస్రాయిని విస్తరించుకునేందుకు, దేశమంతటివైనా తన పరిపాలనను స్థిరపరచుకునేందుకు ప్రధానంగా ఈ రుజాలను యువాన్ ఉపయోగించుకొనాగాడు.

యువాన్ నిజరంగు ఏమిటో అప్పటికి డాక్టరు సన్ యెట్ సేన్ గుప్త్యంగా గమనించాడు. యువాన్ కు వ్యతిరేకంగా ఉద్యమాన్ని నడిపేందుకు నిశ్చయించుకున్నాడు.

రాచరికవాదుల తోడ్పాటును, సామ్రాజ్యవాదుల రుజాలను యువాన్ పీ-కై వినియోగించుకొని, దక్షిణ రాష్ట్రాలలో-ముఖ్యంగా కియాంగ్సి, ఆన్ హ్వాయి, క్వాంగ్ టుంగ్ రాష్ట్రాలలో-పున్న కొమిన్ టాంగ్ సేనలను తుడిచిపెట్టాలని నిశ్చయించుకున్నాడు. 1918 జూన్ లో మూడు రాష్ట్రాలకు గవర్నర్లుగా పున్న కొమిన్ టాంగ్ విప్లవకారులను ఆ పదవులనుంచి బర్తరఫ్ చేశాడు.

కియాంగ్సి గవర్నరుగా పున్న లీ లియేవ్ - చున్ తన పదవిని వదలనిరాకరించి తన సేనలతో హుకాసు ఆక్రమించాడు. ప్రత్యేక వైస్రాయిని నిర్మించి, యువాన్ పై తిరుగుబాటుచేసి దేశానికంతకూ విచ్ఛిన్నమేకాడు. కియాంగ్సు, ఆన్ హ్వాయి, క్వాంగ్ టుంగ్, ఫూకిన్, హునాన్, షీచివాన్ రాష్ట్రాలు వెంటనే అందుకు పూనుకుని స్వతంత్రం ప్రకటించాయి. లీ చున్ వద్ద ఎక్కువ వైస్రాయుండటం, చురుకుగా వ్యవహరించటంవల్ల అతడిపై యువాన్ దాడి కేంద్రీకరించబడింది. యువాన్ సేనలు కియాంగ్సి రాష్ట్రంపైకి వెళ్ళి, హుకాసు ఆక్రమించాయి. తరువాత నాన్ చాంగ్ ను పట్టుకున్నాయి. లీ లిహ్ - చువాన్ ఘోరపరాజయం పొందాడు.

దీని ఫలితంగా కొన్ని రాష్ట్రాల గవర్నర్లు లొంగిపోయారు. రెండు నెలల్లో యువాన్ వ్యతిరేక సేనలు పూర్తిగా ఓడిపోయాయి. యువాన్ కు వ్యతిరేకంగా జరిగిన ఈ పోరాటాన్ని రెండో విప్లవమని పిలుస్తారు.

రెండో విప్లవం ఓడిపోయిన తరువాత యువాన్ ఆతలు మితిమీరాయి. రాజ్యాంగాన్ని ముందు తయారుచేసి, తరువాత అధ్యక్షుని ఎన్నుకోవాలనే తాత్కాలిక రాజ్యాంగంలోని నిబంధనను బహిరంగంగా ఉల్లంఘించాడు. 1918 అక్టోబరు 6 వ తేదీన తన్ను అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకోమని పార్లమెంటు సభ్యులను ఒత్తిడిచేశాడు. "పౌర సంఘం" కేరుతో పున్న తన స్వంతమతా దుండగీడులు కొన్ని వేల మందితో ఎన్నికలకోసం పార్లమెంటు భవనాన్ని చుట్టుముట్టారు. అధ్యక్షుని ఎన్నుకుంటేగాని పార్లమెంటు సభ్యులను బయటికి వెళ్ళనివ్వమని ఈ గూండాలు భయపెట్టారు. ఇలాంటి నీచమైన ఎత్తుగడలద్వారా యువాన్ అధ్యక్షపదవిని ఆక్రమించాడు.

వైనా అధ్యక్షుడుగా యువాన్ ఎన్నుకోబడినట్లుగా ప్రకటన వెలువడిన వెంటనే ఆమెికా సంయుక్త రాష్ట్రాల ప్రభుత్వం గుర్తించింది. ఇతర సామ్రాజ్య

వాద ప్రభుత్వము అదే మార్గాన్ని అనుసరించాయి. యువాన్ అధికార దుర్వినియోగానికి అన్యంతరంచెయ్యతూ కొందరు కొమిన్టాంగ్ పార్లమెంటు సభ్యులు, ప్రోగ్రెసివ్ పార్టీ సభ్యులు కలసి రాజ్యాంగ నిబంధనలకు కట్టుబడి వుండాలని ఆక్షేపణను తెచ్చారు. అందుమీదట యువాన్ కొమిన్టాంగ్ పార్టీని రద్దుచేసి, పార్లమెంటునుంచి కొమిన్టాంగ్ సభ్యులను బర్తరెక్ చేశాడు. నాన్ కింగ్ లో తాత్కాలిక ప్రభుత్వం తయారుచేసిన తాత్కాలిక రాజ్యాంగాన్ని రద్దుచేసి, 1914 మే నెలలో యువాన్ స్వంతరాజ్యాంగాన్ని ప్రకటించాడు. దీని పలితంగా 1911 బూర్జువా ప్రజాస్వామిక విప్లవం ఆఖరి చిహ్నాన్ని కూడ తుడిచిపెట్టాడు.

యువాన్ ప్రకటించిన రాజ్యాంగం ప్రకారం చక్రవర్తినుండి నియంతృత్వాధికారాలన్నీ అధ్యక్షునికి వుంటాయి. అధ్యక్షుని పదవి కాలపరిమితి లేకుండా యావజ్జీవం వుంటుంది. చనిపోయేముందు అధ్యక్షుడు, తనకు వారసుని నియమించే హక్కును కూడ కలిగివుంటాడు. ఈ రాజ్యాంగం ప్రకారం యువాన్ తాను యావజ్జీవం అధ్యక్షుడుగా వుండుటేగాక తదనంతరం అతని కొడుకే అధ్యక్షుడౌతాడు. వీటన్నిటి ద్వారా భూస్వాముల, పెట్టుబడిదారుల నియంతృత్వాన్ని యువాన్ జయప్రదంగా సాపించగలిగాడు.

యువాన్ రాజరిక స్కీమ్

1914 జూలై లో మొదటి ప్రపంచ సామ్రాజ్యవాద యుద్ధం యూరపులో ప్రారంభమయింది. తదవకాళాన్ని వినియోగించుకుని జపాన్ వెంటనే జర్మనీపై యుద్ధం ప్రకటించింది! హంటుంగ్ కోస్తాలో నైన్త్యాలను దించి, జర్మనీచేతుల్లో నుంచి కియోచాన్ సి నాన్ రైల్వేను, టుంగ్ టావ్ ప్రాంతాన్ని ఆక్రమించుకుంది. ఆ సమయంలో రాచరిక స్థానను పునరుద్ధరించాలనే ప్రయత్నాల్లో యువాన్ నిమగ్నుడై వున్నాడు. తన దురాశకు జపాన్ మద్దతు వున్నందున, చైనా భూభాగాన్ని జపాన్ కాజేస్తున్నప్పటికీ కనీసం అసమృతాని కూడ యువాన్ కనబరచలేదు.

1915 జనవరిలో చైనా దేశాన్ని జపాను వలసగా మార్చుకునేందుకు వినియోగపడే 21 డిమాండులను జపాన్ ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. తానే చక్రవర్తిగా ప్రకటించుకోవాలని యువాన్ వేసుకున్న స్కీముకు జపాన్ మద్దతు లభించాలంటే ఈ డిమాండులను అంగీకరించాలని పట్టుబట్టింది.

ఇరవై ఒక్క డిమాండులలో ముఖ్యమైనవి ఇవి :

హంటుంగులో జగ్మనీకున్న హక్కులను జపానుకొచ్చి, ముఖ్యరేవులు నగరాల్నినీ జపాన్ వర్తకానికి తెరవాల్సి;

లియోనింగ్, కింగ్, ఇన్నర్ మంగోలియా తూర్పు భాగంలోనూ జపాన్ ప్రత్యేక హక్కులను గుర్తించాలి;

చూపే రాష్ట్రంలో హాన్సేపింగ్ వద్ద వున్న ఇసుము, ఉక్కు పరిశ్రమను, కియాంగ్ రాష్ట్రంలో వున్న పింగ్ పియాంగ్ బొగ్గ పరిశ్రమను జపాన్ తో కలిసి ఉమ్మడిగా నిర్వహించాలి;

చైనా సముద్రతీరంలోని ఏ రేవులుగాని, అభివృద్ధిగాని, దీవిగాని జపాన్ కు తప్ప మరే దేశ ప్రభుత్వానికి కాలకు యివ్వరాదు;

రాజకీయ, ఆర్థిక, సైనిక సలహాదారుగా జపానువాళ్ళను నియమించాలి;

చైనా ముఖ్య నగరాల్లోని పోలీసుకాఖను ఉమ్మడి పరిపాలనక్రింద వుంచాలి;

చైనా ఆయుధాగారాలను ఉమ్మడి యాజమాన్యంక్రింద వుంచాలి

ఈ చాంగ్ నుంచి నాన్ చాంగ్ కు, నాన్ చాంగ్ నుంచి హాంగ్ చాకు, నాన్ చాంగ్ నుంచి చాచా చాకు మధ్య వున్న రైల్వేలకు పెట్టుబడులు పెట్టే హక్కు జపాను కివ్వాలి.

మ్యాన్ రాష్ట్రంలో రైల్వేలను నిర్మించే హక్కును, ఖనిజాలను తవ్వే హక్కును జపాను కివ్వాలి.

దాదాపు జపాన్ కోర్కెలన్నిటినీ యువాన్ పీ-కై అంగీకరించాడు. దీనితో జపాన్ సామ్రాజ్యవాదులకు, యువాన్ ప్రభుత్వ దేశ ద్రోహానికి వ్యతిరేకంగా ప్రజలంతా తీవ్ర అసయ్యుతిని ప్రకటించారు. జపాన్ వస్తు విహింసాగోద్యమం దేశమంతటా వ్యాపించింది. జపాన్ దురాక్రమణను దృఢనిశ్చయంతో చైనా ప్రజలు ఎదిరించుతారని స్పష్టపడింది.

జపాన్ సామ్రాజ్యవాదులు తనను బలపరుస్తారనే విశ్వాసంతో రాజరికాన్ని పునరుద్ధరించడానికి యువాన్ చర్యలు తీసుకోసాగాడు. ఫ్రాంక్ జె. గూడ్నా అనే అమెరికన్ సలహాదారును చైనా పరిస్థితులకు రిపబ్లిక్ కంటే రాచరికం అనుగుణ్యంగా వుంటుందని వ్యాసాలు వ్రాయమని కోరాడు. యువాన్ అధీనంక్రింద వుండేలాగ “పౌరసదస్సు” పిలిచి, దానిలో తమ స్కీమును ఆమోదింప చేసుకున్నారు. తద్వారా రిపబ్లిక్ ను రాజరికంగా మార్చి, యువాన్ ను చక్రవర్తిగా ప్రకటించుకున్నారు.

యువాన్ రాచరిక స్కీమును వ్యతిరేకించుతూ చైనా దేశమంతటా ప్రజావెల్లుల విస్ఫోభించింది. అప్పటికి జపాన్ లో వున్న డార్క్ సన్ యెట్ సేన్ చైనా విప్లవ విమోచనంకొరకు సహచరులందరినీ సహించిరాదు. 1914 లో చుంగ్ హువా కేహ్ మింగ్ టాంగ్ (చైనా విప్లవపార్టీ) ని టాకియోలో ఏర్పరచాడు. యువాన్ పరిపాలనకు వ్యతిరేకంగా తిరుగుబాటుకు సన్నాహాలు ప్రారంభించాడు. కాని కొత్తగా ఏర్పడిన పార్టీ విప్లవ పునాదులపై ప్రజలను సంఘటితపరచలేక పోయింది.

ప్రొగ్రెసివ్ పార్టీలోని కొందరు సభ్యులు యువాన్ కు వ్యతిరేకంగా ప్రజల ద్వేషాన్ని గుర్తించి, వెంటనే జాతీయ విమోచనాభివ్యూహాన్ని ప్రారంభించారు. 1915 వ సంవత్సరం చివరలో యువాన్ వైస్రూధిపతిగా వున్న టాంగ్ ఓక్ వ్యతిరేకం ప్రకటించి, యువాన్ ను కక్షించేందుకు జాతీయ విమోచనా వైస్రూధి నిర్మించాడు.

తిరుగుబాటు పెంటనే ఇతర రాష్ట్రాలకు వ్యాపించింది. ఈ పరిస్థితులలో యువాన్ కు యిచ్చే తోడ్పాటును సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వాలు మానుకున్నాయి. సింహాసనం అధిష్టించుతూ తాను చేసిన ప్రకటనను 1916 లో యువాన్ రద్దుచేసుకోవడం తప్పనిసరయింది. యువాన్ వ్యతిరేక తిరుగుబాట్లు వృద్ధిఅవుతుండగానే ఆశలతోపాటు యువాన్ కూడ మరణించాడు.

టువాన్ చీ - జుయి ప్రభుత్వం

యువాన్ మరణాంతరం లీ యువాన్ - హుంగ్ అధ్యక్షుడుగానూ, టువాన్ చీ - జుయి ప్రధానమంత్రిగానూ అధికారం చేపట్టారు. తాత్కాలిక రాజ్యాంగాన్ని మరల కొంతకాలం పునరుద్ధరించారు.

టువాన్ అంతకుముందు యువాన్ షీ - కై క్రింద పలుకుబడిగల సేనానిగా వుండేవాడు. యువాన్ అధ్యక్షుడుగా వున్నప్పుడు వరుసగా అనేకదఫాలు టువాన్ నైన్యాధిపతిగా వున్నాడు. యువాన్ మరణాంతరం నిజమైన ప్రభుత్వాధికారం టువాన్ హస్తగతమయింది.

1917 వసంతంలో జపాన్ నూచనల ప్రకారం టువాన్ చీ - జుయి ప్రభుత్వం జర్మనీతో రాజకీయ సంబంధాలను తెగతెంపులు చేసుకుంది; యూరపులో జరుగుతున్న సామ్రాజ్యవాద యుద్ధంలో పాగొనడానికి సిద్ధపడింది. చైనాపై అధిపత్యం సంపాదించడానికి జపాన్ తో పోటీపడుతున్న ఆమెరికా ప్రభుత్వం ప్రపంచ యుద్ధంలోకి వై నాను దించవలదని అధ్యక్షుడు లీ యువాన్ - హుంగ్ కు సలహాయుచ్చి టువాన్ చీను వ్యతిరేకించమని ప్రోత్సహించింది. పార్లమెంటు తోడ్పాటుతో అధ్యక్షుడు లీ ప్రధానమంత్రి పదవినుండి టువాన్ చీను తొలగించాడు. టువాన్ లొంగ లేదు. పార్లమెంటును రద్దుచేసేలా అధ్యక్షునిపై ఒత్తిడి తేవాలని వివిధ రాష్ట్రాలలోని నైనికప్రభువులను రెచ్చగొట్టాడు.

ఈలోగా చాంగ్ - హ్సున్ అనే నైనికప్రభువు తన నైన్యంతో పెకింగ్ పై దాడిచేశాడు; లీ యువాన్ - హుంగ్ ను అధికారంలోనుంచి పారదోలాడు; ముచూ రాజవంశీకుడైన హ్సువాన్ టుంగ్ అనే బాలుణ్ణి సింహాసనం ఎక్కించేందుకు ప్రయత్నించాడు. ఈపరిస్థితులను అవకాశంగా తీసుకుని టువాన్ తన నైన్యంతో చాంగ్ హ్సున్ పై దాడిచేసి, రిపబ్లిక్ ను రక్షించానని చెప్పుకుంటూ ప్రధానమంత్రి పదవిని తిరిగి హస్తగతం చేసుకున్నాడు. జర్మనీ, ఆస్ట్రీయాలపై యుద్ధం ప్రకటించాడు.

ఆ సమయంలో జర్మనీతో జీవన్మరణ పోరాటంలో నిమగ్నమై వున్నందున, యూరోపియన్ సామ్రాజ్యవాదులు చైనా వ్యవహారాలలో జోక్యంకలిగించుకోలే పోయాయి. ఈ సదవకాశాన్ని జపాన్ యూర్పిగా వినియోగించుకుంది; అప్పు లివ్వడం ద్వారా టువాన్ ప్రభుత్వాన్ని తన అధీనంలో జపాన్ వుంచుకుంది. అప్పు లిచ్చినందుకు ప్రతిఫలంగా టువాన్ రైల్వేలను, గనులను, బ్యాంకులను జపానుకు

అప్పుడు. చైనాపై ఆధిపత్యం సంపాదించేందుకు జపాన్ పాత్రాజ్యవాదుల పన్నాగంలో పాల్గొనిగా యువాన్ షి-తై వలెనే టువాన్ కూడ వినియోగపడ్డాడు.

రాజ్యాంగాన్ని కాపాడే వుద్యమం

టువాన్ తన ప్రధాన మంత్రిత్వాన్ని తిరిగి సంపాదించాక రిపబ్లిక్ తాత్కాలిక రాజ్యాంగాన్ని రద్దు చేశాడు. పార్లమెంటును ఏర్పరచే పద్ధతిని, ఎన్నికల చట్టాన్ని మార్చి వేశాడు. తన ఆధీనంలో వుండే కొత్త పార్లమెంటును సృష్టించుకున్నాడు. దీనికి వ్యతిరేకంగా నైతిక రాష్ట్రాల అసమ్మతి తెలిపాయి. క్వంగ్టుంగ్, క్వంగ్సీ, యున్నాన్ నాయకులు తమ రాష్ట్రాల స్వాతంత్ర్యాన్ని ప్రకటించారు.

అప్పుడు హాంఘులో వుంటున్న డాక్టర్ సన్ యెట్ సేన్ టువాన్ ప్రభుత్వాన్ని కూలదోసేందుకు సన్నాహాలు ప్రారంభించాడు. నావికా మంత్రిగావున్న ఛెంగ్ పి-కువాంగ్ సన్ యెట్ సేన్ కు తోడ్పడతానని తెలియజేశాడు. 1917 జూలైలో సన్ నావికాదళంతో క్వంగ్టుంగ్ కు వెళ్ళి, దక్షిణ రాష్ట్రాల నాయకులను సమీకరించాడు. సన్ ఆధిపత్యంక్రింద మిలిటరీ ప్రభుత్వం ఏర్పడింది. ఈ ప్రయత్నాన్ని రాజ్యాంగాన్ని కాపాడే వుద్యమం అనే పేరుతో చరిత్రకారులు పిలుస్తున్నారు.

డాక్టర్ సన్ యెట్ సేన్ ఈ పోరాటంలో దక్షిణరాష్ట్రాల నైతిక ప్రభువులపై ఆశ పెట్టుకున్నాడు. కాని వారికి రాజ్యాంగరక్షణ యెడల ఆసక్తిలేదు. అధికారం హస్తగతం చేసుకోవడమే వారి లక్ష్యం. త్వరలోనే సన్ యెట్ సేన్ ను వదలివేశారు; ఆయన వుద్యమం విఫలమయింది.

52 వ అధ్యాయం

జాతీయ పెట్టుబడిదారీ విధానం సత్వరాభివృద్ధి

మొదటి ప్రపంచయుద్ధకాలంలో యూరోపియన్ ప్రభుత్వాలు యుద్ధంలో నిమగ్నమై వుండటంవల్ల తాత్కాలికంగా చైనాలో తమ కార్యకలాపాలను సడలించ వలసివచ్చింది. దాని ఫలితంగా చైనాలో జాతీయ పెట్టుబడిదారీ విధానం త్వరగా విస్తరించింది. 1918-1919 సంవత్సరాల మధ్య చైనా జాతీయుల యాజమాన్యంక్రింద వున్న బట్టలమిల్లులలో కడుళ్ళు 6,50,000 నుంచి 11,70,000 లకు పెరిగాయి: అంటే నూటికి 80 వంతులు పెరిగాయి. మగ్గాలు 4,800 నుంచి 9,400 లకు అనగా నూటికి 105 వంతులు పెరిగాయి. అదే విధంగా చాల పిండిమిల్లులు స్థాపించబడ్డాయి. అది వరకు పిండిని దిగుమతి చేసుకుంటున్న చైనాదేశం 1919 వ సంవత్సరంలో పిండి ఎగుమతి ప్రారంభించింది. ముడి పట్టు, సిగరెట్లు, నిప్పుపెట్టెలు, రంగులు, తదితర పరిశ్రమగ్లోహాడ అంతకు ముందున్న పరిస్థితితో పోలికవుతు యుద్ధకాలంలో ఎక్కువ అభివృద్ధిని సాధించింది.

దీనిపైటికి జపాన్, ఆమెరికా ప్రభుత్వాలు మాత్రం అవుడుకూడ తమ ఆర్థిక దురాక్రమణను కొనసాగించుతూనే వచ్చాయి. 1914-19 సంవత్సరాల మధ్యకాలంలో జపానీయుల యాజమాన్యం క్రిందవున్న బట్టలమిల్లులలో కడుళ్ళసంఖ్య 2,30,000 నుంచి 4,50,000 లకు అంటే నూటికి 95 వంతులు పెరిగాయి. మగ్గాలసంఖ్య 8,500 నుంచి 4,800 లకు అంటే నూటికి 28 వంతులు పెరిగాయి.

బితే జాతీయ పరిశ్రమల అభివృద్ధి హెచ్చు తగ్గులుగా మాత్రమే జరిగింది. వినిమయ వస్తువులను తయారుచేసే పరిశ్రమలు (టెక్ ఇండస్ట్రీస్) మాత్రమే సత్వరాభివృద్ధి చెందాయి. ముఖ్యంగా షుంఘు, టీన్ స్టీన్, ట్సెంగ్ టావ్, షోహాన్ వంటి టెక్స్టైల్ సెగర్లలో కేంద్రీకరించబడ్డాయి.

చైనా కార్మికవర్గం పెరుగుదల

జాతీయ పెట్టుబడిదారీ విధానంతోపాటు అదే సమయంలో చైనా కార్మిక వర్గం కూడ త్వరితగతినీ పెంపొందింది. జాతీయులేగాని విదేశీయులేగాని స్థాపించిన

ప్రతి కొత్త ఫ్యాక్టరీతోపాటు చైనా కార్మికుల సంఖ్య పెరుగుతూ వచ్చింది. 1913 నుంచి 1919 నాటికి మొత్తం చైనా కార్మికుల సంఖ్య 6,50,000 నుంచి 20 లక్షలకు పెరిగింది. సామ్రాజ్యవాదుల సంకల్పం, పూర్వదత్త పరిపాలన, పెట్టుబడి దాతల ఆర్థికదోహదవల్ల-యూదుల కాల భారాన్ని-కార్మికులు మోయవలసి వచ్చింది. కనీస బ్రతుకు తెరువుకు వైతం కోజూ ఎక్కువగంటలు పని చేయవలసివచ్చేది. నివారణ చర్య పరిశీలిత దారుణంగా వుండేది. స్త్రీలు, పిల్లలచేత తక్కువ వేతనాలకు పని చేయించుకోవడం సర్వ సాధారణంగా జరిగిపోయేది. పెట్టుబడిదారులు కార్మికులకు కొట్టితనం, జరిమానాల చేరుతో వేతనాలలో కోతలు పెట్టడం జరిగేది. క్రామిక ప్రజలకు దోచుకోవడంలో సామ్రాజ్యవాదులు, చైనా పాలకవర్గం ఒకే విధానం అవలంబించేవారు. ఉదయలూ చేతులు కలిపి, కార్మికుల అసమ్మతి ప్రదర్శనాలను హింసా కాండతో అణచివేసేవారు.

తమ జీవితపరిస్థితులకు బాగుచేసుకునేందుకు చైనా కార్మికులు తమ చరిత్ర ప్రాంతం మైనప్పటినుంచీ పోరాటాలు సాగించారు. 1911 విప్లవానికి ముందుకూడ కియాంగ్‌సిలో ఆన్‌యువాన్ బౌద్ధుల కార్మికులు సాయుధ పోరాటాలలో పాల్గొన్నారు. 1913 లో హాన్‌యూన్ ఆయుధాగార కార్మికులు జీతాల తగ్గింపుకు వ్యతిరేకంగా సమ్మె చేశారు. 1915 తరువాత సమ్మెల సంఖ్య స్వీకృత్యరంగా పెరిగింది. ఒక 1919 వ సంవత్సరంలోనే 66 సమ్మెలు జరిగి చాల ఎక్కువమంది కార్మికులు పాల్గొన్నారు. కాని అప్పటికింకా మార్క్సిస్టు-లెనినిస్టు భావాలు కార్మికులలో వ్యాప్తి చెందలేదు. విప్లవ సిద్ధాంతాల ప్రభావం యింకా కార్మికులపై లేనందున, కార్మికుల పోరాటాలు ఆర్థిక స్వభావం కలిగివుండేవి. వాటంతటవి బ్రద్దలయ్యేవి.

కార్మికవర్గం పెరుగుదలవల్ల క్రామికుల విప్లవపార్టీయైన చైనా కమ్యూనిస్టు పార్టీ స్థాపనకు మార్గ మేర్పడింది.

53 వ అధ్యాయం

చైనా ప్రజా విప్లవానికి నూతనదశ ప్రారంభం

నూతన సంస్కృతీకరణము

మొదటి ప్రపంచయుద్ధ కాలంలో జాతీయ పెట్టుబడిదారీ విధానం అభివృద్ధి చెందడంతోపాటు బూర్జువా రాజకీయ, ఆర్థిక సిద్ధాంతాలుకూడ ప్రజల్లో ఎక్కువ ప్రచారముయ్యాయి. తత్ఫలితంగా పూర్వోక్త విధానాన్ని ప్రజల తీవ్రంగా వ్యతిరేకించసాగారు. ప్రజల చైతన్యానికి అనుగుణంగా నూతన సంస్కృతీ వుద్యమం ప్రారంభమయింది.

1915 లో నూతనభావాలను ప్రచారం చేసేందుకు కొందరు మధ్యతరగతి (పెటి బూర్జువా) మేధావులు హ్సిన్ చింగ్ నీన్ (నవయువక) అనే పత్రికను ప్రకటించసాగారు. మొత్తంమీద ఈ గ్రూపు ప్రజాస్వామ్య భావాలను, కాత్రియ విజ్ఞానాన్ని ప్రచారం చేసింది. పూర్వోక్త నిరంకుశత్వాన్ని, పూర్వోక్త కర్మకాండలను నీతులను, పూర్వోక్తానికి సాధనంగా వినియోగపడే కన్ఫ్యూషియన్ సిద్ధాంతాలను ఖండించేది. మూఢవిశ్వాసాలను, కాత్రియ విజ్ఞానానికి విరుద్ధమైన భావాలను, అచారాలనుకూడ వ్యతిరేకించేది.

నూతన విప్లవభావాలను ప్రచారం చేసేందుకు ఈ గ్రూపు నవ్యసాహిత్యాన్ని, కొత్తరచనావిధానాన్ని ప్రోత్సహించింది. పూర్వోక్త సాహిత్యాన్ని, గ్రాంథిక రచనా విధానాన్ని వ్యతిరేకించింది. ఈ ఉద్యమగమనంలో అభ్యుదయపరులైన కొందరు మేధావులు సజీవమైన కైలో వ్యావహారిక భాషలో వ్యాసాలు వ్రాశారు. చైనా యువకులు తమను తాము సంస్కరించుకోవాలనీ, ప్రపంచం యెడల అభ్యుదయ దృక్పథం అలవరచుకోవాలనీ, చెడుసంప్రదాయాల సంకెళ్ళను బ్రద్దలుచేయాలనీ, పూర్వోక్త ప్రభుత్వంక్రింద ప్రస్తుతున్న జాతిని ప్రజాస్వామ్యజాతిగా రూపొందించుకోవాలనీ ప్రభోదించింది.

నూతన సంస్కృతీ వుద్యమం మేధావులలో ఆత్మంత ఎక్కువ ప్రభావం కలిగించింది. తత్ఫలితంగా పూర్వోక్త బంధనాలను తెంచవేయాలనీ, విజ్ఞాన కాస్తా

లను, సామ్రాజ్య జీవితాన్ని గురించి తీవ్రంగా అధ్యయనం చేయాలని ఆకాంక్ష యువకులలో వ్యాప్తిచెందింది.

మాతన సంస్కృతి వుద్యమ సంస్థాపకులలో ఒకరైన షేక్ బూ-హిస్సీయా వైనా పూర్వం సామాజికవిధానాన్ని, పూర్వం సంస్కృతిని ధైర్యంగా వ్యతిరేకించాడు. సామ్రాజ్య ప్రజాస్వామ్యాన్ని, విజ్ఞాన శాస్త్రాలను గురించి పట్టుదలతో ప్రచారం చేశాడు. ఆయన కృషి ప్రభావం మేధావినగ్గాలపై చాలా వుంది. సంకుచిత భావాలను నిస్తబ్ధతను వదలాలని, దూరదృష్టిని, అభ్యుదయకరమైన శాస్త్రీయ దృక్పథాన్ని అలవరచుకోవాలని ఆయన వైనా యువకులకు ప్రబోధించాడు. ఆయన పూర్వం నిరంకుశత్వాన్ని, వైనిక ప్రభువుల పరిపాలనను వ్యతిరేకించాడు. వైనాలో బూర్జువా ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వం ఏర్పడాలని కాంక్షించాడు కాని విప్లవంలో పాల్గొనేందుకు ప్రజాసామాన్యాన్ని సమీకరించడానికి షేక్ బూ-హిస్సీయా పూనుకోలేదు. ఎలాంటి వర్గపోరాటాలు లేకుండానే వైనా బూర్జువా ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వాన్ని స్థాపించవచ్చని ఆయన భ్రమపడ్డాడు.

లూహూస్ వాస్తవిక దృక్పథం గల రచయిత; ఇరవై యవ శతాబ్దపు వైనా సాహిత్యవేత్తలందరిలోకి ప్రముఖుడు. మహాస్త్రుత భావాలుగల విప్లవకారుడు. 1911 విప్లవం ప్రారంభం గాకముందు డాక్టర్ సన్ యెబ్ సేనీ నడుపుతున్న బూర్జువా ప్రజాస్వామ్య విప్లవోద్యమంలో లూహూస్ పాల్గొన్నాడు. 1918 లో “పిచ్చివాని డైరీ” అనే గ్రంథాన్ని ఆయన వ్రాశాడు. వైనా సాహిత్యం ఆధునిక పద్ధతిలో వ్రాసిన మొదటి కథ అదే. పూర్వం సామాజిక విధానాన్ని రచయిత నిశితంగా దాన్లో ఆవహేళన చేశాడు. కొన్ని వేల సంవత్సరాల పూర్వం వైనా చరిత్ర కేవలం పాలకవర్గాలు ఒకసామాన్యమైన సాగించిన దారుణ హింసాకాండ చరిత్రేనని లూహూస్ ధైర్యంగా నిరూపించాడు. - అందుచేత పూర్వం సామాజిక విధానానికి వ్యతిరేకంగా ప్రజలు తిరుగబడాలని ప్రబోధించాడు. వైనా ప్రజలను మేల్కొల్పడంలో లూహూస్ తీవ్రవైద్యమానికి ప్రముఖ పాత్ర వుంది.

మాతన సంస్కృతి వుద్యమంలో మహానాయకుడైన లీటూ-చావో సమగ్రమైన విప్లవ ప్రతిపాదనను ప్రజలముందుంచాడు. సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేక పోరాటాన్ని, పూర్వం వ్యతిరేక పోరాటాలను సమన్వయంచేయాలని ప్రబోధించాడు. ప్రపంచ ప్రజలందరికీ సామ్రాజ్యవాదం పరమ శత్రువని లీ ఎలాగైతని చాటాడు. ప్రపంచమైన సామ్రాజ్యవాదుల ఆధిపత్యాన్ని కూలదోయనిదే నిజమైన ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటుండానికి సాధ్యం కాదని నిరూపించాడు. సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేక పోరాటంలో పూర్వం జానికి వ్యతిరేక పోరాటాన్ని సమన్వయపరచి నడుపున లీ టూ-చావోకు చారిత్రిక ప్రాముఖ్యత వుంది.

లాచమన్ (1881-1936)

మహాన్నతమైన సోషలిస్టు విప్లవం

1917 నవంబరులో (రష్యన్ పాత పంచాంగం ప్రకారం అక్టోబరులో) రష్యన్ కార్మికులు, రైతులు, బోల్షివిక్ల నాయకత్వం క్రింద మహాన్నతమైన సోషలిస్టు విప్లవంలో జయం బొందారు. పెట్టుబడిదారుల, భూస్వాముల పరిపాలనను కూలదోసి, ప్రపంచంలోకల్లా మొట్టమొదటి సోవియట్ యూనియన్ లో శ్రామిక నియంతృత్వాన్ని స్థాపించారు.

మానవజాతి చరిత్రలో అక్టోబర్ విప్లవం నూతన శతాబ్దాన్ని ప్రారంభించింది. అక్టోబరు విప్లవం విజయం గాంచడంతో మానవజాతి భవిష్యత్తును సంపూర్ణంగా ప్రధానమైన మూలములు వచ్చింది. పాత బూర్జువా డెమాక్రటిక్ విప్లవాల దశ అంతమై, కొత్త శ్రామిక సోషలిస్టు ప్రపంచ విప్లవం ప్రారంభమయింది.

అక్టోబరు విప్లవం జయంపొందిన మొట్టమొదటి సోవియట్ ప్రభుత్వం జారిస్తున్న రష్యన్-చైనా మధ్య జరిగిన అసమాన ఒడంబడికలన్నిటినీ రద్దుచేసింది. జారిస్తున్న సామ్రాజ్యవాదులు దురాక్రమణద్వారా చైనాలో సంపాదించిన ప్రత్యేక సౌకర్యాల్ని టిగీ వదలివేసింది. దానితోపాటు జాతీయ స్వాతంత్ర్యంకొరకు జరుగుతున్న చైనా వుద్యమాన్ని సోవియట్ ప్రభుత్వం బలపరిచింది. స్నేహపూర్వకమైన ఈ చర్యలవల్ల సోవియట్ ప్రభుత్వం మొట్టమొదటి సారి ప్రజల మైత్రిని సంపాదించగలిగింది.

అక్టోబరు విప్లవం సాధించిన విజయాలవల్ల, పాశ్చాత్యదేశాలనుండి చైనా చాలా నేర్చుకోవలసివుందనే ఉత్సాహం ఒక వైపున అంతమైంది మరోవైపున సోషలిస్టు భావాలు చైనా మేధావులలో వ్యాపించసాగాయి. నూతన సంస్కృతి ఉద్యమ నాయకులలో చాలామంది మార్క్సిజం - లెనినిజం సిద్ధాంతాలను అంగీకరించసాగారు. రష్యన్ విప్లవాన్నించి, రష్యన్ పంథానుంచి గుణపాఠాలను నేర్చుకోసాగారు.

1918 లో లీటా-చావ్ "సామాన్య ప్రజల విజయం", "బోల్షివిజం విజయం" అను గ్రంథాలను ప్రకటించాడు. రెండో వుత్తరంలో ఆయన ఇలా ఎలుగెత్తి చాటారు :

"1917 రష్యన్ విప్లవం ఇరవయ్యవ శతాబ్దంలో రాసున్న ప్రపంచ విప్లవానికి నాంది లాంటిది. ప్రపంచం యావత్తు భవిష్యత్తులో ఎర్రజెండా ప్రపంచం కాబోతుంది."

అక్టోబరు విప్లవం సాధించిన మహత్తర విజయాల ఫలితంగా మార్క్సిజం-లెనినిజం సిద్ధాంతాలు చైనాలో వ్యాపించాయి. మార్క్సిజం-లెనినిజం సిద్ధాంతాలు ప్రపంచమంతటికీ అనువర్తించే ప్రపంచ సత్యాలని చైనా ప్రజలు అవగాహన చేసుకోసాగారు. దీనితో చైనా ప్రజల దృక్పథంలో మార్పు వచ్చింది. పాత

బూర్జువా డెమోక్రాటిక్ విప్లవ దశనుంచి కార్మికవర్గ నాయకత్వాన జరిగే నూతన ప్రజాస్వామిక విప్లవదశలోకి చైనా ప్రజలు ప్రవేశించారు.

1840 నల్లచందు యుద్ధం నాటినుంచి 1919 సంవత్సరంలో జరిగిన మే 4 పుర్యమానికి సంవత్సరం ముందువరకు చైనా చరిత్రలో ఒక ప్రత్యేక దశ. ఈ కాలంలో సామ్రాజ్యవాదుల దురాక్రమణ, ప్యూడల్ పరిపాలకుల లాంగుబాటు ఫలితంగా చైనా అర్ధవలస, అర్ధ ప్యూడల్ దేశంగా దిగజారిపోయింది. ఈ చారిత్రక దశలో చైనా ప్రజలు దేవీప్రమామైన విప్లవ సంప్రదాయాన్ని కొనసాగించారు. విదేశ సామ్రాజ్యవాదుల దురుంతాలకు, దేశీయ ప్యూడల్ పాలకవర్గ క్రూరత్వానికి వ్యతిరేకంగా జరిగిన పోరాటాల్లో చైనా ప్రజలు అమంఠిత ధైర్య సాహసాలను ప్రదర్శించారు.

మే 4 ఉద్యమం

1918 లో మొదటి ప్రపంచసామ్రాజ్యవాద యుద్ధం అంతమయింది. మరుసటి సంవత్సరం విశేషతరైన బ్రిటన్, ఫ్రాంసు, అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రాలు, జపాన్, తదితర ప్రభుత్వాలు పారిస్ లో సమావేశమయ్యాయి. యుద్ధంలో కొల్లగొట్టిన దోషిడులను తమలో తాము పంచుకునేందుకు సామ్రాజ్యవాదదేశాలు పారిస్ కాంతి సమావేశంలో బేరాలు సాగించాయి.

అమెరికా, జపాన్ సామ్రాజ్యవాదుల బంటుగా తయారైన టువాన్ చీ-జుయి నాయకత్వం క్రింద వున్న పెకింగ్ వైరిక ప్రభువుల ప్రభుత్వం చైనా దేశాన్ని యుద్ధంలోకి ఈడ్చునందున చైనా ప్రతినిధివర్గం కూడ పారిస్ కాంతి సమావేశానికి వెళ్ళింది. ప్రజా వత్తిడి ఫలితంగా చైనా ప్రతినిధివర్గం సమావేశంమందు తమ బాతీయ వాంఛలను వునరుద్ధరించింది. షాంటుంగ్ లో అదివరకు జర్మనీ అనుభవించుతున్న ప్రత్యేక హక్కులను యుద్ధకాలంలో జపాన్ కాజేసిన వాటిని తిరిగి చైనాకు యివ్వాలని కోరింది. యువాన్ షీ-కై ప్రభుత్వానికి జపాన్ కు మధ్య జరిగిన 21 డిమాండుల ఒడంబడికను రద్దుచేయాలని కోరింది. చైనా దేశంలో సామ్రాజ్యవాదదేశాలు కాజేసిన ప్రత్యేక హక్కులను రద్దుచేయాలని డిమాండు చేసింది. సామ్రాజ్యవాదుల చెప్పుచేత్తో వున్న పారిస్ సమావేశం చైనా డిమాండులను బుట్టదాఖలు చేసింది.

ఈ వార్తలు చైనాకు చేరిన వెంటనే దేశమంతటా తీవ్ర వ్యతిరేకత తెలుపుతూ ఆందోళన జరిగింది. మే 30 తేదీన పెకింగ్ విద్యార్థులు, పౌరులు టీయెన్ ఆన్ మెన్ (ప్రభుత్వ భవనం) ముందు ప్రదర్శనం జరిపారు. దేశభక్తి పతాకాన్ని ఎగురవేస్తూ “చైనా స్వయంసహాధికారాన్ని రక్షించండి! దేశద్రోహులను శిక్షించండి!” అనే నినాదాలను ఎలుగెత్తి చాటారు “టిస్సింగ్ టావోను తిరిగి స్వాధీనం చేసుకునేందుకు శుభం చేదాం!” “షెన్ శిన్ సుధిలో సంతకం చేయవద్దు!” “21 డిమాండుల ఒడంబడికను రద్దుచేయండి!” “జపాన్ వస్తువులను బహిష్కరించండి” అనే నినాదాలు ప్రతిధ్వనించాయి.

దేశద్రోహులు ముగ్గురిని శిక్షించాలని ప్రదర్శనలు కోరారు. యువాన్ పీ-కై ప్రభుత్వంలో విశేషాంగశాఖ ఉపసంత్రిగా వుండి 21 డిమాండుల ఒడంబడికపై సంతకం చేసిన కనాడా సంస్థి ట్రాస్టీ జు - లిన్ ను, ఆ సంస్థి జరిగినపుడు జపాన్ లో చైనా చాయబాకిగా వుండిన లీ టున్ గ్ - యూను సహాయకు రైల్వే హక్కులను అమ్మివేసిన చాంగ్ టున్ గ్ హిస్సాయాంగ్ ను శిక్షించాలని ప్రదర్శనలు నినాదాలు విచ్చారు. మైతల సాయుధ పోలీసుల వలయాన్ని బద్దలు చేసుకుని ట్రాస్టీ జు-లీన్ నివాసంపైకి ప్రదర్శనలు వెళ్ళారు. అచట దామ్మన్న చాంగ్ టున్ గ్ - హిస్సాయాంగ్ ను పట్టుకుని మర్దించారు. చివరకు ఆ భవనానికి నిప్పుంటించారు.

ప్రదర్శనలను అణచివేయడానికి పెకింగ్ సైనిక ప్రభువుల ప్రభుత్వం ఎక్కువ సైన్యాలను ప్రయోగించింది. చాలామంది విద్యార్థులను అరెస్టు చేసింది. ఇందుకు అనువుత్తిగా పెకింగ్ విద్యార్థులు నురునాడు సర్వవ్యాపిత సమ్మెకు పిలుపు ఇచ్చారు. నగరంలోని వివిధ కాలేజీలను, విశ్వవిద్యాలయాలను, ఉన్నత పాఠశాలలను కలుపుతూ విద్యార్థి ఛైరమన్ ను తక్షణమే నిర్మించారు. జాతి అంతా తిరుగబడాలని ప్రబోధించుతూ కరపత్రాలను పంచారు.

టీన్ టీన్, హెంఘు, నాంకింగ్, ఊహాన్, కాంటన్ తదితర నగరాల్లోని విద్యార్థులు వెంటనే ఈ పిలుపును అందుకున్నారు. బ్రహ్మాండమైన ప్రదర్శనలు జరిపారు.

టీన్ నాన్, హెంటుంగులలో వేలాది కార్మికులు సమావేశమై జపాన్ వస్తువులను బహిష్కరించాలని తీర్మానించారు. దేశభక్తి జ్వాలలు ఉవ్వెత్తుగా లేచి దేశమంతటా వ్యాపించి జాతిని మేల్కొల్పాయి.

సైనిక ప్రభువుల ప్రభుత్వం విద్యార్థులను విపరీతంగా అరెస్టు చేయసాగింది. దీనివల్ల ప్రజలు మరింత వుద్రేకితులయ్యారు. జూన్ రెవ తేదీన హెంఘు నగరంలో ప్రజలు బహ్మాండమైన ప్రదర్శనం జరిపి, హర్తాల్ తు సర్వవ్యాపిత సమ్మెకు పిలుపిచ్చారు. రెండురోజుల తర్వాత జపాన్ వాళ్ళ యాజమాన్యం క్రింది వున్నవాటితో సహా చాల పరిశ్రమలలోని కార్మికులు 20 వేలమంది సమ్మెచేశారు. తరువాత బట్టల మిల్లులు, అచ్చు పరిశ్రమలలోను, ట్రామ్, బస్సు, నావికా సర్వీసుల్లోను పనిచేసే కార్మికుల సమ్మెలు జరిగాయి. హెంఘు కార్మికుల పోరాటం దేశవ్యాపితంగా ప్రజలలో పోరాటపటిమను ఇనుమడింప చేసింది.

ఈ దశలో టాంగ్ హాన్, చాంగ్ హిన్ టీన్, టీన్ టీన్ నగరాల్లోని కార్మికుల పోరాటాలుకూడ జరిగాయి. నాంకింగ్, హుంగ్ చా, కియూ కి యాంగ్, ఊహాన్, అమోయ్, టిన్ నాన్, ఆంకింగ్ నగరాల్లో హర్తాల్ జరిగి రుకాణాలన్నీ మూసివేశారు. హెంటుంగ్, హుహాన్, హుంసీ, కియాంగ్, హుయాపే తదితర రాష్ట్రాల నుంచి ప్రతినిధిగ్రూపు పెకింగ్ నగరానికి వచ్చాయి. దేశద్రోహులైన "21 డిమాండుల ఒడంబడిక"ను రద్దుచేయాలనీ, వాక్ సమావేశ స్వాతంత్ర్యాలను యివ్వాలని

విష్టప్తి చేశాయి. చైనా కార్మికులు నడిపిన రాజకీయ సమ్మెల ఫలితంగా మే 4 ఉద్యమం మేధావుల చేతభక్తి పోరాటంనుంచి విప్లవమైన ప్రజా వుద్యమంగా మెంపొందింది. ఉద్యమ విజయానికి యిది చాల ముఖ్యమైనది.

సామ్రాజ్య వ్యతిరేక ప్రజాపోరాటం విరామంలేకుండా కొనసాగింది. బ్రహ్మాండమైన ప్రజావత్తిడికి పెకింగ్ లోని సైనిక ప్రభువుల ప్రభుత్వం లొంగక తప్పలేదు. ఆరెస్టు కాబడిన విద్యార్థులందరినీ విడుదలచేసింది. దేశ ద్రోహులైన టాన్సో జూ-విన్, లూ టుంగ్-యూ చాంగ్ టుంగ్-స్వియాంగ్ లను బర్లరెక్ చేసింది. పారిస్ శాంతి సమావేశానికి వెళ్ళిన చైనా ప్రతినిధివర్గం జర్మనీతో సంధి పత్రంపై సంతకం చేయ నిరాకరించక తప్పలేదు. ప్రపంచాన్నే కదలించిన మే 4 దేశభక్తి వుద్యమం ఫలితంగా, చైనా ప్రజల సామ్రాజ్య వ్యతిరేక పోరాటచరిత్రలో మహాన్నతమైన నూతనదశ ప్రారంభమయింది.

నూతన సంస్కృతి వుద్యమ పురోగమనం

అక్టోబరు సోషలిస్టు మహావిప్లవం ప్రభావం చైనాలోని నూతన సంస్కృతి వుద్యమ నాయకులలో ఒక భాగంవైపడింది. వారు మార్క్సిజంలోని సత్యాన్ని గ్రహించగలిగారు. చైనా మేధావులలో కొంతమంది కమ్యూనిస్టు భావాలను తెలిసి కొని, ఆ లక్ష్యాలుకొరకు పనిచేయడానికి ప్రారంభించడంవల్ల ఈ వుద్యమం క్రమంగా అభివృద్ధిచెందింది.

ప్రథమ చైనా మార్క్సిస్టులలోనూ, చైనా కమ్యూనిస్టు పార్టీ సంస్థాపకుల్లోనూ ఒకడైన లీటా-చావో మొదటి ప్రపంచయుద్ధ స్వభావాన్ని గురించి సరైన పరిశీలన చేయగలిగాడు. తమ తమ దేశాల్లోని పెట్టుబడిదారుల వర్గ ప్రయోజనాల నిమిత్తం సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వాలు తెచ్చిపెట్టిన అన్యాయయుద్ధమని నిరూపించాడు. మొదటి ప్రపంచయుద్ధ పర్యవసానంగా సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వాలు జయాన్ని సంపాదించలేదనీ, శాంతి సోషలిజం శక్తులే మొత్తంపై విజయం సాధించాయనీ అభిప్రాయపడ్డాడు. లీటా-చావో ప్రకటించిన సిద్ధాంతాలు చైనా మేధావులలో తుపాను లేవదీశాయి.

మార్క్సిజాన్ని ప్రజల్లో ప్రచారం చేయడానికి “నవయువక్” అనే పత్రికలో చెన్ టూ-స్వియూ తదితరులతో పాటు లీ టా-చావో వరుసగా వ్యాసాలు వ్రాసే వాడు. 1918 చివరలో ‘వార సమీక్ష’ అనే పత్రికను స్వయంగా స్థాపించాడు. సోవియట్ యూనియన్ నూతన రాజ్యాంగాన్ని చైనా ప్రజలకు ఈ పత్రిక ఎరుక పరచింది. సోవియట్ ప్రభుత్వ వ్యవసాయ చట్టాన్ని, వివాహ చట్టాన్ని గురించి, విప్లవానుభవాలను గురించి తెలియజేసింది.

1919 మే లో “నవయువక్” పత్రిక మార్క్సిజంపై ప్రత్యేక సంచికను ప్రకటించింది. చాన్లో లీ టా-చావో “మార్క్సిజం గురించిన ఆచగూహన” అనే

కతో మార్క్సిస్టు సిద్ధాంతాలను వ్యవస్థగా తెలియజేశాడు. మార్క్సిజాన్ని ప్రచారం చేయడంలో ఈ పత్రిక చాల పలుకుబడి సంపాదించింది.

మే 4 వుద్యమం ఫలితంగా నూతన సాంస్కృతిక ఉద్యమం, దేశభక్తియుతమైన ప్రజాపోరాటం అనే రెండు ప్రవాహాలు సంలీనమయ్యాయి. నూతన సంస్కృతి దినది నాభివృద్ధి చెందింది. దేశమంతటా ప్రచురణాలయాలు పుట్టకొట్టుకుట్లాగా విస్తృతంగా బయలుదేరాయి. హునాన్ నుంచి మువోసేటుంగ్, పీయూంగ్ చియాంగ్ రివ్యూ అనే పత్రికను, టీన్ టీన్ నుంచి చా ఎన్ లై విద్యార్థి ఫెడరేషన్ బులెటిన్ ను ప్రకటించసాగారు. వెకింగ్ నుంచి యంగ్ వై నా, న్యూ కలరెంటు అనే పత్రికను, సాంఘే నుంచి సన్ డే రివ్యూ, హాంగ్ చా నుంచి చెకియాంగ్ రివ్యూ, చాంగ్ టూ నుంచి సన్ డే అను పత్రికలు ప్రకటించబడుతుండేవి.

మే 4 దేశభక్తి ఉద్యమంతోపాటు మార్క్సిజం కూడ వ్యాప్తిచెందింది. వై నాలో మార్క్సిస్టు గ్రంథాల ప్రచురణ ప్రారంభమయింది. కమ్యూనిస్టు పార్టీ ప్రణాళిక, ఊహజనిత శాస్త్రీయ సోషలిజం వై నా భాషలో ఈ దశలోనే ప్రకటించబడ్డాయి. మార్క్సిజం అనే విజ్ఞానజ్యోతి వెలుగు ఫలితంగా నూతన సంస్కృతి ఉద్యమం యోగ్యతను అభివృద్ధి చెందింది.

మే 4 ఉద్యమ చారిత్రక ప్రాముఖ్యత

మే 4 దేశభక్తి ఉద్యమం సామ్రాజ్య వాదానికి వ్యతిరేకంగా రాజీలేని జాతీయ ఉద్యమం. పూర్వజాతికి కూడ వ్యతిరేకంగా రాజీలేని ఉద్యమం.

అక్టోబరు సోషలిస్టు విప్లవం విజయం పొందడంవల్ల మానవజాతి చరిత్ర గమనమే మారిపోయింది. ప్రపంచ శ్రామికవర్గ సోషలిస్టు విప్లవంలో అంతర్భాగంగా వై నా విప్లవం రూపొందింది. మే 4 ఉద్యమ కాలంలో వై నా కార్మికవర్గం రాజకీయరంగంలో పోరాటశక్తిగా ప్రవేశించింది. మే 4 ఉద్యమం వై నా దేశ చరిత్రకు మూలమవుతుంటేది. వై నా విప్లవం, పాతరకపు బుర్జువా డిమాక్రెటిక్ విప్లవంనుంచి నూతన ప్రజాస్వామ్య విప్లవంగా, ఈ మూలమవుతుంటే మార్పు చెందింది.

మే 4 ఉద్యమం విప్లవయుగమైన సంస్కృతి ఉద్యమాన్ని బలపరచింది. మార్క్సిస్టు దృక్పథం అలవరించుకోవడంవల్ల వై నా సంస్కృతి ప్రపంచ శ్రామిక సోషలిస్టు సంస్కృతిలో భాగమయింది. వై నాలో సోషలిస్టు ఆలోచనా ప్రవాహం బయలుదేరి వై నా సామాజిక స్వరూపాన్ని ప్రజలు అర్థం చేసుకునేందుకు సహాయ పడింది. రాజకీయ పరిస్థితులను సరిగా అవగాహన చేసుకొని విమోచనకు మార్గాన్ని రూపొందించుకోగలిగింది. కార్మికోద్యమం సోషలిస్టు ఆలోచనా ధోరణితో సమన్వయం పొందుటవల్ల కాలాది కాలంలోనే వై నా కార్మికవర్గ పార్టీయైన వై నా కమ్యూనిస్టు పార్టీ రూపొందింది.

వే వ అ ధ్యాయం

చైనా కమ్యూనిస్టుపార్టీ పుట్టుక

మే 4 వుద్యమానంతరం కార్మికవర్గం రోజురోజుకు బలపడింది. 1919 నుంచి 1922 వరకు ఈ మూడు సంవత్సరాల్లోనూ దేశమంతటా 170 సమ్మెలు జరిగాయి. వాటిలో 2 లక్షల 50 వేల కంటే ఎక్కువమంది కార్మికులు పాల్గొన్నారు.

1920 మే నెలలో హుంఘు నగరంలో మొదటి చైనా కమ్యూనిస్టు గ్రూపును చెన్ టూ పీయూ తదితరులు కలసి నిర్మించారు. అదే సంవత్సరం ఆగస్టులో చైనా సోషలిస్టు యూత్ లీగ్ ఏర్పడింది. కొలదికాలం తరువాత లీ టూ-చావో పెకింగ్ నగరంలో మరొక కమ్యూనిస్టు గ్రూపును ఏర్పరచాడు. హువాషేలో మరొక గ్రూపు టుంగ్ పీ-వు నాయకత్వాన ఏర్పడింది. తదనంతరం టిన్ టిన్, టీన్ టిన్, హాంగ్ చా, కాంటన్ వనైరా చోట్ల కమ్యూనిస్టు గ్రూపులు ఏర్పడ్డాయి.

1921 ఫిబ్రవరిలో ఫ్రాంకులో చదువుకుంటున్న చైనా విద్యార్థులు కూడ చైనా సోషలిస్టు యూత్ లీగ్ ను స్థాపించారు. అదే విధంగా జపాన్ లోనూ, సోవియట్ రష్యాలోనూ చదువుకొంటున్న విద్యార్థులు కూడ కమ్యూనిస్టు గ్రూపులను స్థాపించారు.

హువానాన్ లో మావో సే-టుంగ్ చైనా సోషలిస్టు యూత్ లీగ్ ను స్థాపించాడు. కార్మికులలో మార్క్సిజం-లెనినిజం సిద్ధాంతాలను ప్రచారం చేశాడు. ఆ రాష్ట్రంలో కమ్యూనిస్టు పార్టీ నిర్మాణానికి గట్టి పునాదులు వేశాడు.

హుంఘు నగరంలో మొదటి చైనా కమ్యూనిస్టు గ్రూపు ఏర్పడిన తరువాత కార్మికుల రాత్రి పాఠశాలలు, మిల్లు పనివారి ఆమ్ముపనివారి ఫెడరేషన్లను లీయో హు-చీ తదితరులు కలసి నిర్మించారు. పెకింగ్ లోని కమ్యూనిస్టు గ్రూపు చాంగ్ పీన్ టిన్ కార్మికులకు పాఠశాల నడిపారు. రైల్వే కార్మికులలో పనిచేశారు. హాంకాలోని విదేశీయుల ఆక్రమిత ప్రాంతంలో అద్దె పెంపుదలను వ్యతిరేకించుతూ రిక్షాపనివారి సమ్మెను హువాషే కమ్యూనిస్టు గ్రూపు నడిపింది. ఇతర ప్రాంతాల్లోని కమ్యూనిస్టు గ్రూపులు కూడ కార్మికోద్యమాన్ని సంఘటిత పరచడంలో ప్రముఖపాత్ర వహించాయి.

మార్క్సిజం-లెనినిజం సిద్ధాంతాలను ప్రచారం చేసేందుకు, కార్మికుల విప్లవ పోరాటాలను నడిపేందుకు వేర్వేరు ప్రాంతాల్లోని కమ్యూనిస్టు గ్రూపులు అనేక పత్రికలను ప్రకటించాయి. మార్క్సిజం-లెనినిజాన్ని చైనా కార్మికులు అవగాహన చేసుకునేందుకు, మార్క్సిజం-లెనినిజంతో కార్మికోద్యమం సాన్నిహిత్యం పొందేందుకు ఈ పత్రికలు ఎంతో తోడ్పడ్డాయి. తద్వారా చైనా కమ్యూనిస్టు పార్టీని స్థాపించేందుకు అవసరమైన పరిస్థితులు రూపొందాయి.

అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టు సంస్థ సహాయముతో 1921 జూలై 1 వ తేదీన షాంఘీ నగరంలో చైనా కమ్యూనిస్టు పార్టీ ప్రథమ మహాసభ జరిగింది. వివిధ ప్రాంతాలనుంచి ప్రతినిధులు వచ్చారు. హ్యూనాన్ రాష్ట్రంలోని పార్టీ నిర్మాతల ప్రతినిధిగా మావో సే-టుంగ్ మహాసభలో పాల్గొన్నాడు.

రష్యన్ బోల్షివిక్ పార్టీ పద్ధతి ననుసరించి, మార్క్సిజం-లెనినిజం పునాదుల పైన చైనా కమ్యూనిస్టు పార్టీ స్థాపించబడింది. పార్టీ నిబంధనావళిని ఆమోదించి, మహాసభ పార్టీ నాయకత్వ కమిటీలను ఎన్నుకుంది. అప్పటినుంచి చైనా విప్లవంలో ప్రధానమైన మార్పు ప్రారంభమయింది.

56 వ అధ్యాయం

కమ్యూనిస్టు నాయకత్వాన కార్మికోద్యమ ప్రారంభం

సామ్రాజ్యవాదుల దురాక్రమణవల్ల చైనా పరిశ్రమల అదోగతి

మొదటి ప్రపంచయుద్ధం ముగిసిన తర్వాత సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వాలు మరల చైనాపై ఆర్థిక దురాక్రమణను తీవ్రతరం చేశాయి. చైనా దేశానికి పెట్టుబడులను ఎగుమతి చేయడంలో బ్రిటిష్, అమెరికా, జపాన్ సామ్రాజ్యవాదుల మధ్య పోటీ తిరిగి కొనసాగింది. బ్యాంకులను, ఫ్యాక్టరీలను స్థాపించేందుకు, రైల్వేలను, గనులను నిర్మించే హక్కులను గుంజుకునేందుకు సామ్రాజ్యవాదుల పన్నాగం కొనసాగింది. సరకులను విపరీతంగా ఎగుమతిచేసి చైనా మార్కెటులను మంచి వేళారు. అమెరికా షేక్స్ ప్యాంక్ కాఖలను తెరచింది. చైనా పైనిక ప్రభువుల ప్రభుత్వాన్ని లోబరచుకుని వైర్లెస్ సమాచారకాఖపై గుర్తాధికారాన్ని అమెరికా సంపాదించింది. జపాన్ మరిన్ని బట్టల మిల్లలను స్థాపించింది: 1918 నుంచి 1921 నాటికి వాటిలో కడుళ్ళ సంఖ్య 2,90,000 నుంచి 8,60,000 కి, అనగా మూడు రెట్లు పెరిగింది. చైనా జాతీయ పరిశ్రమలు డెబ్బతిని మూలబడ్డాయి.

ప్రపంచ సామ్రాజ్యయుద్ధంలో పొందిన నష్టాలను కూడదీసుకోడానికి, తదనంతరం వచ్చిన ఆర్థికసంక్షోభాన్నుండి రక్షించుకోడానికి, చైనాలో తాము నిర్మించిన పరిశ్రమలనుండి అత్యధిక లాభాలను పొందడానికి విదేశపెట్టుబడిదారులు తీవ్రంగా ప్రయత్నించారు. చైనా కార్మికులచేత ఎక్కువ గంటలు శ్రమచేయించుట ద్వారా వేతనాలు తగ్గించుట ద్వారా ఆర్థిక దోపిడీని తీవ్రతరం చేయడానికి సామ్రాజ్యవాద యజమాన్లు కృషిచేశారు. ఈ దోపిడీకి వ్యతిరేకంగా, కనీస జీవితావసరాల కొరకు పోరాడవలసి వచ్చింది.

పైనిక ప్రభువుల కూటాలమధ్య యుద్ధాలు

1916 తరువాత ఉత్తర చైనాలోని పైనిక ప్రభువులు రెండు ముఠాలుగా చీలారు. ఫెంగ్ కువా-చాంగ్, ట్యాన్ హున్, ఊ పీ-ఘా అనేవారి నాయకత్వం

క్రిందవున్న చిహ్న (హోప్) మురా ఒకటి; టువాన్ చీ-జాయి నాయకత్వంక్రింద వున్న ఆన్ హీవీయా మురా చూకటి. మొదటిది ఆంగ్లో-అమెరికన్ సామ్రాజ్య వాదులకు బంటుగానూ, రెండోది జపాన్ సామ్రాజ్యవాదుల బంటుగానూ వ్యవహరించేది. వెనుకనుంచి సామ్రాజ్యవాదులు మధ్యకు చేస్తుంటే, చిహ్న ఆన్ హీవీయా మురాలు పోరాడుతుండేవి. వీరికితోడు ఈశాన్య చైనాలో జపాన్ తాబేదారైన చాంగ్ ట్సీ-లిన్ నాయకత్వన వున్న ఘెంట్ టిక్ సైనిక ప్రభువుల ముతావుండేది.

వెకింగ్ ప్రభుత్వాన్ని టువాన్ చీ - జాయి హస్తగతం చేసుకొన్న తర్వాతనే జపాన్ సామ్రాజ్యవాదులు చైనాలో తమ పలుకుబడి ప్రాంతాలను విస్తరించుకోగలిగారు. ఆంగ్లో - అమెరికన్ సామ్రాజ్యవాదుల దురాశలు సాగేవడంలేదు. ఈ ప్రమాదాన్ని గ్రహించి, ఆన్ హీవీయా ముతాపై యుద్ధానికి చిహ్న ముతాను ఆంగ్లో - అమెరికన్ సామ్రాజ్యవాదులు ప్రోత్సహించారు. చిహ్న - ఆన్ హీవీయా మురాలమధ్య యుద్ధం 1920 చివరకు ఆన్ హీవీయా ముతా పరాజయంతో అంతమయింది. ఉత్తర చైనాపైనా, యాంగ్ ట్సీ లోయపైన వెత్తనాన్ని చిహ్న ముతా సైనిక ప్రభువులు హస్తగతం చేసుకున్నారు. ఈ విధంగా ఆంగ్లో - అమెరికన్ సామ్రాజ్యవాదులు చైనాలో కమతరు పలుకుబడి ప్రాంతాలను విస్తరించుకోగలిగారు.

చిహ్న - ఆన్ హీవీయా ముతాలమధ్య యుద్ధంలో ఆన్ హీవీయా ముతా ఓడిపోతున్నదని గ్రహించి జపాన్ సామ్రాజ్యవాదులు ఈశాన్య చైనాలోని ఘెంట్ టిక్ ముతాను ప్రోత్సహించింది. ఈ ముతా తన సేనలను చైనాగోడకు రక్షణంగా నడిపించి, వెకింగ్ నగరంపై దాడిచేసింది. తద్వారా చిహ్న ముతాతోపాటు ప్రభుత్వాధికారంలో భాగం పంచుకోగలిగింది. కాని త్వరలోనే చిహ్న - ఘెంట్ టిక్ సైనిక ప్రభువుల మురాలమధ్య తగాదాలువచ్చి, చివరకు యుద్ధానికి దారితీసింది. ఈ యుద్ధంలో చిహ్న ముతా గెలుపొంది, వెకింగ్ ప్రభుత్వంపై సర్వాధికారం సంపాదించింది.

వెనుకనుంచి సామ్రాజ్యవాదులు రెచ్చగొడుతుంటే సైనిక ప్రభువుల ముతాల మధ్య యుద్ధాలు కొనసాగడంవల్ల చైనా ప్రజలపై పన్నులభారం విపరీతంగా పెరిగాయి 1923లో వెకింగ్ ప్రభుత్వ మొత్తం బడ్జెటులో నూటికి 83 వంతులు సైన్యానికి ఖర్చయింది రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల మొత్తం బడ్జెటులో నూటికి 80 వంతులు సైన్యానికి ఖర్చయింది. ఈ భారమంతా చివరకు క్రామిక ప్రజల భుజాలపైనేపడింది. యుద్ధ ఖర్చులకు ప్రత్యక్ష పోక్ష పన్నులతో ప్రజాసామాన్యాన్ని వేధించడమేగాక కేరీరపుష్టిగల వారందరినీ వైశ్యులలోకి లాక్కుపోవడం ప్రజలందరివేత పెట్టిచాకిరి చేయించడంవల్లా దోచుకునేవారు. అంతేగాక యుద్ధాలు జరిగే ప్రాంతాలలో భూములను దున్నే వారులేక పడవుగా పడివుండేది. వ్యవసాయాన్నెత్తి దెబ్బతినేది. గ్రామాలలో మధ్యతరగతులలో చాలమంది, పారిశ్రామికాలు, వ్యాపారస్తులు దివాలా

ఈ పరిస్థితులన్నీ సరైన నాయకత్వాక్రింద పోరాటం అవసరమని గుర్తు చేస్తున్నాయి. అలాంటి సయములో చైనా కమ్యూనిస్టుపార్టీ రంగంలో ప్రవేశించింది.

సామ్రాజ్యవాదాన్ని, పూడ్చలిజాన్ని కూల్చివేయడానికి

కమ్యూనిస్టుపార్టీ పిలుపు

1922 జూలైలో చైనా కమ్యూనిస్టుపార్టీ రెండవ మహాసభ హాంఘ్లో జరిగింది. అంతర్జాతీయ పరిస్థితులను పరిశీలించింది. చైనా సామాజిక వ్యవస్థ స్వభావాన్ని గురించి చర్చించి, చైనా విప్లవానికి కార్యక్రమాన్ని తయారుచేసింది. మహాసభ ఆమోదించిన ప్రకాశికలో కమ్యూనిస్టుపార్టీ అంతిమలక్ష్యం చైనాలో కమ్యూనిజాన్ని స్థాపించడమేనని స్పష్టపరచబడింది. ఈ దశలో పరిస్థితులను అనుగుణంగా తక్షణ కార్యక్రమం రూపొందించబడింది. సామ్రాజ్యవాదుల దురాక్రమణను అంతమొందించి, చైనా ప్రభుత్వం పెత్తనాన్ని కూలవోసి, నిజమైన ప్రజాస్వామిక రిపబ్లిక్ ను స్థాపించడమే కమ్యూనిస్టుపార్టీ తక్షణ కర్తవ్యమని నిరూపించింది. తద్వారా చైనా చరిత్రలో మొట్టమొదటిసారి పూర్తిగా విప్లవయుతమైన ప్రజాస్వామిక కార్యక్రమాన్ని ప్రజలముందుంచింది. సామ్రాజ్యవాదానికి పూడ్చలిజానికి వ్యతిరేకంగా తీవ్రపోరాటం సాగించమని ప్రజలందరికీ విజ్ఞప్తి చేసింది.

కార్మిక వర్గ పోరాటాలు

కార్మికోద్యమ నాయకత్వాన్ని బలపరచేందుకు శ్రేడ్ యూనియన్ సెక్రటేరియట్ ను కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఏర్పరచింది. వివిధ ప్రాంతాలలో కార్మికసంఘాల నిర్మాణానికి సెక్రటేరియట్ పూనుతుంది. కార్మిక పోరాటాలను నడిపేందుకు లేబర్ పీక్స్ అనే పత్రికను కూడ ప్రకటించసాగింది. సెక్రటేరియట్ ప్రత్యక్ష నాయకత్వాక్రింద రేకవ్యాపిత పోరాటాలు ప్రారంభమయ్యాయి. 1922 జనవరి నుంచి 1923 నాటికి రిలక్షలకు మించిన కార్మికుల మొత్తం 100 సమైక్యంగా పాల్గొన్నారు. సామ్రాజ్యవాదుల, పూడ్చలిజా చైనా ప్రభుత్వ ప్రభుత్వ పునాదులను కడల్చివేసింది.

సామ్రాజ్యవాదుల ప్రత్యక్ష నిరంకుశత్వం, దోపిడిక్రింద హాంకాంగ్ లో మ్రగుతున్న చైనా నావికుల బ్రతుకే భారంగా వుంటోంది. మొదటి ప్రపంచ యుద్ధానంతరం సాగుతున్న విప్లవప్రవాహంలో నావికుల వర్గచైతన్యం పెరిగింది. కమ్యూనిస్టుల పలుకుబడిలోవున్న హాంకాంగ్ లోని చైనా నావికుల ఫెడరేషన్, జనరల్ కౌన్సిల్ బ్రిటిష్ ఓకే యజమానులనండి ఎక్కువ వేతనాలకొరకు సమ్మె చేయమని పిలుపు యిచ్చింది. చైనా కార్మికోద్యమంలో వున్న వెలుగుకు హాంకాంగ్ నావికుల సమ్మె నిదర్శనమని ఎంచవచ్చు.

ఉద్వేగంగా సాగిన ఈ పోరాటంలో 80,000 నావికులు, హాంకాంగ్ లోని రేవుపనివారు పాల్గొన్నందున ఓడలన్నీ బందయ్యాయి. సమ్మెను విచ్ఛిన్నం

చేయడానికి బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులూ కామకత్తులూ ప్రయత్నించారు: కాని కార్మికుల అకుంత వీక్షణత అవన్నీ విఫలమయ్యాయి.

అదే సంవత్సరం ఫిబ్రవరిలో హాంకాంగ్ లోని కార్మికులు సర్వవ్యాపిత సమ్మెను ప్రకటించారు. 60 నేలమంది కార్మికులు సమ్మెలో పాల్గొన్నారు. భాగ్యవంతు మైన బ్రిటిష్ వలసలో పనులన్నీ సమ్మెవల్ల స్తంభించిపోయాయి. హాంకాంగును వదలివేసి కాంటన్ కు వెళ్ళాలని సమ్మెదార్లు నిర్ణయించుకున్నారు: కాని వారు కాలాన్ సమీపంలోని షాటిన్ చేరునప్పటికి బ్రిటిష్ సేనలు తుపాకులు కాలాల్చాయి: వందలకొలదీ కార్మికులు మరణించడం, గాయపడటం జరిగింది. ఈ మాత్రాకాండ కార్మికులను వుద్రేకపరచింది: పోరాటం వ్యాపించింది.

చైనా కమ్యూనిస్టు పార్టీ పిలుపుననుసరించి హాంకాంగు సమ్మెకు తోడ్పాటుగా ఉత్తర చైనాలో రైల్వే కార్మికుల సహాయక కమిటీలను ఏర్పరచారు. “హాంకాంగ్ నావికులను బలపరచండి” అనే నినాదాలన్న పతాకాలను పెకింగ్ - హాంకా మధ్య తిరిగే రైలుబండ్లపై ఎగరవేశారు. విదేశాల్లోవున్న చైనా పౌరులు సమ్మెచేస్తున్న నావికులకు సహాయంగా విరాళాలు పంపారు. విదేశాల కార్మిక సంఘాలనుంచి సమ్మె దారులను బలపరుస్తూ జాబులవర్గం తురిసింది.

హాంకాంగ్ నావికుల సమ్మె ఎనిమిది వారాలదాకా సాగింది. గత్యంతరంలేక కార్మికుల తోక్కెలను బ్రిటిష్ ఓడయజమానులు ఒప్పుకున్నారు. ఈ పోరాటంవల్ల చైనా కార్మికవర్గ బలం ఇనుముడించింది.

కార్మికవర్గ పోరాటాలు విస్తృతమైనవిగా ఫలితంగా కార్మికుల రాయకీయ చైతన్యం క్రమంగా పెరిగింది: పెకింగ్ - హాంకా రైలుమార్గం పొడుగునా ప్రేషనవర్ధ వరుసగా కార్మిక సంఘాలు నిర్మాణమయ్యాయి. వీటిని విక్రమచడానికి పెకింగ్ - హాంకా రైల్వే కంటికి సరళ కార్మిక సంఘాన్ని నిర్మించేందుకు సన్నాహాలు జరిగాయి. కాని చిట్టా నైనక ప్రభువులముఠా ఈ ప్రయత్నాన్ని నిషేధించింది. అందుకు అసమ్మతిగా రైల్వే కార్మికులు రాజకీయ సమ్మెతో సమాధానమిచ్చారు. 1928 ఫిబ్రవరి 4 తేదీనుంచి సమ్మె ప్రారంభమయింది.

సమ్మె మొదలైన మూడు గంటల్లోనే పెకింగ్ - హాంకా రైల్వేపై నడచే ప్రయాణీకుల బళ్ళు, గూడ్సు వాగ్లు, మిలటరీ కార్లు అన్నీ బందయ్యాయి. “స్వాతంత్ర్యం కొరకు, మానవహక్కుల కొరకు పోరాటం!” అనే నినాదాన్ని సమ్మెదార్లు ప్రకటించారు.

చిట్టా నైనక ప్రభువుల ముఠా నాయకుడైన డాక్టర్ పీ-ఘా నైన్యాలను పంపి, బలవంతాన కార్మికులచే పని చేయించాలని ప్రయత్నించాడు. కార్మికులు నిరాకరించారు. ఫిబ్రవరి 7 వ తేదీన శాంతియుతంగా - పీకిటింగ్ చేస్తున్న కార్మికులపై డాక్టర్ పీ-ఘా సేనలు దాడిచేశాయి. చాలమంది సమ్మెదార్లను అరెస్టుచేశారు. పెకింగ్ - హాంకా రైల్వే పొడుగునా కార్మికులపై దాడిచేసి, చిత్రపథలు చేశారు.

హంకావద్ద సైనిక ప్రభువులు కార్మిక నాయకుల్లో ఒకరైన లిన్ స్పియాంగ్ - చీన్ ను అరెస్టు చేశారు. కార్మికులను తిరిగి పనిలోకి పంపవలసిందిగా లిన్ ను ఆజ్ఞా పించారు.

“నా తల తీసినాసరే, నేను మాత్రం సమ్మెను ఉపసంహరించను” అంటూ లిన్ నిరాకరించాడు.

సైనిక ప్రభువుల కసాయి చేతుల్లో లిన్ మృతమీడయాడు. చైనా కార్మిక వర్గం అజేయమని లిన్ స్పియాంగ్ - చీన్ వీరత్వం నిరూపించింది.

వెకింగ్ - హంకా రైల్వే కార్మికుల సమ్మె దేశమంతటనుంచి కార్మికుల సహాయాన్ని సంపాదించింది. అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టు సంఘం ఈ సమ్మెను బలపరుస్తూ ప్రకటన చేసింది. జపాన్ కొరియా దేశాలనుంచి కార్మికులు సోదర చైనా కార్మికుల పోరాటానికి సానుభూతి సహాయాలను అందజేస్తూ సందేశాలను కేబిల్ ద్వారా పంపారు.

కార్మికవర్గ బలాన్ని కూడదీసుకునేందుకు, మరింత పెద్దపోరాటాలకు సన్నాహాలు చేసేందుకు వెకింగ్ - హంకా రైల్వే కార్మికుల జనరల్ ప్రేడ్ యూనియన్ సమ్మెను ఉపసంహరించింది. పనిలోకి వెళ్ళమని కార్మికులను విజ్ఞప్తి చేసింది.

ఫిబ్రవరి 7 రాజకీయ సమ్మె కమ్యూనిస్టు పార్టీకి, కార్మికులకు ఒక గుణపాఠం నేర్పింది. విప్లవంలో జయం సాందాలంటే కార్మికవర్గానికి బలమైన మిత్రులుండాలనీ, స్వంత సాయుధదళాలుండాలనీ నిరూపించింది. ఈ సంఘటన తర్వాత కమ్యూనిస్టు పార్టీ, డాక్టర్ సన్ యెట్ సేన్ నాయకత్వాన వున్న కొమింటాంగ్ తో విప్లవ ఐక్య సంఘటనను నిర్మించింది. సామ్రాజ్యవాదానికి, పూర్వీక సైనిక ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా విప్లవ పోరాటాన్ని విస్తృతరూపంలో వెంపొందించడానికి కృషి చేసింది.

విప్లవ వికృతసంఘటన నిర్మాణం:

విప్లవోద్యమం అభివృద్ధి

కమ్యూనిస్టు - కొమింటాంగ్ సహకారం

ఉత్తర చైనా వైనిక ప్రభువులు ఆంతరంగిక తగాదాలలో నిమగ్నమైవుండగా డాక్టర్ సన్ యెట్ సేన్ హెంఘుచుంచి కాంటన్ కు వెళ్ళాడు. అచట క్యాంగ్ టుంగ్ వైనిక ప్రభువు చెన్ చియుంగ్-మింగ్ తో డాటుపై ఆధారపడి, రిపబ్లిక్ తాత్కాలిక అధ్యక్షపదవిని సన్ స్వీకరించాడు. ఉత్తరదేశ జైత్రయాత్రకు సన్నాహాలు చేశాడు. కాని తర్వాత చెన్ చియుంగ్-మింగ్ ను సామ్రాజ్యవాదులు కొని వేశారు. చిహ్నా వైనిక ప్రభువులు తిరుగుబాటు చేశారు. అందుచేత సన్ యెట్ సేన్ క్యాంగ్ టుంగ్ ను వదిలి వెళ్ళవలసివచ్చింది.

అదే సమయంలో సోవియట్ యూనియన్, చైనా కమ్యూనిస్టు పార్టీ నేహ పూర్వకంగా డాక్టర్ సన్ కు చేయూతనిచ్చాయి. ప్రజాస్వామిక విప్లవం కొరకు ఆయన అకుంతితవీక్షను కొనియాడి, ప్రజాసామాన్యంపై ఆధారపడకపోవడం పొరపాటని గుర్తుచేశాయి. కార్మికులను రైతులను వికృతపరచే పార్టీ ఏర్పరచాలనీ, మిలిటరీ ఆకాడమీని స్థాపించమనీ సోవియట్ యూనియన్ డాక్టర్ సన్ యెట్ సేన్ కు సలహా యిచ్చింది.

సోవియట్ యూనియన్, చైనా కమ్యూనిస్టు పార్టీ సహాయంతో 1922 సెప్టెంబరులో కొమింగ్ టాంగ్ పునర్నిర్మాణాన్ని గురించి చర్చించేందుకు హెంఘు నగరంలో సమావేశం ఏర్పాటు చేశాడు. ఈ సమావేశానికి కమ్యూనిస్టు పార్టీ ప్రతినిధులు కూడ హాజరయ్యారు. 1922 లో అసమాన ఒడంబడికలను మార్చాలని వాదించుతూ సన్ యెట్ సేన్ కొమింగ్ టాంగ్ ప్రణాళికను తయారుచేశాడు. సమాన ప్రతిపత్తిపై ఆధారపడిన చైనా - సోవియట్ సంబంధాలను ఏర్పరుస్తూ సోవియట్ ప్రతినిధితో కలిసి సన్ సంయుక్త ప్రకటన చేశాడు.

తదనంతరం సన్ యెట్ సేన్ మెంటునే కాంటన్ నగరానికి తిరిగి వచ్చాడు. విప్లవప్రభుత్వంయొక్క వైశ్యాధ్యక్ష కార్యాలయాన్ని ఆచట ఏర్పరచాడు; కొమింగ్ టాంగ్ తాత్కాలిక సెంట్రల్ కమిటీని నిర్మించాడు. అందులో కొందరు కమ్యూనిస్టు నాయకులు కూడ సభ్యులుగా వున్నారు. తరువాత తన మూడు ప్రధాన పాలసీలను సన్ యెట్ సేన్ ఇలా నిర్వచించాడు : సోవియట్ రష్యతో స్నేహ సంబంధాలు; కమ్యూనిస్టుపార్టీతో సహకారం; కార్మికులకు, రైతులకు సహాయం.

1922 జూన్ లో వైనా కమ్యూనిస్టుపార్టీ మూడవ జాతీయ మహాసభ కాంటన్ లో జరిగింది. దాన్లో విప్లవ విక్రమసంఘటన ఏర్పరచే సమస్యను చర్చించారు. ప్రజాస్వామిక విప్లవానికి సన్ యెట్ సేన్ కృషిని గుర్తించారు. కొమింగ్ టాంగ్ ను పునర్నిర్మించడంలో ఆయనకు తోడ్పడాలనీ, కమ్యూనిస్టుపార్టీ - కొమింగ్ టాంగ్ పార్టీల మధ్య సహకారాన్ని సంస్థాపించాలనీ నిర్ణయించారు.

కొమింగ్ టాంగ్ పార్టీ ప్రథమ జాతీయ మహాసభను డాక్టర్ సన్ యెట్ సేన్ 1924 జనవరిలో కాంటన్ నగరంలో జరిపాడు. ఈ మహాసభకు హాజరైన కమ్యూనిస్టులలో మావో షే-టుంగు, లీ టా-చావో, లిన్ పో-చూ, చూ చీయు పాయ్ వగైరా వున్నారు. కమ్యూనిస్టుపార్టీ ప్రతిపాదించిన సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేక పూర్వాడో వ్యతిరేక పాలసీని కొమింగ్ టాంగ్ మహాసభ ఆమోదించింది! కమ్యూనిస్టు పార్టీ, సోషలిస్టు యూత్ లీగ్ సభ్యులను వ్యక్తులుగా కొమింగ్ టాంగ్ లో చేర్చు కొడానికి మహాసభ అంగీకరించింది. కార్మికుల, రైతుల, మధ్య తరగతుల, జాతీయ పెట్టుబడిదారులను విక్రమసంఘటనే విప్లవ సంఘంగా కొమింగ్ టాంగ్ ను పునర్నిర్మించాలని నిర్ణయించింది. ఈ విధంగా కమ్యూనిస్టులు కొమింగ్ టాంగ్ సంస్థలో చేరడంవల్ల నూతన రక్తం ఎక్కించినట్లయింది. విప్లవంయెడల సన్ యెట్ సేన్ కున్న అవగాహన, విశ్వాసం ఎక్కువయింది. తద్వారా నిష్కరోద్యమం బలపడింది.

కొమింగ్ టాంగ్ ప్రథమ జాతీయ మహాసభ ఆమోదించిన ప్రణాళికలో డాక్టర్ సన్ యెట్ సేన్ తన మూడు ప్రజానాత్రాలను తిరిగి నిర్వచించాడు. వాటిని ఇలా విశదపరచాడు. సోవియట్ రష్యతో స్నేహసంబంధాలను కలిగివుంటుం, కమ్యూనిస్టుపార్టీతో సహకరించడం, కార్మికులకు రైతులకు సహాయం చేయడం; సామ్రాజ్యవాదాన్ని పూర్వాడో వైనా ప్రభువులను వ్యతిరేకించడం, జాతీయతకొరకు ప్రజాస్వామిక సమానత్వం కొరకు కృషిచేయడం; భూమి యాజమాన్యాన్ని సమాన స్థాయికి తేవడం పెట్టుబడిని కంట్రోలు చేయడం.

పాతవాటితో కొత్తగా రూపొందిన ప్రజల మూడునాత్రాలను పోల్చితే ఎంతోమార్పు కనిపించుతుంది. ఈ మధ్యకాలంలో సన్ యెట్ సేన్ అలాచసల్లా చాలా అభ్యుదయ కరమైన మార్పువచ్చిందని ఈ ప్రణాళిక నిరూపించుతుంది.

కొమింగ్ టాంగ్ పార్టీ పునర్నిర్మాణం తరువాత డాక్టర్ సన్ యెట్ సేన్ కాంటన్ నగరసమీపంలో వాంపోనా మిలిటరీ అకాడమీని సోవియట్

యూనియన్, చైనా కమ్యూనిస్టు పార్టీ సహాయపడ్డాయి. చౌ ఎన్-లై, ఏక్స్ చీన్-ఇంగ్ తదితర కమ్యూనిస్టులు అకాడమీలో ముఖ్యమైన పదవులు నిర్వహించారు. మిలిటరీ అకాడమీలో తర్ఫీదుపొందిన వైనికోవ్యోగుల్లో చాలమంది కమ్యూనిస్టులు, సోషలిస్టు యూత్ లీగ్ ధ్యోలు వున్నారు. సోవియట్ సలహాదారు ఎర్రచైతన్య నిర్మాణ విధానాలను, సిద్ధాంతాలను ప్రవేశపెట్టారు. వీటన్నిటి ఫలితంగా వాంపోవా మిలిటరీ అకాడమీ త్వరలోనే విప్లవ నైస్యాలను తయారు చేసే సంస్థగా రూపొందింది.

కమ్యూనిస్టు పార్టీ అవలంబించిన విద్య సంఘటన విధానం ఫలితంగా విప్లవ గమనం వేగంగా అభివృద్ధి చెందింది : కార్మిక రైతు వుద్యమాలు వుధృతంగా వుదోగ మించాయి. ఫిబ్రవరి 7 రాజకీయ సమ్మెకాలంలో ధ్వంసం చేయబడిన కార్మిక సంఘాలు పునరుద్ధరించబడ్డాయి. కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకత్వం క్రింద కార్మికవర్గం నిలదొక్కుకుని, విప్లవపంథాలో ముందుకు సాగిపోయింది.

చైనాలో విప్లవోద్యమం త్వరగా అభివృద్ధి చెందం సామ్రాజ్య వాదులకు పూర్వదృక్ తప్పులకు కంటకంగావుంది. 1924 అక్టోబరులో పెట్టుబడిదారీ భూస్వామ్య తాబేదార్లు సాయుధ నిర్మాణమైన కాంటన్ వర్తక వాలంటీర్లు చెన్ లిమ్ - పాక్ నాయకత్వం క్రింద, బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదుల ప్రోత్సాహంతో కాంటన్ విప్లవ ప్రభుత్వాన్ని కూలదోయడానికి, సాయుధ తిరుగుబాటు ప్రారంభించారు. విప్లవ ప్రభుత్వం వాంపోవా మిలిటరీ అకాడమీ అభ్యర్థులను, విప్లవ నైస్యాలతో ఒక భాగాన్ని సమీకరించింది. కార్మికుల, రైతుల తోడ్పాటుతో తిరుగుబాటును అణచి వేసింది.

పెకింగ్ ప్రభుత్వంపై చిహ్నీ నైసిక ప్రభువులు పూర్తిపెత్తనం సంపాదించాక, ఆంగ్లో - అమెరికన్ సామ్రాజ్యవాదుల ప్రాబల్యం పెరిగింది. ఈ ఐరిస్థితి జపాన్ సామ్రాజ్యవాదులకు అందోళన కలిగించింది. 1924 సెప్టెంబరులో వారు ఫేంగ్ టీన్ - ఆన్ హీయి నైసిక ప్రభువులను ప్రోత్సహించి చిహ్నీ మురాకు వ్యతిరేకంగా రౌడవ యుద్ధాన్ని రెచ్చగొట్టింది. ఈసారి చిహ్నీ నైసిక ప్రభువుల ముఠా ఓడిపోయింది. ఆన్ హీయి ముఠా నాయకుడైన టువాన్ చీ - జుయి పెకింగ్ ప్రభుత్వంపై పెత్తనం సంపాదించి, పరిపాలక మంత్రివర్గాన్ని ఏర్పరచాడు.

ఆ సమయంలో జాతీయ అసెంబ్లీని సమావేశపరచాలనీ, రాజ్యాంగాన్ని ఏర్పరచాలనీ, ప్రజాస్వామిక రిపబ్లిక్ స్థాపించాలనీ, ప్రజలు కోరుతున్నారు. కమ్యూనిస్టు పార్టీ విప్లవీ సమస్యించి, హెంఘు, చెకియాంగ్, క్యాంగ్ టుంగ్, హ్యూనాన్, హ్యూపేలలో ప్రజా కమిటీలు ఏర్పడి, జాతీయ అసెంబ్లీని తక్షణం సమావేశ పరచాలని ఆందోళన చేశాయి.

ప్రజల ఒత్తిడివల్ల నైసిక ప్రభువుల ప్రభుత్వం రాయబారాలనిమిత్తం రాజధానికి రావలసిందిగా డాక్టర్ సన్ యుట్ సేన్ ను ఆహ్వానించింది. జాతీయ అసెంబ్లీని

త్వరలో సమావేశపరచే మార్గం కనుగొనేందుకు, విప్లవాకాయాలను ప్రచారం చేసేందుకు, కమ్యూనిస్టు పార్టీ సహాయంతో సన్ యెట్ సేన్ పెకింగ్ కు వెళ్ళాడు. “ఉత్తర యాత్ర”ను గురించిన ప్రకాశికలో సామ్రాజ్యవాదానికి పూర్వదళినిగా వ్యతిరేకతను సన్ యెట్ సేన్ పునరుద్ఘాటించాడు. ఈ పోరాటంలో ప్రజలంతా తోడ్పడాలని ఆయన విజ్ఞప్తి చేశాడు.

పెకింగుకు చేరాక సన్ యెట్ సేన్ ను మార్చాలని సైనిక ప్రభువుల ప్రభుత్వం ప్రయత్నించింది. సోవియట్ రష్యాతో స్నేహాన్ని వదలుకోవాలనీ, సైనిక ప్రభువులతో రాజీపడాలనీ కోరింది. కాని డాక్టర్ సన్ యెట్ సేన్ తన విప్లవ పంధాపై ఖచ్చితంగా నిలబడ్డాడు. భ్రమలపై ఆధారపడిన సైనిక ప్రభువుల ఆశలు పటా పంచలయ్యాయి.

1925 మార్చి 12 వ తేదీన సన్ యెట్ సేన్ పెకింగ్ నగరంలో కీర్తికేషులయ్యారు. వహానీయ విప్లవకారుడు, గొప్ప ప్రజాస్వామికవాది మరణానికి చైనా జాతి యావత్తు దుఃఖించింది. ఈ విషాద ప్రదర్శనలలో రాజకీయ ప్రచారం విస్తృతంగా జరిగింది.

మరణశయ్యపై వుండగా చైనా ప్రజలకు సోవియట్ మిత్రుల యెడలవున్న సుహృద్భావాలను వ్యక్తం చేస్తూ సన్ యెట్ సేన్ తన చివరిలేఖను సోవియట్ ప్రభుత్వానికి వ్రాశాడు. ఈ జాబులో క్రింది భాగాలున్నాయి :

“అమరజీవి లెనిన్ వీడిత ప్రజలకు ప్రసాదించిన నిజమైన వారసత్వంగా వున్న స్వతంత్ర రిపబ్లిక్ సమాఖ్యకు మీ ప్రభుత్వం ఆధిపత్యం వహించుతోంది. సామ్రాజ్యవాదులచేత వీడించబడుతున్న బాధితులు మీ సహాయంతో బానిసత్వం, యుద్ధాలు, అన్యాయాలకు కారణభూతిమైన అంతర్జాతీయవిధానంనుండి విమోచనం పొందుతారనీ, స్వాతంత్ర్యం రక్షించుకోగలుగుతారనీ ఆశించుతున్నాను.....

“ప్రస్తుతం మంచి స్నేహితుడుగానూ, సహచరుడుగానూ వున్న సోవియట్ యూనియన్ శీఘ్ర కాలంలోనే మహాశక్తివంతమైన స్వతంత్ర చైనాను ఆహ్వానించే శుభసమయం ఆసన్నమౌతుంది. ఉభయ మిత్రులూ చేతులులిపి ప్రపంచ వీడిత ప్రజలకు విముక్తిచేసే పోరాటంలో విజయ పరంపరలను సాధించగలుగుతాయని ఆశించుతున్నాను.”

చైనా ప్రజలూ, సోవియట్ ప్రజలూకలసి ఉభయలమధ్య చారిత్రకంగా నిర్మించుకున్న స్నేహసంబంధాలకు, సంవత్సరాల తరబడిగా పరస్పర-సహాయంతో అభివృద్ధి చెందుతూన్న అవిచ్ఛిన్న మైత్రీకి డాక్టర్ సన్ యెట్ సేన్ ఆఖరి మాటలు నూత్రిస్తాయమైనవి.

మే 30 ఉద్యమం

సామ్రాజ్యవాదులు తమ దోపిడిని మరింత తీవ్రంగా సాగించి చైనాసంపదను కాజేసేందుకు మరిన్ని ఫ్యాక్టరీలను స్థాపించారు. ప్రజలను మరింత వీడించసాగారు.

జపాన్ యాజమాన్యం క్రిందవున్న బట్టల మిల్లులలో యిది మరింత దారుణంగా వుండేది. 1925 నాటికి చైనా యాజమాన్యం క్రిందవున్న మొత్తం మిల్లులలో మూడింట రెండు వంతులు జపాన్ పెట్టుబడితో నడిచే బట్టల మిల్లులుగా వుండేవి. వయోజనులను ఎక్కువ వేతనాలివ్వాలని వస్తుందని, తమ ఫ్యాక్టరీలలో ఎక్కువగా బాల కార్మికులను సామ్రాజ్యవాదులు వినియోగించుకునేవారు. కొరడాదెబ్బల ప్రమాదాన్ని బర్తరఫ్ చేస్తారనే ఆర్థిక ప్రమాదాన్ని నిత్యం ఎగురుమాస్తూ చైనా కార్మికులు శ్రమపడేవారు. తమకున్న ఆర్థిక ప్రాబల్యంతో సామ్రాజ్యవాదులు చైనా మార్కెటును అధీనంలో వుంచుకొనేవారు : వారితో పోటీచేయలేక జాతీయ పారిశ్రామికులు నానాఅవస్థలూ పడేవారు.

షాంఘీలో జపాన్ యాజమాన్యం క్రిందవున్న బట్టల మిల్లులనుంచి కొందరు చైనా కార్మికులను తొలగించినందుకు అసమృతిగా 1925 మే 14 వ తేదీన కార్మికులు సమ్మె చేశారు. సమ్మె రెండో రోజున జపాన్ పెట్టుబడిదారుల ఏజెంట్లు కార్మికులపై తుపాకులు కాల్చి, ఒక డజనుమందిని చంపడం, గాయపరచడం జరిగింది. దానితో నగరంలోని కార్మికులు, విద్యార్థులు, ప్రజా సామాన్యం మండిపోయారు. ఆందోళన అసమృతి విస్తృతరూపంలో వ్యక్తమయింది.

కమ్యూనిస్టు పార్టీ కేంద్ర కమిటీ సమావేశమై కార్మికులపై ఆధారపడిన సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేక పోరాటాన్ని నూతన స్థాయికి పెంపొందించాలని తీర్మానించింది.

మే 30 వ తేదీన షాంఘీ విద్యార్థులు చదువుమానేసి, సామ్రాజ్యవాదులు చైనా ప్రజలను చంపినందుకు అసమృతి తెలుపుతూ కరపత్రాలను పంచారు. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులు పోలీసుదళాలను పంపి, నాంకింగ్ రోడ్డుపై ప్రదర్శనలు జరుపుతున్న చాలమంది విద్యార్థులను అరెస్టు చేయించారు. దీనికల్ల ప్రజల క్రోధాగ్నిపై ఆజ్వం పోసినట్లయింది. “సామ్రాజ్యవాదం నశించాలి”, “చైనా ప్రజలంతా ఏకం కావాలి” అనే నినాదాలతో వేలకొద్దీ ప్రజలు నాంకింగ్ రోడ్డుపై గుమికూడారు. బ్రిటిష్ పోలీసులు జనసమూహంపై తుపాకులు కాల్చి, నాంకింగ్ రోడ్డును రక్తంతో ముంచారు. ఈ సంఘటన “మే 30 చిత్రవధ”గా ప్రసిద్ధమయింది.

ఈ హింసాకాండ అనంతరం అసమృతిగా షాంఘీ కార్మికులు, వర్తకులు, విద్యార్థులు సమ్మెచేయాలని కమ్యూనిస్టు పార్టీ విజ్ఞప్తిచేసింది.

జూన్ 1వ తేదీన పోరాటం తుపానువలె ప్రారంభమయింది. కార్మికవర్గ నాయకత్వం క్రింద షాంఘీ ప్రజలు కార్మికుల, వర్తకుల, విద్యార్థుల ఐక్య సమితులను ఏర్పరచింది. కార్మికులు పని మానివేశారు. విద్యార్థులు పాఠశాలలనుండి బయటికొచ్చారు. వర్తకులు దుకాణాలను మూసివేశారు. బ్రిటన్, అమెరికా, జపాన్లు తమ యుద్ధనావలను నాంగ్ పూ నదిలోనికి తెచ్చి, చైనాలను దించి ప్రదర్శకులను చైన రించారు. కాని కృతనిశ్చయమైన ప్రజలు ఏమాత్రం జంకలేదు. ప్రజాపోరాటం.

వ్యాపించింది. “సామ్రాజ్యవాదులను వ్యతిరేకించా” అనే నినాదం ప్రతిచోటా మారోగింది.

బలప్రదర్శనతో ప్రజలు బెదిరి లొంగిపోయే దశలో లేరని గుర్తించాక, సామ్రాజ్యవాదులు తమ ఎత్తుగడలను మార్చారు: తమకు బంట్లుగా తయారైన పెట్టుబడిదారుల సేవను పొంఘేలో వినియోగించుకున్నారు. బెదిరింపులు, ఆకల ద్వారా బాతీయ బూట్లవాళ్ళంపై ఒత్తిడి తెచ్చి, విక్రయసంఘటనను బద్దలు చేశారు. వైనిక ప్రభుత్వంతో కుట్రపన్ని వివిధ ప్రాంతాల వుద్యమాన్ని అణచివేసేందుకు పూనుకున్నారు. కార్మికవర్గ బలాన్ని కూడచీకుకునేందుకు కార్మికుల ఆర్థికమాట్కాలను అంగీకరించితే సమ్మెను ఉపసంహరించడానికి కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఆమోదించింది. ఆగట్టులో అన్ని వృత్తుల కార్మికులు పనికి వెళ్ళడం ప్రారంభించారు.

మే 20 వుద్యమానంతరం సామ్రాజ్యవాదులకు వ్యతిరేకంగా దేశమంతటా తుపాను చెలరేగింది.

ఈ దశలో జరిగిన అత్యంత తీవ్రమైన పోరాటాల్లో కాంటన్ - హంకాంగ్ సమ్మె ముఖ్యమైనది.

పొంఘే ప్రజా పోరాటాన్ని బలపరుస్తూ 1925 జూన్ 19 వ తేదీన హంకాంగ్ లో లక్ష మంది కార్మికుల సమ్మెకు నాయకత్వం వహించి కమ్యూనిస్టుపార్టీ నడిపింది. ఈ పరిస్థితులను ఎదుర్కొడానికి హంకాంగ్ లోని బ్రిటిష్ అధికారులు వైనిక శాసనం ప్రకటించి, హంకాంగ్ చుట్టూ వలయాన్ని నిర్మించారు. ఐనప్పటికీ లెక్కచేయకుండా హంకాంగ్ ను వదలి వైనా కార్మికులనేకమంది కాంటన్ కు వెళ్లి పోయారు. జూన్ 28 వ తేదీన కాంటన్ నగరంలో హంకాంగ్ నుంచి వచ్చిన సమ్మెదారులతో సహా కార్మికులు, రైతులు, వైనికులు విద్యార్థులు మొత్తం లక్షమంది ప్రదర్శనం జరిగింది. బ్రిటిష్, ఫ్రెంచి యుద్ధనావలు పాకివద్ద ప్రజా ప్రదర్శనంపై ఫిరంగులు కాల్చాయి. ఈ సంఘటన ఫలితంగా యాభై మరణాలు సంభవించాయి. పాకి హత్యాకాండ అనే పేరుతో యిది ప్రసిద్ధమయింది.

పాకి దారుణచర్యతో కాంటన్, హంకాంగ్ ప్రజలలో తీవ్రకోపానలం చెలరేగింది. నూ చావో - చెంగ్, టెంగ్ చుంగ్ - హ్సీయా అను కమ్యూనిస్టుల నాయకత్వాన హంకాంగ్ లో మరల 2 లక్షల మంది కార్మికులు సమ్మెచేశారు. సమ్మెదారుల శత్రుకానాన్ని వదలినట్లుగా హంకాంగ్ ను వదలి కాంటన్ నగరానికి వచ్చినేయడం కొనసాగింది.

జూలై నెలారంభంలో సమ్మెదారులు సాయుధ దళాలుగా సంఘటితమై స్వాటో - పాఖోయిల మధ్య సముద్రతీరం చుట్టూ ముట్టడిచేశారు. దీనివల్ల బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులకు తీవ్రనష్టం కలిగింది.

కాంటన్ హంకాంగ్ సమ్మె 16 నెలల వరకు కొనసాగింది. ప్రపంచ కార్మికోద్యమ చరిత్రలో అత్యంత దీర్ఘకాల సమ్మెలలో ఒకటైన దీనివల్ల కాంటన్ లోని విప్లవ ప్రభుత్వం చాల బలపడింది.

క్వాంగ్టుంగ్ విప్లవకేంద్రం బలపరచే కృషి

కాంటన్ లో విప్లవ ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరచిన తరువాత క్వాంగ్టుంగ్ లోని జైచా, చావోచా, స్వాటో లలో సైనిక ప్రభువు చెన్ చుయంగ్-మింగ్ తన సేనలను కేంద్రీకరించి, కాంటన్ పై దాడిచేయాలని కుట్రపన్నాడు. విప్లవ పరిపాలనను సుస్థిరపరచేందుకు కాంటన్ ప్రభుత్వం కమ్యూనిస్టుపార్టీ సహాయంతో 1925 ఫిబ్రవరి 1 వ తేదీన మొదటి తూర్పు జైత్రయాత్రను ప్రారంభించింది.

తూర్పు జైత్రయాత్ర సైన్యంలో ముఖ్యభాగం వాంపోవా మిలిటరీ అకాడమీలో తర్ఫీదుపొందిన కాడెట్ దళాలే. వాటి సంఖ్య తక్కువగా వున్నప్పటికీ కాడెట్ దళాలు ధైర్యంగానూ, చాకచక్యంగానూ పోరాడాయి. రెండునెలల స్వల్ప కాలంలోనే తూర్పు క్వాంగ్టుంగ్ లోని చెన్ చుయంగ్-మింగ్ సైన్యాలలో ఎక్కువభాగాన్ని తుడిచిపెట్టాయి.

జూలై ప్రారంభంలో కాంటన్ విప్లవ ప్రభుత్వం కమ్యూనిస్టుపార్టీ నూచినపై జాతీయ ప్రభుత్వంగా వున్నస్థితినిపరిచింది. ఈ వాత వాంపోవా కాడెట్లను వెన్నెముకగా చేసుకుని జాతీయ విప్లవ సైన్యాన్ని నిర్మించడానికి పూనుకుంది. సోవియట్ మిలిటరీ పద్ధతిలో జాతీయ విప్లవ సైన్యంలోకూడ కొమింగ్టాంగ్ ప్రతినిధులున్నారు. రాజకీయకాఖలున్నారు. విప్లవ భారతీని బలపరచేవృత్తితో కొమింగ్టాంగ్ లో చేరిన చాలయంది కమ్యూనిస్టులు కొమింగ్టాంగ్ ప్రతినిధులుగా సైన్యంలో చేరారు. రాజకీయ కాఖ వివిధ స్థాయిల్లో డైరెక్టుగా నియమించబడ్డారు. అందుచేతనే జాతీయ విప్లవసైన్యం పోరాటశక్తిగల కొత్తరకపు విప్లవ సైన్యంగా రూపొందింది.

ఎంతో కాలంగాక ముందే బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదుల ప్రోత్సాహంతో విప్లవ ప్రతిఘాతక సేనలను సమీకరించుకుని చెన్ చుయంగ్ - మింగ్ మరోదాడికి పూనుకున్నాడు. జాతీయ విప్లవ సైన్యం రెండవ తూర్పు జైత్రయాత్రను ప్రారంభించింది. శత్రు ప్రాంతంలోని కీలకప్రాంతానికి చొచ్చుకుపోయి, మింగ్ సైన్యాలను పూర్తిగా ఓడించాయి.

కార్మికోద్యమాభివృద్ధితోపాటు రైతాంగంలోకూడ వుద్యమం పెంపొందింది. కార్మికులు, రైతులు కలసి, సామ్రాజ్యవ్యతిరేక, పూర్వదేశ వ్యతిరేక పోరాటంలో, అత్యంత బలమైన శక్తిగా రూపొందాయి.

క్వాంగ్ టుంగ్ లో రైతు వుద్యమం 1925 లో తగ్గితగతినీ అభివృద్ధి చెందింది. గ్రామాలలో రైతు సంఘాల పలుకుబడి పెరిగింది. 1926 నాటికి రైతుసంఘాల సభ్యత్వం 6 లక్షలకు వృద్ధిచెందింది. రైతులకూడ ఆత్మరక్షణ దళాలను నిర్మించుకుని కాంటన్ - హోకాంగ్ సమ్మెకు చాల తోడ్పడ్డారు.

పెంగ్ పాయి అనే కమ్యూనిస్టు నాయకత్వాన రైతు వుద్యమం హైఫెంగ్ లూఫెంగ్ క్వాంగ్టుంగ్ లలో చాల శక్తివంతమైన సంఘటిత వుద్యమంగా పెం

పొందింది. రెండవ తూర్పు జైత్రయాత్ర సమయంలో నైనిక ప్రభువుల పాలనను తుదమట్టించడంలో జాతీయ విప్లవ నైన్యానికి తోడ్పడింది. అప్పుడు హైఫింగ్ లూసెంగ్ ల చుట్టూ వున్న రైతులందరినీ రైతు సంఘాల నాయకత్వాన కార్య రంగంలోకి తెచ్చి, మక్తాల తగ్గింపుకొరకు, తెవీలకు భూస్వాముల దౌర్జన్యాలకు వ్యతిరేకంగా పోరాటం ప్రారంభమయింది.

క్యాంగ్ టుంగ్ లోని చైతన్యపూర్వకమైన రైతు వుద్యమం విప్లవ ప్రభుత్వానికి విశ్వాసపాత్రమైన శక్తిగా నిలబడింది. ఆ రాష్ట్రంలోని విప్లవ కేంద్రాలను రక్షించడంలో బలమైన తోడ్పాటు నిచ్చింది.

కమ్యూనిస్టు - కొమింటాంగ్ పార్టీల మధ్య సహకారం గమనించి, సామ్రాజ్యవాద పూర్వోదత్త కక్షలు గాఢరాపడ్డాయి. విప్లవ విక్రమసంఘటనను, క్యాంగ్ టుంగ్ లోని విప్లవ కేంద్రాన్ని విచ్చిన్నం చేసేందుకు కుట్రపన్నారు. లాలోచీవజీ (కాంప్రాడార్) బూర్జువావర్గ ప్రయోజనాలకు ప్రాతినిధ్యం వహించు తున్న కొమింటాంగ్ లోని అభివృద్ధినిరోధక కక్షలద్వారా వారు ప్రయత్నించారు. అలాంటి ప్రతిఘాతుకకక్షలన్నిటికీ చియాంగ్ కై-షేక్ నాయకత్వం వహించాడు. 1911 విప్లవ సమయంలో చియాంగ్ కై-షేక్ షాంఘీలో స్టాక్ మార్కెట్ బ్రోకర్ గా పనిచేస్తుండేవాడు. స్టాక్ మార్కెట్ వ్యాపారంలో విఫలమయ్యాడు. తరువాత డాక్టర్ సెన్ యెట్ సేన్ తో కలసి, నక్కజిత్తులద్వారా ఆయన అభిమానాన్ని పొందాడు. తరువాత క్రమంగా వాంపోవా మిలిటరీ అకాడమీ అధ్యక్షపదవికి ఎగబాకాడు. సామ్రాజ్యవాదులు, పూర్వోదత్త వర్గాలూ చియాంగ్ కై-షేక్ ను “తమ మనిషి”గా త్వలోనే గుర్తించారు. విప్లవ కిబిరంలో వారి ఏజెంట్లుగా అప్పటినుంచి చియాంగ్ పనిచేస్తూ వచ్చాడు.

1926 మార్చి 18 తేదీన వాంపోవా మిలటరీ అకాడమీ కాంటన్ ఆఫీసు పేరుతో చియాంగ్ కై-షేక్ ఉత్తరువు జారీచేశాడు. నావికబ్యూరో తాత్కాలిక డైరెక్టరుగా పనిచేస్తున్న లీచీప్ - లుంగ్ అనే కమ్యూనిస్టుకు, చుంగ్ షాన్ అనే యుద్ధనావకు వాంపోవాకు పంపమని కోరాడు. ఆ ప్రకారం యుద్ధనావ గమ్య స్థానంవేరిన వెంటనే చియాంగ్ కై - షేక్ అరెస్టులు ప్రారంభించాడు. మిలటరీ అకాడమీలోనూ, జాతీయ విప్లవ నైన్యంలోనూ పనిచేస్తున్న కమ్యూనిస్టులను, చుంగ్ షాన్ సహాయంతో తిరుగుబాటు చేసేందుకు కుట్ర చేస్తున్నారనే ఆసత్యా రోపణలతో ఈ అరెస్టులకు ఉపక్రమించాడు. “క్రూయిజర్ చుంగ్ షాన్ సంఘటన” అని దీన్ని పిలుస్తారు.

చుంగ్ షాన్ సంఘటన తర్వాత చియాంగ్ కై-షేక్ కొమింటాంగ్ కేంద్ర కార్యనిర్వాహకవర్గంలో “పార్టీ వ్యవహారాలను బాగుపరచే తీర్మానాన్ని” ప్రవేశ పెట్టాడు. కొమింటాంగ్ లో కమ్యూనిస్టుపార్టీ నాయకత్వ స్థానాన్ని ఘోషించి తరచేందుకు ధ్వంసంచేసేందుకు చర్యలు తీసికున్నాడు. కొమింటాంగ్ లో సభ్యులుగా

పున్న కమ్యూనిస్టుల పట్టికను కేంద్ర కార్య నిర్వాహకవర్గ అధ్యక్షునికి యివ్వాలనీ, కొమింటాంగ్ ఉన్న తనూయి కమిటీల కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యులలో మూడోవంతు కంటే కమ్యూనిస్టులు వుండరాదనీ, కొమింటాంగ్ కేంద్రకాఖిలలో దేనికీ ధైర్యం గా కమ్యూనిస్టులను నియమించరాదనీ, కొమింటాంగ్ సభ్యులెవ్వరూ కమ్యూనిస్టు పార్టీలో చేరకూడదనీ ఈ తీర్మానం ఆదేశించుతుంది. ఐనప్పటికీ, ఆ సమయంలో కమ్యూనిస్టు పార్టీ బలంగా వుండటంవల్ల బహిరంగంగా తెగతెగవులు చేసుకోవడానికి చియాంగ్ కై-షేక్ ధైర్యం వహించలేదు. విప్లవ శిబిరంలోనే వుంటూ, విప్లవ వ్యతిరేక కార్యకలాపాలనూ తన విద్రోహ చర్యలనూ కొనసాగించాడు.

58 వ అధ్యాయం

ప్రథమ విప్లవ అంతర్యుద్ధం

జాతీయ విప్లవ నైస్యం ఉత్తర జైత్రయాత్ర

జాతీయ విప్లవనైస్యం క్యాంగ్ టుంగ్ లో సాధించిన విజయాలు దేశమంతటా ప్రజల పోరాటదీక్షను వెంపొందించింది. సామ్రాజ్యవాదాన్ని ఉత్తర నైస్యక ప్రభువుల పరిపాలనను కూలదోయాలనేది సర్వజనవాంఛ అయింది. కమ్యూనిస్టుపార్టీ ప్రోద్బలంతో కాంటన్ జాతీయ పభుత్వం 1926 జూలైలో “ఉత్తర జైత్రయాత్రను” గురించి ప్రకటన చేసింది. జాతీయ విప్లవనైస్యం ఉత్తరదేశ జైత్రయాత్రను ప్రారంభించింది.

జాతీయ విప్లవనైస్యానికి చెందిన నాలుగవసేనలోని స్వతంత్ర రెజిమెంటుకు సేనానిగా ఎహ్ టింగ్ అనే కమ్యూనిస్టు నియమితుడయ్యాడు. అతడు తనసేనతో హువాన్ పై దాడిచేశాడు. చాంగ్ హు, యూహ్ చాలను స్వాధీనం చేసుకుని, హువాన్ లోని చిస్టా నైస్యక ప్రభువుల ముఠా పునాదులను స్వతంత్ర రెజిమెంటు ధ్వంసం చేసింది. ఉత్తర జైత్రయాత్ర నైస్యాల పురోగమనానికి మార్గం సుగమం చేశాడు.

ఆగస్టు చివరలో ఉత్తర జైత్రయాత్ర నైస్యం హ్యూపేవైపు బయలుదేరింది. కాంటన్-హోంకా రైల్వేపై కీటక్ స్థానమైన టీన్ జీ చియూవా కేంద్రాన్ని రక్షించుకున్న చిస్టా నైస్యక ప్రభువుల సేనతో తలపడింది. మూడువైపుల నీరు, ఒకవైపున పర్వతాలతో టింగ్ జీ చియూవా పట్టణాన్ని పట్టుకోవడం మసాధ్యమన్నట్లు కనిపించుతోంది. ఉత్తర నైస్యం పన్నెండుసార్లు దాడిచేసి విఫలమయింది. కాని స్థానిక రైతుల సహాయంతో స్వత్రంత్ర రెజిమెంటు శత్రువును చుట్టుముట్టి పట్టణాన్ని పట్టుకుంది.

అక్టోబరులో ఉత్తర జైత్రయాత్ర నైస్యం పూ చాంగ్ పై పెన్ యెత్తున దాడి చేసింది. స్వత్రంత్ర రెజిమెంటులోని వీరులు తాటి విచ్చెనల సాయంతో నగర గోడలపైకి పాకివెళ్ళి విజయధ్వజాన్ని ప్రతిష్ఠించారు. నగరాన్ని పట్టుకున్నారు.

ఇతర రంగాల్లో కూడా ఉత్తర జైత్రయాత్ర నైస్యం విజయాలు సాధించింది. 1927 మార్చిలో నాంకింగ్ ను పట్టుకుని, యాంగ్ టీన్ లోయపై ఆధికారాన్ని విప్లవ

నైన్యం స్థాపించింది. ఉత్తర జైత్రయాత్ర నైన్యాల విజయం దేశమంతటినీ ఉత్తేజ పరచింది.

ఉత్తర జైత్రయాత్ర ప్రారంభమైనపుడు కాంటన్ - హంకాంగ్ సమ్మెలో పాగొన్న కార్మికులు రవాణాను, ప్రచారాన్ని, ప్రథమ చికిత్సాదళాలను ఏర్పాటు చేశారు. కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకత్వాన హునాన్, హబ్యా పేరాప్టేజ్లోని కార్మికులు రైతులు తిరుగుబాటుచేసి ఉత్తర జైత్రయాత్రకు తోడ్పడ్డారు. చాంగ్ హా కొరకు జరిగిన యుద్ధంలో వెయ్యియంది హునాన్ కార్మికులు సాయుధదళాలను ఏర్పరచి నైన్యంతో సహకరించారు. అదే రాష్ట్రంలో రైతులు పలుగులు, కత్తులు, కావటి బద్దలు పుచ్చుకుని, సైనికులతో భుజం భుజంకలిపి పోరాడారు. కార్మిక రైతు జన సామాన్యం ఆహారం నీళ్ళు అందించుట ద్వారాను, మందుగుండు తదితర సస్థయిలు అందజేయుడం ద్వారాను నైన్యానికి తోడ్పడ్డారు. ప్రజల సహకారంవల్ల విప్లవసైనికుల ప్రశోభితావస్థలు ఇనుమడించాయి.

ఈ దశలో కార్మిక సమ్మెల వుద్యయం తీవ్రతరమయింది. 1926 అక్టోబరు నుంచి 1927 ఏప్రిల్ నాటికి ఊహాన్ కార్మికులు 300 సమ్మెలకు వైగా నడిపారు. ఆర్థిక దోపిడికి, నిర్బంధ విధానానికి వ్యతిరేకంగాను రాజకీయార్థిక హక్కులకొరకు వారు పోరాడారు. పోప్టర్ టెలికమ్యూనికేషన్ల కాఖలకు, అచ్చు, బట్టల, పొగాకు, ఫ్యాబ్రికీలకు, బ్యాంకులకు, చేతివృత్తుల కర్మాగారాలకు వ్యాపారసంస్థలకు ఈ సమ్మెలు విస్తరించాయి. ఉత్తర జైత్రయాత్ర నైన్యానికి తోడ్పడేందుకు, విప్లవ వ్యతిరేకులను అణచివేసేందుకు కార్మికులు సాయుధ దళాలను ఏర్పరచుకున్నారు.

ఉత్తర జైత్రయాత్ర నైన్యం పురోగమించిన ప్రాంతాల్లోని పల్లెటూర్లలో రైతు వుద్యయం తుఫాన్ వలె వ్యాపించింది. హునాన్ లో మావో ట్సీ - టుంగ్ ఆధ్వర్యాన జరిగిన శక్తివంతమైన రైతు పోరాటం ప్రత్యేకంగా వుదహరించ దగినది. భూస్వాములు బలవంతాన మకూలను వడ్డీరేటులను తగ్గించుకోవలసి వచ్చింది. అక్రమ పన్నులు, అదనపు వసూళ్ళు రద్దుఅయ్యాయి. స్థానిక భూస్వాములు, నిరంకుశ పెత్తన దాల్చి తీవ్రమైన దెబ్బతిన్నారు. శతాబ్దాల నుంచి పేరుకున్న పూడ్డల్ పాలన బెన్నెముక విరిగిపోయింది. 1927 సంవత్సరం మధ్య నాటికి హునాన్ లోని రైతు సంఘాల సభ్యత్వం 20 లక్షలకు పెరిగింది.

నగరాలలో కార్మికులు, పల్లెప్రాంతాలలో రైతులు, పూడ్డల్ వర్గాలకు వ్యతిరేకంగా పోరాడి తీవ్రంగా దెబ్బతీయడంవల్ల ఉత్తర జైత్రయాత్ర కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించడం నులభ తరమయింది.

షాంఘే కార్మికుల సాయుధ తిరుగుబాటు

ఉత్తర జైత్రయాత్ర విజయాన్ని సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వాలు వెంటనే తమకు తీరని ప్రమాదంగా గుర్తించాయి. ఉత్తర సైనిక ప్రభువులకు మద్దతుగా

వుండుటతోపాటు బహిరంగంగా సాయుధచర్యలను నిర్వహిస్తున్నారని పూనుకున్నారు.

ఉత్తర జైత్రయాత్ర సైన్యం ఊహాన్ నగరంలో ప్రవేశించినపుడు స్థానిక ప్రజలు ఘనస్వాగతమిచ్చారు. 1927 జనవరి 8 వ తేదీన విజయోత్సవంనాడు బ్రహ్మాండమైన ప్రజాప్రదర్శనం జరిగింది. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులు తమ సైన్యాలను పంపి, ప్రజల్లో భీతాహం కలిగించాలని ప్రయత్నించారు. కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకత్వాన ఊహాన్ నగరంలోని వివిధరంగాలకు చెందిన ప్రజా ప్రతినిధులు సమావేశమై బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులకు వ్యతిరేకంగా తీవ్ర అసమ్మతిని తెలియజేశారు. ప్రజల ఒత్తిడికి జంకి బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులు తిరోగమించారు.

జనవరి 8 వ తేదీన ప్రజావాంఛను గుర్తించి, జాతీయ ప్రభుత్వం హాంకాలోని బ్రిటిష్ ఆక్రమణకు స్వాధీనం చేసుకుంది. తదనంతరం కియూకియాంగ్, కియాంగ్సిలలోని బ్రిటిష్ ఆక్రమణలకు జాతీయ ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకుంది.

దీర్ఘకాలంగా బ్రిటిష్ ఆక్రమణలోవున్న హాంకా, కియూకియాంగ్ ప్రాంతాలను చైనా ప్రజలు తమ స్వంత బలంతో స్వాధీనం చేసుకోగలిగారన్న సంగతి, సామ్రాజ్యవాదానికి వ్యతిరేకంగా జరుగుతున్న చైనా ప్రజాపోరాటానికి ఘన విజయం.

ఉత్తర జైత్రయాత్ర సైన్యం ఊహాన్ నగరాన్ని స్వాధీనం చేసుకున్నాక, కమ్యూనిస్టుపార్టీ నాయకత్వాన హాంఘ్ కార్మికులు మాడు సార్లు సాయుధ తిరుగుబాటు చేసి, సైన్య జైత్రయాత్రకు తోడ్పడ్డారు.

1926 అక్టోబరులో మొదటి సాయుధ తిరుగుబాటు జరిగింది. కాని తగినంత సన్నాహాలను చేయనందున విఫలమయింది.

1927 ఉత్తర జైత్రయాత్ర సైన్యం హాంకాను స్వాధీనం చేసుకున్నపుడు హాంఘ్ కార్మికుల సాయుధ తిరుగుబాటును నడపాలని కమ్యూనిస్టుపార్టీ నిర్ణయించింది. “సైన్యం జైత్రయాత్రకు తోడ్పాటుగా దెబ్బతీయండి!” “కార్మికుల స్వాతంత్ర్యం వర్ధిల్లాలి!” “కార్మికుల విక్రమ వర్ధిల్లాలి!” అనే నినాదాలతో అన్ని వృత్తుల కార్మికులు మొత్తం 8 లక్షల 60 వేల మంది జనరల్ సమ్మెలో పాల్గొన్నారు.

సమ్మె ప్రారంభమడంతోనే సామ్రాజ్యవాదులు, చైనా అభివృద్ధి నిరోధకులు చేతులు కలిపి, కార్మికులను హతమార్చడానికి కుట్రపన్నారు. అభివృద్ధి నిరోధక సేనల, పోలీసులచేత అకస్మాత్తుగా దాడిచేసి, వారినుంచి ఆయుధాలను కార్మికులు గుంజుకున్నారు. వాటితో సాయుధులై తిరుగుబాటు చేశారు. కాని ఉత్తర జైత్రయాత్ర జరుపుతున్న సైన్యంతో సన్నిహిత సంబంధాలు లేనందున రెండో ప్రయత్నం కూడ విఫలమయింది.

తెండు అవసరాల అనంతరం కమ్యూనిస్టు పార్టీ ప్రజలలో విస్తృతంగా రాజకీయ ప్రచారాన్ని, నిర్మాణ కృషిని సాగించింది. మూడోసారి సాయుధ పోరాటానికి సన్నాహాలు చేసింది.

1927 మార్చి 21 తేదీన ఉత్తర జైత్రయాత్ర సైన్యం నగరపరిసరాలకు చేరినపుడు, మరల హుఘే కార్మికులు జనరల్ సమ్మె చేశారు. 8 లక్షల కార్మికులు హుఘే స్ట్రైక్ యీ సమ్మెతో పాటుగా మూడోసారి సాయుధ తిరుగుబాటు ప్రారంభమయింది. రైల్వే మార్గాలకు కార్మికులు గండ్లుకొట్టారు. ట్రేఫోను కేంద్రాన్ని స్వాధీనం చేసుకున్నారు. అభివృద్ధినికోసక సైన్యాలను, పోలీసులను నిరాయుధుల్ని చేశారు. హుఘే రైల్వే స్టేషన్ పట్టుకున్నారు. కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకత్వం కృషివల్లనూ, కార్మికుల వీరోచిత పోరాటం ఫలితంగానూ చివరకు హుఘే నగరం ప్రజల హస్తగతమయింది. ప్రజలు తమ ప్రతినిధులను ఎన్నుకొని, హుఘే మున్సిపల్ ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరచారు.

చియాంగ్ కై - షేక్ ద్రోహం

ఉత్తర జైత్రయాత్ర సాధించిన మొదటలాంటి విజయాలవల్ల ప్రజానీకపు విప్లవ దీక్ష మరింత ఉన్నత స్థాయికి వెరిగింది.

విప్లవ నిరంతర పురోగమనంవల్ల భీతిచెందిన సామ్రాజ్యవాదులు, విప్లవ శిబిరంలో దాగివున్న ప్రతిఘాతక శక్తులతో రాజీపడ్డారు. తద్వారా విప్లవ విజయం సాధించిన ఫలితాలు ప్రజలకు అందకుండా దోచుకున్నారు.

ఆ సమయంలో కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకుడు గావున్న చెన్ టూ - హ్వియు కమ్యూనిస్టు - కొమింటాంగ్ సహకారం యెడల బలహీన దృక్పథం అవలంబించాడు. కమ్యూనిస్టు పార్టీ స్వతంత్ర పాత్రను, చొరవను వదలి వేశాడు. ఉత్తర జైత్రయాత్ర నాయకత్వ విషయంలో లొంగిపోయాడు. ఉత్తర జైత్రయాత్ర సైన్యంలో నిజమైన అధికారం, విప్లవ శిబిరంలో దాగివున్న ప్రతిఘాతకుల నాయకుడైన చియాంగ్ కై - షేక్ చేతుల్లోకి పోయింది. అందుచేత విప్లవం గట్టిగా నిలబడే పునాదులపై నిర్మించ బడలేదు.

తత్ఫలితంగా కంట్రోలు, అధికారం చియాంగ్ కై - షేక్ హస్తగతమయింది. 1927 ఏప్రిల్ 12 వ తేదీన చియాంగ్ కై - షేక్ సాయుధ గుండాల ముఠాను ప్రయోగించాడు. వారు కార్మికుల వేషాల ధరించి, హుఘే నగరంలోని చాలా జిల్లాలలోని కార్మిక సంఘాలపై దాడి చేశారు. అచటవున్న కార్మిక వాలంటీర్లపై, “కార్మికుల మధ్య అంతర్గత తగాదాలను రెచ్చగొడుకున్నారు” నిందలను ఆరోపించి, వారిని నిరాయుధుల్ని చేశారు. మరుసటి రోజున హుఘే కార్మికులు గొప్ప ప్రదర్శన జరిపి, తమ వాలంటీర్లవద్దనుంచి లాక్సున్న ఆయుధాలను తిరిగి యివ్వాలనీ, గుండాలను,

ప్రతిఘాతకులను అణచివేయాలనీ కోరారు. ప్రదర్శనం తరువాత ఉత్తర జైత్రయాత్ర స్వేచ్ఛ కేంద్ర ఆఫీసుకు తమ విసతిప్రతాన్ని సమర్పించుకునేందుకు కార్మికులు వెళ్లారు. షావుషాన్ కోడ్డుకు చేరునప్పటికీ, వారిపై కార్పుచుని చియాంగ్ కై-షేక్ తన సేనలకు ఉత్తరువు లిచ్చాడు. కాలవలపల్ల చాలమంది మరణించారు. ఆ ప్రదేశ మంతా రక్తప్రవాహంతో తడిసిపోయింది.

షాంఘే హత్యాకాండ అనంతరం దేశమంతటా క్రూరనిష్పంఘ విధానం అమలు జరిగింది. కమ్యూనిస్టులను విప్లవకారులైన ప్రజలను ప్రతిఘోటా అరెస్టుచేసి, శిక్షించడానికి అభివృద్ధినిరోధకులు పూనుకున్నారు. చైనాజాతి అనుంగుపుత్రులను పుత్రికలను ఎందరినో హతమార్చిన చియాంగ్ కై-షేక్ రక్తనీక్త హస్తాంతో ఇప్పుడు బహిరంగంగానే సామ్రాజ్యవాద-భూస్వామ్య శక్తుల ప్రతినిధిగా వ్యవహరించాడు.

షాంఘే హత్యాకాండ అనంతరం దక్షిణ చైనాలో రెండు పోటీ ప్రభుత్వాలు కొనసాగాయి. ఊహాన్ రాజధానిగా వున్న విప్లవ ప్రభుత్వ మొకటి. నాంకింగ్ రాజధానిగా వున్న విప్లవద్రోహి చియాంగ్ కై-షేక్ ప్రభుత్వం మరొకటి.

చియాంగ్ కై-షేక్ ద్రోహం చేశాడన్న వార్త ఊహాన్ కు చేరగానే, నగరంలోని కొమింగ్ టాంగ్ పార్టీ చియాంగ్ ను పార్టీచుంచి తొలగించింది. విప్లవ ప్రభుత్వం అన్ని పదవులనుంచి బర్తరఫ్ చేసింది. కాని ఈ సమయంలోనే ఊహాన్ ప్రభుత్వంలో భాగమైన వాంగ్ చింగ్-వీ ఆధ్వర్యాల వున్న ప్రతిఘాతుకమూఠా తలదొక్కుకుంది.

సామ్రాజ్యవాదుల మద్దతుతో చియాంగ్ కై-షేక్ ఆర్థిక దిగ్బంధనం నైతిక వలయంతో చుట్టుముట్టుతానని ఊహాన్ ప్రభుత్వాన్ని బెదిరించాడు. తన కుట్రలను సాగించడంలో నిమిషం కూడ వీరురపాటు చూపలేదు.

1927 మేలో ఊహాన్ ప్రభుత్వం క్రిందవున్న ప్రతిఘాతుక వుద్యోగి హ్సీయా టో - ఇన్ తిరుగుబాటు లేవనీశాడు. తిరుగుబాటుదార్లపై చర్యతీసుకునేందుకు విప్లవ ప్రభుత్వం వీహ్ - టింగ్ ఆధిపత్యం క్రింద సేననుపంపి ఓడించింది. ఇది ముగిసిన వెంటనే చున్నాక-హ్సీయాంగ్ అనే మరో ప్రతిఘాతుక వుద్యోగి హునాన్ రాష్ట్రంలోని చాంగ్షానగరంలో విప్లవ ప్రజానీకంపై హత్యాకాండ ప్రారంభించాడు. అలాంటి క్లిష్టసమయంలో కమ్యూనిస్టు నాయకుడుగావున్న చెన్ టూ - హ్సీయా కార్మికులను, రైతులను సమీకరించి విప్లవాన్ని రక్షించడానికి పూనుకోలేదు. అంతేగాక ప్రతిఘాతుక మూఠా బెదిరిపులకు లొంగిపోయాడు. రైతు వుద్యమాన్ని నిషేధించాడు. కార్మికులను నిరాయుధుల్ని చేశాడు. తద్వారా ప్రజాసోరంటాన్నం తడిసి కొమింటాంగ్ ఆధీనంలో వుంచాడు. ఈ లొంగుబాటు ధోరణిలల్ల విప్లవ వ్యతిరేకులు బలపడ్డారు. విప్లవశక్తులు బలహీనపడ్డాయి. పరిస్థితి నానాటికీ మరింత క్లిష్టమవుతోంది.

ఉహాన్ ప్రభుత్వంలో భాగంగావున్న ప్రతిఘాతుక శక్తుల మూలా విప్లవానికి ద్రోహం చేసింది. వాంగ్-చింగ్-పీ మూలా ఆమ్మడు పోవడమే ఇందుకు నిదర్శనం. జూలై 15 తేదీన వాంగ్-చింగ్-పీ అతడి అనుచరులు సమావేశమై కమ్యూనిస్టు పార్టీతో తెగతెంపులు చేసుకోవాలని నిశ్చయించారు. కమ్యూనిస్టుని పార్టీకి తనవ్యతిరేకతను అతడు బహిరంగంగా ప్రకటించాడు. కార్మిక సంఘాలను రైతుసంఘాలను మూసివేయాలని ఉద్దేశం వున్నాడు. కమ్యూనిస్టులను, విప్లవ కారులను హత్యగావించాడు. తుపానువలె ప్రారంభమైన మొదటి విప్లవ అంతర్యుద్ధం విషాదకరమైన ఓటమితో అంతమయింది.

59 వ అ ధ్యాయం

సాహిత్య విప్లవారంభం - పెరుగుదల

1917 లో నవయువక (న్యూ యూత్) అనే పత్రికలో పాత పూర్వీక పద్ధతిలో చైనా సాహిత్య రచన అంతమొందాలనీ, ప్రజా జీవితాన్ని, సామాజిక పరిస్థితులను వాస్తవికంగా చిత్రించుతూ సజీవమైన వ్యావహారిక భాషలో నూతన సాహిత్యం వెలువడాలనీ చాలా వ్యాసాలు ప్రకటించబడ్డాయి. ఆధునిక చైనాలో సాహిత్య విప్లవానికి యిదే నాంది. “పిచ్చువాని డైరీ” అనే లీహూస్సన్ వ్రాసిన చిన్న కథ మొదటి స్పృశనాత్మక రచన, సాహిత్య విప్లవానికి ఎంతో తోడ్పడింది.

మే 4 వుద్యమానంతరం అభివృద్ధి చెందిన నూతన సంస్కృతి వుద్యమం ఫలితంగా చైనా భాషలో అనేక వార్తా పత్రికలు వెలికాయి! కొత్తరకపు సాహిత్య రచన ప్రారంభమయింది. సాహిత్య విప్లవానికి దేశవ్యాపిత ప్రజా పునాది ఏర్పడింది. చైనా కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఆవిర్భవించడం, విప్లవ తుఫాను చెలరేగడం ఫలితంగా సాహిత్య విప్లవానికి నూతన బలం చేకూరింది. ప్రజావెలుగు ప్రభావంవల్ల అనేకమంది పెట్టి బూర్జువా (మధ్యతరగతి) మేధావులు సాహిత్య విప్లవంలో పాల్గొన్నారు. పాత సమాజంలోని చెడుగులకు వివిధ కళారూపాలలో చిత్రించుట ద్వారా తమ హృదయానేదనను, బాధను వ్యక్తంచేయ సాగారు. 1921 తరువాత ఆరు సంవత్సరాలలో దేశమంతటా నూతన సాహిత్యాన్ని, కళలను ప్రోత్సహించే సంస్థలు 180 కి పైగా నిర్మించ బడ్డాయి. వాటి తరపున దాదాపు 300 పత్రికలు ప్రకటించబడేవి.

కొత్తరకపు సాహిత్య సంస్థలలో మొట్టమొదటి వాటిలో సాహిత్య పరిశోధక మండలి, స్పృశనాత్మక సాహిత్య సమితి ముఖ్యమైనవి. షెన్ ఎన్ - పింగ్ (మావొ టున్) చెంగ్ చెన్ - టు, ఎహ్ షెంగ్ - టావో తదితరుల నిరంతర కృషివల్ల సాహిత్య పరిశోధక మండలి, ఆ రోజుల్లో చైనా సమాజ పరిస్థితులను ప్రతిబింబించే అనేక రచనలను ప్రకటించ గలిగింది. ఆధునిక చైనా సాహిత్య అభివృద్ధిచై దీని ప్రభావం చాలవుంది. స్పృశనాత్మక సాహిత్య సమితి సభ్యులలో కూమో - షో, యుటా - ఫూ, చెంగ్ ఫాంగ్ - ఫూ అత్యంత ప్రముఖ పాత్ర నిర్వహించారు.

శిలహాసున్న ప్యూవర్ శస్త్రలకు వ్యతిరేకంగా జరిగే ప్రతిఘటనను కీర్తిమతూ వారు వ్రాసిన రచనలు, తమ మాతృభూమికి దివ్యమైన భవిష్యత్తును ఆశించే యువక మేధావులందరినీ ఆకర్షించాయి.

1924 లో వెకింగ్ నగరంలో స్థాపించబడిన 'టూటర్ సొసైటీ' (వదరుబోతుల సమితి)లో లూహ్యాన్ సభ్యుడుగా వుండేవారు. మరుసటి సంవత్సరం లూహ్యాన్ కొంతమంది యువకులతో కలిసి "విడ్డర్ నెస్ సొసైటీ (కాటి సమితి) ని స్థాపించాడు. అకుంతి పక్షితోనూ, రచనా సామర్థ్యం ద్వారాను సాహిత్య రంగంలో నూతన శక్తుల ప్రాదర్శనానికి లూహ్యాన్ కారకుడయ్యాడు.

మే 30 వుద్వయం చెలరేపిన విప్లవతుఫాన్ లో చాలమంది రచయితలు పోరాటం లోకి వచ్చారు. ఇందువల్ల కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకత్వంన వృద్ధిపొందుతున్న విప్లవోద్యమంతో సాహిత్య విప్లవానికి సన్నిహిత సంబంధాలు ఏర్పడ్డాయి.

1918 - 1925 సంవత్సరాల మధ్య లూహ్యాన్ 20 కథలకుపైగా వ్రాశాడు. అవి "ఆయుధాలకు పిలుపు," "తిరుగుడు" అనే పేర్లతో రెండు సంపుటలుగా ప్రకటించబడ్డాయి.

మొదటి సంపుటిలోవున్న "ఎవోక్వా నిజమైన కథ" లూహ్యాన్ కృషికి ప్రాతినిధ్యం వహించే చక్కని రచన. 1911 విప్లవ సంఘటనలను ఆధారంగా చేసుకుని, కాందిశీకుడుగా తిరుగుతున్న అలసిపోయిన రైతు జీవితాన్ని యీ కథలో చిత్రించాడు. అధవలస అగత్యానిన సమాజంలో రైతులు అనుభవించే ఖానిసత్వం దారిద్ర్యాలను వర్ణించాడు. భూస్వామ్యవర్గ క్రూరత్వాన్ని కుళ్ళుకంపును బట్టబయలు చేశాడు. 1911 విప్లవంలో తగుసన్నాహాలు జరుగనందుకు విమర్శించాడు.

"ఆయుధాలకు పిలుపు" "తిరుగుడు" అనే రెండు సంపుటలలోని లూహ్యాన్ రచనలు ఆధునిక చైనాలో వాస్తవిక సాహిత్యానికి పునాదులువేశాయి.

1921 లో కూమో-జో వ్రాసిన పద్యాలు "దేవతలు" అనే పేరుతో ఒక సంపుటిగా మొదటిసారి ప్రకటితమయ్యాయి. మాతృభూమి యెడల కవి ప్రేమాద రాలను ఈ సంపుటంలోని పద్యాలు పూర్తిగా వ్యక్తంచేస్తాయి.

రెండవ విప్లవ అంతర్యుద్ధం

విప్లవకేంద్రాల నిర్మాణం

మొదటి విప్లవ అంతర్యుద్ధానికి ద్రోహం జరిగాక కొమింటాంగ్ పార్టీ ఆంతరంగిక వైరుధ్యాలతో సతమతమయింది. సామాజ్యవాదులు తెరవెరుకునూచి ప్రోత్సహించుతుంటే పార్టీలోని వివిధ ముఠాలు అధికారంకోసం పెనగులాడటం ప్రారంభించారు. 1927 అసంతరం మూడు సంవత్సరాలవరకు దేశంలో హైద్రుభాగంలో సాయుధ ఘర్షణలు కొనసాగుతూ వచ్చాయి. ఆంగ్లో - అమెరికన్ సామ్రాజ్యవాదుల మద్దతుతో చియాంగ్ కై-షేక్ జాతీయ ప్రభుత్వం, కొమింటాంగ్ పార్టీ కేంద్ర కార్యనిర్వాహకవర్గం మేరతో తన ప్రత్యుత్పలందరినీ ఓడించాడు. ఇతర శక్తివంతమైన ముఠాలతో రాజీపడి, ఫెంగ్ టీన్ పైనిక ప్రభువులకు వ్యతిరేకంగా ఉత్తర దండయాత్రను నడిపాడు. వారు లాంగ్ పోయి చివరకు ఈశాన్య చైనాపై కొమింటాంగ్ అధికారాన్ని గుర్తించారు. త్వారా నాంకింగ్ అభివృద్ధి నిరోధక ప్రభుత్వం దేశ మంతటిమైన నామక అధికారం వహించింది.

కొమింటాంగ్ అభివృద్ధి నిరోధక పరిపాలనలో క్రామిక ప్రజలు విప్లవదేశా తాము సంపాదించుకున్న రాజకీయ ఆర్థిక హక్కులన్నిటినీ కోల్పోయారు. విప్లవ కార్మిక సంఘాలు, రైతు సంఘాలు ధ్వంసం చేయబడ్డాయి. కార్మిక రైతు వున్యమాల నాయకులు కూరమైన నిష్పాద విధానానికి గురైయ్యారు. దుష్ట పరిస్థితులలో కరువు వేతనాలతో కార్మికులు శ్రమపడవలసి వచ్చింది. మక్కల, పన్నుల భారంతో నలిగిపోతూ, యుద్ధాల, ప్రకృతి ప్రమాదాలతో వేపారిపోయి రైతుల నేకమంది తమ యిల్లను వదిలివేసి బ్రతుకు తెరువుకొరకు దేశ ద్రియ్యరులయ్యారు.

కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వం కమ్యూనిస్టులైన ఇతర విప్లవకారులైన దారుణ హింసాకాండను అసలు జరిపింది. 1927-1932 చుట్టూకాలంలో పదిలక్షల మందికిపైగా ప్రజలు కొమింటాంగ్ చేత చంపబడ్డారని అసంపూర్తి లెక్కలవల్ల తెలుస్తోంది.

విప్లవ ప్రతిఘాతుకుల నిర్బంధ విధానం ఎంత దారుణంగా వున్నప్పటికీ చైనా కమ్యూనిస్టు పార్టీ ప్రజలు ఓటమిని అంగీకరించలేదు. విప్లవం యెడల ఆచంచల విశ్వాసంతో వారు పనిచేయసాగారు.

1927 ఆగస్టు 1 తేదీ వుదయం కియాంగ్స్ లోని నాన్ చాంగ్ వద్ద సాయుధ తిరుగుబాటు జరిగింది. వీన్స్ కార్మికులు, రైతులు, ఉత్తర దండయాత్ర సైన్యంలో కమ్యూనిస్టు పలుకుబడి క్రిందవున్న సైనికులు మొత్తం 30 వేల మంది పాల్గొన్నారు. కమ్యూనిస్టులైన చా ఎన్ - లై, చూ టేహ్, ఎహ్ టింగ్, హోలుంగ్ తదితరులతో విప్లవసమితి ఏర్పడి, తిరుగుబాటును నడిపించింది. మూడు గంటల పోరాటం తరువాత విప్లవ సైన్యాలు నాన్ చాంగ్ ను పట్టుకున్నాయి.

ఆగస్టు 1 తేదీన విప్లవ సాయుధ సేనల జన్మదిన వార్షికోత్సవంగా చైనా ప్రజలు ప్రతిసంవత్సరం జరుపుకొంటున్నారు. ఈ సంఘటనతో చైనా కమ్యూనిస్టు పార్టీ స్వతంత్ర నాయకత్వం క్రింద సాయుధ విప్లవం ప్రారంభమయింది.

ఆగస్టు 5 తేదీన విప్లవ సైన్యాలు నాన్ చాంగ్ నుంచి దక్షిణంగా కాంటన్ నగరం స్వాధీనం చేసుకొని, విప్లవ బలగాలన్నిటినీ ఒకేచోట సమీకరించాలనే లక్ష్యంతో బయలుదేరాయి. కొమిటాంగ్ సైన్యాలు వెడుతున్న ఆటంకాలను ఓడించుతూ, విప్లవ సేనలు కియాంగ్ నుంచి ఘోషిస్తూ వెళ్ళి, అడటినుంచి క్వాంగ్ టుంగ్ లో ప్రవేశించాయి. కాని రైతు ఉద్యమంతో సన్నిహిత సంబంధాలు కొరవడినందున విప్లవ సైన్యానికి బలమైన ప్రజల తోడ్పాటు లభ్యంకాలేదు. అదే సంవత్సరం అక్టోబరు ప్రారంభంలో తూర్పు క్వాంగ్ టుంగ్ లో జరిగిన యుద్ధాలలో విప్లవ సైన్యం ముఖ్య భాగాన్ని కోల్పోయింది. మిగిలినదాంట్లో ఒక భాగం హై ఫెంగ్ లూ ఫెంగ్ రైతు వుద్యమంలో లీనమైపోయింది. తక్కిన భాగం చూ టే నాయకత్వాన దక్షిణ హు నాన్ కు తరలివెళ్ళింది.

విప్లవాన్ని రక్షించేందుకు, 1927 ఆగస్టులో కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఆకురాలు కాలం పంటల తరుణంలో వివిధ ప్రాంతాలలో సాయుధ తిరుగుబాటులు నడపాలని పిలుపుయిచ్చింది. ఆ సంవత్సరం ఆకురాలు కాలంనుంచి మరుసటి సంవత్సరం వసంతం వరకు దేశమంతటా అనేక సాయుధ తిరుగుబాట్లు జరిగాయి. కమ్యూనిస్టు పార్టీ పలుకుబడి పల్లెప్రాంతాలలో వ్యాపించింది.

హు నాన్ ఉత్తర కియాంగ్స్ రాష్ట్రాల మధ్యప్రాంతంలో మావు ట్సే-టుంగ్ నాయకత్వాన ఆకురాలు కాలంలో సాయుధ తిరుగుబాటు జరిగింది. బొగ్గు కార్మికులను, రైతులను, ఉత్తర దండయాత్ర సైన్యంలోని కొందరు సైనికులను సమీకరించి, కార్మిక-కర్షక విప్లవ సైన్యాన్ని నిర్మించాడు. తిరుగుబాటు ఉధృతాన్ని చూసి, రాష్ట్ర రాజధాని చాంగ్ సాలోని విప్లవ వ్యతిరేకులు సైతం గాభరాపడ్డారు. వినప్పటికీ ముఖాముఖి యుద్ధానికి పరిస్థితులు అనుగుణ్యంగా లేనందున మావు ట్సే-టుంగ్ తన సాయుధ దళాలను చింగ్ కాంగ్ మన్ పర్వతాల్లోకి నడిపించాడు. అచట విప్లవ కేంద్రాన్ని స్థాపించాడు.

కియాంగ్స్-హునాన్ రాష్ట్రాలపధ్య 500 లీల ప్రాంతంలో చింగ్ కాంగ్ షాన్ పర్వతాలు విస్తరించి వున్నాయి. ఆ ప్రాంతముంటికి సెలయేళ్ళు ప్రవహించడం ఏర్పడిన విషయం సన్నని కనుమలు మాత్రమే వున్నాయన, దానికి చాల ప్రాముఖ్యత వుంది. 1921 అక్టోబరులో మావో ట్సే-టుంగ్ తన సాయుధ దళాలను చింగ్ కాంగ్ షాన్ పర్వత ప్రాంతానికి నడిపించి, అచట కార్మిక - కర్షక ప్రభుత్వాన్ని స్థాపించాడు. ఆయన విప్లవ దళంలో వేయించుది సాయుధులు మాత్రమే వున్నప్పటికీ అనేక శత్రుదాడులను తిప్పికొట్టగలిగాయి. చింగ్ కాంగ్ షాన్ పర్వతాలపై ఎర్రజెండాను ఎగురవేశాయి, చైనాలో ప్రథమ విప్లవ కేంద్రాన్ని స్థాపించగలిగాయి.

నాన్ చాంగ్ తిరుగుబాటులో పాల్గొని, చూటేహ్ నాయకత్వాన విప్లవనైత్యం 1928 ప్రారంభంలో క్వాంగ్ టుంగ్ నుంచి దక్షిణ హునాన్ కు తరలివచ్చింది. అచట విస్తృతమైన రైతు తిరుగుబాట్లను ప్రోత్సహించింది. చాలమంది రైతులు విప్లవ నైత్యంలో చేరారు. అదే సంవత్సరం ఏప్రిల్ లో చూటేహ్ తన సేనలను చింగ్ కాంగ్ షాన్ పర్వతప్రాంతానికి నడిపించాడు. అచట మావో ట్సే టుంగ్ నాయకత్వానవున్న నైత్యంతో కలిశాడు. చరిత్రాత్మకమైన ఈ కలయిక అనంతరం మావో ట్సే టుంగ్, చూటేహ్ లు తమ సేనలను చైనా కార్మిక-కర్షక ఎర్రనైత్యంగా, చైనాలో కొత్తరకపు విప్లవ నైత్యంగా వున్నదిర్పించారు.

కార్మిక - కర్షక ఎర్ర నైత్యానికి విద్య గరపడం విషయమై మావో ట్సే టుంగ్ చూటేహ్ లు ప్రత్యేక శ్రద్ధవహించారు. వారి రాజకీయ కృషి ఫలితంగా ఎర్ర నైత్యం ధైర్యోత్సాహంతో వుంటూ ప్రజలతో సన్నిహితసంబంధాలను స్థాపించుకుంది. ఆరోజుల్లో విప్లవ కేంద్రమున్న ప్రాంతం చిన్నదిగా వుండేది. ఎర్ర నైత్యానికి, ఆహారం మందులు కొరతగా వుండేవి. నైనికులకు చలికాలంలో వెచ్చని దుస్తులు తరుచుగా లభ్యమయేవి కావు. వర్షంపశ్యంగాని ఇబ్బందులున్నప్పటికీ ఎర్ర నైత్యం అనుంతర దీక్షతో పోరాటం సాగించింది. స్థానిక ప్రజల సహాయంతో గెరిల్లా యుద్ధ ఎత్తుగడలను చాకచక్యంగా వినియోగించి, చియాంగ్ కై - షేక్ పంపిన అభివృద్ధినిరోధక సేనల దండయాత్రలను వరుసగా ఓడించారు. చైనాలో కమ్యూనిస్టు రాజకీయాధికారినికి ప్రథమ పునాది ఐన విప్లవకేంద్రాన్ని బలపరచుకొని, విస్తృత పరుచుకున్నారు.

1928 ఆగస్టుకాలంలో హెంగ్ టెహ్-హుయా తదితరులు కలసి, హునాన్-హ్యూనే-కియాంగ్స్ సరిహద్దులలో ఒక విప్లవ కేంద్రాన్ని నిర్మించారు. ఆ సంవత్సరాంతానికి ఆయనకూడ తనసేనలను చింగ్ కాంగ్ షాన్ పర్వత ప్రాంతానికి తరలించి, అచట మావో చూటేలు నిర్మించిన ఎర్రనైత్యంతో కలిపివేశారు. 1929 లో ఎర్ర నైత్యం దక్షిణ కియాంగ్స్, పశ్చిమ ఫుజీన్, ప్రాంతాలలో రెండు విప్లవ కేంద్రాలను స్థాపించింది. తరువాత కొందికాలానికే ఈ రెండు కేంద్రాలను కలిపి, జూయిచిన్ రాజధానిగా సెంట్రల్ విప్లవ కేంద్రాన్ని స్థాపించింది.

అజేకాలంలో కియాంస్సీ, ఫూకీన్, హునాన్, హూకే, క్యాంగ్సీ, షెన్ సీ వర్తరా చోట్ల కూడ కొన్ని విప్లవకేంద్రాలు ఏర్పడ్డాయి. ఈ కేంద్రాల స్థాపనతో పాటు ఎర్రపైన్యం పెరిగింది. 1930 నాటికే 15 విప్లవ కేంద్రాలున్నాయి. ఎర్ర పైన్యం 60 వేలదాకా పెరిగింది.

వ్యవసాయ విప్లవం

చింగ్ కాంగ్ మున్ పర్యంతాలలో విప్లవ కేంద్రాన్ని స్థాపించడంతో పాటు మావో ట్సే టుంగ్ వ్యవసాయ విప్లవంలో రైతులకు నాయకత్వం వహించినదిపాడు. 1930 నాటికి ఎర్రపైన్యాధీనంలోవున్న 15 ప్రాంతాలలోనేగాక ఎర్రపైన్యం కాబడిన ప్రాంతాలన్నిటిలోనూ వ్యవసాయ విప్లవ జ్వాలలు అలముకున్నాయి.

విప్లవం అంతకుముందు దశలో గడించిన అనుభవంతో మావో ట్సే-టుంగ్ వ్యవసాయ విప్లవ కార్యక్రమాన్ని రూపొందించాడు: బీద రైతులు వ్యవసాయ కార్మికులవై ఆధారపడి, మధ్యకరగతి రైతులకు కూడదీసుకుని, ధనిక రైతులను పరిమితంచేసి, మధ్యరకపు చిన్న పారిశ్రామికకు, వ్యాపారులకు రక్షణయిస్తూ, భూస్వామ్యులపై రద్దుచేయడమే వ్యవసాయ విప్లవ గర్భస్థానం. ఈ లక్ష్యంతో విప్లవ కేంద్రాలలోని ప్రజాసామాన్యాన్ని సమీకరించి, చైనా సమాజ వ్యవస్థను వేల కొలదీ సంవత్సరాలుగా బంధించిన ఫ్యూడల్ ఉత్పత్తి సంబంధాలను బ్రద్దలు చేశారు. భూస్వాములవద్దనుంచి తీసుకున్న భూమిని బీద రైతులకు, వ్యవసాయ కూలీలకు పంచారు. రైతులకు బంధనంగా తయారై వారిని పీడించుతున్న అధిక వడ్డీలను రద్దుచేశారు. కార్మిక - కర్షక ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వానికి పునాది గాను, ప్రధాన అండగానువుంటూ, రైతాంగం ప్రజలలోని ఈ రెండు భాగాలు వ్యవసాయ విప్లవానికి తీలకంగా పనిచేశాయి. మధ్యరకపు రైతుల్లో అధిక సంఖ్యాకులు కూడ అదనపు భూమి సంపాదించారు. విప్లవ ప్రభుత్వాధికారాన్ని బలపరచారు. మధ్యరకపు చిన్న పారిశ్రామికీలైన, వ్యాపారస్థులైన అధికారులను విచారిత పన్నులభారాన్ని, రకరకాల పన్నులను తొలగించడం జరిగింది.

బాగా కృషిచేయాలనీ, ఎక్కువ పండించాలనే ఉత్సాహాన్ని రైతులలో వ్యవసాయ విప్లవం కలిగించింది. అధికారులకు పాడుపడిన పొలాలను తిరిగి సాగు చేయడం, బంజర్లను పంటపొలాలుగా మార్చడం జరిగింది. విప్లవ కేంద్రాల ప్రాంతంలో ఉత్పత్తి బాగా పెరిగింది.

వ్యవసాయ విప్లవం ఫలితంగా యీ కేంద్రాలన్న ప్రాంతాలలో భూస్వాముల పైర్తన ఆ తరుణమింది. విప్లవ వ్యతిరేకులకు అణచివేసి, కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వ రోషాధికారం బలపరచడం జరిగింది. అంతేగాక ఎర్రపైన్యంలో అదనంగా చాలమంది చేరడం, కమ్యూనిస్టుపార్టీ బలపడటం జరిగింది.

విప్లవ కేంద్రాలపై చియాంగ్ దాడులు

విప్లవ కేంద్రాలు, కార్మిక కర్షక ఎర్రసైన్యం బలపడటానూని కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వం గాఢరా పడింది. 1930 చివరకు చియాంగ్ కై - షేక్ లక్షల నైన్యాన్ని సమీకరించి, ముఖ్య విప్లవ కేంద్రం చుట్టూ వలయం పన్నేందుకు పూనుకున్నాడు. ఆ సమయంలో ముఖ్య విప్లవ కేంద్రంలావున్న ఎర్రసైన్యం 40 వేలకు తక్కువ గానేవుంది. మావో టేన్టుంగ్ నాయకత్వాన ఎర్రసైన్యం నింగ్జూ, కద్దనున్న శత్రు సైన్యంపై ఆకస్మికంగా దాడిచేసింది. 9 వేల శత్రు సైన్యాన్ని ఉద్యోగులతో సహా ఖైదీలుగా పట్టుకుంది. తరువాత పారిపోతున్న శత్రువు వెంటబడి తరిమివేసి, విప్లవ కేంద్రాన్ని చుట్టుముట్టాలనే శత్రు పన్నాగాన్ని ధ్వంసం చేసింది.

1931 ఫిబ్రవరిలో చియాంగ్ కై - షేక్ 2 లక్షల నైన్యాన్ని సమీకరించి, ముఖ్య విప్లవ కేంద్రాన్ని చుట్టుముట్టేందుకు రెండోసారి దాడికి పంపించాడు. మే నెలలో ఎర్రసైన్యం కియాంగ్ గిలోని చియాన్ కు-పూకీన్ లోని చియెన్నింగ్ కు మధ్యవున్న 800 లీల ప్రాంతాలన్ని తుడిచిపెట్టింది. ఒక పక్షం రోజుల్లో శత్రువును ఓడించి, పూర్తి విజయాన్ని సాధించింది.

కాని యుద్ధంలో ఎర్రసైన్యం కూడ నష్టపడింది. దానిబలం 30 వేలకుతగ్గింది. విరామం తీసుకుని, తిరిగి పుంజుకునే లోపలనే చియాంగ్ కై - షేక్ ఈసారి 3 లక్షల నైన్యాన్ని సమీకరించి, మరల చుట్టుముట్టే దాడిని ప్రారంభించాడు. 1931 జూలైలో ప్రారంభమైన ఈ దాడిలో చియాంగ్ కై - షేక్ స్వయంగా నైన్యాధిపత్యం వహించాడు. బ్రిటిష్, జపాన్, జర్మన్ మిలటరీల సలహాదార్లను సహాయం తీసుకున్నాడు. శత్రుప్రధాన నైన్యాన్ని ముందుకు సాగనిచ్చి, వెనుక భాగంలో వస్తున్న బలహీనమైన సేనలపైన కియాంగ్ గిలోని పింగ్ కువో వద్ద ఎర్ర సైన్యం డెబ్బతీసింది. ఇలా నేర్పుతో కూడిన ఎత్తుగడలను అవలంబించుటద్వారా జరిగిన మూడు యుద్ధాలలోనూ జయించింది. 30 వేల మందికి పైగా కొమింటాంగ్ సేనలను తుడిచిపెట్టింది. ఎర్రసైన్యం డెబ్బలకు టెబ్బకోలేక టెక్కిన శత్రు సైన్యం గాఢరాగా పారిపోయింది. విప్లవ కేంద్రాలను చుట్టుముట్టాలనే మూడవ ప్రయత్నంకూడ ఈ విధంగా ఓటమితో అంతమయింది.

61 వ అధ్యాయం

ఈశాన్య చైనా, పాంఘేలపై జపాన్ దురాక్రమణ

జపాన్ ఆక్రమణకు వ్యతిరేకంగా చైనా ప్రజల ప్రతిఘటన

జపాన్ సామ్రాజ్యవాదులు ఎంతో కాలంగా చైనా దేశాన్ని తమ వలసగా చేసుకోవాలని కలలుగంటూ వచ్చారు. ఈ దురాశను సాధించుకునే ప్రయత్నంలో ఈశాన్య చైనాపై జపాన్ దాడి ఒక ముఖ్యఘట్టం.

1931 సెప్టెంబరు 18 వ తేదీ రాత్రివేళ జపాన్ సైన్యాలు ఆక్స్మికంగా షెన్యాంగ్ (ముకెన్) వద్ద వున్న చైనా సైన్యంపై దాడిచేసింది. ముక్డెన్ ఘటన అని పిలువబడుతున్న ఈ దాడితో జపాన్ సామ్రాజ్యవాదులు చైనాపై యుద్ధం ప్రారంభించారు.

షెన్యాంగ్ పై దాడికి చాల కాలానికి ముందుగానే జపాన్ సామ్రాజ్య వాదుల పన్నాగమేదో తేటతెల్లయింది. ఐనప్పటికీ చియాంగ్ కై-షేక్ కమ్యూనిస్టుపార్టీ నాయకత్వం వున్న విప్లవ కేంద్రాలను తుడిచివేయడంపై దృష్టిని కేంద్రీకరించి వున్నందున, జపాన్ దురాక్రమణను ఎదిరించడానికి ఏ విధమైన ప్రయత్నమూ చేయలేదు.

ముక్డెన్ ఘటనకు కొలది రోజులకు ముందు, కమ్యూనిస్టులకు విజయం రానిచ్చే కంటే చైనాను సామ్రాజ్యవాదులు ఆక్రమించడమే మెరుగని, చియాంగ్ కై-షేక్ ఐహిరంగంగానే చెప్పాడు. ముక్డెన్ ఘటన తర్వాత కూడ అదేవిధంగా జపాన్ దురాక్రమణకు ప్రతిఘటించవలదని, ఈశాన్య చైనాలోవున్న తన సైన్యాలకు ఉత్తరవులిచ్చాడు.

ప్రతిఘటించవలదన్న చియాంగ్ కై - షేక్ పాలసీ ఫలితంగా జపాన్ దురాక్రమణ సేనలు సెప్టెంబరు 19 తేదీన షెన్యాంగ్ ను ఆక్రమించాయి. తరువాత వరుసగా యోనింగ్, కిరిన్, హీలంగ్ కియంగ్ తదితర ప్రాంతాలను ఆక్రమించారు.

1932 ప్రారంభానికి ఈకాన్య చై నాలోని మూడు రాష్ట్రాలు జపాన్ సామ్రాజ్య వాదుల వాస్తవత మయ్యాయి.

ముడ్డెన్ సంఘటన జరిగినపంటనే సామ్రాజ్యవాదులకు వ్యతిరేకంగా చైనా ప్రజలంతా జాతీయ పోరాటాన్ని సాగించాలని కమ్యూనిస్టు పార్టీ ప్రకటించింది. జపాన్ దురాక్రమణకు వ్యతిరేకంగా ఈకాన్యప్రాంతంలో గెరిల్లా యుద్ధం సాగించాలని విప్లవీ చీ చేసింది. ఈ ప్రకటన చైనా దేశ ప్రజలందరి జాతీయవాంఛను వ్యక్తంచేసింది.

1931 అక్టోబరు 10 వ తేదీన దేశమంతటా 1911 విప్లవ 20 వ వార్షికోత్సవాన్ని ప్రజలు బ్రహ్మాండమైన దేశభక్తి ప్రదర్శనలుగా జరిపారు.

ప్రతిఘటన వలదంటూ చియాంగ్ కై-షేక్ అవలంబి చుతున్న అవమానకర పాలసీని అన్ని తరగతుల ప్రజలూ వ్యతిరేకించారు. హెంఘే, వెకింగ్ నగరాల్లోని కార్మికులు “జపాన్ ప్రతిఘటన - చైనా రక్షణ” సంఘాలను ఏర్పరచారు. సాయుధ వాలంటీర్ దళాలను, ప్రచార దళాలను నిర్మించారు. జపాన్ దురాక్రమణకు వ్యతిరేకంగా అన్నిరకాల పోరాటపద్ధతులను అవలంబించారు. దేశం వివిధ ప్రాంతాల నుంచి విద్యార్థులు నాంకింగ్ కు వెళ్ళి, జపాన్ ను ప్రతిఘటించాలని, కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వాన్ని ఒత్తిడిచేశారు. పారిశ్రామిక వ్యాపార రంగాలకు చెందినవారు, ఇతర నగరవాసులు జపాన్ వస్తు బహిష్కరణ ప్రారంభించారు. అంతర్వ్యధాన్ని అపుజేసి, దురాక్రమణదారులను ప్రతిఘటించేందుకు జాతి సంతటిసీ ఐక్యపరచాలని చియాంగ్ కై-షేక్ ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ పత్రికల్లో అనేక వ్యాసాలు ప్రకటించబడ్డాయి.

కాని చియాంగ్, అతడి ఆనుచరులైన అభివృద్ధి నిరోధకులు మాత్రం జాతీయ వాంఛను ప్రతిఘటించుతున్న ప్రజా వుద్యమాన్ని వ్యతిరేకించారు. 1931 చివరకు దేశం పలుప్రాంతాలనుండి 30 వేల విద్యార్థులు నాంకింగ్ లో సమావేశమై, జపాన్ దురాక్రమణను ప్రతిఘటించాలని ఎలుగెత్తి చాటారు. విద్యార్థుల కోర్కెలకు చియాంగ్ కై-షేక్ తుపాకిగుళ్లు, సన్నీలతో సమాధాన మిచ్చాడు. కాని ఇంత మాత్రాన ప్రజల్లో చెలరేగుతున్న దేశభక్తి జాతీయ భావాలను అణచివేయడం సాధ్యంకాలేదు. జపాన్ వ్యతిరేక ప్రజాస్వామ్య ఉద్యమం దినదినాభివృద్ధి గాంచ సాగింది.

జపాన్ వ్యతిరేక ప్రజాస్వామ్య వుద్యమం దేశమంతటా విస్తరించుతూంటే, ఈకాన్యచై నాలో ప్రజలు ప్రతిఘటనోద్యమాన్ని ప్రారంభించారు. కమ్యూనిస్టు పార్టీ పిలుపునందుకొని షెన్యాంగ్, ఆన్ హున్, ఘాఘన్, హార్బిన్ వగైరా ఈకాన్య చై నా నగరాలలోని కార్మికులు, రైల్వే పనివారు గ్రామాలకువెళ్ళి రైతులతో కలిసి ఆయుధాలు వుచ్చుకుని జపాన్ దురాక్రమణదార్లతో పోరాడసాగారు. ఆ విధంగా కమ్యూనిస్టుల నాయకత్వం జపాన్ వ్యతిరేక గెరిల్లా దళాలు రూపొందాయి. సుంగారి నిదీ ప్రాంతంలోనూ, చాంగ్ పాయి పర్వతాల్లోనూ సాయుధ పర్వలు సాగించుతూ గెరిల్లా దళాలు క్రమంగా వృద్ధిపొందాయి.

ఈశాన్య చైనాలో కిమ్ ఇల్ సుంగ్ నాయకత్వం వారియూ దేశభక్తులుకూడా సాయుధగెల్లా దళాలు ఏర్పరచుకున్నారు. చైనా గెజిల్లంతో భుజంభుజంకలిపి కొరియాగెజిల్లలు జపాన్ దురాక్రమణదారులకు వ్యతిరేకంగా పోరాడారు.

1931 నవంబరులో హీలుంగ్ కియాంగ్ లోని టీన్జ్ హో వద్ద మన్ కియాంగ్ సదివంతులపై జపాన్ వాళ్ళు దాడిచేశారు వారిని తీవ్రంగా ప్రతిఘటించుతూ మాచాన్ - హన్ నాయకత్వం వున్న చైనానైన్య విభాగం పోరాడింది. తీవ్రమైన పోరాటానంతరం మానేస తిరోగమించవలసి వచ్చినప్పటికీ, మన్ కియాంగ్ బ్రిష్టి రక్షణ కొరకు జరిగిన పోరాటంవల్ల ప్రజల్లో ఉత్సాహం ప్రబలింది. ఎంతో కాలం గడువకముందే చైనానైన్యంలోని దేశభక్తి శక్తులు, స్థానికసాయుధ దళాలకలసి చాలా వాలంటీరు నైన్యాలు ఏర్పడ్డాయి. వాటిలో మొత్తం రి లక్షలు దాకా వుండేవారు. కమ్యూనిస్టు పార్టీ, ప్రజలంతా హృదయపూర్వకంగా వాటికి చేయూత నిచ్చేవారు. 1932 లో ఈ వాలంటీరు దళాలు, లియెనింగ్ కిరిన్ రాష్ట్రాన్ని శత్రు కేంద్రాలపై దాడిచేశాయి. షెన్యాంగ్, చిన్ చౌ వంటి పెద్దనగరాలపై దాడిచేసి, రైల్వే రవాణాను తెగొట్టి, శత్రువులు దుర్భేద్యస్థానాలను వున్న వాటినిగ జగజలాడించాయి. కాని కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వం స్వయం అందజేయ నిరాకరించినందున, వివిధ ప్రాంతాలమధ్య ఐక్య నిర్మాణం సుఖీకరనాయకత్వం లేనందున ఈశాన్య చైనాలోని వాలంటీరు నైన్య క్రయంగా కనుమరుగైపోయింది.

షాంఘైలో జపాన్ వ్యతిరేక యుద్ధం

ప్రతిఘటన వలదన్న విధానాన్ని కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వం అనుసరించినందున జపాన్ సామ్రాజ్యవాదులు మరింత ధైర్యంగా తమ దురాక్రమణను విస్తరించుకో సాగారు. 1932 జనవరి 28 వ తేదీ రాత్రివేళ జపాన్ నైన్యం ఆసియాకంగా షాంఘై నగరంపై దాడిచేసింది. చైనాలోకల్లా గొప్ప నగరాన్ని నాలుగు గంటల్లో ఆక్రమించుతామని జపాన్ సేనానులు గొప్పలుకొట్టారు. ఆ సమయంలో షాంఘై వద్ద వున్న 19 వ చైనా (రూట్?) నైన్యం ప్రతిఘటించుతుందని జపాన్ దురాక్రమణ దాల్లు పూహించలేదు. త్వరలోనే యుద్ధవాలు నగరంనుంచి యాంగ్ టీన్ నది ముఖద్వారమైన డోనుంగ్ వరకు వ్యాపించాయి. దురాక్రమణదారులు ప్రతివోటా ఓటమి పొందారు.

జపాన్ దాడిమూలకు వ్యతిరేకంగా షాంఘై ప్రజలు పోరాటంలో నిరగ్గు మయ్యారు. కమ్యూనిస్టు పార్టీ పిలుపునందుకొని కార్మికులు సమ్మె చేశారు. వర్తకులు దుకాణాలను మూసివేశారు. కార్మికులు విద్యార్థులు పౌరులు వాలంటీరు దళాలుగా సంఘటితమయ్యారు. వాటిలో కొన్ని ఆయుధాలు పుచ్చుకోవి పోరాడాయి. కొన్ని గాయపడినవారికి ప్రథమ చికిత్స చేశాయి. కొన్ని దళాలు సైనికులకు విరోధ ప్రదర్శనాలిచ్చాయి. మరికొన్ని కెరక భాగంలోవుండి ప్రచారం చేస్తూ పోరాట నిధులను వసూలుచేయడం, దేశ ప్రజలను బాగైతగా కలిపేటట్లు

జరిగింది. 19 వ రూట్ నైన్యం షాఫీ ఆఫీసునిండా అన్ని తరగతుల ప్రజలు పంపిన బహుమానాలు ప్రోగుపడివున్నాయి.

షాఫీ రక్షణ నిమిత్తం పోరాడుతున్న నైన్యానికి పౌరులకు ఇతర ప్రాంతాల లోని ప్రజలు, విదేశాల్లోని చైనావారు ధన సహాయం పంపారు.

ప్రజల తోడ్పాటులకు ఉత్సాహంపొంది 19 వ రూట్ నైన్యం అత్యంత దీక్షతో పోరాడింది. నైన్యాస్థితుడైన చియాంగ్ కువాంగ్-చై, ట్యాంక్ టింగ్-కై సేనాని యుద్ధరంగంలోవుండే స్వయంగా పోరాటాన్ని నడిపించారు. పరిస్థితులు క్లిష్టంగా వున్నాయని గమనించి, 4 నవరి చివరనుంచి మార్చి నెలారంభానికి జపాన్ తన నావికా ధూనైన్యాలలో మూడోవంతును, విమానదళ విజయలనుకూడ సమీకరించింది. షాఫీలో జపాన్ నైన్యాల సంఖ్యను లక్షకు పెంచింది. సేనానులను నాలుగుసార్లు మార్చింది. రెండోవైపున 19 వ రూట్ నైన్యం 40 వేల బలాన్ని మాత్రమే గలిగివుంది. ఐనప్పటికీ శత్రువును నిలవరించి, షాఫీ రక్షణను జయప్రదంగా నిర్వహించింది.

షాఫీలో నైన్యం, ప్రజలు సాధించిన విజయాలను కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వం వమ్ముచేసింది. 19 వ రూట్ నైన్యానికి అవసరమైన అదనపుబలాలను ఆయుధ సామగ్రిని అందజేయు నిరాకరించింది. స్థానిక వాలంటీరు దళాలను రద్దుచేసింది. షాఫీ రక్షణకు ప్రజలు అందజేసిన నిపుణ్ల కొంతభాగాన్ని కాజేసింది.

మార్చి నెలారంభంలో కొమింటాంగ్ అందజేసిన సమాచారం వినియోగించు తుని, ఊసుంగ్ కు పశ్చిమోత్తరంగా జపాన్ ప్రభుత్వం అదనపు సేవలను జయప్రదంగా దిచ్చగలిగింది చుట్టుముట్టబడి ప్రమాదాన్ని గ్రహించి 19 వ రూట్ నైన్యం షాఫీకు పడమరగా తిరోగమించవలసివచ్చింది. అచటినుంచి ప్రతిఘటన కొనసాగించింది.

మే నెల 5 వ తేదీన కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వం జపాన్ సామ్రాజ్యవాదులతో షాఫీ కౌతి ఒడంబడికపై సంతకం చేసింది. దీనిప్రకారం షాఫీలోనూ, పరిసర ప్రాంతాల్లోనూ జపాన్ నైన్యాలను వుంచుకోవచ్చు. చైనావూత్రం తన సేవలను నగరంలోవుంచే హక్కు లేకపోవడమేగాక, జపాన్ వ్యతిరేక కార్యకలాపాలన్నిటినీ నిషేధించడానికి చియాంగ్ ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. షాఫీ నైన్యం, ప్రజలు రక్తం ధారపోసి సాధించిన విజయాలన్నిటినీ అభివృద్ధి నిరోధక కొమింటాంగ్ ముఠా దారుణంగా అమ్మివేసింది.

1938 ఫిబ్రవరిలో జపాన్ దురాక్రమణకర్తలు కెహోల్-పై దాడి చేశారు. తరువాత ఉత్తర చైనాలోకి చొచ్చుకు పోయారు; పెకింగ్, టీన్ టీన్ నగరాలను చుట్టుముట్టారు.

ఆ సమయంలో చైనా గొప్ప గోడ వెంటనూ, పెకింగ్-టీన్ టీన్ ప్రాంతం లోనూ వున్న చైనా సేనలు, దురాక్రమణ సేనలకుంటే పది రెట్లున్నాయి. కాని

ప్రజా విప్లవాన్ని అణచివేయడమే లక్ష్యంగా పెట్టుకున్న చియాంగ్ కై-షేక్ ప్రతిఘటనను నిషేధించుతూ చైనా సేనలకు ఉత్తరువులు పంపాడు. మే నెలలో కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వం దేశద్రోహకరమైన టాంగ్ కూ ఒడంబడికపై సంతకం చేసింది. ఈశాస్య చైనాలోని మూడు రాష్ట్రాలను, జెహోర్ రాష్ట్రాన్ని జపాన్ ఆక్రమించడాన్ని గుర్తించింది. తూర్పు హో పేను నిరాయుధీకరణ ప్రాంతంగానూ అచట చైనా సేనలకు వుంచగనీ అంగీకరించింది.

కొలది రోజుల తర్వాత జపాన్ సామ్రాజ్యవాదులు చాహార్ రాష్ట్రంలోనికి తమ నైన్యాలతో చొరబడ్డారు.

అంతర్యధాన్ని ఆపుచేసి, మాత్రుదేశ సంగక్షణకు అన్ని శక్తులూ కలసి విశ్వ పోరాటం సాగించాలని కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఖచ్చితంగా నిలబడింది. జాతీయ సుత్రోధం రోజురోజున తీవ్రతరమౌతుందని గుర్తించి, కొమింటాంగ్ లో దేశభక్తిగలవారు క్రమంగా కమ్యూనిస్టుపార్టీ పాలనీ వైపు మొగ్గసాగారు. చాహార్ రాష్ట్రంలో థెంగ్ యూ-హియాంగ్, ఫాంగ్-చెన్-వూ అనే కొమింటాంగ్ సేనానులు చి హుంగ్-హుంగ్ అను కమ్యూనిస్టుతో కలసి, జపాన్ వ్యతిరేక నైన్యాన్ని నిర్మించారు. ఈ నైన్యం త్వరలోనే దురాక్రమణకు గురైన చాహార్ రాష్ట్ర భాగాలను తిరిగి స్వాధీనం చేసుకున్నారు. మంఘ్ లో జరిగిన జపాన్ వ్యతిరేక యుద్ధంలో వీరోచితంగా పోరాడిన 19 వ రూట్ నైన్యాన్ని, దేశద్రోహకరమైన ఒడంబడికలో సంతకం చేశాక చియాంగ్ ప్రభుత్వం ఫూకీన్ రాష్ట్రానికి బదిలీచేసింది. అచట 19 రూట్ నైన్య నాయకులు, లీ చీ - షెన్ ను, కొమింటాంగ్ లోని తదితర దేశభక్తులను కలపుకొని, చైనా రిపబ్లిక్ యొక్క విప్లవ ప్రజాప్రభుత్వాన్ని స్థాపించారు. జపాన్ దురాక్రమణకు, కొమింటాంగ్ దేశద్రోహులను ఎదిరించడంలో కార్మిక కర్షక ఎర్ర నైన్యంతో సహకరించాలని నిర్ణయించుకున్నారు.

జపాన్ వ్యతిరేక శక్తుల్లోని రెండు అంతర్భాగాలు - జపాన్ వ్యతిరేక చాహార్ ప్రజానైన్యం, ఫూకీన్ విప్లవ ప్రజాప్రభుత్వం - కొలది కాలం మాత్రమే మనగలిగాయి. జపాన్ సామ్రాజ్యవాదులతో చేతులుకలసి, చియాంగ్ ప్రభుత్వం వాటిని అణచివేసింది.

దీక్షయోత్ర

తోమ్మిది నెలలవాకా యుద్ధం జరిగింది. కొమింటాంగ్ సేనలను ఇహువాంగ్, కియాంగ్ వద్ద జరిగిన యుద్ధాలలో ఎగ్రనైన్యం తోమికోట్టింది. విప్లవ కేంద్రాలను చుట్టుముట్టాలనే శత్రుపన్నాగాన్ని పటాపంచలు చేసింది.

విప్లవ కేంద్రాలను చుట్టుముట్టేందుకు వరుసగా దాడులు చేయడంతోపాటు విప్లవ ప్రాంతాలపై ఆర్థిక దిష్టాంధ్రనం అమలు జరిపేందుకుకూడ కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వం ప్రయత్నించింది. తద్వారా కార్మిక, కష్టకుల రాజకీయాధికారం పెంపొందకుండా గొంతు నులమాలని తాపత్రయపడింది.

కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకత్వాన విప్లవ కేంద్రాల్లోని నైన్యం ప్రజలు ఒక వైపున యుద్ధంచేస్తూనే, రెండో వైపున ఆర్థిక పోరాటం కొనసాగించారు.

ఆర్థిక ప్రధానంగా వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధిచేయడంపై కేంద్రీకరించారు. తద్వారా ప్రజలకు, ఎగ్రనైన్యానికి అవసరమైన ఆహారధాన్యాలను, బట్టల తదితర పరిశ్రమలకు కావలసిన ముడిపదార్థాలను పండించేందుకు కృషిచేశారు. రైతులను పరస్పరసహాయక గ్రూపులుగాను, దున్నే దళాలను నిర్మించారు. తమ వద్దవున్న దుక్కిపశువులను, లేదా ఉమ్మడి నిధులతో కొన్నవాటిని వినియోగించుకునేందుకు ఒకరికొకరు సహకార వ్యవసాయాన్ని అమలు జరిపారు. పరస్పరసహాయం, సహకారంవల్ల ప్రాంతాలలో నవీనోత్సాహం కొత్త వాతావరణం వ్యాపించింది. వ్యవసాయాన్ని పెరిగింది.

కార్మిక కష్టక ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వం పారిశ్రామిక సంస్థలను ప్రభుత్వ యాజమాన్యం క్రింద స్థాపించింది. చేతివృత్తులవారికి సహకార సంఘాలను నిర్మించింది. కాగిత పరిశ్రమను, బట్టల పరిశ్రమను, పంచదార పరిశ్రమను, వ్యవసాయ పరికరాల పరిశ్రమను పునరుద్ధరించి అభివృద్ధిచేసింది. వర్తకం కూడ పెంపొందింది. ఆర్థిక దిష్టాంధ్రనం లేక చేయకుండా కార్మిక కష్టక ప్రభుత్వం ధాన్యం, ముడిఖనిజాలను ఎగుమతిచేసి, బయటనుంచి ఉప్పు, బట్టలను దిగుమతి చేసుకొనేది.

ఆర్థిక విజయాలవల్ల ఎగ్రనైన్యానికి అవసరమైన సప్లయలు అందించడం సాధ్యమయింది. ఆ ప్రాంతంలో నివసించే ప్రజల జీవన పరిస్థితులకూడ బాగు పడ్డాయి. పూర్వపు రోజుల్లో ఆకలి, దారిద్ర్యంతో బాధపడే రైతులు ఇప్పుడు సుఖంగా జీవించగలుగుతున్నారు. ఇందువల్లనే ఎగ్రనైన్యానికి, ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వానికి ప్రజలనుండి బలమైన తోడ్పాటు లభ్యమయింది. ఉదాహరణకు ఫూజన్ రాష్ట్రం, హెంగ్ వోంగ్ కాంటోన్ లో ట్సాయ్ పీన్ పట్టణ యువకులు నూటికి తిరిగి మిగిలి ఎగ్రనైన్యంలో చేరడానికి తయారయ్యారు.

ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వం ప్రజలందరికీ ఉచితవిద్యా సౌకర్యాలు కలిగించింది. వివిధ రకాల పాఠశాలలను ఏర్పరిచింది. వృద్ధులకును పాఠశాలల వివిధరకాల వార్తా పత్రికలు స్థాపించబడ్డాయి. వైద్య సంస్థలూ, గ్రామాలూ కళా ప్రదర్శనలు, ఆటపాటల కార్యక్రమాలు నిర్వహించేవిధానం ఒక భాగమయ్యాయి. వైద్యద్యూటీ సుంచి నెలవుమీద వచ్చినవారు, వ్యవసాయపని లేని విరామకాలంలో రైతులు

స్థానిక నాట్యసంఘాలకు, తాలింఖానాలకు వివిధంగా వచ్చేవారు. కార్మిక-కష్టక ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వకేంద్రం గోర్ఖి నాట్య పాఠశాలను నడిపింది. దీనిలో తరిఫీదు పొందిన నటులు, కళాకారులు వేయిమందికి పైగా వుండేవారు. యుద్ధ రంగాల్లోనూ, సంతలు, మార్కెట్ల సమీపంలోనూ, గ్రామాల్లోనూ ప్రదర్శనానిత్యం పర్యటించేవారు. స్వజాతీయ కళకు అవసరమైన ఇతివృత్తాలను ప్రజాజీవితాన్నించి సేకరించుకునేవారు. తద్వారా నూతన సంస్కృతి పుద్గమానికి పైనికులతోనూ, రైతులతోనూ సన్నిహితసంబంధం ఏర్పడింది. మే 4వ తేదీ వుద్యమం అనంతరం విప్లవ సాహిత్యం అభివృద్ధి చెందడానికి ఇదంతా దోహదం చేసింది.

విప్లవ కేంద్రాన్ని చుట్టుముట్టే దృష్టితో జరిగిన నాలుగు దాడులు విఫల మయ్యాయి, కొమింటాంగ్ ప్రతిఘాతములు విదవ దండయాత్రకు మరల సన్నాహాలు చేయసాగారు. యుద్ధ ఖర్చుల నిమిత్తం ప్రజలపై భారం ఎక్కువచేసి, దోపిడిని తీవ్రతరం చేశారు. అమెరికా, జపాన్ సామ్రాజ్యవాదులనుండి పెద్ద మొత్తాలను రుణంగా తీసికొన్నారు. చియాంగ్ కై-షేక్ తన చుట్టూ జర్మన్, అమెరికన్, జపాన్, ఫ్రెంచి మిలిటరీ సలహాదారుల పోగుచేసుకున్నాడు.

1933 అక్టోబరులో 10 లక్షల నైస్యంతో విదవ దండయాత్రను చియాంగ్ ప్రారంభించాడు. అంతకుముందు దాడులన్నింటికంటే ఉధృతంగా సాగించిన ఈ దండయాత్రలో కొమింటాంగ్ నైస్యం, విప్లవ కేంద్రాల చుట్టూ దుగ్గాలను (బ్లాక్ హౌసులు) నిర్మించింది. తద్వారా క్రమంగా వలయాన్ని విగించుకుంటూ వచ్చింది. ఇలాంటి క్లిష్టసమయంలో అపుడు కమ్యూనిస్టుపార్టీ నాయకత్వంలో వున్న ముఖ్యులు కేవలం దెబ్బకొనుకునే రక్షణవిధానాన్ని, తప్పుడు పోరాట ఎత్తుగడలను అవలంబించారు. మావో షే-టుంగ్ రూపొందించిన గెరిల్లా యుద్ధ మాత్రాలకు - శత్రు వును బాగా లోపలికి రానివ్వడం, తరువాత ఎక్కువ బలాన్ని సేకరించి శత్రు బలహీన కేంద్రంపై దెబ్బతీయడం, శత్రుబలగాలను ఒక్కొక్కదాన్నే తుడిచి నేయడం - విరుద్ధంగా వ్యవహరించారు. తప్పుడు మిలిటరీ విధానం అనుసరించడంవల్ల విప్లవ ప్రభుత్వాధీనంలోవున్న ప్రాంతాలు క్రమంగా కుంచుకుపోవడం జరిగింది. ఒక సంవత్సరకాలం జరిగిన యుద్ధంలో ఎర్ర నైస్యం చాలా నష్టపడింది.

దీర్ఘయాత్ర (The long March)

మిగిలిన బలాన్ని రక్షించుకునేందుకు, జపాన్ దురాక్రమాలను ప్రతిఘటించి జాతీయ స్వాతంత్ర్య రక్షణ కర్తవ్యాన్ని నివ్వసాగేందుకు, పైనా కార్మిక-కష్టక ఎర్రనైస్యం దీర్ఘయాత్రను ప్రారంభించి, చరిత్రలో కనివిని యెరుగని మీత్యాన్ని ప్రదర్శించింది.

1934 అక్టోబరులో ప్రధాన విప్లవ కేంద్రంలోవున్న ఎర్రనైస్య ప్రధాన భాగం శత్రువలయాన్ని జాయిచిన్ వద్ద బద్దలుచేసి, వెనుక కొన్ని గెరిల్లా దళాలను మాత్రం వదలి, ముందుకు సాగిపోయింది. తరలిపోతున్న ఎర్రనైస్యాన్ని - దారిలో

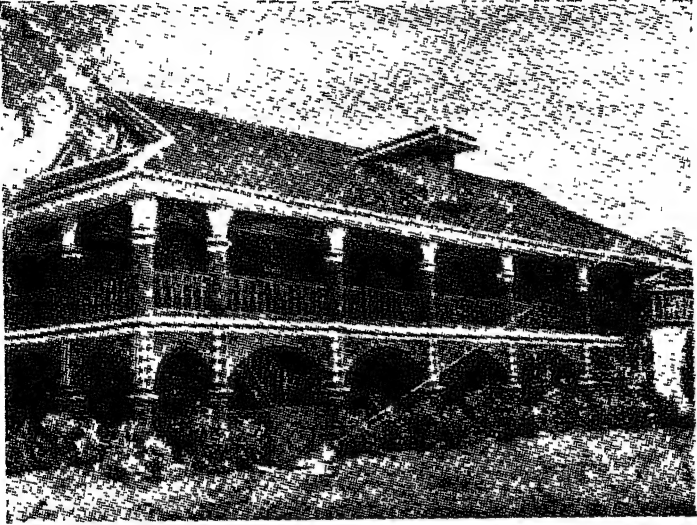
జెబ్బకొట్టేందుకు చియాంగ్ కై-షేక్ నాలుగు బలమైన నైస్వాలకు ప్రయోగించాడు. ఈ ఆటంకాలకు పటాపంచలుచేస్తూ ఎర్రనైస్వం కియాంగ్స్, ఫూక్స్ రాష్ట్రాలనుంచి క్యాంట్టుంగ్, హునాన్, క్యాంగ్స్ రాష్ట్రాలగుండా పర్యత ప్రాంతాలకు వెళ్లింది. అచట నివసించే మియావోయావో జాతుల ప్రజల సైత్రివి సంపాదించి క్షీచాలోని వూచియాంగ్ నదిని చేరుకుంది వడిగా పరుగులిడుతున్న ఈ నదీ ప్రవాహం అందున వున్న పర్యతాలవైపుంచి ప్రతీఘాతుక వేసలు కాపలావున్నాయి. కాని తెల్లవారు ఝూమున బాగా చలివేస్తున్న సమయంలో ఎర్రనైస్వం నదిని దాటివెళ్ళి, టున్ యాని ఆక్రమించింది.

1985 జనవరిలో చైనా కమ్యూనిస్టు పార్టీ కేంద్రకమిటీ విస్తృత సమావేశం టున్ యాలో జరిగింది. అంతకు ముందు తప్పుడు ఎత్తుగడలకు అవలంబించిన కేంద్ర కమిటీ నాయకత్వాన్ని తొలగించి, ఈ సమావేశం ముగిసే - టుంగ్ ఆధిపత్యం క్రింద కొత్తకేంద్ర నాయకత్వాన్ని ఎన్నుకుంది. ఈ కొత్త నాయకత్వమే చైనా విప్లవాన్ని జయప్రసంగా నిర్వహించగలిగింది.

టున్ యా సమావేశానంతరం ఎర్రనైస్వం ఉత్తర దిశగా తన యాత్రను సాగించింది. అనేక లక్షల బలగంకలిగిన శత్రునైస్వాలకు దూరంగా వుండటానికి ఎర్రనైస్వం చిన్ హునదినిదాటి యున్నాన్ రాష్ట్రం నుంచి సింకాంగ్ రాష్ట్రానికి చేరింది.

సికాంగ్ రాష్ట్రం ఆగ్నేయ ప్రాంతంలో నుంచి ఎర్రనైస్వం పర్యతాల మధ్య సుళ్ళు తిరుగుతూ ప్రవహించుతున్న టాటునదిని చేరుకుంది. కొమింటాంగ్ దళాలు కొన్ని టాటునది వెంట ఎర్రనైస్వం కొరకు కాపలా కాస్తున్నాయి. నదిని సమీపించేలోపల ఎర్రనైస్వాన్ని తుడిచే శుగలకునే ధీమాతో వెనుకనుంచి ప్రతీ ఘాతకులు పెద్ద నైస్వాలతో తరుముకు వస్తున్నారు. టాటునది ఒడ్డునవున్న చిన్న పట్టణం ఆన్ ఫున్ చాంగ్ వద్ద నదిలోవున్న ఒకేఒక పయాజీకుల పడవను ఎర్ర నైస్వం స్వాధీనం చేసుకుంది. శత్రుకాల్పులకు లెక్కచేయకుండా ఎర్రనైస్వందళ మొకటి నదిని దాటింది. ఆకలి, అలసటా లెక్కచేయకుండా మరోదళం మెరికలు తిరిగే సన్నని కొండదారివెంట ఆ శిఖరంవైకివెళ్ళి, ఇరుపగలుకులతో నిర్మించిన లూటింగ్ బ్రిడ్జి మొగతు చేరుకున్నారు. ఎర్రనైస్వాన్ని ఆపుజేసేందుకు వంతెన మొగలోవున్న బ్లాక్ హౌస్ కు (దుగ్గానికి) శత్రువులు నిప్పుంటించారు. కాని ఎర్ర నైస్వం వీరులు మంటలగుండావెళ్ళి వంతెన మొగను స్వాధీనం చేసుకున్నారు. యాత్రలో ఎర్రనైస్వం సాధించిన అత్యంత వీరోచిత కార్యాలలో యిదొకటి. పారిపోతున్న శత్రు నైస్వాలకు తరుముతూ ఎర్రనైస్వం మావుల్సే-టుంగ్ నాయకత్వం టాటునదిని దాటి, ఉత్తరదిశగా సాగిపోయింది.

తరువాత ప్రకృతి సిద్ధమైన మరో ఆటంకం, జీచివాన్-సికాంగ్ సరిహద్దున వున్న పెద్ద మంచు పర్వతాలు, ఎర్రనైస్వాన్ని ఎదుర్కొన్నాయి. మంచుతో కప్ప

టున్సీనమావేస్థలం

బడిన ఈ పర్యత శిఖరాలపై గాలి చాల పరచగా వున్నందున వూపిరి సలుపడమే కష్టం. ఐనప్పటికీ ఎర్రనైన్యం ఈ పర్యతాలను అధిరోపించింది. రెండో కైపున విశాలమైన పచ్చిక బైళ్ళు, వూబి నేలలను ఎర్రనైన్యం ఎదుర్కోవలసి వచ్చింది. ఈ పసిరిక భూములలో చాల పలచగా మాత్రమే ప్రజలు నివసించుతున్నారు. ప్రతివోటా బురదా, మద్యచుధ్య వూబి ప్రాంతాలు వున్నాయి : వర్షపు తుపాళ్లు వడగల్గే వానలు తరచుగా కురుస్తుంటాయి. సన్నని దారిని వెళుతూ, కాస్త పక్కకు అడుగిడితే చాలు, ప్రమాదకరమైన వూబిలో దిగబడిపోతారు. సామాను మోయడానికి యాక్ (కొండలపై వుండే ఎత్తు)లను ఎర్రనైన్యం వినియోగించింది. ఆహారం దొరక నపుడు అడవి ఆకులను, యాక్ మాంసాన్ని తినవలసివచ్చింది. ఈ కష్టాలన్నిటినీ అధిగమించి, చాల నష్టాలుపడి, తమ గమ్యాన్ని చేరాలనే అకుంత దీక్షతో ఎర్ర నైన్య మీరులు విశాలమైన పసిరిక భూములను దాటి వెళ్ళగలిగారు. మంచు పర్యతాలను, పసిరిక మైదానాలను దాటడంలో అచట నివసించుతున్న టిబెటన్ ప్రజలు ఎర్రనైన్యానికి సహాయపడ్డారు.

1985 అక్టోబరు నెలలో చివరకు ఎర్రనైన్యం ఉత్తర షెన్నీకి చేరుకుంది. అచట లియూ చిహ్-టాన్ నాయకత్వంక్రింద విప్లవ కేంద్రాన్ని నిర్మించిన దళంతో కలసింది. చైనా కార్మిక కక్షకుల ఎర్రనైన్యం ఈ విధంగా ఒక సంవత్సర కాలంలో ఎన్నో యుద్ధాలు చేసి, చాల నష్టాలు పడి, విపరీత కష్టాలను ప్రమాదాలను అధిగమించి, కని విని యెరుగని వీరత్వంతో 25 వేల లీల దీప్లయత్రను ఎర్రనైన్యం జయప్రదంగా పూర్తి చేసింది.

జెన్ పి-సిహ్, హో లుంగ్ హ్యాన్, హియాంగ్-చీన్ నాయకత్వంక్రింద ఎర్రనైన్యం, ఇతర దళాలుకూడ యాంగ్ టీన్ నదికి ఉత్తర-దక్షిణ ప్రాంతాలనుంచి బయలుదేరి, దీప్లప్రయాణంలో అనేక చిక్కులను అధిగమించి ఉత్తర షెన్నీకి చేరుకున్నారు.

చైనా కార్మికుల, కక్షకుల ఎర్రనైన్యం జయప్రదంగా నిర్వహించిన సుదీర్ఘ యాత్ర ప్రపంచానికంటేటికీ చైనా కమ్యూనిస్టుపార్టీ, ఎర్రనైన్యం అజేయమని చాటింది. ఎర్రనైన్యం తరలివెళ్ళిన దారిపొడుగునా నివసించుతున్న 20 కోట్ల ప్రజలకు విమోచనకు మార్గమేదో నిరూపించింది. పడకొండు రాష్ట్రాలలో విప్లవ బీజాలను నాటింది. ఫూకీన్, కియాంగ్సీ, క్వాంగ్ టుంగ్, హునాన్, క్వాంగ్సీ, క్విచా, జిచువాన్, యున్నాన్, సియాంగ్, కంసు, షెన్నీ రాష్ట్రాల ప్రజలకు విప్లవ సందేశం అందించింది. సుదీర్ఘ యాత్రను జయప్రదంగా నిర్వహించడం ఫలితంగా చైనా విప్లవం దాన్వేడుకొన్న సంక్షోభాన్ని అధిగమించింది. నూతన దశకు అభివృద్ధి చెందింది.

63 వ అధ్యాయం

జపాన్ ప్రతిఘటన, జాతి రక్షణకొరకు ప్రజా ఉద్యమం

నాలుగు పెద్ద కుటుంబాలు

అధికారం హస్తగతం చేసుకున్నాక కొమింటాంగ్ అభివృద్ధి నిరోధకులు ఒక వైపున ప్రజలను నిర్దాక్షిణ్యంగా దోచుకోవడం, రెండోవైపున సామ్రాజ్యవాదులకు జాతీయ ప్రయోజనాలను అమ్మివేయడం ప్రారంభించారు. తద్వారా వారు వ్యక్తిగతంగా విపరీతధనాన్ని పోగుచేసుకున్నారు. అంతయ్యద్దాన్ని సాగించేందుకు నిధులను సమకూర్చారు. వియూంగ్ కై-షేక్, టి. వి. నూంగ్, హెచ్ హెచ్ కుంగ్, చెన్ సోదరులు (చెన్ కో-పూ, చెన్ లీ-పూ) ఈ నాలుగు పెద్ద కుటుంబాలు అవినీతి, దేశద్రోహం ద్వారా క్రమక్రమంగా ప్రజలముందు పూర్తిగా అఘ్యాతి పాలయ్యాయి. ఈ నాలుగు పెద్ద కుటుంబాలు దేశ ఆర్థిక విధానానికి కీలకమైన నాలుగు ప్రభుత్వ బ్యాంకులను-చైనా సెంట్రల్ బ్యాంకు, చైనా బ్యాంకు, చైనా రవాణాబ్యాంకు చైనా రైతుల బ్యాంకు-తమ పిడికిళ్లో వుంచుకున్నారు. దేశంలో వున్న బ్యాంకింగ్ సంస్థలన్నీ టీసీ ఈ నాలుగు బ్యాంకులే కంట్రోలు చేసేవి. కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వ కోశాగారమంతా వీటి ఆధీనంలోనే వుండేది. ప్రభుత్వ క్రెస్టి విధానాన్ని యివేకంట్రోలు చేసేవి. 1927 తరువాత తొమ్మిది సంవత్సరాల్లోనూ అంతమయ్యే ఉత్తర చైనా ప్రభుత్వ ప్రభుత్వం 15 సంవత్సరాల్లో జారీ చేసిన బాండులకంటే, 1927 తరువాత తొమ్మిదేళ్ళలోనూ కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వం నాలుగురెట్లు బాండులను జారీ చేసింది. 1935 లో కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వం “ద్రవ్య సంస్కరణ”ను ప్రవేశపెట్టింది. దీని ప్రకారం చైనా సెంట్రల్ బ్యాంక్, బ్యాంక్ ఆఫ్ చైనా, రవాణా బ్యాంకు జారీచేసే నోట్సు దేశమంతటా చట్టబద్ధమైన ద్రవ్యంగా చెలామణీ కావాలని ప్రభుత్వం ఉత్తరువు జారీచేసింది; దేశంలో చెలామణీలో వున్న వెండి నాణాలన్నీ టీసీ ఉపసంహరించుకుంది. తద్వారా దేశంలోని వెండి లోహమంతా ఈ బ్యాంకుల హస్తగతమయింది.

దేశంలోని దూడ, బియ్యం, తదితర జీవితావసర వస్తువుల వ్యాపారమంతటి పైన ఈ నాలుగు కుటుంబాలు గుర్తాధికారం సంపాదించాయి. సామ్రాజ్యవాదుల సహకారంతో ఉక్కు వుత్పత్తి, ఇంజనీరింగ్ తదితర పరిశ్రమలపై పూర్వకంట్రిలును హస్తగతం చేసుకున్నాయి. జాతీయ పెట్టుబడిదారుల పరిశ్రమలు మనగలగడమే కష్టసాధ్యమయింది. చాలా జాతీయపరిశ్రమలు దివాళాతీసాయి పల్లెప్రాంతాలలో నాలుగు పెద్దకుటుంబాలు వికాలమైన భూములను హక్కుభుక్తం చేసుకున్నాయి. రైతులనుండి భారమైన పన్నులను బలవంతాన వసూలు చేసేవారు. పెట్టిచాకిరి చేయించుకునేవారు. వ్యవసాయ పంటలను అతిచౌక ధరలకు కాజేసేవారు. అధిక వడ్డీలకు రుణాలిచ్చేవారు. వీటన్నిటినీ రైతులకు జీవితం గడవడమే కష్టసాధ్యమయ్యేది.

నాలుగు పెద్ద కుటుంబాలతో భిడంబడికలు చేసుకుని, సామ్రాజ్యవాదులు చైనాలో ఆర్థిక దురాక్రమణను మరింత విస్తృతంగా సాగించారు. 1938 నాటికి చైనా బొగ్గు ఉత్పత్తిలో నూటికి 76 వతులు, దానాపు ఇనుము పరిశ్రమతా సామ్రాజ్యవాదుల అధీనమయింది. 1936 నాటికి నాకలు, విద్యుచ్ఛక్తి, బట్టల పరిశ్రమల్లో ప్రఖల స్థానాన్ని సామ్రాజ్యవాదులు సంపాదించారు. చైనాలోని సామ్రాజ్యవాదుల బ్యాంకులకు చాలా ప్రాబల్యముండేది. నాలుగు పెద్ద కుటుంబాలు తమ అస్తిత్వానికి సామ్రాజ్యవాదుల మద్దతుపై ఆధారపడుతూ, సామ్రాజ్యవాదుల తాబేదారుగా వ్యవహరించాయి.

కోమింటాంగ్ పరిపాలన అంటే వాస్తవంలో నాలుగు పెద్ద కుటుంబాల పరిపాలనే. అది సామ్రాజ్యవాదులతో లాలోచించిన పూర్వదత్ నియంతృత్వాధికారం. వారి పాలనవల్ల అర్థవలస, అర్థ పూర్వదత్ చైనా మరింత అధోగతి పాలయింది. దేశాన్ని నిరంతర అంతర్యుద్ధంలో ముంచివేసింది. నాలుగు పెద్ద కుటుంబాల పరిపాలనలో తాము కరువు బాధలనుండి, నిరంతర పూర్వదత్ వలస బానిసత్వాన్నుండి బయటపడాలంటేనూ, సర్వ నాశనాన్నుండి జాతిని రక్షించుకోవాలంటేనూ, శ్రామికజనానికి విప్లవంలో వుధృతంగా పాగొనడంకంటే మరో గత్యంతరం లేనేలేదు. జాతీయ పరిశ్రమలకు తీవ్రమైన దెబ్బలు తగలడంవల్ల జాతీయ పెట్టుబడి దారివర్గం భ్రమలనుండి బయటపడుతున్నారు. అంతర్యుద్ధాన్ని ఆపుజేయాలనీ, రాజకీయ సంస్కరణలను ప్రవేశపెట్టాలని వారుకూడ కోరుతున్నారు.

ఈశాన్య చైనాలో జపాన్ సామ్రాజ్యవాదుల వలసపాలన

చైనాలో ఎక్కువభాగం నాలుగు పెద్ద కుటుంబాల పాలనక్రింది క్రమ క్రమంగా మరింత ఎక్కువ వలస దోపిడికి గురౌతువుంటే, ఈశాన్య చైనా అప్పటికే పూర్తిగా జపాన్ సామ్రాజ్యవాదుల వలసగా తయారయింది.

జపానువాళ్ళు ముడ్డన్ గుటన అనంతరం మంచుకో కిలుబొమ్మ ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరచి, సర్వాధికారాలు వాస్తవంలో తమ చేతుల్లోనే వుంచుకున్నారు. చైనా

కాచ్చికులను నిద్రాక్షిణ్యంగా బానిసలుగా చేసి బలవంతాన ఆ ప్రాంతంలోని ఖనిజ సూపను తవ్వించుకున్నారు. జపాన్ పరిశ్రమల కవసరమైన ముడిపదార్థాలను వోచుకుపోయారు. సైన్యంలోనుంచి విడుదలయిన జపాన్ సైనికులు ఈకాన్య చైనాకు వలసవచ్చి, చైనా రైతుల భూమిని, ఇళ్ళను కాజేశారు. పడుకొని యేళ్ళ నుంచి నలుబది సంవత్సరాలాపు వున్న మగవాళ్ళంతా మంచూ కీలుబొమ్మ సైన్యంలో చేరి తీరాలని జపాన్ వాళ్ళు కాసించారు. చైనాపూరు లందరినీ పావో-చియా (Tithing) విధానం క్రింద పడేసి కుటుంబాలను గ్రూపులుగా నిర్మించారు. ఒక గ్రూపులో ఎవరైనా నేరం చేస్తేగాని, దురాక్రమణదారుల కాసనాలను ఉల్లంఘించితేగాని ఆ గ్రూపులోని పది కుటుంబాలను శిక్షించే పద్ధతిని అమలు జరిపారు. పాతకాల లన్నిటిలోను బానిస విద్యాబోధన సాగించారు. ఒకచోట ప్రజాపోరాటం జరిగిందంటే ఆ ప్రాంత మంతటిని వోచుకోవడం, తగలబెట్టడం, చిత్రపథలు సాగించడం జపాన్ వాళ్ళ సమాధానంగా వుండేది. హింసించబడిన చైనా ప్రజల నెత్తురు కన్నీరుతో ఈకాన్య చైనా యావత్తు తడిసిపోయింది.

1935 లో ఈకాన్య చైనాలోని గెర్ల్స్ దళాలన్నీ కలసి, కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకత్వం జపాన్ వ్యతిరేక ఐక్యసైన్యంగా నిర్మించబడింది. యాంగ్-చింగ్-యు, చావ్-షాంగ్ - చీ, చాపాల్ - చుంగ్ అనే నేనానులు దీనికి ఆధిపత్యవహించి నడిపారు. కిమ్ ఇల్ సుంగ్ నాయకత్వంవలన కారియన్ గెర్ల్స్ దళాలు కూడ జపాన్ వ్యతిరేక ఐక్యసైన్యంతో కలిసాయి.

ఈకాన్య చైనాలో జపాన్ వ్యతిరేక ఐక్యసేనలను విస్తృతంగా గెర్ల్స్ యుద్ధాలు చేశాయి. ఎర్రసైన్యం అనుభవపూర్వకంగా రూపొందించిన ఎత్తుగడలను చాకచక్యంగా వినియోగించి రైల్వేలపై దృష్టిని కేంద్రీకరించింది. స్వేచ్ఛలపై దాడి చేయడం, రైలుమార్గాన్ని ధ్వంసం చేయడం, దురాక్రమణ సైన్యాల రవాణా సౌకర్యాలను ధ్వంసంపడేసింది. ఈకాన్య చైనా ప్రజలు హృదయపూర్వకంగా జపాన్ వ్యతిరేక సైన్యాలకు తోడ్పడ్డారు. జపాన్ బానిసత్వంనుంచి తాము విముక్తి పొందడం జపాన్ వ్యతిరేకసేనల పోరాటంపైనే ఆధారపడివుందని వారు గ్రహించారు.

1937 సంవత్సరం నాటికి ఈ సైన్యం 45 వేలకు పెరిగింది.

దీనిని అణచివేయడానికి జపాన్ సామ్రాజ్యవాదులు పెద్ద సైన్యాలను పంపారు. 1938 లో 7 లక్షల జపాన్ సైన్యాలను, మంచూ కీలుబొమ్మ ప్రభుత్వ సేనలకు 1 లక్షలను వినియోగించి, గెర్ల్స్ పోరాటాన్ని తుడిచివేయాలని ప్రయత్నించారు. దురాక్రమణ దారుల అత్యధిక సంఖ్యాబలంవల్ల జపాన్ వ్యతిరేక ఐక్య సైన్యం వీరోచితంగా పోరాడినప్పటికీ తీవ్రనష్టాలు పొందింది. ఈవిధంగా బలహీన పడినందున మృత ప్రాంతాల్లోకి, అడవుల్లోకి తిరోగమించింది. ఆచటనుండి చాటు దెబ్బలు కొట్టుతూ జపానువాళ్ళను చీకాకుపరుస్తూవుంది. సోవియట్ ఎర్రసైన్యం 1946 లో

జపాన్ సేనలను ధ్వంసంచేసి, ఈ ప్రాంతాన్ని విముక్తిచేసేవరకు పోరాటం కొనసాగించింది.

డి సెం బరు 9 ఉద్యమం

టాంగ్ కూ ఒడంబడక అనంతరం రెండు సంవత్సరాలకు 1935 జూన్ లో జపాన్ సామ్రాజ్యవాదుల ఒత్తిడికి కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వం తలవంచింది. వరుసగా రెండు రహస్య ఒడంబడికలపై సంతకం చేసింది. వీటిప్రకారం షాన్ షీ రాష్ట్రాన్నించి, చాహార్ లో ఎక్కువ భాగాన్నుంచి చైనా సేనలను ఉపసంహరించుకోవడానికి, జపాన్ వ్యతిరేక ప్రజా సంస్థలను నిషేధించడానికి కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. చైనా-జపాన్ మైత్రిని పెంపొందించాలనీ, జపాన్ సామ్రాజ్యవాదులను ఇరుగుపొరుగున వున్న మిత్రులుగా చైనా ప్రజలు ఎంచాలనీ ఉత్తరువు జారీచేసింది. జపాన్ వ్యతిరేక ఉపన్యాసాలను, చర్యలను నిషేధించింది.

కొమింగ్ టాంగ్ అణకువ ధోరణివల్ల ఉత్సాహంపొంది, జపాన్ సామ్రాజ్యవాదులు ఉత్తర చైనాపై దురాక్రమణ కొనసాగించారు. జాతీయ విద్రోహాలను ప్రోత్సహించి, ఉత్తర చైనాలోని ఐదు రాష్ట్రాలకు “స్వపరిపాలన” కొరకు ఉద్యమాన్ని ప్రారంభింపచేసింది. హోపే, హంటుంగ్, హాన్సి, చాహార్, నుయివాన్ రాష్ట్రాలను “స్వపరిపాలన” మునుగుతో జపాన్ వలసగా చేసుకోవాలని కుట్రపన్నింది. దీని ఫలితంగా తూర్పుహోపే, కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేక ప్రభుత్వం - జపాన్ తాబేదారీ ప్రభుత్వం - టెకింగ్ సమీపంలోవున్న టుంగ్ హిస్సన్ కాంటోన్మెంట్ స్థాపించబడింది. టెకింగ్, టీన్ టీన్ నగరాలలో ఈజాతీ విద్రోహాలు ప్రదర్శనాలు చేసి, తమ దురహంకారాన్ని నిరూపించుకున్నారు. జపాన్ విమానాలు రెండు నగరాలపై ఎగురుతూవుంటే, రైలు స్టేషన్లపైన టీన్ టీన్ రేవుపైన జపాన్ జెండాలు ఎగురవేసి, శత్రుసేనలను మోసుకువస్తున్న ట్రెయిన్లను, సరుకుల ఓడలను ఆహ్వానించారు. ద్రోహులతో డాన్సుతో జపాన్ పోలీసులు చైనా దేశభక్తులందరినీ అరెస్టుచేశారు.

1935 ఆగస్టు 1 వ తేదీన చైనా కమ్యూనిస్టుపార్టీ “జపాన్ దురాక్రమణను ప్రతిఘటించాలనీ, జాతీయ విమోచనం సాధించాలనీ” దేశప్రజలందరికీ విజ్ఞప్తి చేసింది. జపాన్ వ్యతిరేక జాతీయ విక్రమసంఘటనను నిర్మించాలని పుష్టపరచింది. అన్ని రాజకీయ పార్టీలు, ప్రజాసంస్థలు, ప్రభుత్వ కాఖలు వ్యక్తులు కలసి, జపాన్ తో పోరాడేందుకు జాతీయ రక్షణ ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరచాలని పిలుపు యిచ్చింది. జపాన్ దురాక్రమణను ప్రతిఘటించడానికి సిద్ధంగావున్న వైనిక దళాలన్నీ ఏకమై, జపాన్ వ్యతిరేక విక్రమ వైన్యాన్ని నిర్మించాలని విజ్ఞప్తి చేసింది. జపాన్ ప్రతిఘటన జాతీయ రక్షణ వుద్యమాన్ని దేశ ప్రజలంతా కలసి నిర్మించాలనీ, ఈ పవిత్ర ధర్మాన్ని పెరవేర్చడంలో తమ సర్వస్వం ధారపోయాలనీ ఎల్లగెత్తి చాటింది.

పాట్లీ విప్లవీ, దానితోపాటు సువీర్యయాత్రను ఎర్రపైకెత్తం జయప్రదంగా నిర్వహించిన వారై ప్రజలకు దైర్యాన్నిచ్చింది. కమ్యూనిస్టుపార్టీ ప్రత్యేక నాయకత్వాన వెకింగ్ విద్యార్థులు మొట్టమొదట కార్యరంగంలోకి ఉరికారు.

డిసెంబరు 9 వ తేదీన ఎముకలు కొరికే చరిని తక్కువేయకుండా వెకింగ్ కళాకారులు విశ్వవిద్యాలయాల్లోని విద్యార్థులు, ఉన్నత పాఠశాలల విద్యార్థులు అన్ని వైపులనుంచి పోగయ్యారు. యువక గాయకుడు సీహ్ ఎరహ్ రచించిన వాలంటీర్ల తరలింపు గేయం పాడుతూ ముందుకు సాగారు :

లేవండోయ్ ! బానిసత్వాన్ని
ఏవగించే వారంతా లేవండోయ్ !
మన రక్తమాంసాలతో యుద్ధ
మహత్తర గోడను నిర్మిద్దాం !

ఈ పాటతో పాటు “జపాన్ సామ్రాజ్యవాదులు నశించాలి!”, “ఉత్తర చైనా సాయుధరక్షణకు పూనుకోండి” అనే నినాదాలు దిక్కులు పిక్కటిల్లే విధంగా ప్రతిధ్వనించాయి. కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వానికి విజ్ఞాపనలత్రాన్ని అంద జేయాలని విద్యార్థులు ప్రయత్నించారు. కాని ప్రభుత్వం తృణీకరించినందున కోపంతో విద్యార్థులు ప్రదర్శనలు జరిపారు.

నగర పరిసరాల్లో చదువుతున్న విద్యార్థులను నగరంలోకి రాకుండా అరికట్టేందుకు కొమింటాంగ్ నగరద్వారాలను మూసివేసింది. నగరంలోపల ప్రతిఘాతకుల నైస్యాలు, పోలీసు కత్తులతోనూ, సీటీ గొట్టాలతోనూ విద్యార్థి ప్రదర్శకులవైన దాడిచేశారు. సీళ్ళు, రక్తం మిలితమై చరికి భూమిపై పేరుకుపోయింది.

మరుసటి రోజున అన్ని పాఠశాలల విద్యార్థులు సర్వవ్యాపిత సమ్మేళన పీఠంపై యిచ్చారు.

ఇంకా గొప్పపోరాటాలను నడిపేందుకు పరిస్థితులు అప్పటికే పక్కమై వున్నాయి. డిసెంబరు 16 వ తేదీన వెకింగ్ విద్యార్థులు, పౌరులూ కలసి నగర దక్షిణ ప్రాంతంలో వున్న “స్వర్ణయొక్క వంతెన” వద్ద 10 వేల మంది బహిరంగరథ జరిపారు. చైనా ప్రజలు చివరిబొట్టువరకు తమ రక్తం ధారబోసి జపాన్ సామ్రాజ్య వాదులను ఎదిరించుతారని తీర్మానించారు. సభాసంతరం గొప్ప వూరేగింపు జరిగింది. వూరేగింపులోవున్న విద్యార్థులపై కొమింటాంగ్ నైస్యాలు, పోలీసులు ఆయుధాలతో విరుచుకుపడ్డారు. ఎంతోమంది గాయపడినా, రక్తం ప్రవహించినా రాత్రి చాలా పొద్దుపోయే వరకు పోరాటాన్ని విద్యార్థులు కొనసాగించారు.

వెకింగ్ విద్యార్థుల పోరాట పోరాట ప్రభావం దేశమంతటా వ్యాపించింది. డోహన్, కాంటన్, నాంకింగ్, హెంఘు, సియాన్, చెంగ్కు వగైరా చాలా నగరాల్లో విద్యార్థులు సభలు జరిపారు. క్లాసులకు వెళ్ళడం మూసివేసి, వీధుల్లో ప్రదర్శనలు చేశారు. దురాక్రమణ దారులను ప్రతిఘటించితిరాలని అన్ని తరగతుల

ప్రజలు కోరారు. డిశంబరు 9 వుద్యమం జపాన్ దురాక్రమణ వ్యతిరేక ప్రతిఘటన, జాతీయ స్వామ్యంకోరకు దేశమంతటా వ్యాపించిన ప్రజావెల్లువకు చిహ్నం వంటిది.

1986 ప్రారంభంలో పెకింగ్, టీన్ టీన్ విద్యార్థులు మూడువేలమందితో ప్రచారకదశాలను నిర్మించారు. అవి పెకింగ్-హాంకా రైల్వేకంట దక్షిణానికి ప్రయాణించేసి, రైతుల్లోనూ, నగరవాసుల్లోనూ, రైల్వే కార్మికుల్లోనూ జపాన్ ను ప్రతిఘటించి చైనా స్వాతంత్ర్యాన్ని రక్షించాలనే భావాలను ప్రచారం చేశారు. ఈ ప్రచారాన్ని భగ్నంచేయాలని. కొమింటాంగ్ కాయకత్తలా ప్రయత్నించింది. ఈ విద్యార్థులు పెకింగ్, టీన్ టీన్ నగరాలకు తిరిగివచ్చాక, చైనా జాతీయ విమోచనకు అగ్రగాములు అనే సంస్థను నిర్మించారు. దేశమంతటా యువక దేశభక్తుల అగ్రగామి సంస్థగా త్వరలోనే అభివృద్ధి చెందింది. ఈ విధంగా విద్యార్థి వుద్యమం, కార్మికులు రైతులవరేనే పోరాట పంథాను స్వీకరించింది.

డిసెంబరు 9 వుద్యమం ప్రభావంవల్ల దేశం నలుమూలలకు జపాన్ ను ప్రతిఘటించాలనీ, జాతీయ రక్షించాలనే వుద్యమం వ్యాపించింది. ప్రజా వెల్లువగా రూపొందింది.

1986 ఫిబ్రవరిలో ఎర్రనైన్యం ఏర్పరచిన జపాన్ వ్యతిరేక అగ్రగామి ప్రజా నైన్యం కమ్యూనిస్టుపార్టీ నాయకత్వాన, షెన్సి రాష్ట్రంలో ఎల్లోనదిని దాటింది. జపాన్ దురాక్రమణదారులతో పోరాడటానికి తూర్పు దిశగా తరలివెళ్ళింది. దీనిని పెద్ద కొమింటాంగ్ నైన్యాలు ఆటంకపరచుటతోపాటు అదే సమయంలో షెన్సి, కాన్సు రాష్ట్రాలలోని విప్లవ కేంద్రాలపై దాడిచేశాయి. జాతీయ రక్షణ సేనలు నష్టపడటాన్ని తప్పించేందుకు, జపాన్ వ్యతిరేక అగ్రగామి నైన్యం ఎల్లోనది పడమర వైపుకు ఉపసంహరించుకుంది. తద్వారా అంతస్యధాన్ని ఆపుకేయాలని కమ్యూనిస్టు పార్టీ కోరుతుందన్న సంగతిని, తన నిజాయితీని ప్రజలందరకు నిరూపించుకుంది. ఇందువల్ల జపాన్ ప్రతిఘటనకు, జాతీయ స్వాతంత్ర్య రక్షణకు ప్రారంభమైన ఉద్యమానికి మరింత ప్రోత్సాహం లభించింది.

లియూహాన్-చీ తదితరుల నాయకత్వాన, కొమింటాంగ్ అధీనంలోవున్న ప్రాంతంలో కమ్యూనిస్టుపార్టీ కృషి మరింత తీవ్రంగా కొనసాగింది. పార్టీ సిలభు నందుకొని కార్మికవర్గం జపాన్ వ్యతిరేక సమ్మెలను చేసింది. 1986 చివరలో హెంఘే నగర బట్టలమిల్లు కార్మికులు జరిపిన జపాన్ వ్యతిరేక సమ్మెలో 45 వేల మంది పాల్గొన్నారు. తదనంతరం జపాన్ యాజమాన్యంక్రింద వున్న టింగ్ టావ్ లోని బట్టలమిల్లుల కార్మికులు సమ్మెచేశారు.

అన్ని తరగతుల ప్రజలు జాతీయ విమోచనాసంస్థలను దేశమంతటా స్థాపించారు. సముద్రంతర చైనా జాతీయులుకూడ అలాంటి సంస్థలను ఏర్పరచారు; జపాన్ ప్రతిఘటనను, చైనా విమోచనకు ప్రజలను సమీకరించేందుకు భూను

కున్నాయి. 1936 మే నెలలో ఆఖిల చైనా జాతీయ విమోచనసంస్థ హుంఘు నగరంలో స్థాపించబడింది.

కమ్యూనిస్టు పార్టీ విధానాన్ని ఈ సంస్థ బలపరచింది. దేశభక్తి ప్రేరేపకమైన ఆనేకమంది ప్రజలకు ఈ సంస్థ సమీకరించింది.

జాతీయ విమోచనోద్యమాన్ని ప్రోత్సహించుతూ కొలదికాలంలోనే వేల కొలదీ పత్రికలు ప్రకటితమయ్యాయి. హుంఘు నగరంలోనే మహిళా జీవితం, ప్రపంచ సంస్కృతి వర్తమానో సహా వందపత్రికలు ప్రకటించబడేవి. వీటిని లక్షలకొలదీ ప్రజలు, ముఖ్యంగా యువకులు చదివేవారు.

కొమింటాంగ్ నైస్యంలో కూడ జపాన్ వ్యతిరేక భావాలు ఉధృతంగా పెరిగాయి. నవంబరులో నుయివాన్ వద్ద వున్న కొమింటాంగ్ సేనలు తిరుగుబాటు చేసి, జపాన్ దురాక్రమణదారులకు ప్రతిఘటించాయి. ప్రస్తుత హూహేహాట్కు పశ్చిమాత్తరంగా వుండే కీలక పట్టణమైన మైలింగ్ మియోను విముక్తిచేశాయి. ఈ విజయంతో సంతోష భరితులైన ప్రజలు దేశమంతటా నుయివాన్ నైస్యానికి సహాయనిధిని వసూలు చేసేందుకు వెద్యెత్తున ఉద్యమం ప్రారంభించారు. ఎర్ర నైస్యంపై దాడిచేసేందుకు చియాంగ్ కై - షేక్ పంపించిన ఈశాన్య నైరుతి నైస్యాలు తమంతట తామే అంతర్వ్యధాన్ని ఆపు చేశాయి. జపాన్ వ్యతిరేక ప్రజాభ్యుదయ ప్రభావం, ఎర్రనైస్యం పలుకుబడి ఈనైస్యాలపై పడటమే యందుకు కారణం. పరస్పరం ప్రతినిధిత్వాలను పంపి, ఉభయాలరుద్ధ్ర స్నేహ సంబంధాలను ఏర్పరచుకున్నాయి. ఇళ్ళకు తిరిగిపోయేందుకు పోరాడాలని హృదయపూర్వకంగా కోరుతున్న ఈశాన్య నైస్యంలోని నైనికులు ఎర్రనైస్యంతో కలిసి ఐక్య సంఘాలను నిర్మించుకున్నారు.

సియాన్ సంఘటన

ప్రజల జాతీయ విమోచనోద్యమాన్ని ఏవగించుకుంటున్న కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వం ఉద్యమాన్ని అణచివేసేందుకు ఉత్తరువులు జారీచేసింది. చాలమంది దేశ భక్తులను అరెస్టుచేసింది. ఆఖిల చైనా జాతీయ విమోచనా సమితి నాయకులైన షెన్ చున్-జూ తదితర నాయకులు ఆరుగురిని ఖైదులో వుంచింది. కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఆనేకసార్లు జపాన్ కు వ్యతిరేకంగా ఐక్యతను నిర్మించుదామని హృదయపూర్వకంగా కోరినా కొమింటాంగ్ ఖాతరు చేయలేదు. విప్లవ నైస్యాలను చుట్టుముట్టేందుకు ప్రతిఘాతకులు తమ సన్నాహాలను తీవ్రతరం చేశారు.

కాని కొమింటాల్ గ్ విధ్వంసక వైఖరియెడల ప్రజలలో కోర్కెగా పెరిగి పోయింది. ఎర్రనైస్యంపై దాడి చేసినతీరాలని ఈశాన్య-నైరుతి నైస్యాలను ఒత్తిడి చేసేందుకు చియాంగ్ కై-షేక్ 1936 డిశంబరు ప్రారంభంలో సియాన్ కు వచ్చాడు. సియాన్ విద్యార్థులు ఆ సమయంలో డిశంబరు 9 వుద్యమ ప్రథమ వార్షికోత్సవాన్ని జరుపుతున్నారు. ఊరేగింపుగా వెళ్ళి జపాన్ దురాక్రమణను

ప్రతిఘటించాలని చియాంగ్ కై-షేక్ ను కోరారు. దేశభక్తి ప్రేరేపితమైన యువకులను చిత్రవధ చేయమని చియాంగ్ హుకుం జారీ చేశాడు. కాని ఈశాస్త్ర నైరతి నైనాల్లు చియాంగ్ ఆజ్ఞలను పాటించలేదు. బలమైన జాతీయోద్యమ ప్రభావంవల్ల ఈ నైనాల్లు జపాన్ దురాక్రమణను ప్రతిఘటించాలనే దీక్షతో వున్నాయి.

దేశభక్తి ప్రేరేపితమైన ఈరెండు నైనాల్లు సేనాధిపతులైన చాంగ్ హుయాంగ్ హా-లియాంగ్, యాంగ్ హు-చెంగ్ జపాన్ తో ఘోరాడోదుకు బలవంతాన చియాంగ్ కై-షేక్ ను ఒప్పించాలని నిశ్చయించుకున్నారు. డిసెంబరు 12 వ తేదీన చియాంగ్ కై-షేక్ ను ఆరెట్టు చేసేందుకు నైనాల్లను పంపారు. దీనినే సియాన్ సంఘటన అని పిలుస్తారు.

సియాన్ సంఘటన జరిగిన వెంటనే కొమింటాంగ్ లోని జపాన్ తాజేదారులు నైరతి చై నావై పెద్ద యెత్తున దాడి ప్రారంభించాలని, జపాన్ సామ్రాజ్యవాదులను ప్రోత్సహించారు. కమ్యూనిస్టు పార్టీ దూరదృష్టితో ఈ సంఘటనను శాంతియుతంగా పరిష్కరించాలని నిర్ణయించింది. అంతర్యుద్ధాన్ని ఆపుజేసేందుకు, జపాన్ దురాక్రమణదారులకు వ్యతిరేకంగా దేశంలో జాతీయైక్యతను నిర్మించేందుకు చియాంగ్ కై-షేక్ ను ఒప్పించాలని నిర్ణయించుకుంది. మధ్యవర్తులుగా వ్యవహరించేందుకు చౌ ఎన్-లై, తదితరులను సియాన్ కు పంపింది. అదే సమయంలో రెండోవైపున అంతర్యుద్ధాన్ని విస్తరింపజేయాలని ప్రయత్నించుతున్న జపాన్ అనుకూలముఖావహితను భగ్నం చేసేందుకు, ఈశాస్త్ర నైరతి నైనాల్లతోపాటు ఎర్రనైన్యంలో ముఖ్యభాగం సంసిద్ధంగా వుంది.

ఎర్రనైన్యంతో కలసి జపాన్ తో ఘోరాడోదుకు, ప్రజల స్వాతంత్ర్యాన్ని పౌరహక్కులను గ్యారంటీ చేసేందుకు అంగీకరించిన తరువాతనే చియాంగ్ కై-షేక్ విడుదలయ్యాడు.

పదేళ్లుగా సాగించిన అంతర్యుద్ధాన్ని, ప్రజలవై నియంతృత్వపాలనను, జపాన్ ప్రతిఘటన నిరాకరించే విధానాన్ని వదులుకోవడం మినహా కొమింటాంగ్ కు వేరే గత్యంతరం లేకుండాపోయింది. జపాన్ దురాక్రమణను ప్రతిఘటించేందుకు కమ్యూనిస్టు పార్టీతో సహకరించడం తప్పనిసరయింది.

వామపక్ష సాహిత్యోద్యమం

మొదటి విప్లవ అంతర్యుద్ధం తరువాత సాహిత్యోద్యమం కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకత్వం అభివృద్ధి చెందింది. అప్పుడు చైనాలోని రచయితలు, కళాకారుల్లో రెండు గ్రూపులు వుండేవి. ఎర్ర సైన్యంతో పాటు విప్లవ కేంద్రాలలోని ప్రజలలో వుండి పనిచేసేవారు ఒక గ్రూపు. కొమింటాంగ్ ప్రాంతాలలో లూహ్సాన్ నాయకత్వం పనిచేసే వామపక్ష రచయితల సంఘం రెండోది.

చైనా వామపక్ష రచయితల సంఘం 1930 మార్చిలో హెంఘే నగరంలో స్థాపించబడింది. దీనిలో లూహ్సాన్, మావో టున్ తో సహా 50 మందికిపైగా విప్లవ రచయితలు సభ్యులుగా వుండేవారు. ఈ సంఘ ప్రారంభ సమావేశంలో “సిద్ధాంత కార్యక్రమ”ని ఆమోదించింది. శ్రామిక ప్రజల విమోచనానికి తోడ్పడటం విప్లవ కర్తవ్యంగా స్వీకరించాలని యిందులో స్పష్టంగా ప్రకటించింది. సంస్కృతీ విప్లవంలో యిది మరొక ముందడుగును యిది వ్యోతకం చేస్తుంది.

కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకత్వం వామపక్ష రచయితలు లూహ్సాన్ చుట్టూ సమీకరించబడి, తమ కార్యక్రమానికి అనుగుణంగా పోరాటాన్ని మెంపొందించారు. జపాన్ దురాక్రమణ ప్రతిఘటన కొరకు, ప్రజాస్వామ్యం కొరకు జరిగే ప్రజా వుద్యమంలో రచయితల సంఘం పాల్గొన్నది. కళలు, సాహిత్యాన్ని గురించి మార్క్సిస్టు సిద్ధాంతాలు ఏమి చెబుతున్నాయో అధ్యయనం చేయడానికి గ్రూపులను ఏర్పరచింది. సాహిత్యదీపిక (గైడ్ టు లిటరేచర్), ప్రోబ్స్ (మొలకలు), పయినిర్స్, లోడ్ స్టార్ (స్ట్రక్చర్) వగైరా సాహిత్యపత్రికలను నడిపారు. వరుసగా నవలలను, నేయాలను, నాటకాలను ప్రకటించారు. యువక రచయితలను చాలమందిని తర్ఫీదు చేశారు.

వామపక్ష రచయితల సంఘం కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వ నిర్బంధ విధానానికి గురయింది. సంస్కృతీ కార్యకలాపాలలో విప్లవ కృషిని కించపరచడానికి కొమింటాంగ్ కాయకర్తలూ ప్రయత్నించింది. సంఘం ప్రకటించే పత్రికలను ఆపుజేయవలసిందిగా అధికారులు ఉత్తరువులిచ్చారు. వామపక్ష రచయితల గ్రంథాలను

నిషేధించారు. చాలమంది విప్లవ రచయితలను నిర్బంధంలో వుంచారు. మరికొందరిని రహస్యంగా చంపారు. లాహుస్ చివరి సంవత్సరాలలో అతెన్ను చేసే ప్రమాదమో చంపే ప్రమాదమో సంభవించుతుందని ఎదురుమాస్తా ట్రికోవా గడుపలని వచ్చింది.

విసప్పటికీ రచయితల సంఘం పోరాటాన్ని సాగించింది. సభ్యుల సంఖ్యను పెంచుకోగలిగింది. శ్రామిక విప్లవ సాహిత్యాన్ని అభివృద్ధి చేసింది.

1986 లో కమ్యూనిస్టుపార్టీ పిలుపునందుకుని, ఈ సంఘం తనంతట తానే స్వయంగా రద్దు చేసుకుంది. తన సహచరులందరినీ కలుపుకొని, జపాన్ వ్యతిరేక జాతీయ విశ్వ సంఘటన ఉద్యమాన్ని బలపరచింది.

లూ హ్యున్

మొదటి విప్లవ అంతర్యుద్ధం అనుభవాలు లూహ్యున్ కళ్ళు తెరచాయి. శ్రామిక విమోచనం యెడల ఆయన విశ్వాసం బలపడింది. ప్రజాతంత్ర విప్లవ కారుడు త్వరలో కమ్యూనిస్టు పీఠుడుగా మారుచుందాడు.

తన పోరాటంలో లూహ్యున్ కు కమ్యూనిస్టుపార్టీ తోడ్పాటువుంది. 1981 లో చు చియు-పాయ్ అను ప్రముఖ విప్లవ కారుడు, సాహిత్యవేత్త, కమ్యూనిస్టు మంక్షు నగరం చేరాడు. వాచపక్ష రచయితల సంఘాన్ని ఎలా నడపాలో లూహ్యున్ ఆయనతో చర్చించాడు. రచనలు సాగించడంలోనూ, విదేశ సాహిత్య గ్రంథాలను అనువదించడంలోనూ చూ సహకారం తీసుకున్నాడు. వారుభయలూ పరస్పరం సహాయం చేసుకున్నారు. ఇద్దరిమధ్య గొప్ప గొడవైన స్నేహం ఏర్పడింది.

కమ్యూనిస్టుపార్టీ తోడ్పాటుతో లూహ్యున్ బలం సమీకరించుకున్నాడు. ప్రతిఘాతుక పరిపాలనక్రింద కటికి చీకటి రోజుల్లో ప్రాణాపాయం యెదుర్కొంటున్నప్పటికీ విప్లవ సాహిత్య జేండా ప్రతిఘటన కాపాడాడు. కొమింటాంగ్ పరిపాలనను నిశితంగా విమర్శించుతూ వ్యాసాలు వ్రాశాడు. సోవియట్ యూనియన్ సాధించిన విజయాలను ప్రశంసించాడు. స్వరవాత్మక రచనలోనూ, పోరాటంలోనూ యువ రచయితల ముగ్ధదర్శిగా సహాయపడేవారు. 1928 నుంచి 1986 వరకు లూ హ్యున్ వ్రాసిన అనేక వ్యాసాలు తొమ్మిది సంపుటాలుగా ప్రకటించబడ్డాయి.

ఆ దశలో కమ్యూనిస్టుపార్టీ చొరవతో జరిగిన రాజకీయ పోరాటాల్లో లూహ్యున్ ఆకురతతో పాల్గొన్నాడు. కమ్యూనిస్టుపార్టీ నాయకత్వాన్ని చేపరతుగా బలపరచేవాడు. వై నా విప్లవ విజయంపై పూర్తి విశ్వాసం ఆయనకు వుంది. మద్దిర్ యాత్రను పూర్తిచేసి ఎర్రనైవ్యం ఉత్తర షెన్సికి చేరినపుడు ఆయన వెంటనే తన అభివందనాలను తంజిద్వారా మువో ప్లే టుంగ్ కు పంపాడు.

1986 అక్టోబరు 19 వ తేదీన మంక్షులో లూ హ్యున్ మరణించినపుడు వై నా ప్రజలు చాలా విచారపడ్డారు. వై నా జాతీయ సంస్కృతికి యుగపురుషుడైన

అయినను అన్ని తరగతుల ప్రజలు జోహారు లభించారు. “జాతీ అంతరాత్మ” అనే శ్లోకతో కీర్తికేసుని శవశేటికను అలంకరించారు.

వామపక్ష రచయితల సంఘ సృజనాత్మక కృషికి, మావో టున్ రచించిన “అర్థరాత్రి” అనే నవల ప్రాతినిధ్యం వహించుతుంది. 1982 లో పూర్తయిన ఈ నవల్లో షాంఘేలో నివసించుతున్న జాతీయ పెట్టుబడిదారు యితీవృత్తానికంతటికీ కేంద్రపాత్రగా వుంటుంది. సామ్రాజ్యవాదుల దురాక్రమణ ఫలితంగానూ, అర్థవలస అర్థపూర్ణం పరిస్థితులవల్లనూ చైనాదేశం పెట్టుబడిదారీ పద్ధతిలో అభివృద్ధి చెందడంలేదనీ, క్రమక్రమంగా మరింత వలస బానిసత్వంలోకి దిగజారిపోతుందనీ, జాతీయ పెట్టుబడిదారీ వగ్గాన్ని అంధ కారబంధురమైన భవిష్యత్తు ఎదుర్కొంటుందనీ రచయిత నిరూపించాడు. కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకత్వాన కార్మికులు, రైతులు, సామ్రాజ్యవాదాన్ని పూర్ణదలిజాన్ని, ఓడించి, చైనా విప్లవ విజయాన్ని సాధించి తీరుతారనీ నవల ద్వారా మావోటున్ నిరూపించ గలిగాడు.

65 వ ఆధ్యాయం

జపాన్ దురాక్రమణను ప్రతిఘటించుతూ యుద్ధం!

1937 జూలై తేదీన పెకింగ్ కు నైరుతి దిశగా వున్న బుకోచియావో (మొక్కా పోలో) (బిజ్జి) పై జపాన్ సైన్యాలు దాడి ప్రారంభించాయి. అచ్చట వున్న చైనా సైన్యాలు తీవ్రంగా ప్రతిఘటించాయి.

జూలై 8 వ తేదీన కమ్యూనిస్టు పార్టీ తన ప్రకటనలో జపాన్ దురాక్రమణను ప్రతిఘటించేందుకు సర్వశక్తులూ వినియోగించాలని జాతీయతనూ విజ్ఞప్తి చేసింది. దేశభక్తి ప్రేరితమైన ఈ విజ్ఞప్తి దేశమంతటా వున్న అన్ని వర్గాల ప్రజలనూ ఉత్తేజ పరిచింది. తప్పనిసరై కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వం జపాన్ కు వ్యతిరేకంగా యుద్ధం చేయడానికి అంగీకరించింది. ఐనప్పటికీ తరువాత కూడా కాల్చీ దుర్ఘటనలూ సీరసంగా వ్యవహరించింది. జపాన్ పెట్టిన అవమానకర షరతులకు తలవొంచడానికి చాటుగా ప్రయత్నించింది.

తమకున్న బలాధిక్యతను చూసుకుని అహంకారంతోనూ, ప్రత్యర్థి శక్తుల నూతన కలయిక ఎడల ఏవగింపుతోనూ జపాన్ సామ్రాజ్యవాదులు కొమింటాంగ్ మంతనాలను ఖాతరు చేయలేదు. ఆగస్టు 18 వ తేదీన హుంఘెనగరంపై దాడి చేశారు. నాలుగు వైద్య కుటుంబాల ప్రముఖ స్థానానికి, ఆంగ్లో-అమెరికన్ సామ్రాజ్యవాదుల ప్రయోజనాలకు ఇప్పుడు తీవ్రప్రమాదం ఏర్పడింది. అందుచేత జపాన్ లో వారి సంబంధాలు బెడిశాయి. కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వానికి తన సైన్యాలను సమీకరించడం తప్ప వేరే గత్యంతరం లేకుండా పోయింది.

కమ్యూనిస్టు పార్టీ, జనసామాన్యమంతటి కృషి ఫలితంగా కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వం కమ్యూనిస్టు పార్టీని చట్టబద్ధమైనదిగా గుర్తించవలసి వచ్చింది. పశ్చిమోత్తర ప్రాంతంలో నిలదొక్కుకున్న ఎర్రవైద్యం ముఖ్యభాగాన్ని, జాతీయ విప్లవ సైన్యం యొక్క ఎనిమిదవ రూట్ వైద్యంగాను చూ టేవో సేనాధిపతిగానూ పెంగ్ టేవో హాయి ఉపసేనానిగానూ గుర్తించక తప్పలేదు. ఈ విధంగా జపాన్ కు వ్యతిరే

300 గా ప్రతిఘటన యుద్ధం సాగించేందుకు జాతీయ వికృతసంఘటన ఆచరణలో నిర్మించబడింది.

షెన్సిగా వున్న ఎనిమిదవ రూట్ వైస్యం 80 వేల మంది ఆగస్టు చివరిలో జపాన్ వ్యతిరేక యుద్ధంగానికి వెళ్ళునపుడు స్థానిక ప్రజలు ఉత్తేజ పూర్వకమైన వీడ్కోలు యిచ్చారు.

షెన్సింగ్ - నూయివాన్ రైల్వేపై వున్న టాటూంగ్, కీవీసుయి (ప్రస్తుత చు హెహాట్)ను ఆక్రమించిన తరువాత జపాన్ వాళ్ళు దక్షిణంగా దాడిచేసి, షెన్సి రాష్ట్ర రాజధాని యాంగ్ చూ (త్రైయువాన్)ను పట్టుకోవాలని ప్రయత్నించారు. ముందుకు వచ్చుకునపుడు జపాన్ వాళ్ళను ప్రతిఘటించకుండా కొమింటాంగ్ సేనలు పారిపోయాయి. ఆ సమయంలో విన్ పియో సీహ్ జంగ్-చెన్ నాయకత్వాన ఎర్రవైస్యం ఉత్తర షెన్సిలోని పింగ్ పింగ్ కువాన్ కనుమవద్దకు వెళ్ళింది.

సెప్టెంబరు 24 వ తేదీ రాత్రివేళ వర్షం కురుస్తుండగా ఎర్రవైస్యం పింగ్ పింగ్ కువాన్ కనుమకు తూర్పున శత్రువులపై దెబ్బతీయడానికి వేచివుంది. కొండల మధ్యగా వెడుతున్న రోడ్డును ఇరువైపులావున్న పర్వతాలవై రక్షణ స్థానాలు ఏర్పరుచుకొంది. జపాన్ వైస్యం ప్రాద్దుతే రోడ్డువెంట ముందుకు వెడుతుంది. ఆ సమయంలో ఆకస్మికంగా ఎర్రవైస్యం దెబ్బతీసి, శత్రుసేనలను చిందరవందరచేసింది. జపాన్ వాళ్ళ ద్రుక్కులు ఒకదానికొకటి గుద్దుకొని తలక్రిందులయ్యాయి. చేతి బొంబులు (గ్రేనేడ్స్) వర్షంలా కురిశాయి. ఎర్రవైస్యం బాహాబాహి యుద్ధానికి జపాన్ వాళ్ళు భీతావహులయ్యారు. ఒకరోజంతా సమతల సమరం జరిగి, జపాన్ వైస్యం ధ్వంసమయింది.

పింగ్ పింగ్ కువాన్ వద్ద ఎర్రవైస్యం (ఎనిమిదవ రూట్ వైస్యం) సాధించిన విజయం చైనా జాతినంతనూ ఉత్తేజపరచింది. దేశభక్తి వుద్యమం వెల్లువలా విజృంభించింది.

పింగ్ పింగ్ కువాన్ యుద్ధానంతరం ఎర్రవైస్యం ఒకవైపున షెన్సిలో శత్రు దురాక్రమణను ప్రతిఘటించుతూ వుంది. అదే సమయంలో శత్రు ఆక్రమిత ప్రాంతాలలోకి బాగా చొచ్చుకుపోయి జపాన్ వ్యతిరేక కేంద్రాలను నిర్మించింది. ఒక సంవత్సరంలో ఈ విధంగా రైతు జనసామాన్యం సహాయంతో షెన్సి, చాహోర్, హోపీ, నూయివాన్, షాటూంగ్, హోనాన్, తదితరరాష్ట్రాలలో వరుసగా జపాన్ వ్యతిరేక కేంద్రాలను ఎర్రవైస్యం నిర్మించింది.

ఎర్రవైస్యం దీర్ఘయాత్ర బయలుదేరినపుడు యాంగ్ టీన్ నది ఉత్తర దక్షిణ ప్రాంతాలలో అగిపోయిన ఎర్రవైస్య భాగాలు ఈ లోగా చాలా చిక్కు పరిస్థితులలో పోరాటం కొనసాగించాయి. ప్రతిఘటన యుద్ధం ప్రారంభమయ్యాక జాతీయ విప్లవ వైస్యంలో భాగమైన నవీన నాలుగవ రూట్ వైస్యంగా వీటిని గుర్తించారు. దీనికి ఏహ్ టింగ్ సేనానిగానూ, హియాంగ్ ఇంగ్ ఉపసేనానిగానూ

పని చేశారు. 1988 లో నవీన నాల్గవ రూట్ పైన్యం రెండు భాగాలు మొత్తం 12 వేలమంది యుద్ధరంగానికి తరలివెళ్ళాయి. ఒకటి శత్రు ఆక్రమిత ప్రాంతం దక్షిణ కియాంగ్సులోనికి, రెండోది ఆన్ హ్వియూలోని చాన్ హూ సరస్సు దగ్గరకు చొచ్చుకుపోయాయి. చాల పాత కాలపు ఆయుధాలు మాత్రమే వున్నప్పటికీ నవీన ఎర్రపైన్యం (నాన్ హూట్ ఆర్మీ అనేక చోట్ల ఆధునిక జపాన్ సైన్యాలపై దెబ్బతీసింది. 1989 లో కియాంగ్సు, ఆన్ హ్వియూ రాష్ట్రాలలో అనేక జపాన్ వ్యతిరేక కేంద్రాలను నిర్మించింది.

క్యాంగ్ టుంగ్ లోని టుంగ్ చియాంగ్ నదీలోయ ప్రాంతంలోనూ, హై నాన్ దీవిలోనూకూడ జపాన్ వ్యతిరేక కేంద్రాలను కమ్యూనిస్టు నాయకత్వవలననే సైన్యాలు ఏర్పరచాయి.

అలాంటి కేంద్రాలన్నిటిలోనూ కమ్యూనిస్టు పార్టీ ప్రజలకు నాయకత్వం వహించి, ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వాన్ని నెలకొల్పింది. మత్తాలను, వడ్డీ చేటును తగ్గించింది. ప్రజలనుండి సాయంధ దళాలను సమీకరించింది. ప్రజల తోడ్పాటుతో ఎనిమిదవ రూట్ పైన్యం, నాల్గవ రూట్ పైన్యం త్వరగా పెంపొందాయి. శత్రు సేనలకు వెనుకభాగంలో యుద్ధరంగాలను స్థాపించి, ప్రతిఘటన యుద్ధంలో ప్రధాన పాత్ర వహించాయి.

ప్రతిఘటన యుద్ధంలో రెండు ప్రత్యేక విధానాలు

ప్రతిఘటన యుద్ధం ప్రారంభమై నప్పటినుంచీ కమ్యూనిస్టు పార్టీ అన్ని విధాల శత్రువును ప్రతిఘటించాలని, ప్రజా యుద్ధపాలనీని అనుసరించాలనినిశ్చయించుకుంది. శత్రువుకు వెనుకభాగంలో చాల ప్రతిఘటన కేంద్రాలను ఏర్పరచి గెరిల్లా యుద్ధాన్ని కొనసాగించుతూ, ముఖాముఖిగా జరిగే యుద్ధానికి తోడ్పడేందుకు సర్వకేటలా వినియోగించింది. కొమింటాంగ్ ప్రాంతాలలో కూడ ప్రజలను ఉత్సాహ పరచేవారు. ప్రజలందరినీ - ముఖ్యంగా రైతాంగాన్ని - యుద్ధంలో పాల్గొనేటట్లు చేసేందుకు, వారి రాజకీయ, ఆర్థిక హక్కులను రక్షించేందుకు కమ్యూనిస్టు పార్టీ పూనుకుంది. ప్రాథమిక చర్యగా జపాన్ వ్యతిరేక కేంద్రాలను ప్రాంతంలో నుత్తాలను, వడ్డీ చేటును తగ్గించింది. సర్వవిధ ప్రతిఘటన పాలనీని అనుబంధపడంలో కార్మికులు, రైతులు, పట్టణ మధ్య తరగతులు, జాతీయ పెట్టుబడిదారులు, చివరకు భూస్వాములవర్గంలో రాజకీయ చైతన్యంగలవారు సైతం సహాయపడ్డారు.

ప్రజా ఒత్తిడివల్ల కొమింటాంగ్ శత్రు ప్రతిఘటనకు పూనుకున్నప్పటికీ ప్రజాబలం పెంపొందుతుండేమోనన్న భీతి దానిని వెదొడ్డుతున్నందున, కేవలం పాక్షిక ప్రతిఘటనావిధానాన్ని మాత్రమే అవలంబించుతూ వచ్చింది. ప్రజానీక మంతటిని పోరాటంలో సమీకరించకుండా తృణీకరించుటేగాక, కమ్యూనిస్టు పార్టీ కార్యకలాపాలను అన్ని విధాల అడ్డుకోవడం పూనుకునేది. ప్రజా స్వామ్య సంస్కరణలను పూర్తిగా వ్యతిరేకించేది. యుద్ధ రంగంలోనూ, శత్రువెనుక

భాగంలోనూ కూడ అత్యంత తీవ్రమైన పోరాటాన్ని ఎనిమిదవ రూట్ సైన్యానికి, నవీన నాల్గవ రూట్ సైన్యానికి అప్పగించేది. తద్వారా కమ్యూనిస్టు నాయకత్వాన వున్న బేకభక్త కక్షలు జపాన్ సైన్యంచేత అణచివేయబడతాయని ఆశించేది.

కొమింటాంగ్ సైన్యంలోని సామాన్య సైనికులు, ఉద్యోగులలో చాలమంది జపాన్ దురాక్రమణను తీవ్రంగా ప్రతిఘటించాలని కోరేవారు. కాని పాక్షిక ప్రతిఘటన కొనసాగించాలనేదే కొమింటాంగ్ పాలసీ విసంధున, దాని సైన్యాలు యుద్ధ రంగంలో అపజయాలను, పరాభవాలను పొందాయి. ఉత్తర చైనాలో, లుకొచియా సంఘటన జరిగిన నెల రోజుల్లోనే పెకింగ్, టీన్ టీన్ నగరాలనుంచి కొమింటాంగ్ తన సేనలను ఉపసంహరించుకుంది. తరువాత కొలదికాలానికే చాహోల్, గుయివాన్ లను కూడ కోల్పోయింది. 1937 సంవత్సరం ముగిసేసరికి ఉత్తర చైనాను ఖాళీ చేసి, ఎక్కోనది సమీపానికి కొమింటాంగ్ సైన్యం చేరుకుంది. 1937 నవంబరులో హుంఘీ నగరం, డిసెంబరు నెలలో నాంకింగ్ నగరం పతనమయ్యాయి. 1938 అక్టోబరులో కాంటన్, ఊహాన్ నగరాలను జపాన్ సేనలు ఆక్రమించాయి. ఈ విధంగా చైనా భూమిలో సగంభాగం కేత్రపు చేతుల్లో వదిలివేసి, కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వం జిచివాన్ రాష్ట్రంలోని చుంగ్ కింగ్ నగరానికి తికోగమించింది.

ప్రతిఘటన యుద్ధం కొనసాగుతుండగా సోవియట్ యూనియన్ నిస్వార్థంగా చైనాకు సహాయం చేసింది. ప్రథమంలో విదేశాంగ వ్యవహారాల్లోనూ, అంతర్జాతీయ వేదికపైనా సోవియట్ యూనియన్ చైనాకు సహాయపడింది. 1937 సంవత్సరం ఆగస్టు 21 వ తేదీన చైనాతో నిరాక్రమణసంధి చేసుకుంది. అంతర్జాతీయ సమావేశాలలో సోవియట్ ప్రతినిధులు జపాన్ దురాక్రమణను నిరసించారు. చైనా ప్రతిఘటన యుద్ధాన్ని బలపరుస్తూ సోవియట్ పత్రికలు వ్యాసాలను ప్రకటించాయి. చైనాకు అప్పులు, మిలిటరీ సామగ్రి అందజేయడం ద్వారా సోవియట్ ప్రభుత్వం సాయపడింది. సోవియట్ వైమానికులు వాలంటీర్లుగా చైనా సైన్యంలో చేరి, ఊహాన్, చుంగ్ కింగ్, లాన్ చౌ, తదితర నగరాలపై జపాన్ విమాన దాడులను వీరోచితంగా ప్రతిఘటించారు.

చైనా-జపాన్ యుద్ధంలో ఆంగ్లో-అమెరికన్ సామ్రాజ్యవాదులు ద్వంద్వ రాజనీతిని అవలంబించారు. జపాన్ దురాక్రమణను చైనా ప్రతిఘటించాలనే వారు కూడ అభిలషించారు. యుద్ధం ఫలితంగా చైనా ప్రజాకేంద్ర బలం కుంటువడుతుందనీ, చైనాదేశంలోకి మరింతగా జపాన్ వాళ్ళు చొచ్చుకుపోకుండావుంటే, తమ స్వార్థ ప్రయోజనాలను రక్షించుకోవచ్చుననీ వారు ఆశించారు.

ఆ సమయంలో జర్మనీ దురాక్రమణవల్ల యూరపు ఖండంలో క్లిష్టపరిస్థితి ఏర్పడింది. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాల ప్రభుత్వం, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం ఆచట భూత్తిగా నిమగ్నమై వున్నందున తూర్పున జపాన్ లో పోటీ చేయలేకపోయాయి.

అందుచేత చైనాను త్యాగం చేయడం ద్వారా జపాన్ తో రాజీపడి, సోవియట్ యూనియన్ పై దాడి చేసేందుకు జపాన్ ను ప్రోత్సహించాలని ఆశించాయి. అందు వల్లనే అమెరికా, బ్రిటన్లు మొదలగుండా చూస్తూ వూరుకున్నాయి.

చైనాను తోడ్పడేందుకు అమెరికా, బ్రిటన్లు కృషిచేయలేదు. వైగా యుద్ధ అవకాశాన్ని వినియోగించుకుని, ఆయుధ వర్తకాన్ని వృద్ధిచేసుకుని విపరీతలాభాలను గడించాయి. ముఖ్యంగా అమెరికా పెట్రోలు, ఇనుము, ఉక్కు, విమానాలు, మందుగుండు వగైరా యుద్ధ సామగ్రిని జపాన్ కు అమ్మింది. 1938 లో జపాన్ తన కవసరమైన యుద్ధ సామగ్రిలో నూటికి 92 వంతులు అమెరికా నుంచి దిగుమతి చేసుకుంది. ఈ విధంగా ఆచరణలో బహిరంగంగా జపాన్ దురాక్రమణను ఆంగ్లో-అమెరికన్ సామ్రాజ్యవాదులు ప్రోత్సహించారు.

ఉహాన్ నగరం పడిపోయాక ఎనిమిదవ రూట్ సైన్యం, నవీన నాల్గవ రూట్ సైన్యం జపాన్ ఆక్రమితప్రాంతాల వెనుకభాగంలో వుండి, ప్రతిఘటన యుద్ధాన్ని సాగించాయి. ప్రధాన పోరాటం జపాన్ ఆక్రమిత ప్రాంతాలకు మారింది. చైనా జాతీయ విక్రమసంఘటనను విచ్చిన్నం చేసేందుకు కొమింటాంగ్ ను లొంగదీసికోవాలని జపాన్ వాళ్ళు కాయకత్తులా కృషిచేశారు. కొమింటాంగ్ తమతో రాజీపడి, కమ్యూనిస్టుపార్టీని అణచివేసేందుకు సహకరించితే, ఆర్థిక సౌకర్యాలు కలుగజేస్తామని జపాన్ వాగ్దానం చేసింది. ఉత్తర చైనాలో నూటికి 49 వంతులు, మధ్య దక్షిణ చైనాలో నూటికి 51 వంతులు పెట్టుబడి పెట్టేందుకు అవకాశమిస్తామని ఎరచూపింది.

1938 డిసెంబరు 18 వ తేదీన కొమింటాంగ్ పార్టీలోని జపాన్ అనుకూలముతా నాయకుడైన వాంగ్ చింగ్ షి చైనా తాత్కాలిక రాజధానియైన చుంకింగ్ ను వదిలి, జపాన్ సామ్రాజ్యవాదులతో చేరాడు. 1940 లో అతడి ఆధ్వర్యాన కీలుబొమ్మ ప్రభుత్వం నాంకింగ్ లో ఏర్పడింది. “శాంతి, కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకత, జాతీయ పునర్నిర్మాణం” అనే నినాదంతో ఈ ముతా సిగ్గువిడచి పనిచేసింది. పెద్ద భూస్వాములు, బడా పెట్టుబడిదారులలో అత్యంత అభివృద్ధి నిరోధకులు ఈవిధంగా దేశ ద్రోహులుగా తియారయ్యారు. సామ్రాజ్యవాద దురాక్రమణదారులతో బహిరంగంగా కలసిపోయారు.

కొమింటాంగ్ లొంగుబాటుకు వ్యతిరేకంగా కమ్యూనిస్టు పార్టీ పోరాటం

కొమింటాంగ్ ద్రోహపాత్ర

వాంగ్ చింగ్ - వీ ముతా విప్రోహంవల్ల చియాంగ్ కై - షేక్ పక్షంలోని లొంగుబాటు తత్వం మరింత స్పష్టంగా బయటపడింది. తన మైన్యంలో హెచ్చు భాగాన్ని సాధ్యమైనంతవరకు కాపాడుకోవాలనే దృష్టితో చియాంగ్ కై షేక్ తన బలాలను ప్రధానంగా పశ్చిమ చైనాలో చుంగ్ కింగ్, సియాన్ కేంద్రాలచుట్టూ నిలవరించాడు. "ప్రతిఘటన యుద్ధం" లక్ష్యం కేవలం లుకాచియాన్ సంఘటనకు ముందున్న పరిస్థితులను యధాతథంగా నెలకొల్పడమే తన ఆశయమని తేటతెల్లం చేశాడు. దీని అర్థమేమంటే నాలుగు పెద్ద ఖటుంబాల స్వాధీనం, ఆంగ్లో - అమెరికన్ సామ్రాజ్యవాదుల ప్రయోజనాలకు నష్టం కలుగకపోతే, అదివరకే దురాక్రమణ పాలైన ప్రాంతాలను తిరిగి స్వాధీనం చేసుకునేందుకు పూనుకొనునీ హామీ యివ్వడమే అవుతుంది.

కాని ఈ లొంగుబాటు ధోరణిని జపాన్ వ్యతిరేక ప్రభావవంతమైన కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకత్వాన తీవ్రంగా ప్రతిఘటించాయి. లొంగుబాటుకు ఆటంకాలు లేకుండా తొలగించుకునేందుకు, కమ్యూనిస్టు పార్టీ కార్యకలాపాలను అరికట్టేందుకు చియాంగ్ ప్రభుత్వం అనేక ఉత్తరపులను జారీచేసింది. పార్టీ సొబ్రల్ కమిటీ కేంద్ర కార్యాలయమున్న షెన్సి - కంనూ - నింగ్ షా సరిహద్దు ప్రాంతాన్ని చుట్టుముట్టేందుకు వైన్యాలను పంపింది. ఎనిమిదవ రూట్ వైన్యాన్ని, నాల్గవరూట్ వైన్యాన్ని, వారి సహాయక సేవాదళాలను ఎదుర్కొనేందుకు పూనుకుంది.

యూరపులో జర్మన్ ఫాసిస్టులు 1939 సెప్టెంబరులో రెండవ ప్రపంచ యుద్ధాన్ని ప్రారంభించారు. తూర్పునుంచి జపాన్ దాడి రాకుండా తప్పించు తగ్గేందుకు లొంగిపోవలసిందిగా కొమింటాంగ్ వైన అమెరికా, బ్రిటన్లు ఒత్తిడి

తెచ్చాయి. దాని ఫలితమేమిటంటే, ప్రతిఘటనయందూ జరుగుతుండగానే మొదటిసారి చియాంగ్ కై - షేక్ ముతా తమ కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేక పుస్తకాన్ని ప్రారంభించింది.

1939 క సంవత్సరం చివరలో చియాంగ్ కై - షేక్ నైస్వాలు, అదివరకే ఘట్టా వలన నిర్మించిన పెన్సి-కంను-నింగ్ పా ప్రాంతంపై దాడిచేశాయి. పశ్చిమ పాన్సిలో కమ్యూనిస్టు నాయకత్వాన వున్న జపాన్ వ్యతిరేక నైస్వాలపై కూడ అదేవిధంగా దాడిచేశాయి.

“ప్రతిఘటన యుద్ధాని కొనసాగించండి! లాంగుబాటును వ్యతిరేకించండి! విచ్చిన్న మలను ఎదిరించి బిక్రతును కాపాడండి! ప్రతిఘటనలను వ్యతిరేకించి, అభ్యుదయాన్ని సాధించండి” అనే నినాదాలతో కమ్యూనిస్టుపార్టీ తడకదీక్షితో పోరాడింది. చియాంగ్ కై - షేక్ ముతాదాడులను ఛిన్నాభిన్నం చేయుటద్వారా తాత్కాలికంగా లాంగుబాటు ప్రమాదాన్ని అరికట్టింది.

మావో ట్సే - టుంగ్ రూపొందించిన నూతన ప్రజాస్వామ్యం

కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకదాడిలో భాగంగానే చియాంగ్ కై - షేక్ ముతా, చైనా అభ్యుదయ శక్తులను వ్యతిరేకంగా నిర్ధాంత ప్రచారం ప్రారంభించింది. కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఆస్తిత్వమే అవసరం లేదన్న వాదం లేవదీసింది. ప్రతిఘటన యుద్ధాన్ని, ప్రజాస్వామ్య విప్లవాన్ని దీక్షతో కొనసాగించడాన్ని వ్యతిరేకించింది. బూజ్జవా (పెట్టుబడిదారీ) నియంతృత్వాన్ని స్థాపించాలని తాపత్రయపడింది. వీటన్నిటికల్లా చైనాదేశ భవిష్యత్తును గురించి కమ్యూనిస్టుపార్టీ దృక్పథ మేమిటో స్పష్టపరచవలసిన అవసరం కలిగింది.

1940 జనవరిలో మావో ట్సే టుంగ్ వ్రాసిన “నూతన ప్రజాస్వామ్యం” అనే పుస్తకం ప్రచురించబడింది. చైనా సమాజంమొక్క చారిత్రక స్వభావాలను దృష్టిలో వుంచుకుని, మార్క్సిస్టు - లెనినిస్టు సిద్ధాంతాలను వాటి కనుగుణంగా అన్వయించి, చైనా విప్లవం కార్మికవర్గ నాయకత్వాన జయప్రదయపుతుందని మావో ట్సే-టుంగ్ నిరూపించాడు. చైనా విప్లవం రెండు దశలుగా వుంటుందనీ, మొదటిది నూతన ప్రజాస్వామ్య విప్లవ దశనీ, రెండోది సోషలిస్టు విప్లవదశనీ నిర్ధారణ చేశాడు. నూతన ప్రజాస్వామ్య విప్లవదశలో కమ్యూనిస్టుపార్టీ అనుసరించే రాజకీయ-ఆర్థిక-సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు ప్రత్యేక లక్ష్యం కలిగివుంటాయనీ, పెట్టుబడిదారీ విధానానికి-సోషలిజానికి కూడ విభిన్నంగా వుండి భవిష్యత్తులో సోషలిస్టు విప్లవాన్ని జయప్రదం చేసేందుకు అనుగుణ్యంగా వుంటాయనీ విశదపరచాడు. చైనావిప్లవాన్ని గురించి, నవచైనా నిర్మాణం గురించి కమ్యూనిస్టుపార్టీ దృక్పథాన్ని “నూతన ప్రజాస్వామ్యం” అనే ఈ పుస్తకం సాకల్యంగా వివరించుతుంది. అప్పటి చైనా దేశ పరిస్థితులను వాస్తవికంగా చిత్రించింది. కార్మిక వర్గానికి, విప్లవ జన సామాన్యానికి సిద్ధాంత ఆయుధాలను అందజేసి, వారిలో నూతనోత్సాహాన్ని ప్రేరేపించింది.

వంద రెజిమెంట్ల వృద్ధులను

1940 ఆగస్టు 20 వ తేదీ రాత్రి ఉత్తర చైనాలోని ప్రధాన రహదారికి వేల కిలోమీటర్ల పొడవునా ఫిరంగిమోతలు ప్రతిధ్వనించాయి. మొత్తం 4 లక్షల ఎర్రనైస్యం, 115 రెజిమెంట్లు స్థానిక ప్రజానైస్యాల తోడ్పాటుతో జపాన్ దురాక్రమణ సేనలపై పెద్ద పెట్టున దాడి ప్రారంభించాయి.

చెంగ్ టింగ్-టా యువాన్ రైల్వేపై ఎనిమిదవ రూట్ ఆర్మీ తన దృష్టిని కేంద్రీకరించింది. దానితోపాటు టాటుంగ్-పూచా, వెకింగ్-హాంకా, వెకింగ్-లియోనింగ్, వెకింగ్-నుయివాన్ రైల్వేలపైన ఉత్తర చైనాలోని మోటార్ రహదారిపైనా కూడ దాడిచేసింది. మొట్టమొదట హోషీ-పాస్నీ సరిహద్దున సహజరక్షణగా వున్న నియాంగ్-టే కువాన్ కనుమను కాపలాకాస్తున్న శత్రునైస్యంతో తీవ్రమైన యుద్ధం చేసి, జాతీయ జైదాను అచట ప్రతిష్ఠించింది. ఆ కనుమకు తూర్పుగావున్న, శత్రువుకు సైనికంగా అత్యంత ప్రాముఖ్యమున్న చింగ్ హింగ్ బొగ్గుగనులను, కార్మికుల సహాయంతో పట్టివేసింది. దానితోపాటు కనుమకు పశ్చిమంగావున్న చెంగ్ టింగ్ టాయువాన్ రైల్వేపై పెద్దపెట్టున దాడిచేసి, అన్ని వంతెనలను ప్లేవన్లను టన్నెల్స్ ను జపాన్ స్థావరాలను ధ్వంసం చేసింది.

20 రోజుల తీవ్రపోరాటం తరువాత చెంగ్ టింగ్ - టాయువాన్ రైల్వే, తదితర రైల్వేలు మోటార్ రోడ్లు పూర్తిగా చిన్నభిన్నామైహీనునందున ఉత్తర చైనాలో శత్రు రహదారి మార్గాలన్నీ బంధు అయ్యాయి.

రహదారి మార్గాలకు రెండువైపులా ఉత్తర చైనాలోవున్న శత్రుస్థావరాలపై ఎర్రనైస్యం దాడిచేసి చాల నష్టం కలిగించింది. జపాన్ వాళ్ళు తమ నైస్యాలను ఎక్కువగా సమీకరించి, ఎర్రనైస్యంతో తలపడ్డారు. ఐనప్పటికీ ఎర్రనైస్యం అనేక గొప్ప విజయాలను సాధించింది.

వంద రెజిమెంట్లయొద్దం ఆగస్టు 20 నుంచి డిసెంబరు 31 తేదీవరకు మూడున్నర లక్షలు కొనసాగింది. మొత్తంపైన 40వేల జపాన్ సేనలను, కీలుబొమ్మ సేనలను నష్టపరచింది. 450 కిలోమీటర్ల రైల్వేలను, 1500 కిలోమీటర్ల రహదారిలను ధ్వంసం చేసింది. ఆ సమయంలో చియాంగ్ కై-షేక్ జపాన్ తో పోరాడకుండా తిష్టవేసి, కమ్యూనిస్టుపార్టీపై దాడిచేస్తున్నాడు. కమ్యూనిస్టుల నాయకత్వాన చైనా సేనలు విక్రొతికరంగా దురాక్రమణదారులపై దాడిచేసి పెద్ద దెబ్బ కొట్టకలిగినందున రాజీవేదాలు సాగించాలనే లొంగుబాటు ధోరణికి ఆస్కారం లేకుండాపోయింది.

దక్షిణ ఆన్ హిప్పాయి ఘటన

జపాన్ దురాక్రమణదారులపై కమ్యూనిస్టు పార్టీ తీవ్రమైన దెబ్బలను కొడుతున్న సమయంలో చియాంగ్ కై - షేక్ ముతా కమ్యూనిస్టులకు వ్యతిరేకంగా ఉండో కుట్రను ప్రారంభించింది. ఎర్రనైస్యానికి సంబంధించిన దళాలన్నీ సై

రోజులలోపల ఎల్లోనది ఉత్తరవైపుకు చేరాలని ఉత్తరపులు పంపాడు. ఎర్రనైస్యం మధ్య వైనాలో నిర్మించిన జపాన్ వ్యతిరేక కేంద్రాలన్నిటినీ రద్దుచేసి ఆ ప్రాంత మంతటినీ జపాన్ కు ధారాదత్తంచేసి, తరువాత రాజీచేరాలని సాగించాలనేది కొమింటాంగ్ పన్నాగం. ఎనిమిదవ రూట్ నైస్యం, నాల్గవ రూట్ నైస్యం తరలి పోతున్న సమయంలో ఆస్త్రికంగా దాడిచేయాలని కూడ తుటచేకారు.

చియాంగ్ కై-షేక్ పన్నాగాలను కమ్యూనిస్టుపార్టీ బట్టబయలు చేసింది. కాని జపాన్ వ్యతిరేక విక్రయ సంఘటనను కాపాడేందుకు కొన్ని నూచనలను ఆమోదించింది. ఉదాహరణకు దక్షిణ ఆన్ హీవీయిలో వున్న నాల్గవరూట్ నైస్యాన్ని ఎల్లోనది ఉత్తర గట్టుకు తరలించడానికి అంగీకరించింది.

1941 జనవరి 4 వ తేదీన ఏప్ టింగ్, హ్సియాంగ్ ఇంగ్ నాయకత్వాన నాల్గవ రూట్ నైస్యం 9 వేల మంది దక్షిణ ఆన్ హీవీయిలో చింగ్ షీన్ కాంట్రీని వదిలి దక్షిణ కియాంగ్ నుండి ఎల్లోనది ఉత్తరానికి బయలుదేరింది. రెండో రోజున చింగ్ షీన్ కు నైరుతి దిశగా వున్న మావొలిన్ వద్దకు చేరింది. పర్వతాలమధ్యవున్న సన్న దారిగుండా వెళ్ళుతున్న సమయంలో ఆస్త్రికంగా 80 వేల కొమింటాంగ్ నైస్యం దాడిచేసింది. నాల్గవ రూట్ నైస్యం పోరాటంలో అనేక ఇబ్బందులను ఎదుర్కొనవలసి వచ్చింది. ఆహారం నీరు కొరత ఏర్పడినప్పటికీ వీరోచితంగా పోరాడింది. నేనాని ఏప్ టింగ్ ఖైదీ అయ్యాడు. ఉపనేనాని హ్సియాంగ్ ఇంగ్ మరణించాడు. పది రోజుల యుద్ధం తరువాత నాల్గవ రూట్ నైస్యం వీరులు కేవలం వేయిమంది మాత్రం కొమింటాంగ్ వలయాన్ని చేరించుకుని బయటపడ్డారు. చియాంగ్ కై - షేక్, కొమింటాంగ్ అభివృద్ధినిరోధకులు చేసిన నీచమైన ఈ నమృకద్రోహం "దక్షిణ ఆన్ హీవీయి సంఘటన" అని పిలువబడుతోంది.

దక్షిణ ఆన్ హీవీయి సంఘటన జరిగిన వెంటనే జపాన్ నైస్యాలు కీలుబొమ్మ ప్రభుత్వ సేనలు ఆన్ హీవీయి కియాంగ్ ను రాష్ట్రాలలోని నాల్గవ రూట్ నైస్యంపై దాడి ప్రారంభించాయి. అదే సమయంలో కొమింటాంగ్ సేనలకూడ పెద్దయెత్తున దాడి ప్రారంభించాయి. నాల్గవ రూట్ నైస్యం క్షిప్రపరిస్థితిని ఎదుర్కొనవలసి వచ్చింది.

కమ్యూనిస్టుపార్టీ తక్షణమే నాల్గవరూట్ నైస్యాన్ని బలపర్చేందుకు చర్యలు తీసుకుంది. తద్వారా ప్రతిఘటన యుద్ధానికి విఘ్నం జరుగకుండా అరికట్టింది. కమ్యూనిస్టుపార్టీ సెంట్రల్ కమిటీ రివల్యూషనరీ మిలిటరీ కాన్సిల్ నాల్గవరూట్ నైస్యానికి తాత్కాలిక నేనానిగా చెన్ ఈసు, ఉపనేనానిగా చాంగ్ యున్-ఈసు, రాజకీయ కమిసార్ గా లియోషావ్-చీ సు నియమించింది. ఈవిధంగా పునర్నిర్మించాక నాల్గవరూట్ నైస్యం క్రమంగా బలపడింది.

నాల్గవ రూట్ నైస్యం నిర్మించిన జపాన్ వ్యతిరేక కేంద్రాలు యాంగ్ ట్సీ నది మధ్య, దిగువ ప్రాంతాలలో, హుయీనది ఇరువైపులా కూడ ఏర్పడింది.

వున్నాయి. ఈ కేంద్రాలలో వున్న ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వాలు జపాన్ తో పోరాడటానికి సిద్ధంగావున్న ప్రజాస్వామ్య శక్తుల ప్రతినిధులందరినీ తమలో తీసుకున్నాయి. మక్తాలను, వడ్డీరేటును తగ్గించడానికి చర్యలు తీసుకుంది. వ్యవసాయోత్పత్తిని పెంచేందుకు, నీటి వనరులను నిర్మించేందుకు, సంస్కృతీ కలాపాలను వృద్ధి చేసేందుకు కృషిచేసింది. సంస్కృతీ, విద్యారంగాలలో ప్రసిద్ధిచెందినవా రనేక మంది; విద్యార్థులు చాలమంది కొమింటాంగ్ ప్రాంతాలనుంచి, జపాన్ ఆక్రమిత ప్రాంతాలనుంచి జపాన్ వ్యతిరేక కేంద్రాలకు చేరుకున్నారు.

1941 జూన్ 22 తేదీన సోవియట్ యూనియన్ పై జర్మనీ దాడి చేసింది. డిసెంబరు 9 తేదీన పసిఫిక్ సముద్రంలో అమెరికాచేపు పెరల్ హార్బర్ పై ఆకస్మికంగా దాడిచేసి జపాన్ పసిఫిక్ యుద్ధాన్ని ప్రారంభించింది. చైనాపై యుద్ధం ముగిచే ప్రయత్నంలో జపాన్ తన బలాలలో నూటికి 60 వంతులను, ఓలుబొమ్మ సేనలలో నూటికి 90 వంతులను జపాన్ వ్యతిరేక కేంద్రాలపై ప్రయోగించింది. అన్నీ తగలబెట్టడం, అందరినీ చంపడం, అన్నీ దోచుకోవడం — “మూడు సర్వం సహా” అనే విధానాన్ని అమలు జరిపింది. అదే సమయంలో కొమింటాంగ్ పై ఒత్తిడిని జపాన్ ఎక్కువ చేసింది.

చియాంగ్ కై-షేక్ రహస్య ఉత్తరువులను అనుసరించి, కొమింటాంగ్ పక్షానికి చెందిన ఉన్నతోద్యోగులు అనేకమంది శత్రువుకు లొంగిపోయారు. 5 లక్షలకు పైగా కొమింటాంగ్ సేనలు జపాన్ పై పుకు తిరిగిపోయాయి. జపాన్ సేనానుల ఆధిపత్యంక్రింద ఓలుబొమ్మ సేనలుగా తయారై ప్రజలను హింసించసాగాయి.

జపాన్-కొమింటాంగ్ సేనలు కలసి ఐక్యంగా దాడి చేసినపుడు 1941-42 లో జపాన్ వ్యతిరేక నైస్యం ప్రతిఘటనా కేంద్రాల విపరీతమైన చిక్కులను ఎదుర్కోవలసి వచ్చింది. 1940 లో 4 లక్షలవరకు వున్న ఎనిమిదవ ర్యాంక్ నైస్యం 3 లక్షల 3 వేలకు తగ్గిపోయింది. 1940 నాటికి 10 కోట్ల జనాభా నివసించుతున్న జపాన్ వ్యతిరేక కేంద్రాల విస్తీర్ణం తగ్గిపోయి, 1942 నాటికి 5 కోట్ల జనాభా మాత్రమే నివసించే విస్తీర్ణం మాత్రం మిగిలివుంది.

విముక్త ప్రాంతాలు : కొమింటాంగ్ అధీనప్రాంతాలు

విముక్త ప్రాంతాలలో పునర్నిర్మాణం

ప్రతిఘటన యుద్ధం కొనసాగుతున్న అత్యంత గడ్డు సంవత్సరాలలో కమ్యూనిస్టుపార్టీ, షెన్సి - కంఘు - నింగ్ హా సరిహద్దులలోని విముక్త ప్రాంతాలలో పునర్నిర్మాణ కృషిని చేపట్టింది. జపాన్ ఆక్రమిత ప్రాంతాలకు వెనుకబడిన పున్న జపాన్ వ్యతిరేక కేంద్రాలలో కూడ నిర్మాణకార్యక్రమం తీసుకుంది.

విముక్త ప్రాంతాలలో జపాన్ వ్యతిరేక ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వాలను ఏర్పరచేందుకు “మూడు పార్టీల ఐక్య పద్ధతి” అనే నిర్మాణనూత్రాన్ని కమ్యూనిస్టుపార్టీ అచలుజరిపింది. దీని అర్థం ఏమంటే కార్యకవర్గానికి, బీదరైతులకు ప్రాతినిధ్యం వహించే కమ్యూనిస్టు, మధ్యతరగతి (పెటిబూర్జువా) ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యం వహించే పార్టీయేతర అభ్యుదయశక్తులు, మధ్యరకపు పెట్టుబడిదారులకు, దేశభక్తిపరులైన భూస్వాములకు ప్రాతినిధ్యం వహించే మధ్యతర శక్తులకు, - ప్రభుత్వ సంస్థలన్నిటిలో మూడోవంతు స్థానాలను ప్రతి ఒక గ్రూపుకు యివ్వాలి అని వుంటుంది. 1941-42 సంవత్సరాలలో వివిధ విముక్త ప్రాంతాలలోనూ ఈ పద్ధతి ప్రకారం రాజకీయ సమితులు, స్థానిక ప్రభుత్వాలు ఎన్నుకోబడ్డాయి. తద్వారా జపాన్ వ్యతిరేక శక్తులన్నిటిని కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఐక్యపరచింది. విముక్త ప్రాంతాలలోని ప్రభుత్వాన్ని, జాతీయ ఐక్యసంఘటనకు చిహ్నంగా చేయగలిగింది.

విముక్త ప్రాంతాలలో మక్తాలను, వడ్డీరేటును తగ్గించే వ్యవసాయ విధానాన్ని కమ్యూనిస్టుపార్టీ అచలు జరిపింది. దీని ప్రకారం రైతులనుండి మక్తాలను, వడ్డీరేటును తగ్గించి భూస్వాములు వసూలు చేసుకోవాలి. ఇందువల్ల విముక్త ప్రాంతాల ప్రజల్లో జపాన్ వ్యతిరేకత, పోరాటదీక్ష ఇనుమడించాయి.

విముక్త ప్రాంతాలలో సంస్కృతి వుద్యమం, విద్యాబోధనకూడ పెంపొందింది. ఐతే దీని పునాది బలహీనంగా వుంది. ఉదాహరణకు షెన్సి-కంఘ-నింగ్ హా

సరిహద్దు ప్రాంతంలో ప్రాథమిక పాఠశాలలను, వయోజనులకు విశ్రాంతికాలంలో (ముఖ్యంగా చలికాలంలో) విద్యాబోధన, పత్రికాపఠన కేంద్రాలు బాగా వృద్ధి చెందాయి. కొన్ని ఉన్నత విద్యాసంస్థలు కూడ ప్రారంభించబడ్డాయి. ఉదాహరణకు చైనా ప్రజల జపాన్ వ్యతిరేక మిలిటరీ - రాజకీయ విశ్వవిద్యాలయం, లూ మ్యూన్ కళల ఎకాడమీ, మాయ్-లెన్ సంస్థ, యెనాన్ విశ్వవిద్యాలయం స్థాపించబడ్డాయి. విమోచన ఆశే దినపత్రిక, ఆనేక వార, మాస పత్రికలు సరిహద్దు ప్రాంతాలలోను, దేశంలోని ఇతర ప్రాంతాలలోను కూడ విశేష ప్రచారం, పలుకుబడి కలిగి వుండేవి.

విముక్త ప్రాంతాలపై శత్రుదాడులవల్లనూ, దిగ్బంధనవల్లనూ అనేక తీవ్రమైన ఆర్థిక చిక్కులు కలిగాయి. 1942 లో పార్టీ పిలుపునందుకుని, ఆర్థిక విధానాన్ని అభివృద్ధి చేసేందుకు, ఉత్పత్తిని ఎక్కువ చేసేందుకు విముక్త ప్రాంతాలలోని నైస్య, ప్రజలు విస్తృతమైన వుద్యమాన్ని ప్రారంభించారు. రైతులు, సైనికులు, పార్టీ కార్యకర్తలు, ప్రభుత్వ నిర్వాహకులు అందరూ కలిసి పారిశ్రామికోత్పత్తిని, వ్యవసాయోత్పత్తిని పెంపొందించేందుకు తీవ్రంగా కృషి చేశారు. పశు సంపదను పెంచేందుకు, రవాణా సౌకర్యాలను అభివృద్ధి చేసేందుకు కృషి చేశారు. పరస్పర సహాయక సంస్థలను నిర్మించుకోవడంలో రైతులకు కమ్యూనిస్టుపార్టీ తోడ్పడింది. డబ్బు, విత్తనాలు అప్పుగా యిప్పించి సహాయపడింది.

ఉత్పత్తి పెంచే వుద్యమం ఫలితంగా షెన్సి - కంసు - నింగ్ హు సరిహద్దు ప్రాంతంలో సాగవుతున్న భూమి, 1938 నాటికి 90 లక్షల మూలు వుంటే 1945 నాటికి 150 లక్షల మూలకు పెరిగింది. ధాన్యం, ప్రత్తి వుత్పత్తి బాగా పెరిగింది. ఇనుము కరిగింటే పరిశ్రమను, నూనె పరిశ్రమను, యంత్ర కర్మాగారాలను, ఆయుధాలను యంత్ర సామాగ్రిని తయారుచేసే పరిశ్రమను, వుండలు పింగాణీ పరిశ్రమను విముక్తి ప్రాంతాలలో ఏర్పరచుకున్నారు. 2 లక్షల రైతు శ్రీలు నూలు వడకడం, బట్టలు నేత పరిశ్రమలో పాల్గొన్నారు. వర్తకం అభివృద్ధి చెందింది. కమ్యూనిస్టు పార్టీ కేంద్ర కార్యాలయమున్న ఎనాన్ లో 1936 నాటికి 120 మాత్రమేవున్న వ్యాపార సంస్థలు 1943 నాటికి 470 కి పెరిగాయి.

శత్రు ఆక్రమిత ప్రాంతాల వెనుకతట్టునవున్న జపాన్ వ్యతిరేక కేంద్రాలలో కూడ నిర్మాణకృషి పెద్దపెట్టున సాగింది. నిరంతర కృషిద్వారా విముక్త ప్రాంతాలలో నైస్యం ప్రజలు విపరీతమైన ఆర్థిక చిక్కులను అధిగమించగలిగారు.

కమ్యూనిస్టు పార్టీ : (Rectification) సుధారక వుద్యమం

కమ్యూనిస్టుపార్టీ పోరాట పటిమను బలపరచేందుకు ప్రతిఘటనా యంత్రకాలంలో - పరిస్థితులలో చాల కొలదిమార్పులు మాత్రమే వున్నదకలో - పార్టీ సభ్యులందరికీ మార్క్సిజం-లెనినిజం సిద్ధాంతాలను గురించిన పరిజ్ఞానం కలగజేయడానికి కృషి జరిగింది.

కేంద్ర కమిటీ నాయకత్వంక్రింద పార్టీ సభ్యులందరూ విచర్య-ఆత్మవిచర్యనా విధానాన్ని అమలు జరుపుటద్వారా తమ ఆలోచనా ధోరణిలూ, పనిలూ వున్న లోటుపాటులను పరిశీలించుకునేవారు. పార్టీ నాయకత్వాన్ని పరీక్షించేవారు. స్వీయమూలక. ధోరణి, వాంఛెత్తుపోకడ, అర్థరహితంగా పార్టీ నూత్రాలను వర్ణించడం వీటియెడల ప్రత్యేక జాగ్రత్త వహించారు. 'అధ్యయన విధానాన్ని సంస్కరించండి', 'పార్టీ పనివిధానాన్ని సరిచేయండి' వగైరా మావోసేటుంగ్ వ్యాసాలు, కళలు, సాహిత్యంపై ఎనాన్ వేదికనుంచి ఆయన ఇచ్చిన ఉపన్యాసాలు, మంచి కమ్యూనిస్టు ఎలా వుండాలి, పార్టీ ఆంతరంగిక పోరాటం అను విషయాలపై లీ హవ్-చీ వుపన్యాసాలు పార్టీ సభ్యుల అధ్యయనానికి బాగా వినియోగపడ్డాయి.

పార్టీ సుధారక పుష్కలమవల్ల కార్యకర్తలకు ప్రజాసామాన్యంతో సన్నిహిత సంబంధం ఏర్పడింది. పరిశీలన పరిశోధనాశక్తి ఇనుముడించింది! వాస్తవికదృష్టి ఏర్పడింది. మార్క్సిస్టు-లెనినిస్టు అవగాహన కలిగించి, పార్టీ సభ్యులచుట్టూ వికసితాన్ని పెంపొందింది.

విముక్త ప్రాంతాలలో మిలిటరీ పోరాటాలు

1942 మే నెలలో మధ్య హాపీ మైదాన ప్రాంతంలో జపాన్ వాళ్ళు క్రూర నిర్బంధ విధానాన్ని అమలుజరిపారు. 8 వేల గ్రామాలచుట్టూ 1500 బలమైన స్థావరాలను నిర్మించింది. మోటారు రోడ్లు వేసి 700 సాయుధ శకటాలతో గస్తీ దళాలను ఏర్పరచింది. ఖానీలు, చిత్రవధలు వగైరా దారుణ హింసాకాండను మైదానప్రాంతమంతటా ప్రారంభించింది. మిలిటరీ చర్యలద్వారా ప్రజలలో భీతావహం కలిగించి లాంగ్ దీసుకోవాలని ప్రయత్నించింది. కాని జపాన్ అంచనా లన్నీ తలక్రిందులయ్యాయి. ఎనిమిదవ రూట్ నైస్యం ప్రజాదళాల తోడ్పాటుతో శత్రు పన్నాగాన్ని పటాపంచలు చేసింది.

టాచింగ్ పర్వతాల అంచున వున్న పచ్చగడ్డి మైదానాల్లో ఎనిమిదవ నైస్యానికి చెందిన ఆశ్వికదళం పనిచేస్తుండేది. విమానాలు, సాయుధ శకటాల సహాయంతో జపాన్ వాళ్ళు ఈ దళంపై వరసగా దాడులు చేశారు. ఎర్రనైస్య ఆశ్వికదళం అన్నిరుతువుల్లోనూ రాత్రింబవళ్ళు, కొన్ని సార్లు వారాలకొకటి గుర్రాలపైనే వుండి నిరంతర పోరాటం సాగించింది. పెకింగ్ - నూయివాన్ రైల్వే పొడుగునా నిర్మించిన శత్రు స్థావరాలను ధ్వంసం చేసింది.

1943 ఆక్టోబరు నెలలో షాన్సీలోని టాయుమ్ పర్వతాలలో యుద్ధం జరిగింది 20 వేల జపాన్ నైస్యం కమ్యూనిస్టు స్థావరాలపై దాడి చేసింది. ఉత్తరాన్నుంచి. దక్షిణానికి, దక్షిణాన్నుంచి ఉత్తరానికి ఆప్రాంతమంతటినీ శత్రునైస్యాలు గాలించి వేశాయి. జపాన్ వ్యతిరేక స్థావరాలను ఎలా ధ్వంసం చేయాలో నేర్చుకునేందుకు 180 మంది జపాన్ అధికారుల పరిశీలక బృందాన్ని కూడ ఆచటికి జపాన్ పంపింది.

కాని కమ్యూనిస్టు స్థావరాలు భ్వంసం కాలేదుగాని 'పరిశీలక బృందాన్ని' ఎర్ర సైన్యం తుడిచివేటింది. వారిలో ముగ్గురు మాత్రమే ప్రాణాలతో బయటపడ్డారు.

ఉత్తర చైనా, మధ్య చైనా విముక్త ప్రాంతాలలో కూడ అనేక విజయాలను ఎర్ర సైన్యం సాధించింది. 1941 నుంచి జపాన్ వాళ్ళు కీలుబొమ్మ సేనలతో డ్వాటుతో కియాంగ్సు, ఆన్ హ్వయి, హుపే వగైరా రాష్ట్రాల్లో గ్రామాలన్నిటినీ గాలించడం ప్రారంభించింది. ఎక్కువ సైన్యంతో ఒక ప్రాంతాన్ని ఆక్రమించడం, కొన్ని వందల చదరపు కిలోమీటర్ల చుట్టూ ముళ్ల కంచెలు వేసి, అచటి గ్రామాలన్నిటినీ గాలించడం పనిగా పెట్టుకున్నారు. ప్రతి ఇల్లూనూ నాల్గవ రూట్ సైన్యం చునుపులను పట్టుకునేందుకు సోదాచేసేవారు. ప్రజలందరినీ గుర్తుకొట్టలను పూర్తిచేయమని బలవంతపెట్టేవారు. "మంచి ప్రవర్తనతో వుంటామని హామీ వుచ్చుకునేవారు." కొత్త నాల్గవ రూట్ సైన్యం వెనుకనుంచి, ప్రక్కనుంచి శత్రువువై దెబ్బతీసి అదే సమయాన ప్రజలను సమీకరించి జపాన్ వలయాన్ని బ్రద్దలచేసేది. చుట్టుముట్టే తమ పన్నాగం జయప్రదమయిందనుకుంటున్న సమయంలోనే వాళ్ళు ఎన్నో నెలలు కష్టించి నిర్మించిన ముళ్ళకంచెను ఒకరాత్రి నిప్పంటించి తగులబెట్టేవారు. ఈ విధంగా ప్రజల తో డ్వాటుతో కొత్త నాల్గవ సైన్యం క్లిప్త పరిస్థితులను అధిగమించి, మధ్య చైనాలో విముక్త ప్రాంతాలను రక్షించగలిగింది.

విముక్త ప్రాంతాలలో స్థానిక ప్రజలనుంచి ప్రజాదళాలను నిర్మించడం కమ్యూనిస్టుపార్టీ ముఖ్య కర్తవ్యంగా ఎంచింది. సైన్యంలోనూ, గెరిల్లా దళాలలోనూ శరీరధారుభ్యం గలవారు చేరగా మిగిలినవారందరూ ప్రజాదళాలలో చేరేవారు. తమ ఇళ్ళను ఆయుధాలతో రక్షించుకోవడం, ఉత్పత్తిని పెంచడంతోపాటు యివి అవసరమైతే పుడల్లా సైన్యానికి, గెరిల్లా దళాలకు ఎంతో విలువైన తో డ్వాటును యిచ్చాయి. చుక్కలను వడ్డిరేటు తగ్గించే వుద్యమాలు పెంపొందేకొలది ప్రజాదళాలు బలపడేవి.

శత్రువువై పోరాడే పద్ధతులను ప్రజాదళాలు ప్రత్యేకంగా రూపొందించుకున్నాయి. జపాన్ వాళ్ళను, కీలుబొమ్మ సేనలను తరచుగా మందుపాతరలున్న దాల్ల వెంట వచ్చేలా మధ్యపరచగలిగేవారు. మైదానాలలో అనేకచోట్ల కందకాలుత్రవ్వి, నదులను అడ్డుకట్టలావేసి శత్రుశక్తులు, స్త్రీచుర్ల ప్రయాణాన్ని అరికట్టేవారు. ఉత్తర చైనాలో ప్రజాదళాలు వివిధ గ్రామాలమధ్య, ఇరుగుపొరుగు కొంటేలమధ్య కందకాలు త్రవ్వేవారు. ఈ కందకాలలో రక్షణ తీసికొని అవసరమైనపుడు ఆకస్మికంగా శత్రువులపై దాడి చేసేవారు.

1940 లో వంద రెజిమెంట్లు ఉద్యమ సమయంలో శత్రు రహదారులను బింద్ చేసే కృషిలో మధ్య హాఫేలో 8. లక్షల 50 వేలమంది ప్రజలు పాల్గొన్నారు. 1943 లో తూర్పు హెంటుంగ్ లో శత్రువులను కుడిచివేసే వుద్యమంలో 10 వేలమంది

ప్రజాదళ సభ్యులు పాల్గొన్నారు! కోడ్లను, టెలిగ్రాఫ్ తీగలను ధ్వంసంచేశారు; వంతెనలను, కాపలా గోపురాలను కూల్చివేశారు. 1943 లో వివిధ విముక్తప్రాంతాలలో 50 వేల శత్రువైద్యులను ప్రజాదళాలు తుడిచిపెట్టాయి.

వైన ఉదహరించిన రాజకీయ, ఆర్థిక సంస్కరణలను అనులుబదపడం వల్లనూ, సాయుధ పోరాటాన్ని తీవ్రతరం చేయడంవల్లనూ, సుధారక వుద్యమం ద్వారా పార్టీ సంస్థలను పున్నర్నిర్మించడం వల్లనూ విముక్త ప్రాంతాలు తామెదుర్కొన్న కష్టాలన్నిటినీ అధిగమించాయి. అంతకు ముందుకంటే 1943 తరువాత క్రమంగా మరింత బలపడ్డాయి. ప్రతిఘటన యుద్ధం యొక్క ప్రధాన పోరాటరంగాలు విముక్త ప్రాంతాల్లోనే వుండేవి. 1943 లో ఈ ప్రాంతాల్లోని ప్రజలు వైద్యం కలిసి, పోరాటంలో జపాన్ సేనల్లో నూటికి 64 వంతులు కీలుబొమ్మ సేనల్లోను, నూటికి 95 వంతులతోనూ పోరాటంలో తలపడి నిలువరించాయి. ఈ విముక్త ప్రాంతాలను విస్తరించడం బలపరచడం వల్లనే, చైనా ప్రజల అంతిమ విజయానికి, భవిష్యత్తులో స్వతంత్రమైన సవరణాను నిర్మించడానికి ప్రాతిపదిక, హామీవర్పడింది.

నాలుగు పెద్ద కుటుంబాల పరిపాలన

కొమింటాంగ్ పరిపాలించే ప్రాంతాలు, ప్రతిఘటన యుద్ధంలోజుట్టో ఎలాంటి ఇబ్బందులను ఎదుర్కొన్నాయో చూద్దాం. ఫాషీ కరెన్సీని బలవంతం చేసి, రద్ది ప్రజలను మోసంచేసి, వారి ధనాన్ని, ఇతర ఆస్తులను నాలుగు పెద్ద కుటుంబాలు దోచుకున్నాయి. (ఉదాహరణకు ప్రతిఘటన యుద్ధకాలంలో 10,81,700 కోట్ల యున్నాన్ల కరెన్సీ నోట్లను - బహుళక: ఇంతకంటే చాల ఎక్కువగానే - అమ్మి వేసింది.)

తమ గుత్త వ్యాపార సంస్థలను బలపరచుకునేందుకు నాలుగు పెద్ద కుటుంబాలు నిరంతరం కృషి చేశాయి. దేశార్థికవనరులను తమ అధీనంలో వుంచుకుని తాము విపరీతంగా ధనం గడించారు. ముడిపట్టు, తేయాకు, టంగ్ ఆయిల్, కుంచీలు, వాల్ ఫ్రామ్, అంటిమెనీ వగైరా కొనడం, ఎగుమతి చేయడం తమ చేతుల్లో వుంచు కున్నారు. దూది, నూలు, బట్ట, పంచదార, సిగరెట్లు, నిప్పెట్టెలు వగైరా అయ్య కాన్ని కూడ తమ గుత్తాధికారంలో వుంచుకున్నాయి. ముడిపదార్థాలకు తక్కువ ధర లిచ్చి ఉత్పత్తిదారులను దోచుకునేవారు. తాము అమ్మే సరుకులకు ఎక్కువ ధర వసూలుచేసి జనసామాన్యాన్ని దోచుకునేవారు. తమ భాగ్యాన్ని పెంచుకునేందుకు ఎంత నీచమైన పద్ధతులైనా అవలంబించడానికి నాలుగు పెద్దకుటుంబాలు ఏమాత్రం సందేహించేవి కావు. జపాన్ సామ్రాజ్యవాదులతోను, జాతీయ ద్రోహులతోను చేతులు కలిపి దొంగవ్యాపారం కొనసాగించేవారు.

పల్లె ప్రాంతాలలో పన్నులను వస్తురూపేణా వసూలు చేసే విధానాన్ని నాలుగు పెద్ద కుటుంబాలు అచలుబరిపాాయి. భూస్వాములు ప్రత్యక్షంగాకాని పరోక్షంగాకాని ఈ పన్నుల భారాన్ని రైతుల భుజాలపైకి మార్చేవారు. 1942

నాటికి ఈ విధంగా రైతులు పండించే మొత్తం పంటలో హునాన్ లో నూటికి 52 వంతులు, జీవివాన్ లో నూటికి 59 వంతులవరకు పన్నుల భారం పెరిగింది.

ప్రతిఘటన యుద్ధకాలంలో జాతీయ సంక్షోభాన్ని వినియోగించుకుని నాలుగు పెద్ద కుటుంబాలు తమ సంపదలను విపరీతంగా పెంచుకున్నాయి.

కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వం ఈ నాలుగు పెద్ద కుటుంబాల అధీనంలో వుండటం, అవినీతిపై ఆధారపడి వుండటం వల్లనే వాస్తవానికి జపాన్ ప్రతిఘటన నాయమాత్రం గానూ, కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేక పోరాటాన్ని తీవ్రంగానూ సాగించా లన్న నిర్ణయానికి తప్పనిసరిగా వచ్చింది.

మొదటి రెండు కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేక వుద్యమాలు విఫలమయ్యాక చియాంగ్ కై షేక్ ముతా 1943 జూన్ లో షెన్సి-కంకు-నింగ్ హా సరిహద్దు ప్రాంతంపై మెరుపు దాడి చేయాలని, చైనా విప్లవ శక్తుల కేంద్రమైన ఎనాన్ ను ఆక్రమించుకోవాలని ప్రయత్నించింది. కాని ఈ పన్నాగాన్ని ముందుగానే కమ్యూనిస్టు పార్టీ బట్టబయలు చేసినందున, దేశమంతటా ప్రజలు తీవ్రంగా నిరసించినందున ఈ ప్రయత్నాన్ని వదలుకోక తప్పలేదు.

కొమింటాంగ్ ప్రాంతాలలో ప్రతివోటా రహస్య ఏజెంట్లు వుండేవారు. లాంచౌ, సియాన్, చుంగ్ కింగ్, హెంగ్ జావ్ మరి చాలావోట్ల చిత్రవధ క్యాంపు లను పెట్టి ప్రజలలో భీతావహం కలిగించేందుకు ప్రయత్నించింది. అనేక మంది కమ్యూనిస్టులన, దేశభక్తులను, అభ్యుదయ భావాలుగల యువకులను హింసించింది. అభ్యుదయ సంస్కృతి కార్యకలాపాలను అరికట్టే దుకు కొమింటాంగ్ అన్ని విధాల ప్రయత్నించింది. సంస్కృతి వుద్యమంలో ప్రముఖుడైన ట్యాటావ్ - ఘెన్ స్థాపించిన 54 పుస్తకాలయాల్లో 58 టీని 1939-40 సంవత్సరాలలో కొమింటాంగ్ మూసేసింది.

1944 లో కొమింగ్ టాంగ్ ఆక్రమిత ప్రాంతాలపైన జపాన్ వాళ్ళు కొత్త దాడిని ప్రారంభించారు. చైనా ప్రధాన భూభాగంతో రహదార్లను తెరచి వుంచేందుకు ఈ దాడికి పూనుకున్నారు. కొమింగ్ టాంగ్ నైన్యాలు పోరాటపటిమ కోల్పోయి నిరుత్సాహంతో వున్నందున, ఎనిమిది మాసాల్లోనే దురాక్రమణదారులు ఘోనాన్, హునాన్, క్వాంగ్సి, క్వాంగ్ టుంగ్ రాష్ట్రాలలో హెచ్చు భాగాన్ని ఆక్రమించుకుని, అగ్నేయ క్విచాతోని టుషాన్ కాంటోన్ లానికి చొచ్చుకుపోయారు.

కొమింగ్ టాంగ్ ప్రాంతాలతో ప్రజాస్వామ్య పోరాటం

ప్రజల ఒత్తిడివల్ల కొమింగ్ టాంగ్ ప్రభుత్వం 1938 లో ప్రజల రాజకీయ సమితిని సమావేశ పరచింది. దీనిలో అధిక సంఖ్య స్థానాలను కొమింగ్ టాంగ్ పక్షమే ఆక్రమించినందున ప్రభుత్వంపై దీని కలాంటి కంట్రాల్ లేదు. ఐనప్పటికీ కొందరు కమ్యూనిస్టులు, పలుకుబడిగల దేశభక్తులు వున్నందున ప్రజాస్వామ్య ఆశయాలను తెలిపేందుకు వేదిక గా రాజకీయ సమితి రూపొందింది.

1944 సెప్టెంబరులో జరిగిన ప్రజల రాజకీయసమితి సమావేశంలో కమ్యూనిస్టు పార్టీ ప్రతినిధియైన లిన్ పో-చు కొమింగ్ టాంగ్ నియంతృత్వాన్ని రద్దుచేసి, ప్రజాస్వామ్య సంయుక్త ప్రభుత్వ స్థాపనను గురించి చర్చించేందుకు ఆత్మవసర మహాసభను జరపాలని కోరాడు. అప్పటికే చియాంగ్ కై-షేక్ నియంతృత్వపాలన, కొమింగ్ టాంగ్ నైన్యాల పరాజయాలవల్ల ప్రజలలో తీవ్ర ఆసంతృప్తి ఏర్పడింది. ప్రతిఘటన యుద్ధాన్ని జయప్రదంగా నిర్వహించేందుకు, సంపూర్ణమైన రాజకీయ సంస్కరణలను అమలుజరపాలని ఎలుగెత్తి చాటారు. ప్రజాస్వామిక సంయుక్త ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరచాలని కమ్యూనిస్టు పార్టీ ప్రతిపాదించగానే, అన్నివర్గాల ప్రజా ప్రతినిధులు, చుంగ్ కింగ్ లో సమావేశమై ఆ నూచనను బలపరచారు. చెంగ్ కులో రెండు వేలమంది విద్యార్థులు కాగడాల వూరేగింపు జరిపి, ప్రజాస్వామిక సంయుక్త ప్రభుత్వాన్ని స్థాపించాలని కోరారు. అన్ని ప్రజాస్వామ్య పార్టీలు, గ్రూపులు, దేశంలోని అన్ని తరగతుల ప్రజలు సముద్రాంతర చైనీయులు కమ్యూనిస్టు పార్టీ పిలుపును అందుకున్నారు. ప్రజాస్వామ్య సంస్కరణల కొరకు ఉద్యమం ప్రజావెల్లువగా విస్తరించింది.

68 వ అధ్యాయం

ప్రతిఘటన యుద్ధ విజయం

1944లో విముక్త ప్రాంతాల్లోని సాయుధ సేనలు ప్రజల సహాయంతో కొన్ని యుద్ధ రంగాలలో ఎదురుదాడి ప్రారంభించాయి. మరుసటి సంవత్సరం వసంతకాలం నాటికి ఉత్తరాన జెహోలెండి దక్షిణాన హైనాన్ దీవివరకు 19 విముక్త ప్రాంతాలు మొత్తం 9 కోట్ల 55 లక్షలు జనాభాగల విస్తీర్ణంగా వ్యాప్తి చెందాయి. ఎనిమిదవ ర్యాంక్ సైన్యం, కొత్త స్థావర సైన్యం, దక్షిణచైనాలోని జపాన్ వ్యతిరేక గెరిల్లా దళాలు కలిసి చైనా ప్రజా విమోచన సైన్యంగా రూపొందింది. దీని బలం 9 లక్షల 10 వేలకు పెరిగింది. ప్రజా వాలంటీరు దళాల సంఖ్య 22 లక్షలకు వృద్ధి చెందింది. చైనా ముఖ్యనగరాలలో అధిక సంఖ్యను, ప్రధాన రవాణా మార్గాలను, సముద్రతీరాన్ని ప్రజా విమోచన సైన్యం స్వాధీనం చేసుకుంది. ప్రతిఘటన యుద్ధం అంతిమ విజయం కనుచూపు మేరలో వుంది.

1945 వ సంవత్సరం ఏప్రిల్ 28 వ తేదీన కమ్యూనిస్టుపార్టీ సప్తమ జాతీయ మహాసభ ఎనాన్ లో సమావేశమయింది. ఐక్య ప్రజా ప్రభుత్వ నిర్మాణావశ్యకతను గురించి మావో సేటుంగ్ నివేదిక ఇచ్చాడు. ప్రతిఘటన యుద్ధాన్ని జయించేందుకు పార్టీ యావత్తూ, ప్రజలందరూ పూనుకోవాలి, యుద్ధానంతరం నూతన ప్రజా స్వాస్థ్య చైతన్య నిర్మించేందుకు కమ్యూనిస్టుపార్టీ కార్యక్రమాన్ని వివరించాడు. నూతన ప్రజాస్వామ్య విప్లవ కార్యక్రమాన్ని ఆచులు జరిపేందుకు ఐక్య ప్రజా స్వాస్థ్య ప్రభుత్వ స్థాపన అత్యంత కీలకమైనదని నిరూపించాడు. ఏడవ జాతీయ మహాసభ కమ్యూనిస్టుపార్టీ సంపూర్ణ ఐక్యతను, పోరాటంలోనూ, విజయంలోని పూర్తి విశ్వాసాన్ని వ్యక్తం చేసింది.

1945 మే 2వ తేదీన సోవియట్ ఎర్రసైన్యం జర్మనీ రాజధాని బెర్లిన్ నగరాన్ని పట్టుకొంది. నాజీ జర్మనీ ఓడిపోయింది. అగస్టు 8వ తేదీన సోవియట్ యూనియన్ జపాన్ పై యుద్ధం ప్రకటించింది. సోవియట్ ఎర్రసైన్యం ఈశాన్య చైనాలోనికి దిగివెళ్ళడం యాత్ర చేశాయి. అజేసరుయలలో సోవియట్ నావికాసేనలు జపాన్ దీవిపైన, కొరియాపైన, లియోటుంగ్ ద్వీపకల్పంపైన దాడి చేశాయి.

మంగోలియన్ ప్రజావిప్లవకూడ యుద్ధంలో ప్రవేశించింది. దాని ఆర్థిక సైన్యాలు జపాన్ దురాక్రమణ దారులపై పోరాటం ప్రారంభించాయి.

జపాన్ సామ్రాజ్యవాదులు తమ ముఖ్యబలాన్ని, పదిలక్షల క్యాంక్ టుంగ్ సైన్యాన్ని ఈశాన్యచైనాలోనూ, కొరియాలోనూ కేంద్రీకరించారు. పర్యవ్రేక్షకులను, ఎడారులను వినియోగించుకొని రక్షణ దుర్గాలను నిర్మించారు. విలీనమైన ఆయుధ సప్లయలను వెనుకతట్టున అందుబాటులో వుంచుకొన్నారు. కాని ఈ యేర్పాటులన్నీ ఎర్రసైన్యం విజృంభణముందు నిరుపయోగమయ్యాయి. ఒక పక్షం రోజుల్లో ఎర్ర సైన్యం జపాన్ మిలటరీకి గర్వకారణమైన క్యాంక్ టుంగ్ సైన్యాన్ని తుత్తునియలు చేసివేసింది. ఆగ్నేయ చైనా, కొరియాలోని విశాలప్రాంతాలను విముక్తి చేసింది.

ఆగస్టు 9 వ తేదీన మువోసే-టుంగ్ ఒక ప్రకటన చేశాడు. జపాన్ వ్యతిరేక యుద్ధంలో సోవియట్ యూనియన్ చేరడంవల్ల జపాన్ దురాక్రమణదారులను, వారి తాబేదార్లను తుడిచివేసి సమయం ఆసన్నమయిందన్నాడు. శత్రువును తుడిచివేసేందుకు, విముక్తప్రాంతాలను విస్తరించేందుకు చైనా ప్రజలంతా దేశ వ్యాపితంగా ఎదురుదాడులు ప్రారంభించాలని విజ్ఞప్తి చేశాడు.

మరుసటి రోజే చైనా ప్రజా విమోచన సైన్యమును చూపే శత్రు ఆక్రమిత ప్రాంతాలపై దాడి చేయవలసిందిగా తమ సేనలకు ఉత్తరువులిచ్చాడు. ప్రజావిమోచన సైన్యం గొప్ప దిగ్విజయ యాత్ర ప్రారంభమయింది.

సోవియట్ ఎర్రసైన్యం, చైనా ప్రజావిమోచన సైన్యాలు కొడుతున్న దెబ్బలకు తట్టుకోలేక జపాన్ సామ్రాజ్యవాదులు ఆగస్టు 14 వ తేదీన బేమరతుగా లాంగ్ పోతూ ప్రకటన చేశారు. ఆ సమయంలో కొమింటాంగ్ సేనలు యింకా యుద్ధరంగానికి దూరంగానే వున్నాయి. జపాన్ సేనలు, తాబేదారీ సేనలు లాంగ్ బాటు సీక్రెంచడానికి అవుడు ప్రజావిమోచన సైన్యం మాత్రమే యుద్ధరంగంలో వుంది. ఐనప్పటికీ కొమింటాంగ్ ప్రతిఘటనలు, అమెరికా సామ్రాజ్యవాదులు, వుద్దేశ్యపూర్వకంగానే స్థానిక శాంతి భద్రతలను కాపాడమనీ, ప్రజా విమోచన సైన్యాలకు ఆయుధాలు అప్పగించరాదనీ, ప్రతిఘటించాలనీ, జపాన్ సేనలకు, తాబేదారీ సేనలకు ఉత్తరువులు పంపారు. తద్వారా ప్రజలు సాధించిన విజయ ఫలితాలను తాము కాజేయాలని ఆశించారు. ప్రజా విమోచన సైన్యం తన ఎదురు దాడిని కొనసాగించి, రెండు నెలల్లో 197 నగరాలను, 1 కోటి 80 లక్షల ప్రజలను విముక్తి చేసింది. జపాన్, తాబేదారీ సేనలను మొత్తం 2 లక్షల 30 వేల మందిని తుడిచివేట్టాయి.

1945 సెప్టెంబరు 2 వ తేదీన జపాన్ సామ్రాజ్యవాదులు లాంగ్ బాటు పత్రంపై సంతకాలు చేశారు. ఈ విధంగా ఎనిమిదేళ్ళ తీవ్ర పోరాటానంతరం చైనా ప్రజలు ప్రతిఘటనయుద్ధంలో అంతిమ విజయాన్ని సాధించారు. తమ మాతృభూమినుంచి జపాన్ దురాక్రమణదారులను తరిమిపారవేశారు.

69 వ అధ్యాయం

ప్రతిఘటనా యుద్ధకాలంలో సాహిత్యం, కళలు

చైనా కళాకారులు, సాహిత్యవేత్తలు ప్రతిఘటన యుద్ధాన్ని ఆత్మంత
ప్రత్యాఘాతంతో బలపరచారు. యుద్ధరంగాలకు, పల్లెటూళ్లకు వెళ్ళి, యుద్ధకాలపు
ప్రజాసంస్థలలో చేరారు. జపాన్ దురాక్రమణను ప్రతిఘటించాలనీ, జాతీయ విమో
చనకు కృషి చేయాలనీ, ప్రచారం చేశారు. మోఘేనగరాన్ని యుద్ధజ్వాలలు ఆలము
కొన్నప్పుడు స్థానిక నాట్యకారులు 18 దశాలుగా ఏర్పడి, జాతీయ విమోచన
వృద్ధ్యుమాన్ని బలపరుస్తూ ప్రదర్శనలిచ్చారు. ఊహన్ నగరం పతనానికిముందు
నటకులు, యువరచయితలు, పది నాట్యసంఘాలుగాను, ఐదు ప్రచారక దశాలు
గాను సంఘటితమయ్యారు. తీవ్రమైన చిక్కులు, ప్రమాదాలు ఎదుర్కొంటు
న్నప్పటికీ, వాటిని అధిగమించి, వివిధ యుద్ధరంగాలకు వెళ్ళి, నైస్యాలమందు,
ప్రజలమందు ప్రదర్శనలిచ్చారు.

1938 వ సంవత్సరం మార్చి నెలలో కళాకారుల, సాహిత్యవేత్తల ఆఖిల
చైనా ప్రతిఘటన సంఘం హాన్ కా నగరంలో ఏర్పడింది. ఈ సంఘం కోమో-జో,
మామోటున్ లతో సహా 45 మంది సభ్యులు గల కార్యనిర్వాహకవర్గాన్ని ఏర్పా
డింది. ఇది ప్రతిఘటనయుద్ధాన్ని బలపరచే రచయితలందరినీ సమీకరించింది.
“రైతులు, వైనికులవద్దకు సాహిత్యాన్ని తీసుకువెళ్ళండి” అన్న నినాదాలతో
రచయితలను యుద్ధరంగానికి పంపింది. వైనికులతోనూ, ప్రజలతోనూ సాహిత్య
కారులు సన్నిహితసంబంధాలను ఏర్పరచుకోవాలని కార్యక్రమం యిచ్చింది.
“ప్రతిఘటనా సాహిత్యం” అనే పత్రికతో సహా చాలా సాహిత్య పత్రికలను
ఈ సంఘం ప్రకటించింది. ప్రతిఘటన యుద్ధాన్ని కీర్తించుతూ, రాజీదేరాలను,
లొంగుబాటును వ్యతిరేకించుతూ, అభివృద్ధి నిరోధకుల దుర్మార్గపాలనను ఏవ
గించుతూ అనేక పుస్తకాలను ప్రకటించింది. కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వం అనేక
ఆటంకాలను పెడుతున్నప్పటికీ, రచయితల సంఘం చైనా ప్రజా విప్లవం జయప్రద
మయ్యేవరకు నిరంతర పోరాటం సాగించింది.

ప్రతిఘటన యుద్ధం మొదటి సంవత్సరాలలో చైనా కళాకారులు, సాహిత్య కీర్తలు అనేక కథానికలను, రిపోర్టులను, ప్రచార నాటకాలను, గేయాలను, జపాన్ స్వతీరీక పాటలను తయారు చేశారు. ప్రభామోదకరమైన రచనలతో చైనాన్ని ప్రజలను ఉత్తేజపరచారు. యుద్ధం కొనసాగేకొలవీ చియాంగ్ కై-షేక్ ముతా జపాన్ యొడల ఉపేక్షాభావాన్ని, కమ్యూనిస్టుపార్టీపై తీవ్ర వ్యతిరేకతను ప్రదర్శించ సాగింది. ఈ పరిస్థితులలో కొమింటాంగ్ పాలితప్రాంతాలలో అభివృద్ధి నిరోధకుల దేశద్రోహ సాత్రను బట్టిబయలుచేయడమే ప్రధాన లక్ష్యంగా ప్రతిఘటన సాహిత్యం తీసుకుంది.

‘బంగారు త్రవ్వకం’, తదితర నవల్లలో మోటింగ్ అనే రచయిత కొమింటాంగ్ పరిపాలనకింద వున్న పల్లెప్రాంతాల్లోని ఘోర పరిస్థితులను చిత్రించాడు. “శిథిలం” (corrosion) అనే నవల్లో మావొటున్ కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వంలో పోలీసు హింసాకాండను బయటపెట్టి, యువకులను కళ్ళలం చేయడాన్ని నిరసించాడు.

1942 ప్రాంతంలో కోమా-జో ఆరు చారిత్రక నాటకాలను వ్రాశాడు. అందులో ముఖ్యమైన “చు యువాన్”, “పెద్దపులి ఆట” అను నాటకాలద్వారా లాంగుబాటు తిత్వాన్ని, జాతి విచ్ఛిత్తిని తీవ్రంగా నిరసించి, జాతీయైక్యతను న్యాయంకొరకు పోరాటాన్ని కీర్తించాడు.

కమ్యూనిస్టుపార్టీయొక్క సర్వతోముఖ సహాయంతో విముక్తిప్రాంతాలలో ప్రతిఘటన సాహిత్యం చాల తయారయింది. ప్రజలను అద్భుతంగా ఉత్సాహ పరచింది.

1942 మే నెలలో ఎనాన్ వేడికనుంచి కళలు సాహిత్యంపై మావొ స్నేటుంగ్ ఉపన్యాసాలిచ్చాడు. కార్మికులను, రైతులను, సైనికులను ఉత్తేజపరచే విప్లవ సాహిత్యం వీధిధంగా వుండాలో నిర్వచించాడు. విప్లవకారులైన కళావేత్తలు, సాహితీపరులు, మేధావులు నూతన దృక్పథాన్ని అలవరచుకోవాలనీ, కార్మికుల, రైతుల, సైనికుల సేవలో నిమగ్నులు కావాలనీ గుర్తుచేశాడు. చైనా కళలు, సాహిత్యం పెంపొందడంలో మావొ ఉపన్యాసాల్లో చారిత్రక ప్రాముఖ్యతవుంది. నూతనదిశలో సోషలిస్టు వాస్తవికతపై ఆధారపడిన సాహిత్యసృష్టికి ప్రాతిపదిక వేశాయి. ఈ గ్రంథ ప్రచురణపల్ల విముక్త ప్రాంతాలలో కళార్థుపాలు, సాహిత్య సృష్టి ఎంతో వికసించాయి.

1943-45 సంవత్సరాల మధ్య చావోమూలీ మూడు నవలలు వ్రాశాడు. “హియోవా ఎర్ హీయి వివాహం” అను నవల్లో రైతు దంపతుల ప్రేమను వర్ణించాడు. కమ్యూనిస్టుపార్టీ కృషి ఫలితంగా ఏర్పడిన సుఖప్రదమైన స్వతంత్ర జీవితాన్ని ప్రజలంత ఆభిమానించాలో తెలియజేశాడు. లీయు-ట్యాయ్ వ్రాసిన గేయాలలోనూ, “లీ గ్రామంలో మార్పులు” అనే నవల్లోనూ భూస్వాములకు వ్యతిరేకంగా రైతుల పోరాటాల్ని చిత్రించబడ్డాయి. కళలు, సాహిత్యంపైన మావొ

సిద్ధాంతాలను అమలు జరుపుటద్వారా సాధించిన ప్రథమ విజయాలను ఈ గ్రంథాలు నూచించుతాయి.

1945 వ సంవత్సరంలో హోచింగ్-చిహ్, టింగ్-ఈ అను రచయితలు వ్రాసిన “జుట్టు పెరిగిన బాలిక” అనే గేయనాటకాన్ని మొదటిసారి ప్రదర్శించారు. బీదలైతు బాలిక వివాదగాధను చిత్రించి, ఆమెను కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఎలా విముక్తి చేస్తుందో ఈనాటకం తెలియజేస్తుంది. “పాత సమాజం మనుష్యులను దెయ్యాలుగా చేస్తే, నూతన సమాజం దెయ్యాలను మనుష్యులుగా మారుస్తుంది” అన్న సత్యాన్ని ఈ నాటకం హృదయాన్ని కరిగించే దృశ్యాల్తో నిరూపించుతుంది జాతీయ కళా రూపాన్ని ప్రతిభావంతంగా చిత్రించిన ఈ గేయనాటకం దేశమంతటా ప్రదర్శించబడి, ప్రజలందరిని ఉత్తేజపరిచింది.

శాంతి, ప్రజాస్వామ్యం కొరకు కమ్యూనిస్టుపార్టీ కృషి

చుంకింగ్ రాయబారాలు

జపాన్ దురాక్రమణను వ్యతిరేకించుతూ జరిగిన ప్రతిఘటన యుద్ధం చివరి దశలో ఆమెరికా పలుకుబడి కొమింటాంగ్ పాలిత ప్రాంతంలో చాల ఎక్కువగా విస్తరించింది. ఆమెరికా చెప్పుచేతల్లో కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వం వ్యవహరించ సాగింది. యుద్ధానంతరం చైనాపై తన ఆధిపత్యం స్థాపించుకోవడానికి ఆమెరికన్ సామ్రాజ్యవాదులు తమ కృషిని తీవ్రతరం చేశారు.

కమ్యూనిస్టులకు వ్యతిరేకంగా కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వాన్ని బలపరచేందుకు, ఆమెరికా సైనికాధికారులను పంపి కొమింటాంగ్ సేనలకు తరఫీసు ఇప్పించింది. ఆధునిక ఆయుధాలను సప్లయ చేసింది. దానితోపాటు ప్రత్యేకంగా తమ ఏకైకతను చాలమందిని కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వ యంత్రంలో ప్రవేశపెట్టింది. 1944 లో కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఐక్య ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వ స్థాపన నినాదం యిచ్చింది. అప్పుడు కొమింటాంగ్ - కమ్యూనిస్టు పార్టీ మధ్య రాజీతుదిచ్చే "నిజాయితీగల బ్రోకర్" (మధ్య వర్తి)గా ముందుకొచ్చింది. దేశ "ఐక్యతను" సాధించడంలోనూ, ప్రజా విమోచన సైన్యాన్ని, విముక్త ప్రాంతాలను రద్దుచేయడంలోనూ కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వానికి తోడ్పడేందుకు పన్నాగం వేసింది. కాని కమ్యూనిస్టు పార్టీ, ప్రజలందరూ తీవ్రంగా వ్యతిరేకించినందున ఈ కుట్ర భగ్నమైపోయింది.

జపాన్ లాంగుబాటు ప్రకటనానంతరం జపాన్ సైన్యాలు, తాబేదారీ సైన్యాలు తమ ఆయుధాలను ప్రజావిమోచన సైన్యాలకు అప్పగించరాదని ఆమెరికా-కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వాలు హుకుంలు జారీ చేశాయి. అదే సమయంలో ఆమెరికన్లు తమ నావికా, విమాన బలాల సాయంతో కొమింటాంగ్ సేనలను వివిధ ప్రాంతాలకు పంపి, వెద్ద సగరాలను, ప్రధాన రహదారుల జపాన్ చేతుల్లోనుంచి కొమింటాంగ్ కు అప్పగించడానికి తోడ్పడింది. ఇంతేగాక ఆమెరికా బలం

టాంగ్ కూ, ట్సింగ్ టావ్ తదితర స్థానాల్లో దిగి, పెకింగ్, టీన్ ట్సిక్, ట్సింగ్ టావ్ లాంటి కీలక నగరాలను ఆక్రమించుకుంది.

“అప్పగింత” చేసుకునే రాయబారులుగా కుమింటాంగ్ ఉద్యోగులు, నాలుగు పెద్దకుటుంబాల సభ్యుల నాయకత్వాన వివిధప్రాంతాలకు తక్షణం విమానాల్లో నేం చేశారు. అచట స్థానికంగా వుండే రహస్య ఏజెంట్లు, దేశద్రోహులు వారితో చేతులు కలిపారు ఇలా “అప్పగింత” ప్రారంభమయింది. జపాన్ వాళ్ళు స్వాధీనం చేసుకున్న అన్ని పెద్దబ్యాంకులు, పారిశ్రామిక సంస్థలు ఈసారి నాలుగు పెద్ద కుటుంబాలకు ‘అప్పగించ’ బడ్డాయి. శత్రువు దోచుకున్న భౌతిక వనరుల్ని అదేవిధంగా నాలుగు పెద్దకుటుంబాలకు అప్పగించబడ్డాయి. ప్రజలను దోచుకునే ఆచకాశం ఏమాత్రం జూబిడువకుండా ఈ నాల్గుకుటుంబాలు తమ స్వార్థ ప్రయోజనాలకు వివిధంగానుచుకున్నారు. శత్రువునుంచి స్వాధీనం చేసుకున్న, వాస్తవికంగా జాతీకి చెందవలసిన సంపదలను ఈ నాలుగు కుటుంబాలు హక్కుభుక్తం చేసుకున్నాయి. జపాన్ వై విజయం సాధించినందుకు అత్యంతోత్సాహం వాందిన చైనా ప్రజలు, ఎన్నో త్యాగాలుచేసి, ఎన్నో ప్రాణాలు బలియిచ్చి తాము తుడిచివేసిన కుళ్ళు పరిస్థితులకు పునరుద్ధరించడానికి జరుగుతున్న ప్రయత్నాలను గమనించారు. అంతర్యుద్ధమేమూలు తిరిగి వ్యాపించాయి.

జపాన్ వ్యతిరేక యుద్ధంలో విజయం సాధించుటతో తమ కష్టాలు తీరుతాయని ప్రజలు ఆశించారు. యుద్ధానంతర రోజుల్లో తమ గాయాలను మాన్యుకోవచ్చుననీ, జాతీయ స్వాతంత్ర్యాన్ని ప్రజాస్వామ్యాన్ని అమలు జరుపుకోవచ్చుననీ ఆశించారు. అంతర్యుద్ధం ముగిసిపోతుందని ఎదురు చూశారు. అంతర్యుద్ధ సంతోభాన్ని చాలకాలంగా కమ్యూనిస్టు పార్టీ గమనించుతూ వచ్చింది. ఐనప్పటికీ కాంతిని, దేశైకత్వము కాపాడే దృష్టితో రాజీ ప్రయత్నాలను చేసేందుకు ఎన్నడూ వెనుకాడలేదు.

1945 ఆగస్టు 28 వ తేదీన కమ్యూనిస్టు పార్టీ కేంద్రకమిటీ అధ్యక్షులైన మహా-టుంగ్ నాయకత్వాన రాయబారవర్గం కుమింటాంగ్ తో సంప్రదించుట నిమిత్తం మికింగ్ కు వెళ్ళింది. నలభై రోజుల సంప్రదించుటలలో పార్టీ అనేక విషయాలలో ఒడంబడికకు సంసిద్ధతను తెలిపింది. ప్రజా విమోచన సైన్యం సంఖ్యను తగ్గించడానికి, పునర్నిర్మించడానికి అంగీకారం తెలిపింది. చెకియాంగ్, దక్షిణ కియాంగ్, దక్షిణ ఆన్ హ్వియోలతో సహా ఎనిమిది విముక్త ప్రాంతాలనుంచి తన సైన్యాలను ఉపసంహరించడానికి అంగీకరించింది. ఆక్టోబరు 10 వ తేదీన రాజీసంభాషణలను గురించి ఒక ప్రకటనపై ఉభయములు సంతకం చేశారు. దీనినే “ఆక్టోబరు 10 అగ్రి మెంటు” అని పిలుస్తారు. సర్వకక్షలూ ధారపోసి, అంతర్యుద్ధం రాకుండా అరికట్టాలని కాంతి, ప్రజాస్వామ్యంజాతీయైక్యతలపై ఆధారపడిన, స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యం, సోభాగ్యంతో కూడిన బలమైన నవచైనాను నిర్మించాలని ప్రకటించారు. కాంతిని ప్రజాస్వామ్యాన్ని కాపాడేందుకు తీసుకోవలసిన చర్యలలో ఒకటిగా రాజకీయ

సలహా సమితిని సమావేశ పరచాలనీ, దానిలో వివిధ రాజకీయ పార్టీల ప్రతినిధులు, పార్టీలతో సంబంధంలేని ప్రముఖులకుడ పాల్గొనాలనీ అంగీకరించబడింది.

“అక్టోబరు 10” తేదీ ఒడంబడికను అనుసరించి, ఒకవారం తరువాతనే కమ్యూనిస్టు పార్టీ ప్రజావిమోచన సైన్యాన్ని వెకియాంగ్, దక్షిణ కియాంగ్, దక్షిణ ఆన్ హ్వాయ్ తదితరప్రాంతాలనుంచి ఉపసంహరించడం ప్రారంభమయింది. కొమింటాంగ్ నిరంకుశత్వానికి ప్రజలు మరల పాల్పడుతారనే ఏవగింపుతో ప్రజా విమోచన సైన్యంలోని సైనికులు “మాతో రాజీ మీకిష్టం లేకపోయినా, కనీసం ప్రజలకు హాని కలిగించకండి” అన్నారు. తమ ఆదరాభిమానాలను పొందిన సైన్యాన్ని ప్రజలు కన్నీళ్ళతో సాగనంపారు.

ఒకవైపున కమ్యూనిస్టు పార్టీ నిజాయితీగా వ్యవహరించుతుంటే, రెండోవైపున అమెరికన్ సామ్రాజ్యవాదులు, కొమింటాంగ్ ప్రతిఘాతకులు రాజకీయ సంభాషణలను తమ మోసపు కుట్రలకు కప్పిపుచ్చుకోవడానికి మాత్రమే వినియోగించుకున్నారు. రాజకీయ సంభాషణలు యింకా కొనసాగుతుండగానే చియాంగ్ కై-షేక్ తన ఆనుచరులకు రహస్యపు టుత్తరపు జారీచేశాడు. బందిపోటుదాస్లను అణచివేయాలనే సాకుతో చావోర్ హెన్సిలలోని ప్రజావిమోచన సైన్యాలపై దాడి చేయమని కొమింటాంగ్ సేనలకు ఉత్తరపు లిచ్చాడు. “అక్టోబరు 10 వ తేదీ” ఒడంబడిక ప్రకటించబడిన మరునాడే 17 లక్షల కొమింటాంగ్ తాబేదారీ సేనలకు వివిధ విముక్త ప్రాంతాలపై పెద్దపెట్టున దాడి చేయవలసిందిగా రహస్య ఉత్తరపు జారీచేశాడు. అమెరికన్ సామ్రాజ్యవాదులు విస్తృతరూపంలో ఆయుధాలను, సప్లయలను అందజేసి, అంతర్యుద్ధంలో కొమింటాంగ్ ను బలపరచారు.

ప్రజా విమోచన సైన్యం సంసిద్ధంగా వుండటంవల్లనూ, కొమింటాంగ్ సేనలు యుద్ధంలో విసిగి వేసారి వున్నందువల్లనూ శత్రుభాడు లన్నిటిని ప్రజా విమోచన సైన్యం భగ్నంచేయ గలిగింది.

అంతర్యుద్ధం ప్రారంభం

చియాంగ్ కై-షేక్ ముఖా తిరిగి అంతర్యుద్ధ జ్వాలలను రగుల్కొల్పడాన్ని ప్రజలంతా అసహ్యించుకున్నారు. కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకత్వన ప్రజాసాహ్వానం కొరకు ఆందోళన ప్రారంభమయింది.

1945 నవంబరులో అన్ని వృత్తులకు చెందిన ప్రతినిధులు చుంగ్ కింగ్ లో సమావేశమై “అంతర్యుద్ధ వ్యతిరేక సంఘాన్ని” ఏర్పరచారు. కొమింటాంగ్ అనుసరించుతున్న అంతర్యుద్ధ విధానానికి వ్యతిరేకంగానూ, వై నా ఆంతరంగిక వ్యవహారాల్లో అమెరికా జోక్యానికి వ్యతిరేకంగానూ ఆందోళన చేయవలసిందిగా దేశప్రజలందరికీ విజ్ఞప్తి చేసింది. కొమింటాంగ్ పాలితప్రాంతంలోని తదితర పెద్దనగరాల్లోనూ యిలాంటి ఆందోళనే ప్రారంభమయింది. డిసెంబరు 1 దేశభక్తి వుద్యమం కున్మింగ్ లో బద్దలై దేశాన్నంతనూ నివ్వెరపరచింది.

నవంబరు 25 వ తేదీ సాయంకాలం కున్మింగ్ లోని విద్యార్థి సంఘస్థి సంయుక్తంగా వర్తమాన్ విషయాలపై ఉపన్యాసాలను ఏర్పాటు చేశాయి. సమావేశాన్ని నిషేధించే దైగ్యంతేక, కొమింటాంగ్ తన ఏజెంట్లను భగ్గుం చేసేందుకు పంపింది. సమావేశ స్థలానికి కెళ్ళేవారిని కాల్పుతామని టెనరంచడానికి తన సేనలను వునికొప్పింది. ఈ పన్నాగాలను లెక్కచేయకుండా సమావేశంలో అధికారిత్వరక్ష కాంతియుతంగా ఉపన్యాసాలు కొనసాగాయి. ఆ సమావేశంలో పాల్గొన్న అధ్యాపకులను విద్యార్థులను కొమింటాంగ్ వార్తా సంఘ బండిపోటు దొంగలని నాశనరణం చేసింది. దీంతో కున్మింగ్ విద్యార్థులు మండిపోయారు. అసమ్మతిగా 80 వేలమంది విద్యార్థులు సమ్మె చేశారు. అంతర్యుద్ధాన్ని ఆపుచేయాలనీ, చైనాదేశం నుంచి అమెరికా వైన్యాలు వైదొలగాలనీ, ఐక్య ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరచాలనీ, పౌరస్వత్వాలను రక్షించాలనీ ఎలుగెత్తిచాటారు.

దేశభక్తి పరులైన విద్యార్థులపై కొమింటాంగ్ ఏజెంట్లు దాడి చేయడం, అరెస్టులు సాగించడం జరిగింది. డిశంబరు 1 వ తేదీన అమెరికన్ ఆయుధాలను ధరించిన కొమింటాంగ్ సేనలు అమెరికన్ కార్లపైన వివిధ విద్యాసంఘల మీద దాడిచేశాయి. స్కూలు గేట్లు, గోడలను రక్షణగా చేసుకుని, చేతికందిన బల్లలను కుర్చీలను ఆసరాగా తీసుకుని విద్యార్థులు పోరాడారు. కొమింటాంగ్ దుండగీడులు బాయిస్కెట్లను, శేతి బొంబులను వినియోగించారు. చేతి బొంబు దెబ్బలకు గాయపడిన బాలికను కత్తితో పొడిచి చంపారు. గాయపడిన వారికి సేవచేస్తున్న ప్రభుత్వబిక్టర్స్ దళాలను కూడ వారు వదలలేదు. ఆరోజున కొమింటాంగ్ తాబేదార్లు నాలుగు ప్రాంతాలను బలి గొన్నారు. అగ్రవైరుంది విద్యార్థి దేశభక్తులను గాయపరచారు.

ఐనప్పటికీ కున్మింగ్ విద్యార్థులు లొంగిపోలేదు. చనిపోయిన తమ సోదరుల యెదుట తమ పోరాటాన్ని చివరిమకు కొనసాగించుతామని శపథం చేశారు. ఈ సమ్మె నెల రోజులవరకు సాగింది. దేశమంతా విస్తృత ప్రచారం జరిగింది. “డిశంబరు 1 వ తేదీన” జరిగిన రక్తపాతం ప్రజలందరికీ గుణపాతం నేర్పింది. అంతర్యుద్ధానికి వ్యతిరేకంగానూ ప్రజాస్వామ్యం కొరకు, చైనా అంతరంగిక వ్యవహారాల్లో అమెరికా జోక్యానికి అసమ్మతిగాను, జరిగే పోరాటంలో క్రమక్రమంగా ప్రజలందరూ పాల్గొనసాగారు.

కొమింటాంగ్ సైనికదాడి ఓడిపోవడం, ప్రజాస్వామ్యంకొరకు దేశభక్త వ్యవ్యయం పెంపొందడంవల్ల అమెరికన్ సామ్రాజ్యవాదులు, కొమింటాంగ్ నాయకులు అంతర్యుద్ధానికి సంసిద్ధంకాలేరని గుర్తించారు. అందుచేత సమైక్యతావిధానం అవలంబించారు. 1946 జనవరి 10 వ తేదీన కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వం తాము ప్రజావాంఛను ఆమోదించుకున్నామంటూ ప్రకటనచేసింది. కమ్యూనిస్టుపార్టీతో యుద్ధవిరమణ ఒడంబడికపై సంతకం చేసింది. చైనాలో అంతర్యుద్ధం వుండబోదని ఆఫ్ఘనీషానించుకుంది. అదేరోజున చుంగ్ కింగ్ లో ప్రాథంభమయిన రాజకీయ పరిహాసమితి సమావేశంలో కమ్యూనిస్టుపార్టీ ప్రతినిధులు, కొమింటాంగ్ తదితర పార్టీల గ్రూపుల ప్రతి

నిధులు, ఏపార్టీకి చెందని ప్రముఖులు పాల్గొన్నారు. అభివృద్ధి నిరోధకులే ఆత్మధిక స్థానాలను ఆక్రమించారు. ఐనప్పటికీ ప్రజావత్తిడివల్లనూ, చియాంగ్ మురా తిరిగి అంతర్వ్యధాన్ని రెచ్చుకొట్టేందుకు తగువ్యవధి కావలసివస్తున్నదనూ, రాజకీయ సలహా సమితి ప్రజా వాంఛలకు అనుగుణ్యంగా కొన్ని తీర్మానాలను చేసింది. చైనా వైస్రాలను పునర్నిర్మించాలనీ, ప్రభుత్వాన్ని పునర్నిర్మించాలనీ, రాజ్యాంగాన్ని తయారుచేసేందుకు జాతీయ అసెంబ్లీని స్థాపించాలనీ, వివిధ ప్రజాస్వామ్య భోదణిని వ్యక్తంచేసే తీర్మానాలను ఆమోదించింది. ప్రారంభ ఉపన్యాసం చియాంగ్ కై-షేక్ మాటమాత్రంగా నాలుగు వాదనాలు చేశాడు. పౌరహక్కులను గ్యారంటీ చేస్తామనీ, వివిధ పార్టీలకు, గ్రూపులకు చట్టబద్ధమైన హోదా యిస్తామనీ, వయోజనపీఠింగ్ ప్రవేశ పెడతామనీ, రాజకీయ ఖైదీలందరినీ విడుదలచేస్తామనీ నామక మాట యిచ్చాడు.

ఐనప్పటికీ ఒకవైపున యుద్ధవిరామ ప్రకటన చేసినప్పటికీ, అమెరికన్ సామ్రాజ్యవాదుల సహాయంతో కొమింటాంగ్ ప్రతిఘాతకులు పెద్దయెత్తున కొమింటాంగ్ సేనలను అంతర్వ్యధం గాలకు పంపసాగారు. ఈ శాస్త్ర వైసాలోపున్న ప్రజా విమోచన సైన్యంపై తమదాడిని కేంద్రీకరించారు. ఆ ప్రాంతానికి సంధి నియమాలను అనువర్తింపజేయడానికి, నిరాకరించారు. ఆఖరుకు మార్చి నెల నాటికి ఈ శాస్త్ర వైసాలోకూడ యుద్ధ చర్యలను ఆపుజేయడానికి అంగీకరించినప్పటికీ, తదనంతరం మూడు రోజులకే పెద్ద దాడిని ప్రారంభించారు.

రాజకీయ సలహాసమితిలో శాంతి ప్రజాస్వామ్యాలకు వినియోగపడే తీర్మానాలను ఆమోదించిన వెంటనే, రాజకీయ సలహా సమితి జయప్రదమైనందుకు వర్షం వెలిబుచ్చుతూ చుంకింగ్ లోనూ, చాలా ఇతర నగరాల్లోనూ జరిగిన ప్రజా ప్రార్థనలను కొమింటాంగ్ నిర్బంధవిధానంతో అణచివేసింది. సోవియట్ వ్యతిరేకంగానూ, కమ్యూనిస్టులకు వ్యతిరేకంగానూ ఊరేగింపులు జరిపించింది. శాంతిని ప్రజాస్వామ్యాన్ని కోరే వారిని అరెస్టు చేయించింది.

మార్చి నెలారంభంలో జరిగిన కొమింటాంగ్ కేంద్ర కార్యనిర్వాహక కమిటీ సమావేశంలో చియాంగ్ కై-షేక్ బహిరంగంగా రాజకీయ సలహాసమితి తీర్మానాలను బుట్టదాఖలు చేయాలని చెప్పాడు.

ఆదేశయములలో అమెరికా ప్రభుత్వం, మధ్యవర్తిత్వం మునుగులో కొమింటాంగ్ కు సహాయపడింది. సర్వవ్యాపిత అంతర్వ్యధానికి జరుగుతున్న పన్నాగాలకు చివరిరూప మిచ్చింది.

1946 జూలైలో కొమింటాంగ్ పెద్దపెట్టున అంతర్వ్యధాన్ని ప్రారంభించింది. యాంగ్ ట్సీ నదికి ఉత్తరాన ఆన్ పీయి, కియాంగ్ ను ప్రాంతాలలోని ప్రజా విమోచన సైన్యాలపై విస్తృత రూపంలో దాడిచేసింది. శాంతి కొరకు తాముచేసిన ప్రయత్నాలన్నీ విఫలమైనందున చైనా ప్రజలు కృతసిక్చయంతో అంతర్వ్యధంలో పురికారు. దీనినే ప్రజావిమోచన యుద్ధమనే మరో పేరుతోకూడ పిలుస్తుంటారు.

మూడవ విప్లవ అంతర్యుద్ధం

విముక్తప్రాంతాలలో భూసంస్కరణలు

జపాన్ దురాక్రమణకు వ్యతిరేకంగా జరిగిన ప్రతిఘటన యుద్ధం ముగిసిన తర్వాత విముక్త ప్రాంతాలలోని రైతులు తమకు భూమిహక్కు కావాలని ఆతుర పడసాగారు. కమ్యూనిస్టు పార్టీ సకాలంలో వారి అవసరాలను తీర్చేందుకు చర్యలు తీసికుంది. 1946 మే నెల 4 వ తేదీన సమావేశమయిన కేంద్రకమిటీ భూసంస్కరణలను గురించిన తీర్మానాన్ని ఆమోదించింది. దీని ప్రకారం అదివరకు అమలుజరుపబడిన మత్తాల తగ్గింపు, వడ్డీకేటు తగ్గింపు స్థానంలో భూస్వాముల భూములను స్వాధీనం చేసుకుని, రైతులకు పంచే విధానం అమలుజరుపబడింది. ఈ విధంగా భూస్వామ్య విధానాన్ని మార్చే పద్ధతి ఆచరణలోకి వచ్చింది. 1947 అక్టోబరులో కమ్యూనిస్టు పార్టీ వ్యవసాయ శాసనం ముసాయిదాను ప్రకటించింది. దీన్నో 'ప్రూడల్', అర్థప్రూడల్ వ్యవసాయ సంబంధాలు రద్దుచేయబడతాయనీ, "దున్నేచారికి భూమి హక్కు" యివ్వబడుతుందనీ, ఈ నూత్రాన్ని అనుసరించి భూమి సమంగా వ్యవసాయ వృత్తిగావున్న జనాభాకంటెటికి పంచబడుతుందనీ విశదీరించారు. భూసంస్కరణలను జరుపువడం చేసేందుకు ఈ ముసాయిదాను రైతాంగ మహాసభ ఆమోదానికి పెట్టబడింది. బీదరైతులు వ్యవసాయకూలీలతోకూడిన బీదరైతు సంఘాలకు భూసంస్కరణలను అమలుజరిపే బాధ్యత వప్పించబడింది.

ప్రూడల్ జానికి వ్యతిరేకంగా రైతులు సాగించిన పోరాటానికి వ్యవసాయ సంస్కరణల బిల్లు పెద్ద ఆయుధంగా వినియోగపడింది. దీనిని ప్రకటించినవెంటనే బ్రహ్మాండమైన ఉద్యమం బయలుదేరినందున, ఒక సంవత్సరంలోనే 10 కోట్లమంది రైతులకు భూమి పంచబడింది. బీదరైతులను, వ్యవసాయ కూలీలను ప్రాతిపదికగా చేసుకుని, అదేసమయ లో మధ్యతరగతి రైతుల ప్రయోజనాలకు నష్టం కలుగకుండా కలుపుకురావడమనే లక్ష్యంతో కమ్యూనిస్టు పార్టీ రైతాంగ పోరాటాన్ని నడిపింది.

విముక్త ప్రాంతాలలోని బ్రహ్మాండమైన భూసంస్కరణల వుత్సవం గ్రామీణ సామాజిక సంబంధాలను పూర్తిగా మార్చివేసింది. అనేక కబ్బాలుగా కొనసాగిన

భూదత్ భూసంబంధాలు విస్తృత ప్రాంతాలలో రద్దుచేయబడి భూమిలేని వ్యవసాయ కూలీలకు, బీదరైతులకు తమ స్వంతపొలాలలో పనిచేసుకునే అవకాశం లభ్యమయింది. భూదత్ నిరంకుశత్వాన్నించి విముక్తిచెందిన రైతులు విమోచన యుద్ధంలో చైతన్యపూర్వకమైన పాత్రను నిర్వహించారు. ప్రజావిమోచన సైన్యం వెనుకభాగాన్ని బలపరచి, ప్రజాశక్తులకు అమూల్యమైన సహాయాన్ని చేకూర్చారు.

ప్రజావిమోచన సైన్య విజయం

సర్వవ్యాపిత అంతర్యధాన్ని ప్రారంభించినపుడు కొమింటాంగ్ తనకు 48 లక్షల సైన్యముందనీ, 80 కోట్ల ప్రజలు నివశించుతున్న భూమి తమ అధీనంలో వుందనీ గర్వపడింది. అన్ని పెద్దనగరాలు, రైల్వే మార్గాలన్నీ తమ చేతుల్లోనే వున్నాయని చెప్పుకుంది. అంతేగాక అమెరికన్ సామ్రాజ్యవాదుల నుండి పెద్ద యెత్తున సహాయం పొందింది. ప్రజా విమోచన సైన్యంలో కేవలం 12 లక్షల మంది వుండేవారు. వారికై నా ఆధునిక ఆయుధాలు లేవు. విముక్త ప్రాంతాలలో 18 కోట్ల జనాభా వుంది. చియాంగ్ కై - షేక్ ముతా తాము “బదు నెలలో మిలిటరీ చర్యల ద్వారా కమ్యూనిస్టు పార్టీపను తేల్చివేస్తా” మని డెప్పులు కొట్టారు.

కాని కమ్యూనిస్టు పార్టీకి, ప్రజా విమోచన సైన్యాలకు, విముక్త ప్రాంతాల ప్రజలకు తమ విజయం ఎడల సంపూర్ణ విశ్వాసముంది. కొమింటాంగ్ సర్వవ్యాపిత దాడిని ప్రారంభించినపుడు ప్రజావిమోచన సైన్యం దెబ్బకాచుకునే రక్షణ ఎత్తుగడలను అవలంబించింది. చాలా నగరాలను, ప్రాంతాలను ఖాళీ చేసి, శత్రు సైన్యము మార్గాలు చాలాదూరం విస్తరించేలా చూసేవారు. అవకాశం దొరకినపుడు శత్రువు బలహీనంగా వున్నచోట, తమ బలగాలను ఎక్కువగా కేంద్రీకరించి దెబ్బతీసేవారు. ఎనిమిది నెలలపోరాటంలో చెంగ్ బేహ్, చాంగ్ చియాకాలతో సహా 105 నగరాలను ప్రజా విమోచన సైన్యం ఖాళీ చేసింది. కాని ఆదేశమయంలో 7 లక్షల 10 వేల మంది శత్రుబలగాలను నిరుపయోగమయ్యేలా దెబ్బతీసింది. చాలా విస్తృత ప్రాంతంలో తన సైన్యాలను పెదజల్లడంవల్ల నష్టపడుతున్నామని కొమింటాంగ్ తన ఎత్తుగడలను మార్చుకుంది. కొన్ని కీలకమైన కేంద్రాలపైన - ఉత్తర షెన్నీ, షాంటుంగ్ లలోని విముక్త ప్రాంతాలపైన - మాత్రమే దృష్టిని కేంద్రీకరించింది.

1947 మార్చి నెలలో కొమింటాంగ్ ప్రజా విమోచన సైన్యాలకు పదిరెట్లు బలగాలతో ఎనాన్ వై దాడిచేసింది. శత్రు సైన్యాలలో విరుచేలమందిని నష్టపరచాక ప్రజాసైన్యం నగరాన్ని ఖాళీ చేసింది. నగరాన్ని, చుట్టుపట్ల ప్రాంతాలను కొమింటాంగ్ సేనలు పనికట్టుకు భయంపం చేశాయి. మువోసే-టుంగ్ నాయకత్వాన పార్టీ కేంద్రకమిటీ ఉత్తర షెన్నీలోనే వుండిపోయింది. కమ్యూనిస్టు పార్టీ ప్రత్యేక నాయకత్వాన ప్రజాసైన్యం శత్రువుయొక్క కేంద్రీకృతదాడిని పటాపంచలు చేసింది. షాంటుంగ్ రాష్ట్రంలోని ఎమెంగ్ పర్వతాలలో కూడ శత్రువుయొక్క కేంద్రీకృత దాడిని భగ్నం చేసింది.

ఈ సమయానికి ఈకాన్య చైనాలో వున్న ప్రజావిమోచన దైన్యం హో-షే, హో-నాన్, హుస్సీ రాష్ట్రాలలో కేవలం దెబ్బకాయకునే స్థితినుండి పాక్షికంగా ఎదురుదాడి చేసే శక్తుల వచ్చింది.

1946 జూన్ నుంచి 1947 జూన్ వరకు 11 లక్షల 20 వేల శత్రుసేనలను ధ్వంసంచేసి, ప్రజాదైన్యం తన బలగాలను వృద్ధిచేసుకుంది. తద్వారా యుద్ధపరిస్థితిని తన కనుకూలంగా మారుకోల్పింది.

కొమింటాంగ్ అధీన ప్రాంతాల్లో రాజకీయ ఆర్థిక సంక్షోభం

1946 నవంబరు 4 వ తేదీన కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వం ఆమెరికాలో కలసి, "చైనా-ఆమెరికా మైత్రి, వర్తకం, నావికాయాన ఒడంబడికపై" సంతకం చేసింది. దీని ప్రకారం చైనా దేశంలో నివసించడానికి, అన్నిరకాల వర్తక వ్యాపారాలను కొనసాగించడానికి ఆమెరికాకు సంపూర్ణ హక్కులు లభ్యమయ్యాయి. అంతయుద్ధంలో ఆమెరికా తమను బలపరచినందుకుగాను కొమింటాంగ్ పాల్గొన్న మూడూ చైనా దేశంయొక్క సర్వసహాధికారాన్ని, ఆర్థిక రాజకీయ సైనిక శాఖలను ఆమెరికాకు తాకట్టుపెట్టింది.

నాలుగు పెద్ద కుటుంబాల చేతుల్లోవున్న పరిశ్రమలపై పెత్తనం వహించుటే గాక ఆమెరికన్ల స్వయంగా చైనాలో ఫ్యాక్టరీలను స్థాపించారు. చైనా మార్కెటును ఆమెరికన్ వస్తువులతో ముంచెత్తి, జాతీయ పరిశ్రమలు దివాళా తీయడానికి కారకులయ్యారు. చైనా వ్యావసాయిక దేశమైనప్పటికీ, ఆమెరికా పెద్దయెత్తున దూదని, నారింజకాయలు, బఠానీలను చైనాకు ఎగుమతిచేసి ప్రజలను దోచుకునేది. ఆమెరికా శ్రేణి మార్కున్న వస్తువులు కొమింటాంగ్ పరిపాలన క్రిందవున్న దేశం నలుమూలలకు చేరేవి. కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వ ప్రధాన విధానాలను రూపొందించడం ఆమెరికా పెత్తనం క్రిందనే జరిగేది. ఆమెరికన్ ప్రభుత్వ సలహాదారు దేశమంతటా స్వేచ్ఛగా తిరుగుకూ ప్రజలయెడ అహంకారంతో ప్రవర్తించేవారు. చైనా పౌరులను చంపినాసరే ఆమెరికన్లు శిక్షించబడేవారు కాదు.

ఆమెరికా ఆర్థిక దురాక్రమణుల, నాలుగు పెద్ద కుటుంబాల దోపిడీలపై చైనాదేశం తీవ్రమైన ఆర్థిక సంక్షోభం పాలయింది. జపాన్ వ్యతిరేకయుద్ధం మూడు కాలనాటికి అచ్యుత్య శరస్థికింటే 1947 నాటికి 11,400 రెట్లు కిరెన్సి అచ్చు చేయబడుతోంది. వస్తువుల ధరలు 60 వేల రెట్లకు పెరిగాయి. ఫ్యాక్టరీలు మూత పడ్డాయి. పోలీసు బీళ్ళుగా వదలివేయబడ్డాయి. క్లుప్తంగా చెప్పాలంటే - నాలుగు పెద్దకుటుంబాలు వారి మద్దతుదాల్ల అవినీతిచ్యులవల్ల జాతీయ ఆర్థిక జీవితం అనేక విధాలుగా విచ్ఛిన్నమైపోయింది. ధాన్యంపన్ను, తదితర పన్నులవల్లను, అనేకరకాల అణకగొండితనంవల్లను. చైతుల, కార్మికుల, జనసామాన్య మందరినీతీ ఆధ్వార్యమై పోయింది. ధాన్యంపంటకు ప్రసిద్ధిచెందిన ఊసిహ్, ఊహు, షెంగ్హు వగైరా

ప్రాంతాల్లో ప్రేతం కరువు బాధితులైన ప్రజలు ధాన్యాగారాలను, బియ్యపు దుకాణాలను దోచుకోవడం ప్రారంభించారు.

అంతర్వర్ధి ప్రారంభించాక కొన్ని తాత్కాలిక గజవులతో మత్తెక్కిన కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వం కమ్యూనిస్టు పార్టీ ప్రతిపాదించిన బియ్య ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వ నివాదాన్ని వ్యతిరేకించుటతో పాటు, జాతీయ అసెంబ్లీని పిలిచి కుమానా రాజ్యాంగాన్ని రూపొందించాలనీ, తాను అనుసరించుతున్న నియంతృత్వ అంతర్వర్ధి విధానానికి చట్టరూపం యివ్వాలనీ ప్రయత్నించింది. 1946 నవంబరులో కొమింటాంగ్ జాతీయ అసెంబ్లీ నాకింగ్ నగరంలో సమావేశమయింది. కాని కమ్యూనిస్టు పార్టీ, డెమోక్రాటిక్ పార్టీలు, పార్టీయేతర ప్రముఖులు కూడ ఈ సమావేశాన్ని బహిష్కరించాయి. నామః చైనా రిపబ్లిక్ రాజ్యాంగాన్ని జాతీయ అసెంబ్లీ ఆమోదించింది. ప్రజాస్వామ్య మూత్రాలకు విరుద్ధంగా ఈ రాజ్యాంగంలో స్వాధీకారాలు అధ్యక్షునికి వదలివేయబడ్డాయి. స్థానిక స్వపరిపాలనకు, అల్పసంఖ్యాక జాతుల హక్కులకు, పౌరహక్కులకు తిలొద కా లివ్వబడ్డాయి. ఈ రాజ్యాంగానికి వ్యతిరేకిగా కమ్యూనిస్టు పార్టీ, ఇతర డెమోక్రాటిక్ పార్టీలు, ప్రజా సంస్థలు తీవ్ర అసమృతిని తెలిపాయి.

1948 మార్చి నెలలో మరల కొమింటాంగ్ జాతీయ అసెంబ్లీని పిలిచి, రాజ్యాంగాన్ని అమలుపరిపించి, చియాంగ్ కై-షేక్ ను అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకుంది. మరో అమెరికన్ తాజేదారైన లి టుంగ్-జెన్ ను ఉపాధ్యక్షునిగా ఎన్నుకుంది. రాజ్యాంగాన్ని తయారుచేయడం, అమలుపరచడమనే “డెమోక్రాటిక్ విధానాన్ని తీరినీ” కొమింటాంగ్ అమలుపరిపించి! కాని ఈ రాజకీయ మోసాన్ని ప్రజలంతా వీక్షించుకున్నందున అభివృద్ధి నిరోధకులు ప్రజలకు మరింత దూరమైపోయారు.

ఈ విధంగా కొమింటాంగ్ రాజకీయ దివాళాకోరుతనం ఒకవైపున బట్ట బడులొతున్న సమయంలోనే రెండోవైపున కమ్యూనిస్టు పార్టీ విక్రమసంఘటన విధానం గొప్ప విజయాన్ని సాధించింది. అంతర్వర్ధి మొరటికోజ్ లో కొమింటాంగ్ ప్రాంతంలో నివశించుతున్న అనేకమంది యధ్యతరగతి మేధావులకు నూతన ప్రజాస్వామ్య విప్లవం జయప్రదహతుడనీ, కమ్యూనిస్టు పార్టీ విధానం అసలు జరుగుతుందనీ విశ్వాసం వుండేది కాదు. అమెరికన్ యెడల, కొమింటాంగ్ యెడల అనేక భ్రమలు వుండేవి. విప్లవానికి - ప్రతిఘాతకులకు మధ్యగా వుండే సంస్కరణ పంధాను - మూడో మార్గాన్ని - అనుసరించాలని ఆశించేవారు కాని యుద్ధస్థితులు తారుమారయ్యేకొలవీ కొమింటాంగ్ నియంతృత్వ పరిపాలన బిగుసుకుపోయి, డెమోక్రాటిక్ పార్టీలు బహిరంగంగా మనగలగడమే అసాధ్యమై పోయింది. 1947 అక్టోబరులో కొమింటాంగ్ ప్రభుత్వం చైనా డెమోక్రాటిక్ లీగ్ ను నిషేధించడంతో “మూడో మార్గాన్ని” గురించిన కలలన్నీ భగ్నమైపోయాయి.

1948 ప్రారంభంలో హం కాంగ్ లోని వివిధ డిమోక్రటిక్ గ్రూపులన్నీ కొమింటాంగ్ విప్లవ కమిటీతో కలసిపోయాయి. వై నా డిమోక్రటిక్ లీగ్ నాయకత్వం పునర్వ్యవస్థీకరించబడింది. కమ్యూనిస్టు పార్టీతో చేతులు కలుపుతామనీ, అమెరికన్ సామ్రాజ్యవాదుల గుర్రాశ్రమణను, కొమింటాంగ్ పరిపాలనను వ్యతిరేకించుతామనీ ప్రకటించారు. ఇతర ప్రజాస్వామిక పార్టీలు మరింత స్వజాతీయ వైఖరిని అవలంబించాయి.

1948 మే నెల 1వ తేదీన కమ్యూనిస్టు పార్టీ కేంద్రకమిటీయిచ్చిన నివాదాలలో ప్రతిఘాతకులను మినహాయించి, నూతన ప్రజల రాజకీయ సలహా సమితిని పిలువాలనీ, విశ్వ ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాచాలనీ పిలుపు ఇవ్వబడింది. డిమోక్రటిక్ పార్టీలు, ఏపార్టీకి చెందని ప్రముఖులకూడ వెంటనే ఈ పిలుపును బలపరచారు. కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకత్వం ప్రజాస్వామ్య విశ్వసంఘటన నిర్మించేందుకు పరిశ్రమలు యిప్పటికి పరిపక్వమయ్యాయి.

కొమింటాంగ్ అధీన ప్రాంతాలలో ప్రజాస్వామ్య దేశ భక్తి వుద్యమం

కొమింటాంగ్ అధీన ప్రాంతాలలో రాజకీయ ఆర్థికసంక్షోభం తీవ్రతరమవడంవల్లనూ, వలససోపిడి మరింత దారుణంగా సాగడంవల్లనూ వాటిని ప్రతిఘటించుతూ ప్రజాస్వామ్య దేశభక్తి వుద్యమం కూడ విస్తరించింది.

1946 డిసెంబరులో మొనటిసారి హెంఘే నగరంలో “అమెరికన్లంతా వై నాను వదిలిపొందనే” నివాదంతో వాదోత్సవం జరిగింది. తరువాత చాలా యితరనగరాలలో కూడ యిలాంటి ప్రదర్శనలు జరిగాయి.

డిశంబరులో అమెరికన్ వైనికుడొకడు వై నా విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థిని బలవంతాన మానభంగం చేశాడు. ఈ దురంతచర్య పెకింగ్ విద్యార్థులలో కోపాన్ని, ద్వేషాన్ని రగుల్పొల్పింది. వారంతా వీధుల్లో ఆసక్తికర ప్రదర్శనలు చేశారు. ఈ వార్త తెలిసి టీన్ టీన్స్, నాంకింగ్, డిహోన్, చుంగ్ కింగ్, కాంటన్, టాయ్ పీ తదితర నగరాలలోని విద్యార్థులు మొత్తం 5 లక్షలమంది ఈ ఘోరకృత్యాన్ని నిరశించుతూ ప్రదర్శనలు చేశారు.

1947 మే నెలలో అంతర్వ్యధానికీ వ్యతిరేకంగాను, జీవించే హక్కుకొరకు హెంఘే విద్యార్థులు ప్రదర్శనం జరిపారు. ఈ వుద్యమం త్వరలోనే దేశవంతా వ్యాపించింది. మే 20 వ తేదీన చియాంగ్ కై షేక్ తాచేద్దాడు, టీన్ టీన్స్, నాంకింగ్ నగరాలలో సమ్మె చేస్తున్న విద్యార్థులపై దాడిచేశారు. దీని ఫలితంగా “మే 20 వ తేదీ రక్తపాత ఘటన” జరిగింది. కాని ఈ దురంతాలవల్ల విద్యార్థులలో ప్రతిఘటనాభక్తి ఇనుముడించింది. అంతర్వ్యధానికీ వ్యతిరేకంగాను, జ్ఞానానికి నిష్పంధ

విధానానికి అసమ్యతిగాను విద్యార్థులు ప్రారంభించిన దేశభక్తి వుద్యమం జాతి యావత్తును ఉద్రాతలూగించే వెలుగుగా ఉప్పొంగింది.

1948 జనవరి 21వ తేదీన మంఘ్టులోని నుంగ్ సింగ్ బట్టలమిట్లు సౌబర్ తొమ్మిదిలోని వేతనాల పెంపుదలకొరకు సమ్మె చేశారు. ఫిబ్రవరి రెండోతేదీన ప్రతిఘాతకులు మూడువేలమంది నైనికులను, పోలీసులను పంకి, ఫ్యాక్టరీని దుట్టు ముట్టారు. ఫ్యాక్టరీగేటును కాపాడుతూ స్త్రీ-పురుష కార్మికులందరూ పోరాడారు. పోలీసుల టాంకులు, మరతుపాకులను, కార్మికులు శేతికిందిన రాళ్ళు రప్పలతో ఎదుర్కొన్నారు. మరణాలను, అరెస్టులను లెక్కి చేయకుండా రోజంతా కార్మికులు పోరాడారు. పోలీసుల దుండగాలకు మంఘ్టు నగరమంతా క్రోధాగ్ని అలముకొంది. ఉధృతమాతున్న ప్రజానందోళనకు జంకి, కొమింగ్ టాంగ్ తన క్రూరపద్ధతులను ఆపు చేయక తప్పలేదు.

1948 మే నెలలో కార్మికులు, విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు, తదితరులు దేశవ్యాపితంగా, జపాన్ లోని దురాక్రమణకృతులను అమెరికా ప్రోత్సహించు తున్నందులకు, అసమ్యతి వుద్యమాన్ని ప్రారంభించారు. ప్రజాస్వామ్య దేశభక్తి వుద్యమం సాగుతున్నదశలో రక్తపాతం హింసాకాండ జరుగని రోజు ఒకటైనారేదు.

ఏకైక సంవత్సరాలుగా తాయ్ వాన్ ప్రజలు, జపాన్ సామ్రాజ్యవాదుల వలన దోపిడికి వ్యతిరేకంగా పోరాడుతూ వచ్చారు. జపాన్ వ్యతిరేక యుద్ధంలో విజయం సాధించినందుకు సంతోషభరితులయ్యారు. వైనా మాతృభూమితో తమ దీవి కలసి పోవాలని కోరుతూ ఉత్సవాలు జరిపారు. కాని జపాన్ వాళ్ళు వెళ్ళిపోయినవెంటనే తిరిగి అలాంటి నిరంకుశ ప్రభుత్వ యంత్రమే దీవిలో స్థాపించబడింది. జపాన్ సామ్రాజ్యవాదుల స్థానంలో నాలుగు పెద్దకుటుంబాలు తాయ్ వాన్ దీవిలోని భూమిలో నూటికి 78 వంతులను, బ్యాంకులను, రైల్వేలను, రేవులను, ఫ్యాక్టరీలను, గనులను యితర సంస్థలను స్వాధీనం చేసుకున్నాయి. నాలుగు పెద్ద కుటుంబాల దోపిడి ఫలితంగా, ఒకపుడు ధాన్యోత్పత్తికి ప్రఖ్యాతివహించిన తాయ్ వాన్ దీవిలో, బియ్యం కొరత యిప్పుడొచ్చింది. విజయోత్సవం తరువాత 16 నెలల్లో బియ్యంధర 250 రెట్లు పెరిగింది. జపాన్ వాళ్ళు విధించిన పన్నులకంటే నాలుగు పెద్దకుటుంబాల హయాములో 50 రెట్లు పెరిగాయి. జపాన్ వాళ్ళు నేరస్తులని పేరిడిన వైనా దేశ భక్తుల క్రస్తునే, చియాంగ్ కై - షేక్ అరెస్టులు సాగించేందుకు వినియోగించు కున్నాడు.

తాయ్ వాన్ దీవిలో తమకు ప్రత్యేకస్థానముందని చియాంగ్ ప్రభుత్వ ఆమోదాన్ని పొందినతరువాత అమెరికను నైనిక కేంద్రాలను నిర్మించడానికి వూసు కున్నారు. అసియాఖండంలో తమ దురాక్రమణ చర్యలను కొనసాగించేందుకు “ముంచడం సాధ్యం కాని విమానకేంద్రం” నిర్మించుకున్నామని చెప్పుకున్నారు.

1947 ఫిబ్రవరి 21వ తేదీన తాయ్ వాన్ స్టేట్ మనోహరీ బ్యూరోకు చెందిన ఉద్యోగి ఒకడు రాష్ట్ర రాజధాని టైపేలో సిగరెట్ దుకాణం యజమానురాలైన

వ్యవస్థిని కొట్టి, మరొక ప్రేక్షకుణ్ణి చంపివేశాడు. టైప్ ప్రజానీకం పెంటనే అసమ్మతి ప్రదర్శనలు చేశారు. రాత్రివేళ ప్రజలు వీధుల్లో బాకాలను, నగారాలను వాయిచారు. మరునాడు తెల్లవారేసరికి సాయుధ సైనికులకు, పోలీసులకు వ్యతిరేకంగా బ్రహ్మాండమైన ప్రజాసమీకరణ జరిగింది. ఫిబ్రవరి 28వ తేదీన తిరుగుబాటు ప్రారంభమయింది.

టైప్ సగరవీధుల్లో యుద్ధాలు ఎరిగాయి. రేడియో ప్రసార కేంద్రాన్ని ప్రజలు స్వాధీనం చేసుకున్నారు. తాయ్ వాన్ దీవి ప్రజలందరికీ తమ పోరాట సమాచారాన్ని అందజేశారు. ఈ వార్త తెలియగానే ఉత్తర తాయ్ వాన్ పట్టణాలు, నగరాల్లోని ప్రజలు తిరుగుబాటుచేసి, కొమింటాంగ్ సేనలనుంచి ఆయుధాలు గుంజుకొన్నారు. రైల్వేలను, రేవులను స్వాధీనం చేసుకుని, కొమింటాంగ్ ఉద్యోగులను అణచివేశారు. తాయ్ వాన్ మధ్యప్రాంతంలో సాయుధ పోరాటాలు రిగాయి. కార్మికులు, విద్యార్థులు తిరుగుబాటులో కీలకపాత్ర వహించి, తాయ్ వాన్ మధ్య భాగంలోనూ, చుట్టుపట్ల ప్రాంతాలలోనూ, కొమింటాంగ్ అధికారాన్ని సతాపంచలు చేశారు. నాలుగైదు రోజుల్లో పోరాటం దీవి నలుమూలలకూ వ్యాపించింది. ఉత్తరాన కీలంగ్ నుంచి దక్షిణాన కోవ్ హియుంగ్ వరకూ, పశ్చిమ తీరంలోవున్న పెంఘా దీవులనుంచి తూర్పువైపున హువాల్సీన్ వరకు వ్యాప్తి చెందింది. తాయ్ వాన్ ప్రజలలో అల్పసంఖ్యిక జాతివారైన కావుషాన్ ప్రజలకుండ తిరుగుబాటులో పాల్గొన్నారు.

వికమత్వం లోపించినందున, బలమైన నాయకత్వం లేనందున, తిరుగుబాటు ప్రారంభంలో విజయాలు సాధించినప్పటికీ, చివరకు తిరుగుబాటు విఫలమయింది. కొమింగ్ టాంగ్ ప్రభుత్వం తిరుగుబాటును అణచివేసింది.

నూతన ప్రజాస్వామ్య విప్లవ మహత్తర విజయం

మూడవ విప్లవ అంతర్యుద్ధం ముగింపు

1947 జూన్, జూలై నెలల్లో లియూపో-చెంగ్, టెంగ్ హ్సీయో-పింగ్ ల సేనాధిపత్యం క్రింద ప్రజా విమోచన సైన్యం హంటుంగ్ రాష్ట్రంలో ఎల్లోనడిని దాటి, నైరుతి హంటుంగ్ లోని కొమింగ్ టాంగ్ వైస్యాలను ఓడించింది. ఈ సైన్యం వెన్యోటనే లుంఘాయ్ రైల్వేను దాటి, టైపే పర్వత ప్రాంతానికి చేరింది. అచటి నుంచి కొమింటాంగ్ ప్రాంతానికంతటికీ హృదయంగా వున్న నాంకింగ్, ఊహాన్ నగరాల పధ్యకు చొచ్చుకుపోయింది. ఈ విధంగా ఉత్తరాన, తూర్పున, పశ్చిమోత్తరాన, ఈశాన్య చైనాలోనూ సర్వతోముఖదాడిని ప్రజా విమోచన సైన్యం ప్రారంభించింది. ఈ ధాటికి తట్టుకోలేక కొమింటాంగ్ సేనలు తిరోగమించ సాగాయి. దానితో రోజురోజుకు ప్రజా సైన్యాలదాడి మరింత వున్నతమయింది. 1948 ఏప్రిల్ నెలలో చైనా విప్లవానికి శైతవ కేంద్రమైన ఎనాన్ ను ప్రజా సైన్యాలు తిరిగి స్వాధీనం చేసుకున్నాయి.

1948 సెప్టెంబరు నెలలో ఈశాన్య చైనాలోవున్న ప్రజావిమోచన సైన్యం పెద్దపెట్టున లియోషీ-షెన్యాంగ్ దాడిని ప్రారంభించింది. కొలదిరోజుల్లోనే చాంగ్ చున్ ను విముక్తి చేసింది. షెన్యాంగ్ లోవున్న శత్రు సైన్యాలు పశ్చిమంగా పారి పోవాలని నవంబరులో ప్రయత్నించాయి. కాని చనిపోవడమో, ధైర్యంగా పట్టు బడటమో జరిగింది. ఈశాన్య చైనా అంతా విమోచన పొందింది.

బదురోజుల అనంతరం కియాంగ్ ను రాష్ట్రంలోని హ్యూచా ప్రాంతంలో మరొక పెద్దయుద్ధం జరిగింది. కొమింటాంగ్ హ్యూచాలో పెద్దపెట్టున తన సేనలను కేంద్రీకరించి, ప్రజా సైన్యాల పురోగమనాన్ని అరికట్టేందుకు విఫలయత్నం చేసింది. హ్యూచాకు తూర్పుగానూ, నూహ్స్ క్ కాంటీకి నైరుతివరగానూ రి లక్షల శత్రు సైన్యాలవైన ప్రజా సైన్యం దెబ్బతీసింది. హ్యూచా నుంచి హోనాన్ రాష్ట్రంలోని యుంగ్ చెంగ్ సరిహద్దుకు పారిపోతున్న కొమింటాంగ్ సేనలను తుడిచిపెట్టింది.

1948 నవంబరు నుంచి 1949 జనవరి వరకు “హువాయ్-హైదాడి” అని పిలువబడుతున్న సైనిక చర్యలు జరిగాయి. ఈదాడిలో మొత్తం 5 లక్షల 50 వేల శత్రుబలగాలను ప్రజావిమోచన సైన్యం తుడిచిపెట్టింది. ఈ యుద్ధం ముగిశాక యాంగ్ ట్సీనడి ఉత్తరపుట్టుకు ప్రజా సైన్యం చేరింది. అచటినుంచి నాంకింగ్, హెంఘే నగరాలపైకి పురోగమించింది.

హువాయ్ - హైదాడి కొనసాగుతున్న సమయంలోనే ప్రజా విమోచన సైన్యం వెకింగ్ - టీన్ ట్సీన్ - చాంగ్ చియాక్ ప్రాంతంపైకి మరోదాడికి ఉపక్రమించింది. చాంగ్ చియాక్ ను ప్రజా సైన్యం స్వాధీనం చేసుకున్నాక, కొమింటాంగ్

నేలకు ఆయుధాలనుంచి లొంగిపోవుచు ప్రజా నైస్యం సలహాయించింది. టీకట్స్ లోని కొమింటాంగ్ వైస్యం ఈ సలహాలను వినిపించుకోవడంన, ప్రజా నైస్యం తీవ్రంగా పోరాడి 48 గంటల్లో నగరాన్ని విముక్తిచేసింది. 1949 జనవరి 31 వ తేదీన వెకింగ్ నగరం శాంతియుతంగా విముక్తి పొందింది. ఈ విధంగా ప్రజా నైస్యాలదాడి జయప్రథమయింది. ఫిబ్రవరి 3 వ తేదీన ప్రజావీకం అఖండ స్వాగతాల మధ్య ప్రజావిమోచన నైస్యం రాజధాని నగరం వెకింగ్ లో ప్రవేశించాయి.

ప్రజా నైస్యాల దాడి ఉచ్చతంగా సాగడంవల్ల, అమెరికన్ సామ్రాజ్య వాదుల ప్రోత్సాహంతో చియాంగ్ కై-షేక్ 1949 జనవరిలో తాను కమ్యూనిస్టులతో ఒడంబడిక చేసుకోవడానికి సిద్ధంగా వున్నానని ప్రకటన చేశాడు. కువానా రాజ్యాంగాన్ని, ప్రతిఘాతుక నైస్యాలకు రక్షించడానికి ముందుగా అంగీకరించాలని షరతు పెట్టాడు. కమ్యూనిస్టుపార్టీ పెంట్రుల్ కమిటీతరపున మావో నేటుంగు, ఘోర పరాజయాలకు తప్పించుకునేందుకు కొంత వ్యవధి సంపాదించాలనే దృష్టితోనే చియాంగ్ కై-షేక్ ఈ ప్రతిపాదలకు చేకూడని ఆక్షేపించాడు. ఐనప్పటికీ నిజమైన శాంతిని చైనాలో స్థాపించేందుకు కొమింటాంగ్ తో సంప్రదింపులు జరపడానికి కమ్యూనిస్టుపార్టీ సిద్ధంగా వుందని ప్రకటించాడు. శాంతిని, ప్రజా స్వామ్యాన్ని, చైనా జాతీయ స్వాతంత్ర్యాన్ని రక్షించడమే సంప్రదింపులకు ప్రాతిపదికగా వుండాలని స్పష్టపరచాడు.

చియాంగ్ కై-షేక్ తన అధ్యక్షపదవినుంచి విరమించుకొని, తన స్థానంలో లీ టుంగ్-ఛెన్ ను తాత్కాలికంగా నియమించాడు. ఏప్రిల్ 1 వ తేదీన లీ తన ప్రతినిధులను కమ్యూనిస్టుపార్టీతో సంప్రదింపులు జరిపేందుకు వెకింగ్ పంపించాడు. కాని శాంతి సంభాషణలు ఒకవైపున సాగుతుండగానే చియాంగ్ కై-షేక్ తెర వెనుక యుద్ధ సన్నాహాలను చేస్తున్నాడు. తనకు మిగిలివున్న 10 లక్షల నైస్యాలను 50 లక్షలకు పెంచాలని ప్రయత్నించుతున్నాడు. 15 రోజుల సంప్రదింపుల తర్వాత కమ్యూనిస్టుపార్టీ ప్రతిపాదించిన శాంతి ఒడంబడికను కొమింటాంగ్ తిరస్కరించిందంటే, చియాంగ్ నిజాయితీ ఏమిటో చానంతటదే బట్టబయలుయింది.

1949 ఏప్రిల్ 21వ తేదీన మావో నే-టుంగ్, ఘాటేలు కలసి ప్రజావిమోచన నైస్యానికి దిగువవుత్తరువును జారీచేశారు.

“దైర్యంగా ముందుకు సాగిపోవాలనీ, కృతనిశ్చయంతో శత్రువులను తుడిచివేయాలనీ, చైనా దేశ సరిహద్దులలో యింకా ప్రతిఘటించుతున్న కొమింటాంగ్ ప్రతిఘాతకులందరినీ సమూలంగా నాశనం చేయాలనీ ఉత్తరువు చేస్తున్నాం. ప్రజలందరినీ విముక్తిచేసి, చైనాదేశంయొక్క స్వాతంత్ర్యాన్ని సర్వం సహాధికారాన్ని కాపాడాలని నిష్పత్తి చేస్తున్నాం.”

యాంగ్ ట్సీ నది ఉత్తరగట్టునవున్న పది లక్షల ప్రజానైస్యానికి ఈ ఉత్తరువు చేరింది. వెంటనే నదిదాటి రెండు రోజుల పోరాటంలోనే నదివెంట కొమింటాంగ్ నిర్మించిన రక్షణలన్నిటినీ ప్రజానైస్యం తుత్తునియలు చేసింది. ఏప్రిల్ 28 వ తేదీన

ప్ర. శ. ప్రజానివర్తికను ప్రారంభిస్తున్న అధ్యక్షులు మావోజీ-టుంగ్

విమోచన చిహ్నమైన ఎర్రజెండాను నాంకింగ్ నగరంలోని అధ్యక్ష భవనంపై ప్రజావిమోచన నైర్యం ప్రతిష్ఠించింది. కొమింటాంగ్ అభివృద్ధిరంగుల పరిపాలన అంతమయింది.

అదే సమయంలో ఈ ఉత్తరపు ఉత్తర చైనాలోనూ, పశ్చిమోత్తర చైనా లోనూ వున్న ప్రజా సైన్యాలకు కూడ చేరింది. అనేక వేల కిలోమీటర్ల విస్తీర్ణం కల రంగంలో ప్రజా సైన్యాలు పురోగమించాయి. 1949 చివరకు టిబెట్ మినహా చైనా ప్రధాన భూభాగమంతా విమోచన పొందింది. మూడవ విప్లవఅంతర్యుద్ధాన్ని చైనా ప్రజలు జయించారు.

చైనా ప్రజారిపబ్లిక్ స్థాపన

ప్రజా విమోచననైర్యం కొమింటాంగ్ సేనలను ధ్వంసంచేసి, విప్లవానికి దిగి జయం చేహుర్చిన తరువాత 1949 జూలై ఒకటవతేదీన మువోసే-టుంగ్ “ప్రజల యొక్క ప్రజాస్వామ్య నియంతృత్వం” (పీపుల్స్ డెమోక్రటిక్ డిప్టేటర్ షిప్) అను వ్యాసాన్ని ప్రకటించాడు. దీనిలో నూతన చైనా పునర్నిర్మాణానికి అనుసరించవలసిన ప్రధాన నూత్రాలను మువోసే-టుంగ్ ఉల్లేఖించారు.

చైనాప్రజలు తమ దేశంలో ప్రజారిపబ్లిక్ ను స్థాపించుకోవాలని మువో ఈ వ్యాసంలో స్పష్టపరచాడు. కార్మికుల-రైతుల విక్రమపై ఆధారపడిన కార్మిక వర్గము కమ్యూనిస్టుపార్టీ నాయకత్వాన, ప్రజలయొక్క ప్రజాస్వామ్య నియంతృత్వ స్వభావాన్ని చైనా రిపబ్లిక్ కలిగివుంటుందని విశదీకరించాడు. ప్రజా రిపబ్లిక్ లో కార్మికవర్గం, రైతాంగం, మధ్యతరగతులు జాతీయస్వేచ్ఛబడిదారీవర్గం ప్రజాస్వామ్య హక్కులు కలిగివుంటారు. కార్మికవర్గం కమ్యూనిస్టుపార్టీ నాయకత్వాన ప్రజలంతా భూస్వాములైన బుర్రాక్రటిక్ స్వేచ్ఛబడిదారులపైన నియంతృత్వం వహించుతారు. అంతర్జాతీయంగా ప్రజారిపబ్లిక్ సోవియట్ యూనియన్ తోనూ, నూతన ప్రజా స్వామ్యదేశాలతోనూ, స్నేహసంబంధాలను కలిగివుంటుంది. అన్నిదేశాల క్రామికులు ఇతర భాగాల ప్రజలతో కలసి అంతర్జాతీయ విక్రమసంఘటన ఏర్పరచుకుంటారు. చైనా విప్లవం యొక్క ఒకే ఒక సరియైన మార్గం ఏమంటే ప్రజా రిపబ్లిక్ ద్వారా సోషలిజం, కమ్యూనిజం వైపు పురోగమించడమే.

1949 సెప్టెంబరులో కమ్యూనిస్టుపార్టీ, ఇతర డెమోక్రాటిక్ పార్టీలతోనూ, ప్రజా సంస్థలతోనూ, వివిధ వృత్తులలోని ప్రముఖ ప్రజాస్వామ్యవాదులతోనూ, అల్పసంఖ్యాక జాతుల ప్రతినిధులతోనూ, విదేశాల్లోని చైనా ప్రజల ప్రతినిధుల తోనూ కలసి చైనా ప్రజల రాజకీయ సలహా సమితి వెకింగ్ నగరంలో సమావేశ పరచింది. చైనా ప్రజల రాజకీయ సలహా సమితియొక్క ఉమ్మడి కార్యక్రమాన్ని ఈ సమావేశం చర్చించి, ఆమోదించింది. చైనా ప్రజా రిపబ్లిక్ యొక్క కేంద్ర ప్రజా ప్రభుత్వ రాజ్యాంగ కాసనాన్ని రూపొందించింది. ప్రజలయొక్క ప్రజా స్వామ్య నియంతృత్వాన్ని, ప్రజా రిపబ్లిక్ ప్రభుత్వం అమలుజరుపుతుందని ఉమ్మడి కార్యక్రమం నిర్దేశించింది. రాజకీయ మిలిటరీ విధానాలను ఎలా ఆచరించాలో నిర్ణ

యించింది. అధిక, సాంస్కృతిక, జాతీయ, విదేశాంగ వ్యవహారాలలో అనుసరించవలసిన ప్రధాన సూత్రాలను నిర్వచించింది. ప్రభుత్వ స్వభావాన్ని అనుసరించి, కేంద్ర ప్రజాప్రభుత్వ రాజ్యాంగంలో 'నూతన చైనా ప్రభుత్వం కేంద్రీకృత ప్రజాస్వామ్య నూతనమైన ఆధారపడిన ప్రజా ప్రభుత్వంగా' వుంటుందని స్పష్టపరచబడింది. ఈ సమావేశం కేంద్ర ప్రజా ప్రభుత్వ అధ్యక్షునిగా మహావీరే-టుంగ్ ను ఎన్నుకుంది. ప్రజాపక్షిక్ రాజధానిగా పెకింగ్ నగరాన్ని ఎంచుకుంది. వాలంటీర్ గేయాన్ని జాతీయ గీతంగా - మరొకటి వ్రాయబడేవరకు - ఆమోదించింది. చైనా ప్రజలందరి విప్లవయుత బిచ్చయత్యానికి చిహ్నమైన ఐదు నక్షత్రాల జెండాను జాతీయ జెండాగా నిర్ణయించింది.

ప్రజా రిపబ్లిక్ సంస్థాపన

అక్టోబరు ఒకటవ తేదీ చైనా ప్రజలకు జాతీయ మహోత్సవం. 1949 అక్టోబరు 1 వ తేదీన మధ్యాహ్నం రెండు గంటలకు పెకింగ్ నగరంలో కేంద్ర ప్రజా ప్రభుత్వం అధికారం స్వీకరించింది. మొదటి సమావేశంలోనే చైనా ప్రజల రాజకీయ సలహాసమితి తయారుచేసిన ఉమ్మడి కార్యక్రమాన్ని అమలు జరుపడమే కేంద్ర ప్రజా ప్రభుత్వ విధానంగా వుండాలని తీర్మానించింది. కేంద్ర ప్రజా ప్రభుత్వ మొక్కటే చట్టబద్ధమైన చైనా ప్రభుత్వమని ప్రపంచానికి ఎటుగెత్తి చాటింది. సమానత్వం పరస్పర గౌరవం క్షేయంపై ఆధారపడి, ఏ విదేశ ప్రభుత్వంతోనైనా రాజకీయ సంబంధాలను ఏర్పరచుకోవడానికి సునిర్ధతకు ప్రకటించింది.

సాయంత్రం మూడు గంటలకు పెకింగ్ నగరంలోని టీయన్ ఆన్ మెన్ భవనముందు మూడు లక్షల ప్రజలయెదుట చైనా కేంద్ర ప్రజా ప్రభుత్వం అధికారం స్వీకరించింది. చైనా ప్రజా రిపబ్లిక్ యొక్క కేంద్ర ప్రజా ప్రభుత్వ ప్రకటనకు మహావీరే-టుంగ్ చదివాడు. ఐదు నక్షత్రాలు ఎర్ర జెండాను, చైనా ప్రజా రిపబ్లిక్ జాతీయ జెండాగా ప్రతిష్ఠించాడు.

చైనా ప్రజా రిపబ్లిక్ సంస్థాపనతో నూతన ప్రజాస్వామిక విప్లవం అంత మయింది. చైనాలో సోషలిస్టు విప్లవం ప్రారంభమయింది. ప్రజా రిపబ్లిక్ ఏర్పడటం వల్ల మానవాళిలో నాల్గవ వంతు జనాభా విమోచన అయింది. అంతకునే సహజ సంపదలు కలిగిన గొప్పదేశం విముక్తి అయింది. సోషలిజం, శాంతి, ప్రజాస్వామ్యం ఆశయంగా పెట్టుకున్న శివరం గొప్పగా బలపడింది. సామ్రాజ్యవాదం తీవ్రమైన దెబ్బతింది.

చైనా ప్రజా విప్లవం దిగ్విజయంపొంది, చైనా ప్రజా రిపబ్లిక్ సంస్థాపిత మవడంవల్ల చైనాలో మార్క్సిజం - లెనినిజానికి గొప్పవిజయం చేకూరింది. అక్టోబరు సోషలిస్టు మహావిప్లవం తర్వాత ప్రపంచ చరిత్రలో యిది అత్యంత ప్రముఖమైన తూర్పుదేశాల పీడిత ప్రజలకు, తక్కిన ప్రపంచంలోని ప్రజానీకమంతటికీ చైనా ప్రజా రిపబ్లిక్ దివ్యజ్యోతిగా వుంది; విమోచన పోరాటంలో అంతిమ విజయం యెడల విశ్వాసం కలిగించుతోంది.

